

ALPARSLAN
TÜRKES

VE

DOKUZ
IŞIK

BİLGEOĞUZ

ALPARSLAN
TÜRKES

VE

DOKUZ
IŞIK

BİLGEOĞUZ®

ALPARSLAN TÜRKEŞ VE DOKUZ IŞIK

Yayına Hazırlayan:
Oğuzhan CENGİZ

Yayın No: 720

Genel Yayın Yönetmeni	Oğuzhan Cengiz
Genel Koordinatör	Ceyhun Çağatay Demir
Editör	Mustafa Erdem Kafkaslıoğlu
Kapak Tasarım	Bilgeoğuz Tasarım
Mizanpaj	Burhan Maden
ISBN	978-605-4599-89-9
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	
Sertifika No	12460
Matbaa Sertifika No	12027
Baskı Tarihi	Haziran 2015
Baskı Cilt	Pasifik Ofset
	Cihangir Mh. Güvercin Cd. No:3/1
	Baha İş Merkezi A Blok K.2
	Haramidere/İSTANBUL +90 212 412 1 777
Satış / Pazarlama	Yiğit Turunç

BİLGEOĞUZ

Alemdar Mh. Molla Fenari Sk. No:35/B
Cağaloğlu - Fatih / İSTANBUL
Tel: +90 212 527 33 65-66 Belge Geçer: +90 212 527 33 64
www.bilgeoguz.com.tr
bilgi@bilgeoguz.com.tr - bilgekitap@gmail.com

 /bilgeoguzyayinlari

 /bilgeoguzkitap

 @bilgeoguzkitap

Bu kitabın yayın hakkı, yazarıyla yapılan sözleşme gereği **Bilgeoğuz Yayınları**'na aittir. Kitabın hukuki sorumluluğu yazarına aittir, kitapta yer alan fikir ve önermeler yayınevine yasal bir sorumluluk doğurmaz. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz. Yayınevinin yazılı izni olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz. Oyun, CD/DVD veya manyetik bant haline getirilemez, fotokopi ya da herhangi bir yöntem ile çoğaltılamaz.

ALPARSLAN
TÜRKES

VE

DOKUZ
IŞIK

Yayına Hazırlayan:
Oğuzhan CENGİZ

BİLGEOĞUZ®

Alparslan Türkeş

İçindekiler

GİRİŞ	19
ALPARSLAN TÜRKEŞ	21
Türkeş ve Milliyetçilik	30
Türkeş'in Doğumu	42
Türkeş Türkiye'de	44
Türkeş Harp Okulu Öğrencisi	45
Türkeş'in Subaylığı	47
1944 Olayları	49
Türkeş'in İlk Tutuklanması	56
Türkeş'in 'Tuna' Yazısı	64
Kurmay Subay Oluşu	68
Türkeş İhtilâl Grubunda	69
İhtilâl Başlıyor	71
İlk Bildiri	73
Türkeş ve Genelkurmay Başkanı Tayini	76
Türkeş ve Amerikalılar	77
İngiliz Belgelerinde Türkeş	80
Yeni Bir Partiye Doğru	83
Türkeş'nin Cezayir'e Yardımı	84
Türkeş ve Basın	84
Kasa Meselesi	85

Türkeş'in Sürgünü	89
Birinci Mektup: Asmayın!	101
İkinci Mektup: Yazık Ettiler!	103
Erkanlı'ya Mektubu: Türkiyeciyiz.....	104
Esin ve Özdağ'a Mektuplar: Basın Çetesi Düşmanımız.....	108
Solmazer'e Mektup: Bir Baş Etrafında Toplanmalı	109
Ya Liderliğimi Kabul Et ya da Yokum.....	110
Sürgünden Dönüş.....	112
'Millete Beyanat'	113
İkinci Tutuklanma	114
En İyi İhtilâl-En Kötu Demokrasi	116
CKMP Günleri	117
Türkeş Cumhurbaşkanı Adayı	120
9 Işık Prensipleri.....	121
MHP'li Günler.....	123
Milliyetçi Cephe Hükûmetleri	126
Türkeş ve Necip Fazıl'ın beyannameleri.....	127
Türkeş'in Türk milletine Beyannamesi.....	127
ALPARSLAN TÜRKEŞ MHP GENEL BAŞKANI.....	129
Üçüncü Tutuklanma.....	130
Türkeş'in Evren'e Mektubu: Milleti Yargılıyorsunuz.....	142
Yeniden Partileşme.....	150
MHP'ye Dönüş	155
Nâzım Hikmet Ran'ın Şiiri	158
Türkeş: Kuzey Irak'a Girilsin	159
'1944 Milliyetçilik Olayı' Kitabı	161
Ermenilerle Görüşmesi.....	166
Ermenilerle Paris'te Görüşmesi	169
Değişim Meselesi.....	170
Geriye Dönersem Vurun Meselesi.....	171
Türkeş'in Mücadeleci Liderlere Desteği.....	176
KAYNAKÇA.....	179

DOKUZ IŞIK	181
ÖN SÖZ	183
GENEL GİRİŞ.....	185
YOLUMUZ UZUN VE ÇETİNDİR.....	185
DOKUZ IŞIK'IN ESASLARI	189
Milliyetçilik	191
Ülkücülük	191
Ahlâkçılık	191
İlimcilik	191
Toplumculuk.....	191
Köycülük.....	192
Hürriyetçilik ve Şahsiyetçilik.....	192
Gelişmecilik ve Halkçılık.....	193
Endüstricilik ve Teknikçilik	193
HAK, KUVVETLİNİN DEĞİL, HAKLININDIR	196
TÜRK TARİHİNE BAKIŞ.....	202
BATI TARİHİNE BAKIŞ	211
TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK DURUMU.....	223
1 - MİLLİYETÇİLİK	226
NEDEN MİLLİYETÇİLİK?	226
TÜRK FİKİR HAREKETLERİ TARİHİNE BAKIŞ	227
Hâkim Fikir Akımları.....	227
İslâmcılık.....	227
Osmanlıcılık.....	227
Milliyetçilik	228
Pan-Türkizm ve Turancılık Fikirleri	229
Türk Birliği Fikri.....	231
Türkiyecilik ve Anadoluçuluk	231
MİLLİYETÇİ MÜCADELE	232
Millî Hedefler	232
HATALARIMIZDAN DERS ALMALIYIZ.....	238
ZAFER, KENDİNE GÜVENENLERİNDİR... ..	240

TÜRK VATANINI PARÇALAMA HÜRRİYETİ	
DİYE BİR HÜRRİYET OLAMAZ!.....	242
MİLLÎ BİRLİK VE BERABERLİK	243
MİLLİYETÇİLİĞE KARŞI OLMAK İHANETTİR	
(MİLLİYETÇİLİKTE TAVİZ VERİLMEZ).....	248
MİLLÎ ŞUUR VE MİLLİYETÇİLİK.....	254
IRKÇILIK İDDİASI VE DIŞ TÜRKLER.....	264
TEMEL DAVAMIZ.....	265
BOZKURT SEMBOLÜ VE BOZKURLAR	272
DOKUZ IŞIK BİR AKSİYONDUR.....	274
ARKAMIZDA TÜRK MİLLETİ VAR.....	279
YABANCI İDEOLOJİLER VE TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ.....	282
FAŞİZM, NAZİZM VE MİLLİYETÇİLİĞİMİZ.....	284
Komünizme Karşı Milliyetçilik.....	289
Beynelmilel Komünizm ve Anarşik Faaliyetler.....	291
Milletler Mücadelesi ve Millî Doktrin.....	297
MİLLİYETÇİLİK VE CEMİYETÇİLİK.....	299
Millî Bütünleşme	299
MİLLÎ SAVUNMA SİYASETİ	301
2 - ÜLKÜCÜLÜK	303
GENEL GİRİŞ.....	303
ÜLKÜCÜ HEDEF	306
Millî Devlet Ülküsü	306
Ülküsüzlük	307
DENEMELERDEN SONRA TÜRKÇÜLÜK ÜLKÜSÜNÜN	
BUGÜNKÜ DURUMU	307
1944'ün Anlamı	308
Denemeler ve Sonuçları	309
TÜRKÇÜLÜK VE TÜRK BİRLİĞİ	310
A- Türkçülük.....	310
B- Türk Birliği	313
DIŞ TÜRKLER	315

GERÇEKLER VE İFTİRALAR	316
SON VATAN PARÇASI	317
TUNA.....	319
GÖNÜL SEFERBERLİĞİ.....	320
Kendinizi İyi Tanıtmanızı İstiyorum.....	321
En Haklı Dava Bizimdir.....	322
Dedikodulara Karşı da Cesur Olmalıyız	322
Ülkücü, Ülkücünün Öz Kardeşidir	323
MHP, Ülkücülerin İnanç Hareketidir.....	324
3 - AHLÂKÇILIK	325
TÜRK MİLLETİNİN KUTLU GÜÇ KAYNAKLARI.....	325
Milliyetçilik	325
İslâmiyet	326
Birlik ve Beraberlik	326
MİLLÎ YOL	327
Yeni Yol.....	328
Dinimiz, Tarihimiz ve Yolumuz	329
Fikir Savaşı.....	330
Biz Irkçı Değiliz	331
Büyük Hedef: ALLAH YOLU.....	331
MİLLÎ KÜLTÜR.....	333
Millî Ahlâk.....	333
Ahlâk Buhranı	333
Medeniyetimizin Temeli	334
Ahlâk ve Fazilet Mücadelesi.....	335
AHLÂK.....	337
TÜRK TÖRESİ	342
DİN.....	344
DİNİMİZ İSLÂMİYET	344
Laiklik	348
Davamızın Temeli.....	350
İslâmiyet Geriliği Değil, İlerlemeyi Emreder.....	351

Milliyetçilik, İman ve Ahlâk	352
TAASSUP	353
ÜMMETÇİLİK	355
ORTA ÖĞRETİMDE KUR'ÂN-I KERİM DERSLERİ	
KONULMALIDIR.....	358
NİÇİN EN BÜYÜK HAREKET MİLLİYETÇİ HAREKETTİR?	361
RUM ORTODOKS PATRİKLİĞİ VE HAÇLI ZİHNİYETİ.....	364
Haçlılar Niçin Türk'e Hücum Ediyorlar?	366
MİLLETİMİZİN İNANÇLI YOKSULLAR, MADDEYE	
TAPAN ZENGİNLER OLMASINA RAZI DEĞİLİZ.....	368
4 - TOPLUMCULUK.....	371
Yakın Tarihimizin Işığında Milliyetçilik ve Toplumculuk.....	371
BİR SİYASÎ YAPI	374
MİLLÎ DEMOKRASİ.....	374
MİLLÎ DEVLET ÜLKÜSÜ	375
KALKINMANIN ÖLÇÜSÜ.....	376
KALKINMA ANCAK DOKUZ IŞIK İLE MÜMKÜNDÜR.....	377
MİLLÎ İDARE.....	377
Teşkilâtçı Millet.....	377
Teşkilâtsız Türkiye	378
Millî İdare Sistemi	379
Yabancılaşma ve Türk Devlet Felsefesi	381
MİLLÎ BÜTÜNLEŞME — MİLLÎ DEMOKRASİ	382
Siyasî (Demokrasi) Yapı.....	383
Milletin Siyasî Teşkilâtlanması.....	384
Demokratik Milliyetçi Devlet.....	384
GÜÇLÜ İKTİDAR — GÜÇLÜ İDARE.....	385
Tek Başkan-Tek Meclis Sistemi.....	385
Güçlü İdare	386
Anayasa Değişikliği.....	387
Milliyetçi Hareket	388
II - SOSYAL YAPI.....	390

MİLLİYETÇİLİK VE CEMİYETÇİLİK.....	390
DEMOKRATİK MİLLİYETÇİLİK	390
MÜLKİYET - DEMOKRASİ MÜNASEBETİ	391
MİLLETİN SOSYAL TEŞKİLÂTLANMASI.....	392
DOKUZ IŞIKÇI DÜZEN MİLLETİ ESAS ALIR	393
MİLLÎ BÜTÜNLEŞME.....	394
SOSYAL DİLİMLER GERÇEĞİ.....	394
DOKUZ IŞIKÇI DÜZENDE MİLLET ANLAYIŞI	395
SOSYAL REFORMLAR	396
REFORM ÇABALARI.....	400
REFORMLAR VE MİLLÎ BÜTÜNLEŞME.....	401
Netice	402
III - İKTİSADÎ YAPI.....	404
İKTİSADÎ YAPININ MİLLÎLEŞTİRİLMESİ	404
MİLLETİN İKTİSADÎ TEŞKİLÂTLANMASI	407
İKTİSADÎ KALKINMA	408
Sosyal Adaletin Gerçekleştirilmesi	409
Yeni Sektör: Millet Sektörü.....	410
MİLLÎ EMEK VE SERMAYE SİYASETİ EMEK KUTSALDIR	411
Kapitalist ve Marksist Sistemler ve Hataları.....	412
MİLLET SEKTÖRÜ	414
Devlet ve Özel Teşebbüs	415
Milletin Hukukî Teşkilâtlanması.....	417
MALİYE VE TİCARET POLİTİKASI.....	418
Dış Ticaret Meselesi.....	419
İsraf ve Yardım Dilenmek.....	420
Millî Dış Ticaret Siyaseti.....	420
Dış İktisadî İlişkiler.....	423
Banka Meselesi	424
İŞÇİ HAKLARI VE İŞ DÜZENİ.....	425
İNSAN ŞAHSİYETİNİN BİR PARÇASI OLARAK EMEK	425
Emek-Sermaye Bütünleşmesi	426

İşsizlik Meselesi.....	427
Emek Seferberliği.....	428
İşçi Meselemiz.....	428
Sosyal güvenlik.....	430
Sendikacılık ve Milliyetçilik	431
Sendikacılık Siyaseti ve Basın Sendikaları.....	432
YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZ VE MESELELERİ.....	434
Sendika ve İşyerleri Demokrasisi.....	437
Millî Tek Sendikacılık.....	437
İşçi Tasarruf ve Yatırım Sandıkları.....	439
İşçi Fabrikaları.....	439
İşçiler İşyerinin Kârından Hisse Alacaklar ve Yönetime Katılacaklar	440
Grev Toplu Sözleşme Hakkı.....	440
Tarım İş Kanunu	441
Türk İşçisi ve Milliyetçi Hareket.....	441
NÜFUS SİYASETİ, DOĞUM KONTROLÜ.....	445
MİLLÎ NÜFUS SİYASETİ.....	445
DOKUZ IŞIK'IN TOPLUMCULUK İLKESİNE	
GENEL BİR BAKIŞ.....	448
Özel Teşebbüs	450
Küçük Sermayenin Birleşmesi.....	450
Sosyal Yardım ve Güvenlik Teşkilâtı.....	451
Millet Ruhu.....	453
5 - İLİMCİLİK	455
GENEL GİRİŞ.....	455
YÜZYILIMIZ VE EMPERYALİZM	458
İLİM, KÜLTÜR VE KALKINMA	460
İLİM VE KÜLTÜR.....	460
TEMEL DAVALAR.....	462
KALKINMA.....	462
Millî Kültür ve Kalkınma.....	464

Kalkınmanın Maddî Temeli.....	466
İlim, Teknik ve Kalkınma.....	469
MİLLÎ EĞİTİM, DİL VE KALKINMA	472
Eğitim Meselemiz	472
Çağ Dışı Eğitim Sistemi.....	473
Kalkınma Edebiyatı Yapmakla Meşgulüz	475
Düşman Propagandalarının Kültür Merkezi	475
Temel Davalarımızın Halli.....	476
MİLLÎ EĞİTİM	477
Halk-Aydın Bütünleşmesi	477
Millî Eğitimi ve Türk Gençliği.....	478
Millî Eğitim ve Dil.....	481
Dil Davası.....	482
İlim Dili: Türkçe.....	483
İstenilen Değişiklikler	487
İLİM VE GENÇLİK	488
Gençlik Anlayışımız	491
Gaye ve Hedef	491
İhmal Edilen Gençlik.....	493
Gençliğe Taahhütlerimiz	494
Türk Sporü.....	495
ÇAĞIMIZIN GERÇEKLERİ VE TÜRK GENÇLİĞİ	497
BASIN VE GAZETECİLİK	503
YURT MESELELERİ	506
İLİM, ÜLKÜCÜ KADROLAR VE KALKINMA	508
ÜLKÜCÜ AYDINLAR VE KALKINMA	508
Türk Aydını Türk Gibi Düşünmelidir.....	509
Davamız, Mazimize Lâayık Bir İstikbal Yaratma Kavgasıdır.....	510
GENÇLİĞE ÇAĞRI	512
Gayemiz: Millî Devlet-Güçlü İktidar Olmaktır	513
Ülkücüler, Devlet Düşmanlarının Oyunlarını Bozacaktır	513
6- HÜRRİYETÇİLİK VE ŞAHSİYETÇİLİK	517

GENEL GİRİŞ.....	517
Hürriyetçilik	518
Şahsiyetçilik	519
DOKUZ IŞIK VE HÜRRİYETÇİ DEMOKRASİ	520
Dokuz Işık Doktrini Hürriyetçi ve Şahsiyetçidir	521
YENİ SÖMÜRGEÇİLİK	523
Hürriyetçi ve Şahsiyetçi Olmayan Sistemlere Karşıyız	524
MİLLÎ DEMOKRASİ.....	526
Millî Demokrasi İnsan Sevgisini Esas Alır.....	527
İnsanımızı Sevelim.....	528
İnsanımıza Saygı Duyalım ve Kendimizden Utanmayalım	528
HÜRRİYET VE MÜLKİYET.....	530
Mülkiyetsizlik Kölelik Doğurur	531
Milliyetçi Hareket Mülkiyet Hakkına Saygılıdır.....	532
DÜNYADA HEM SOSYALİST, HEM DE DEMOKRATİK	
BİR ÜLKE GÖRÜLMEMİŞTİR.....	534
Sol Maceracıdır; Hürriyetleri İstismar Eder	535
Sahte Solcular Hüsrana Uğrayacaklardır.....	535
Bu Vatan Bölücülere Mezar Olacak.....	535
“Türkiye Halkları” Sözünü Yurdumuzda Söyletmeyeceğiz.....	536
Milliyetçi Hareket Büyük Türkiye’nin Mimarıdır	537
Solun Halkla Alâkası Yoktur	537
Milliyetçi Hareket Ve Gayesi.....	538
Komünistler, Milliyetçi Gençliğe İftira Ediyorlar.....	539
Medenileşme, Yabancılaşmadan Çağdaşlaşmadır.....	540
MİLLİYETÇİ VE ŞAHSİYETÇİ KALKINMA MODELİ	543
Türk milleti, milliyetçi Türk gençliğinin omuzları üzerinde kalkınacaktır	544
7- KÖYCÜLÜK	553
GİRİŞ	553
Köylerimizin Bugünkü Durumu Ve Köycülük.....	555
Yanlış Köy Siyaseti.....	556

TÜRK KÖYLÜSÜNÜN TEŞKİLATLANDIRILMASI.....	560
Bazı Tedbirler	560
Kalkınma İçin Teşkilatlanma.....	562
Orman Köyleri	563
Köy ve Toprak Meselesi	563
Toprak Reformu mu, Köy Reformu mu?	564
Sanayileşme ve Toprak Reformu	565
Toprak Reformu Çalışmaları.....	566
Toprak Toplulaştırması	567
Kooperatifleşme.....	567
Kadastro Meseleleri	568
TARIM KENTLERİ	570
Tarım Kentleri ve Kalkınma	570
Köylerimizin Ekonomik Kalkınması.....	572
Toprak Reformu	572
Teknik ve Kredi Reformu.....	574
Kooperatifler.....	574
Köy-Ak.....	574
Köy ve Sanayi.....	575
Hayvancılık ve Beslenme	577
8 - GELİŞMECİLİK VE HALKÇILIK	579
GİRİŞ	579
A-GELİŞMECİLİK.....	581
MEDENİYETTE İLERLEMENİN YOLU GELİŞMECİLİK	
İLKESİNDEN GEÇER.....	581
Birlik - Beraberlik	584
Millî Birlik	585
Kültür ve Sanat.....	586
Milletlerin Karakterleri	588
Türkiye'nin Coğrafi Durumu	589
Millî Eğitimimiz	591
Türkiye'nin Kalkınma Yolları	593

Kalkınmada Nüfusun Önemi	594
İdarede Kararsızlık	595
Hatalı Yatırımlar	596
B - HALKÇILIK.....	597
HALK İÇİN, HALKLA BERABER, HALKA DOĞRU	597
Halk İçin Çalışma	598
İmkân Eşitliği	599
Halk-Aydın Kopukluğu.....	600
Taklitçilik ve Taklitçi Aydınlar	601
Sosyal Adalet.....	603
SONUÇ	604
9 - ENDÜSTRİCİLİK VE TEKNİKÇİLİK	605
GİRİŞ	605
Millî Kalkınma	607
Milletlerin Kalkınma ve Üretici Zihniyeti.....	610
Millî Kalkınma ve Millî Üretim Sanayii.....	611
Üretici ve Yaygın Sanayileşme	613
Sanayileşme ve Doğu Anadolu.....	615
YAYGIN ÜRETİCİ SANAYİLEŞME	616
Yetersiz İktisadî Siyaset	618
İktisadî Siyaset Kökten Bozuktur.....	619
Hızlı Kalkınmanın Yolu.....	620
Mesken Meselesini Hal Yoluna Koymak Zor Değildir	620
HIZLI KALKINMA İÇİN BÜYÜK BİR İMKÂN YAHUT	
YENİ BİR SİSTEM TEKLİFİ	621
Kalkınmada Bazı Engeller	624
Bazı Çareler	625
Sermaye Birikiminin Yönlendirilmesi.....	626
DENİZ TİCARETİ VE DENİZCİLİK TEKNOLOJİSİ	628
MİLLÎ DENİZCİLİK ENDÜSTRİSİ KURULMALIDIR.....	630
ENERJİ MESELESİ.....	633
MİLLÎ HARP SANAYİİ	636

Devlet Vazifesini Yapmalı	637
Fantom Uçakları Meselesi.....	638
MİLLÎ HARP SANAYİİ KURULACAKTIR.....	641
Gerçekler	643
Sanayileşmekten Maksudumuz Montajcılık Değildir!	644
Sanayileşme Plansız, Gayesiz Bir Spekülasyon Hâline Gelmiştir	645
YER ALTI SERVETİMİZ	646
SANAYİLEŞME MESELEMİZ.....	648
DOKUZ IŞIK ETRAFINDA TOPLANMALIYIZ.....	649
SON SÖZ	651
Dizin.....	655

GİRİŞ

Alparslan Türkeş, 20. yüzyılın ikinci yarısında adından en çok bahsettiren liderlerin başında gelir. 20. yüzyılın başında Mustafa Kemal Atatürk'ün fonksiyonunu, 20. yüzyılın ikinci yarısında Alparslan Türkeş yerine getirmiştir, diyebiliriz.

1944 Milliyetçilik Olayı ve 27 Mayıs İhtilâlinde adı öne çıkmıştır. Sonra siyasete atılmış ve yakın tehlikeyi ilk gören lider olmuştur. Yakın tehlike, Türkiye'de bir komünist ihtilâlin başlatılmak istenmesidir. Komünist iktidara adım adım ilerleyen dışa bağımlı ideoloji sahiplerine karşı, devlet organları yetersiz kalınca, halkı şuurlandıran ve fiilî mücadeleyi yürüten de o olmuştur.

Elinizdeki *“Alparslan Türkeş ve Dokuz Işık”* eseri bir bakıma o mücadele döneminin bir tarihçesi ve mücadele döneminde Türkiye'nin bağımsızlığı ve kalkınması için ortaya konan doktrindir.

Bu eser, aradan yıllar geçmesine rağmen sanki bugün söylenilmiş, bugün yazılmış gibi tazeliğini, güncelliğini korumakta, yol göstericiliğine devam etmektedir. Bu canlılığını daha uzun yıllar koruyacağından emin olduğumuzu da söylemeliyiz. Bu kitaptan her kesimin, her yaşta kişilerin çıkaracağı dersler vardır.

Dokuz Işık'ın değişik zamanlarda birçok baskısı yapılmıştır. Ancak, değişik yayınevleri baskıları kendilerine göre genişletmişler ve kısaltmışlardır.

Biz bu çalışmada 1978 yılı baskısını esas aldık. Gözden kaçmış dizgi hatalarını düzelttik, mükerrer ifadeleri çıkardık. İmlâsını günümüz imlâsına uyarladık.

Diğer yandan kavramları ve olayları dipnotta açıkladık ki, kitabın ilk yayınlandığı zamanda herkesin bildiği olaylar, zaman içinde tarih sayfalarında kalmış olmaktadır.

İlk baskının dipnotları yıldızla verilmiştir. Bizim eklediğimiz dipnotlar ise numara sırasıylaadır.

Eser iki kısımdır. Birinci kısımda Alparslan Türkeş'in hayatı ve liderliği üzerinde durulmaktadır. Bu kısım 1978 baskısında yoktur. İkinci kısım Millî Doktrin Dokuz Işık'tır.

Alparslan Türkeş tarihî bir şahsiyettir. Türk milliyetçiliğinin öncü ismidir.

"Alparslan Türkeş ve Dokuz Işık", önümüzü görmemize yardımcı olacak bir eserdir.

Oğuzhan Cengiz

ALPARSLAN TÜRKEŞ

Alparslan Türkeş, fikrinin çilesini çekmiş bir liderdir. 20. yüzyıl Türkiye ve Türk Dünyası tarihine damgasını vurmuştur.

Alparslan Türkeş'in hayat hikâyesini vermeden önce teorik olarak "lider" kime denir? "liderlik" nedir? "Milliyetçilik" anlayışını bilmek gerekir:

Lider, iki veya daha çok ferdin bir araya geldiği yerde ortaya çıkmasından ve grup üyeleri ile etkileşme neticesinde belli davranış kalıplarına sebep olmasından dolayı sosyolojik bir kavramdır. Lider grubun veya toplumun diğer üyelerinden belli özellikleriyle ayrılan ve grup faaliyetleri üzerine tesir eden grup veya toplum üyesine denir.

Grubun teşekkülünde ve grubun hayatında üyelerden bir kısmı diğerlerinden daha faal bir rol oynar, diğer üyelere tercih edilir, diğer üyelerden daha çok hürmet görür, grup üyeleri üzerinde hâkimiyet kurar.

Liderler grup üyelerine, grup üyeleri de liderlere tesir ederler. Toplumun içinde bulunduğu şartlar kadar liderlik edecek kişinin liderlik talebi de önemlidir.

Resmî liderle şartların ortaya çıkardığı lideri ayırmak gerekir. Resmî lider gücünü resmî müesseselerden alır. Resmî lider başarısız olursa topluma baskıya yönelebilir veya vazifesinden ayrılmak zorunda kalabilir. Resmî lider toplumla bütünleşirse başarılı olabilir.

Liderin, "akıllı, bilgili, adaletli, namuslu, vakur, cesur, cömert, yumuşak huylu, vefalı, doğru sözlü, şefkatli ve merhametli, sabırlı, affedici, şükredici olması, aceleci olmaması" gerekir.

Mükemmeliyet bulunamaz ama liderde yukarıda saydığımız ayırt edici vasıfların azamîsinin bulunması, liderin etrafındaki halkayı

genişlettiği gibi, liderin etrafında daha kalıcı bir gurubun toplanmasını da sağlar.

Lider örnek kişidir. Kabahati üstlenen, baba veya kendisinde tabiatüstü yeteneklerin olduğuna inanılan; toplumların bunalım dönemlerinde ortaya çıkan; toplumu bunalımdan kurtarandır.

Lider ve liderlik, kumanda yeteneğinin, şahsî otoritenin sosyal grupları etkilemek gayesiyle kullanılmasıdır. Lider, şahsî otoritesini, diğer kişiler vasıtasıyla, çeşitli gayelere ulaşmak için kullanır, koordinasyon, denetleme, yönetme, başkalarının güçlerini harekete geçirme gibi. Lider, zorlayıcı yollara başvurmaz; sosyal yapıyı âdetâ programlaştırır. Şahsî otorite, ileriye görüş, çeşitli karakter özellikleri, kesinlik, cesaret, doğruluk, zekâ gibi vasıflar liderin varlığını sağlar. Peygamberler, Atatürk, Lenin, Mussolini, Hitler... şahsî liderlik örnekleridir. Toplumlar düzenlerini kaybedince şahsî liderlere ihtiyaç duyarlar. Dağılan ve şaşkınlaşan kitleler, liderlerin tekliflerini ve değerlerini kabule hazırdırlar.

Liderlik, başkalarının hareketlerini yönetme mesuliyeti ve imtiyazıdır. Bu bir model veya sistemden meydana gelmemektedir. Hiçbir örnek ya da sistem, liderin, diğerlerinin hareketlerini etkilerken karşılaşacağı şartları önceden tahmin edip varsayımında bulunamaz.

* * *

Liderlik ve yöneticilik farklıdır. Liderler, insanları etkilerler. Yöneticiler ise diğer insanları etkilemezler; alt kademelerdekileri itaat için zorlayarak onların isteksiz de olsa birlikte çalışmalarını sağlarlar.

Liderlik ve yönetim arasındaki farka bakmanın diğer bir yolu 'Liderlik Üçgeni'ni incelemektir. Samimiyet, güvenilirlik, ilgi ve başkalarının duygularını anlama gibi kişisel özellikler yöneticiyi yüceltir ve etkili bir lider yapar. Bu özellikler mevcut olduğunda liderlerin teşkilatta en alt seviyeden uzun dönemli randımanlı yönetici seviyesine yükselmesini sağlar...

* * *

Alparslan Türkeş bir askerdi. Kendisi lider yaratılışlı olduğunu söylemişti. Askeri disiplin içinde liderlik vasıflarını öğrenmişti.

General, askerlerin yiyeceğini ve harpte gereken diğer levazımını tedarik etmesini bilmelidir. Planlar kurmak için hayal itibarıyla zengin olmalı, fakat işlerin pratik taraflarını da gözden kaçırmamalıdır. Kendi planlarını tatbik için lazım gelen gücü de olmalıdır. Generalin çok ince ayrıntıları araştıran yorulmaz derecede çalışkan, kurnaz, nazik, gaddar, sade tavırlı, müsrif ve cimri, titiz, cüretli ve sezgili olması lazımdır. General, bütün bu ve bunun gibi daha bir çok vasıfları ya yaradılıştan almalı veyahut sonradan kazanmalıdır. Taktikten de anlaması şarttır. Zira, alelade bir taş yığını bir bina olmadığı gibi, tertip ve düzenden mahrum bir insan sürüsü de bir ordu olamaz.

Bir insan istediği kadar çalışıp çabalasın, yaratılışından yeteneği yoksa, komutan olamaz.

Eline bir ordu teslim edilmiş olan kimsenin karakteri azami derecede sağlam olmalıdır. Bir kimse, yalnız ne istediğini bilmekle kalmamalı, istediğini düşünceden pratiğe çıkarmak için lazım gelen cesaret ve azme de sahip olmalıdır. İnsanlarla candan alakadar olmalı ve onların yaradılış ve özelliklerini yakından bilmelidir. Çünkü kendi mesleğinin 'hammaddesi'ni insanlar teşkil eder. Fakat bu kimsede her şeyden evvel mücadele hevesi ve idare kuvveti olmalıdır, zira zaferi bunlar temin eder. Bu hakikati bilhassa sporda görürüz. Bu sahada her kim ki fena vaziyete düştüğü zaman tekrar ileri atılmak kuvvetini kendinde bulur ve son dakikaya kadar pes etmezse, o her zaman başa geçer. Hakikaten büyük bir lideri vasat bir generalden ayıran diğer bir vasfı da burada belirtmek isterim. Bu da, macera meyil ve hevesidir ki, kumarbazlardaki ruh haline pek benzer.

Gelenekçi toplumlarda otoriter liderlik öne çıkmaktadır.

Otoriter liderler, planlamayı kendileri yaparlar, grubun siyasetini tek başlarına belirlerler. Grup üyelerinin faaliyetlerini, sırasını ve aralarındaki münasebetleri yalnız onlar bilirler ve emirler verirler.

Otoriter liderlikle idare edilen toplumlarda, lider yerini muhafaza edemezse lider otoritesini yitirir ve toplum başsız kalır. Çünkü o toplum, daha önce başka bir şahsiyetin lider olarak başa geçeceğini düşünmemiş ve onu tanımamıştır.

Max Weber şöyle der:

“Her şeyden önce, siyaset mesleği insana bir kudret duygusu verir. İnsanları etkilediğini bilmek, onlar üzerinde egemenlik kurmak, hepsin-

den önemlisi tarihsel olayların bir sinir lifini elinde tuttuğunu duymak, profesyonel politikacıyı, günlük yaşamın üstüne yükseltir, görevi çok önemli olmasa da. Şimdi karşısındaki soru şudur: Hangi niteliklerimle bu kudretin hakkını vermeyi umabilirim (mütevazı bir konumda da olsam)? Evet, politikacı iktidarın kendisine yüklediği sorumluluğun hakkını nasıl verebilir? Bu sorularla ahlak alanına girmiş oluyoruz, çünkü sorun artık bir ahlak sorunudur: Tarihin dümenini elinde tutmasına izin verilecek kişi nasıl biri olmalıdır?" (Max Weber, *Sosyoloji Yazıları*, çev. Taha Parla, 3.bs., İstanbul 1993, s. 113).

Max Weber, politikacı için başlıca üç niteliğin belirleyici olduğunu söyler. Bunlar da; hırs, sorumluluk duygusu ve dengedir. Max Weber şöyle devam eder:

"Siyaset, kalın tahtaları delmek gibi güç ve yavaş ilerleyen bir uğraştır. Hem tutku ister hem geniş görüşlülük. Tüm tarihsel deneyim şu gerçeği kesinlikle doğrular: İnsanoğlu hep imkânsıza erişmek istemeseydi, mümkün olana da ulaşamazdı. Ama bunu yapmak için de insanın bir önder olması ama sözcüğün en ciddi anlamında bir kahraman olması gerekir. Önder ya da kahraman olamayanlar ise, en büyük umutsuzluk anlarında bile cesareti ayakta tutacak bir yürekliliğe sahip olmalıydılar. Bugün gerekli olan da tam budur, yoksa insanlar bugün için mümkün olanı bile elde edemeyecekler. Siyasetin çağrısını ancak ve ancak, önerdiği şeyler için dünyayı fazlasıyla aptal ve fazlasıyla adi bulduğu halde tereddüt etmeyen kişi yerine getirebilir. Ancak ve ancak, bütün bunların karşısında 'her şeye karşı' diyebilen kişi, siyasetin çağrısına koşabilir." (Max Weber, *age*, s. 125).

* * *

Böylelikle bir lidere veya herhangi bir otoriteye inanmak, onun peşi sıra yürümek için rızaya ihtiyaç duyulur. Zaten hegemonya bir diğer ifadeyle, "hareket halindeki eşdenge" dir. Kitleler peşinden gidecekleri, uğruna bedel ödeyecekleri hedeflere yönelmek için öncelikle belirli bir otoriteye rıza göstermelidirler. Ferdin inancı giderek toplumun kabulleri hâlini aldığından, "rıza" kitle psikolojisinde birinci derecede önemlidir. Rıza ilelebet sürmeyeceğinden ve kitleler her zaman daha iyisinin arayışında olduğundan hegemonya ve rıza değişebilir, farklı alanlara kanallenebilir. Bu noktada da sosyalist kuramların eksikliğiyle yüz yüze geliriz. Hegemonya - rıza parametrelerini hep belli bir güdülenme-

nin eseri sayan sol teorisyenler, hegemonyanın yitirilebileceğini bilseler bile “devrim - öncü sınıf” tartışmasından vazgeçemediklerinden daha öteye yol alamazlar.

Sosyalistler, sınıfsız toplumu savunduklarını iddia ettikleri için, “hegemonya”yı sınıflı toplumun ve kapitalizmin sonuçları arasında saymışlardır. İdeal komünizmde sınıflı toplum ve hegemonyanın meydana getirdiği eşitsizlikler ortadan kalkacaktır.

Otoriteyi, zorlama, kuvvet, liderlik ikna ve etkiden ayıran husus muhatabın rızasına ve saklı muhakemeye, mantığa dayanan meşruiyettir. Otoriteyi kullananlar böyle bir hakka sahip bulunduklarına; otoriteye tâbi olanlar ise, isteklere uymaya ve bunun mantığı bulunduğu inancına sahiptirler. Demek oluyor ki, aslında otorite bir kontrol hakkıdır, bu hak kendisine saygı gösterilen ve tâbi olunan mercie bağlıdır.

Otoritenin kaynağı çeşitli ve farklı olabilir. Bir kanun, belirli usuller, bir peygamberin sözleri, gelenek gibi, otoriteyi buna tâbi olanlar yaratırlar veya meşru hâle getirirler.

Hegemonya, hem sadece tek belirleyici grubun tekeline bağlı olmadığı gibi sürekli dönüşüm, uzlaşma ve fikirler koalisyonunu da beraberinde taşır.

Bu ifadeden de anlaşılacağı gibi liderin kendisini kitlelere kabul ettirebilmesi için toplumdan fikirlerine, hareketlerine rıza görme mecburiyeti arar. Liderlik kazanılabilir ve kaybedilebilir. Kitlelere devamlı yeni pencereler açması beklenen lider, uygulamaları ve projeleriyle liderliğini toplum nezdinde yeniden kazanır. Aynı açıklamalar bugüne kadar ortaya atılan klişeleşmiş liderlik ve otorite tanımlarının aksine durağanlık taşımaz.

Bu teoriler ışığında baktığımızda Alparslan Türkeş, liderliği zaman zaman kaybetmiştir. 1992’de, MHP Mecliste iken, yedi milletvekili yanında MHP teşkilâtından birçok kişi ayrılmış ve başka bir parti kurmuştur. Büyük Birlik Partisini kuranların hemen hepsi Ülkü Ocaklarından yetiştikleri, Türkeş’in liderliğini vaktinde tartışmaya dahi açmadıkları hâlde, geçen zaman içinde, fikrî hareketlilik bu grubu başkalaştırmış ve Türkeş’i “lider” olarak tanımama noktasına getirmiştir. Bu noktadan sonra da sadece MHP’nin parti kimliğinden değil, hareketin fikir ekseninden de kopulmuştur.

Karizma, olağanüstü demektir. Karizma, bir özelliktir. Bu özellik, toplum tarafından idrak edilir ve karizması olan kişiler toplumun lideri olurlar. Karizma sahibi kişiler, irade dışı da cemiyetin cazibe merkezidirler.

Karizmatik lider, misyonuna göre, itaat ister. Karizmatik liderle toplum arasındaki ilişki mantıkî olmaktan çok inanca dayalıdır.

Karizma kelimesini Max Weber sosyolojiye kazandırmıştır:

“Karizma yalnız içsel irade ve denetim kabul eder. Karizmatik önder kendine göre olan bir işe el atar ve salt taşıdığı misyona dayanarak itaat ve yandaş kitlesi ister. Bunları bulup bulamayacağını, başarısı belirler. Onlara gönderildiğine inandığı kişiler onun misyonunu tanımazlarsa, karizmatik iddiası çöker. Kabul ederlerse onların efendisi olur; kendini ‘kanıtlayarak’ yerini koruyabildiği sürece. Ama ‘hak’kını, seçimlerde olduğu gibi, onların iradesinden almaz. Tam tersi olur: Onu karizmatik önderleri olarak tanımak, misyonunu bildirdiği kişilerin görevidir.” (Max Weber, *age*, s. 125).

Karizmatiklerde teatral bir duruş vardır.

Türkeş karizmatik görüntü sergilemiştir. Türkeş, ileride bahsedeceğimiz, CKMP’nin başına geçtikten sonra gençler üzerinde durmuş ve onlara seminerler düzenlemeye başlamıştır. CKMP’de Türkeş, Genel Başkan olduktan sonra ilk gençlik kolları başkanı seçilen Namık Kemal Zeybek, 12 Eylül 1980 İhtilâlinde kısa bir zaman önce yayınladığı *Ülkü Yolu* adlı kitabında, Türkeş’in liderliğine örnek bir hâdiseyi anlatır:

“1965 senesinde CKMP gençliği çok küçük bir azınlık ve gençlik kolları mensupları sayısının henüz elliye geçmediği günlerdi. Bir cumartesi günü yapılan ve ilan edilen seminere, şiddetli bir yağmur yağdığından, ancak dokuz kişi gelebilmişti. Onlar da yönetim kurulu üyeleri idi. Elli kişilik salon bomboştu. Gençlik görevlileri üzüntü ve telaş içinde konuşurken, üst kattan Alparslan Türkeş indi. Sakindi. Yüzünde hafif bir tebessüm vardı, ‘Üzülmeyin arkadaşlar’ dedi. ‘Siz dokuz kişisiniz. Siz de gelmeseydiniz ben bu eğitimi kendi kendime yapacaktım. Bugün bu küçük salonu dolduramadınız ama yarın sayınız çoğalacak, meydanlar sizi alamayacak. Eğer siz isterseniz bu hayal gerçek olacak.’ Ve bir sonraki seminerin konusunu ilan etti: ‘Eğer sen istersen o bir hayal değildir.’” (Namık Kemal Zeybek, *Ülkü Yolu*, İstanbul 1980’den nakleden: İrfan Ülkü, *12 Eylül’de Türkeş*, İstanbul 1995, s.41).

Liderlerin bir “ağırlık” taşımaları gerekir. Ağırlık şöyle tarif edilmiştir:

“Bir anlamda liderin kendisini tanımasını, kendine güvenini gerektiğinde ön plana çıkararak sorumluluğu üstlenmesini içerdiği gibi, yeri geldiğinde geri planda kalmayı bilmesini, otoritesine zarar verecek gereksiz çıkışlarda bulunmamasını, astlarını ön plana iterek onlara kendilerini geliştirme fırsatlarını vermesini içermektedir. Ayrıca ağırlık, bir liderin nezaret etme ve itimat etme arasında arayıp bulması gereken bir dengeyi de belirtir.” (*“Ağırlık”, Liderlik Üzerine Düşünceler*, İstanbul 1983, s. 13).

* * *

Liderlik, yönlendirebilme kabiliyeti olduğuna göre bunun da prensipleri vardır:

Lider, ne yapmak istediği hakkında berrak bir fikir sahibidir. Engeller ve başarısızlıklar karşısında bile yoluna devam edecek kuvvete sahiptir.

Lider yaptığı işi sever. Tolstoy: “Umut, uyanık insanın rüyasıdır.” demiştir. Umut sahibi olmadan yaşanmaz. Lider, başkalarına ümit ve ilham verirler.

Lider, samimî, dürüst ve olgun olmalıdır. Lider asla kendisine özellikle kendisi hakkında, yalan söylemez; değerli taraflarını olduğu kadar kusurlarını da bilir ve bunları yerli yerince ele alır. Lider, fikrinde ve fiiliyatında samimî olmalıdır. Liderlik, sadece yol göstermek ve emir vermek değildir; o davasına kendisini adayabilecek, her yeni şeyi öğrenmeyi hazmedebilecek olgunlukta olmalıdır.

Lider, güvenilir olmalıdır. Çevresinin güvenini kazanabilmelidir.

Lider, tecessüs sahibi olmalıdır.

Hakikî liderler doğmaz; yetişirler. Karakter ve vizyon geliştirmek liderlerin kendi kendilerini icat etme yollarıdır.

* * *

Olaylara, liderlerin doğrudan müdahalesi, karizmanın meydana gelmesinde mühim unsurdur. Alparslan Türkeş’in MHP kongrelerinde ve toplantılarında pek çok şahsî davranış şekliyle karşılaşılmıştır.

Alparslan Türkeş, 1944 *Milliyetçilik Olayı*'nda lider nasıl olmalıdır, sorusunun cevabını aramaktadır:

“Acı Tespitler

Genç yaşlardan başlayarak daima milletin ve memleketin kalkınması için yararlı olma yollarını araştırdım. Ve memleketin hakiki liderlere ihtiyacı olduğunu gördüm. Yine incelemelerde başımıza gelen birçok felâketin iyi yöneticilere, kudretli önderlere sahip olamadığımızdan meydana geldiğini acı acı tespit ettim. Bir de memleketimizin başına geçmiş olan çeşitli liderlerde ortak bulunan büyük bir kusuru anlamış oldum. Bu da liderlerimizin çok bencil olmaları ve kendilerine yardımcı olacak, gerektiğinde kendi yerlerine geçecek, yeteri kadar liderlerin yetişmesini sağlamak yerine onu engelleyecek şekilde hareket etmeleridir. Halbuki vatansever bir liderin en büyük vazifesi, başka liderlerin de yetişmesini sağlamaya hatta kendisinden daha kudretli ve kabiliyetlilerin çıkmasına yardımcı olmaya gayret etmektir.

Bizde ise, özellikle tarihimizin son çağlarında liderler, daima tek kalmayı temin etmeye çalışmışlar ve kendilerinden başka beliren şahsiyetlere karşı amansız bir mücadele açmışlardır.

Bugün de partilerimiz ve politikacılarımız arasında yürütülen mücadele gayet yıkıcı olmaktadır. Bunun acı tecrübelerini kendi hayatında yaşayan bir insan olarak milletime bu konu üzerinde bazı uyarılarda bulunmak isterim.

Çeşitli düşman akımların Türkiye aleyhinde tertipledikleri faaliyetlerde elemanlarına verdikleri ilk direktif, ‘Türk milleti içinde yetişen seçkin şahsiyetleri tahrip etmek ve itibardan düşürmektir. Ayrıca memleketin liderleri ve partileri arasında münasebetleri geliştirici, olumlu ve kardeşçe bir rekabet ve uyarma tutumundan çıkarak tam bir yıkıcılık ve ayrımcılık hâline sokmak ve Türk milletini paramparça bir hâle getirerek fitne ve fesat içinde bitirmektir. Bunun için Türk milletine hizmet etmeye karar veren Türk evlâtları bunları hesaba katarak iyi ayarlanmalı ve diğer vatandaşları ile olan ilişkileri de ona göre yürütmelidir.

Unutulmamalıdır ki, millete hizmet edebilmek için hayatını feda etmeyi göze alacak kadar cesur olmak yetmez. Alçakça iftiralara, şeref ve haysiyetleri yıkmak için tertiplenen suikastlara karşı da cesur ve dayanıklı olmak gerekir.

Yeryüzünde hakikatten daha kuvvetli ve Hakk’a saygılı olmaktan daha asil şey olamaz. İnsanoğlu yaratıldığı günden beri hakikate ulaşma ve Hakk’a bağlanma çabasında bulunmuştur. Bu şuurdan yoksun bir hâle düşüş hakiki bir yok oluşturdur. Cenab-ı Allah’tan Türk milletini böyle bir durumdan korumasını dilerim.” (A. Türkeş, *1944 Milliyetçilik Olayı*, 2. bs, İstanbul 1972, s. 23-25).

* * *

Lideri şartlar ortaya çıkarır. Lenin bir liderdir; çünkü, bir umuttur. Son derece ağır şartlarda Çarlık rejimine muhalefet etmiş, kitleleri harekete geçirmiş ve iktidarı ele almıştır. Ama Stalin bir lider değildir; çünkü, Lenin’in hazırladığı şartlar üzerinden iktidar olmuştur.

Hitler bir liderdir; çünkü, halkla beraber yürümüş, kendisini sevdirmiş ve seçimle iş başına gelmiştir.

Liderler, iktidarlara ele geçirdikten sonra değişebilirler: Lenin de, Hitler de değişmişler ve demir ellik giymişlerdir.

Diktatör, rejimi kapalı tuttuğu, “bilgi”yi kendisinde topladığı için, halk başka bir şey tanımamış ve diktatörü sevmiştir.

Lider ise mücadeleci bir kişiliğe sahiptir. Ölümle iç içe, halkına, gelecek vaat edebilmektedir.

Alparslan Türkeş’in cenaze töreninde bir araya gelenler, MHP’nin ve Ülkücü kuruluşların “kemikleşmiş” taraftarları değillerdi. En az iki milyon insan Ankara’daydı. Yollar tıkanırdığı için belki on binlerce insan şehre girememişti.

Alparslan Türkeş muhalefetteydi... Üstelik 12 Eylül İhtilâli olmuş, Ülkücüler ezilmek istenmişti. 12 Eylül öncesinin mücadelesi de yoktu. Bütün bunlara rağmen, Türkeş’e duyulan vefadan ve liderliğine güvenden dolayı halk son vazifesini yerine getirmek için Ankara’ya koşmuştu.

Türkeş’le despotlar arasındaki fark, açıklık ve kapalılık farkıdır. Türkiye’nin iç düşmanı da dış düşmanı da o kadar çoktur ki, Türkeş, bu düşmanların karşısında halkın bir umudu olarak ortaya çıkmıştır. İç düşmanların bütün saldırılarını geri tepmiştir.

Türkeş ve Milliyetçilik

Alparslan Türkeş bir Türk milliyetçisiydi ve milliyetçi düşünceye sahip olduğu için liderdi. Milliyetçi isimlerle temas kurmuş, milliyetçi dergilerde yazmış, milliyetçiliğini pekiştirmek için tarih okumuş ve Türk tarihinin çok iyi bilinmesi gerektiği üzerinde durmuş, fikir üretmiştir. Yoksa Türkeş, milliyetçi kesimde bir lider boşluğu doğduğunu hissedererek bu kesimle irtibata geçmemiştir. Lider olmasaydı, milliyetçi saflarda yerini alacak ve bu kesimden çıkacak bir lideri kabullenecekti.

Türkeş şunları söylemektedir:

“Yeryüzünde insanlar, millet toplulukları halinde yaşamaktadırlar. Her milletin kendine göre özellikleri, yaşayışı ve dünya görüşü vardır. Bu değişik toplulukların faaliyetlerini sonucunda, dünyayı renklendiren çeşitli kültürler ve medeniyetler meydana gelmektedir. Bir toplum için başka toplumları körü körüne taklit etmek tehlikelidir. Her milletin kendine mahsus manevî inançları, adetleri, millî kültürü, millî bir dünya görüşü olması gereklidir. Bunlar olmadığı takdirde veya eskimiştir ithamıyla yıkılıp yerlerine yenileri konulmadığı takdirde o toplum tehlikeli bir inanç ve fikir boşluğuna yuvarlanmış olur. Milletler, yabancı kuvvetlerin orduları ve diğer maddi güçleri tarafından yok edilmeden önce manevi ve fikri güçleri tarafından esaret altına alınırlar. Böyle bir duruma düşen toplumun esir ve yok olması kesin bir hale gelir. Milletlerin kuvvet kaynağını teşkil eden ve toplumları yükselten ana ilkeler özet olarak şöylece sıralanabilir:

- 1.Sağlam manevi inanç ve yüksek ahlak sahibi olmak.
 - 2.Kuvvetli millî şuur ve milliyetçilik ruhu taşımak.
 - 3.İlim ve teknikte en yüksek seviyeye ulaşmak.
 - 4.Sanayide ve tarımda modern, kitle halinde çok üretim yapabilmek.”
- (A. Türkeş, *Temel Görüşler*, İstanbul 1975, s. 28-29).

Türkeş’in liderlik vasıfları üzerinde dururken milliyetçiliği anlamamız gerekiyor.

Sosyolojik olarak milliyetçilik “mensup olduğu milleti sevmeye duyulan”dur ve tabiidir. Prof. Dr. Amiran Kurtkan, “milliyet duygusu hakkındaki anlayış farkları”nı ortaya koyarken şu görüşleri işler:

“Gelişmekte olan bazı ülkeler milliyet duygusu hakkında bir ilmi anlayış birliğinin tam manasıyla teessüs edemediği ülkelerdir. Mesela,

memleketimizde Cumhuriyet devrinde daha ziyade ‘milliyetçiliğin ne olmadığı’ meselesi açıklığa kavuşturulmak istendiği halde, ne olduğu hususu aydınlatılmamıştır. Bu yüzden Türk aydınları içinde millî birlik duygusunun iktisadi önemini idrak edemeyenler ve millî birliği temin edici tedbirlerin milletlerarası sulhu tehdit edebilecek mahiyette olduğunu düşünenler dahi bulunabilir.” (A. Kurtkan, *Genel Soyoloji*, İstanbul 1976, s. 133).

Prof. Dr. Kurtkan, modern sosyolojinin milliyet duygusunu nasıl tarif ettiği üzerinde durur. Milliyet duygusu, kalabalık coşkunluğundan farklıdır. Buhran zamanlarında kalabalığı peşinden sürükleyen maceraperestlerin teşebbüsleri heyecanlı bir hava yaratabilir ve gayede birleşmiş olmayan fertlerin gelip geçici bir heyecanla bu tip hareketlere iştirakini temin edebilir. Ancak bu gelip geçici bir histir; uzun vadeli ve şuurlu olan milliyet duygusundan farklıdır.

Milliyet duygusu, milletlerarası birliğin ve sulhun kurulabilmesi için de şarttır. Teknolojik gelişmeler, dünyayı âdeta tek yer hâline getirmesine rağmen cemaatvari birliğin ikinci şartı birlik duygusu, dünya milletlerini birleştirici bir duygu hâlinde henüz gelişmemiştir. Birlik şuuru önce millî hudutlar içinde sağlanmadıkça milletlerarası birlik ve cemaat dayanışmasının kurulabilmesi mümkün olmaz. Bunun içindir ki, millî şuuru aşıl原因an fikirlere öncelik verilmesi sosyal çözülme atmosferi içinde bulunan memleketlerde mühim bir şart hâlini almaktadır.

Milliyet duygusu, sulh zamanlarında da mevcut olmalıdır. Bu şart iktisadî kalkınmanın dahi temel unsurlarından biridir. Aksi takdirde, vergi kaçakçılığı artabilir, hatalı ve hileli imalat usûlleri yaygınlaşabilir ve kontrol mekânizmasını ellerinde tutanlar suiistimale yönelebilirler. Şu hâlde sosyal bütünlüğün sağlanması, milliyet duygusunun bu karakteristik vasfına da önemle ihtiyaç hissettirmektedir. (A. Kurtkan, *age*, s. 133-134).

Prof. Dr. Kurtkan, milliyet duygusunun demokratik bir duygu olduğunu belirterek şöyle der:

“Bu karakteristik vasfı dolayısıyla milliyet hissi, hususi vasıflarına ve alâkalarına dayanmaksızın, bir milletin (millî yükselişi en yüksek ideal olarak benimsemiş bulunan) bütün azalarını içine alır. Şu halde bu duygu hiçbir mertebeyi, hiçbir hiyerarşiyi kabul etmez. Emredene olduğu kadar, emir alana da, okumuşa olduğu kadar cahile de, muha-

fazakara olduğu kadar reformiste de ait olması gerekir. Eğer bu insanlar birbirinden farklı olan durumlarına ve değişik temayüllerine rağmen bu temayüllere millî varlığın yükselmesi için (samimi olarak) yönelmiş bulunuyorlarsa bunların hepsini milliyet duygusuna sahip fertler telakki etmeliyiz. Fakat bunlardan bazıları menfaat karşılığında gizli ve millî varlığı yıpratıcı teşekküllere aza olmuşlarsa, millî birliğin ve dayanışma şuurunun gerçekleşmesi bakımından en büyük zarar ve tehlikeyi bizzat bu fertlerin teşkil ettikleri ifade edilebilir.” (A. Kurtkan, *age*, s. 134).

Yrd. Doç. Dr. Emre Gökalp, “milliyetçiliği” ele aldığı doktora tezinde şu görüşlere yer verir:

Millet/ulus oluşumunun sadece belirli bir dönemle sınırlı olmadığı, ulus-devletin sürekli bir “yeniden yapılanma” ve yeniden inşa içinde olduğu göz önüne alındığında milliyetçiliğin ve millî kimliğin sürekli olarak yeniden üretilen, yeniden inşa edilen/edilmesi gereken birer kategori olarak kavramsallaştırılması gerekir. Bu bağlamda, milliyetçiliğin nasıl yeniden üretildiği sorusu merkezi bir önem arz eder. İşte milliyetçilik (ve millî kimlik) doğal, verili, sabit ve aynı zamanda önce-siz ve sonrasız bir “kendilik” olarak değil, aksine bir “temsîl sistemi” ve böylece hayatı/toplumu/dünyayı anlamlandıran bir “söylem” olarak görüldüğünde, toplumsal ve kültürel oluşumların arkasındaki pratikler bütünü olarak kavramsallaştırılmalıdır. Milliyetçilik insan bilincini şekillendiren bir konuşma biçimi, yani bir söylemsel oluşumdur ve milliyetçilik söyleminin çok boyutlu görülmesi gerekmektedir

Milliyetçilik, sadece bir toplumsal hareket türü ve bir siyasal ideoloji değil, aynı zaman bir “kültür” biçimidir ve “bir kültür/kimlik biçimi olarak” incelenmesi gerekir. Farklı bir şekilde ifade edilirse, milliyetçilik kriz anlarında ya da çatışmalarda belirginleşen ve sadece dar anlamıyla siyasete ilişkin bir olgu değildir, aksine kolektif kimliğe temel teşkil etmekte olan bir bireysel kimlik ve kültür meselesidir. Bir siyasî doktrin ve siyaset üslubu olmaktan çok bir kültür biçimi olan milliyetçilik dolayısıyla bir ideoloji, bir dil, mitoloji, sembolizm ve bilinç biçimidir. Bu doğrultuda ulus da, anlamı bu kültür biçimi tarafından ön varsayılan bir kimlik tipidir. Milliyetçiliğin gündelik yaşamın somut pratikleri içinde sürekli ve rutin olarak yeniden üretilen bir söylem olduğu ve millî bilincin/kimliğin de sürekli olarak yeniden inşa edildiği tespiti, öznelere

konumlandırıran bu yeniden üretim süreci üzerinde durulmasını ve bu sürecin esas olarak gerçekleştiği simgesel/söylemsel alana odaklanılmasını kaçınılmaz kılar.

Millet/ulus kategorisinin “doğal” ve “kendinden menkul” birer “gerçeklik” olarak nasıl yeniden üretildiği sorusunun vurgulanması bu çalışmanın millet kategorisini “doğal” ve “verili” bir “kendilik” olarak nitelendiren “ilkçi” (primordialist) yaklaşımın tamamen dışında bir kuramsal pozisyonu paylaştığına işaret etmektedir. Milletleri doğal ve eski çağlardan bu yana var olan yapılar olarak gören ve ilkçi olarak adlandırılan yaklaşım, milletin değişmez ve sabit olduğunu öne sürer. Millet/Ulus olgusunu doğal ve verili bir kategori olarak gören bu yaklaşımda Romantizmin ve Herder’in oldukça önemli bir etkisi vardır. Milletin izleri çok eski çağlarda bile bulunabilir, eski altın dönemler ve kahramanlar söz konusudur. Onuncu yıl marşındaki “Tarihten önce vardık, Tarihten sonra varız” dizesinin işaret ettiği gibi, bu yaklaşım ‘millet’in başlangıcı olmayan bir geçmiş zamandan sonu olmayan bir geleceğe/sonsuzluğa kadar var olduğunu varsayar. Schleiermacher, milleti “insan ırkının, özellikleri tanrı tarafından verilmiş, doğal bölünmesi” olarak nitelendirirken, her milletin dünyada kapladığı konum

ve kendine özgü örgütlenmesiyle ilahi görüntünün bir yönünü temsil ettiğini öne sürer. Herder ise, Tanrının yarattığı doğal bir kategori olarak her milletin birer kutsallık ifadesi olduğunu öne sürer ve kutsal olan şeylerin yok edilmemesi, yaşatılması gerektiğini belirtir. Herder’e göre “millet, doğal bir bitki ve aile gibidir, sadece daha fazla dalı vardır”. Milletin esas olarak dili ve kültürüyle oluştuğunu ifade eden Herder bu süreçte gündelik yaşamdaki ritüeller, gelenekler, pratiklerin ve insanların yaşamı anlamlandırdıkları hikayelerin, halk inançların ve mitlerin önemini vurgular. Kültür ve daha özel olarak da dilin bir milleti benzersiz olarak belirlediği iddiası Herder’in dışında On dokuzuncu yüzyıl Avrupa düşünürlerinin özellikle Schlegel, Fichte ve Schleiermacher’in ortak vurgusudur.

Milleti oluşturan dil, din, kan bağı gibi ölçütlerin “doğallığı” günümüzde “ilkçi” bakış açısını benimseyen araştırmacılar tarafından savunul(a) mamakla beraber, milleti oluşturan din, dil, kan bağı gibi öğelerin “verili” olduğu, milli kimliği oluşturan öğelerin hiçbir şeyden oluşmadığı, aksine her şeyden önce varolduğu savı ilkçi yaklaşımın en önemli vurgusunu oluşturmaya devam etmektedir. Diğer taraftan, Smith’in “ilkçi” bakış açısı

içerisinde “eskilci” (perennialist) olarak ayırt ettiği yaklaşım ulusun “doğallığını benimsememekle birlikte, milletlerin çok eski dönemlerden -çok fazla değişmeden ve “özünü” kaybetmeden- bugüne değin var olduğunu savunmaktadır. Genel olarak ilkçi yaklaşımın milliyetçilik çalışmalarında son 40-50 yıldır temsilcisi olmamakla birlikte, “eskilci” bakış açısının örnekleri bugün bile mevcuttur. Ancak, tahmin edileceği gibi, milliyetçilik anlayışının özünü oluşturan ilkçi yaklaşımın akademik çalışmalarda “ortadan kalkmış olması,” milliyetçiler ve milliyetçi ideologlar tarafından artık benimsenmediği anlamına gelmemektedir.

Yine de, Brubaker’in de vurguladığı gibi, bugün milliyetçilik çalışmalarında milletlerin doğal, verili, sabit yapılar olduğuna inanan çok az akademisyen vardır. Az sayıda (milliyetçi) akademisyen bugün hala milletlerin başlangıcı olmayan bir geçmiş zamandan beri var olduğunu ve sonu olmayan bir geleceğe kadar var kalacağını öne sürmektedir. Bunların dışında, günümüzde, milletlerin/ulusların tarihsel olarak inşa olmuş yapılar olduğuna dair ortak bir görüş hakimdir. “Modernist” yaklaşım olarak nitelenen bu yaklaşımın milliyetçilik tartışmalarında neredeyse paradigmatik bir önem kazanmasıyla ilkçi ya da özcü görüşün - en azından akademik alanda- geçersizleştiği belirtilebilir. Başta Gellner, Hobsbawm ve Anderson olmak üzere Nairn, Breuilly, Brass, Hroch, Chatterjee, Bhabba, Balibar vb kuramcılar, her ne kadar belirli noktalarda birbirleriyle ayrışan/uyuşmayan görüşlere sahip olsalar da millet/ulus olgusunun doğal, verili, sabit bir “kendilik” olmadığı; aksine modern gelişmelere, yani modern çağa -son birkaç yüzyıla- ait olduğu noktasında görüş birliğine sahiptirler. Farklı bir ifadeyle, modernist yaklaşımın en önemli ve merkezi vurgusu milletlerin modernliği ve milliyetçiliğin olumsuzluğuna dairdir. Bu yaklaşıma göre, milletler ve milliyetçilik kapitalizm, sanayileşme, merkezi devletlerin kurulması, kentleşme, laikleşme gibi tamamen ‘modern’ gelişmelerin ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Daha çarpıcı bir ifadeyle, milletler milliyetçilik çağına aittirler. Yani, milliyetçilikler milletleri yaratmıştır, milletler milliyetçilikleri değil. Polonya’nın kuruluşunda önemli bir yeri olan Pilsudski’nin belirtmiş olduğu gibi, “Devlet milleti kurar, millet devleti değil.” Bu tespiti çok daha çarpıcı bir şekilde dile getiren ise İtalya’nın kuruluşunda büyük bir rol oynayan Massimo d’Azeglio olmuştur: “İtalya’yı yarattık. Şimdi de İtalyanları yaratmalıyız”

Özellikle *“Milletler ve Milliyetçilikler”* (1983) kitabıyla milliyetçilik literatürünün en önemli isimlerinden biri olan Gellner, milletlerin eşyanın tabiatında varolan ve doğal türler doktrinin siyasal uyarlaması gibi bir şey olmadığını göstererek milliyetçilik efsanesinin kabul edilemeyeceğini vurgular. Milliyetçilik, tamamen modern çağa aittir ve “yalnız milliyetçilik çağında milletlerden söz edilebilir.” Bundan dolayı, Gellner’in çarpıcı ifadesiyle, “milliyetçilik milletleri doğurabilirdi, milletler milliyetçiliği değil” milletlerin, insanları sınıflandırmanın doğal, tanrı vergisi bir yolu olduğu, doğuştan gelen bir politik kader olduğu iddiası ise Gellner’a göre sadece bir mittir. Milliyetçilik, Gellner’a göre, endüstrileşme sürecinin bir ürünü, yani modern bir ürünü olarak, “politik ve milli birimin birbiriyle uyumlu olması gerektiğini savunan bir ilke”dir. Ulusun/milletin, farklı toplumsal ve siyasal koşullarda farklı şekillerde inşa edildiğine dikkat çeken Gellner, milliyetçiliğin, toplumsal koşullar homojen ve standart bir (yüksek) kültür gerektirdiğinde ortaya çıkabildiğini vurgular. Birbirlerinin yerine geçebilir bireylerden oluşan anonim bir toplumun oluşturulması, o toplumu bir arada tutan bir (yüksek) kültür gerektirir. Bu anlamda, kültürel bir proje olarak milliyetçilik, bir üst kültürün daha önce pek çok alt kültüre sahip olan bir topluma empoze edilmesidir. Kısaca, Gellner’e göre milliyetçilik siyasi birlikle kültür birliğinin birbiriyle uyumlu hale getirme amacı doğrultusunda çeşitli halk kültürlerinden tek bir üst kültür yaratma çabası olarak görülebilir. Milliyetçi toplumsal örgütlenme ilkesi devletle kültürün evlenmesini gerektirir, böylelikle devlet kültürün koruyucusu olur.

Dolayısıyla, “milliyetçilik milletlerden önce gelir.” Hobsbawm’ın ifadesiyle, “milletler, devletler ve milliyetçiliği yaratmaz, gerçekte yaşanan tam tersidir.” Yani, milliyetçilikler milleti (ve milli-devleti) yaratır. Bundan dolayı, millet/ulus, icat edilmiş bir gelenek olarak, “ne aslı ne de değişmez bir toplumsal birimdir” ve milletleri verili, doğal ve değişmez kategoriler olarak nitelendirmek imkansızdır. “Milli kimliğin tarihten de eski olacak kadar doğal ve temel olduğu yönündeki varsayım yaygın kabul görmektedir ancak modern milletin ve onunla bağlantılı olan her şeyin temel karakteristiği modernliğidir” Diğer taraftan Hobsbawm, milletlerin her ne kadar özünde tepeden oluşturulmuş olduğu ifade edilse de, aşağıdan bir bakışla, yani sıradan insanların umutları, ihtiyaçları, özlemleri ve çıkarları temelinde analiz edilmedikçe anlaşılamayacağını

vurgulayarak milliyetçilik çalışmalarında ihmal edilmemesi gereken çok önemli bir noktaya işaret etmiştir.

Milliyetçilik tartışmalarının bir diğer çok önemli ismi Anderson (1983), milliyetçiliği “hayali bir cemaat” olarak nitelendirerek siyasi süreçte kültürel boyutun önemine dikkat çekmiştir. *Hayali Cemaatler* kitabında Anderson milletin ve milliyetçiliğin özel bir kültürel yapıntı (*artefact*) olduğunu belirterek, milleti “hayal edilmiş bir siyasal topluluk” olarak nitelendirir. “Hayal edilmiştir, çünkü en küçük ulusun üyeleri bile diğer üyeleri tanımayacak, onlarla tanışmayacak, çoğu hakkında hiçbir şey işitmeyecek-tir ama yine de her birinin zihninde toplumlarının hayali yaşamaya devam eder.

Milliyetçilik, siyasal bir ideoloji olarak algılanmaktan çok, kendisini önceleyen ve onlardan kaynaklanmış olduğu büyük kültürel sistemlerle, din veya akrabalık gibi olgularla bir arada düşünülmelidir. Milletin zamansal ve mekansal olarak biricik bir varlık olarak hayal edildiğini belirtir. Zaman içinde uzanan bir geçmiş ile gelecek bir kaderi olan bir topluluk olarak ve mekan içerisinde tanışılmayan, hatta tanınmayacak olan üyeleri belirli bir toprak parçası üzerinde barındırırken hayal edilir.

Milletlerin “hayal edilmiş” birer topluluk olduklarını vurgulayan Anderson, hayal edilmişlikle “sahteliğin” birbirine karıştırılmaması gerektiğinin altını çizerek. (Emre Gökalp, “*Milliyetçilik: Kuramsal Bir Değerlendirme*”, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 7 S. 1 (2007).

* * *

Prof. Dr. Erol Güngör, milliyetçiliği, ileri millet olmanın başka bir hâli olarak görür:

“Kitlelerin millet olma çabalarında rehber edindikleri prensiplerin kuvvetli bir birleştirici güç kaynağı durumundadır. Siyasi ve sosyal birliğin temeli her yerde millî birliğe dayanmakta, mevcut siyasi birlikler de ayakta kalabilmek için bir an önce millet denilen sosyal bünyeyi gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Milliyetçiliğin çeşitli memleketlerde birbirinden farklı manzaralar göstermesi de onun ideolojik bir dünya görüşünden ziyade sosyal gerçeklere dayanan bir siyasi sosyal değişme cereyanı olduğunu gösteriyor. Her memleket kendine mahsus tarihî gelişme seyrine uygun olan ve mevcut şartlarda en iyi bağdaşabilen bir sosyal ve kültürel bünyeye kavuşma gayreti içindedir. Bu bakımdan

milliyetçilik âdeta modernleşmenin, modern ve ileri millet olma çabasının başka bir adı hâline gelmiştir.” (Erol Güngör, “Önsöz”, Elia Kedouri, *Avrupa’da Milliyetçilik*, çev. M. Haluk Timurtaş, Ankara 1971, s. VIII).

* * *

Türkeş’ten sonra Milliyetçi Hareket Partisine genel başkan seçilen Dr. Bahçeli, takma isimle yazdığı kitabında, milliyetçiliği Bilge Kağan’dan başlatır ama isimlendirmenin ve tasnifinin 19. yüzyılda mümkün olduğunu belirtir:

“Böyle olmasının sebebini, 19. asır ve öncesinde meydana gelen toplumsal, iktisadi, kültürel vs. değişikliklerde aramak gerekir. Millet ve milliyetçilik, temelde, bir mensubiyet şuurunu ve bu şuurun icaplarının yerine getirilmesini ifade eder. Bu çerçevede değişen zaman, tarih, kültür ve coğrafyaya ilişkin unsurlar işin esasını değiştirmez. Esası tespit ettikten sonra değişen unsurlar üzerinde durmaya başlayabiliriz.

Sosyalist Doğu Bloku ve Sovyetler Birliği’nin dağılmasının akabinde oluşan Yeni Dünya düzensizliğinde vuku bulan bütün problemler, ‘milliyetçilik’ kaynaklı olarak değerlendirilmektedir. Bu, özellikle sosyalistler tarafından yüksek sesle telaffuz edilmektedir. Sosyalistlerin hayallerine uymayan realitelere problem muamelesi yapması, belki görüşleri ve mağlubiyetleri sebebiyle anlayışla karşılanabilir. Ancak bizleri göstereceği anlayış, ne dünyadaki meseleleri, ne de milliyetçiliği anlamamıza yardımcı olacaktır. Kaldı ki, bu anlayışın sosyalistlere de bir faydası olmayacaktır. Çünkü, onların başkalarının göstereceği anlayıştan ziyade, kendilerinin dünyadaki hadiseleri doğru anlama gibi bir ameliyenin içine girmeleri gerekmektedir.

Milliyetçilik en genel ve basit anlamıyla, siyasi birim ile millî birimin çakışmalarını, örtüşmelerini öngören siyasi bir ilkedir Bir duygu veya akım olarak milliyetçiliği en iyi ifade eden ilke budur. Başlarken bu konuya dikkat çekmekten muradımız, millet, milliyetçilik gibi kavramların siyaset meydanında, siyasi hassasiyet ve çatışmalarının konusu olarak tartışılmasıdır. Bu da büyük ölçüde millet ve milliyetçilik kavramları etrafındaki çeşitli ideolojik ve teorik çabaların varlığından kaynaklanmakta, böylece araştırmacının/katılımcının tarafgirliğine de açık bir sahayla karşı karşıya bulunduğumuzu göstermektedir. Bu durumda tarihi ve toplumsal olgular olarak millet ve milliyetçilik konularını ele alan bütün tarafların, kendi

millî (veya gayrimillî) hassasiyet ve arzularına göre konuya yaklaştığını kolayca söyleyebiliriz. Böylece her milletin fikir adamlarının, kendi millî hassasiyet ve arzuları doğrultusunda bir millet ve milliyetçilik anlayışına sahip olabileceklerine işaret etmeliyiz. Bu itibarla evrensel, herkes için ve her zaman geçerli bir millet ve milliyetçilik tanımlaması yapılamaz. Yapmak durumunda olanları ise, tarih ve toplum her an yalanlamakta, şabloncu izahatlar, karalamalar, hayatın karşısına çıktıkları her maçta ağır mağlubiyetlere uğramaktadırlar. Kısacası teorik genellemeler ve eleştiriler, gerçekler karşısında genellikle zorlanmaktadırlar.

Milliyetçilik konusundaki çoğu çalışmaların sosyalist bakış açısıyla yapıldığını, dolayısıyla aynı zamanda anti-milliyetçilik olarak okunmaları gerektiğini yukarıda söylemiştik. Ancak, bu çalışmalarda bile, yani sosyalist kimlikli araştırmacıların eserlerinde bile millî hassasiyet ve arzuların rol oynayabildiğini ifade etmeliyiz.

Bu vadiye anlaşılaçağı üzere millet ve milliyetçilik kavramlaştırmaları, tartışmaları bir tür hegemonya ve stratejik mücadelenin ürünüdür. Gelinek noktada tartışmalar içinde kaybolmadan ve hedeften savrulmadan ilk elde tanım ve tartışmaları gayelerimize göre tasnif etmek gerekmektedir. İkinci olarak kendi stratejik hedeflerimiz net olarak tespit ve tayin edilmelidir. Son olarak da bizi, stratejik hedeflerimize götüreceğ tanım, kavram ve argümanlar sıralanarak, durum lazım gelen keyfiyette muhataplarına gereken araçlar kullanılarak anlatılmalıdır. Böylece üzerinde oynanacak saha berraklaşmış ve zihni donanım sağlanmış olacaktır. Meselenin açık bir şekilde va'z edilmesi ve çözüm teklifleriyle tartışılması, makul sınırlar içerisinde millet menfaatine göre halledilecektir.

Milliyetçilik konusundaki eleştirel çalışmalardan hareketle yani onları eleştirerek işe başlamak suretiyle meselenin uzandığı uç noktalara nüfuz etmek imkânına sahip olabiliriz. Eleştirilerden hareketle konuya yaklaşmak, ne olduğu 'tartışmalı' bir alan teşkil eden millet ve milliyetçiliğin, ne olmadığını tespit etmemizde bize yardımcı olacaktır.

Sosyalizmin, millet ve milliyetçilik konularındaki yaklaşımını ortaya koyan temel tezlerini şöyle sıralayabiliriz.

1. Millet, milliyetçilik ve din, birer sahte bilinçler olup, sahici ilişki ve kimlikleri yansıtmazlar. Sahici kimlikleri taşıyan ve ifade eden sınıf ilişkileridir. Sınıf kimliği ve sınıf ilişkilerinin insan ilişkilerinde oturduğu bir saha olmakla beraber, tek etken ve millet ile din kimliklerini yok

eden bir mahiyet taşımadığı bugün modern dünyada kabul gören bir genellemedir.

2. Millet, milliyetçilik ve din, sahici ilişkilere dayanmayan muhayyel (hayal gücüyle üretilmiş) kimliklerdir. Çünkü hiçbir kişi, bir milletin veya dinin bütün mensuplarını tanıma, ilişkiye girme ve diyalog kurma imkânına sahip değildir. Böyle olduğu halde bir millete ve dine aidiyet duygusuyla bağlı olduğunu hisseden kişi, muhayyel yani hayal edilen bir kimliğe sahiptir. Gerçekte olmayan bu kimlikler, hayal ve semboller marifetiyle var olduğu varsayılan şeylerdir.

Aslında bu eleştiride haklılık payı vardır, ama bu haklılık payı tezi haklı kılmaya yetecek hissede değildir. Ayrıca bu eleştirileri getirenlerin kimlikleri de (sosyalist, proletarya vs.) aynı eleştirilerle malul addedilebilir. Halbuki muhayyel olduğu kabul edilen kimliklerin gerçek hayattaki büyük tesirlerini ve hatta maddi tesirlerini en hayalperest kişiler bile müşahade edebilir. Kaldı ki, bu mantıktan hareket edilmesi durumunda insanoğlunun medeniyet tarihinde yer alan kimlik tezahürlerini muhayyel sayarak bir yana bırakmak lazım gelir. Mümkün olmayan bu mantık ancak kimliklerin ‘maliyetini’ araştırırken işe yarayabilir.

Böylece, mesela gazetenin bir milletin ortaya çıkmasında yahut inşasında oynadığı rol anlaşılabilir. Birebir ilişkileri olmayan kişiler, aynı lisanı kullanan haberleşme araçlarının yardımıyla aynı millete aidiyet duyan kişiler haline gelirler.

3. Millet ve milliyetçilik evrensel değildir. Millet ve milliyetçilik, iddia edilenin aksine yenidir. Kadim zamanlarda millet ve milliyetçilik akımları görülemez. Batı Avrupa’da feodalitenin tasfiyesi ile akabindeki sanayileşme ve kapitalistleşme, yeni olgu ve kavramlar olan millet ve milliyetçiliği doğurmuştur.

Yukarıda işaret edildiği üzere, millet ve milliyetçilik konularında zaman, kültür ve coğrafya itibarıyla değişiklikler müşahade edilebilir. Fakat bu farklılıkların ötesinde bir mensubiyet şuuru ve mensubiyetten kaynaklanan icapları yerine getirme bakımından insanın olduğu her yer ve zamanda millet ve milliyetçilik vardır. Bu insanın yaradılışı icabı fıtratında var olan bir ilahi hikmettir. Elbetteki ilahi hikmet farklılık ve mensubiyet şuuru ile beraber bunların adalet dairesinde ve mutedil sınırlar içinde kalmasını da emretmektedir. Birbirlerini tanısin ve sevsin diye farklı yaratılan insanlığın bu farklılıktan veya başka sebeplerden

adaletsizliklere savrulmaması istenmiştir. İnsanın imtihan edildiği sahalardan biri de bu olsa gerekir.

4. Millet ve milliyetçilik tıpkı din gibi aşılması gereken geri unsurlardır. İnsanlık tarihi, bir ilerleme tarihidir ve nihayetinde insanlık, millet ve din gibi geri yapılanmaları aşarak enternasyonalist çizgiye ulaşacaktır.

Burada kullanılan ileri geri gibi tasnifler aklı başında ve serinkanlı sosyal bilimciler ve fikir erbabı tarafından terk edilmiştir. Kaldı ki, insanlık tarihindeki medenileşme hareketlerinde dinin ve milletin oynadığı rol tartışmasızdır. Başka bir söyleyişle, din ve millet kavramları olmadan bir medeniyetten ve medeniyet tarihinden bahsedilemez. En azından bilinen tarihte bu böyledir.

5. Milleti ve milliyetçilik akımlarını ortadan kaldıracak çağdaş gelişmeler söz konusudur. Gelişmelerle millet ve milliyetçilik tasfiye olacak, bunu takiben insanlık yeni bir sosyal yapılanma içerisinde girecektir. Çağdaş gelişmeler iki ana mihraktan kaynaklanmaktadır. Bunlardan ilki milletlerüstü oluşumlardan, ikincisi milletleraltı oluşumlardan ortaya çıkmaktadır.

Milletlerüstü oluşumlarla kastedilen, dünya iktisadi ve siyasi mihraklarında müşahade edilen milletlerüstü ekonomik ve siyasi işbirliği yapılanmalarının, çok uluslu şirketlerin ortaya çıkmasıdır. Yükselen milletlerüstü eğilimler sebebiyle millet ve milliyetçilik aşılmaktadır. Millet ve milliyetçilik artık, gelişmenin önünde bir engeldir. Bu yüzden siyasi ve ekonomik alanlardan tasfiye edilerek sadece kültürel kürede varlık gösterebilecektir. İkinci gelişme, millet ve milliyetçiliğin altındaki unsurların özerklik ve hatta bağımsızlık talepleridir. Bu tür unsurlar kendilerini, millet ve milliyetçilik şemsiyesi dışında mütalaa ediyorlar, millet ve milliyetçiliği kendilerine yönelik bir baskı olarak değerlendiriyorlar. Aslında bu unsurlar da yeni bir millet ve milliyetçiliğin peşindedirler.

Görüldüğü gibi bu iddialar millet ve milliyetçiliğe yönelik eleştiriler olmaktan ziyade, millet ve milliyetçiliğin yeniden teşekkül edişinin eleştirel şekilde ifadesinden başka bir şey değildir.

Modern anlamıyla millet, Orta Çağ Hristiyanlık âlemi nizamının bozulması neticesinde ortaya çıkmıştır. Gerçekten de, milletlerin ve millî kurumların belirginleşmeye başlaması, yerel ve emperyal değerlerin ve kurumların karmaşık bir şekilde birbirine geçtiği karanlık Orta Çağın

sonlarından itibaren gözlenen bir olgudur. Bunun altında yatan temel saikler, entelektüel bazda bile kozmopolitizmin zayıflaması, millî lisanın ve kiliselerin gelişimi, insanlarda düzen arayışının ve dayanışma ihtiyacının şiddetlenmesi şeklinde özetlenebilir. Çağdaş anlamıyla milletlerarası münasebetlerin geçmişi de yakın dönemlerdeki savaflara büyük ölçüde benzeyen milletlerarası savafların cereyan etmeye başladığı ve modern milletlerarası hukukun ilk teşekkül ettiği 16. ve 17. yüzyıllara kadar geriye gitmektedir. O zamanlarda teşekkül eden milletlerarası münasebetler ve hukukun halen devam ettiğini düşünürsek, modern milletler arası sistemin dört yüz yıldır var olduğunu görebiliriz.

Çağın ruhunu ifade eden millet bir kez ortaya çıktı mı, dünya sistemini değiştirerek millet temelindeki yeni nizamın tesisini de beraberinde getirmiştir. Böylece bütün dünyaya sirayet edecek bir değişim dalgası ortaya çıkmıştır:

Coğrafi keşifler, icatlar, zihni değişiklikler ile ticaret, siyaset ve iletişimin hem hızı hem de kapasitesi artmıştır. Böylece bütün dünyaya millet ve milliyetçilik düşüncesinin lokomotif olacağı zihniyet ve hayatı taşıyacak raylar döşenmiştir. Ticaretin artması ve sanayinin ortaya çıkmaya başlaması ile beraber feodal düzen tasfiye edilerek millî düzeyde siyasi, iktisadi, kültürel otoriteler teşekkül etmeye başlamıştır. Gelişen haberleşme teknikleri vasıtasıyla millî lisanların kullanım sahaları ortaya çıktığı gibi, insanların millet zatiyetiyle ve cemaatiyle ilişkiye geçmesi mümkün olmuş ve bu şekilde millî özdeşleşme kimliği yaygınlaşmıştır.

Böylece millet ve milliyetçilik evrensel bir hüviyet, güç ve tüzel kişilik niteliklerini kazanmıştır. Artık nasıl sanayi için petrol vazgeçilmez ve kalbin pompaladığı kan kıymetindeyse, dünyayı ve milletlerarası nizamı anlayabilmek bakımından millet ve milliyetçilik de aynı hükümdedir. Elbette ki, tıpkı petrolün kullanım şeklinin değişimi gibi millet ve milliyetçilik de değişmekte, yeni versiyonları ortaya çıkmakta ama özü değişmemektedir. Bu gerçekliğe nüfuz edebilmek sadece dünyayı ve milletlerarası nizamı anlayabilmek açısından değil, doğru ve yerinde politik tercihler yapabilmek için de gereklidir. Millet ve milliyetçilik evrensel gerçekliğini anlamamakta ısrar edenler (ölkeler, yöneticiler veya aydınlar) hem kendi insanlarına hem de bütün dünyaya zarar verebilecek bir mayın gibidirler.” (Mehmet Nihat-Emre Cemiloğlu [Devlet Bahçeli], *Türk Siyasi Hayatında Milliyetçi Hareket-Tarihi Gelişim, Partileşme ve İdeoloji*, Turkuaz Ajans 2001 Yayınları, 1995, s. 12-18).

Alparslan Türkeş'in fikir temellerini ve liderlik vasıflarını teorik olarak gördükten sonra, hayatına geçebiliriz.

Türkeş'in Doğumu

Türkeş'in ailesi, 1860'lı yıllarda Anadolu'dan Kayseri'den Kıbrıs'a göçtü. Avşarlardan. Pınarbaşı (Eski adı: Aziziye) ilçesine bağlı Yukarıköşkerli köyündendir. Onlara "Koyunoğulları" diyorlardı. Türkeş, Lefkoşe'nin Haydarpaşa Mahallesi (Yeni Cami Mahallesi de deniyor.), Kırızade Sokağı, 13 numaralı evinde 25 Kasım 1917'de dünyaya geldi. Babası Tuzlalı Ahmet Hamdi Bey, annesi Fatma Zehra Hanımdır. Babası Kıbrıs'ta Tuzla'da, annesi de Larnaka'da doğmuştur.

Ailesi ona "Ali Arslan" ismini vermiş, daha sonra "Ali" unutulmuş, "Arslan"ın başına da "Alp" getirilerek "Alparslan" diye çağrılmaya başlanmış, soyadı kanunu çıkınca da tarihteki Türkeşlere izafeten "Türkeş" adını almıştı. "Alparslan" ismini rüşdiyedeki hocası Osman Zeki Bey vermiş... Türkiye'de İstiklâl Savaşı zaferle sona ermişti. Türklüğe dönüş yaşıyordu. O günlerin esintisi Kıbrıs'a ulaşmıştı. Milliyetçilik hissi kendisini tanıdığı yaştan itibaren başlıyordu.

Alparslan Türkeş doğduğu sırada Kıbrıs adası İngilizlerin işgalindeydi. Birinci Dünya Savaşı bütün hızıyla sürüyordu. Bolşevik İhtilâli yeni patlamıştı... Komünistlerin Rusya'da iktidara geldiği yıl ve ayda doğan Türkeş, yıllar geçtikten sonra Bolşevik İhtilâlinin Türklerin felâketi olduğunu idrak edecek ve komünist işgalcilere karşı mücadeleyi kendisine şiar seçecek, bunda da başarıya ulaşacaktı.

Türkeş, dört yaşında iptidaiye başladı.

Türkeş, rüştiyede (ortaokulda) özellikle hocası Faiz Kaymak'ı rahmetle yâd eder. Faiz Kaymak, Kıbrıs'ın kurtuluş mücadelesinde rol oynayan isimlerin başında gösterilir.

Türkeş, nasıl milliyetçilik ruhuna sahip olduğunu kendisiyle uzun bir mülakat yapan gazeteci Hulusi Turgut'a şöyle anlatmıştır:

"Hocalarımız Kıbrıslı Türklerdi. Uyanık insanlardı. Faiz Kaymak Bey, Hüsnü Bey, ilkokulda Mehmet Asım Bey, Selahattin Bey ve Ragıp Tüzün Bey, hepsi milliyetçi kişilerdi. Bunlardan o duyguları alıyordum. Özellikle Turgut Bey Hocamızdan, yeryüzünde yaşayan Türkler hakkında bilgi aldık. Türkistan, Azerbaycan, Doğu Türkistan, Balkan Türkleri

konusunda çok şeyler öğrendik. Bu soydaşlarımızın esaret altında olduklarını işitince milliyetçilik duygularımız kabardı. Dünyayı tanımayı henüz öğrenmiştik. 14-15 yaşındaydım.” (Hulusi Turgut, *Şahinlerin Dansı*, İstanbul 1995, s. 8-9).

* * *

Alparslan Türkeş, 15 yaşındayken Türkiye’ye göçmeyi kafasına koymuştu. Subay olmak istiyordu. 1924’te baba ayrı iki ağabeyi Türkiye’ye göçmüştü.

Kıbrıs’ta Rumlarla yüz yüze idiler. İngiliz işgalinde Rumlar çoğalıyor, Türkler ise göçlerle azalıyordu. Türkeş o yılları şöyle anlatır:

“... Rum nüfus her geçen gün Türkleri aşıyordu. Türkler göçüyor, Rumlar çoğalıyordu. Ama Türkler diriydiler. Rumlarla aralarında zaman zaman gerginlik ve çatışma oluyordu. Bize Rum mahallelerine gitmememiz tembih ediliyordu. Zaten çocuk olarak da birbirimizle karşılaştığımız zaman, hemen saldırıya geçerdik. Kimsenin kimseye bir şey söylemesine gerek yoktu.

Yunan ordusunun Anadolu’ya çıkışı, büyük bir üzüntüye sebep oldu Kıbrıs’ta. Daha sonra Türk ordusu İzmir’e girince, üç gün üç gece şenlik yapılmış.” (H. Turgut, *age*, s. 11).

İşgali yaşamış olan Alparslan Türkeş, ömrünü esir Türklerin kurtuluşuna vakfetti. Muhakkak ki, doğduğu ve ilk millî feyzini aldığı baba yurdunun tam anlamıyla müstakil olmasını arzu ederdi. Türkeş, Kıbrıs davasını işlediği kitabının bir yerinde şunları yazar:

“Mustafa Kemal, Anadolu’ya geçmeye hazırlanır. Kendisine sorarlar: ‘Devlet mağlup, ordu dağılmış, para yok, halk; Anadolu halkı bitmiş, yorgun sen neden bahsediyorsun?’ O der ki: ‘Misak-ı Millî hudutları içinde bağımsız, şerefli bir Türk devleti.’ ‘Bu nasıl olur’ O gün için kendisiyle konuşan meşhur gazeteci var. Pera Palas Oteli’nde, yanından ayrıldıktan sonra ‘Bu deli’ der. ‘Bu bir çılgın’ der. Çünkü o gün, o anda Misak-ı Millî sınırları içinde bağımsız, şerefli bir Türk Devleti sadece bir hayaldir... Amma, bu güzel, bu nazlı hayal, ona gönül verenlerin azmi, can fedası ve iradesi sayesinde bugün bir hakikattir.” (A. Türkeş, *Dış Politikamız ve Kıbrıs*, İstanbul 1975, s. 116-117).

Millî Mücadele kazanıldığında o henüz 5-6 yaşlarında bir çocuktur. Elbette Kıbrıs'ta büyük sevinç yaşanmış, Türk halkı, imkânsızın mümkününe döndüğünü, mümkünün sarsılmaz bir imanla "hakikat" olduğunu görmüş, bir gün "halâs" sırasının kendilerine geleceği umudunun şuuraltı kıvrımlarından kuvvâya çıkacağını anlamıştı.

Alparslan Türkeş'in önemli hususiyetlerinden biri, belki de birincisi iradesidir. Millî duygularını bütün benliğinde hissettiğinden beri, hedefine kararlılıkla yürümüş, herkesin yılgınlığa düştüğü imkânsız gördüğü zaman o umudunu yitirmemişti. Pek çok badireden, pek çok ateş çemberinden geçtiği hâlde, hayallerini hakikat olarak yaşatmıştı.

Kıbrıs Türk'ü esaretten kurtulmalıydı. Nasıl kurtulabilir? Türkeş, küçük yaşından itibaren Anadolu'nun istiklâl mücadelesinin menkabelerini dinleyerek ürpertiler geçiriyor, kurtuluş hayalleri kuruyordu. Bunun için, "düşman"ın anladığı dilden de konuşmak gerekiyordu. Subay olmak istiyordu... Ama o işgal altındaki topraklarda doğmuştu. Ana vatanla gönül bağının dışında maddî bir bağ kuramıyordu... Hayalini hakikate dönüştürmek için, henüz 15 yaşında iken irade gösterip ana-babasını Anadolu'ya göçmeye ikna etti.

Türkeş Türkiye'de

Bir İtalyan gemisi olan Viyana yolcu gemisine binerler. Annesi, babası ve kendisinden iki yaş küçük, baba ve anne bir kız kardeşi Deriş ile yeni bir dünyaya açılırlar. Ada'dan kalkan gemi Rodos'a uğrar... Rodos, bizim elimizden çıkmıştı... O zaman İtalyanların işgalindeydi. Bir saat kaldıkları Rodos'tan ayrılıp rotayı, Çanakkale Boğazı'na döndürmüşlerdi. Alparslan Türkeş'in heyecanı giderek artıyor, zaten taşkın olan yapısıyla kabına sığamıyordu. Türk karasularında gemi kaptanı göndere Türk bayrağını çektirince, gemide bulunan Türkler gayriihtiyarî direk etrafında toplanmışlar, heyecanla, gönderde dalgalanan ay yıldızlı al bayrağı seyretmişler, bu bayrağın bir gün Ada'da da dalgalanması hayallerini kurmuşlardı.

* * *

3 Haziran 1933 günü irkeci'deki Saadet Otelinde geçen ilk geceden sonra Alparslan Türkeş, hayalini kurduğu subaylığa ilk adımını atmak

için, Kuleli Askerî Lisesine bir an önce gitmek istiyor. Anne-babası ise, ev bulma, yerleşme telaşında. Ancak Türkeş, yine sözünü dinletip önce askerî okula kayıt olmak için Çengelköy'e gitmeye babasını ikna ediyor.

Alparslan Türkeş, bütün evrakının hazır olduğundan emin okul binasına gidiyor. Ancak Kıbrıs'dan gelen, kendisiyle beraber daha dokuz kişinin kaydının yapılmadığını öğreniyor. Diğerleri de Kıbrıs'tan gelmişti. İzmir Mebusu Sırrı Bey, kendilerine yardımcı olma vaadi verdi. Sırrı Bey, Fevzi Çakmak Paşaya ulaştı... Önce geçici kayıt yaptılar, vatandaşlığa geçince de asli kaydoldu. Birinci hayal hakikate dönüşmüştü.

Alparslan Türkeş'in ailesi önce kısa süre Aksaray'da oturdu, sonra Fatih'te Hasan Halife Camisinin yanında bir ahşap eve taşındı.

Aile vatandaşlığa kabul edildikten sonra omuzlarından büyük bir yük kalkmış oluyordu. Ancak aile Kıbrıs'ta sattıkları mülklerinin parasını yiyordu. Bir müddet sonra geçim sıkıntısına düşeceklerdi. Alparslan Türkeş ise yatılı okuyordu. Hafta sonları eve çıkıyordu. Hafta içinde okulda verilen ekmeklerin bir kısmını topluyor, hafta sonunda evine götürüyordu.

Türkeş sigara içmiyordu. Kız arkadaşı da yoktu. Zaten sıkı bir disiplin altındaydı. Serbest kaldığında kendisini kitaplara veriyordu. Kuleli'de ağırlıklı olarak fen dersleri okumasına rağmen, edebiyata düşkündü... İlk fırsatta kütüphanelere gider, saatlerce okurdu. Okul kütüphanesinden de istifade ederdi. Montesquieu'nun *Kanunların Ruhu*, ki konusu itibarıyla çok ağır bir kitaptır, Kuleli Askerî Lisesi'ndeyken okumuştur... Hatta şiir bile yazmıştır... İlk okuduğu yazarlar arasında Reşat Nuri Güntekin, Hüseyin Rahmi Gürpınar ve Namık Kemal'in adını sayardı.

Türkeş Harp Okulu Öğrencisi

Alparslan Türkeş, 1936 yılında Kuleli Askerî Lisesini "pekiyi" derece ile bitirir. O yıl ise İstanbul Harbiye'deki Harp Okulu, Ankara'da Dikmen'e giden yol üzerine taşınır... Türkeş artık Cumhuriyetin başşehirinde okuyacaktır. İki yıllık Harp Okulu döneminde dikkate değer olay, 1938 Harp Okulu Olayıdır. Bu olayda Nâzım Hikmet Ran'ın etkisi altında kalan bazı öğrenciler komünizan faaliyetlere girişmişler, bunlar tespit edilmiş ve okuldan atılmışlardır.

Bu hâdisenin gelişimini Türkeş şöyle anlatır: “Biz, Harp Okulu’nda okurken, önemli bir olayla karşılaştık. O sıralarda Nâzım Hikmet şiirleri ile komünist bir ideolojiye sahip insan olarak tanınıyordu, duyuluyordu. Biz de öğrenci olarak bunu biliyorduk. Ve onun şiiri öğrenciler arasında okunuyordu. Pek kimse başlangıçta ona tepki göstermiyordu. Mesela Nâzım Hikmet’in ‘Salkım Söğüt’ diye bir şiiri vardı. O, bizim aramızda da okunurdu. Millî Kurtuluş Savaşı’nı anlatan bir şiir olarak okunurdu.” (H. Turgut, *age*, s. 22).

Nâzım Hikmet’in ailesi, Osmanlı dönemi aristokrasisinin önde gelen isimleriydi. Kendisi komünist olmuş ve İstiklâl Harbi sürerken arkadaşı Vâlâ Nurettin (Vâ-Nû) ile Rusya’ya kaçmış, Moskova’da komünist olarak yetiştirilmişti. Sonra Türkiye’ye gelmiş ve komünistlik yolunda faaliyetler göstermiştir. (Geniş bilgi için: Vâ-Nû, *Bu Dünyadan Nâzım Geçti*, 4. bs., İstanbul 1980).

Türkeş, Harp Okulu yıllarında Nâzım Hikmet’in komünist ideolojinin etkisinde yazılan şiirlerine itibar etmediğini; fakat gençler arasında yaygın okunduğu anlaşılan bu kişinin henüz komünistliği şiar olarak benimsemediği zamanlarda kaleme aldığı millî duyguları terennüm eden şiirlerini okuduğunu söylüyor.

Çok uzun yıllar sonra 1994’te MHP kongresinde Nâzım Hikmet Ran’ın şiirini okuyacak ve muarızlarını şaşırtacaktı.

Alparslan Türkeş, Hulusi Turgut’a yaptığı açıklamanın devamında, Nâzım Hikmet’le görüşenleri ihbar edenlerin isimlerini açıklamaktadır:

“Bazı öğrencilerin Keçiören’de, Nâzım Hikmet’in evine gittikleri veya götürüldükleri söylenmeye başladı. Gidenler Harp Okulu öğrencileri imiş. (...) Bu öğrenciler, Nâzım Hikmet’le görüşenleri okul idaresine bildirmişler. Bunlar piyadelerin birincisi olan Sami Küçük ve Süreyya Koç adındaki öğrencilerdi. Bu iki öğrencinin ihbarı üzerine tüm okulda öğrencilerin dolapları, sıraları ve üstlerinde aramalar yapıldı. Daha sonra tutuklamalar oldu.” (H. Turgut, *age*, s. 23).

Sami Küçük ve Süreyya Koç’la ileride hayatları çakışacaktır. Türkeş, Sami Küçük’le ihtilâl komitesinde yer almış; ancak ihtilâlden sonra MBK içinde karşı karşıya gelmişlerdi. Sonradan hatıralarını yazan MBK üyeleri, Sami Küçük’ün Alparslan Türkeş’e karşı şiddetli bir kını olduğu belirtirler.

(Sami Küçük, Hulusi Turgut'a gönderdiği açıklamada Nâzım Hikmet'in çok sevdiği bir şair olduğunu, onu ihbar etmediğini belirtmiştir.)

Türkeş, Süreyya Koç'la ileride politikacı olarak karşılaşacaktır. Süreyya Koç, CHP'den milletvekili seçilmiş, sonra Güven Partisi'ne geçmiştir.

Harp Okulunda, 12 Eylül Darbesinin başı Kenan Evren'le aynı sınıfta okumuştur. Ancak Türkeş, sınıf kalabalık olduğu için (1.300 kişi) Kenan Evren'i o günden tanımamaktadır. Yine ihtilâlcilerden Orgeneral Nurettin Ersin bir sınıf önlerindeydi. 21 Mayıs 1963'te ihtilâle teşebbüs ettiği için asılan Talat Aydemir, bir sınıf sonradır.

Harp Okulu yıllarında Alparslan Türkeş'in dikkat çeken bir hususiyeti, İsmet Paşaya duyduğu sempatidir. Atatürk'ün 1937'de İsmet İnönü'yü başbakanlıktan alıp yerine Celal Bayar'ı getirmesine Harp Okulu öğrencileri olarak üzölmüşlerdir. O günün şartlarında subaylığa adım atmanın içgüdüsiyle tabii görünen sempati ileride kaybolacak ve İnönü'yle karşı karşıya geleceklerdir. 1944 Milliyetçilik Olayında, 1960 İhtilâlinden sonraki gelişmelerde, Ülkücü hareketin filizlenmesinde karşısına hep İnönü dikilecektir.

1938'de okulu bitirir, İstanbul'da Piyade Okulunda da dokuz ay eğitim gördükten sonra 1939'da Kars'a tayini çıkar... Ancak Karslı arkadaş Emin Eremen'le becayiş ederek Isparta'ya gider.

Türkeş'in, hayatının yeni dönemi Isparta'da başlayacaktır. Çünkü burada evlenir. Kendisine biri erkek beş çocuk verecek olan ve gelecekte yılların bütün cefasını ve mutluluğunu birlikte çecekleri müstakbel eşi Muzaffer Hanımla tanışacaktır. Muzaffer Hanıma ortaokulu bitirmesi sırasında derslerinde yardımcı olmuş, sonra ailesinden istemiştir. 14 Ocak 1940'ta evlenirler.

Türkeş'in Subaylığı

İkinci Dünya Savaşı başlangıcıdır... Hitler'in orduları, Avrupa'yı kasıp kavurmakta, bir gecede ölkeler işgal etmektedir. Avrupa'daki savaşın etkileri Türkiye'de derhal hissedilir. Kurtuluş Savaşını imkânsızlıklar içinde vermiş Türk milletinin elinde avucunda bir şey yoktur. Ekmek karneyle satılır. Bazı yiyecekler ve temel ihtiyaç maddeleri piyasadan çekilir. Ordu donanımsızdır. Tank yoktur... Top tüfek yetersizdir. Savaşın Anadolu'ya sirayet etmemesi için duadan başka çare kalmamıştır.

Bu yıllar, Türkeş'in olgunlaşma ve "Türkiye tezleri"ni geliştirme yıllarıdır. Türkeş anlatıyor:

"Atatürk'ün ölümünden sonra, İsmet İnönü Cumhurbaşkanı seçilince bir rahatlama oldu. Atatürk'ün arkadaşı, Millî Kurtuluş Savaşı'nın generali, Komutanı İsmet Paşa onun yerine geldi, onun eseri devam ediyor, diye bir rahatlama oldu. Ancak, milletin üzerine İkinci Dünya Savaşı'nın sıkıntıları çökünce İsmet Paşa antipati kazanmaya başladı. Ekmek azaldı, vesika ile verilmeye başlandı. O da içine başka maddeler karıştırılan böyle siyah bir ekmek.

Kumaş bulunmuyor, bez bulunmuyor. Kefen bezi bile ancak vesika ile alınabiliyor. Tam kıtlık dönemi. Şeker yok, tiryakiler kahvelerini ve çaylarını kuru üzümle içiyorlar. (...) Asker her gün aldığı 900 gram ekmeğin yarısını satıyor. Eline geçen parayla sigara alıyor; öteki ihtiyaçlarını karşılıyor. Biz ise zaman zaman erlerin 65 kuruş, onbaşlıların 75, çavuşun da 150 kuruş olan maaşına el koyup, onlara kılık kıyafet satın alıyoruz." (H. Turgut, *age*, s. 28-29).

Yokluklarda yalnız İkinci Dünya Savaşının etkisi değil, tek parti idaresinin aşırı tasarrufları ve beceriksizlikleri de rol oynuyordu. Halk memnuniyetsizliğini dile getiriyordu. Savaşın bitiminde demokratik kıpırdanmalar başladı ve "Yeter söz milletindir!" sloganıyla ortaya çıkan Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan ve Fuat Köprülü'nün başını çektiği Demokrat Parti, 1946'da yapılan seçimde 60 milletvekiliyle Meclise girmişti. Bunun yanında Demokrat Partiden kopan Kenan Öner ve arkadaşları Mareşal Fevzi Çakmak'ı da aralarına alarak Millet Partisini kurdular (1948). Millet Partisi daha muhafazakârdı ve CHP'ye muhalefeti de seçimi kazanacak ve 420 milletvekiliyle Meclise girecek, iktidarı ele alacaktır.

Türkeş'in ileride genel başkanlığına seçileceği CKMP (sonra MHP), Millet Partisinin devamıdır..

1944 hâdiselerine giden yolda, devletin bütün imkânlarını elinde tutan ve asla bırakmak istemeyen İnönü'nün başında bulunduğu Cumhuriyet Halk Partisi, daima esintiye göre yön değiştirmiştir. Yön değiştirirken muarız gördüklerine son derece acımasız hücum etmiştir. 1944 Milliyetçilik Olaylarında acımasız tavır konduğu gibi, demokratik kıpırdanmalar karşısında da acımasız tenkitler yapılmıştır. İnönü'nün başbakan tayin ettiği Recep Peker'in Meclis kürsüsünden Adnan Menderes'e, daha mu-

halefetteyken, “pisikopat” demesi, bunun karşısında Adnan Menderes’in sertleşmesi, muhalefet-iktidar arasındaki çekişmenin “kin”e dönüşmesi, Alparslan Türkeş’in ister istemez içinde bulunduğu ihtilâlcı gruplarının teşekkülünde de etkili olmuştur.

Türkeş, bir yıl Isparta’da kaldıktan sonra tayini Gelibolu’ya çıkar. Trakya boşaltılmıştır. Savaş patladığında ilk cephe Trakya’da açılacaktır. Ardından Balıkesir, Edincik, Erdek-Marmara adasında vazife görecektir. Marmara adasındayken ailesini de yanına almıştır. O zaman adada Yahudiler de yaşamaktadır. Bir Yahudi’nin evini kiralamıştır ve komşuları Yahudi’dir. Türkeş: “Onlarla ilk tanışmam ve yakınlaşmam o zaman oldu... Çok iyi insanlar...” diyecektir. MHP lideri iken Yahudilerle görüşecektir. Türkeş, Ermenilerle de görüşmüştür. Hâlbuki, Türkeş Hitler’e özenmekle, ırkçılığı savunmakla itham ediliyordu. İleride bu konuları açacağız. Bilindiği gibi Hitler, Yahudi düşmanıydı ve yeryüzünden Yahudileri yok etmek istiyordu.

Kişiliğinin oluşmasında bu zorlu yılların da etkisi olmuştur.

Hırs ve mücadele... İki kavram seciyesinin iki kuvvetli âmilidir. İleride ülkücü gençlere verdiği seminerlerde iktisadî kalkınmayı, kendi tankını tüfeğini yapmayı, kendi sanayisini kurmayı birinci derecede öğütlemesinde muhakkak ki, bu yıllarda yaşanan imkânsızlıkların tesiri büyüktür.

1944 Olayları

Türkeş’in kız kardeşi Dervişe’yi Vanlı Koç aşiretinden bir gençle evlendirirler. Kendisinin de Ayzıt adını verdikleri bir kızı dünyaya gelir... Türkeş, savaş yıllarında kıtada vazife yaparken, hanımını ve kızını İstanbul Fatih’te oturan ailesinin yanına bırakmıştır.

Kader de ağını yavaş yavaş örmektedir. Türkeş savaşın sonunda tutuklanacaktır.

Alparslan Türkeş, *1944 Milliyetçilik Olayı* kitabının “Başlangıç” bölümünde, yetiştiği dönemle ilgili şu tespitlerde bulunur:

“Çocukluğum; Balkan Savaşı, Birinci Cihan Savaşı ve Türk Millî Kurtuluş Savaşı’nın acı tatlı hikâyeleri içinde geçti. İlkokul ve ortaokul sıralarında da derslerimizin konusunu bu üç savaşa ait olaylar teşkil etti. Türk milletini yok etmek isteyenlerin, giriştikleri tecavüz ve hıyanet

faaliyetleriyle buna karşı kendini kurtarmak için, milletimizin yapmış olduğu olağanüstü mücadeleler ele alınarak derslerimizde incelenirdi. Türk milletinin zayıf ve düşkün durumdan kurtulması ve eski çağlardaki kudret ve şereflerine tekrar ulaşması için nasıl çalışması, neler yapması gerektiği üzerinde duruldu. O günlerden bu yana, benim de başlıca düşünce ve kaygılarım bunlar olmuştur. Türk milletinin tarihini, halihazır durumunu ve geleceğini derinden inceleyerek bunlar için açık ve gerçek, uygun görüş elde etmeye ve olumlu planlar hazırlamaya çalışmayı zevkli ve aynı zamanda vazgeçilmez bir alışkanlık haline getirdim.” (A. Türkeş, 1944 *Milliyetçilik Olayı*, 2. bs., İstanbul 1972, s. 10).

Aynı kitapta liderliğin en başta gelen prensibini şöyle açıklar:

“Liderliğin en başta gelen prensibi, halkın hayatını paylaşmak ve adaletten ayrılmamaktır.” (A. Türkeş, *age*, s. 19).

“Türkiye tezleri” hazırlayan Alparslan Türkeş, 1944’te beklenmedik bir hadiseyle karşılaşır.

İkinci Dünya Savaşı döneminde İsmet Paşa cumhurbaşkanıdır ve kendisini “Millî Şef” ilan etmiştir.

Halkın hoşnutsuzluğu savaş yıllarında hat safhaya varmıştır. Ezan Türkçe okunmaktadır. Bazı camiler depo hâline getirilmiştir.

Diğer tarafta ise başbakanlığa tayin edilen Şükrü Saraçoğlu 5 Ağustos 1942’de şu konuşmayı yapmıştır:

“Biz Türk’üz, Türkçüyüz ve daima Türkçü kalacağız. Bizim için Türkçülük bir kan meselesi olduğu kadar ve laakal ve o kadar bir vicdan ve kültür meselesidir. Biz azalan ve azaltan Türkçü değil, çoğalan ve çoğaltan Türkçüyüz ve her vakit bu istikamette çalışacağız.”

Saraçoğlu’nun bu konuşmayı yaptığı sırada Almanlar, Sovyetler içinde süratle ilerlemektedir.

1940’lı yılların ortasına gelindiğinde ise savaşın sonu belli olmuş, yeni dengeler kurulmuştur. Dengelerin birinde Stalin Sovyetlerinin ağırlığı bütün şiddetiyle hissedilmektedir... Sovyetler kuzey komşumuzdur... Aynı zamanda milyonlarca Türk’ü esaretinde inletmekte, uçsuz bucaksız Türk ellerini elinde tutmaktadır.

Bu zamanda ünlü dava adamı, yazar ve şair Nihal Atsız, 21 Mart 1944 tarihli “Başvekil Saraçoğlu Şükrü’ye Açık Mektup”u yazıyor. Ardından 1 Nisan 1944’te ikinci mektubu yayımlıyor. Komünistlerin devlete sızdığını ve özellikle Millî Eğitim Bakanlığında faaliyet gösterdiğini belirtiyor. Bu mektuplar Cumhuriyet tarihinin de ilk açık mektuplarıdır.

Romancı Sabahattin Ali, Hüseyin Nihal Atsız’ı mahkemeye verir... Milliyetçi gençlik Atsız’a sahip çıkar... Muhakeme günü Ankara sokaklarında olağanüstü anlar yaşanır... Mahkeme salonu iki tarafın yandaşlarıyla hınca hınç dolar... Öyle ki, muhakeme imkânı kalmaz ve dava ertelenir. Birinci celse, 26 Nisan 1944’te görülür ve avukatların müdafaanamelerini hazırlamak için mühlet istemeleri üzerine ikinci celse, 3 Mayıs 1944 gününe atılır.

3 Mayıs 1944... Bu tarih hafızalara yazılacaktır. O gün meş’um bir gündür ve Alparслан Türkeş bu gün verilen kararın sonunda tutuklanacaktır!

Niyazi Berkes, *Unutulan Yıllar* adlı kitabında, 3 Mayıs 1944 gününü anlatır. 1944’te milliyetçilere, aradan çok geçmeden de aralarında Niyazi Berkes’in de bulunduğu bazı Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi öğretim üyelerine “komünistlik” suçlamasıyla darbe vurulacaktır. Niyazi Berkes’ten 3 Mayıs 1944 gününü okuyalım:

“Dava, 3 Mayıs 1944 tarihinde Ankara’da Samanpazarı’na giden yolun üstündeki Adliye Sarayı’nın birinci katındaki bir salonda başlayacaktı. Denildiğine göre birinci katın koridorları, salonun içi, sarayın önündeki kaldırım ve sokak mahşer gibi olmuş. Durumu gözü tutmayan yargıç Saffet Ünen cübbesini çıkarıp duruşmanın yapılamayacağını söyleyerek ayrılınca mahşerden ürken Sabahattin Ali de sıvışmış. Fakat dışarıda daha komik şeyler oluyordu. Birdenbire gözükken güvenlik kuvvetlerinin araçlarının içine polisler ağaçtan düşmüş armutları toplar gibi ellerine geçeni toparlayıp polis müdürlüğüne taşımaya başlamışlar; sonra çoğunu salıvermişler. Demek, kimlerin ayıklanacağını biliyorlardı. Öğrencim olan Hikmet Tanyu adlı kişinin bana sonradan anlattığına göre, o gün vilayet binasına, arkadaşlarının tutuklandığını duyduğu için gidince onu da enselemişler. Demek listede o da vardı. Bir diğeri Zeki Sofuoğlu adlı biri. İstanbul’da da bir dizi kişi tutuklanmış. İçlerinde Türkeş, Fethi Tevetoğlu gibi genç subaylar da varmış. Tam listeyi bilmiyorum. O zamanki gazetelerde hepsinin adı geçiyordu. Irkçılık-

Turancılık komplosunda adı verilen kişilerin gerçekten ırkçı-Turancı olduklarını yıllardan beri bilmeyen yoktu. Yenilik, Millî Şef'in bunların gizli bir hükûmet devirme örgütü kurdukları iddiasındaydı. Yalnız bu iddiası ile Şef, bir taşla bir alay kuş vurmaktaydı: Bunların gerçekten gizli bir darbe yapacak bir grup olduğuna herkes hemen inandı." (N. Berkes, *Unutulan Yıllar*, İstanbul 1997, s. 283-284).

* * *

Konjonktüre göre zihniyet değişmelerini ve insanların neye inacağını bilememelerini göstermek bakımından Alparslan Türkeş'in 1944 *Milliyetçilik Olayı*'nda verdiği şu düşündürücü misalleri de buraya almak gerekmektedir.

Alparslan Türkeş'in de içinde bulunduğu grup "ırkçı ve Turancı" diye tutuklanmışlardı; ancak, devlet politikası tam anlamıyla ırk üzerine idi.

Başbakan Şükrü Saraçoğlu: "Ben Türkçü bir Başbakanım...", "Türkçülük bizim için bir kültür meselesi olduğu kadar bir kan meselesidir." demektedir.

Türkeş yazıyor:

"... O günün devleti her alanda ırkçı bir tutum içindeydi. Asker ve sivil yatılı okullara alınacak öğrencilerin Türk ırkından olması şartı gazetelerde yayınlanan okula giriş şartları arasında en başta yer alıyordu. (...) Ayrıca üniversitede okutulan *İnkılâp Tarihi Dersleri ve Atatürk İhtilali* adıyla yayınlanmış olan Mehmet Esat Bozkurt'un kitabı da ırkçılığa ait pek çok açık ifadeler taşımaktadır. Meselâ üniversitelerde ders kitabı olan İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı devrinde devamlı bir şekilde okutulmuş bulunan bu kitabın 446 ve 477. sayfalarında şunlar yazılıdır:

'Bir ihtilâl hangi millet hesabına yapılırsa, mutlaka onun öz evlatlarının eliyle yapılmalı ve onun elinde kalmalıdır. Meselâ Türk ihtilâli öz Türklerin elinde kalmalıdır. Hem de kayıtsız şartsız.'

'Devlet işlerinin başına devletin kurucusu olan kavimden başkaları geçince o devlet inkıraz bulur. Yani millet istiklâlini kaybeder. Misal mi istersiniz? İşte Abbasîler, işte Endülüs, işte Osmanlılar...

Yeni Türk Cumhuriyeti'nin devlet işlerinin başında mutlaka Türkler bulunacaktır. Türklerden başkasına inanmayacağız.'

Yine aynı eserin 191. sayfasında, Türk birliğinin bir gün hakikat olacağına imanım vardır. Ben görmeden bile, gözlerimi dünyaya onun rüyaları içinde kapayacağım.' gibi cümleler vardır."

Türkeş, bu görüşleri verdikten sonra şu yorumu yapar:

"Bütün bunlar gösteriyor ki, 1944, 3 Mayıs'a kadar Türkiye Cumhuriyeti idaresi Turancılığı ve ırkçılığı iç politikada geniş ölçüde uygulamaya çalışmış ve bu yönde telkin ve propaganda mahiyeti taşıyan resmi yayınlar ve demeçler geniş ölçüde yer almıştır." (A. Türkeş, *age*, 2. bs., İstanbul 1972, s. 27-29).

* * *

3 Mayıs'ta mahkeme salonu ve sokaklar hınca hınç doludur. Heyecanla muhakemenin neticesi beklenmektedir. Duruşma başka güne atılmış, Atsız'ın tutuksuz muhakeme edilmesi kararlaştırılmıştı. Türk gençliği büyük bir sevinçle sokaklara döküldü. Ancak devrin güvenlik güçleri, gençleri sopayla dağıtmaya kalkıştı. Siyasî polis, mahkemenin tutuklamadığı Atsız'ı gözaltına aldı. Evi arandı... Bütün mektuplarına, yazılarına, kitaplarına el kondu. Mektupların arasında Türkeş'in yazdıkları da vardı.

Dügmeye basılmıştı... Millî Şef bir şey yapmak istiyordu. Ama ne?

O günleri bilmezsek, ileride Alparslan Türkeş ve Ülkücülerin neden suçlandığını, millî hassasiyete sahip olmanın neden suç hâline getirildiğini anlayamayız.

Bir meş'um gün de 19 Mayıs 1944'tür.

Bir bayram meş'um gün olabilir miydi? Millî Şef İnönü, 19 Mayıs bayramında bir nutuk irad etmiş, "Turan" ülküsünü savunanları şiddetle suçlamıştır.

Bir liderin ortaya çıkış sebepleri üzerinde ayrıntılı olarak durmak gerekecektir. İsmet İnönü, Sovyetler'in Almanlar karşısındaki galibiyeti ile, Sovyetler'e yakın olmak için "ırkçı-Turancı" dediği insanları karalayan 19 Mayıs 1944 nutkunu buraya olduğu gibi alıyoruz:

"Türk milliyetçisiyiz fakat memleketimizde ırkçılık prensiplerinin düşmanınız!

Memleketimizde politika garazları için uydurulan ırkçılık önderlerinin çok acıklı faciaları hatıralarımızda canlıdır. 1912-13 senelerinde Rumeli'de tutunmak için tınakları ile kayalara yapışarak son gayretlerini sarfeden Türk erlerine, Arnavut Piriştinalı Hasan ve Derviş Hima ile beraber arkadan hücum tertipleyenlerin Türk ırkçı politikacısı olduğu Büyük Millet Meclisinde ispat edilmiştir. Bu hareketlerini politika icabı diye tefsir etmekte en ufak bir güçlük çekmeyen bu adamlar, sözlerine inanıp daha büyük bir felakete uğradığımız zaman gene 'politika icabıdır' diyerek yeni bir fesat prensibi yaratmaktan geri kalmayacaklardır.

Köy enstitülerimizde, her çeşit okullarımızda, müesseselerimizde, ordumuzda müşterek vatanın ülkülerini Türk çocuklarına eşit adalet ve şefkat hisleriyle vermeye çalışıyoruz. Onları büyük Cumhuriyet potasında kaynayıp meydana Türk vatanseveri çıkarmaya uğraşıyoruz. Vatandaşların emin olabilirler ki muvaffakiyetlerimiz esaslıdır ve gelecek zamanda daha da göz alıcı olacaktır.

Şimdi insaf ediniz, Türk vatandaşlarını yetiştirmek için elimizde toplanmış olan bu feyizli yolu bırakır da ırkçıların milleti bin parçaya ayıracak fesatla ve nifaklı zehirlerine cemiyeti kaptırır mıyız?

Turancılık fikri, son zamanların zararlı ve hastalıklı gösterişidir. Bu bakımdan cumhuriyeti iyi anlamak lazımdır.

Millî Kurtuluş Harbi sona erdiği gün yalnız Sovyetler'le dosttuk. Ve bütün komşularımız, eski düşmanlarının bütün hatıralarını canlı olarak zihinlerinde tutuyorlardı. Herkesin kafasında biraz derman bulursak sergüzeştçi, saldırgan bir siyasete kendimizi kaptracağımız fikri yaşıyordu. Cumhuriyet, kuvvetli bir medeniyet yarışının şartlarından bir esaslısını millet ailesi içinde bir emniyet havasının mevcut olmasında görmüştür.

Görülüyor ki millî politikamız memleket dışında sergüzeşt aramak zihniyetinden tamamen uzaktır. Asıl mühim olan da bunun bir zaruret politikası değil bir anlayış, bir inanış politikası olmasıdır.

Turancılar, Türk milletini bütün komşularıyla onulmaz bir surette derhal düşman yapmak için birebir tılsım bulmuşlardır. Bu kadar şursuz, bu kadar vicdansız fesatçıların tezvirlerine Türk milletinin mukadderatını kaptırmamak için elbette cumhuriyetin bütün tedbirlerini kullanacağız!

Fesatçılar, genç çocukları ve saf vatandaşları aldatan fikirlerini millet karşısında açıktan açığa münakaşa edemeyeceğimizi sanmışlardır.

Aldanmışlardır! Ve daha çok aldanacaklardır.

Şimdi vatandaşlarımdan şu iki sualime zihinlerinde cevap bulmalarını isteyeceğim.

Bir: Irkçılar ve Turancılar millî prensiplere ve teşkillere başvurmuşlardır. Niçin? Kandaşları arasında gizli fesat tertipleri ile işleri yürür mü?

Hele Doğu'dan, Batı'dan ülkeler, gizli Turan Cemiyeti ile zapt olunur mu?

Bunlar o şeylerdir ki ancak devletin kanunları ve esas teşkilatı ayak altına alındıktan sonra başlanabilir!

Şu halde yaldızlı fikirler perdesi altında doğrudan doğruya Cumhuriyetin ve Büyük Millet Meclisinin mevcudiyeti aleyhine teşebbüsler karşındayız. Tertipçiler on yaşındaki çocuklarımızdan bize kadar derece derece, perde perde hepimizi aldatmak iddiasındadırlar.

Vatandaşlarıma ikinci sualimi soruyorum:

Dünya olaylarının bugünkü durumunda Türkiye'nin ırkçı, Turancı olması lazım geldiğini iddia edenler hangi milletlere faydalıdırlar ve kimlerin maksadına yararlıdırlar?

Türk milletine yalnız bela ve felaket getirecek olan bu fikirleri yürütmek isteyenlerin Türk milletine hiçbir hizmetleri olamayacağı muhakkaktır. Bu hareketlerden yalnız yabancılar faydalanabilirler. Fesatçılar yabancılara bilerek mi hizmet ediyorlar?

Yabancılar fesatçıları idare edecek kadar yakından münasebette midirler?

Bunları hüküm olarak bugün kestirmek mümkün değildir. Ama yabancıya hizmet kastı ve yabancının yakın ilişkisi hiçbir zaman meydana çıkmasa dahi hareketleri Türk milletine, Türk vatanına zararlı olması ve bunlardan yalnız yabancıların faydalanmış olması söz götürmez bir hakikattir.

Vatandaşlarım!

Emin olabilirsiniz ki vatanımızı bu yeni fesatlara karşı da kudretle müdafaa edeceğiz!" (Celal Bozkurt, *Bütün Delilleriyle CHP'nin İçyüzü*, İstanbul 1969, s. 195-197).

İsmet İnönü, bu konuşmayı muhakeme safhasında yapmıştır. Böyle olmakla beraber, milliyetçilik olayında tevkif edilenler beraat etmişlerdir.

Alparslan Türkeş, eğer İnönü'nün vicdanında mahkûm ettiği bir isim olmasaydı, belki "lider Türkeş" ortaya çıkmayacaktı. Tutuklanması gelecekte atacağı adımların başlangıcıdır. Eğer İnönü'nün söyledikleri doğru olsaydı, Türkeş'in halk nazarında kabul görmemesi gerekirdi. Türkeş, halktan büyük kabul görmüş ve 12 Eylül öncesinde binlerce genç, kurduğu parti ve derneklerin çatısı altında toplanmıştır. İnönü, 1973'te ölmüştür. Onun cenaze törenine katılanlarla Türkeş'in cenaze törenine katılanları kıyaslamak mümkün değildir.

Türkeş'in İlk Tutuklanması

Atsız'ın evinde yapılan aramada Türkeş'in mektuplarının, yazılarının ele geçmesi büyük bir suç delili sayılmış, o sıra Erdek'te vazifeli olan genç üsteğmen Türkeş'in evi aranmıştı ve Türkeş tutuklanmıştı. Aramayı yapan askerî heyetin başkanı arama yapmaktan son derece müteessirdir. Ancak emri yerine getirecektir. Türkeş'in 600 kitabı vardır. Genç bir subayın bu kadar kitaba sahip olması, askerî heyet başkanını duygulandırır.

Alparslan Türkeş, 13 Haziran 1944 günü Tophane'de Merkez Kumandanlığı cezaevinde bir hücreye hapsedilir.

Türkeş, *1944 Milliyetçilik Olayı* adlı eserinde İnönü dönemini tahlil ederken şu hükme varmıştır:

"Liderliğin en başta gelen prensibi, halkın hayatını paylaşmak ve adaletten ayırmamaktır."

Ardında şunları yazar:

"Bu esas İkinci Dünya Harbi günlerinde yalnız Türkiye'de düşünülmemekteydi.

Neden düşünülüyordu?

Millî Şef İnönü, iktidar çevreleri için ortada iktisadi, siyasi, içtimai hiçbir tasa bırakmayacak sistem uyguluyordu:

Terör.

Bu dehşet idaresinin her şeyi tuz buz eden tokmağı kimsede kılmıdamayacak takat bırakmamıştı.

Radyosu ile köleleştirdiği basınla iliklerine kadar uyuşturduğu millet, onun dilediği boyunduruğa öylesine vurulmuştu ki, hiç ekmek de vermese gene, saltanatını sürebilirdi.

Bol bol kıymetli döviz ikram ederek alabildiğine kağıt karaborsası yapmalarına göz yumarak, makine hamallarına varıncaya kadar milyonerleştirdiği basın ağalarının sebep oldukları facialara gözlerini yummuş, milletin dertlerine karşı kulaklarını altınla tıkamıştı.

Şef neye ‘millî’ denmesini irade buyurursa, ancak ve derhal o millî oluveriyordu ve bütün kötülüklere karşı millî bir sükut empoze etmiş olan Millî Şef’in bir açlığa, sefaletle ‘millî’ demediği kalıyordu.

Hani aklına esse de:

‘Bu açlık millî’dir, bu sefalet millî’dir... deseydi basınla radyo, hiç şüphe etmeyin, bir ağızdan bağırabilirlerdi:

‘Yaşasın millî açlık... Yaşasın millî sefalet.’ (A. Türkeş, *age*, s. 19-21).

Yukarıdaki satırlardan bilenmiş, dolmuş bir liderin feveranlarını okudunuz. Millî Şef’in yârânını koruduğu, halkın feryatlarına kulak tıkadığı ortaya konuyor. Bu anlayışı ilk gençlik yıllarından beri değiştirmek isteyen “beyin”, o zamanın şartlarında, çok okuyor ve ilim, fikir ve dava adamlarıyla mektuplaşıyordu. Değişmesi gereken bir şeyler olduğu muhakkaktı.

Dikkat edilmesi gereken bir husus da, Alparslan Türkeş’in yukarıdaki satırları Hindistan’dan döndükten sonra yazmış olmasıdır.

“Hindistan’dan döndükten sonra...” ne anlama geliyor? Hindistan, 13 Kasım 1960’ı tedit ettirir. 13 Kasım 1960’ta Alparslan Türkeş’in de içinde bulunduğu 14 Millî Birlik Komitesi üyesinin, komiteden çıkarılıp yurt dışına değişik vazifelerle gönderildikleri gündür. Yani, büyük ideallerle, halkı ezdirmemek ve yine CHP’ye ram etmemek için ihtilâlin ön safında yer almış olan “Kudretli Albay” Alparslan Türkeş’in bir anda bütün ideallerinden soyundurulduğu gündür.

1944 Milliyetçilik Olayında Türkeş’ten başka tutuklananlar:

Prof. Dr. Zeki Velidi Togan, Dr. Hasan Ferit Cansever, Nihal Atsız, Orhan Şaik Gökyay, Hüseyin Namık Orkun, Nejdet Sançar, Dr. Fethi

Tevetoğlu, Reha Oğuz Türkkan, İsmet Rasin Tümtürk, Cihad Savaşfer, Muzaffer Eriş, Zeki (Özgür) Sofuoğlu, Said Bilgiç, Cemal Oğuz Öcal, Cebbar Şenel, Hamza Sadi Özbek, Fehiman Altan, Nurullah Banman, Fazıl Hisarcıklı, Saim Bayrak, Yusuf Kadıgil.

Gözüne alınıp tabutluklarda işkence görenler ise, Hikmet Tanyu, Osman Yüksel Serdengeçti'dir.

Alparslan Türkeş, Erdek'teki evinden alınıp Merkez Kumandanlığı hapishanesine niçin kapatıldığını öğrenememiştir. Yattığı yer dar, pis ve karanlıktır... Tepesinde yirmi beş mumluk, kalın toz tabakasıyla kaplı bir ampul sarmaktadır. "Kaçakçılar, uyuşturucu madde kullananlar, komünistler, casuslar, katiller, hırsızlar"la aynı hapishanededir.

Eşi Muzaffer Hanım ise, iki çocuğu ile Fatih'e, Türkeş'in baba evine taşınır. Hapis hayatı uzayınca Isparta'ya kendi baba evine gidecektir.

Genç üstegmen Türkeş, günler geçtiği halde suçunu öğrenememiştir... Dilekçe üzerine dilekçe yazar. Anayasa'ya göre otuz gün içinde cevap verilmesi gerekir; ancak, Millî Şef döneminde, Anayasa'yı kim dinler!

Tutuklandıktan tam dört ay sonra sorguya çağırılmıştır! Bu süre içinde kendisine aylık ödenmez.

Türkeş, müfrit İnönücü sorgu hâkimi Kâzım Alöç'ün karşısına çıkarıldığında daha da şaşıracaktır... Çünkü, hâkim:

"Yeminli ve gizli cemiyet bulunduğundan, cemiyetin gayesinin mevcut iktidarı devirmek olduğundan" bahsederek, bunlar hakkında bildiğini anlatmasını ister.

Nihal Atsız, Prof. Dr. Ahmet Zeki Velidi Togan, Dr. Hasan Ferit Cansever gibi memleketin tanınmış milliyetçilerinin "gizli örgüt" mensubu olduklarını ispatlaması gerekmektedir.

Türkeş'in önüne kalem kağıt konur... Türkeş, masanın başına geçtiğinde sorgucular, Millî Şef'in 19 Mayıs nutkunu delillendirmek için suç örgütünün itiraf edileceğinden emindiler!

Alparslan Türkeş henüz 27 yaşındadır. Kağıda yazdıkları, gelecekte çilesine katlanacağı fikirlerinin bir özeti:

"Var olduğu iddia edilen gizli cemiyet yoktur. Tabanca üzerine yemin ederek de etmeyerek de hiçbir cemiyete girmiş değilim. Nihal Atsız bana bir telkinde bulunmadı. Esasen yaşım ve seviyem telkinlere kapılmaya müsaade etmez. Türklük konusunda şahsi kanaatim şudur:

Devletin bütün önemli idare kademelerinde iyi yetişmiş milliyetçi Türklerin bulunması gereklidir. Türkiye sınırları dışındaki Türklerle de ilgilenmek lazımdır. Ben, sınırlarımız dışındaki Türklerin yabancı boyunduruğundan kurtulmasını, hür, müstakil ve müreffeh olmasını isterim.” (A. Türkeş, *age*, s. 46).

* * *

Türkeş, 29 Ekim 1944 günü mahkemeye çıkarılarak sorgulandı. “İrkçılık” ve “vatan hainliği” ile suçlanmasını ağır bir itham olarak telâkkî eden Türkeş, bu muhakeme sırasında şunları söylemiştir:

“Efendim, önce beni çok müteessir eden bir nokta hakkında bir iki şey söylememe yüksek müsaadelerinizi dilerim. Son tahkikat kararında diğer sanıklarla birlikte bana da vatan hainliği isnat edilmiştir. Bunu şiddetle reddederim. Ben yeryüzünde her şeyden çok milletimi ve vatanımı severim. Devletimin, büyüklerimin emirlerine, kanunlarına daima itaatli ve kelimenin tam manasıyla milletsever, yurtsever bir Türk subayıyım. Daima devletimin kabul ettiği prensiplere inandım ve onlara hürmetten ayrılmadım. Türk milliyetçisiyim, fakat iddia edildiği gibi ırkçı değilim.

Yani memleket içerisinde ayrılıklara ve düşmanlıklara yol açacak hiçbir fikrim yoktur. Yalnız ben Türk milletinin yeryüzünde eşsiz bir yaratılışa sahip olduğuna ve kahramanlıkta daha üstün bir millet bulunmadığına iman ediyorum. Buna en yakın misal olarak İstiklal Harbî’ni gösterebilirim. Bunu yüksek mahkemeniz benden daha iyi bilirler. Dört taraftan sarıldığımız halde, bu kahramanlığımız ve üstün yaratılmışlığımız sayesinde ki, bizden her bakımdan on misli, yirmi misli üstün bir düşmana karşı şerefimizi yeniden göklere yükseltmişizdir.

Bu, millî hasletlerimizden ileri gelmiştir. Bu hususu kısaca ve askerce şöyle özetleyebilirim:

Bir Türk, bölüğü veya daha fazla düşman bölüğünü tepeleyebilir. Mazide tepelediği gibi, gelecekte de tepeleyecektir. Bizim kışalarımızda ‘Bir Türk on düşmana bedeldir’, ‘Bir Türk dünyaya bedeldir’ gibi Atatürk tarafından irad edilmiş olan vecizeler aslı durur. Milletimin, Türklüğün büyüklük ve üstünlüğünü ben önce anamdan babamdan öğrenmişim... Sonra bulunduğum bütün okullarda öğretmenlerim söylediler. Askerî hayatım boyunca kıtalarda kumandanlarım ve maiyetinde vazife gör-

düğüm bütün generaller bu gerçeği daima tekrarladılar; ben daima milletin kabul ettiği prensiplere inandım ve bu prensiplere hürmetle riayet ettim, tekrar ediyorum ben koyu bir milliyetçiyim.”

Türkeş’le hâkim Cevdet Erkut arasında şu muhavere geçer:

“-Evvla şu noktayı size soralım: Türkiye’de mevcut saf bir soydan gelme ve karışık ırktan olanların bulunmayacağı hakkındaki düşüncenizin ne olduğu şey... etmek istiyoruz, şey etmek yani şey...”

-Bugün devletimizin kabul ettiği ve üzerinde yürüdüğü prensip bence de en doğru, en makul prensiptir. Yani Türklüğü her şeyden üstün görmekle beraber gayri Türk unsurları da gerek kültür, gerek telkin ile çok kısa zamanda temsil etmek. Ben de bunu doğru görüyorum. İdare işine gelince, benim de şahsi kanaatim bütün işlerimizi görecektir şahsiyetlerin tamamı ile Türk olan, yani temsil olunmuş ve kendisini Türk’ten başka bir şey saymayan veyahut Türk kanından gelen insanlar tarafından idare edilmesini doğru bulurum.

-Karışıklıklar hakkında ne olacak?

-Arz ettim efendim... Madem ki Türkleşmiştir, dedesi veya annesi şöyledir, böyledir diye aranmasını doğru bulmam.

Bu ara Alöç (savcı Kâzım Alöç) söz aldı:

-Efendim, Türkleşmiş ise kabul ediyor mu?

Cevdet Erkut, bu suali şu tarzda izah ederek tekrarladı:

-Demek, Türk’üm diyenleri kabul ediyorsunuz.

-Evet, dedim, ama Türklüğü kendilerine tamamen sindirmiş, temessül etmiş olanları... Yoksa yalnız ben Türk’üm demekle bu iş olup bitmez. Mesela bugün bir Yahudi gelir, Türk olduğunu iddia eder. Fakat dili Türkçe değildir, gelenekleri Türk gelenekleri değildir, her şeyi başkadır. Böylelerine Türk denmez, denemez. Benim kabul edebileceğim şekil söylediğim gibi dili geleneği ve her şeyi ile Türklüğü benliğine, ruhuna sindirmiş olmaktır.

Cevdet Erkut:

-Turancılık hakkında fikriniz nedir?

-Benim fikrime göre Türkiye her şeyden önemlidir. Türkiye benim tasalarımın başında gelir. Memleketimizin ilim, irfan, sanayi, iktisat alanlarında ve her sahada en ileri dereceye ulaşması için çalışmak lazımdır...

Turan, yani Türk Birliği, yalnız Asya'dakiler değil, bütün Türklerdir, bütün Türklerin birliğidir...

Ruh birliği, gelenek birliği, kültür birliği ve iman birliği... Yani benim anlayışıma göre Turan, Yunanistan ve Bulgaristan'da ve diğer yerlerdeki bütün Türkleri de kapsayan bir mefhumdur.

Cevdet Erkut:

-Hazırlık tahkikatında 'Küçük nüfuslu milletler tehlikeye maruzdur, onun için ilk fırsatta bütün Türklerin birleşmesi, toplanması lazımdır, demişsiniz bu fikrinizi biraz izah eder misiniz?

Bunda anlaşılmayacak, izaha muhtaç bir taraf yoktu ama 'İzah edeyim efendim,' dedim ve şunları söyledim:

-Bunlar istikbale ait temenniler. Takdir buyurursunuz ki, birçok unsur vardır. Bunlardan birisi de devletin nüfusedir. Bu Türk birliğine ait temennilerden birisi olabilir, ben hakikatte bunu istiyorum. Bugün nüfusumuz azdır, bunu çoğaltmak için hemen kalkıp birliğe doğru yürüeyim, demedim. Bu da istikbale ait meseledir. Ve devletimiz için bir kuvvet teşkil eder." (A. Türkeş, *age*, s. 73-77).

İrkçılık-Turancılık davası, Türk halkına çok zarar vermiştir. Bunun yanında bir Alparslan Türkeş'i ortaya çıkarmıştır. Ancak, bazı çevreler İrkçılık-Turancılık davasını hep kullanmışlar ve Türk birliğini engellemek için çalışmışlardır. Türkeş, Turancılığın, Türk birliği anlamına geldiğini ve mazlûm, esir Türklerin istiklâlini kazanmalarını istemenin bir Türk olmayı bırakın insanî vazife olduğu anlatmak için olağanın üstünde çaba harcamıştır.

Atsız, Alparslan Türkeş ve arkadaşlarının 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesindeki muhakemeleri 29 Mart 1945'te neticelendi. Yirmi üç sanıktan sekiz-dokuz kişi beraat etmiş, diğerleri de on yıla kadar hapis cezaları almışlardı. Türkeş'in cezası 9 ay 10 gündü.

Muhakeme edilenler Askerî Yargıtaya başvurdular. Askerî Yargıtayın başında ünlü komutanlardan Org. Ali Fuat Erden vardı. Ali Fuat Erden, İsmet İnönü ile şahsî dost olmasına rağmen, başında olduğu Askerî Yargıtay: "1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi tarafsızlıktan ayrılmıştır. Mahkeme 2 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından görülmelidir." hükmünü verdi ve tutuklu sanıkları bıraktırdı.

2 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi davayı 31 Mart 1947 günü sona erdirdi ve bütün sanıklar hakkında beraat kararı verdi.

İsmet İnönü, Askerî Yargıtayın kararından dolayı, arkadaşı Org. Ali Fuat Erden'e küsmüştür.

Türkeş, 1944 *Milliyetçilik Olayı*'nda kaydettiği hatırasında, dönemin idaresinin kendilerine karşı nasıl bir hasımane tavır içinde olduğunu gösterir. Bu hasımane tavrı, Millî Şef İnönü'nün taraftarları ömür boyu sürdürmüş, daha sonra büyük propaganda faaliyetlerine girişen sol, İnönü'nün milliyetçilere karşı tavrından büyük cesaret almıştır.

Türkeş, Hindistan'dan döndükten sonra hatıralarını *Yeni İstanbul* gazetesinde neşrederken, o zamanki Askerî Yargıtayın raportörü Hâkim Binbaşı Celal Bey ziyaretine gelir. "İrkçılık-Turancılık" davasıyla ilgili bilinmeyen bazı hususları açıklar. Dava Yargıtaya intikal ettiğinde İnönü ve arkadaşları Yargıtay üzerine baskı kurmak istemişler; ancak, başkan ve üyeler bu baskıya boyun eğmeyip davanın 2 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde görülmesini sağlamışlar. Beraat kararı çıkınca Askerî Yargıtay Başkanı Org. Ali Fuat Erden'i, Genelkurmay Başkanı Org. Kâzım Orbay çağırılmış; Kâzım Orbay, Erden odaya girer girmez şunları söylemiştir:

"Sayın Millî Şefimiz, Turancıların suçlu olduklarını daha baştan ortaya koydular ve bizlere irşad buyurdular. 19 Mayıs nutuklarında her şeyi açıkladılar. Böyle olduğu halde, başkanlığınız altında bulunan Askerî Yargıtay, nasıl olur da bunlar lehinde karar verir?"

Erden'in cevabı şu olur:

"Efendim, Mahkeme Kurulunun vicdani kanaati o yolda tecelli ettiği için öyle karar verilmiştir."

* * *

Turancılık Fobisinin 1944'tan sonra sık sık nüksetmiştir.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün Nisan 1976'da Irak'ı ziyaretinde ibretle hatırlanacak sahneler yaşanmıştır. Asıl ibretlik sahne de Korutürk'ün, Irak'tan döndükten sonra yaptığı açıklamadır.

Türk heyeti Kerkük'te Türkler tarafından büyük bir coşkuyla karşılanır. Tıpkı 1967'de Süleyman Demirel ve beraberindekilerin Bakü'de, Taşkent'te karşılandıkları gibi... Esir milletimin hasret gözyaşları sel

gibi akıyordu... Öyle ki, esaret altındaki Kerkük Türkleri, Korutürk'ün bindiği arabaya yaklaşabilmek, dokunabilmek için güvenlik çemberini zorlarlar. Türk heyetinin arabalarının tekerleri öpülür. Kardeş kardeşe o kadar hasrettir. Sloganlar atılır... "Milliyetçi Türkiye! Kerkük Türk'tür Türk kalacaktır! Milletlere istiklal, insanlara hürriyet! Başbuğ Türkeş!"

Turancı sloganlar atılıyor ve bir Turancının ismi anılıyor! İnönü'cü zihniyetin tüylerinin nasıl diken diken olduğunu tahmin edersiniz.

O dönemde Irak hükûmeti ile Türk hükûmeti arasında eğitim anlaşması olduğu için çok sayıda Iraklı, Türkiye'de eğitim görmüş ve görüyordu. Bunlar da Türkiye'ye geldiklerinde kendilerine kucak açan Ülkücülerle birlikte oluyorlardı, Ülkücülerin kullandığı sloganların atılması da bundan ileri geliyordu. Korutürk, Türkiye'ye döndükten sonra "Turancı" görünmenin endişesini bir türlü üzerinden atamamış olmalı ki, 27 Mayıs'ta (27 Mayıs günü ihtilâle atfen bayram olarak kutlanıyordu.) mecburmuş gibi "Pantürkizm ve Panislâmizm"e karşı olduğunu bir bildiriyle açıkladı. Bu açıklamasının Kerkük'te yaşananların dışında iki sebebi daha vardı. 19 Mayıs için yaptığı konuşmada komünistleri tehlikeli görmüş, bunun üzerine hemen bütün solcu yazarlar çok güvendikleri Korutürk'e "teessüfler"ini bildiren yazılar yazmışlardı. Bir sebebi de 19 Mayıs törenlerinde, statta Ülkücülerin gösterileri idi. Sol gazeteler, Korutürk'ün, Ülkücülerin sloganları yüzünden stadı erken terk ettiğini ve giderken Türkeş'in elini sıkmadığını büyük puntolarla vermişlerdi.

Türkeş, Cumhurbaşkanı Korutürk'ü tenkitte gecikmedi. Türkeş, o zaman Birinci Milliyetçi Cephe Hükûmetinde başbakan yardımcısı idi. 30 Mayıs 1976'da TBMM'de bir basın toplantısı düzenleyerek şunları söyledi:

"Bütün dünya milletlerinin hür ve insan haklarına sahip bir hayat sürmelerini istemek, insanca bir duygu ve düşüncedir. Hürriyetsizlik içinde bulunan, ezilen toplulukların Birleşmiş Milletler Anayasası ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi çerçevesi içinde insanca yaşama haklarından yararlandırılması görüşünden Türk milletine mensup olan toplulukları müstesna tutmak düşünülemez. Böyle bir görüş, Pantürkist bir dış politika anlamına gelmez; sadece insanca ve çağa uygun bir düşüncedir. (...) Aynı şekilde, yüzyılımızda düşman devletler arasında dahi anlaşma ve iş birliği yapılırken, tarihî ve kültürel bağların yaklaştırdığı kırk bir İslâm ülkesinin Türkiye'de bir konferansta bir araya gelmeleri

de suç isnat edilecek bir hadise değil, basiretli dış politikanın gereğidir. Aynı zamanda Cumhuriyet tarihimizin en önemli politika olaylarından biridir. Sayın Cumhurbaşkanının bu beyanatı, parlamenterliklerinin demokrasiye uygunluğu şüpheli bir grupla ve parlamento içi ve dışı bazı mihrakların tahrik ve saldırılarının doğurduğu yılgınlıkla verilmiş olması, beyanının isabetsizlik ve yanlışlığının sebebini açıklamaya yetmektedir. Komünizm ve bölücülük tehlikesi apaçık ortada iken, bu tehlikeyi hayal mahsulü Pantürkizm ve Panislâmizm tehlikeleri ile dengelemeye çalışmak, gerçek tehlikeleri perdelemek sonucuna yol açabilecek hatalı ve vahim bir tarafsızlık endişesidir...”

Türkeş’in ‘Tuna’ Yazısı

1944’te suçlanmasıyla onun özlemleri arasında hiçbir bağ yoktur. “İrkçi-Turancı” diye suçlanması, onun nazarında “Türk”ü sevmenin suç olması demektir.

Alparslan Türkeş’in “Tuna” başlıklı yazısı, Tuna imajı etrafında Türk’ün gittiği her yeri aydınlattığını, bayındır hale getirdiğini anlatır. “Tuna”yı gencecik bir teğmenken yazmıştır. Sanatlı bir dil kullanmış, tedaî eden kelimelerle eski çağları zamana taşımıştır. Eğer bu üslupla devam etseydi ve politikanın dışında kalsaydı, muhakkak iyi bir romancı olacaktı. Aşağıya aldığım “Tuna” size de aynı fikri verecektir. Bu yazı 19 Mart 1939’de çıkmıştır. Alparslan Türkeş o tarihte 22 yaşındadır.

Tuna

Bu bir isim değil, bir su değil, kalbimizde çağlayan bir tarihtir.

Türk’süz Tuna öksüz, Tuna’sız Türk yasıdır.

Binlerce yıl evvel bu su, ıssız ve garip akıyordu. Kenarlarında ölgün, medeniyetsiz insanlar sürünüyordu. İki tarafına yayılan topraklarda vahşetle harabiyet kucaklaşmıştı. Semasında güneş yoktu. Yıldızları fersiz, mehtabı sönüktü. Kuşları namesiz, çiçekleri solgundu.

Bur durgun hava içinde, bu donmuş varlığın ortasında Tuna hırslanıyor, ve hırsından toprakların bağrını tırmalıyordu. Önüne gelen dağları yarıyor, kayaları eritip dağıtıyordu. İnsanları sürükleyip boğuyordu.

Bir gün ansızın Tuna’nın bitmeyen geceleri sabaha erdi. Toprakta bir sarsıntı başladı. Havada bir toz ve duman bulutu yükseldi.

Yaklaşan bulutun içinde dağ gibi atlarda, dağ gibi kahramanlar belirdi. Yüzlerinde nur ve hareket taşıyordu. Gözleri ışık ve enerji doluydu. İsimleri mertlik ve sertlik taşıyan ahenkli, tok bir heceden ibaretti:

Türk!...

Suları kuruyan yurtlarından başka diyarlara akıyordu. Bu akışta güneşi de atlarının kuyruklarına bağlamışlar, arkalarından sürüklüyorlardı. İşte Tuna'ya güneş, onlar oradan görüldüğü andan itibaren doğdu. Azgın Tuna uslandı.

Toprak alt üst edildi. Ovalar yeşerdi. Sulara dizgin vuruldu. Her tarafa abideler, saraylar, mamureler yükseldi. Tuna'da neşe, Tuna'da düğün başladı.

Cahil mütereddi yerliler bu medeni insanlara, bu yiğit adamlara saldırmaya yeltendi. Fakat doğuştan eşek, ayı yaratılmış olanlar kurda ne yapabilirler? Cüceler, kahramanları yere serebilir mi? Hayır... Asla.

Medeniyeti adalet ve biati yenmek olan Türk önüne çıkan melez sürülerini, uyusuk insan kabilelerini değil, dağları, nehirleri bile çiğnedi, ezdi aştı geçti. Hepsinin başına kantarması adaletten, halkaları medeniyetten, dizginleri kuvvetten yapılma bir yular taktı. Asırlarca medeniyetin koruyucusu ve yayıcısı olarak döğüştü, döğüştü.

Savaşın ardı gelmiyordu. Fakat Türk'ün aradığı da buydu. Savaştlar, savaştlar... Her savaşta muzaffer, her yerde hakim oldular.

Kızıl kanlarından Tuna'nın ufuklarına renk, seslerine ahenk verdiler. Böylece Tuna şenlendi, hayat ve hareketle doldu. Eskiden Tuna ölüydü. Onlara kavuşunca dirildi. Türk gelmeden Tuna yoktu... Tuna'yı Türk yarattı...

Birçok cengimiz Tuna boyunda oldu. Türk akıncıları Tuna'ya karşı aktılar. Tuna'ya çağlayanlar gibi Türk kanı katıldı. Tuna onun için gönüllerin en coşkun ve suların en kuvvetlisidir ve Tuna bunun için bizimdir.

O eski çağlarda Tuna'nın düğününü yapıyorduk. Tuna gelindi ve biz Tuna ile evlenmiştik.

Neşeyle, zaferle dolu o uzun yüzyıllar ne çabuk geçti? Nasıl bitti? Tuna'mı kollarımdan kim kopardı?... Kim aldı?...

Tuna'm! Asırlarca koynumda taşıyıp doyamadığım sevgilim!...

Sen bu gün çağlamıyor, hıçkırıyor...

Sen bir nehir değil içimi yakan bir tahassürsün...

Tuna'm! Gönlümde yatan aslanın susuzluğunu sen giderirsin.

Bana su vermez misin Tuna'm?" (A. Türkeş, "Tuna", *Kahramanlık Ruhu*, İstanbul, s. 5-7).

Kaybedilen topraklar, esir olan bir millet... Türkeş, kaybolan topraklarına yanyor, esir olan milletin bağımsızlığını istiyor. Alparslan Türkeş'in aşağıdaki yazısı 1950'de yayınlanmıştır. Milliyetçiler, 1944'te İnönü'den yedikleri darbeyle, talihlerine küsselerdi, Türkiye'de dünya Türklüğünden bahseden olmayacaktı belki. Ama haklıklarını daha bir inançla haykırışlardır. Türkeş, üzerinde üniforması olduğu hâlde milliyetçi çevrelerle temas kuruyor, dergilerde yazıyordu.

* * *

Hapislik bir işkencedir. Hapishanenin rutubeti, havasızlığı, ışıksızlığı genç Türkeş'i yıpratmıştı. Hastaneye kaldırılır... Burada "Ben de Turancıyım." diyen tabip Tuğgeneral Fikri Altan'ın büyük desteğini görür. Ancak hastanede fazla bırakılmaz, yine işkence hücrelerine dönmek zorunda kalır.

Bu dönem, "tabutluklar dönemi" olarak Türk siyasî tarihine geçmiştir. Türkeş tabutlukları şöyle anlatmıştır:

"Tabutluk adıyla anılan veya Kâzım Alöç ve Ahmet Demir tarafından 'mutena hücre' diye ifade edilen yer, yarım metre karelik bir yerdir. Nihayet kırk santimetre genişliğinde ve elli santimetre uzunluğunda ve iki buçuk metre yüksekliğinde beton duvar içerisinde açılmış oyuklardır. İçine sokulan bir insan kapı kapınca yere çömelemez. Bu beton oyukların duvarlarından içeriye sokulanları, belinden ve kollarından duvara bağlamak için demir prangalar vurulmaktadır. Ayrıca oyukun tepesine üç adet beşer yüz mumluk ampul konmuştur. İçeriye kapatılan bir insan demir prangalarla belinden ve kolundan duvara bağlanıp ve burada yirmi dört saat, kırk sekiz saat, hatta daha fazla aç susuz bırakılırdı. Bazı sanıkların tabii ihtiyacı için dahi kapı açılmaz ve büsbütün perişan duruma düşmeleri sağlanırdı." ("Türkeş Konuşuyor," *Yeni İstanbul*, 17 Mayıs 1967).

Bütün ders kitaplarında yer alan ve çocuk yaşta hepimizin ezberlediği "Bu Vatan Kimin?" şiirinin şairi, ünlü münekkit, araştırmacı Orhan

Şaik Gökyay da Atsız'la mektuplaşması yüzünden hapse atılmış, 1500 mumluk ampul altında bir gövdenin zor sığıdığı “tabutluk” diye tabir edilen sandığa tıklararak milliyetçiliğinin bedeli ödettirilmek istenmiştir. Gökyay daha sonra çıktığı mahkemede şöyle haykıracaktır:

“Haziranın en sıcak öğle sonunda, kendileri tarafından, ‘Mutena hücre’, ziyaretçilerince de, ‘tabutluk’ diye anılan işkence odasında, bu elektrik lambaları altında ısı ısı yanan odada, ayakta, beş saat bir şehriayın seyrettim! Burada bir adım ileri değil, fakat on dört asır gerisi görünüyordu: Arabistan çölünde, efendileri tarafından kızgın güneş altında taşlara bağlanmış çıplak köleler... Tabii yirminci asır medeniye-tinde, hem bir tabiat unsuru olan güneş yerine, onun göz kamaştırıcı ve kör eden icatlarından biri, elektrik vardı.” (İlhan Darendelioğlu, *Türk Milliyetçiliği Tarihinde Büyük Kavga*, İstanbul 1976, s. 138).

Orhan Şaik Gökyay 2 Aralık 1994’te vefat ettiğinde, Alparslan Türkeş, İstanbul İlahiyat Fakültesi Camisinde eski kader arkadaşının cenaze namazını kılması ve son vazifesini yapmıştı.

Sanıklardan Hikmet Tanyu (1917-1992) (Tanyu daha sonra dinler tarihi profesörü olacak ve Türk ilim ve kültür hayatına önemli eserler kazandıracaktır.), kendilerini kanunsuz yere muhakeme edenleri ve işkenceye maruz bırakanları mahkemeye vermiş, gerek sivil görevliler ve gerekse o zamanın sıkıyönetim görevlileri suçlu bulunmuş, haklarında dava açılmasına karar verilmişti. Hepsinin ceza alacağına kesin gözüyle bakılırken, 1950 seçimlerinde Demokrat Parti iktidara geçince umumî af çıkarmış ve beklenmedik bir şekilde, 1944 işkencecilerinin davası da düşmüştü.

Türkeş, baş işkenceci olarak gösterdiği, zamanın sıkıyönetim sor-gu hâkimi Kâzım Alöç’ün 27 Mayıs İhtilâlinde sonra “Komünizm ve Irkçılık” başlığı altında *Yeni Gazete*’de yayınladığı hatıralarında 1944 Milliyetçilik Olayını saptırması karşısında şunları yazmıştır:

“Bütün bu gerçekler meydana dayken, acaba Yeni Gazete ömrünü kumarhanelerde geçirmeyi ve mason localarının uşaklığını yapmayı en kutsal vazife sayan Kâzım Alöç gibi adama, neden bizim aleyhimizde bir tefrika yazdırmak lüzumunu duymuştur?” (A. Türkeş, 1944 *Milliyetçilik Olayı*, 2. bs., İstanbul 1972, s. 88).

Kurmay Subay Oluşu

Alparslan Türkeş, 1944'te tutuklanmadan önce Harp Akademilerinin imtihanına girmişti. Muhakeme safhasında savcı, imtihanını kazandığını söylemişti.

Tahliye olduktan sonra, davası Askerî Yargıtayda incelendiği için muhakemesi devam ediyordu. Bu yüzden Harp Akademilerine almadılar.

Millî Şef İnönü'nün "İrkçılık-Turancılık" davası çıkarması, Türkeş'in kurmay subay olma hayalini de geciktirdi. 1951'de tekrar imtihana girmiş ve Harp Akademilerine girme hakkını bir daha kazanmıştı.

Türkeş, gelecek hesabını yapıyordu. 1948'de Genelkurmay tarafından ABD'ye subay gönderilecekti. İkinci Dünya Savaşından sonra meydana gelen yeniliklerin öğrenilmesi gayesi güdülüyordu. Bunun için imtihan açılmıştı. Türkeş, o sıra Gelibolu'da vazifelidir. Ankara'ya gider ve imtihana girer. Sonra Gelibolu'ya dönüp imtihanın sonucunu bekler. İmtihani kazandığına dair haberi alır almaz yolculuk hazırlığına başlar. Fakat bu sıra kendisiyle birlikte kalan babasını kaybeder. Babası bir at gezintisi sırasında, atın üzengisine takılıp sürüklenmiş, ağır yaralanmış ve 10 gün sonra da vefat etmiştir. Babası yeni vefat etmiş olmasına, dört çocuğu bulunmasına, annesine de kendisi bakmak zorunda kalmasına rağmen, idealizminden bir şey kaybetmemiş, aile efradını hanımının memleketi Isparta'ya bırakıp 16 subayla birlikte iki yıl kalacağı Amerika'ya gitmiştir.

Amerika'daki eğitim, Türkeş'i yeni bir dünya ile tanıştırmış ve ufkunu açmıştı. Kansas eyaletinde Amerikan Harp Akademisinde eğitim görmüş, İngilizce öğrenmişti. Ardından Georgia eyaletinde bulunan Amerikan Piyade Okuluna gönderildi.

Gazeteci Hulusi Turgut'a ilk Amerikan intibalarını anlatırken der ki:

"Yol'un ne olduğunu ilk defa Amerika'da gördüm. Daha o tarihlerde üç şeritli, dört şeritli gidişi ayrı, dönüşü ayrı muazzam yollar vardı. Demir yolları da gayet muntazamdı. Onlar elli yıl önce refahı yakalamıştı. İnsanları da bizim gördüğümüz kadarıyla çok kibar ve çok anlayışlıydı." (Hulusi Turgut, *Şahinlerin Dansı*, İstanbul 1995, s. 79).

Amerika dönüşü, Çankırı Gerilla Okuluna “gerilla hocası” olarak tayin edilir. Daha yüzbaşı rütbesindedir. İki buçuk yıl kalır. Ardından Harp Akademilerinin imtihanını kazanıp İstanbul’a gider. Binbaşı rütbesiyle Harp Akademilerinden mezun olur.

Türkeş, 1984’te, PKK, Eruh ve Şemdinli baskınlarının ardından silâhlı bölücülük hareketlerini başlatınca, eski bir asker olarak, bölücülerle onların anladığı dilden savaşıacak bir birimin kurulmasını ısrarla istemişti. 90’lı yıllara gelince ancak, Türkeş’in haklılığını kabul eden devrin hükûmetleri, PKK ile dışı dışı mücadele edecek birimler kurmuşlardır.

Eski gerilla hocası işi biliyordu. 1968 yılında da ilk komando kamplarının kurulmasında muhakkak askerî disipline verdiği önem büyüktür. (Bkz. Komandolar bölümü.)

Harp Akademileri’ni bitirince Ankara’ya gelir. Genelkurmay Başkanlığı Yayın Şubesine tayin edilmiştir. Aynı şubede Nurettin Ersin de kurmay binbaşı olarak vazifelidir. Nurettin Ersin, 12 Eylül 1980 darbesinde Kara Kuvvetleri Komutanı idi ve Evren’in yanında, Türkeş’in teslim olması için Konseyin bildirisine imza atmıştı!

O sıra Genelkurmay dışı vazife için bir imtihan açar. Türkeş bu imtihana girer ve kazanır. Washington’da, Pentagon’da NATO Türk Temsil Heyeti üyeliğine tayin edilmiştir.

Türkeş İhtilâl Grubunda

Yıl 1958. Kurmay Binbaşı Alparslan Türkeş, Amerika’dan dönmüş ve Elazığ’a 243’üncü Piyade Alayı 1’inci Tabur Komutanlığına tayin edilmiştir.

Türkeş, 21 Mayıs 1963’teki ihtilâl teşebbüsünde yakalanıp idam edilecek olan yine Elazığ’da Motorlu Topçu Tabur Komutanı Kurmay Binbaşı Talat Aydemir’le arkadaşır. Aydemir, Türkeş’e ihtilâl yapma fikrini açar.

İhtilâlcilerin bir planı olmadığı için Türkeş, Talat Aydemir’in kendisine yaptığı örgüte katılma teklifini önce reddeder. Daha sonra Kurmay Albay Faruk Ateşdağlı’nın ve Talat Aydemir’in de bulunduğu, kendi evindeki bir yemekli toplantıda mesele tekrar açılır. Ateşdağlı’nın ısrarı üzerine, Türkeş “cunta”ya dahil olur.

Türkeş, Elazığ'daki hizmetini tamamladıktan sonra yarbaylığa terfi eder; Ankara'da NATO şubesine tayini çıkar, kurmay albaylığa yükselince, bu şubenin müdürü olur.

İhtilâl örgütü gittikçe genişlemektedir. İhtilâlin ilk çekirdeklerinden Dündar Seyhan-Orhan Kabibay-Faruk Güventürk grubuyla birleşilir.

Türkeş'i rahatsız eden bir şey vardır. Sanki ihtilâl, muhalefet lideri İsmet İnönü'yü başa geçirmek için yapılmak istenmektedir.

Türkeş anlatıyor:

"Ankara ve İstanbul'da gruplar oluşturmuşlar. Henüz planlı çalışmaları yok. Birbirleriyle kısmen irtibatlılar. Gizliliğe riayet ediyorlar.

Ben Ankara'ya gelince, bunlarla temasım oldu. Bunlar Demokrat Partiyi devirip, yerine İsmet Paşayı geçirmek istiyorlar.

Bu onlara kolay, basit geliyor. İktidara, 'siz beceremiyorsunuz, çekilin' diyecekler, İsmet Paşaya da 'Paşam, siz buyrun' edilecek. Araştırıyorum, İsmet Paşa ile irtibatları var. Paşa'nın evine gidip, geliyorlar. Damadıyla görüşüyorlar.

Mesela bunlar, Muzaffer Karan, Fikret Kuytak. Bunlar daha sonra Millî Birlik Komitesine üye oldular.

Bu arkadaşlar CHP'nin o tarihteki genel sekreteri İsmail Rüştü Aksal'da görüşüyorlar. Birtakım temasları olduğunu görüyorum."

İhtilâl örgütü geliştikçe, Türkeş'in etrafında da ayrı bir halka meydana gelmektedir. Kendisi askerî okullarda hocalık ettiği için bazı genç öğrencileri ona büyük itimat beslemekte ve bulunduğu yerden daha farklı yerde görmek istemektedirler.

Türkeş'e, ihtilâlden birkaç ay önce, "Sizi devlet başkanı olarak görmek istiyoruz." demişlerdir. Türkeş'in hem yaşı genç, hem de rütbesi yüksek değildir. Nihayet bir kurmay albaydır.

Buradaki önemli husus genç subayların, yakından tanıdıkları komutanlarının içinde Türkeş'i liderliğe lâyık görmeleridir.

Hatta Türkeş'in etrafına toplananlar, müdahaleye karışmayıp kenarda beklemeyi bile teklif etmişlerdir. Ama dönüşü olmayan yola girilmişti.

Ankara'da bir gizli toplantı yapılır. Türkeş şunları söyler:

"Genç arkadaşlar, 'kenarda duralım', dediler. Onlara cevabımız şu oldu:

İhtilâl hareketinin dışında kaldığımız zaman, darbeyi yapıp da başarı kazananlar, iktidarı ellerine geçirince, bizleri tasfiye edebilirler.

Bitaraf (tarafsız) olan, bertaraf edilir. Yani bir general olmayı beklerken, toptan kökümüz kazınır. Ordu dışında bırakılırız. O zaman da hiçbir şey yapamayız.

O halde gelişmekte olan ve önlenmesi mümkün görülmeyen bu gizli örgüt faaliyetlerine katılalım. Devam edelim ve örgütü ele geçirmeye, hâkim olmaya çalışalım. Bu daha akılcı yoldur.” (Hulusi Turgut, *Şahinlerin Dansı*, İstanbul 1995, s. 127).

Bu konuşma, Türkeş’in tereddütsüz yürüyen bir lider olduğunu gösteriyor. Bir anlık çekingenlik, bir anlık yılgınlık hem bir hareketi zaafa uğratiyor, hem arkadaşlarının ona karşı güvenini sarsıyor.

Cemal Gürsel’in Kara Kuvvetleri Komutanı iken, hükûmete verdiği “muhtıra”dan sonra Millî Savunma Bakanının onu izinli sayması üzerine, ihtilâl arkadaşlarını yalnız bırakıp İzmir’e gitmesi örgütte paniğe yol açmıştı. Bunun üzerine çokluğu albaylardan meydana gelen örgüt yine “general” aramaya başlamış, Tümgeneral Cemal Madanoğlu ve Tuğgeneral Sıtkı Ulay’ı son anda aralarına katmıştı.

Türkeş diyor ki:

“27 Mayıs İhtilâli’nin fiilen lideri bendim. General olmamama rağmen, fiilen liderliğini ben yaptım. General olsaydım, herhalde bir disiplin, sağlam bir disiplin kurmuş olacaktım örgüt içinde.

Örgüt, hiçbir zaman disiplinli bir örgüt olmadı. Bundan dolayı da birçok aksaklık meydana geldi.” (H. Turgut, *age*, s. 129).

Türkeş, çocukluğundan beri lider olduğunu belirtir:

“Ben kendimi bildim bileli, kendimi lider hissettim. Yani başkasının arkasından gitmek aklımdan geçmedi. Daima, her işte inisiyatif sahibi oldum.

Düşünürdüm yarını, yarınların da ötesini. Yarınları daima düşünmek huyumdu benim, çocukluğumdan beri.” (H. Turgut, *age*, s. 129).

İhtilâl Başlıyor

İhtilâl için bütün hazırlıklar yapılmıştı. Herkes heyecanla emir bekliyordu. Harp Okulu karargâhlarıydı. Türkeş inisiyatifi ele almıştı.

Harp Okuluna geldiğinde Tümgeneral Cemal Madanoğlu: “Bu işten vazgeçelim.” der. Türkeş’in cevabı ise şu olur:

“Paşam, kuvvet hazır, plan hazır, her şey hazır. Yayı gerdik, oku salacağız. Artık geri dönüş yok!”

İhtilâl için hazır bekleyen Harp Okulu öğrencilerine de hoparlörden heyecanlı konuşmayı da Türkeş yapacak ve onlara moral verecektir.

Harp Okulu Komutanı ise ihtilâlin içinde yer alan Tuğgeneral Sıtkı Ulay’dı. Son anda Sıtkı Ulay arkadaşlarına radyoda okunacak bir bildirinin ellerinde olmadığını söyler. Bütün hazırlıklar yapılmış ama bildiri unutulmuştu. Kurmay Albay Alparslan Türkeş atılır, bildiriyi kendisinin hazırlayabileceğini söyler. Türkeş bir odaya geçer:

“Şube müdürünün odası boştu. Işığı açtım, müdürün masasına oturdum ve Ankara Radyosu’nda yayınlanacak bildiriyi yazmaya başladım.

Bildirinin yarısına gelmiştim ki, baktım dışarıdan tank sesleri geliyor. Gerisini sonra tamamlarım diyerek, yazdıklarımı katladım, cebime koydum.

Dışarı çıktım, baktım; tanklar lambalarını, ışıklarını yakmışlar, komutanları da tankların üzerinde, bizi selamlayarak önümüzden geçmeye başladılar.

O bildiriyi yazmayı düşünürken, daima şuna dikkat ettim:

Milletin birliğini pekiştirmek, Halk Partisi ile Demokrat Parti arasında bulunan zıtlaşmayı ve gerginliği yumuşatmak ve halkın, yapılan bu askerî müdahaleye sempati duymasını temin etmek.

Bu amaçla, bunu sağlayacak kelimeleri seçerek hazırladım. Bir mühendis, bir inşaat projesini hazırlarken hangi taşı, hangi köşeye oturtacağı veyahut dökeceği betonun yoğunluk hesabını nasıl yapacağı, koyacağı demirin hangi kalınlıkta olacağı gibi, ben de her kelimeyi, her cümleyi, bu amacı sağlamaya hizmet edecek şekilde seçmeye hazırlamaya dikkat ettim.” (H. Turgut, *age*, s. 89).

Türkeş yarım kalmış bildiri cebinde olduğu hâlde bir cipe bindi ve Ankara sokaklarında stratejik noktaların ele geçirilişini takip etti. Radyo evine gidip 1 numaralı bildiriyi okudu. Bildiriyi sık sık tekrar ediyordu. Ve her tekrar edişte de yeniliyordu.

Bir ihtilâl bildirisi son derece önemlidir. İhtilâlin istikametini ve ihtilâlcilerin gücünü ortaya koyacaktı. Mümkün olduğu kadar halkın hemen bütün kesimine hitap etmeliydi. Önceden Kalem alışkanlığı olmayan kişilerin böyle bir bildiriye yazmaları zordu.

Türkeş'in ise kalem alışkanlığı vardı. Milliyetçi-Türkçü dergilerde takma isimlerle yazılar yazmıştı.

İlk Bildiri

Bildiri şu muhtevadaydı:

“Dikkat, dikkat!

Muhterem vatandaşlar, radyolarınızın başına geçiniz. Güvendiğiniz Silahlı Kuvvetlerimizin sesi bir dakika sonra size hitap edecektir.

Bugün demokrasimizin içine düştüğü buhran ve son müessif hadiseler dolayısıyla ve kardeş kavgasına meydan vermemek maksadıyla Türk Silahlı Kuvvetleri memleketin idaresini ele almıştır.

Bu harekete, Silahlı Kuvvetlerimiz, partilerin içine düştükleri bunalma durumunda memleketi kurtarmak ve partiler üstü tarafsız bir idarenin nezaret ve hakemliği altında en kısa zamanda adil ve serbest seçimler yaptırarak, idareyi hangi tarafa mensup olurlarsa olsunlar seçimi kazananlara devir ve teslim etmek üzere girişmiş bulunmaktadır.

Bu teşebbüs hiçbir şahsa ve zümreye karşı değildir. İdare hiç kimse hakkında şahsiyata müteallik tecavüzkâr bir fiile teşebbüs etmeyeceği gibi edilmesine de asla müsamaha etmeyecektir. Kim olursa olsun ve hangi partiye mensup olursa olsun, her vatandaş kanunlarda gösterilen prensiplerin esaslarına göre muamele görecektir.

Bütün vatandaşların partilerin üstünde aynı milletin, aynı soydan gelmiş evlatları olduklarını hatırlayarak ve kin gütmeden birbirlerine karşı hürmetle ve anlayışla muamele etmeleri ıstıraplarımızın dinmesi ve millî varlığımızın selameti için zaruri görülmektedir.

Kabineye mensup şahsiyetlerin, Türk Silahlı Kuvvetlerimize sığınmalarını rica ediyoruz. Şahsi emniyetleri kanunun teminatı altındadır.

Müttefiklerimize, komşularımıza ve bütün dünyaya hitap ediyoruz. Gayemiz Birleşmiş Milletler'in anayasasına ve insan hakları prensiplerine tamamiyle riayettir. Atatürk'ün 'Yurtta sulh cihanda sulh' prensibi

bayrağımızdır. Bütün ittifaklarımıza, taahhütlerimize sadığız. NATO'ya inanıyoruz ve bağlıyız, CENTO'ya bağlıyız.

Tekrar ediyoruz; düşüncelerimiz, yurttta sulh, cihanda sulhtur. Türkiye dahilinde bütün garnizondaki garnizon komutanları, o yerin mülkî ve idarî idaresine el koyacaklar ve vatandaşların her hususta emniyetini sağlayacaklardır."

* * *

Lider, ihtiyatlı olmak zorundadır. Hesaplı hareket etmelidir. Türkeş, ihtilâl için gizli örgüte girme teklifini ilk getiren Talat Aydemir'in bir sohbetleri sırasında parasızlıktan sızlanması ve astlarına borçlandığını söylemesi üzerine ona kızmış: "Bir komutan astlarına borçlanamaz. Yoksa ona emir veremez." demiştir. Bu bir tedbirdir.

Bir başka tedbiri de ihtilâlden sonra başbakanlık müsteşarlığına tayin edildiğinde (daha doğrusu kendi kendisini başbakanlık müsteşarı tayin ettiğinde) alacaktır.

Org. Cemal Gürsel, Kara Kuvvetleri Komutanı olduğu sırada 3 Mayıs 1960'ta, yani ihtilâlden yirmi dört gün önce dönemin Millî Savunma Bakanı Ethem Menderes'e bir mektup yazar. DP iktidarında, Genelkurmay Başkanlığı dünyadaki umumî uygulamaya uygun olarak Millî Savunma Bakanlığına bağlıdır. Gürsel'in mektubu, ülkenin gidişatından memnuniyetsizliği ortaya koyan bir nevi "muhtıra"dır. Bu mektubun metni Gürsel'in direktifiyle Türkeş'in elinden çıkmıştır. Gürsel sonra üzerinde düzeltmeler yapmıştır.

Bu mektup ihtilâlden sonra değiştirilerek yine Alparslan Türkeş'in vasıtasıyla basına verilmiştir. Buna değişiklikten ziyade daha ağır bir kelimeyle "tahrifat" demek yerinde olacaktır.

Türkeş: "Eğer mektup ilk şekliyle yayınlansaydı, Yassıada muhakerelerinin seyri değişecek ve idam cezaları verilmeyecekti." demiştir.

Gürsel, Türkeş'i yanına çağırır, eski mektubunun üzerindeki değişiklikleri yapar ve basına dağıtılmasını ister.

Türkeş, bu tarihî hâdise üzerine şunları söylemiştir:

"Ethem Menderes'e verildiği haliyle yayınlanamazdı. Çünkü Menderes ve öteki Demokrat Parti erkânı tutuklanmıştı. Bu arada Millî Birlik

Komitesinin pek çok üyesi CHP ve İsmet Paşa ile irtibat halindeydiler. Onlar mektubun orijinal haliyle yayınlanmasına izin vermezlerdi.”

Türkeş, Cemal Gürsel’in mektup üzerinde yaptığı düzeltmeleri dikkate alarak metni yeniden daktilo ettirir. Sonra mektubun üzerine şu notu düşer:

“Neşredilmek üzere Cemal Paşa tarafından kendi el yazısı ile rütuş yaparak matbuata verdiği mektup (9.6.1960)”

Bu, ileriye matuf bir tedbirdi. Cemal Gürsel’le suç ortağı olmak istemiyordu. Olayı bildiği hâlde neden açıklamamıştı? İhtilâl şartlarında bu mümkün olmayan bir şey. Böyle bir yola girmesi için karşı tavır alması, ihtilâl komitesinin dışında olması gerekir. Karşı tavır “muhalafet etme” anlamına gelir ki, bunun için elinde bir güç olması gerekir. Güç de bulunmadığına göre tarihe not düşerek bir tedbir almaktan başka bir şey yapamaz.

Cemal Gürsel mektuptan neleri çıkarmıştı?

Birinci mektupta;

“Dün geceki konuşmalarımızdan cesaret ve ilham alarak...”

Yerine;

“Dün geceki konuşmalarımızın ışığı altında...”

Birinci mektupta;

“Bu tedbirler şunlar olmalıdır:

1. Cumhurbaşkanını istifa etmelidir.

Cumhurbaşkanlığına Sayın Adnan Menderes getirilmelidir. Bu muhterem zatı her şeye rağmen milletin çoğunluğunun sevmekte olduğuna kaniim, bu sevgiden istifade edilerek kırılanların gönülleri alınmalı ve millete yeniden güven telkin edilmelidir.”

Yerine:

“Bu tedbirler şunlar olmalıdır:

1. Cumhurbaşkanını istifa etmelidir. Çünkü bütün fenalıkların bu zattan geldiği hakkında memlekette umumi bir kanaat vardır.”

Birinci mektupta:

“6. Partilerin ocak, bucak teşkilatı kaldırılmalı, sadece vilayet merkezlerinde mümessiller bulundurulmalıdır.”

“Parti faaliyetleri azami senede iki defa vilayet merkezlerinde ve mahdud partilerle yapılmalıdır.”

Maddeleri yenisinde atılmıştır. Birinci mektupta:

“Çok muhterem Vekilim;”

Yerine:

“Muhterem Vekilim;”

Birinci mektupta:

“Sayın Vekilim, maruzatımın muhakkak ki çok mühim ve hatta çok cüretkâranedir. Fakat memleket için, millet için, hükûmet ve hatta partilerin selameti için dikkate alınması lazımdır ve hatta çok lazımdır.”

Derin ve sonsuz hürmetlerimi sunarım.”

Yerine:

“Sayın Vekilim, maruzatımın muhakkak ki çok mühim ve hatta çok cüretkâranedir. Fakat memleket için, milletin selameti için, hükûmet ve hatta partinizin kurtarılması için dikkate alınması lazımdır ve hatta çok lazımdır.

Saygılarımla.”

İhtilâlin başındaki kişi, gücü elinde tuttuğu için bütün delilleri yok edebileceğini, tarihin kendisini yargılayamayacağını düşünmüş. Ama tarih sır perdesini kaldırıyor.

Bir komutanın gafleti karşısında, ileriye matuf düşünceleri olan Alparslan Türkeş yukarıda verdiğimiz notu düşerek tedbir almak lüzumunu duymuştur.

Türkeş ve Genelkurmay Başkanı Tayini

İhtilâlden sonra, Genelkurmay Başkanı Org. Rüştü Erdelhun, Yassıada'ya yollanmıştı. Cevdet Sunay, o sıra Genelkurmay İkinci Başkanı idi. Sunay, Kara Kuvvetleri Komutanlığına getirildi. 3'üncü Ordu Komutanı Org. Ragıp Gümüşpala Genelkurmay Başkanı oldu. Gümüşpala emekliye ayrılınca yerine Sunay tayin edildi. Ama biraz problemli olmuştu. MBK Başkanı Cemal Gürsel, Sunay'a kızgındı. Sunay, Gümüşpala'nın Genelkurmay Başkanlığı sırasında onunla zıtlaşmıştı. Gürsel de buna öfkeliydi. Türkeş araya girmiş ve Gürsel'i ikna ederek Sunay'ın Genelkurmay Başkanı olmasını sağlamıştı. Tayin haberini de bizzat Sunay'a telefonla bildirmişti.

Türkeş'in, Talat Aydemir'in 21 Mayıs 1963'te ihtilâl teşebbüsünden dolayı tutuklanması sırasında Sunay'la teması olacaktır. Cevdet Sunay genelkurmay başkanıdır... Türkeş, 21 Mayıs'ta evinden alınıp Çankaya Karakoluna götürüldüğünde, Sunay'a hitaben bir mektup göndermiş, mektubunda olaylarla ilgisinin olmadığını, lütfedip kendisini çağırmasını, bazı söyleyeceklerinin olduğunu yazmıştı. Türkeş, Mamak Askerî Cezaevine götürüldüğünde, Albay Orhan Çokdeğer, Türkeş'e Sunay'ın cevabını getirdi. Sunay, sıkıyönetim komutanının 6 numaralı bildirisinden dolayı Türkeş'le görüşemeyecekti. Türkeş, Sunay'ın "koskoca" bir Genelkurmay Başkanı olduğu hâlde sıkıyönetim komutanının bildirisi yüzünden kendisiyle görüşmek istememesini hayretle karşılıyordu.

Sunay, Gürsel 1966'da ağır hastalanıp fonksiyonlarını yitirdiğinden onun yerine cumhurbaşkanı seçildi. Cumhurbaşkanlığı sırasında komünistlerin silâhlı hareketleri başlamıştı. Ülkücüler de yurt sathında teşkilâtlanıyorlardı. Sunay, bir vesileyle Ülkücülerini öven sözler söyledi. CHP Genel Başkanı İnönü, Sunay'ın Ülkücülerini övmesine karşı sert açıklamalar yaptı.

Sunay, belki inanarak, belki Türkeş'in jestine mukabele etmek için Ülkücülerini övmüştü.

Türkeş ve Amerikalılar

Alparslan Türkeş, başbakanlık müsteşarı olduktan sonra İçişleri Bakanlığında Amerikalıların merkezî haber alma teşkilâtı CIA'nın bir odasının olduğunu görür. Amerikalılar iki ülke arasında varılan karara dayanarak "yıkıcı eylemlere karşı ortak çalışmak için" Türkiye'ye gelmişler ve İçişleri Bakanlığı binasına yerleşmişlerdi. Ama Amerikalılar işi giderek büyütmüşlerdi. İçişleri Bakanlığına gelen ve giden evrakların hepsini kendi bürolarından geçiriyorlardı. Türkler, o büronun CIA'nın merkezi olduğundan habersizdiler.

ABD'nin Ankara Büyükelçiliği Birinci Sekreteri William H. Doyle'un imzasıyla 25 Temmuz 1960'ta Türkeş'e gönderilen bir mektup ve ekinde "Türk Millî Polisi ile Resmîleştirilmiş İş Birliği" başlığını taşıyan rapor, İçişleri Bakanlığında çalışan Amerikalıların CIA hesabına orada bulunduklarını ortaya koymuştu. (Raporun metni için bkz: H. Turgut, *age*, s. 210-222.) Türkeş'in sonra yaptığı araştırmada Doyle'un da CIA'nın

Ortadoğu'daki birinci derecede sorumlu kişisi olduğu anlaşılmıştı. Türkeş bu büroyu kapattırdı.

Ankara Büyükelçisi ve Doyle, büronun açılması için çok ısrar ederler; ancak, Türkeş razı olmaz. Türkeş, komünizmle mücadele için ortak çalışabileceklerini ama İçişleri Bakanlığında büro kurulmasını kabul edemeyeceklerini kati bir dille bildirmiştir.

İhtilâlden sonra Amerikalılarla ikinci önemli temas da Amerikalılardan para alınmasıdır. Millî Birlik Komitesinde Türk ordusunun durumu görüşülür. Yüksek rütbeli subaylar çok kalabalıktır. Eksiltmeye gidilmesi karara bağlanır. 300 generalden 270'i emekli edilecektir. Emekli edilecek diğer subayların sayısı da 700 civarındadır. Bunlar emekli edilirken tatminkâr bir ikramiye ve maaş verilmesi düşünülür. Ancak kasada para yoktur. ABD madem ki dostumuz; parayı da onlardan isteyelim, derler. Daha önce de dış temsilciliklerin maaşlarının ödenebilmesi için ihtilâlin hemen akabinde 15 milyon dolar yardım alınmıştı.

Türkeş'in anlattığına göre, NATO'nun Paris'teki başkomutanı Hava Orgenerali Morstad'ın Türkiye'ye geldiği bir sırada projelerinden bahsederler; 12 milyon dolara ihtiyaçları olduğunu söylerler. ABD bu parayı verir.

İhtilâlin mimarlarından Dündar Seyhan *Gölgedeki Adam*'da Eminsü (Emekli İnkılâp Subayları) meselesini başka türlü anlatır:

"Yaptığımız projenin mali portresi 100 milyon TL'ye bağlı oluyordu. En önemli husus bu parayı, hem de çok kısa zamanda temin edebilmektir.

Memleketteki Amerikalıların belki ortada bir şeyler döndüğünden veya yapılacağından haberleri oluyordu ama hiçbir zaman nelerin nasıl yapılacağını öğrenmiş değillerdir. Faaliyete geçtiğimiz günden itibaren ne ordu emir ve kumanda kademesinin ne de Amerikan yardım kuruluşunun bir şeyden haberleri olmuştur. Amerikalılardan bu iş için yardım istemek, işe burunlarının sokulmasına razı olmak demekti ki, bu takdirde tatbikatın çıkmaza girmesi, meselenin müzakere ve pazarlığa dökülmesi kaçınılmaz bir sonuç olurdu.

İhtilâlin ana gayelerinden bir diğeri ve belki de en önemlisi Türkiye'yi kendi kendine yeterli hale getirmektir. Biz daha ilk adımda avuç açma illetinden yakamızı sıyıramazsak, elbette bu önemli gayeye ulaşmak hayal olurdu.

Bu iş için, hükûmetin, kuruluş özelliği yüzünden, pasif, iktidarsız ve hatta yetkisiz, klasik kafalı bakanlarıyla da iş birliği yapmak imkânsızdı. O halde, tespit ettiğimiz pratik çalışma düzeni içerisinde faaliyete geçmekten başka çare kalmıyordu. Maliye Bakanlığına giderek Bakanlığın işleyişine vakıf ve kişiliğine güvenilir bir adam aradım. Bana Bütçe Umum Müdürü Hikmet'i tavsiye ettiler. Kanunun, verdiğimiz ana direktifi çerçevesinde, mali kısımlarını Hikmet ve hukuki veçhesini Millî Savunma Bakanlığı Kanun Şubesi Müdürü Hâkim Yüzbaşı Sait hazırlamayı üzerlerine aldılar. Yeminli ve gizli olarak Ankara Kumandanlığının bir odasına kilitlenip birkaç gün içerisinde 42 sayılı kanun tasarısını tamamladılar.

Komite de iki günlük müzakereleri müteakip tasarı kanunlaştı. Bütçe Umum Müdürü, bize o günlerde tamtakır bırakılmış bulunan devlet kasasından 100 milyon liranın nasıl bir hafta zarfında, hiçbir mali sarsıntıya sebebiyet vermeksizin, nakden tediye edilebileceğini öğretmiş bulunuyordu. Bakanlıklara mali yıl başında bütçe ile tahsis edilmiş maaş ödenekleri boş kadrolar karşılığı Maliye Bakanlığı emrine iade edilecek, biz de geçmiş yıllarda çarçur edilen bu para ile işimizi görecektik.

Kanunun çıkmasını müteakip iş tatbikat safhasına gelince; Türkeş'in odasının yanındaki toplantı salonuna Maliye Bakanı (Alican) çağrıldı. Türkeş, ben, Kadri Kaplan, Şefik Soyuyüce, Suphi Karaman ve kanunu hazırlayanlar salonda bulunuyorduk.

Bakana durum anlatıldı. Bir hafta içerisinde Maliyenin 100 milyon lirayı nakden ödemek zorunluluğunda olduğu ortaya kondu.

Alican, haklı olarak alışageldiği gibi bin dereden su getirmeye ve hükûmetin o gün için ancak yirmi beş milyon liraya tasarruf edebildiğini bu şartlar altında ödemenin mümkün olup olamayacağının cây-ı mülahaza bulunduğundan bahsetmeye başladı. Meselenin komisyona havaleye ve sonu gelmez müzakerelere tahammülü olmadığını kendiliğinden anlamasına imkân yoktu. Sözü kestim ve sonradan, akrabası olan Talat Aydemir'e şikâyet ettiğine göre, kendisine hayli sertçe gelen bir ifade ile, önümüzde komitenin kabul ettiği bir kanunun bulunduğunu, kanun tatbikatına Bakanlar Kurulunun memur edildiğini tali mülahazaların yersiz bulunduğunu hatırlatarak ayağa kalktım. Bakan, elbette ödeme için imkân aranacağını söyledi ve toplantıya son verdik." (Dündar Seyhan, *Gölgedeki Adam*, İstanbul 1966, s. 104-105).

Ünlü gazeteci Ahmet Emin Yalman'ın yazdıkları da Türkeş'i teyit etmiştir. Yalman: "... General Morstad Ankara'ya çağrıldı. Onun vasıtasıyla on iki milyon dolarlık yardım sağlandı ve işe girildi." demiştir. (A. E. Yalman, *Yakın Tarihte Gördüklerim ve Geçirdiklerim*, C. 4, İstanbul 1971, s. 372).

İngiliz Belgelerinde Türkeş

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi P.J. Goulden, Alparslan Türkeş çok dikkatle takip etmiş ve tespitlerini Londra'ya bildirmiştir. Bu belgelerden bahsetmeden önce, belgelerin nasıl bulunduğunu açıklamalıyız.

İngiliz arşivlerine Prof. Dr. Mustafa Ünal girmiştir. Prof. Dr. Mustafa Ünal, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerindendir.

Mustafa Ünal, Dinler Tarihi sahasında doktora yapmak için 1992'de İngiltere'nin Birmingham Üniversitesine gitmiş, doktorasını tamamlayıp 1996'da dönmüştür. Londra'da İngilizlerin gizli belgelerinin muhafaza edildiği PRO (Public Record Office)'da, tarih sahasında doktora yapan bir arkadaşıyla Türkeş'e dair belgelere ulaşmıştır.

Yazılar, "çok gizli" statüsünde olmayan ama "otuz yıldan önce açılmaz" özelliğindeki 3. dereceden "gizli=confidential" belgelerdir. Belgelerin kayıt numaraları: CT1015/21 (1013/110-111-1013/61; F0371/180151).

İngiltere'nin o dönemdeki Ankara Büyükelçisi P.J. Goulden'in hazırladığı bir raporda Türkeş'in şahsi özellikleri üzerinde durulur:

"Şahin bakışlı Alparslan Türkeş, askerli görevi süresince çok başarılı ve otoriter birisidir. Almanya ve Amerika'da nükleer fizik ve ekonomi konularında çok derin bilgilere sahip olmuştur. İngilizceyi döneminin seçkinleri arasında en iyi, hatta bazı seçkin İngilizlerden bile daha iyi konuşur."

Büyükelçi Goulden raporunda şu ayrıntıya girmiştir:

"Türkeş, kendisi modern bilgilerle donanımlı olmasına rağmen, Türk kültürünü, tarihini ve insanını en ince ayrıntısına kadar bilen ve her iki özelliğini, yani muhafazakârlık ve çağdaşlık özelliklerini çok iyi bir biçimde kaynaştıran birisidir."

Büyükelçi Goulden, raporunu 1960 İhtilâlinde sonra yazmıştır. Türkeş'in ihtilâl içinde yerini şöyle anlatmıştır:

“İhtilâl içinde fark edilecek kadar ağırlığa sahip olan Türkeş, ileride İngiliz menfaatlerini tehdit edebilecek plan ve donanımlara sahip birisidir. O, aldığımız bilgilere göre, Türk sanayisini güçlendirmek için motor ve uçak endüstrisinin yanında temel ihtiyaç ürünlerini üretecek fabrikaların kurulması için çalışmalara girişmektedir. Bunlardan da önemlisi, nükleer santraller kurmak amacıyla, bu konuda yetişmeleri için, ülkenin en zeki seçme öğrencilerini, nükleer fizik eğitim ve öğretimi gördürmeye Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Almanya ve İngiltere’ye göndermesi ve onlarla bizzat çok yakından ilgilenmesidir. Eğer bu öğrenciler ilgili eğitimlerini alıp Türkiye’ye dönerlerse, Türkiye’nin nükleer enerjiye, dolayısıyla nükleer silâhlara sahip olması kaçınılmazdır.

MI6 (İngiliz Dış İstihbarat Servisi) aracılığıyla, öğrencilerin gönderildikleri dost ülkelerde bir takım çalışmalar yapılarak, bu öğrencilerin Türkiye’ye dönmemeleri sağlanabilir.”

Mustafa Ünal, nükleer santrallerle ilgili eğitim görmeleri için yurt dışına gönderilenlerden Turgut Berkman’la Birmingham’da karşılaşmıştır. Büyükelçinin raporunda yazılanları Wolverhampton Kolejinde makine teknisyeni olarak çalışan Turgut Berkman doğrulamıştır.

Büyükelçi Goulde, Türkeş’in sürgün yeri Hindistan’dan dönüşünü ve CKMP’yi girişini de Londra’ya rapor etmiştir:

“CKMP’nin başkanlığına seçilen şahin bakışlı, korkunç siyah saçlı ve mükemmel İngilizce konuşan Türkeş, 27 Mayıs 1960 İhtilâlinde bu yana, Türk siyasî sahnesinde esrarlı bir figüre sahiptir. O, 1940’lardan beri, devamlı Pan-Turanist hareketler içinde bulunmaktadır.

1950’lerde dini muhafazakârlık içinde olan CKMP, Türkeş ve arkadaşlarının bu partiyi ele geçirmesinden sonra, dinî ve millî özellikleri birleştirerek gelecek için güç depolamıştır. Türkeş, gazeteci Gökhan Evliyaoğlu’na yazdırttığı, Türkiye’nin temel problemleri ve bunların çözümleri gerçekten çok makuldür. O, her konuda, bağımsız ve müreffeh, 100 milyonluk Türkiye için, çok radikal ve uygulanabilir çözümler ortaya koymuştur. O, yapıcı ve geçici programlardan daha ziyade, dinamik amaçlara sahip birisidir.

Onun devleti, hem siyasî, hem de kültürel olarak üniter devlettir. Onun devleti, tarım değil, endüstri ve teknoloji gücüne sahip medenî bir devlettir. Onun ekonomi anlayışı da çok ilginçtir: O, kamu kuruluşlarının devletten alınıp halka satılmasını planlamaktadır.

Türkeş bu programıyla, seçimlerde büyük güç toplayabilir, ama programı incelendiğinde, onun faşist ve şovenist anlayışlara sahip olduğu ortaya konabilir; böylelikle, seçimlerden başarısız çıkması sağlanabilir.”

* * *

Hürriyet gazetesinin 10 Temmuz 2000 günü yayınlanan nüshasında şöyle bir haber yer almıştır:

Birinci sayfadan başlık: Türkeş Para İstedi.

Haber içeride tam sayfadır. *Hürriyet* muhabiri 1958-1961 yılları arasında Ankara’da askerî ateşe sıfatıyla ve yarbay rütbesinde vazife yapmış Fred Haynes’i ABD’de emekliliğini geçirdiği evinde bulup konuşuyor. Konuşma uzun. “Türkeş Para İstedi” ara başlığı altında şunlar yazılı:

“Haynes saat 09.00 gibi MBK Başkanı Cemal Gürsel ile isteği üzerine görüşme yapmak için başbakanlığa gittiklerini söyledi. ‘İstek Gürsel’den geldi. Başka hiçbir yabancıyla görüşmemişlerdi. Ben ve Büyükelçi, MBK Başkanı’nı görmeye gittik.’ diye konuştu.

Fred Paşa, Albay Alparslan Türkeş tarafından karşılandıklarını söyledi. Haynes, Türkeş’in, ordudan dört bin subayı emekliye ayıracıklarını ve yeterli miktarda paraya gerek duyduklarını söylediğini belirtti. Haynes, “Türkeş, sonra para talebinde bulunduklarını inkâr etti. Ama istedi. Ve bu para onlara verildi. Hiçbir resmi kayıta yer almıyor. Paranın hangi kaleminden aktarıldığı belli değil. Ama cömert bir para yardımını kesinlikle verdik. Görüşmeden sonra Büyükelçi Washington’u aradı ve resmen para istedi. Para verildi ve subaylar emekliye sevk edildi.’ dedi.”

Dündar Seyhan, her ne kadar namerde muhtaç olmak istemediklerinden bahsetse ve parayı Maliye Bakanlığının kasasından aldık dese de, para ABD’den alınıp Maliyenin kasasına konmuş ve buradan ödeme yapılmış. Çünkü, Türkeş’in Hulusi Turgut’a anlattıkları hayatta olan ihtilâlciler tarafından yalanlanmamıştı.

Yukarıda *Hürriyet* gazetesinde yayınlanan haberde, Amerikalı general delilsiz konuşuyor. O sıra Ankara’da ABD Büyükelçiliğinde vazifeli olduğu için bazı hâlleri bilmektedir. Türk ihtilâl hükûmeti için Türkeş’e para verildiğini söylemekte ve daha ileri giderek bu paranın kaydının tutulmadığını belirtmektedir ki, bunda maksat Türkeş’i töhmet altında

birakmaktır. 79 yaşındaki kişinin hafızasının zayıflayabileceği veya bu kişinin ihtilâlden sonra CIA'nın, İçişleri Bakanlığı binasında çalışmasına izin vermediği için Türkeş'e kızgın olabileceği dikkate alınmadan haber yayınlanmıştır. Haberi yayınlayanlar, Hulusi Turgut'un kitabında yazılanları göz önünde tutmalıydılar. Türkeş, Amerikalılardan para alındığını çok önce açıklamıştır. Amerikalı generalin söylediği yeni bir şey değildir.

Amerikalı, aynı haberde, Türkeş'in Menderes, Zorlu ve Polatkan'ın idamını istediğini söylemiştir. Şimdiye kadar hiçbir araştırmacı ve hatıraları yayınlanan ihtilâlciler üç devlet adamının idamını Türkeş'in istediğini yazmamışlardır. Zaten bu kişilerin cezaları, MBK'de görüşüldüğünde Türkeş çoktan sürgüne gönderilmişti.

Yeni Bir Partiye Doğru

İhtilâlden sonra Demokrat Parti kapatılmıştı. Büyük bir kitle partisiz bırakılmıştı. Bunları bir çatı altında toplayacak bir partiye ihtiyaç vardı. Başbakanlık müsteşarlığını yürüten Türkeş, Gürsel'in teklifi üzerine, eski DP'li bakanlardan aynı zamanda ihtilâl Hükûmetinin de Maliye Bakanı olan Ekrem Alican'la parti kurma hususunda ilk görüşmeyi yaptı. Sonra Adalet Bakanı Abdullah Gözübüyük, Emniyet Genel Müdürü Necip San, Prof. Dr. Aydın Yalçın ve başkalarıyla partileşme görüşmelerine devam etti. Partinin prensiplerini ve teşkilâtlanma esaslarını hazırlamaya başladı.

Alparslan Türkeş'in "Kudretli Albay" imajı, ihtilâlden sonra ona başka imaj yüklenmesi için vesile oluyordu. 1944 Milliyetçilik Olayında tutuklanması hakkında, gerek Türkiye'de, gerekse dışarıda aleyhine olabilecek yayınlar yapılıyordu. Dış basında Türkiye'nin Nâsır'ı denmekteydi. Bunun sebebi Yarbay Cemal Abdünnâsır'ın, 23 Temmuz 1952'de Mısır'da darbe yapıldıktan bir müddet sonra General Necib'i devirerek devlet başkanlığını alması idi. Türkeş'in de böyle bir yola giderek Cemal Gürsel'i devireceği yazılıyordu. Hatta Gürsel'i vurup yaraladığı söylentisi bile çıkmıştır ki, bu söylentiyi Türkeş kesin bir dille yalanlamıştır. Türkeş'in diktatörlük kuracağı, demokrasiye karşı olduğu iddiaları her gün işleniyordu. Bunların sebebi açıktı: Türkeş'i devre dışı bırakmak.

Hâlbuki, parti kurma çalışmalarına başlayan ihtilâlcilerin başında da Türkeş geliyordu.

13 Kasım sürgününden sonra parti çalışmalarına Ekrem Alican (1916-2000) devam etmiş ve Yeni Türkiye Partisini kurmuştu. Partileşme fikri ve çalışması Türkeş'in sürgünden döndükten sonra siyasete atılmasında tecrübesinin ilk basamağı olsa gerektir.

Türkeş'nin Cezayir'e Yardımı

İhtilâl olduğunda Cezayir, Fransız sömürgeciliğine karşı silâhlı mücadele veriyordu. Fransa da Türkiye de NATO'ya üye idi. Cezayir eski Osmanlı eyaletindendi ve halkı Müslümandı. Müslüman ülkelerden destek beklemesi de tabî idi. Ancak DP zamanında beklenen destek verilmemişti. MBK içinde Türkeş'in arkadaşları olarak bilinen bazı üyeler, 16 Eylül 1960'ta bir bildiri yayınlarak Cezayir Kurtuluş Hareketini desteklediklerini açıkladılar.

Cezayirliiler dünya ile irtibatlarını çokluk Libya elçilikleri vasıtasıyla yürütüyorlardı. İhtilâl hükûmeti, Libya'nın Ankara Büyükelçiliği yoluyla Cezayir Kurtuluş Hareketiyle irtibat kurdu. İçlerinde bir de hanımın bulunduğu üç kişilik Cezayir heyeti Ankara'ya geldi. Türkeş heyetle görüştü. Heyet Türkiye'den cephane istemişti. Türkeş külliyetli miktarda cephane gönderilmesini taahhüt etti. Silâhlar gemiyle Libya'ya yollanmış, oradan da Cezayir Kurtuluş Hareketine ulaştırılmıştı.

Cezayirliiler Türkeş'in bu yardımını unutmamışlardı. Türkeş, Hindistan'a sürüldükten sonra bir albayın başkanlığında heyet gönderdiler ve teşekkürlerini bildirdiler.

Türkeş ve Basın

Türkeş, ihtilâlden sonra MBK'nin fikirlerini anlatması ve reformlarını halka benimsetmesi için bir gazete çıkarmak istediklerini ve bizzat adını kendisinin bulduğu *Öncü* gazetesini yayın hayatına soktuklarını belirtir. Türkeş gazete kurma vazifesini İKA Ajansı'nın sahibi Ziya Tansu'ya verir. Sermayeyi de Yapı ve Kredi Bankasının o zamanki sahibi Kazım Taşkent'ten temin ederler. Taşkent, 300 bin liralık kredi açar.

Öncü'nün yanına bazı MBK üyeleri karşı çıkmışlardır. Karşı çıkışlarının çeşitli sebepleri vardır. Zaten bütün gazeteler bizi destekliyorlar

demişler, diğer gazete sahiplerini gücendirmekten endişe etmişler. Bunların ötesinden başka bir sebep *Öncü*'ye Alparslan Türkeş'in öncülük etmesi olsa gerek. Nitekim Türkeş ve arkadaşları, 13 Kasım 1960'ta yurt dışına sürüldükten sonra gazeteyi basmışlar ve yayın hakkını Ziya Tansu'nun elinden almışlardır.

Kasa Meselesi

Liderliğe soyunan insanların ileride başlarını ağrıtabilecek geçmişe dönük hataları olmaması gerekir. Alparslan Türkeş, hep bir plan dahilinde adım attığına göre, Başbakanlık kasası meselesinde de dikkatli davranmıştır. Yassıada muhakemeleri sırasında Başbakanlık kasasında bulunan örtülü ödenek, Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Salih Korur'a sorulur.

Hulusi Turgut'un *Yaptırılmayan Savunmalar* adlı kitabında yazıyor:

"15 Aralık 1960 Perşembe günü yapılan duruşmada, Millî Birlik Komitesi İrtibat Bürosu Başkanlığından gelen 14 Aralık 1960 gün ve 960 sayılı yazıda; Başbakanlık kasası açıldığı zaman sarı bir zarfın çıktığı, döviz ve nakit para çıkmadığı, sadece altmış bir İsviçre altını bulunduğunu belirtiliyordu.

Başkan Başol, sanıklara bu zaıtlar konusunda bir diyecekleri olup olmadığını soruyordu:

Başkan - Zabıtlara bir diyeceğiniz var mı?

Korur - Ben zaıtlara şimdi muttali oluyorum (haberdar oluyorum).

Başkan - İyi ya, ben de muttali oluyorum.

Korur - Kasada 260 bin dolar muhakkak vardı. Albay Türkeş, benden şifreyi istedi, ben de bildirdim. Mayıs 28 veya 29 idi. Halbuki bu zaıt, ayrı 1'inde tanzim edilmiş (1 Haziran 1960).

Başkan - Daha önce kasanın Türkeş tarafından açıldığını gören, bilen var mı?

Korur - Ben bilemem. Ben Harbiye'de tutuktum. Fakat para muhakkak kasada idi.

Başkan - O, sizin sözünüz."

(Hulusi Turgut, *Yaptırılmayan Savunmalar*, İstanbul 1988, s. 72).

Kasa meselesi çok tartışılmıştır. Türkeş siyasî hayata girdikten sonra her defasında kasa meselesini ortaya atmışlardır. Ne zaman 27 Mayıs'la ilgili biri hatıralarını yayınlasa, meseleyi kasanın açılmasına getirir ve Türkeş'in adını geçirir. 1987'de Menderes başbakanken başbakanlık müsteşarı olan Ahmet Salih Korur'un hatıraları *Hürriyet*'te yayınlandığında da kasanın açılması üzerinde durulacaktır. *Hürriyet*'te Kasım Gence imzasıyla "Türkeş: Kasayı ben değil, hâkimler açtı" başlıklı bir haber çıktı. Türkeş'in ağzından olaya netlik kazandırması bakımından haberi aşağıya alıyoruz:

"Kapatılan MHP'nin Genel Başkanı, 27 Mayıs İhtilâli'nin kudretli albayı ve eski başbakan yardımcısı Alparslan Türkeş, dün Yakacık'taki evinde kendisine yöneltilen suçlamalarla ilgili açıklama yaptı, 'Tamamen hayal üretiyorlar. Bu konudaki tüm belgeler, devletin arşivlerinde mevcuttur. Ben, alını açık ve korkmadan, her yaptığının hesabını verecek bir insanım. Bu konuda hiçbir kasayı açmadığım gibi, hiçbir odaya da girmedim. Tüm sayımlar, dökümler, hâkimler tarafından yapılmıştır.' dedi. Türkeş, bu açıklamayı, Demokrat Parti döneminin başbakanlık müsteşarı Ahmet Salih Korur'un, Yassıada'da öne sürdüğü ve dünkü *Hürriyet*'te açıklanan, 'Menderes'in özel kasasındaki 270 bin doları, benden şifreyi öğrenen Türkeş aldı' şeklindeki iddiası üzerine yaptı. Fatin Rüştü Zorlu'nun kızı Sevin (Zorlu) Özen de, babasının kasasını yine Türkeş'in açtığını öne sürmüştü.

Türkeş, kasaların anahtarının ve şifrenin alınmasının 28 veya 29 Mayıs olamayacağını, 30 veya 31 Mayıs günü olabileceğini bildirdi, şunları söyledi:

'Yanımda MBK üyesi Fazıl Akkoyunlu ve Selim Sarper olduğu halde, Harp Okulu'na, sanıkların ailelerinden alınmış eşyaları götürdük. Fatin Rüştü Zorlu ile Ahmet Salih Korur aynı odadaydı. Kendisine Başbakanlıktaki gizli kasaları sorduk, üç kasa olduğunu, bir tanesinde şifre bulunduğunu söyledi. Anahtarları ve şifreyi aldık. Başbakanlığa geldik. Orada Cemal Gürsel'in yanında anahtarları ve şifreyi hâkimlere verdim. Hâkimler, Başbakanlıktaki dağınık, kıymetli eşyanın zaptını önce tuttular. O nedenle kasa zaptı, 1 Haziran tarihini taşır. O gün şifre tutmadığı için, oksijen kaynağı kullanılmış. Ben, kasayı açmadım.'

Açıklamasında olayı tüm boyutları ile anlatan Alparslan Türkeş, sözlerini şöyle sürdürdü:

‘Başbakanlığın altında koruma ile görevli iki jandarma bölüğü bulunuyordu. 27 Mayıs sabahı harekât başlayınca, Harp Okulu taburu ile jandarma kıtası ve görevli polisler arasında kısa süreli bir silahlı çatışma olmuş daha sonra, araya subayların girmesiyle ateş kesilmiş, Harp Okulu taburu; Başbakanlık, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarını teslim almış. Biz o gün karargâhımız olan Harp Okulu binasından Harp Tarihi binasına geçtik. Cemal Gürsel Paşa da İzmir’den yanımıza geldi. Cemal Gürsel Paşa, Genelkurmay Başkanı olunca, karargâhı Genelkurmay Başkanlığına nakledip orada çalışmaya başladık. Biz de sürekli olarak Cemal Gürsel Paşanın yanındaydık. İki gün sonra Başbakanlığa geçilmesi kararlaştırıldı. Cemal Gürsel Paşa, Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığını faaliyete geçirmemi söyledi. Ben de Başbakanlıkla ilgili sorumlu kimseleri aradım. Eski yönetim tarafından tayin edilmiş olan Levazım Müdür Tahsin Beyle yanında görevli Zafer Beyi buldurdum. Kendilerine Başbakanlığın durumunu sordum. Bana askerlerin bazı kapıları kırdıklarını söylediler. Bunun üzerine kendilerine, bir heyet teşkil ederek odaları ve kasaları mühürlemelerini emrettim. Daha sonra odaların ve kasaların mühürlendiğini gelip bana söylediler. Başbakanlıkta üç tane Ahmet Salih Korur’un, üç tane de Başbakan’ın odasında kasa bulunduğu diğer bakanlıklarda da ikişer kasa bulunduğu söylendi. Bunun üzerine Adalet Bakanlığından on sivil hâkim Millî Savunma Bakanlığından da altı askerî hâkim getirildi. Bunlara kurullar halinde Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı odalarında durum tespiti ve döküm sayımını yaparak tutanaklarla tespit etmeleri emredildi. Ahmet Salih’ten alınan anahtarlar da hâkimlere teslim edildi. Odaların sayımından sonra Cemal Gürsel Paşa ile Başbakanlığa intikal ettik. Benim ve Cemal Gürsel Paşanın Başbakanlığın kapısından ilk girişimiz ihtilâlden üç veya dört gün sonraydı. Ahmet Salih’in odasındaki kasalardan birisi şifreliydi, diğer ikisi şifresiz, normal kasaydı. Şifreyi hâkimler açamadı. Millî İstihbarat Teşkilatı’ndan şifre uzmanı istendi, uzmanlar geldi. Onlar da açamadılar. Bunun üzerine hâkimlerin kararı ile oksijen kaynağı kullanılıp şifreli kasa açıldı. Kasalarda mevcut olanların tüm dökümleri hâkimler tarafından resmi tutanaklarla tespit edildi. Kasaların anahtarları Ahmet Salih’ten 30 veya 31 Mayıs günü alındı. Anahtarları hemen hâkimlere teslim ettim. Zaten kasalar ve odalar mühürlüydü. Bütün tutanakların birer fotokopisi Ankara’daki evimde mevcuttur. Ayrıca orijinalleri o zaman Başbakanlık, Maliye, Millî Savunma ve Adalet Bakanlıklarına gönderilerek dosyaları-

na konuldu. Halen bu bakanlıklarda ve devlet arşivlerinde vardır. Ben Başbakanlık Müsteşarlığı görevinden ayrılırken, Hilmi İncesulu'ya devir teslim yaptım. Bütün kasalardan çıkanlar ve odalarda mevcut olanlar, kendisine sayılarak teslim edildi." (*Hürriyet*, 15 Eylül 1987).

Türkeş, Yeni Delhi'de sürgünde iken *Millî Yol* dergisinin 13 Nisan 1962'de çıkan on ikinci sayısında "27 Mayıs'tan sonra Başbakanlıkta Ahmet Salih Korur'un kasaları nasıl açıldı?"

başlığını taşıyan uzun bir yazıda Türkeş'in yukarıda kısaca verdiği bilginin ayrıntıları yer almaktadır. Bu kadar ayrıntının bilinebilmesi için Hindistan'da bulunan Türkeş'le temasa geçilmesi veya Türkeş'in olayı bizzat yazıp göndermesi ve bu yazılanların üzerinden haber hâline getirilmesi gerekir. Bir "lider"ın suçlanması için sık sık tekrar edilen bir meselenin açıklığa kavuşturulması, dönemi araştırarak olanların nüansları yakalayabilmesi için *Millî Yol*'da çıkan yazının doğrudan ilgili bölümünü aşağıya alıyoruz:

"... 31 Mayıs yahut 1 Haziran günü Selim Sarper [Dışişleri Genel Sekreteri idi. İhtilâl Hükûmetinde Dışişleri Bakanlığına getirildi. A.T.] Başbakanlığa geliyor. Gürsel'e eskiden şahsi dostluk ve münasebetleri olduğu için ve aileleri tarafından devamlı olarak sıhhat durumları sorulduğu için ve aynı zamanda kasaların anahtarlarını, bilhassa Dışişlerine ait olanların anahtarlarını almak üzere Fatin Rüştü Zorlu ve arkadaşlarını ziyaret etmek istediğini söylüyor, bunun için Gürsel'den müsaade istiyor. Gürsel: 'Bu hususta sayın Türkeş ile görüşünüz,' diye cevap veriyor. Orada bulunan Türkeş, Sarper'in isteğini uygun buluyor ve hatta kendisi de Sarper ile beraber olmak üzere Harp Okulu'na gidiyorlar ve orada tutuklu bulunan Bayar, Menderes, Zorlu ve Ahmet Salih Korur'dan anahtarları ve şifreleri alıyorlar ve bu münasebetle kendileriyle çok enteresan bazı konuşmalar da yapıyorlar.

Oradan döndükten sonra ikinci bir hâkimler heyeti teşkil edildi [Birinci hâkimler heyetinden burada vermediğim yazının baş kısmında bahsediliyor: "29 Mayıs sabahı sekiz sivil hâkimlik bir hâkimler heyeti kuruluyor ve bu heyet ilk iş olarak mühürlü olan Ahmet Salih Korur'un odasındaki evrakın emniyet altına alınması ve oda içinde bulunan menkul ve gayrimenkul eşyaların sayılarak zabıtlı tespiti işine girişiyor."] ve bu heyet kasaları açarak oradan çıkacak evrak vesaireyi tespit etmeye me-mur edildi. Ve heyet faaliyete geçti. Ancak Ahmet Salih Korur'un örtülü

ödenegi içinde bulundurduğu ve şifreli bulunan kasanın şifre miftahını (anahtarını) uydurmak ve kasayı açmak bir türlü mümkün olmadı. Bu kasayı açmak için eskiden Başbakanlık Kalemi Mahsusu müdürü olan ve Türkeş tarafından da değiştirilmeyerek kendisine vazife gördürülen Mehmet Geylangil de hâkimler heyetinin yanında bulunduruldu. O da kasayı açamadı. Nihayet yine Mehmet Geylangil vasıtasıyla bir kasacı getirildi ve o hâkimler heyetinin önünde kaynak makinesi ile kilidi eriterek kasayı ancak o şekilde açabildi. Kasanın tespitine ve sayımına bu suretle ve bundan sonra başlandı. Türkeş ancak bu sayımdan sonra ve hâkimler heyetinin zabıtlarına göre ve ayrıca mevcut parayı Mehmet Geylangil'e ve orada bulunan Muzaffer adında diğer bir memura saydırarak kasayı teslim aldı." (*Millî Yol*, S. 12, 13 Nisan 1962).

Türkeş'in Sürgünü

İhtilâlcilerin müfrit İnönücüler iktidarı CHP'ye teslim etmek niyetindeydiler. Türkeş ise buna karşı çıkıyordu. Ayrıca Demokrat Parti ileri gelenlerinin mümkün olduğu kadar az ceza ile kurtulmalarını sağlama çabasında idi. Bu düşüncesini Cemal Gürsel'e de açmıştı. Bunun yanında memleketin kalkınması için bir müddet iktidarda kalmak sonra seçime gitmek istiyordu.

Türk Kültür Derneğini kurmuştu. Başına Şahap Homris'i getirmişti. Dernek merkezi olarak TBMM Başkanı için yaptırılmış evi verdi. Türkeş sürülünce, dernek başkanlığını Şahap Homris'ten alacaklar ve yerine şair Behçet Kemal Çağlar'ı getireceklerdir. Türkeş'in Türk Kültür Derneğini kurdurmaktaki maksadı Türk gençliğini Marxist etkilerden korumak ve millî kültürle yoğrulmalarını sağlamaktır.

Millî Birlik Komitesinin emrinde çalışan Sosyal İşler Komitesinin Ülkü ve Kültür Birliği projesini ise Sami Küçük yürütüyordu.

Türkeş, Devlet Planlama Teşkilâtının ve Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsünün de kurulmasını sağlamıştır.

İnönü ise bir an önce seçim yapılması için bastırıyordu. Bu sebeple Türkeş'in etkisinin azaltılması gerekiyordu. Türkeş'in henüz başbakanlık olmadığı için başbakanlık vazifesini deruhte ettiği müsteşarlıktan alınması için sistemli olarak çalışıldı. Sonunda Türkeş 22 Eylül 1960'ta başbakanlık müsteşarlığından ayrılmak zorunda kaldı. Ardından da 13

Kasım 1963'te Türkeş'in evi basıldı, uçağa bindirildiği gibi Hindistan'a gönderildi. Bir de kılıf bulunmuştu: Türkeş elçilik müşaviri idi.

Bu sürgünün sebepleri arasında yine İsmet İnönü'yü görür. 1944 *Milliyetçilik Olayı*'nda "En Büyük Sorumlu CHP ve İnönü" başlığı ile, kendilerinin sürgün edilmelerinde İnönü'nün parmağı olduğunu belirtir.

Türkeş'in lider olarak ortaya çıkmasında birinci âmil 3 Mayıs 1944 ise, ikinci âmil de 13 Kasım 1960'tır. Başkaları ihtilâlin çekirdeğini oluşturmaya başlamış, böyle bir ihtilâl hazırlığından haberi olunca, meseleyi tahlil etmiş, ihtilâlin mutlak yapılacağını anlayınca, riski göze almıştır. İhtilâl olacağına göre, burada öne çıkıp yapmak istediklerini hayata geçirebilirdi. Belki, ihtilâlin sadece "Kudretli Albay"ı değil, "lider"i olmayı da ister istemez düşünmüştü.

Türkeş, ihtilâlin akabinde gelişmeleri şöyle özetler:

"... CHP siyasi ufukta kuvvetli bir yeni hasım belirlemeden seçimlerin yapılmasını istiyordu.

İktidarı ona kaptırmak istemeyen Gürsel Paşa da, parti kurmak teşebbüsü başarılıncaya kadar seçimi geciktirmek istiyordu.

Bize gelince, ben ve arkadaşlarım pek başka türlü düşünüyorduk. Bizim ne İnönücülere ne de Gürselcilere benzer tarafımız vardır...

Biz ne heva-i iktidar ile sermesttik, ne de şahsi ikbal peşindeydik.

Biz, uzun süredir tedavi görmeyen birçok memleket yarasının kangren olmasını önlemek istiyorduk.

Biz de sabırsızdık ama, memleket dertlerinin bir an önce çözümlenmesi için..." (A. Türkeş, *age*, s. 98-99).

* * *

Alparslan Türkeş, ihtilâl yaptığında 42 yaşındaydı. Her şeyi berrak düşüneceği olgun bir yaş. Bu yaşa kadar ilk gençlik yıllarından beri memleket meselelerine kafa yormuş ve teoriler geliştirmişti. 1944'te İrkçılık-Turancılık davasında tutuklandığında 27 yaşındaydı ve tam 600 kitabı vardı. Ancak bu kitaplar evinden alınmış ve kendisine bir daha verilmemişti.

Memleket meselesine kafa yoran bir insanın, artık dönüşü olmayan bir ihtilâl grubunun içinde yer alırken, muhakkak hesaplı adımlar atmış olması gerekir. Yukarıdaki sözleri bunu teyit ediyor. Kendilerini

bir an önce seçime gidip iktidarı almalarında en büyük engel gördüğü Alparslan Türkeş ve arkadaşlarının sürülmesinde önemli rol oynayan İsmet İnönü, sonradan bu çabasından dolayı pişman olmuştur. Türkeş'ten okuyalım:

“Acele seçimden büyük faydalar uman CHP lideri, dört yıl sonra acele seçimlerden doğan kötü siyasi neticeyi bizzat belirtmeye kendini zorlamış buldu. İsviçre'nin Lozan şehrinde yayınlanan *La Tribüne Lauzanne* adlı günlük siyasî gazeteye şu demeci verdi:

‘Seçime gidilmekte acele edilmişti... 14’ler haklı çıkmışlardır. Bir askerî harekettten sonra otoriter bir intikal devresi geçirilmesi ihmal edilemez bir zarurettir. Bu devrenin kısa sürmüş olmasından birçok mahzur doğdu. Tekrar ediyorum: Her ihtilâlden sonra otoriter, sert bir intikal devresine kesin bir ihtiyaç vardır. Bizde bu devre icap ettiği kadar uzun süreli olmamıştır. Ancak bir buçuk yıl sürmüştür. Bir buçuk yıl sonra ihtilâl komitesi üyeleri, kendi istekleri ile iktidardan silindiler. Seçimleri yaptırıldılar ve seçimle gelen şahıslara iktidarı bıraktılar. Bu ihtilâl komitesi üyelerinden bir kısmı intikal devresinin kısa sürmemesi fikrindeydiler. Bir yıl içinde üst üste iki defa hükûmet darbesine teşebbüs edilmiş olması, onların haklı olduklarını meydana çıkarmıştır.’ (A. Türkeş, *age*, s. 100-101).

İnönü, Türkeş’in hakkını teslim etmiştir. Ama, daha sonra karşısına siyasî muarız olarak çıkacak ve Türkeş’e ve genel başkanı olduğu partinin mensuplarına acımasız ve sert bir üslûpla hücumla geçecektir. Kendisinin Bülent Ecevit’e yenilip 1972’de CHP’nin genel başkanlığını bırakmak zorunda kalması sonucunda, yanında yetişen insanlar MHP’lilere, aklın almayacağı ağır töhmetlerde bulunmuşlar, sırf MHP’ye karşı olmak için, CHP’nin içine aşırı uçların kol salmasına göz yummuşlar ve kısa aralıklarla da olsa Ecevit başbakanlığa geldiğinde, milliyetçi zümreye zulmetmeyi bir “zevk” telâkkî etmişlerdir.

Türkeş 13 Kasım 1960’ta Millî Birlik Komitesinden çıkarılıp sürülmelerinin sebeplerini sıralarken sebepler arasında komünistlerin tavrını da gösterir. Der ki:

“Komünistler 27 Mayıs’tan azami ölçüde faydalanma çabası içindeydiler. Siyasi tecrübesi olmayan ve sivil aydınlar kadrosunu tanımayan MBK üyelerine kolayca sızmaya ve onlara birçok fikirlerini telkin etmeye muvaffak oluyordı.

Bizim milliyetçi, Türkçü, aynı zamanda radikal reformcu ve sosyal adaletçi bir plan üzerinde hareket edişimiz onları ürkütüyordu.

Bu sebepten bizim aleyhimizde her çeşit faaliyeti ve propagandayı yapıyorlardı. İnönü ile tek cephe halinde bize karşı saldırıyorlardı.” (A. Türkeş, *age*, s. 104).

Türkeş, sürgün edilenlerden Muzaffer Özdağ’ın kardeşi Muammer Özdağ ile karşılaşan romancı Yaşar Kemal’in nasıl sevinçle:

“Gördün mü, komünistler, milliyetçileri nasıl yendi. Sizinkileri yurt dışına sürdük, attık.’ dediğini nakleder ve karakterine uygun şu yorumu yapar:

‘Bedbaht Yaşar Kemal, Türk milliyetçiliğinin hiçbir zaman yenilmez bir kuvvet olduğunu, komünizmi de, Türk milletinin düşmanı olan her şeyi de yere serecek bir kudrette olduğunu nasıl bilecekti?”

Türkeş, sürgünlerinde baş sebebin İnönü ve çevresi olduğunu söylemişti. Yine İnönü’nün geçmişte, “İrkçılık-Turancılık” davasıyla yurt içinde ve dışında birçok yabancıyı tedirgin ettiğini ve bu hikâyelerin âdi politika menfaatleri için uydurulduğunu anlamayan çevrelerin, Türk milletinin zararına kanaatler taşıdığını belirtir:

“Bunun neticesi olarak benim şahsım hakkında da, beni tanımayan çevrelerde fanatik ve korkunç insan kanaati hasıl olmuştu. Bu yanlış kanaat neticesinde yabancı kuvvetlerin de 13 Kasım’ın meydana gelmesinde rolü olmuştur.” (A. Türkeş, *age*, s. 105).

* * *

Türkeş sürülmelerine sebep olarak, kendilerine yapılan Mason olmaları teklifini kabul etmemelerini de gösterir:

“27 Mayıs’tan sonra komite üyelerine zaman zaman Mason olmaları teklifleri yapılmıştı. Fakat bizim grubumuzda hiç kimse böyle bir şeye yanaşmamıştı. Ayrıca bazı genç kurmay subaylar hiç kimseden emir almaksızın kendiliklerinden İstanbul Mason localarını aniden basmış ve içeride buldukları evraka el koymuşlardı. Bu olay Masonları ürkütmüş bulunuyordu.” (A. Türkeş, *age*, s. 105).

Masonların kendilerinin sürülmesinde rol oynadıklarını iddia etmesi tahmin mi, yoksa bildikleri bir şey var mı? Tam olarak açıklanmamıştır. Burada söylenmemekle beraber genç subayların Mason localarını belki

kendisinin telkiniyle veya doğrudan emriyle basmışlardır. Çünkü, Masonluğun, Türk milleti için zararlı faaliyetlerde bulunduğunu iddia edenler hep milliyetçi-mukaddesatçı çevreler olmuştur. Genç subaylar, belki bir fikir çevresinde kümelenmişlerdir ki, böyle bir hareketi yapmışlardır. Bilindiği gibi, Masonlar, devlet kademesinde daima güçlü olmuşlardır. Bütün yetkiyi ellerinde tutan ihtilâlcilerin bile Masonlara karşı bir harekâta girmesi çok zordur. Ancak Türkeş gibi cesur kararlar alabilen insanlar böyle kuruluşlarla mücadele gücüne sahiptirler.

Daha sonra Alparslan Türkeş'ten "Milliyetçi cephe lideri" diye bahsedecek olan ve *Millî Yol*, *Millî Hareket* gibi, milliyetçi-mukaddesatçı çizgide yayın yapan ve bu fikirleri taşıyan insanların bir araya gelmesinde önemli rol oynayan dergilerde sık sık "Masonluğun içyüzü"nü açıklayan yayınlara rastlarız. Bu dergilerden sonra çıkan yine Milliyetçi Hareketin sözcüsü durumundaki dergilerde Masonlara karşı yayınların azaldığı ve kaybolduğu gözlenir ki, bu da dikkat çekicidir. Belki, Türkeş, cepheyi genişletmek istememiş, önce görünen düşmanla mücadele etmek ihtiyacı duymuştur.

* * *

Kurmay Albay Dünder Seyhan, 27 Mayıs İhtilâlinin önde gelen isimlerindendir. Ancak ihtilâl sırasında Washington'da bulunduğu için Millî Birlik Komitesine girememiştir. *Gölgedeki Adam* kitabında, MBK içindeki gruplaşmaları anlatır.

Türkiye'de ihtilâllerin başlangıcı olan ve tarihî bir dönüm noktasını teşkil eden 27 Mayıs 1960 İhtilâlinde Türkeş'in yerini ve dolayısıyla liderlik yönünü anlayabilmemiz için, olayın içindeki kişilerin görüşlerini bilmemiz gerekmektedir.

Dünder Seyhan, "Komitede Fikir Ayrılıkları Hissediliyor" ara başlığı ile şunları yazmıştır:

"Henüz komite içinde tam olarak ayrılıklar ve gruplaşmalar yoktu ama, çeşitli fikir merkezlerinin teşekkül etmeye başladığına dair emareler ortaya çıkmaya başlamıştı. Her gün, fikir ayrılıkları ve şahsî çekememezlikler yüzünden meydana gelen çatışmalar, yakın bir gelecekte gruplaşmalara doğru kayma istidadını göstermekteydi. İlerideki bir hizipleşmenin kaçınılmaz olarak meydana gelmesi halinde mihrak

olarak kendilerini gösterecek kişiliklerin kimlikleri de aşağı yukarı belli oluyordu:

Bu mihraklardan birini Türkeş teşkil etmeye başlamıştı. Genç üyelerden; Esin, Özdağ, Baykal ve genel olarak onun desteğinde görülmekteydi.

İkinci mihrak, Küçük-Madanoğlu diosu idi. Küçük'ün sınıf arkadaşı olmasına rağmen, Türkeş'e karşı tedavi edilmez bir alerjisi olduğu açıkça görülmüyordu. Madanoğlu'nu paravana gibi kullanma maharetini pekala beceriyor ve çok zaman, 'Bende zaten kafa yok' diyen generale akıl hocalığı ediyordu." (D. Seyhan, *age*, s. 89).

* * *

Dündar Seyhan, kitabının ileriki sayfalarında tekrar Alparslan Türkeş'e dönüyor ve onu tanıdığı kadarıyla tasvir ediyor. Burada bir silâh arkadaşının Türkeş'e bakışında dikkate değer noktalar vardır:

"Şahsen katıldığım çalışmalarda inanarak en büyük yardımı sağlamış olan ve 1954'ten beri her konuda tam bir fikri mutabakat halinde bulunduğum Orhan Kabibay'ın yanında Alparslan Türkeş'i zikretmeyi ve kamuoyuna Türkeş'i kendi görüşüme göre kısaca tanıtmayı vazife addetmekteyim:

Tek parti devrinde katıldığı Türkçü-Turancı akım yüzünden tabutluklarda yatmıştı. Hakkındaki genel kanaat; kafatasçı, diktacı, nasyonal sosyalist eğilimli bulunmasıydı.

İhtilâlden sonra, Türkiye'de bulunduğum üç buçuk ay zarfında, Başbakanlıktaki müsteşarlık odasından bir gün dahi ayrılmadığım Türkeş'i çok yakından tanıdığımı iddia edecek kadar fikir yapısına ve şahsi karakterine nüfuz ettiğim kanısındayım.

Bana göre Türkeş, gerçekten bir Türk milliyetçisidir. Her düşüncesinin altında evvela Türklerin menfaatini ve refahını birinci planda tutmayı esas sayar. Milliyetçilik anlayışı içinde kafatası şekline göre ırki bir üstünlük arayacak kadar ham hayale yer vermeyecek realist bir görüşe sahiptir. Düşüncelerinin akımında, Türklere ve Türkiye'ye hizmet temel fikrinden hareket alan bu vatanperver insan, Batı'nın demokratik nizamı içinde yaşayan milletlerin saadetine şahit olmuş, onlardaki refahın nedenlerini derinliğine incelemiş bir Batı kültürüne de maliktir.

Atatürk'ün prensip ve fikirlerini posasız hazmetmiş, Türkiye'nin mevcut imkânlarının Türklere neler sağlayabileceğini açıklıkla görebilen, bu imkânların cihanşümul bir saldırganlığa yeter olmadığını, buna mukabil bugünkü sınırlar içerisinde en kısa zamanda Türkiye'yi Batı uygarlık düzeyine ulaştırabilmenin tamamen mümkün bulunduğunu inanç olarak taşıyan bir şahsiyeti vardır.

Okuduklarını kafasına sindirmiş bir kültüre dayanan kuvvetli bir muhakeme tarzına ve muhakemeden doğan kararları tereddütsüz tatbik etmeye yeterli bir cesarete sahiptir.

Dürüstlüğü, mükemmel bir aile reisi oluşu, arkadaşlığı ve insani meziyetleri hiçbir yönden münakaşa konusu edilemez. Bütün bu meziyetleri yanında, kendisini birinci planda göstermek ve temasta bulunduğu zümrenin mutlak lideri olmak iddiası da bulunmaktadır. Bu asla vazgeçemediği sabit bir fikir halindedir. Bu sabit fikir, çok kere toplayıcı olmaktan ziyade ayırıcı bir etki meydana getirmektedir. 14'leri bugün müşterek bir cephede birlik ve beraberlik halinde göremiyorsak, bunun sebeplerinden biri ve belli başlı Türkeş'in inat derecesine varan bu fikrinden asla vazgeçmez oluşudur. Sabit fikirlere saplanmanın faydalı sonuçlar verdiği çok nadir görülmüştür ama, Türkeş'in bu vasfı hakkında hemen karar almak için henüz zaman gelmemiştir." (D. Seyhan, *age*, s. 99-100).

Dündar Seyhan, arkadaşı Türkeş hakkında, "mutlak lider olmak" arzusunun üzerinde dururken, açık kapı da bırakmaktadır: "... Bu vasfı hakkında hemen karar almak için henüz zaman gelmemiştir."

Dündar Seyhan, Türkeş'in CKMP'nin (sonra MHP) başına geçtikten sonra faaliyetlerini takip edebilmiş ve değerlendirme yapmış mıdır, bilemiyoruz.

Dündar Seyhan, Türkeş'in kararlılığını ve kararlılığının sağlayacağı faydayı yine aynı kitabında anlatmaktadır:

"Kabibay, Türkeş ve Erkanlı'nın başı çektiği grup, her türlü imkânı kullanarak Komiteyi, Hükûmete verilen direktifteki gaye hedeflerinin elde edilmesine kadar iktidarda kalmaya ikna etmeye çalışıyordu. Bu grup desteğini açıkça, Esin, Özdağ, Baykal, Er, Karaman, Solmaz, Akkoyunlu gibi üyelerden alıyordu. Temel fikirleri; Komitenin iktidardan faydalanarak devlet mekanizmasını revize ve bu işler düzen içerisinde ekonomik, sosyal ve kültürel reformlara girişerek memleketi

gerilik çukurundan çekip çıkarmaktı. Benim de dahil bulunduğum bu gruptakilerin düşüncelerine göre; demokratik nizam ancak bu reformları tahakkuk ettirmiş ve demokratik müesseselerini kurmuş bir ortamda yaşayabilirdi. Demokrasi, Türk sosyal yapısının artık vazgeçilmez bir hayat ortamıydı. Bu bünye ancak o ortamda boy atabilirdi ama, demokratik ortamın da meydana gelebilmesi birtakım şartlara dayanıyordu. İşte, on beş sene tatbik etmek istemiş, ağzımıza, yüzümüze bulaştırmıştık. Kitlenin kültürüne ve ferdin müstakil ekonomik hüviyetine dayanmayan demokratik rejim, politik dalavrecilerinin kol gezip milleti soyup soğana çevirdiği bir ortam olmaktan gayri hayır ve fayda sağlamıyordu. Demokrasi, milletin mesut yaşayabilmesi için nihayet bir vasıta idi. Türkiye'yi saadet ve huzura ulaştırabilmek için bir sürü problem ortada dururken, hepsini bir yana itip karmakarışık bir düzensizlik üzerine alalacele demokratik bir sistem oturtmaya çalışmak, şu meşhur politika gangsterlerine Türkiye hazinesinin anahtarlarını teslim etmekten başka ne mana ifade ederdi?

Türkiye'yi her şeyden evvel, Türk milletini soyanların volta attığı bir diyar olmaktan kurtarmak lazımdı. Vatan, millet, demokrasi, hürriyet gibi hamasi laflar, yüz elli senedir milleti oyalayarak patlayası göbeklerini şişirenlerin hile ve uyutma sloganı olmaktan gayri neye yaramıştı ki!...

Biz, Atatürk'ün vazettiği ilkeleri vatanda derinliğine kökleştirip meyvelerini çilekeş Türk milletine, bir an evvel vermeyi düşünüyorduk. Bu ulvi gayeye ulaşmak için 'demokrasi' bir miktar geriden gelirse protokol haysiyeti mi incinirdi?

İhtilâlin başından beri her yerde ve herkese bu fikrimizi açıkça söylemekten hiçbir zaman çekinmiyorduk." (D. Seyhan, *age*, s. 113).

* * *

İhtilâl belli gayeler için yapılır. Bir plan ve program yoksa sonu maceradır. Dündar Seyhan, burada muhakkak arkadaşlarıyla vardıkları kararın özetini veriyor. Alparslan Türkeş, bu grubun içinde, en planlı hareket eden kişidir. Orhan Kabibay ismini, Dündar Seyhan öne çıkarıyor ama bu Dündar Seyhan'ın 1954'ten beri birlikte hareket etmesinden ve çok daha yakın arkadaş olmalarından ileri geliyor. Türkeş ise Seyhan ve Kabibay'ın kurdukları ihtilâl komitesinin içinde değildi. O başka bir komitenin içinde yer alıyordu. İki komite de aynı gaye için birbirinden

habersiz kurulmuştu. Seyhan ve arkadaşları diğer komitenin kurulduğunu haber alınca, ferdi olarak o komitenin içine girmişler ve daha sonra iki komiteyi birleştirmişlerdir. Seyhan ve Kabibay'ın Türkeş'e yakınlaşması da bu birleşmeden sonradır. Dolayısıyla Seyhan başından beri birlikte hareket ettikleri Orhan Kabibay'dan daha fazla bahsetme ve onu kayırma ihtiyacı duymuştur. Bunun yanında Türkeş'in hakkını da teslim etmiştir.

*Gölgedeki Adam'*ın sonraki sayfalarında, Dündar Seyhan da itiraf edecektir ki, Millî Birlik Komitesi içindeki gelişmeler Türkeş'in haklılığını ortaya koymaktadır. Çünkü, 38 kişilik Millî Birlik Komitesi artık kesin hatlarla ikiye ayrılmıştır. Bir tarafta Sami Küçük-Madanoglu grubu, diğer tarafta Türkeş-Kabibay grubu bulunmaktadır.

Dündar Seyhan, kendi gruplarının dışındakileri şu cümlelerle tavsif eder:

“Ortaya attıkları günlük meseleleri çekişme konusu yaparak huzursuzluğu sürdürüp götürmüşlerdir. Bunların asıl niteliği şüphecilikti. Meydana konan fikirlerin samimiyetine asla inanmazlardı. Her fikrin altında, iktidar hırsını devam ettirme art düşüncesinin bulunduğu şüphesini taşırlardı.

Refet Aksoylu, Fikret Kuytak ve sonraları Suphi Gürsoytrak ve Ahmet Yıldız'ın katıldığı bu grubun Komite dışında siyasi çevrelerle irtibatlı olarak çalıştıkları ve komite içinde parti sözcülüğü edercesine ters bir yön tutturdıkları intibai günden güne kuvvetleniyordu.” (D. Seyhan, *age*, s. 114).

Seyhan'ın “siyasî çevreler” diye kastettiği CHP'dir. Türkeş ve arkadaşları, ihtilâlin maksadının DP'yi devirip CHP'yi iktidar yapmak olmadığını söylüyorlardı.

Öyle bir noktaya geldi ki, MBK'nin kanadından birinin diğerini tasfiye etmesi gerekiyordu...

Türkeş ve arkadaşları arasında “tasfiye” fikri konuşulmaya başlanmıştı. Seyhan diyor ki:

“Eylül ayının başlarında, bütün emeklerin boşa gittiğini ve artık birlik ve beraberliğin devam etmesinden şahsen ümidimi kestiğim zaman, başvurulacak tek çarenin, komitenin fikirsiz kanadını budamak olduğu kanaatine varmıştım. İktidarın mukadder tecellisine ve kanunlarına tabi

olmaktan başka yapacak iş kalmamıştı. Ya biz sahneden çekilecektik veya onları çekecektik.” (D. Seyhan, *age*, s. 114-115).

Alparslan Türkeş, Orhan Kabibay ve Orhan Erkanlı da aynı fikirdedir. “İhtilalin gayesine aykırı çalışan” dört-beş kişi ülke dışına çıkarılacaktı. Kimlerin, nasıl, nereye gönderileceği planı yapılmış, sadece hangi gün ve hangi saatte harekete geçileceği kararlaştırılmamıştı.

* * *

Liderlik, gözüünü kırpmadan kararı uygulama cesaretini insanın kendisinde görmesidir. Türkeş, kararını uygulamak için her zaman hazır olduğunu bildirmiştir ama grubun başka kuvvetli ismi Orhan Kabibay, tereddüt etmektedir. Türkeş artık bu yola girmekten başka çare kalmadığında ısrarlıyken, Kabibay, meseleyi zamana yaymak istiyordu. Belki zaman içinde bir çare bulunurdu. Biraz daha beklenmeliydi. Ancak Kabibay’ın hesapları tutmadı. Seyhan: “Kabibay’ın yaptığı bütün hesapların sonucu yanlış çıkmıştır.” der. (D. Seyhan, *age*, s. 115).

MBK’den Muzaffer Yurdakuler, Seyhan’ın “tasfiye” konusundaki görüşlerini bir odada arkadaşlarına anlatırken, tesadüfen kulak misafiri olur ve hemen diğer MBK üyelerine durumu haber verir. Onlar daha erken davranarak 13 Kasım 1960 darbesini indirirler. İhtilâl içinde bir ihtilâl daha yaşanmıştır. Türkeş ve 13 arkadaşı bir gece yarısı operasyonuyla evlerinden alınıp yurt dışına sürülmüşlerdir.

Burada Türkeş’in zaviyesinden meseleye bakmamız gerekiyor:

“Yakın arkadaşlarıma, ‘Millî Birlik Komitesi bu havada yararlı hizmetler yapamaz, bir tasfiye yapalım ve direksiyonu kesin olarak elimize alalım’, dedim.” (H. Turgut, *age*, s. 271).

Türkeş, arkadaşlarını ikna edememektedir. Arkadaşları, Cemal Gürsel’in onların operasyonunu kabul etmeyeceği fikrini ileri sürerler. Türkeş ise Gürsel’i yakından tanımaktadır. Gürsel’in kuvvetliden yana olacağını, güçlü olana hayır demeyeceğini belirtir. Arkadaşları yine ikna olmamışlardır.

İstanbul Üniversitesi’nin açılış törenine aynı grubun içinde yer alan Orhan Erkanlı, Orhan Kabibay, Numan Esin ve İrfan Solmaz’le birlikte gidiğinde, Türkeş, arkadaşlarına törenlerden ve resmî görüşmelerden

sonra baş başa konuşma teklifi getirir ve bu teklif kabul edilir. İstanbul Boğazında Bebek'te otomobil içinde vaziyeti tartışırlar. Türkeş der ki:

“Mesele artık iyice girift hale geldi. Bunu çözmemiz lazım. Çözmek için de mutlaka müdahale gerekiyor. Millî Birlik Komitesi'ni bozguncu olan gruptan kurtarmak, direksiyonu tamamen ele almak lazım.” (H. Turgut, *age*, s. 272).

Bu görüşmede strateji de belirlenir, harekât planı çizilir. Ama bazı arkadaşları meseleyi Cemal Gürsel'e açıp desteğini almak niyetindedirler. Türkeş ise buna şiddetle itiraz eder; Cemal Paşa'nın kuşkulanaacağını, işin kötüye varacağını söyler.

Artık operasyon kararı alınmıştır. Uygulamaya bir sonraki hafta çarşamba veya cuma geçilecektir.

Ertesi günü 12.00'de Yeşilköy Havaalanında buluşmak üzere ayrılırlar. Ertesi günü, Türkeş havaalanına vardığında arkadaşlarının henüz gelmediğini görür.

Türkeş'in arkadaşlarının gecikme sebebi ise, aldıkları kararın hilâfına Cemal Gürsel'i, Florya Deniz Köşkünde ziyaretleri imiş. Cemal Gürsel'e şikâyetlerini nakletmişler. Paşa onları dinlemiş ve hak vermiş.

Cemal Paşa, Türkeş'in arkadaşlarının niyetini böylece öğrenir. Onlar köşkten ayrılır ayrılmaz Ankara'ya, MBK üyesi ve Ankara Komutanı olan Madanoğlu'na telefon eder. Türkeş, Orhan Erkanlı, Orhan Kabibay, Numan Esin ve İrfan Solmazer'in havaalanına iner inmez tutuklanıp Erzurum kalesine hapsedilmesini emreder. Madanoğlu ise şu karşılığı verir: “Komutanım, ben onların icabına bakacağım, bugün acele etmeyelim.” (H. Turgut, *age*, s. 274).

* * *

İki taraf da birbirini kolluyor. Sonunda baskın gelen Madanoğlu tarafı oluyor.

Dündar Seyhan ve Türkeş'in anlattıklarında farklılık bulunmaktadır. Türkeş'in anlattığı gelişmeler olduğu gibi, Dündar Seyhan'ın anlattıkları da olmuştur. İki ayrı gelişmeyle karşı tarafın Türkeş ve arkadaşlarının niyetini öğrenmesi mümkündür.

İki tarafın da anlatışından Türkeş'in kararlılığı görülmektedir.

Karşı taraf, 13 Kasım 1960 günü harekete geçmiş ve sürgüne gönderilecekleri Millî Birlik Komitesi üyelerine birer mektup göndermiştir. Cemal Gürsel'in imzasıyla Türkeş şu mektubu almıştır:

"Sayın Bay Alparslan Türkeş,

Türk Silahlı Kuvvetleri adına millete verilen sözün yerine getirilmesinde uğranılan aksaklıklar ve güçlükler karşısında, vaki istek üzerine Millî Birlik Komitesi'ni feshetmiş bulunuyorum.

Başarmış olduğunuz yüksek hizmete layık bir şekilde size verilecek olan dış görevi bekleminiz, bu müddet içerisinde memleketin ve şahsınızın menfaati bakımından evinizden dışarı çıkmamanızı ve ziyaretçi kabul etmemenizi, aksi takdirde 6 ve 25 numaralı Kanun hükümlerinin tatbik edileceği ve bugün (13 Kasım 1960)den itibaren emekliye sevk edilmiş bulunduğunuzu bildiririm.

Cemal Gürsel

Orgeneral Devlet Başkanı ve

Silahlı Kuvvetler Başkumandanı"

Türkeş, bu mektubu aldıktan sonra, evinin etrafı askerler ve polisler tarafından kuşatılmış, telefonu da kesilmiştir. Türkeş, dışarı çıkmak için çareler aramış ama bulamamıştır. Eğer çıkabilseydi, kendisine bağlı birliklerle karşı harekâta başlayacak ya hâkimiyeti ele alacak ya da diğerleriyle uzlaşmaya varacaktı.

Gece olduğunda polisler ve askerler Mürted Havaalanına götürmek için gelirler. Türkeş kapıyı açmaz. Kapıyı kırarlar. Polisler geri çekilir ve bir binbaşı ve bir üstteğmen kendisini sevdiklerini ama emri uygulamak mecburiyetinde kaldıklarını söylerler. Türkeş, Mürted Havaalanında 19 Ekim 1960 gününe kadar tutulur. Sonra ailesiyle birlikte Yeni Delhi'ye Türkiye Büyükelçiliği nezdinde hükûmet müşaviri olarak gönderilir.

Eğer Türkeş gibi diğerleri de kararlı hareket etselerdi, karşı taraf ekarte edilmiş olunacaktı. Kuvvetlerinin kâfi gelip gelmeyeceği meselesi ayırdır. Böyle bir harekete girişenler, başaramazlarsa sonlarının idam olduğunu bildikleri için bunun hesabını da yapmışlardır.

Burada Türkeş'in zaten ölümü göze alarak ihtilâl komitesine girişi, ardından da daha tehlikeli olan bir işe girişmesidir. Ancak, liderlik

iddiasında bulunan Orhan Kabibay'ın tereddüdü yüzünden durum aleyhlerine dönmüştür.

* * *

Türkeş, Yeni Delhi'de boş oturmadı; bir yandan okuyor, bir yandan dünyanın dört bir tarafına dağıtılan arkadaşlarıyla haberleşiyor, bir yandan da Türkiye'deki siyasî gelişmeleri takip ediyordu. Uzun vadelerin insanıydı ve geleceğin hesaplarını yapıyordu. Menderes ve arkadaşlarının asılmaması için Cemal Gürsel'e o meşhur mektubunu yazdı. Bu mektup, daha sonraki politik hayatında Türkeş'in çok işine yarayacaktı. Yassıada muhakemeleri sonuçlanmış ve on altı idam kararı çıkmıştır. İdamlara karşı olan Türkeş, Yeni Delhi'den 7 Eylül 1961 tarihli bir mektubu kendisine kırıgın olduğu Devlet Başkanı Cemal Gürsel'e gönderir.

Birinci Mektup: Asmayın!

"Orgeneralim,

Size asla yazmak niyetinde değildim. Fakat bugün memleketin yüksek menfaatleri bakımından, bazı hususların dikkatinize sunulması zaruri oldu. Şöyle ki:

Yüksek Adalet Divanı, birkaç güne kadar eski iktidar mensupları hakkında hükmünü verecektir. Adaletin hükmüne müdahale etmemek ve daima hürmetkâr bulunmak şarttır. Ancak hükümlerin infazı, yurтта mevcut durumun nezaketi göz önüne getirilince, ayrıca incelemeye değer görülmüştür.

Yüksek Adalet Divanı'nın vereceği cezalar içinde idam hükümleri bulunduğu takdirde, bunların tadil edilerek hafifletilmesi cihetine gidilmesi çok faydalı olacaktır. Çünkü:

a) İdam cezalarının infazı, 13 Kasım'dan beri atılan çok hatalı adamlar dolayısıyla, memlekette meydana gelmiş olan huzursuzluğu daha çok arttıracaktır.

b) Ölüm cezalarının infazı, yurt dışında da milletimiz ve devletimiz aleyhinde tepkilere yol açacaktır.

c) Ölüm cezalarının infazı halinde, milletimizi bölen kin ve garez duyguları şiddetlenecek ve 27 Mayıs'ın amacı olan millî birlik ruhunun geliştirilmesi güçleşecektir.

ç) Yukarıda sıralanan mahzurlarına karşılık, cezaların infazı ile memlekete sağlanacak hiçbir fayda yoktur.

Esasen siyasî suçlardan dolayı ölüm cezaları verilmesi, bugünün insanlık duygularına uymamaktadır.

Buraya kadar sıralanan mütalaalara ilaveten, hukuk bakımından da şu hususların incelenmesi lüzumludur.

1- Yüksek Adalet Divanı'nın vereceği idam cezalarının nihai incelenmesi, bununla ilgili kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, tek meşru yasama organı bulunan 27 Mayıs Millî Birlik Komitesine ait idi.

II- Bugün ise, yasama organı yalnız başına 13 Kasım Komitesi değil, Temsilciler Meclisi ile birlikte, komiteden meydana gelen Kurucu Meclis'tir.

III- Türk Anayasası'na göre, idam hükümlerinin nihai incelenmesi, yasama organlarına aittir. Şu halde bugün Yüksek Adalet Divanı'nın vereceği idam kararlarının, yalnız 13 Kasım Komitesince incelenmesi hukuki ve meşru olamaz.

Aksi halde, millet ve tarih önünde sorumlu olacağımızı hatırlatırım.

Saygılarımla,

Alparslan Türkeş''

Alparslan Türkeş, Cemal Gürsel'e bu mektubu, belki tesiri olur diye gönderdiği gibi, tarihe not düşmek için de göndermişti elbette! Türkeş, ihtilâlî kudretli albayı idi... Siyasî hayatında muarızları onu halkın seçtiği bir iktidarı silâh gücüyle devirmekle suçlayacaklardı. O ise, ne maksatla ihtilâle girdiğini her defasında izah etme ihtiyacı duyar-ken, idamları asla istemediğini, MBK Başkanı Cemal Gürsel'e yazdığı mektupla göstermişti.

Bu mektup ilk defa *Millî Yol* dergisinde yayınlanmıştır (Yıl: 1, Sayı: 1, 26 Ocak 1962.) Türkeş, Cemal Gürsel'e gönderdiği mektubun muhtevasının halk tarafından da bilinmesini istiyordu.

İkinci Mektup: Yazık Ettiler!

Türkeş, idamdan sonra da bir arkadaşına, Başbakan Adnan Menderes, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ın idamından duyduğu üzüntüyü dile getirdiği 19 Eylül 1961 tarihli bir mektup göndermiş ve ismi çıkartarak, bu mektubun da kamuoyunca bilinmesini arzu etmiştir. Yine bu mektup da *Millî Yol* dergisinde çıkmıştır. (Yıl: 1, Sayı: 10, 30 Mart 1962).

Bu mektup yüzünden derginin onuncu sayısı İstanbul Basın Savcılığının, 38 Sayılı Tedbirler Kanununa dayanarak yaptığı müracaat üzerine İstanbul Sulh Ceza Hâkimliği tarafından toplattırılmıştır.

"Aziz Kardeşim... Bey,

14 Eylül 1961 tarihli içli ve samimi mektubunuzu aldım. Teessür ve üzüntülerinizde haklısınız. Fakat inancınızı hiçbir zaman kaybetmeyiniz. Menderes'in (Allah gani gani rahmet eylesin) yanlış tutumu ve İnönü'nün etrafındakilerle beraber çevirdiği fitne ve fesat, memleketi çok sıkıntılı ve karışık bir duruma sokmuştu. Ben partilerin didişmesini durdurmak ve bilhassa CHP'nin entrikalarına karşı, memleketi korumak üzere bir ihtilâle karıştım. Çünkü esas olan Türk milletinin ve fakir Türk köylüsünün, Türk halkının mukaddes varlığını korumak ve kurtarmak idi. Yoksa partiler veya şahıslar bir şey ifade edemezdi. 27 Mayıs'tan sonra da daima tarafsız ve adil bir idare kurmaya gayret ettim. Fakat kendi menfaatlerine ve hırslarına, fesatlarına karşı beni engel görenlerin suikastına uğrayarak, zorla (evimin kapısı gece yarısı kırılarak) sürgüne gönderildim. 27 Mayıs'tan sonra ...'i Menderes ve arkadaşlarını İsviçre'ye göndermek üzere ikna ettim. Fakat CHP'nin komite ve ordu içinde aletleri olan Mucip Ataklı, Osman Köksal, Ekrem Acuner, Cemal Madanoğlu, Sami Küçük, Fikret Kuytak ve tarafından bu teşebbüsüm baltalandı ve çok şahsiyetsiz olan ... de, bunların fitnesi ile ilk aldığımız karardan vazgeçti.

Buradan ben yine kedilerine mektup yazarak, Yassıada sanıkları hakkında verilecek ölüm cezalarının infaz edilmesine razı olmamalarını rica ettim.

Üç kişinin idam edildiğini öğrenmek suretiyle, ben de sizin gibi çok üzüldüm... Tanrı millet ve memleketimizi... yakın zamanda huzura, saadete kavuştursun.

Çok selamlar ederek gözlerinizden öperim. Sıhhat ve sağlık haberlerinizi beklerim.

Alparslan Türkeş''

Görüldüğü gibi Türkeş, sürgünde, memleketin idaresinde söz sahibi olmak için çare aramaya, fikir geliştirmeye devam etti.

Burada Orhan Erkanlı'ya yazdığı bir mektuptan bahsedeceğiz. Mektubu, 24 Ocak 1962 tarihinde yazmış ve Yeni Delhi'den göndermiştir.

Bu mektupta fikrî akımlar üzerine yaptığı yorumlar dikkat çekicidir.

Erkanlı'ya Mektubu: Türkiyeciyiz

"Sevgili Kardeşim Erkanlı,

(...) Memlekette zümreler ve gruplar, birbirleri ile adeta ölüm dirim savaşına girişmişlerdir. Hiçbir tarafta müsamaha, hoşgörülük ve hürmet duyguları göze çarpmamaktadır. Bu, komünistlerin istediğinden daha mükemmel bir durumdur. Çünkü komünistler, zümre, grup ve partiler arasındaki nefret ve düşmanlığı azami dereceye çıkarmayı ve kendilerine karşı olan kuvvetleri birbirleri ile boğuşturarak yok etmeyi ve böylece iktidarı almayı gaye ve metod edinmişlerdir. Bu mücadelede bizim acele ederek taraflardan birinin safında erken bir şekilde taraf tutmamaklığımızın önemi büyüktür.

Bahsettiğin Turancılık, komünizm ve gericilikle ilgili bazı şeyleri açıklamakta fayda görmekteyim. Türk fikir hareketleri tarihine göz atacak olunursa, başlıca şu cereyanlar görülür:

a) İslamcılık ve İslam Birliği Fikri; çok eskiden beri takip edilmiş ve tahakkuk ettirilmeye çalışılmış olan fikirdir. En son İttihatçı triyomviraya dahil bulunan Talat Paşa ve Enver Paşa (aynı zamanda Turancı) ayrıca Sadrazam Halim Paşa ve daha birçokları bu fikre taraftardılar.

b) Osmanlıcılık Fikri; İttihatçılardan Cemal Paşa bu fikri benimseyenlerin başında idi. Osmanlıcılık, İmparatorluk içinde bulunan Arap, Arnavut, Rum, Ermeni, Bulgar herkesi bir millet haline getirme ve böylece Osmanlı hanedanının etrafında bir Osmanlı milleti yaratarak İmparatorluğun mülki bütünlüğünü muhafaza etmeyi hedef edinmişti. Bu hayal, Tanzimatçılar tarafından ortaya atılmıştı.

c) Türkçülük, Turancılık ve Pantürkizm Fikri; Türk'ten başka milletlerin bize katılmasındaki imkânsızlığı gören Türk aydınlarının, Türklerin birleştirilmesini uygun bir hal tarzı kabul etmelerinden meydana gelen Türkçülük, Turancılık ve Pantürkizm (ki bunların hepsi birbirinden farklı terimlerdir) gibi fikir cereyanları vardır. Bunu benimseyenler arasında Ali Suavi, Şair Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Enver Paşa gibi şahsiyetler göze çarpar.

ç) Türkiyecilik Fikri; Bu fikir, Birinci Cihan Harbi sonunda ortaya çıkmış olup başta Atatürk olmak üzere birçok Türk aydını tarafından benimsenmiş ve uygulanmış olan fikirdir. Bizim de benimsediğimiz fikir budur. Türklüğün yegane varlığı olan Türkiye'yi bir çeşit macera ve riskten koruyarak modern uygarlığa ulaştırmak gayesini güder. Türkiye dışında bulunan Türkler hakkında iyi temenniler beklemekle beraber onların mukadderatını kendilerine ait bir mesele kabul eder. Ancak, Balkanlarda ve diğer yerlerde bulunan Türklerin anlaşmalar ve kendi iç kanunlarımız gereğince Türkiye'ye göç etmelerini kabul eder ve onları öz kardeş olarak bağrına basar.

d) Anadoluculuk Fikri; Bu fikir, Türkiye tarihinin başlangıcını 1071 Malazgirt Meydan Muharebesi'ne dayar ve bu tarihten sonra Anadolu'ya gelmiş olan Türklerin yerli halkla kaynaşmasından ve İslamiyet kültürü içinde yoğrulmasından, Orta Asya Türklerinden tamamıyla farklı yeni bir Anadolu milleti meydana geldiğini iddia eder. Bu Anadolu milletinin milliyeti, İslam esaslarından ayrılmaz bir varlık olarak ileri sürülür ve Rumeli Türkleri bu milletten kabul edilmez. Bunların çoğuna göre Rumeli'den göç etmiş olan Türkler (Atatürk de dahil) Anadolu milletinden değildir. Ve bunlara "Suyun o bir tarafından" tabirini kullanırlar.

Memleket idaresinin tamamıyla Anadolu halkından olan kimselerin elinde olmasını isterler ve göçmen Türklerin ikinci derecede görevlerde kullanılmasını isterler. Bunlara göre, Orta Asyalı, Azerbaycanlı, Kazanlı

Türkler ile bir Rus veya İngiliz arasında çok bir fark yoktur. Hepsini de aynı derece yabancı sayarlar.

Bu bakımdan Turancılarla aralarında büyük zıddiyet vardır. Bu fikrin baş savunucuları Ali Fuat Başgil, Doçent Nurettin Topçu (Halen AP'den Milletvekili) Profesör Fındıkoğlu gibi kimselerdir. Ali Fuat Başgil'in cumhurbaşkanı seçilmesi umulduğu günlerde, tanınmış Turancılardan Nihal Atsız, Başgil'in aleyhinde bir broşür yayınlayarak burada Başgil'in takip ettiği fikirleri şiddetle cerh etmiş ve Türkiye'nin başına böyle bir kimsenin cumhurbaşkanı olarak getirilmemesini istemiştir.

Buraya kadar özet olarak bunları sıraladıktan sonra, şimdi niye Dünya, Hür Vatan vesaire, karşısındaki AP'lilere (Anadolucu bulundukları halde) Turancı ve ırkçı diye hücum etmektedirler?

Bu gazeteler ve bunların etrafında toplananlar, karşılarındakilerin önemli bir kuvvet olmadıklarını biliyorlar ve onlardan korkmuyorlar. Onların asıl korkusu 14'lerdir. Çünkü, 14'lerin baştan itibaren takip ettiği sosyal reform politikası ve imtiyaz tanımama düsturu, yıllardan beri gayrimeşru servetler elde etmiş ve büyük bir imkân ve kudreti (basın) kontrolleri altına almış olan bu mütegalibe insanları çok korkutmuş ve endişeye düşürmüştü.

Bunun neticesi olarak hepimizin bildiği haksız ve alçakça hücumla giriştiler. Bugün ise, memleket işleri çıkmaza girdikçe Silahlı Kuvvetler ve halk, tek ümit olarak başlarını 14'lere çevirdikçe bu adamlar korku ve dehşetten çılgına dönmektedirler. Bir taşla iki kuş vurabilmek amacı ile hem karşılarındakine saldırıyorlar ve hem de bizleri hasımları ile aynı fikirde olarak göstermeye çalışıyorlar. Elleriinde koz olarak tuttukları da Turancılık-ırkçılık damgasıdır. Şimdi bütün mesele bu adamların korkularını giderebilmektir. Bunun da mümkün olup olmadığını kestirmek çok güçtür. (...) Daima temkinli olmaklığımız ve asla ürkütücü şekilde konuşmamaklığımızın faydalı olacağını sanıyorum...

Alparslan Türkeş''

* * *

Alparslan Türkeş'in Orhan Erkanlı'ya yazdığı bu mektuptaki görüşlerine, kendisinin boynuna eskiden beri asılmaya çalışılan "İrkçı-Turancı" yaftasına karşı 14'lerin endişelerini giderme çabası olarak da bakmak mümkündür. Türkeş, marjinal görünmek istememiştir. Başın-

dan beri temas hâlinde bulunduğu “Turancılar”, geniş yelpaze içinde teşkilâtlanamamışlar ve sadece arkadaş grubu olarak *Orkun*, *Ötüken* gibi aylık yayın organlarının çevresinde kümelenmişlerdir. Türkeş, bu daireyi aşmak ve bütün kitlelere kendisini kabul ettirmek istemektedir. Onun için de fiiliyatta birlikte olduğu arkadaşlarını ikna etmesi ve fikrî birlik sağlaması gerekmektedir. Mektubunda sıraladığı fikrî akımlar içinde, dikkatini çekeceği fikir “Turancılık” olması gerekirken -çünkü kendisi de Misak-ı Millî sınırları dışında kalmış topraklardan gelmiştir- daha çok her zaman umum kabul görecektir, kimsenin itirazına mahal bırakmayacak “Türkiyecilik” fikri üzerinde durmuştur. Türkiyeciliği de Mustafa Kemal’le irtibatlandırmıştır. Bu irtibatlandırma 14’lere de hoş gelecektir. Türkiyeliliği aşan fikirleri kendisine saklamasında da bir mahzur yoktur. Bir noktada Türkiyecilik devam eder, güç kazanıldıktan sonra Türkiyeciliğin ötesine geçilir. Türkeş’in siyasi hareketlerini takip ettiğimizde bunu görürüz.

Türkeş, Anadoluculuğu tasvip etmediği fikirler içinde gösterse bile, en azından “Anadolu” ekseninden -ki bu eksen Turan’ın bir parçası ve aynı zamanda Türkiye’dir- bir noktaya kadar kabullenmemesi mümkün değildir. Anadolucu olarak saydığı isimler Türk fikir hayatının mümtaz isimleridir. Türkeş bunu elbette biliyordu. Mesela Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil, 1961’de Adalet Partisinden senatör seçilmiş ve cumhurbaşkanlığına aday olmuştu. Ancak yeni cunta Silâhlı Kuvvetler Birliği, Türkeş ve arkadaşlarının sürgününden sonra teşekkül eden Millî Birlik Komitesini etkisi, hatta emri altına alarak Başgil’in seçilmesinin önüne ne pahasına olursa olsun geçilmesini istemiş ve Başgil, tehdit edilerek senatörlükten de istifası sağlanmıştı. Türkeş burada şu sonuca varmıştır:

“Cumhurbaşkanlığı meselesinde ben, Ali Fuat Başgil’i tutuyordum. Fakat, Silâhlı Kuvvetler Birliği’nin muhalefeti sebebiyle düşündüm, taşındım, o günkü şartlarda Başgil için ısrar etmedim. Çünkü seçilse dahi dinlemeyecekler. Bu arada İsmet Paşa’nın Başbakanlığı konu edildi, karşı çıktım. ‘İsmet Paşa, memleketin birçok alanında bakımsız kalmasının sorumlusudur.’ dedim.” (Hulusi Turgut, *Şahinlerin Dansı*, İstanbul 1995, s. 336).

Liderin ihtiyatını ve bazı hassasiyetlerini bu mektupta okumaktayız. Erkanlı’ya karşı tarafın kinlerini keskinleştirmemek için “asla ürkütücü şekilde konuşmamayı” telkin etmektedir.

Mektubun sonunda bir de not düşmüştür:

“Bugün bir arkadaştan aldığım mektupta, F.R. Atay’ın aleyhimde bir baş makale yazdığını, buna sebep olarak da gerici bir dergiye yazı göndermiş olduğum bildirilmektedir. F.R. Atay’ın bu yazısı da diğerleri gibi baştan aşağı yalandır. Ben Türkiye’den ayrılalı hiçbir dergiye yazı göndermedim. Arkadaşları aydınlatmak bakımından bildiriyorum.”

Bu not, 14’leri bir arada ve ayrıca elde tutmak için yazılmıştır. 14’lerin diğer fertleri de elbette Türkiye ile mektuplaşmaktadır. Kendileri ve Türkeş hakkında yazılanlar onlara bildirilmektedir. 14’ler sürüldükten sonra yeniden teşekkül eden MBK de Türkeş’in gücünü kırmak için değişik yollara başvurmaktadır.

Esin ve Özdağ’a Mektuplar: Basın Çetesi Düşmanımız

Türkeş’in sürgüne gönderilen eski MBK üyesi Numan Esin ve Muzafer Özdağ’a birlikte yazdığı mektubunda çok keskin ifadeler kullanmış ve kendisi hakkındaki söylentileri izale etme ihtiyacı duymuştur:

“... Millet, birisi intikam almak, diğeri tam alamadığı intikamını çıkarmak ve kazançlarını koruyabilmek hırsı ile iki düşman bölüm halinde birbirlerine kuyu kazmakla meşgul bulunuyor. Komünistler, Rus ajanları, kendileri için büyük imkân vaadeden bu durumu daha da gerginleştirmek ve barışılmaz, geri dönülmez bir hale sokmak için olanca gayretlerini harcamaktadırlar.

Bizi seven ve tutan arkadaşlarımız ve yakınlarımızla taraflarımızın çoğu, komünizmden çekindikleri için ve memleketimizde komünistlerin çoğu sosyalizm perdesi arkasına gizlendikleri için sosyalizme de çatmaktadırlar. Karşı taraf da onları ‘Gerici, Faşist, Turancı, İrkçı’ diye klasikleşmiş ithamlara boğmaktadır.

Biz bundan endişe etmemeliyiz. CHP ve Ahmet Emin’le, Falih Rıfkı’nın başında bulunduğu basın çetesi, bizim barışmaz düşmanlarımızdır. İhtilâlden sonra ben bunları teskin ve tatmin için kendilerine birçok defa izahat ve teminat verdim. Dostluk gösterdim, menfaat sağladım. Fakat onlar düşmanlıklarından vazgeçemediler. Çünkü, bizim yapmak istediğimiz sosyal reformlar, onların menfaatlerine uygun düşmemektedir.

Düne kadar bizleri ‘Diktatörlük heveslisi, faşist veya komünist hayranı’ diye itham ederek kendilerini demokrasi ve hürriyetin koruyucusu ilan eden bu adamlar, bu defa ‘Devletçi Sosyalizm’ taraftarı ilan ediyorlar. Şu halde samimi olmadıkları aşikâr bulunan bu sürüye, ‘Bizim fikirlerimizi taşıyor’ diye güvenmeye ve onlara dayanmaya kalmak imkânsızdır.

Biz fikir ve doktrinimizi açıkça ileri süreceğiz ve gerekirse yalnız kalmaktan eskisinden daha şiddetli hücumlara uğramaktan çekinmeyeceğiz. Bu arada dayanmak ve yardım almak gerekirse, artık başvurulacak yer doğrudan doğruya milletin kendisidir. Dostlarımızla da onları aydınlatmaya çalışarak iyi münasebetlerimizi devam ettireceğim. (...) Birçok arkadaşımız, Hâlâ Dünya, Hür Vatan, Cumhuriyet, Akis, Kim gibi düşman gazeteleri takip ederek bunların kasıtlı yayını ile fikirlerini beslemektedirler. Erkanlı arkadaşımız Bedii Faik ve Abdi İpekçi ile devamlı muhabere ve temastadırlar. Kabibay, Abdi İpekçi’yle hem mektup yolu ve hem de telefonla devamlı temastadır. Ayrıca Erkanlı yazdığı mektupta CHP’lilerin kendisine tekliflerde bulunduğunu bildirmektedir. Bunlarla teması muhafaza etmek faydalıdır. Ancak maksatlı fikirleri ve telkinleri ile aldatılmamaya dikkat etmek lazımdır.

Bazı arkadaşlar bunların o kadar çok tesirinde kalıyorlar ki, arada okuduklarını hakikatin ta kendisi gibiymiş sanarak aynen kabul etmektedirler. Ve orada yazılanlarla karşımıza çıkarak, hiçbir inceleme ve soruşturmaya lüzum görmeden bizi itham etmektedirler. Aslında o yazıların yazılmasının maksadı da, budur. Yani bizim aramızda ve bizi sevenler arasında böyle ithamlara ve şüphelere yol açmaktır...

Alparslan Türkeş

Solmazer’e Mektup: Bir Baş Etrafında Toplanmalı

14’lerden İrfan Solmazer’e 15 Şubat 1962 tarihli yazdığı mektubunda bir “baş” etrafında toplanmak gerektiğini söylemiştir:

“... 13 Kasım lordlarının acınacak halleri meselesi de ayrı bir konudur. Bunlar kendi kendilerine, bize ve memleketeye büyük kötülük ettiler. Acımaya değmezler bile...

Ancak 14’ler olarak bizlerin, onların durumundan ders almadığımız, birlik ve beraberliğimizi her şeyin üstünde tutmadığımız, her çeşit dedikodu ve çekememezlikleri bir tarafa atarak bir ‘baş’ın etrafında sınıksız

bir kale gibi toparlanmalıyız. Batarsak da, çıkarsak da ‘lider’le beraber, ayrılmadan, bölünmeden batmalı veya çıkmalıdır.”

Türkeş, kendilerini yurt dışına süren diğer komite arkadaşlarına karşı son derece güceniktir. “Bunlar kendilerine, bize ve memlekete büyük kötülük ettiler. Acımaya değmez bile...” derken bir “intikam” duygusu taşımadığını söyleyemeyiz. Bu cümlelerin ardından 14’lerin birlik ve beraberliğini, her fırsatta olduğu gibi, yine tekrarlamaktadır. Ardından da bir “lider” etrafında toplanması gerektiğini söylemektedir ki, bu liderin de kendisi olacağı tabiidir.

Dündar Seyhan, *Gölgedeki Adam*’da, liderlik meselesi yüzünden 14’lerin anlaşılamayıp dağıldığını yazmıştır. Dündar Seyhan, Orhan Kabibay’la beraberliğinden dolayı onu hep öne çıkarmıştır. Kendisi de 14’lerle birlikte hareket eden Seyhan, MBK dışında olduğu için sürgüne gitmemiş, kurmay albay olarak vazifesini yürütmüştür. (Seyhan, Harp Okulu Komutanı Kurmay Albay Talat Aydemir’in 21 Mayıs 1962’de ihtilâle ilk teşebbüsünde emekliye sevk edilmiştir.) İktidarı ellerinde tutan güçler -ki daha sonra Silâhlı Kuvvetler Birliği adı altında kurulan bir başka cuntadır- Seyhan’ın 14’lerle temasını sağlamasını istemiştir. Çünkü 14’lerin de memleket içinde ve ihtilâli yapan güçler arasında bir itibarları olduğuna inanılmıştı. Seyhan, Silâhlı Kuvvetler Birliği adına Brüksel’e gitmiş ve burada bir toplantı yapmıştı. Türkeş, toplantıya Yeni Delhi’den gelerek katılmıştı. Brüksel toplantısında Seyhan, Orhan Kabibay’ın 14’lerin lideri olması gerektiğini söyleyince Türkeş buna karşı çıkmıştır. Kaldı ki, Türkeş liderliğini daha önce bir mektupla Kabibay’ın da kabul etmesini bildirmişti.

Ya Liderliğimi Kabul Et ya da Yokum

Türkeş, Kabibay’a 11 Haziran 1962 tarihli mektubunda şunları yazmıştır:

“... Müphem ve belirsiz bir durum içinde bulunduğumuz bizi daima çeşitli olaylarla karşılaştıracaktır. Buna artık kesin bir hal tarzı bulmalıyız. ‘Herkes 1/14’tür. Lider yoktur.’ demek bizi memleket ve dünya önünde ‘Bunlar anlaşmazlık ve karışıklık içindedirler’ ithamı altında bırakır. Çünkü teşkilat ve iş prensiplerine aykırıdır.

İki kişilik bir cemiyet bile olsa mutlaka birinin baş olması kaidedir. Hem arkadaşlarımızı birbirine sıkı bir şekilde bağlamak ve bu tarzdaki beyanların bundan sonra tekrarına meydan vermemek için sana büyük bir iş düşmektedir:

1.Türkeş'in liderliği etrafında toplanmış bulunmaktayız. Arkadaşlarıma rica ediyorum, artık bu konu kapanmıştır ve ben, kardeşimiz Türkiye'le beraberim ve onun liderliğini tanıyorum demek ve bunu ayrıca KG olarak da münasip bir şekilde iç ve dış Efkâr-ı Umumiyyeye duyurmak suretiyle bizi bu yolla parçalamak isteyenlerin heveslerini kursaklarında bırakmak.

Çünkü İnönü tilkisinin mahareti budur. Bak, AP ve CKMP'yi parçalayarak dağıtmaya muvaffak oldu. Şimdi onların bütün korkuları bizdendir. Bizi de birbirimizin aleyhine kışkırtmak suretiyle parçalamak istemekte ve bu yolda çalışmaktadır.

(...)

İkinci hareket tarzı, şimdiki durumu aynen devam ettirmek yoludur. Bence her zaman ani buhranlar çıkmasına müsaittir.

Üçüncü hareket tarzı, yukarıda yazılanları kabul ederek muvafık mütalaa etmediğin takdirde lider olarak şahsen 13'lerin başında gerekli faaliyete girişmekliğidir. Bu takdirde ben, bir kenara çekileceğim. Sizlere karşı olan bağlarım, sevgim aynen devam edecektir."

* * *

İhtilâlden on altı yıl sonra, Kabibay, 1961 Anayasası'nı hazırlayanlardan Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu'nun 25 Nisan 1976'da *Cumhuriyet* gazetesinde "Olaylar ve Görüşler" köşesinde çıkan "Türkeş'le İlgili Bazı Anılar" başlıklı yazısında kendisinin adının da geçmesinden dolayı cevap yazısı göndermiştir. Velidedeoğlu, Kabibay'ın cevabını 16 Mayıs 1976 günü yayınlamıştır. Orhan Kabibay, Türkiye hakkında şunları söylemiştir:

"Türkeş'i yeterince tanıdığımı sanırım. Değişik konularda beraberliğimiz sırasında bazı özelliklerine de tanık oldum. 14'lerin bir tayfa topluluğu olmadığını Türkiye herkesten daha iyi bilirdi. (Türkeş'in Türkiye'yi ben kurtaracağım.', 'İçime öyle doğuyor, bu bir duygudur, içimde bu duygu var.' sözlerini, Türkiye'le birlikte olduğumuz süre boyunca hiçbir yerde,

hiçbir zaman ve hiçbir vesile ile ifade etmiş değildir. İfade edilmeyeni, ifade edilmiş gibi sayarak nakletmeye de olanak yoktur.)

O biçimde bir isteğin toplum bilimine, insan psikolojisine ne denli aykırı olacağının farkındaydı. Türkeş, inandığı fikirde taviz vermeye yanaşmazdı. Ancak, tevazu, feragat, sadelik ve nezaketten hiçbir zaman ayrılmazdı. Kendisi ile çetin tartışmalarımız olmuştur. Fakat hiçbirinde kimseye kırıcı olmamıştır.

Türkeş, gerçek liderliğin istekle, seçimle olmayacağını, liderin olayların içinden oluşacağını liderliğin, liderin oluşumunda temel ilkelerin egemen olduğunu, bunların da sırasıyla, sağlam kişilik, tutarlı fikir ve amaç ve de sürekli başarı olduğunu herkes gibi bilmekteydi. Bu durumda akıl, mantık, bilim, tevazu ve nezaket sınırlarını aşarak Türkeş'in böyle sözler söylemeyeceğini sizin de kabul etmeniz gerekirdi. Kendisi ile türlü tarihlerde birkaç kez daha kısa görüşmelerimiz olmuş, bunları bilmem ama bir kez de oldukça uzun, çok önemli konu veya konularda benim de hazır bulunduğum bir yemekte Türkeş'le ve diğerleriyle görüşmelerimiz olmuştu. Sanırım sonbahar aylarından birinde, Ankara Palas Otel'i'nde özel bir yemek odasında, siz (H. V. Velidedeoğlu), Prof. Kübalı, Türkeş, Erkanlı, Taşer, Özdağ, Esin ve ben... Siz ve Kübalı davetliydiniz. Başlıca konumuz, 27 Mayıs Devrimi'nin amaçlarını nasıl sağlayacağımızdı. Müzakere biçimini alan bu ortak görüşmede herkes görüşlerini içtenlikle dile getiriyordu. Siz, sayın hocamın yeteneklerinden asla kuşum yoktur ki, en az bu görüşlerimizde, her birimizin fikir, tutum ve davranışlarımız hakkında kesin kanılara ulaşmış olmayasınız.

14'lerin siyasi bir grup oluşturmadıkları bir gerçektir." (*Cumhuriyet*, 16 Mayıs 1976).

Sürgünden Dönüş

Türkeş, Yeni Delhi'deyken Türk Dışişleri Bakanlığından aldığı yazıda, isterse "Dışişleri memuru" olarak göreve devam edebileceği belirtiliyordu. Türkeş, bu yazıdan "istemese ülkesine dönebileceği" manasını çıkararak ailesini Lübnan'a getirdi; Beyrut'tan onları Türkiye'ye gönderdi. Kendisi de İsviçre'ye geçerek Bern'de Dünder Taşer'e misafir oldu. Avrupa'daki arkadaşlarıyla yüz yüze görüşüp onların memlekete dönüp dönmeyeceklerini anlayacak ve bir hareket tarzı çizecekti. Arkadaşlarının birçoğu Avrupa'da kalmaya karar vermişti. Tokyo'da

sürgündeyken Avrupa'ya geçen ve Türkeş'le birlikte hareket eden Muzaffer Özdağ ve ailesiyle birlikte Hollanda Anwers'te satın aldığı otomobille Türkiye'ye doğru yola çıktı. Türkiye'ye girebilmesi için ya Bulgaristan'dan ya da Yunanistan'dan geçmesi gerekiyordu. O Yunanistan üzerinden gelmeyi tercih etmişti. Çünkü Bulgaristan'da komünistler iş başındaydı. Kendisinin anti-komünist ve Türkçü olduğu biliniyordu. Türkeş tedbir olarak Yunanistan yolunu tercih etti. Yugoslavya'nın Niş şehrine geldiklerinde Muzaffer Özdağ ve ailesi Bulgaristan üzerinden Türkiye'ye döndü, kendisi de Yunanistan'a geçti. Selanik yolunu takip ederek Türklerin yaşadığı İskeçe, Gümülcine ve Dedeâğaç'a uğradı. Türklerle görüştü, Türklerin bıraktığı tarihî eserleri gezdi. Kapıkule'den girerek Edirne'ye geldi.

'Millete Beyanat'

Türkeş, 22 Şubat 1963 günü Türkiye'ye gelmişti. 815 günlük sürgün hayatı geride kalmıştı. Ama önünde de meçhul bir yol vardı.

Dönüşü münasebetiyle yayınladığı "Millete Beyanat" başlıklı bildiride -özetle- şunları söylüyordu:

"Ülkü ve inancından vazgeçmez bir insan olarak, iki yıl önce aranızdan ayrılmış, uzaklara gitmiştim. Bugün yine aynı azim ve imanla dolu ve Türk milletinin geleceği hakkında büyük ümitler taşıyarak, sevinç ve heyecan içinde tekrar sizlere kavuşmuş bulunuyorum. (...) Söze başlarken, millet iradesinin her şeyin üstünde tutulmasını ve ona herkes tarafından saygı ve itaat gösterilmesini, bir selamet yolu olarak gördüğümü tekrar belirtmek isterim. Irk, din ve mezhep farkı gözetmeksizin, vatandaşların refah ve saadetini sağlamak ve insana değer veren insanca bir zihniyetle memlekette huzur ve istikrarı süratle tesis için her çeşit gayret gösterilmelidir. (...) 27 Mayıs, hiçbir parti ve zümreye karşı ve herhangi bir şahıs, zümre veya parti lehine bir hareket olarak yapılmamıştır. (...) Birbirimize karşı davranışlarımızda, daima karşılıklı sevgi, saygı ve hoşgörülük duygusu hakim olmalıdır. Siyasi partiler, bir saltanat vasıtası ve bir gaye olarak değil, sadece memlekete ve millete hizmet için bir vasıta olarak kabul edilmelidir. Her kim olursa olsun, bütün vatandaşlara karşı şefkat, sevgi ve kanun himayesi şart sayılmalıdır. Fikirlerini kabul etmediğimiz veya şahsi ayrılığımız bulunanlara da, insanca, hukuk düzeni içinde işleme tabii tutulması esas olmalıdır..."

İkinci Tutuklanma

21 Mayıs 1963'e giden yolda, eski arkadaşı olmasından dolayı Talat Aydemir, Türkeş'i de aralarında görmek istemiştir. Aydemir'in ısrarı üzerine 10 Nisan 1963'te Ankara'da Dikmen taş ocaklarında Türkeş ve arkadaşları, Aydemir ve arkadaşlarıyla bir araya gelirler. Aydemir'le Türkeş baş başa görüşürler. Yine "liderlik" meselesi çıkmış ve anlaşamamışlardır. Aydemir, kendisini lider olarak görüyordu. Türkeş ise 14'ler meselesinde liderlik mücadelesi vermişti. Burada Talat Aydemir'in riyasetine girmesi mümkün değildir.

Talat Aydemir'in ikinci ihtilâl teşebbüsünü Türkeş'in ihbar ettiğine dair haberler çıkmıştır.

Ahmet Emin Yalman yazıyor:

"1963 Mayıs başlarında Talat Aydemir gözü dönmüş bir haldeydi. Derhal ihtilâl yürümek kararını vermiş, 'İhtilal', 'Tutuklama', 'Hareketten sonrası' planlarını hazırlamıştı. Havacılar da hiç olmazsa bir kısmını kendi tarafına çekmek için var kuvvetiyle uğraşıyordu.

20 Mayıs günü 22 Şubatçılar için her şey tamamdı. Alparslan Türkeş o gece ihtilâl olacağını koalisyonun bir kanadını teşkil eden CKMP'deki dostlarına bildirmek ihtiyacını duydu. Onlar da derhal Parti Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Hasan Dinçer'e söylediler, o da İsmet İnönü'ye derhal telefon etti. O gece ihtilâl olacağı saat 21'de hükümet başkanı tarafından öğrenilmiş bulunuyordu." (A. E. Yalman, *Yakın Tarihte Gördüklerim ve Geçirdiklerim*, C.4, İstanbul 1970, s. 390).

Türkeş, Ahmet Emin Yalman'ı sevmemiştir. Bir mektubunda da Ahmet Emin Yalman'ın, Falih Rıfkı Atay'ın isimlerinden bahsederek "basın çetesi" tabirini kullanmıştır. Türk milletinin mukaddesatına karşı ağır yazılar yazdığı için Hüseyin Üzmez tarafından 1952'de Malatya'da vurularak yaralanan Yalman, hatıralarında Türkeş'i "muhibir" durumuna düşürmek istemiştir.

Türkeş ise, ihbar meselesine açıklık getirmektedir. Türkeş'i siyasî hareketlerin içinde görmek isteyenler sık sık ziyaret etmektedirler. Türkeş de bir siyasî hareket içinde yer almaya meyyaldir. 20 Mayıs 1963 akşamı Gaziosmanpaşa Kader Sokağındaki evinde senatör Hazım Dağlı, AP milletvekili Gökhan Evliyaoğlu, İsmail Hakkı Yılanlıoğlu, Kamil Kırkoğlu birlikeler. Niyetleri Türkeş'i Adalet Partisine genel başkan yapmak...

Misafirler evindeyken önce iki yüzbaşı gelir ve ihtilâli haber verecek emirlerinin olup olmadığını sorar. Onlara ihtilâle katılmamalarını söyler. Ardından iki kişi daha gelir. Onlarla da aynı türde konuşmalar olur. Bunlar gittikten sonra bu defa alt katta oturan emekli Kurmay Albay Ekrem Süer gelir. Türkeş onu içeri davet eder. Ekrem Süer, Amerikan Yardım Kurumunda çalışmaktadır. Amerikalılardan aldığı haberi aktarır: Talat Aydemir, ya bu gece veya ertesi gece ihtilâl için teşebbüse geçecekmiş...

Bunun üzerine evdeki misafirler dağılırlar. Türkeş'in Hulusi Turgut'a anlattığına göre, AP Milletvekili Gökhan Evliyaoğlu, partisinin Genel Başkanı Ragıp Gümüşpala'ya, Türkeş'in evinde duyduğu ihtilâl söylentisini nakleder. CKMP milletvekili Fuat Uluç da, aynı haberi dönemin koalisyon hükûmetinde başbakan yardımcısı olan CKMP Genel Başkanı Hasan Dinçer'e aktarır. Dinçer de Başbakan İsmet İnönü'yü haberdar eder. (H: Turgut, *age*, s. 358).

* * *

Talat Aydemir'in bu ikinci teşebbüsü de başarısızdır. Aydemir ve arkadaşları teslim olurlar. Hükûmet, Türkeş'in bu işle irtibatı olduğu iddiasıyla onu da gözaltına alır.

Türkeş, ihtilâl gecesini arkadaşlarının bulduğu iki ayrı evde geçirir. Ertesi günü de evine döner. Emniyetten gelen sivil polisler Türkeş'i emniyete götüreceklerini söylerler ve evinden alırlar. Ayrıca evinde de arama yaparlar. Türkeş, Çankaya Karakoluna getirilir. İhtilâle teşebbüs edenlerden bir kısmı da bu karakola getirildiğinden binanın önü kalabalıktır. Türkeş, karakola girmek için otomobilden indiği sıra biri karşısına geçip bağırıp çağırmaya, aleyhinde konuşmaya başlar. Türkeş zaten kızgın ve sinirlidir. Adama bir tokat aksettirir ve adam yere yuvarlanır.

Olayı gazeteler de yazmıştır. Türkeş'in karşısına geçip bağırıp çağıran adam müfrit bir CHP'li mühendistir. Mühendis, Türkeş'i dava edeceğini söylemiş ama arkası gelmemiştir.

Türkeş, 10 gün Çankaya Karakolunda tutulduktan sonra Mamak Askerî Cezaevine sevk edilerek hücreye atılır.

Türkeş, 21 Mayısçılarla birlikte TCK'nın 146. maddesinden idamla muhakeme edilmiştir. Cezaevinde mahkeme salonuna getirirlerken Türkeş'i Aydemir'le birlikte kelepçeliyorlardı. 7 Haziran'da başlayan

muhakeme 5 Eylül'de bitmişti. Talat Aydemir ve altı arkadaşı idama çarptırılmış, Türkeş ve beraber tutuklandıkları Muzaffer Özdağ, Fazıl Akkoyunlu ve Rıfat Baykal beraat etmişlerdi. 21 Mayısçılardan yalnız Talat Aydemir ile eski millî binicilerden Binbaşı Fethi Gürcan asıldılar.

Türkeş, 3,5 ay hapis yattıktan sonra bu badireyi de atlatmıştı ama takipten kurtulamamıştı. O sıra Ankara Sıkıyönetim Komutanı olan Cemal Tural, Türkeş hakkında delil arıyordu. Evinde yapılan aramada bir tarih kitabı içinde 400 subayın adı yer alıyordu. Liste, 1959 yılında tanzim edilmiş ve tarihi de yazılıydı. Savcılık birkaç soruşturmadan sonra takipsizlik kararı verdi. Ancak İnönü başbakandı. Türkeş'in peşini bırakmıyordu.

En İyi İhtilâl-En Kötü Demokrasi

Gazeteci Nazlı Ilıcak, *15 Yıl Sonra 27 Mayıs Yargılanıyor* çalışmasında Alparslan Türkeş'le yaptığı bir röportajı yayınlamıştır. Ilıcak sorar:

-Şimdi siz seçimle başa gelmiş, gittikçe büyüyen bir partinin liderisiniz. Sizce seçimle gelip hizmet mi, yoksa ihtilâlle başa gelip memlekette hizmet mi? Hangisini tercih edersiniz?

Türkeş'in cevabı ise şudur:

-Ben, 27 Mayıs tecrübesini geçirdikten sonra, o kanaate vardım ki, ihtilâl yoluyla bir memlekete hizmet etmek mümkün değildir. Ne kadar zararları ne kadar aksayan tarafları olursa olsun, hukuk yoluyla bir memlekete, bir millete hizmet etmek en iyi yoldur. İhtilal otoriteyi yıkar, anarşi başlar. Bu anarşiyi durdurmak, yeniden otoriteyi kurmak bir meseledir ve memleket bundan zarar görür. Bunu, ben içinde bulundum, fiilen yaşadım. Resmen başbakanlık müsteşarı idim ama, fiilen başbakan görevi ifa ettim. Çünkü Cemal Paşa'nın bana bilhassa başlangıçta fevkalade itimadı vardı. Hatta çok zaman başbakanlığa da gelmez, yukarıdaki köşkte istirahat ederdi. Bu sebeple bütün memleket idaresinin içine girdim. Birçok aksayan şeylerle karşılaştım. Hiç arzu etmediğimiz halde, bizim namımız hesabına haksızlıklar, haksız baskılar, tecavüzler yapıldığını tespit ettim. Bunları durdurmak için uğraştık, meşgul olduk. Mesela bir defasında, Millî Birlik Komitesi Hükûmetinin Turizm Bakanının ablası, ziyaretime geldi. Yanında bir hanım daha vardı. "Nedir üzüntünüz?" diye sorduğumda, hanım bana anlattı: Kocas Uşak

Belediye Reisi'ymiş. Demokrat Partiliymiş. İki gün önce bir akşam gece yarısından biraz sonra, evlerinin kapısını kırarak, mahallenin jandarması, Halk Partisi İl Başkanı vs. yatak odalarına girmişler. Belediye Reisi'ni don gömlek yatağından, hanımının yanından alıp götürmüşler. Dört beş gündür hiç ses seda çıkmamış. Hanım kocasının nerede olduğunu haber alamamış. Bunun için kardeşine gelmiş. İşte size tipik bir misal. Evet arzu etmediğimiz, katiyen istemediğimiz halde, hemen her gün bu çeşit hadiseler cereyan ediyordu.

Geçirdiğim, yaşadığım daha birçok olay var. Bunlardan edindiğim kanaat, bugün odur ki, bir memlekete en iyi şekilde hukuk düzeni içinde hizmet edilir. Memleketin aydınlarına, memleketin vatansever insanlarına tavsiyem budur: "En kötü hukuk nizamı, en iyi ihtilâlden iyidir." (N. İlcak, *15 yıl Sonra 27 Mayıs Yargılanıyor*, C. I, İstanbul 1975, s. 88-89).

Bu sözü ilk defa burada söylemiyordu. 1966'da *Millî Hareket* dergisinin kapağında daktilo ile yazılmış bir metnin kupüründe: "En kötü hukuk düzeni, en iyi ihtilâl düzeninden güzeldir... (Alparslan Türkeş)" (*Millî Hareket*, S. 2, 15 Kasım 1966) cümlesi vardı. Yani Türkeş, çok önceden "demokratik yol üzerinde yürüyeceğini" deklare etmişti.

CKMP Günleri

Türkeş siyasî harekette bir yol arıyordu. Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinin (CKMP) genel başkanı Osman Bölükbaşı partisinden ayrılmış, Millet Partisinin başına geçmişti. CKMP başsızdı. Siyaset yapılabilecek en uygun parti CKMP görülüyordu.

Türkeş, önce parti genel müfettişi idi. Parti müfettişi teşkilâtı teftiş eder. Bu, Türkeş ve arkadaşları için bir fırsattı. Taşra teşkilâtıyla yüz yüze görüşme imkânı oluyor, kendilerini delegelere bire bir tanıtıyorlardı. CKMP, olağanüstü kongreye gitti. Kongrede Ahmet Tahtakılıç'la Türkeş yarıştı.

Türkeş, kongreden önce Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'i ziyaret etti. Cemal Gürsel, bu defa Türkeş'e destek çıkmıştı. Türkeş'in kongrede yapacağı konuşma için notlar vermişti. Gürsel, Türkeş'ten mevki ve makamda gözü olmadığını, bir nefer olarak aralarına geldiğini söylemesini ve konuşmasını yumuşak bir üslupla yapmasını tavsiye etmişti.

Tahtakılıç, 31 Temmuz-1 Ağustos 1965 arasında yapılan kongrede, Türk siyasî hayatında bir rekora imza atmış, beş saatlik konuşmasını iki güne sığdırmıştı. Türkeş ise Gürsel'in de tavsiyesini dikkate alarak yarım saat konuştu ve Tahtakılıç'tan çok daha fazla oy alarak genel başkan seçildi. Türkeş 698, Tahtakılıç 516 oy almıştı.

CKMP genel başkanlığına seçilişi Türk fikir ve siyaset hayatının bir dönemecidir. Ülkücü Hareketin siyasî aksiyon hâline gelişini bu tarihten başlatmak gerekir. 10 Ekim 1965'te de Ankara milletvekili olarak parlamentoya girdi. 14'lerden Muzaffer Özdağ Afyon'dan, Rıfat Baykal da Mardin'den milletvekili seçilmişlerdi. Türkeş, rakibi Ahmet Tahtakılıç'ı İstanbul'dan aday göstermiş ve o da seçilip gelmişti.

Türkeş'in 1965'te başlayan parlamenter hayatı, 12 Eylül darbesiyle son bulacak, yeniden seçilebilmesi için 11 yıl bekleyecekti.

Türkeş, CKMP'nin milliyetçi bir hüviyet kazanmasına özen göstermiştir. 24-25 Kasım 1967'de bir kongre yapılmıştır. Türkeş ve arkadaşlarının yönetime gelişlerinden sonra akdedilen ilk kongredir. *Millî Hareket*'te bu kongreye ilgili şu değerlendirme çıkmıştır:

"Kongre klasik bir kanuni formaliteyi yerine getirmekten ziyade, Türkiye'deki milliyetçilerin toplanması ve bir kurultay havası içinde Türkiye'nin dertlerine eğilinmesi bakımından ilgi çekiciydi. Bilhassa henüz bir milliyetçi kuruluşa kayıtlarını yaptırmamış milliyetçilerin kongreyi ilgiyle izlemeleri ve olumlu düşüncelerle ayrılmaları, gelecekte CKMP'ye katılımların olacağını gösteren delillerdi." (*Millî Hareket*, S. 17, Aralık 1967).

1965 yılında CKMP yirmi beş ilde teşkilâtlanabilmişti. Kongrenin yapıldığı tarihe kadar ise teşkilâtlanan il sayısı 61'e, ilçe ise 435'e çıkmıştı.

* * *

1977'de Kayseri'den milletvekili seçilen Mehmet Doğan Türkeş'le tanışmasını ve Türkeş'in CKMP'yi girişini anlatır:

"Şahsen yüz, yüze tanışmamız 1963 senesi Hindistan dönüşünde olmuştu. Hatırimda kaldığına göre ocak veya şubat ayıydı. Kurtuluş Kıbrıs caddesinde Osman Oğuzoğlu isminde bir hakim vardı. Bildiğime göre Türkeş Beyin hala çocuğuydu. Yine aynı binada oturan Yaşar Türkîş

vardı o da yakın akrabası idi. Onlarda Kıbrıs tan Türkiye'ye göçmüşlerdi. Bende aynı mahallede oturuyordum. Evlerimizin arasında yüz metrelik bir mesafe vardı. Yaşar beyle sık sık, konuşuyorduk. Buluşma yerimiz benim oturduğum binanın altında bulunan foto Hamit Çeken Beyin fotoğrafçı dükkânıydı. Yaşar Bey bir gün bize dedi ki yarın Türkeş Bey Osman amcalara gelecek kendisini buraya fotoğraf dükkânına getirip sizinle tanıştıracam dedi ve ertesi gün buluştuk. Birlikte resim çektik, sohbet ettik, o günden sonra sık sık konuştuk Gazi Osman Paşa Kader sokaktaki evine zaman zaman gittim. O zaman Kastamonu milletvekili olan İsmail Hakkı Yılanlıoğlu ve birçok zevatla orda tanıştım. Bu sırada Türkeş Beyin Adalet Partisinin başına geçmesi bahis konusuydu.

O sene içinde son ziyaretim 19 Mayıs 1963 günüydü. 20 Mayıs 1963 günü otobüsle Adaya gittim ağabeyim karayoluyla hacca gitmişti. Adana'da onu karşılayacaktım. Akşam otelde yattım Sabah 21 Mayıs Talat Aydemir ihtilâli ile uyandım, maalesef ismet paşanın başında bulunduğu Türkçülük düşmanları yine sahnede idi Türkeş beyin hiç alakası olmadığı halde gözaltına alınmış, tutuklanmış, yargılanmış neticede beraat etmişti. Ama maalesef hapishanede yattığı o günler geri alınamamıştı. Yarıda kalan AP'nin başına geçme tahakkuk etmemiş CKMP'ye girmişti CKMP 1965 Kongresi Ankara Kızılay'daki Büyük Sinema da yapıyordu iki aday vardı Türkeş Bey ve Ahmet Tahtakılıç ilk konuşmayı Türkeş Bey yapmıştı. Sonra Ahmet Tahtakılıç kürsüye geldi. Tahtakılıç'ı ismen daha öncelerden 1950 öncesi gıyaben tanıyorduk. İyi bir hatipti demagogiyi iyi yapardı. DP. Milletvekiliydi. C.H.P. lilerden ara sıra sopada yerd. 46-50 yılları arasında D.P milletvekilleri sayı olarak azdı. İşte o tahta kılıç kürsüye çıkmıştı çıkar çıkmaz demogojiye istismara yönelik ateşli konuşma yapıyordu. Delege üzerinde de etkili oluyordu. Kongreyi meşhur Hüseyin Üzmez'le birlikte balkonda izliyorduk. Hüseyin Üzmez birden ayağa kalktı. Gür sesiyle bağırmaya başladı Tahtakılıç'a hitaben: 'Sen değil misin İmam Hatip okullarına karşı çıkan, orta kısmını kapatan cevap ver, hadi konuşsana, ne duruyorsun sen yalan söylüyorsun?' Tahtakılıç birden bocaladı. Hüseyin Üzmez devamlı bağırıyordu. Delegeler arasında dalgalanma başladı. Tahtakılıç konuşma intizamını kaybetti. Etki altına almaya çalıştığı delegeler kendisinin aleyhine döndü ve Türkeş Bey Genel Başkanlığa seçildi. O meşhur Ahmet Tahtakılıç maalesef ahir ömründe aşın solcu oldu komünistlerin avukatlığını yaptı. En hararetili savunucusu oldu. Halkevleri başkanı oldu 1980 öncesi C.H.P milletvekili

seçildi işte bu Allah'ın şaşırttığı insanın akıbetini gösteren ibret verici bir tablodur. Bundan sonra Milliyetçiler için CKMP dönemi başladı." (Mehmet Doğan, *M.H.P ve Alparslan Türkeş-Gölgedeki Adam*, 2000).

Türkeş Cumhurbaşkanı Adayı

Türkeş'in çok az bilinen bir yönü de cumhurbaşkanlığına aday gösterilmesidir. Türkeş, CKMP Genel Başkanı ve TBMM üyesi iken 1966'da Cemal Gürsel'in otuz sekiz doktorun imzasını taşıyan raporuyla artık cumhurbaşkanlığı yapamayacağı kesinleşince yeni cumhurbaşkanı için seçim yapılmasına karar verildi. 28 Mart 1966'da CKMP Genel İdare Kurulu toplandı ve Türkeş'in aday gösterilmesi kararlaştırıldı. Bu durum bir bildiriyle kamuoyuna duyuruldu. Diğer partiler ise Cevdet Sunay üzerinde mutabakata varmışlardı.

CKMP'nin bildirisi şu idi:

"Sayın Cumhurbaşkanımız Cemal Gürsel'in görevine devam edemeyecek şekilde ağır rahatsızlığı dolayısıyla boşalan cumhurbaşkanlığı makamına yapılacak seçimde, Türk demokrasisinin uluslar arası itibarına gölge düşürecek nitelikte bir sürat ve prosedürle hareket edilmesini, TBMM ve demokratik rejiminin geleceği bakımından normal bir teamül başlangıcı olarak görmek imkânsızdır.

Türkiye Devletini yönetecek müstesna şahsiyetleri daima meclis içinde de, dışında da bulması mümkün iken bu defa on beş gün önce-sine kadar Büyük Mecliste bu bahiste bir yoksunluk varmış zehabını uyandıracak bir prosedürün denenmesi Büyük Meclisin itibarı üzerinde tartışmaya yol açıcı nitelikte görülmüştür.

Sayın Sunay'ın ve genelkurmay başkanlığı görevini ifa etmiş bir şahsiyetin cumhurbaşkanlığı makamına daima layık olabileceği doğru olmakla beraber, cumhurbaşkanlığına giden yolun genelkurmay başkanlığından geçeceği yolunda bir teamül başlangıcı demokratik rejimin temel ilkelerine uygun düşmeyecektir.

Bugünkü iktidar partisinin Büyük Meclisteki tutumu, muhalefeti yok etme gayretleri, Danıştay kararlarını hiçe sayması ve kendisini ebedî iktidar partisi haline getirme çabaları karşısında Meclis'in bazı partilerin ve kamuoyunun bu süratli prosedürü benimsemesi tabii görülmekte ve buna iktidar partisinin sebep olduğu bilinmekte ise de, biz kararımızı

bugünkü olay ve Sayın Sunay'ın çok değerli şahsiyeti ile ilgili olarak değil, demokratik rejimin geleceği için ve Büyük Meclisin Türk Milletine taahhütleri yönünden aldığımızı açıklarız.

Partimiz, cumhurbaşkanlığına aday olarak Genel Başkan Alparslan Türkeş'i göstermekte, Büyük Meclisin cumhurbaşkanlığı seçimine tek adayla girmemiş bulunmasını da sağlamakta ve bunu yüce Meclisin itibarına layık bir jest telakki etmektedir.

Karar TBMM'nin olacaktır ve ulaşılan sonuç ne olursa olsun cumhurbaşkanlığına seçilecek olan şahsın başarıları için Meclis içinde ve dışında yüksek görev duygusu ile bütün gayretimizi göstereceğiz. Seçim Türk milletine hayırlı olsun." (Muammer Taylak, *Alparslan Türkeş Birinci Yıl Armağanı*, Ankara 1998, s. 235).

Bildiride de açıklandığı gibi bir demokratik tavır olarak Türkeş cumhurbaşkanlığına aday gösterildi. Seçimlerin sonunda Sunay, 461 oyla cumhurbaşkanı seçildi. Türkeş ise 11 CKMP milletvekilinin oyunu aldı.

9 Işık Prensipleri

Türkeş, siyasî parti liderlerinden farklı olarak bir doktrinle siyasete girdi. Türkiye'yi kalkındıracak ana prensipleri dokuz maddede toplamış ve buna "9 Işık" adını vermişti. Türkeş, Türkiye'nin meselelerini çözmek için fikir üretiyor, milliyetçi ilim adamlarıyla istişare ediyordu. İstişare ettiklerinin arasında muhakkak ki Atsız da vardır. Türkeş, Nihal Atsız çevresiyle ilişkilerini belli bir döneme kadar sürdürmüş, daha sonra -1970'lerin başıdır- koparmıştır.

Atsız da kalkınma prensiplerini dokuz maddede ortaya koymuştu. Onun da *Orkun* dergisinin 1962 yılına ait bir sayısında "Türk Milletine Çağrı" başlığı altında bir makalesi çıktı. Atsız makalesinde, bir kalkınma programı sunar. Bu kalkınma programını dokuz umdede toplamıştır: 1. Türkçüyüz, 2. Arınmış Türkçeciyiz, 3. Yasacıyız, 4. Toplumcuyuz, 5. Millî gelenekçiyiz, 6. Demokrasiye taraftarız, 7. Ahlâkçiyiz, 8. Bilimciyiz, 9. Teknikçiyiz. (Atsız, *Makaleler*, C. 4, İstanbul 1992, s. 53).

Bu tekliflerin hepsi geliştirilip, işlenip "9 Işık" ortaya konmuştur.

Türkeş, “9 Işık”ı 1964’te 14 sayfa halinde yayınlamış, CKMP’nin 1967’de yapılan kongresinde tekrar genel başkan seçildikten sonra partinin doktrini olarak şöyle açıklamıştır:

“Biz CKMP olarak böyle bir millî doktrinin sahibi bulunduğumuzu iddia eden siyasi teşekkülüz. Millî doktrinimizin asıl adı ‘9 Işık’ doktrini-
nidir. Bu görüş dokuz ana ilkeye dayanmaktadır.

Bu ilkeler sırayla şunlardır:

1. Milliyetçilik:

Her şey Türk milleti için, Türk milletiyle beraber ve Türk milletine göre sözleriyle özetlenebilecek Türk milletine bağlılık, sevgi ve Türkiye Devletine sadakat ve hizmettir.

2. Ülkücülük:

Türk milletini en ileri ve medeni ve en kuvvetli varlık haline getirme ülküsüdür.

3. Ahlâkçılık:

Türk milletinin ruhuna, geleneklerine uygun ve yüksek varlığını korumayı ve geliştirmeyi öngören esaslara dayanır.

4. İlimcilik:

Olayları ve varlığı, önyargılardan ve art düşüncelerden sıyrılarak ilim mantalitesiyle incelemek ve girişilecek her çeşit faaliyete ilmi önder yapma prensibidir.

5. Toplumculuk:

Her çeşit faaliyetin, toplumun yararına olacak şekilde yürütülmesi görüşüdür. Sosyal ve ekonomik olmak üzere iki ayrı bölümü kapsamaktadır.

Ekonomik görüş olarak, mülkiyeti esas kabul eden fakat mülkiyetin millet zararına kötüye kullanılmasına karşı olan, bir görüşü belirtir. Karma ekonomiyi ve ana stratejik, ekonomik faaliyetlerin devlet kontrolünde bulunmasını öngörür. Sosyal görüş olarak sosyal adalet düzeni, fırsat eşitliği, sosyal güvenlik ve sosyal yardımlaşma teşkilatı kurulmasını kabul eder.

6. Köycülük:

Köyleri, tarım kentleri halinde birleştirerek kalkınmayı öngörür. Köylünün tefecilerin elinden kurtarılması ve ihtiyacı olan kredi ve diğer yardımların sağlanması için kooperatifleşmeyi hedef alır.

7. Hürriyetçilik ve Şahsiyetçilik:

Birleşmiş Milletler Anayasası'nda yazılı bütün hürriyetlerin sağlanmasını gaye edinmiştir. İnsanların şahsiyet olarak geliştirilmesini, toplumun kalkınması için yararlı bir yol olarak kabul eder.

8. Gelişmecilik:

İnsanlar ve medeniyetler daima daha iyiyi, daha güzeli, daha mükemmeli istemek ve aramakla gelişir. Elde edilenle yetinmemek ve daima daha ilerisini istemek ve bunu elde etmek için gayret göstermek şuurudur. Ancak bu gayret ve çabalarda Türk milletinin tarihinden, millî benliğinden ve kökünden kopmadan yükselmek ve ilerlemek gayedir.

9. Endüstricilik ve Teknikçilik:

Türk milletinin kalkınması için acele sanayileşmesi lazımdır. İşte bizim millî doktrinimiz olan 9 Işık görüşümüzün esasları bunlardır." (*Millî Hareket*, S. 17, Aralık 1967; ayrıca bkz. A. Türkeş, *Temel Görüşler*, İstanbul 1975, s. 46-48).

MHP'li Günler

Partinin adının ve ambleminin değiştirilmesi, bütün milliyetçileri kucaklayacak yapıya kavuşturulması isteniyordu. Partiye gençlerin büyük ilgisi vardı.

Yılmaz Yalçiner, "Dündar Soylu" takma adıyla yazdığı *Komando Sorunu* kitabında gençlik kollarının teşkilatlanmasını anlatır:

"(CKMP'nin) İlk Gençlik olu Genel Başkanı Kemal Zeybek'ti. Çevresindeki birkaç arkadaşıyla müteşebbis heyetin başına geçen Zeybek'in ilk işlerinden birisi, parti genel merkezinde yapılacak haftalık haftalık seminerleri plânlamak olmuştı." (*Komando Sorunu*, 1975, s. 16).

Aşağıda daha ayrıntılı vereceğiz, Yılmaz Yalçiner, milliyetçi gençlerin bir araya getirilme çalışması üzerinde durur:

“... Dernekçilik sonuç alıcı bir teşkilâtlanma değildi onlara göre. Fikir bir siyasi çatı altında toplanmalıydı. Komünistler aynı taktikle hareket ediyordu. (...) Milliyetçilik fikri, şimdiye kadar daima dernekçilik seviyesinde yürütülmüştü. Dernekçiliğin faydasını inkâr etmiyorlardı ama, o devir kapanmıştı artık. Veya kapanmalıydı. Milliyetçiler CKMP çatısı altında birleşmeli siyasi hayatta ağırlık olduklarını duyurmalıydı.

Zeybek ve arkadaşları bu görüşü ısrarla savundular.” (*Komando Sorunu*, 1975, s. 16-17).

Tabii, bu çalışmaların hiçbirinin Alparslan Türkeş’in bilgisi dışında yapılması düşünülemez.

Yine partiyle organik bir bağı olmayan derneklerin kurulması gereği kısa zamanda ortaya çıktı. Üniversitelerde ve yüksek okullarda açılacak Ülkü Ocaklarının kuruluş çalışması 1967’de hızlandırıldı. Tüzük hazırlanmış ve teksir edilmişti. 1967 yılının sonları ile 1968 yılı başlarında Ankara’da Ülkü Ocakları kurulmaya başlandı. Hukuk ve Siyasal Bilgiler fakültelerinin ardından İlâhiyat, Eğitim, Dil ve Tarih-Coğrafya, Fen, Tıp fakültelerinde, İktisadî Ticarî İlimler Akademisinde, Yüksek Öğretmen Okulunda, Ticaret Türizm Yüksek Öğretmen Okulunda, Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda ve Ortadoğu Teknik Üniversitesinde Ülkü Ocağı takip etti. Ayrıca, 1969’da, liseli gençleri aynı çatı altında toplayan Genç Ülkücüler Teşkilâtı da kurulmuş, yurt dışında kısa zamanda 400 şubesi açılmıştı.

Ülkü Ocakları 1968’de “Ülkü Ocakları Birliği” çatısı altında toplandı. 12 Mart 1971 Muhtırasıyla kapatıldı. 1973’te “Ülkü Ocakları” adıyla kurularak faaliyetine devam etti.

Partinin ismi üzerinde uzun süre tartışıldı... “Köylü İşçi Partisi”, “9 Işık Partisi”, “Millî Hareket Partisi”, “Milliyetçi Köylü Partisi” gibi isimler teklif edildi. Bu isimler arasında Genel İdare Kurulunda “Millî Hareket Partisi” uygun görüldü. Bunun yanında amblem de değiştirildi. Ancak “millî” kelimesinin kullanılabilmesi için bakanlar kurulunun izni gerekiyordu. Bürokratik engellere takılmamak için “Milliyetçi Hareket Partisi” adında karar kılındı.

CKMP’nin, 8-9 Şubat 1969 tarihlerinde Adana’da yapılan kongrede adı “Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)”, amblemi de üç hilâl oldu. Gençlik kolları için de hilâl içinde Bozkurt amblem olarak seçildi. Bu amblemi sonra Ülkü Ocakları ve Genç Ülkücüler Teşkilâtı kullanacaklardı.

Millî Hareket dergisi, partinin adının ve ambleminin değiştiği kongreden sonra çıkan sayılarının birinde şu yoruma yer vermiştir:

“Türk milliyetçilerinin ocağı durumundaki MHP; adını, tarihi Türk milliyetçiliğini temsil edeceğimiz iddia ve inancıyla değiştirmiştir.

Partinin amblemi ise; manasını, Türkeş’in Beşiktaş İlçe Kongresi’nde izah ettiği gibi, tarihimizin derinliklerinden almakta, Türk-İslam sentezini sembolize etmektedir. Üç hilal bazılarının sandığı veya iddia ettiği gibi oy kaygısıyla veya başka düzmece sebeple değil, taşıdığı mana itibarıyla alınmıştır. Bu mana Türk-İslam medeniyetini yeniden kurma, yeniden ihya etme ülküsüdür... Gençlik kolları için de Türk-İslam sentezini sembolize eden hilalli kurdu seçen MHP büyük hedefine doğru yürümektedir..” (*Millî Hareket*, S. 33, Nisan 1969).

MHP, Adana Kongresinden sonra milliyetçilerin merkezi olma yolunda hızla ilerlemiş, milliyetçi entelektüeller çokluk MHP’yi tercih etmişler, zamanla, MHP ve ülkücü teşkilâtlar bir fikir kadrosu ortaya çıkarmıştır.

Alparslan Türkeş, 1969 seçimlerinde Adana’dan aday olmuş ve Meclise tek girmişti.

CKMP’nin oy oranı 1969’da % 3’tü. 1973’te % 3,4’e çıktı. Milletvekili sayısı da üç oldu.

1977 seçimlerinde MHP % 6,42 oy alarak 16 milletvekili çıkardı ve mecliste grup kurdu. O zaman 10 milletvekili ile grup kuruluyordu. Şimdi 20 sayısını bulmak gerekiyor.

* * *

Mehmet Doğan hatıralarında şunları yazar:

“MHP bir parti değil bir okuldu. Okulun kurucusu idedloğu Başbuğ Türkeş’ti plânı programı yapmıştı. Gençliğe yatırım, bazı Milliyetçi geçinenler, milliyetçiliğin lafını yapmaktan öte gitmeyen kitle partilerinde yer almış milletvekili hatta Bakanlık koltuğuna oturmuş kimseler bıyık altından gülüyordu. Ama kısa zamanda oğullarını kızlarını MHP’ye kaptırdılar. Rahmetli abimiz Osman Yüksel Serdengeçti, ‘Bizim parti hara gürü partisi’ diyordu. Yani çocuk partisi gürültü partisi diyordu. AP Partisinin ileri gelenlerinden bir kişinin oğlu ülkücü oluyor, baba merak ediyor oğlunun ülkücü olmasına kafası basmıyor. MHP Genel Merke-

zine geliyor. Kitap satış yerine giriyor bakıyor gençler harıl harıl kitap alıyor, adamcağız yüksek sesle şimdi oğlumun neden ülkücü olduğunu anladım deyip gidiyor. Sabırla sebatla adeta iğneyle kuyu kazarcasına, bıkmadan usanmadan bütün yokluklara düşmanlıklara rağmen Hareket Anadolu'da hızla yayılıyordu." (M. Doğan, *age*, 2000).

Milliyetçi Cephe Hükûmetleri

1973 seçimlerinden sonra Cumhuriyet Halk Partisi ile Millî Selamet Partisi ortak hükûmet kurdular. Bülent Ecevit başbakan, Prof. Dr. Necmettin Erbakan da başbakan yardımcısı idi. Ancak bu koalisyonun ömrü dokuz ay olmuştu. Hükûmet, 18 Eylül 1974'te istifa etti. Ardından Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk, Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak'ı başbakanlığa tayin etti. Sadi Irmak, güvenoyu alamamasına rağmen bir süre başbakanlığını yürüttü. Çünkü alternatif bir hükûmet ortaya çıkarılamamıştı.

MHP lideri Alparslan Türkeş, 12 Eylül öncesinde iki defa hükûmette yer almıştır.

31 Mart 1975-21 Haziran 1977 arasında Süleyman Demirel'in başbakanlığında kurulan hükûmette MHP-MSP-CGP-MHP koalisyonunda devlet bakanı ve başbakan yardımcısı idi.

21 Temmuz 1977-5 Ocak 1978 tarihleri arasında yine Süleyman Demirel'in başbakanlığında kurulan AP-MSP-MHP koalisyonunda Alparslan Türkeş, aynı görevlerle kabineye girmişti.

Alparslan Türkeş'in yer aldığı hükûmetlerin protokolleri de daha önceki hükûmet protokollerinden farklı kaleme alınmıştı. "Millî ve manevî değerler" öne çıkarılmış ve "Türk milliyetçiliği" ifadesi kullanılmıştır.

MHP; Birinci Milliyetçi Cephe Hükûmetine üç milletvekiline sahipken girmişti. Türkeş, devlet bakanı ve başbakan yardımcısı, Mustafa Kemal Erkovan da devlet bakanı oldu. İkinci Milliyetçi Cephe Hükûmetine girdiğinde ise 16 milletvekili vardı.

İkinci Milliyetçi Cephe Hükûmetinde Sadi Somuncuoğlu devlet, Agah Oktay Güner ticaret, Cengiz Gökçek sağlık, dışarıdan Gün Sazak gümrük ve tekelle bakanı idiler.

Yolsuzlukların en çok yapıldığı/yaşandığı yer Gümrük ve Tekel Bakanlığı idi. MHP, "Gümrük Kontrolörleri" kadrosu kurarak gümrük

kapılarında kaçakçılığı, rüşvetçiliği, yolsuzluğu engellemiştir. Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak, daha sonra evinin önünde 1980’de komünist militanlarca vuruldu.

İkinci Milliyetçi Cephe Hükûmeti, Ecevit’in İstanbul Ataköy’de Güneş Motel’de, Adalet Partisinden 12 milletvekiliyle yaptığı pazarlık neticesinde düşmüş ve yerine AP’den istifa ettirilen 12 milletvekilinden 11’nin desteği ile Ecevit hükûmet kurmuştu. Ecevit hükûmeti, Ülkücüleri “düşman” görmüş ve Türkeş’in bütün iyi niyet çağrılarını cevapsız bırakmış, memleketi hızla anarşiye sürüklemişti. Ecevit hükûmetinden cesaret alan ihtilâlciler sol mihraklar halkı yıldırma harekâtını hızlandırmışlardı.

O dönemde, yüzlerce ülkücü gencin yanında MHP İstanbul İl Başkanı Recep Haşatlı ve oğlu başta olmak üzere 13 il başkanı, 44 ilçe başkanı katledilmişti. Bunların birçoğunun karısı ve çocukları da vurulmuştu.

Türkeş ve Necip Fazıl’ın beyannameleri

1977 seçimlerine girilirken Alparslan Türkeş ve Necip Fazıl birer beyanname yayınlarlar. Necip Fazıl’ın beyannamesi Türkeş’i teyittir. Her iki beyanname 3 ve 7 Mayıs 1977 günlerinde *Hergün* gazetesinde yer almıştır.

Türkeş’in Türk milletine Beyannamesi

MHP’nin lideri Alparslan Türkeş, 1977 seçimi eşiğinde nefsinin ve partisinin hesabını şöylece vermek mevkiindedir:

1- Alparslan Türkeş, yatalak bir idareye karşı, fiksiz bir hareket saydığı 1960 ihtilâline başta, sırf bir fikir yönü vermek ve Cumhuriyet Halk Partisi’nin ihtilâli sömürmesine mâni olmak için katılmış fakat bu gidiş önlenemeyince ondan uzak kalmış, Türk Milleti ve tarihinin ihtilâl kadrosuna biğtiği suçluluk dairesinin dışında kalmayı ve ibrasına nail olmayı şart bilmiştir.

2- Alparslan Türkeş ve Parti’sinin dünya görüşü, ruhî muhtevaya bağlı milliyetçilik olarak metbûluğu (bağlı olunan) ruha ve tabiiliği milliyete veren bir anlayış içinde tek kelimeyle İslâm imanıdır.

3- Alparslan Türkeş ve partisi, milliyetçiliği, içi kevserle dolu bir kâse şeklinde görür, ama kıymeti kâsede değil, kevserde bulur ve o kevserin nurunu ışıldattığı nispette kâseye değer verir.

4- Alparslan Türkeş vs partisi, bugün en keskin bunalımını yaşayan insanlığa yol gösterici istikamet oklarını, Kâinatın Efendisi'nce getirilmiş ruh ve ahlâk ölçüleri olarak ilân eder ve tasarılarını, hasretlerini, her şeyini bu inanç mihrakında toplar.

5- Dostluk ve düşmanlık kutuplarımızı tayinde kıstaslarımız şudur ki: Fert, zümre, sınıf ve makam olarak her kim ve her ne olursa olsun, Hakkın düşmanları düşmanımız, Hakkın dostları dostumuzdur.

Türk Milletinin maruz bulunduğu derin bunalımın tarihî gelişmesi bakımından yöneticilerin Türk Milletinin dert ve ızdıraplarının sebeplerini teşhis edemediklerini, tedbir ve çarelerde tabana inemediklerini, Türk tarihini gerçek bir revizyona tabi tutamadıklarını ve taklitçi kaldıklarını görüyoruz. Türk'ün ruh köküne inmeyen ve bağlanmayan her tedbirin temelsiz kalacağı inancındayız. 1977 seçimlerinin eşliğinde, başta milliyetçi, mukaddesatçı Türk gençliği bulunmak üzere, Alparslan Türkeş ve Partisinin hüvi yeti bu satırlardan ve bu satırların ifade ettiği derin mânâlardan İbarettir."

ALPARSLAN TÜRKEŞ MHP GENEL BAŞKANI

3 Mayıs 1977

Üstad Necip Fazıl'ın Türk Milletine beyanamesi

(Bu da benim beyannamem)

MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in "Türk Milletine seyanname"sini okudum.

Pılı-pırtı odalarının raflarında dizili, kapağı arkasına devrik ve içi boş, hattâ süprüntü dolu teneke konserve kutuları halindeki partiler arasında, bugünden itibaren MHP, nazarımda bambaşka bir mâna ve hüviyet sahibidir. Onu, müslümanlık ve Türklüğün gerçek hakkını vermeye namzet bir topluluk olarak anıyor ve canımın içinden selamlıyorum.

Bu beyanname, tâ Cava'daki mü'minle Amerika'daki zenci müs-lümana kadar bütün İslâm âlemini ihtizaza getirerek ve oluş dâvasını temellendirecek kıymette tarihî bir hadisedir. İdeal yumanımızın her lifini içinde saklayan bir tohum İslâm âleminin Türkiye'den beklediği zuhur ve tecellinin tohumu...

Türkeş beyannamesinde dört ana esası, bir binan dört direği halinde vazetmektedir:

- 1- 1960 gece baskınının sorumluları arasında değildir.
- 2- Posa ve kabuk kavmiyetçilinden uzak ve ruhî muhtevâyâ tâbi mânada milliyetçidir.
- 3- Başını dayadığı tek ruhî muhtevâ, yine tek kelimeyle ve bütün ölçüleriyle İSLÂM'dır.
- 4- Son 150 yıllık taklit devremizin bütün sahtekârlıklarını tezgâhlayacak ve gerçek oluşu billûrlaştıracak bir tarih (revizyon)una taliptir.

Ne Mebus, ne Senatör, ne Bakan, ne şu, ne bu!.. Allah'ın bana biçtiği mânevi makam ve memuriyeti bunlardan hiçbirini tercüme edemez. Bu bakımdan en canhıraş ihlâs ve hasbîlik kürsüsünden haykırıyorum: 40 yıllık mücadele ve yepyeni bir gençlik inşası hayatımda, bugün, bu beyannameden, bu beyannamenin sahibine ve partisine taktığı şeref ve mesuliyet bâzubendinden sonra artık, emin olmaya yakın bir ümid nefesi alabilirim.

150 yıldır biraz daha artıcı bir hasretle kurtarıcısını bekleyen Türk milletine “beklediğin geliyor!” müjdesini vermenin ilk ümid günü bu tarihî ândır.

“Emin olmaya yakın ümîd” ışığının çıktığını gördüğüme ve bu ışığı nice defa hayal edip de karanlıklara düştüğüne göre, bundan böyle yeni inkisara tahammülü kalmıyan yanık yüreğimi dâva yolunda en küçük istikâmet hatâsına razı omaz bir hassasiyetle bu beyannamenin halkaladığı sıcak avuçlara bırakıyor ve 40 yıllık emeğimin semeresini bu çevrenin aksiyoncu ruhundan bekliyor ve istiyorum!

İçi alev alev Müslüman, dışı pırl pırl Türk ve içi dışına hâkim, dışı içine köle, yeni Türk neslinin maya çanağı olmak ehliyeti hangi topluluktaysa ben oradayım.

Allah'ın inayeti ve Resulünün ruhaniyeti bu yoldakilerin üzerinde olsun!..

NECİP FAZIL

7 Mayıs 1977

Üçüncü Tutuklanma

1974'te sıkıyönetimin kalkması, CHP-MSP Hükûmetinin genel af ilânı ve bütün solcuların salıverilmesi üzerine Türkiye'de eskisinden daha şiddetli olaylar meydana geldi. Ülke sokak sokak, fakülte fakülte, mahalle mahalle işgal edilmek istendi. Bunların karşısında güvenlik güçleri ya aciz ya taraftı. Gayret millete düştü. Milletin temsilcisi ülkücü gençler büyük bir savaş verdiler.

Bu şartlarda 12 Eylül 1980'e gelindi.

Memleket öyle bir hâl almıştı ki, bir şeyler bekleniyordu. İhtilâl söylentileri yayılıyordu.

11 Eylül günü, bazı “ölkücü” subaylar gece Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren’in ihtilâl yapmak için harekete geçeceği bilgisini Türkeş’e ulaştırmışlardı. Hiçbir zaman tedbiri elden bırakmayan Türkeş, evine döndüğünde, partisinin genel idare kurulu üyeleri Turan Kocal ve Koçal’ın yeğeni Yaşar Okuyan’a telefon edip evine çağırdı. Birlikte Or-An’daki evinden ayrıлып Turan Koçal’ın evine geçtiler.

Ölkü Ocakları ve MHP Gençlik Kolları eski genel başkanlarından, Türkeş’in ölümünden sonra MHP Genel Başkanlığına adaylığını koyan Ramiz Ongun, 12 Eylül 1980 Darbesi günlerinde Türkeş’in durumunu yakından bilen bir isimdir. Şunları anlatır:

“11 Eylül akşamı 20.00 civarında telefon geldi. Turhan Kocal Beyin evindeymiş. Beni oraya çağırdılar. Genel Başkan orada biz biraz özel konuştuk. Bana bir şeyler olduğunu söyledi. Ben oradayken Mustafa Mit, Yaşar Okuyan ve gençlik kollarından bazı arkadaşlarımız da geldi. Orada kararlaştırdığımız yer Halil Şıvgın’ın evi oldu. Halil Şıvgın bir arkadaşımız ama MHP’li olarak, ölkücü olarak da pek bilinmeyen bir arkadaşımız... Hanımı da ölkücü gelenekten gelen Taşer ailesinin çok şuurlu bir kızıydı. Onun için orayı emniyetli bulduk. Oraya götürdük. Öyle bahsedildiği gibi çok yer falan gezmedik. Direkt götürdük. İşte bazı MHP’lilere gidildi, onlar kabul etmedi, oraya gidildi falan yok. İlk kararlaştırdığımız yer orasıydı, oraya götürdük.

Biz odada özel görüştük. (...) Ben de sabahleyin bilgi almıştım. Ne kadar ciddiye alınır bilmiyorum. Genel Başkanımıza da arz ettim bunu... Efendim ihtilâl gibi şeyler söyleniyor, teşkilâtımızı ikaz etmek lazım, diye... Ben de askerden yeni geldiğim için yeni adapte oluyorum. ‘Doğru,’ dedi, ‘benim de kulağıma bazı şeyler geliyor... Mecliste grupta benzer şeyler konuşulmuş...’ 11 Eylül akşamı 20.00’de bir araya gelince: ‘Dediğin gerçekleşiyor galiba,’ dedi. Yalnız şöyle bir şeyle karşılaşmıştım... İhtilâl haberleri şaka konusu oldu... Sen bu işi ciddiye aldın, bu haberler altı aydan beri çıkıyor, dediler. Akşam Genel Başkanımız da teyit ettiler. Ben dedim ki: ‘Efendim bu ihtilâl böyle bizim ordumuzun kendisinin karar verdiği, kendi iradesiyle kararlaştırdığı bir ihtilâl mi, yoksa komünist bir ihtilâl de olabilir mi?’ Doğan Avcıoğlu grubu asker kanalıyla da komünist bir ihtilâl yapabilir, diyorlardı. Diğerleri ise proletarya ihtilâlini, halk ihtilâlini savunuyorlardı. Genel Başkanımız bana şunu söyledi: ‘Bizin ordu cuntalaşmaya pek müsait değildir; hiyerarşiye ve itaate müsaittir... 27 Mayıs esasen kötü bir tecrübe oldu, böyle

bir şeye ihtimal vermiyorum, fakat komünist ihtilâl meselesi tehlikeli. Böyle bir şey olabilir mi? Dolayısıyla tedbir alalım, bir iki gün içinde bu zaten belli olur, sloganlarından belli olur, bildirilerinden belli olur, açıklamalarından belli olur. Komutanların hiyerarşi içinde memlekete hâkim olmalarının korkulacak bir şey olmadığını gösterir. Ama hiyerarşi altüst olursa demek ki daha değişik şeyler var.’ dedi. Genel Başkanımız, Halil Şıvgın Beyin evine yerleşti. Bir iki gün sonra bir haber geldi bana, Genel Başkanımız beni çağırıyor. Gittim. ‘Ne yapalım?’ dedi. ‘Sanıyorum çok şükür bir komünist ihtilâl yok.’ dedim. ‘Evet, ben de rahatladım. Ordumuz geleneksel olarak demokrasiyi benimser, sever. Memleketin hâlini de görüyorsunuz.’ dedi. Ertesi günü teslim oldu.” (Arslan Tekin, *Milliyetçi Hareket’te Yeni Dönem ve Dr. Devlet Bahçeli*, 2. bs., İstanbul 1998, s. 88-89).

* * *

MHP Kayseri milletvekili, eski genel muhasip Mehmet Doğan 12 Eylül’ü hatıralarında şöyle anlatır:

“Bizim bütün gücümüzle önlemeye çalıştığımız ama gücümüzün yetmediği 12 Eylül geldi çattı. 11 Eylül günü MHP grup toplantısında genel başkan İzmir’de bazı hareketler olduğuna dair bilgi aldığını, ancak teyit edemediğini yeni bilgi olursa bize aktaracağını söylemişti. Böylece grup toplantısı sona erdi, genel kurul salonuna indik aynı tas aynı taraktı, değişen bir şey yoktu. Partiye gittim her şey normaldi, parti cıvı cıvıldı, ziyaretçi dolup taşıyordu. Bu arada sivil giyimli bir subay gelmiş, Türkeş Beyle konuşmak istemiş fakat o kadar kalabalıkta konuşma imkânı bulamamış kimliğini de açıklamamış, 2 saat kadar bekledikten sonra konuşma dan ayrılmış, halbuki partide genel sekreter Ankara milletvekili Necati Paşa vardı, ben vardım. Başka arkadaşlarda vardı ama bizde sonradan öğrendik akşam oldu her kez dağıtıldı. İstanbul milletvekili genel idare kurulu üyesi Turan Kocal Bey saat 19.00 İstanbul’la konuşurken telefona karışan bir konuşmaya şahit olur, konuşan İstanbul sıkıyönetim komutanı org Necdet Uruğ birinci orduya bağlı birlik komutanlarına talimatlar yağdırıyor, kimin nereyi nasıl kontrol altına alacağını hazırlığın buna göre derhal yapılmasını istiyor, telefonu kapatan Turan Kocal bey derhal genel başkan Alparslan Türkeş Beyi arıyor. Sayın başkanım mühim bir haber var derhal yanınıza geliyorum der. Bahçelievler 3. Cadde aynı

apartmanda altı üstlü oturdukları yiyeni Yaşar Okuyan'ı alıp arabasına atlar genel başkanın orandaki evine çıkar, Türkeş Bey çocukları evden göndermiş kendisinde giyinik vaziyette çantası elinde olarak bekliyor, yine Turan Beyin arabasıyla Bahçelievler'deki Turan Beyin evine gelirler. Bir müddet burada müzakere ederler bu arada telefonlar kesilir, irtibat kurmaları zorlaşır, genel başkan arabaya bindirir ve uğurlar gençlik kollarına haberi arkadaşlara ulaştırması talimatı verilse de bu haber maalesef bizlere ulaşmadı. 12 Eylül darbesini ben şahsen sabahleyin öğrendim." (M. Doğan, *age*, 2000).

* * *

Adalet Partisi Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ihtilâl gecesi evlerinden alınmışlardı. Demirel ve Ecevit, hanımlarıyla Gelibolu Hamzakoyu'ndaki bir askerî tesise; Erbakan da yalnız (sonra hanımı da gelecektir) İzmir yakınlarındaki Uzunada Deniz Üssüne götürülmüşlerdi. Ama Türkeş bulunamamıştı. Bu vaziyet ihtilâlcileri telâşa düşürmüştü. Evren, Türkeş'in bulunamayışına "Bizim için kötü bir nottu." der. Evren hatıralarında şunları yazmıştır:

"Bu durum Silahlı Kuvvetler içinden birisinin Türkeş'e haber verdiğini gösteriyordu. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı bir bildiri yayınlayarak, Türkeş'in Sıkıyönetim Komutanlığına teslim olmasını bildirmiş ise de, faydası olmadı.

Böyle olunca Türkeş taraftarlarının ordu içerisinde duruma hâkim olacakları şeklinde dedikodular kulağıma geldi. Böyle birşeyin olması mümkün değildi. Ordunun halet-i ruhiyesini çok iyi biliyordum. Ancak Türkeş'in yakalanamaması, bizim için de kötü bir not olacaktı. Gerçi yurtiçinde bir başka yere gitmiş olacağı ihtimaline karşı, bütün Sıkıyönetim Komutanlıklarına emir yayınlanmıştı ama, ortaya çıkmaması halinde Millî Güvenlik Konseyinin emirlerine karşı gelmekten, hakkında muamele yapılacağını belirtir bir bildiri yayınlanması emrini verdim." (H. Turgut, *age*, s. 438).

Türkeş, Ramiz Ongun'un yukarıda anlattığı gibi doğrudan Halil Şıvgın'ın evine götürülmüş ve ihtilâl o evde karşılanmıştı. Eve girerken Halil Şıvgın tereddüt göstermiş ama hanımı Hale (Taşer) Şıvgın, tereddütsüz eve buyur etmişti.

Şıvgınların evi, Türkeş'in Gaziosmanpaşa Kader Sokağındaki eviyle aynı yerdeydi. 15 Eylül'de teslim olmak üzere oğlu Tuğrul Türkeş'in bekâr yaşadığı evine gitti ve burada askerî yetkililere telefon edip gelip almalarını söyledi. Türkeş de Erbakan'ın tutulduğu Uzunada'ya götürüldü. Adada birbirine elli metre uzaklıktaki iki villadan birine Erbakan konmuştu. Diğerine de Türkeş getirildi. Türkeş'in bütün eşyası bir el çantasında idi. Çantada bazı evrağı ve bir Kur'ân-ı Kerîm bulunuyordu. Adada kravatı ve kimeri alınmıştı.

Türkeş, Erbakan'la balkona çıktığı sıra selâmlaşıyordu. Bir müddet sonra ailesinin de onun yanına getirildiğini görünce, 1974'te vefat eden Muzaffer Hanımdan sonra 18 Ekim 1976'da evlendiği ikinci hanımı Seval Hanım ve iki küçük çocuğunu yanına aldırdı. Sonra Erbakan ailesiyle görüşmeye başladılar. Denize girmelerine de izin verilmişti.

Adada fazla bırakılmadılar. 10 Ekim 1980'de Ankara'ya getirildiler. Türkeş, Mamak Askerî Garnizonuna götürüldü.

Türkeş, Şıvgınların evinde kalırken, arkadaşları, diğer parti liderlerinin dinlenme kamplarına götürüldüğünü duymuşlar ve rahatlamışlardı. Bu işin uzun sürmeyeceğini, birkaç gün sonra serbest bırakılacaklarını sanmışlar ve sevinçle bunu Türkeş'e söylemişlerdi. Türkeş eski bir ihtilâliydi. Arkadaşlarına: "Önce yumuşak olurlar, sonra sertleşirler." demiş ve dediği çıkmıştı. Türkeş muhakeme edilecekti. Mamak Garnizonunda ilk gün Askerî Başsavcı Albay Nurettin Soyer ve diğer savcılar sorguladılar. Türkeş sonra Askerî Dil Okuluna gönderildi. Türkeş, Dil Okuluna getirildiğinde, Erbakan'ın da orada olduğunu gördü. O gece aynı odayı paylaştılar. Erbakan hakkında takipsizlik kararı alındı ve serbest bırakıldı. Erbakan ayrılırken Türkeş'i teselli etmiş ve bazı eşyalarını da ona vermişti.

* * *

Mehmet Doğan, 12 Eylül Darbesi sırasında Kayseri milletvekilidir. Tutukluluğun ilk günlerini şöyle anlatır:

"Genel başkan Türkeş Bey, Erbakan Uzunada'dan gelmişlerdi Ancak konuşma imkânımız yoktu, her ikisini de tecrit etmişlerdi. Bunun için sorgular bittikten, tutuklandıktan sonra konuşabildik.

Savcılık bizden ilk önce Cengiz Gökçek'i götürdü, arkasından Agah Oktay Güner'i ancak bu arkadaşlar sorgudan dönünce bizim yanımıza

çıkartılmadı, aşağı katta tecrit edildi. 11 ekim günü geri kalan diğer arkadaşlar bir otobüse dolduk, savcılığın yolunu tuttuk, üçer beşer otobüsten alıp sorguya götürüyorlar, sorgudan çıkanlara diğer arkadaşlarla konuşma imkânı tanımıyordu. İçerden çıkan arkadaşlarımız Sadi Somuncuoğlu kitap içinde kısa bir not gönderebilmişti, o notta sorulan sorular hakkında bazı başlıklar vardı sırayla içeri alınıyorduk, ayrı ayrı savcılar ifade alıyordu, bana Deniz üsteğmen Nihat Demirel düşmüştü, önünde matbu basılmış bir soru listesi vardı, tam sosyalist bir kafayla hazırlanmış sorular sıralanıyordu. Siz niçin 100 milyonluk Türkiye istiyorsunuz? Neden Millî devlet, güçlü iktidar diyorsunuz? Niye esir Türkler haftası kutluyorsunuz? Siz Turancı mısınız? Ülkü Ocaklarıyla ilginiz nedir? Başlıca sorular bunlardı, yüz milyonluk Türkiye'den başladım biz milliyetçiler olarak saniyede kalkınmasını gerçekleştirmiş, ekonomisi güçlü, kişi başına düşen millî geliri en yüksek seviye ulaşmış, nüfusu 100 milyonluk bir Türkiye dünyanın gıpta ettiği süper bir devlet istiyoruz, bu bizim aşkımızdır bunu istemeyen bir Türk'ü düşünemiyorum. Siz bunu istemez misiniz? dedim. Genç savcı gevşedi, bana sigara ikram etti, çay söyledi, sorgu sohbet hâline dönüştü Millî devlet, güçlü iktidarda kastımız Türk kültürünün ve millî manevî değerlerimizin, devletin bütün birimlerine hakim olması bunları hayata geçirecek, uygulayacak niteliklere sahip milletin onayını almış TBMM çoğunluğunu sağlamış bir iktidar. Bu arada odanın kapısı açıldı içeriye ceketinin düğmeleri açık havacı üniformalı bir kişi girdi savcıya kim bu sorguladığın diye sordu. Savcı Demirel, efendim Kayseri milletvekili MHP genel muhasibi Mehmet Doğan der demez, kaba bir tavırla, söyle bakalım Türkeş Kavaklıdere Akbank şubesine 11.9.1980 günü 5180818 liralık hesap açmış, parayı sen mi verdin? Savcı bey ayakta eli cebinde bense oturuyorum, soğukkanlı ve ağır bir tonla omzunda albay rütbesini gördüğüm savcıya rütbesiyle hitap ettim. Albayım lütfen biraz sakın olun karşınızda çocuk yok dedim. Bunun üzerine biraz sakinleşti dedim ki bakan partinin bütün hesapları elinizde benim aklımda kaldığına göre parti genel merkezinin yekûn parası 3 milyon TL. civarındadır. Üç milyondan beş milyon çıkarsa parayı ben verdim bir afalladı çıkarma işlemi yapmaya çalıştı baktı ki çıkmıyor peki kim verdi dedi onu bana değil Türkeş beye sorun dedim bende aç gözlü bir insan tipi canlandıran bu zat meğer meşhur savcı Alb. Nurettin Soyer'miş, hışımla odayı terk etti gitti. Biz esir Türklerle ilgilenmemizin ne anlam taşıdığını anlatmaya

çalıştım, biz Anadolu'ya orta Asya'dan geldik, orada bizim soydaşlarımız var, nüfusları da Türkiye nüfusuna eşit şu anda, hepsi Rus emperyalizm mi altında tutsak, biz bunlarında hürriyetine kavuşmasını istiyoruz. Bu istek bir Türk olarak bizim hakkımız bazı beyinsizlerin iddia ettiği gibi ata binip kılıç kuşanıp Rusya'ya karşı harp falan ilân etmeyeceğiz, bizim için her şeyin üzerinde Türkiye vardır, onun ayağına diken batmasına rıza göstermeyiz, işte Turancılığımız budur dedim. Sıra geldi Ülkü Ocaklarına; milliyetçi gençlerin dernekler kanununa göre kurdukları bir kurtuluş, bu teşkilâtla gönül bağımız vardır ama hiçbir şekilde organik bağımız yoktur, partinin gençlik kolları vardır. Bunun dışında partinin mali konularıyla ilgili birkaç şey daha sordu, ifade işlemleri böylece son buldu ve aynı gün ikinci vaktinden sonra tek tek hakim karşısına çıkmaya başladık, sorgu hakimi binbaşı Üstün Günsan ifademizi alıyor, soruyor cevaplıyoruz. Hakim bu arada genel merkez binasını sordu, binanın-mülkiyetinin Alparslan Türkeş Beye ait olduğunu, partiyle Türkeş Bey arasında yapılan protokol gereği parti bile ücret 10 yıl müddetle bakımını ve vergilerini ödeme koşuluyla partiye tahsis etmiştir, binanın yapım işlerini ben yürüttüm, Türkeş Beyin vekili olarak ben parti başkanlık divanın yetkisiyle genel başkan yardımcısı Tahsin Ünal Bey Bahçelievler 7. Cadde 12. noterde bu protokolü yaptık. Hakim, Tahsin Ünal bina benim diyor dedi. Tahsin bey karıştırmış hadise benim anlattığım gibi dedim. Rahmetli Tahsin Hoca çok saf insandı. Noterdeki mukaveleyi binanın kendi üzerine devredildi sanmış hakime bina benim demiş hakim sormuş parayı neden aldın deyince de sağdan soldan buldum buluşturdum deyivermiş güldüm. Dışarı çıkınca hoca niye böyle söyledin diye sorunca, neileyim ben öyle sanmıştım dedi. Geç vakitlere kadar sorgulamalardan sonra halkı kitale sevk etmek suçu işlediğimiz iddiasıyla T.Ceza Kanunun 149/1 maddesi gereğince tutuklanmamıza karar verdi ve dil okulunun yolunu tuttuk. Aynı gün MSP'liler, TİKP lilerde hakim önüne çıkmışlardı. Sonradan öğreniyoruz ki 4 hakim bir araya gelmişler, Hamdi Sevinç, Vural Özenirler Üstün Günsan İlhami Uguryılmaz davaları aralarında taksim etmişler albay Hamdi Sevinç MSP'yi Üstün Günsan MHP Vural Özenirler, Halkevi'ni İlhami Uğur Yılmaz TİKP dosyalarını almışlar ve tutuklama konusunda söz birliği etmişler. ancak Hamdi Sevinç'in 3, kişi Erbakan, Tahir Büyükkörükçü, Temel Karamollaoğlu hariç diğerlerini serbest bırakması ortaklığı kırdırdı, sıkı yönetim komutanlığı bu karara itiraz ederek yeniden göz

altına almış, 15 Ekim gününde tutuklanmışlardır. Bu arada TBMM bütçe komisyon salanunda konseyin resmî toplantısı var. Konsey üyeleri 2. Başkan sıkıyönetim komutanı Kor General Recep Ergun sıkıyönetim baş savcısı Albay Nurettin Soyer, gündem: MHP ve MSP bu iki parti hakkında dava açılıp açılmayacağı.

Korgeneral Recep Ergun ve Savcı Nurettin Soyer iki parti hakkında konseye bilgi verirler. Tabi ki bunlar başına da aktardığı bilgiler ve belgeler, iddia namesinin de baş dayanağı sol örgütlerden yakalanan silâhların çekilmiş resimleri ve CHP Erzincan senatörü Niyazi Ünsal'ın mahkûm olan komünistleri nasıl memur yaptığını itiraf ettiği mektup, bazı kişilerden işkence ile alınan ifade Kenan Evren arkadaşlarına bakar dava açılıp açılmaması hakkında karar verilecek. 2. Üye dava açmaya gerek yok derken iki üye dava açılmasını savunur, Kenan Paşa ağırlığını kor, mademki iş buraya kadar geldi, delillerde bunu gösteriyor diyor, Özel kanunla MHP ve MSP yargılanıyor, Yalçın Doğan'ın Dar Sokakta Siyaset isimli kitabından aktardım. Bu kararda lehte ve aleyhte olan konsey üyelerinin ismi yok, lehte Sedat Celasun jandarma genel komutanı Nejat Tümer deniz kuvvetleri komutanı aleyhte Nurettin Ersin kara kuvvetleri komutanı, Tahsin Şahinkaya Hv. Kuvvetleri Komutanı. Noktayı koyansa Kenan Evren, bu karan verenlerin niyetlerini Yalçın Doğan aynı kitabın 134. sayfasında şöyle yazıyor; MSP Genel başkanı Erbakan zaten sevilmiyordu, MHP genel başkanı Alparслан Türkeş orduya politika sokmak istediği için zaten affedilmiyordu ve hiçbir zamanda affedilmeyecekti, bu tespiti doğrulayan bilgiler birkaç kanaldan bize ulaşmıştı, daha ihtilâlin başında bizler gözaltına alındığımız günlerde Evren'in sınıf arkadaşı Süreyya Koç Süreyya Koç kimdir? Süreyya bey Evren'in ve Türkeş beyin sınıf arkadaşıdır, Harb Okulunun yıldız öğrencilerindendir. Nazım Hikmet'in Kara Harp Okulundaki komünist faaliyetlerini ortaya çıkaran millî şuur sahibi ayrıca güreşle ilgili çalışkan atılgan bir öğrenci Kenan Evren ise Süreyya Koç'un himayesinde Harp Okulunu bitirir herkes kıtalara dağılır, zaman zamanda buluşma oluyor, Türkeş'le Süreyya Bey bir ara Çankırı piyade okulunda birlikte görev yaparlar. Süreyya Koç emekli olur, CHP'den politikaya atılır, milletvekili olur, bu arada İsmet Paşa ortanın solunu ilân eder, CHP çatlar, Turhan Feyzioğlu partiden kopar Süreyya Koç İhsan Kabadayı gibi asker kökenli kişilerde CHP'den koparak CGP'sini kurarlar. Kısaca anlattığım Süreyya 12 Eylül ihtilâlinin hemen başlarında Türkeş'e MHP ve ülkücülere karşı

yürütülen tutum ve davranışlara üzülen Süreyya Koç hemen köşke çıkar kimliğini açıklar Kenan Paşa'yla konuşmak istediğini söyler, mesaj Evren'e iletilir hemen alın der ve Süreyya Beyi kapıda karşılar, kucaklar, görevlilere de talimat verir. Süreyya Bey geldiğinde bana sormaya gerek yok hemen içeri alın der içeri girerler, kısa bir sohbetten sonra Süreyya Koç mevzu ya girer. Türkeş'e ve arkadaşlarına yaptığınız doğru değil onları derhal bırakın onlara yapılan muamele ilerde devlete zarar verir diyor ve ısrar ediyor ayrılıyorlar netice evrenin bu konuşmadan sonra hamisi Süreyya Beye karşı tutumu değişiyor, bir daha konuşmuyor, bu anlattığımız bize intikal edenlerden bir tanesidir, sınıf arkadaşların dan ve kıta arkadaşların dan muhtelif kişilerin bu konudaki taleplerini şefahtlerini reddetmiş, bu kişilerle irtibatını kesmiştir. Bütün göstergeler Türkeş'e ve MHP'ye yapılan zulmün odağında Kenan Evren'in olduğunun açık delilidir. Yazdığı hatıralarında Komünistler PKK'lılara karşı sarf etmediği şer teşkilat kelimesini yalnız MHP'ye ve ülkücülere sarf etmiştir, bu arada MHP milletvekilleri genel idare kurulu üyelerinin dışında disiplinli kurulu üyeleri, denetleme kurulu üyeleri, tam tekmil dil okulu tutuk evindeyiz." (Mehmet Doğan, *age*, 2000).

* * *

İhtilâlciler ilk başta Ülkücülere ilişmemişlerdi. Solun bir hareketi görülmeyip tek tek toplanınca bu defa Ülkücülerin üzerine gelindi. Binlerce ülkücüyü hapsedtiler. Türk milletini sevmenin "suç" olduğu bu muhakeme safhasında "tescil" edilmişti, dersek yanlış bir hükme varmış olmayız. 1944'te verilen mücadelenin bedeli, nasıl mücadele nispetinde ödettirilmek istenmişse; 1980'de de, emperyalizmin yerli uzantılarına karşı verilen mücadelenin bedeli, bu mücadelenin şiddeti nispetinde ödettirilmiştir. Alparslan Türkeş'in etrafında toplanan milliyetçiler, büyük kahır çektiler. Binlercesi şehit edildi, on binlercesi yaralandı. Ülkücüler yıkıcılara, bölücülere karşı mücadeleyi hiçbir zaman mükâfat için yapmamışlardı. Ancak, cezalandırılmalarını da asla beklemezlerdi. 12 Eylül 1980 Darbesi, vatanını sevenle sevmeyeni bir kefeye koydu; iki tarafa aynı cezayı verdi... Hatta öyle bir mahkeme teşkil edildi ki, nâhak yere asılsız mesnetsiz suçlamalarla Ülkücülerin alınlarına leke sürülmek istendi. Dokuz ülkücü asılarak öldürülürken, birçok genç gördükleri işkencenin sonucu ileriki zamanlarda hastalandılar ve hayatlarını yitirdiler. Binlercesi çeşitli hapis cezalarına çarptırıldı.

Türkeş dört yıl, yedi ay, yirmi beş gün tutuklu kaldı. 7 Nisan 1985'te tahliye edildi. Türkeş'in "sağlık problemleri" vardı. 29 Mayıs 1983'ten itibaren tutukluluğunun bir kısmı Askerî Mevki Hastanesinde geçmiştir.

Türkeş ve Ülkücüler hakkındaki iddianame 945 sayfaydı. Tamamen saçmalıklarla doluydu. İddianameyi okuduğumuzda göreceksiniz.

Türkeş 19 Ağustos 1981'de ilk duruşmada salona girerken MHP ve Ülkücü Kuruluşlar davasında muhakeme edilen 391 kişi hep beraber ayağa kalkıp İstiklâl Marşı okudu. Mahkeme heyeti de ayağa kalkmak zorunda kaldı. Bu yüzden mahkeme başkanlığı, daha sonraki günlerde Türkeş'i herkesten önce getirtti. Kış günlerinde de gençlerin Türkeş'in paltosunu giyip çıkarmasına yardımcı engellemek için Türkeş'ten sonraki bir iki sırayı boş bıraktırdı.

Bu duruşmalar sırasında unutulmayan bir olay var ki, bu olay bile mahkeme heyetinin peşin hükümlülüğünü, basiretsizliğini ve bilgisizliğini ortaya koymaya yeter. Öyle bir hata ki telafisi mümkün değildir. Mahkeme heyeti bu hatayı işledikten sonra muhakeme etmeye ehil olmadıkları için vazifelerinden uzaklaştırılmaları gerekirdi. Bu durum darbecilerin içine düştüğü zavallılığın başka bir yönüdür.

* * *

Türkeş mahkemede çok metindi. Soğukkanlıydı ve sükûnetle konuşuyordu. Ama öyle bir iddianame hazırlanmıştı ki, insanın kendisini zaptetmesi çok zordu. CHP'nin Erzincan Senatörü Niyazi Ünsal'ın mektubu, Ünsal MHP senatörü sanılarak iddianameye konmuştu.

15 Ekim 1981 günüydü. Türkeş, mahkemede iddianameyi eline alıp mahkeme heyetine gösterdi:

"Size kıyamıyorum! Bu İddianame sizin elinizin mahsulü değil! Dışarıda hazırlanmıştır. Niyazi Ünsal'ı MHP'li yapan iddianameyle mi bizi yargılayacaksınız?!"

Mahkeme heyeti üç kişiydi. Duruşma hâkimi Yarbay Vural Özenirler idi. Özenirler: "Vereceğimiz karardan milletimiz kuşkuya kapılacağından ve kendimiz de kuşku duyduğumuzdan davadan çekiliyorum" dedi. Önündeki dosyayı bırakıp içeri gitti. İkinci üye Ali Fahir Kayacan da çekildi, üçüncü üye de, iki üyeye bakarak içeri gitti. Dosyalar ortada

kaldı. Bir gariplik olmuştu. Salondakiler gülüştüler. Bir asker gelip dosyaları topladı.

Oturuma üç buçuk saat ara verildi. Bu arada mahkeme üyeleri çekilme kararı aldılar ve üstlerine bildirdiler.

Ancak Yargıtay, mahkeme heyetinin çekilmesini kabul etmedi.

Söylenişine göre Kenan Evren bu istifaları engelledi. Evren: “Bir sanık çıkış yapıyor, siz mahkemeyi bırakıyorsunuz, yerinize kimi atasak o mahkeme yürümez. Görevinize devam edin.” demiş.

Mahkeme heyeti vazifesine devam edecekti, üyelerden bir albay geri çekildi. Yerlerine biri general olmak üzere üç üye verildi ve mahkeme heyetinin sayısı beşe çıkartıldı.

* * *

12 Eylül mahkemelerinin acınacak durumunu da ortaya koyması bakımından Niyazi Ünsal meselesine açıklık getirmeliyiz.

İddianamede CHP senatörü Niyazi Ünsal MHP senatörü olarak gösterilmişti, Ünsal’ın yazdığı mektuptan yola çıkılarak MHP suçlanıyordu. CHP senatörünün mektubu MHP iddianamesine girmişse, diğer iddiaların nasıl olacağını siz düşünün.

İddianameyi mahkeme heyetine doğru sallayan Türkeş, savunmalarında şunları söylemiştir:

“İddianamede, kamuoyuna mal olmuş bir iddia da, Cumhuriyet Halk Partili bir senatörün MHP’li olarak gösterilmesidir. Yıllardan beri Cumhuriyet Halk Partili olan ve aşırı davranışlarıyla kamuoyunca da yakından bilinen Cumhuriyet Halk Partisi Erzincan eski Senatörü Niyazi Ünsal, iddia makamı tarafından MHP’li yapılmış ve bu kişinin yazdığı, suç sayılan bir mektup, tüyler ürpertici ve dehşet verici diye vasıflandırılarak bize mal edilmiştir. İddianamenin okunması sırasında, Sayın savcı bu konuya ‘Biz siyasetten anlamayız’ diyerek geçiştirmeye kalkışmıştır. Özü kabahatinden büyük olan bu ifadenin samimiyetine inanmak mümkün değildi. Çünkü, bize mektup yazan fakir fukara vatandaşlar, Türkiye’nin dört bir tarafından Ankara’ya getirtilip ifadeleri alınırken, ‘tüyler ürpertici ve dehşet verici’ denilen suçlar işlediği ileri sürülen MHP senatörünün ifadesine nasıl olur da başvurulmaz?

Böyle bir mektubu ele geçer ve niçin acaba bu çağrılıp bunun ifadesine başvurulmaz?

Madem ki Niyazi Ünsal MHP senatörüdür, niçin savcılıkça aranmamıştır, niçin hakkında işlem yapılmamıştır? Bu merakı mucip bir olaydır. Hem mektubunu çok ağır bir suç olarak kabul ediyor ve ondan dolayı bizi itham ediyor, suçluyor, hem de MHP senatörü kabul ettiği bu kişiyi aratıp buldurmuyor, ifadesine başvurmuyor, hakkında yasal bir kovuşturmayaya gitmiyor, bu çok dikkat çekici. Ve bu mesele burada bahis konusu olduğu zaman da o gün, gördünüz, sayın savcı kalktı, dedi ki, 'Ne var yani, ne olmuş yani, biz politikacı değiliz, biz ne bilelim CHP senatörü oluşunu, MHP senatörü zannettik.' (*Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkücü Kuruluşlar Davası-Sorgu-Alparslan Türkeş*, Ankara 1982, s. 59).

Dünya hukuk tarihinde ender görülebilecek bir muhakeme... 12 Eylül 1980 öncesinde karşı karşıya gelen iki parti vardı: Biri MHP, biri CHP... CHP'nin genel başkanları İsmet İnönü ve Bülent Ecevit, MHP'yi neredeyse parti olarak kabul etmedikleri gibi, ülkelerine sahip çıkan Ülkücülerin, komünist silâhlı kalkışmanın karşısında dirençlerini kırmak için her yola başvuruyorlardı. Niyazi Ünsal, CHP'nin ileri geri konuşan ve hemen her gün gazetelerde ismi geçen bir senatörüydü. Bir sıkıyönetim mahkemesi savcılar ve hâkimleri Niyazi Ünsal'ın CHP senatörü olduğunu bilemiyorlarsa, muhakeme ehliyetleri de yok demektir. Kaldı ki, İddianame, son şeklini alana kadar da birçok safhadan geçmektedir. Önce deliller toplanmaktadır. Deliller de birkaç kişi tarafından değerlendirilmektedir. Savcı, yardımcılarıyla mütalâa etmekte, daha sonra İddianame son şeklini almakta ve hâkimlere de dağıtılmaktadır. Bir kişi çıkıp da, burada bir yanlışlık var dememiştir. Karşısındakileri suçlamak için alelade bir mahkeme kurup sonucu belli bir muhakeme yapılmak istenmiş veya mahkeme heyeti çok cahildir. Hâliyle verilecek hükümler, tarih nezdinde kabul edilemez. Ancak ihtilâlin kanunları yürürlükte olduğu için elden bir şey gelmemektedir.

Alparslan Türkeş, mahkeme heyetinin akıl almaz bu açığını çok iyi değerlendirmiş ve gelecekte, çok bahsedilecek, liderliğin mümeyyiz vasıfları arasında gösterilecek bir tavır sergilemiş, suçlanan kişi olarak mahkeme heyetini geri adım atmaya zorlamıştır.

Türkeş'in Evren'e Mektubu: Milleti Yargılıyorsunuz

Türkeş, mahpusken Kenan Evren'e mektup yazmıştır. Türkeş'le aynı yerde tutulan MHP yöneticilerinden Mehmet İrmak, Türkeş'in Evren'e mektup yazma meselesini şöyle anlatmıştır:

"Başbuğ, askerî ihtilâli yapan Evren Paşaya mektup yazmayacaktı. Ama arkadaşların isteği üzerine o meşhur mektupları yazdı. Arkadaşların, 'Sizin Evren Paşa ile ilişkiniz olmuştur, hem de askerin psikolojisini çok iyi anlıyorsunuz. Paşaya bir mektup yazarak bizim suçsuzluğumuzu anlatın. Bizim tutukluluğumuz uzamasın' gibi istekleri olmuştur. Başbuğ da arkadaşları kırmamak için Evren'e mektup yazmıştır." (Hergün, 4 Nisan 1998).

Türkeş mektubunda Türk milliyetçiliğinin mahkûm ettirilmek istendiğini belirtmektedir:

*"Sayın Orgeneral Kenan Evren
Devlet Başkanı
Millî Güvenlik Konseyi Başkanı
Genelkurmay Başkanı*

Milletimiz için hayırlı sonuçlar vermesini temenni ettiğim 12 Eylül sonrasında, ben ve arkadaşlarım çok ağır bir itham altında bulunmaktayız. Açıklamaya çalışacağım sebepler karşısında bu mektubu yazmayı bir vazife telakki ettim.

Önce, şu noktayı işaret etmeye mecburum ki, daima, fiillerinden önce niyetlerinin hesabını kendi kendine vermeye çalışmış bir insanım. Devlet hayatında görev almış insanlar olarak, sorumluluğumuzun sadece tarihe karşı değil aynı zamanda milletimize karşı ve kendimiz için de olduğuna inanırım.

Maruz bırakıldığımız ağır ithamın gerekçesi olarak Sıkıyönetim Savcılığının ileri sürdüğü -zira talebimize rağmen partimize ait arama zabıtları hâlâ bize verilmemiştir- veya toplamaya çalıştığı dokümanlar, propaganda bakımından bir siyasi hareketi karalamak için malzeme olarak kullanılabilir. Nitekim benzeri şeyler yıllardan beri Marksist çevreler ve bazı siyasi muarızlarımız tarafından yapılagelmektedir. Ama, bütün bunların hukuki bakımdan cezai

sorumluluk manasına bir değer taşımadığı kanaatindeyim. Ancak bulundurulması suç teşkil eden bir kısım maddelerin varlığından bahsedilmektedir ki, bunlar var ise bunların sahiplerinin tespit edilmesi halinde cezalandırılmaları kanun gereğidir. Siyasi parti her gün yüzlerce insanın girip çıktığı bir sosyal merkez olduğuna göre, bu gibi şeylerin sahibi olarak bir hükmi şahsiyetin değil gerçek kişilerin ve hakiki sorumluların aranması da tabiidir.

Şu hususu da ifadeye mecburum ki, bir adli tahkikat, ancak kanunların tayit ettiği çerçeve içinde sanıkların leh ve aleyhindeki gerçek delillerin toplanması şeklinde yürütülürse salim sonuçlara götürür. Zora dayanan beyanlar ve zorlama yorumlar adaleti gölgeler. Halk arasında yoğunlaşan söylentilere nazaran, yurdun bir çok yerinde mensuplarımıza ve gözaltına alınan bazı kimselere yapılarak doğrudan doğruya bizleri suçlamaya matuf ifadeler alınmaya çalışılmaktadır. Özellikle Ankara ve Adana'da işkencenin kesif olduğu ve ciğerlere hava pompalamaya kadar vardığı söylenmektedir. Bu usullerle elde edilen ifadelerin mahkemelerce ciddiye alınmayacağı muhakkaktır. Ne var ki, kamu vicdanı ve tarihin böyle bir hazırlı tahkikatı hakkında vereceği hükümler ve bu gibi tutumların kamuoyunda yaratacağı gerilimi şer kuvvetlerin istismar etmesinden endişe ederim. Her şeye rağmen, bu tarz haberlere inanmak istemiyor ve yanlış olmalarını temenni ediyorum.

Sonuç olarak, zatalinizin hukuka olan saygısının güveni içinde, ki bu teminatı siz verdiniz, ifade ediyorum, mahkeme beraatla sonuçlanacaktır. Ne var ki, millî bekamız açısından maşeri vicdanın, zaruri olan bazı müspet hususiyetleri tahrip edilmiş olacaktır. Çünkü, kamuoyuna açık olması zaruri olan mahkeme, bir siyasi hareketle birlikte, ister istemez bir fikir hareketini, milletimizin tamamına yakın kısmının tabii olarak, tarihi ve sosyal yapısı icabı, içinde bulunduğu bir düşünce ve ruh yapısını da yargılamak zorunda kalacaktır. Bu düşünce ve ruh yapısı zatalinizin 12 Eylül günü ve daha sonraları veciz bir şekilde ortaya koyduğumuz milliyetçi, Atatürkçü görüş ve ilkeleridir.

Bu yapı, Türk milletinin her türlü emperyalizme karşı direncini teşkil etmektedir. Ne günümüz ne de gelecek nesiller için, bu direnç şuurunun duymadığı millî kıymetler, beraat etmiş

olsalar bile yargılanmış, horlanmış olarak damgalanmamalıdır. Beyanlarınızda istikametini bulan 12 Eylül Harekâtını, zedelenen bu direnci tahkim etmek cehdi olarak görüyorum.

Arz ettiğim bir yargılama ise, endişe ederim ki, bu direnci kamu vicdanındaki mesnetlerini yıkar ve çok geçmeden ülkemizi, bugünkünden daha beter surette yabancı ideolojilerin açık pazarı haline getirebilir. Sınırlardaki Mehmetçiğin, yabancı ideolojik propagandalar sebebi ile millî değerlere olan inancı kaybolursa vatan müdafaası yapılamaz. Bizim savunmaya çalıştığınız değerler -ki sizler de onlara dayanıyor ve onları hakim kılmaya çalışıyorsunuz- yabancı emperyalizm ve ideolojilere karşı milletimizin birliğini koruyan, ona hayatîyetini ve haysiyetini veren setlerdir. Siyasi propagandaların maalesef gölgelendiği bu gerçek, elbette ki zatalinizce malûmdur. Bu direnç şuur ve inancını tahrip ettirerseniz, her türlü emperyalizmin oluşturduğu barajların önü açılabilir. Çünkü ideolojik sızma ve psikolojik harp asrımızın en büyük gerçeğidir. Böyle bir vebali yüklenmeye ise, muhakkak ki hiçbir Türk'ün ne isteği ne de hakkı olabilir.

Biz bu fikirlerin siyasetini yaparken hata etmiş olabiliriz; kendimizi yeterince tanıtamamış olup beğenilmeyebiliriz. Ama bu düşünce ve hassasiyetler benim yahut partimin değil bütün milletimizindir ve hepimiz onlara sahip çıkmaya mecburuz.

27 Mayıs Hareketi yapıldığında, uzak veya yakın dahli olan hiç kimse, bu kurtarıcı hareketin Marksist emperyalizm propagandasına ortam hazırlayacağını düşünmemiş ve asla istememiştir. Ancak, sonraki yılları hep birlikte yaşadık ve gördük ki, komünizm bu hareketin açtığı gediklerden yararlanarak hayatımıza girdi ve şimdi sizler o gedikleri kuşatmaya, saldırıyı püskürtmeye çalışıyorsunuz. Takdir buyurursanız ki, -dış şartları bir yana bırakıyorum- millî bünyemiz o günlere nazaran daha zayıftır ve maalesef çok yara almıştır. Sanırım bir gün tarihler içinde bulunduğumuz dönemde Cumhuriyet tarihinin en kritik görevini deruhte ettiğinizi yazacaktır. Karar ve icraatınız bugüne kadar gelecek on yılları da etkileyecektir. Bunu gören bir mevki-desiniz. İnsanlar hata yapabilirler, ben bütün milletimizle birlikte sizin hata yapmamanızı temenni ediyorum. Parlamentar düzen içinde, belirli çıkmazlara düşürüldüğü herkesçe bilinen yasama

faaliyetleri ülkemizde gerekli düzenlemeleri yapamamıştır. Bu yüzden de gerekenleri düşündüğümüz ölçüler içinde yapamadık. Sizlerin milletin geleceği adına yapabilmenizi samimiyetle diliyorum.

Takdir buyurursunuz ki, Atatürk'ün Türk millî eğitime gösterdiği muhteva ve hedefler canlı tutulabilmiş olsaydı, 27 Mayıs sonrası, bu kadar beklenmeyen neticeler vermezdi. Yıllarca, Atatürk'ü yeniden yorumlamak, çağdaş yorumlara kavuşturmak yahut aşmak gibi palavralar arkasında millî şuur tahripçiliği yapıldı ve Marksizm'e yol açıldı. Komünizm bünyesinde cebir unsurunu taşıdığı ve büyük bir emperyalizmin ideolojik vasıtası olduğu için girdiği her az gelişmiş ülkeye er veya geç anarşi ve terörü de getirmiştir.

Ülkemizde, her gün dozu biraz daha arttırılarak verilen ideolojik zehirle bir kısım Türk gençleri kendi devletine, kendi bayrağına düşman edildi. Türk millî eğitimi ise köhne işleyişi içinde hiçbir şey yapamadı; bunu üstüne vazife bile saymadı. Atatürk'ün işaret ettiği, devleti kuran felsefe, bir ruh ve heyecan olarak gençlerimize hakim kılınamadı; bir hayat düsturu, bir vatandaşlık ve insanlık ahlâkı olarak eğitime sindirilemedi. Sadece coğrafya ve fizik bilgileri ise öğrencilerimizi komünizmin ve bölücülüğün saldırıları karşısında koruyamazdı. 27 Mayıs sonrasının hataları ise bir kısım anayasa kuruluşlarını ve bürokrasiyi bu saldırılara açtı. Şimdi siz, düşündüğünüz hukuki düzenlemelerle bunları tashih gayreti içindesiniz. Sizi bu tashihe tarihî bir görev olarak zorlayan şartlar milletin de tepkisini çekmiş, huzursuzluğu artırmıştır.

Hatırlanacağı üzere, bir kısım Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de anarşi 1968'lerde sol tarafından başlatıldı. O zaman karşıt gruplar diye bir şey yoktu. Bu anarşinin davet ettiği şartlar içinde 12 Mart Sıkıyönetim Mahkemeleri, devlete ve millete ait her kıymeti yıkmak ihanetine bulaşan yüzlerce insanı mahkûm etti; bunların içinde bir tek milliyetçi yoktu.

Şüphesiz ki bu gerçeğin apaçık ifade ettiği ciddi bir mana vardır. Bugün aynı mihrakların sizlere de yöneltmiş bulunduğu "faşizm, nazizm" gibi propaganda safsatalarını bir yana bırakarak açık vicdanla düşünürsek, milliyetçi gençlerin sonradan nasıl

ortaya çıktıklarını ve niçin bu kavgalara karıştıklarını anlamak kolaydır. Bir üniversitede İstiklâl Marşımız yerine Enternasyonal söylenebiliyorsa, bir meydanda kızıl bayraklar altında miting yapılabiliyorsa ve Türk eğitim kurumlarında Türk Milletini var eden kıymetlere alenen tecavüz edilebiliyorsa, bu manzaraları seyreden milyonlarca Türk gencinin hepsi de sessiz kalamazdı. Nitekim bir kısım gençler Türk milletinin yok edilmek istenen değerlerini savunmak üzere yer yer ve bazen maalesef kanunları ihlal etmek pahasına olayların içine karıştılar. Böyle bir karşı koyma hiçbir organizasyonu gerektirmeden, sosyolojik bir tepki halinde kendiliğinden oluyordu. Çünkü, bütünlüğü ile şuuru felç olmamış her sosyal organizma bir savunma refleksini ortaya koyar. Sizler de devletin bütünlüğünü, milletin birliği, bayrağın kutsiyeti, demokrasinin güçlendirilmesi gibi değerler uğruna bu hareketi gerçekleştirmediniz mi? Eğer demokratik devlet otoritesi devlet düşmanlarına karşı yerinde ve zamanında kullanabilseydi ve millî eğitimimiz gençlerimizi millî şuurla teçhiz edebilmiş olsaydı, milliyetçilerin olaylara karışması 12 Mart öncesine nazaran çok daha mevzi kalacaktı.

Ne yazık ki, hükûmetler otorite ve kültür boşluğunu dolduramadılar. Sizin de bildiri ve beyanlarınızda aynı tespiti yapmış olduğunuza memnuniyetle müşahede etmiş bulunuyorum.

Biz bu ilan edilmemiş ideolojik istilâ saldırısına karşı mücadelemizde daima hukuka saygıyı, kanunlara riayeti telkin ederek, milletimizin demokratik ve millî direnç ve birlik şuurunu güçlendirmeye çalıştık. Bir siyasi parti ne kadar yapabilirse o ölçüler içinde, devletimizi kuran felsefeyi gençlerimize mal etmeye ve onu yeniden yaşatmaya gayret ettik.

On altı yıllık bütün gayretimize rağmen siyasî başarımız sınırlı kaldı. Çünkü komünizm ve bölücülük içerde ve dışarıda daima bize saldırdı; milliyetçilik düşüncesini 'faşizm' olarak takdim etmekten bir çok taraftarlarımızla birlikte en yakın mesai arkadaşım Gün Sazak'ı şehit etmeye kadar maddeten ve fikren bizi kırmaya çalıştı. Onun dünya çapındaki propaganda gücüne karşı, bizim siyasî ihtiraslarımız değil sadece vatanperverliğimiz mücadele etti.

Her şeye rağmen milletimizin maruz kaldığı saldırıya karşı Türk milletinin mücadelesinde kamu vicdanında ciddi dirençler oluşturduğumuza inanıyorum. Bize oy veren ancak bir milyon seçmendir; fakat savunduğumuz Türk milliyetçiliği düşüncesine yani devletimizi kuran bu fikre heyecanla sahip çıkan nice milyonların varlığı da kesindir. Bu şüphesiz ki, sadece bizim eserimiz değildir. Ama bu yoldaki hizmetimizi tarih inkâr edemeyecektir.

Bu sebeplerle, bizlerin Türk Ceza Kanunu'nun 149. maddesinde belirtilen 'bölücülük' diye genel tavsifi yapılan bir suçtan dolayı yargılanması, sizlerin de sahip bulunduğumuz ve Cumhuriyetten bu yana devletimizin ana fikri olan bir düşüncenin de yargılanması neticesini doğurmasından kaygı duymaktayım. Devlet ve siyaset hayatında görev ve sorumluluklar yüklenmiş insanların düşüncelerinden tecrit edilerek ele alınması tarihte olduğu gibi bugün de mümkün değildir.

Hele kamu vicdanı bunu hiçbir zaman yapamaz ve yapması da beklenemez. Bizler düşünce ve siyasetimizde bir bütün olarak yargılanacağız. Bunun gelecek yıllara bırakacağı iz, milliyetçiliğin, millî şuurun, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliğinin mücadelesini yapmış siyasi kadroların devlet tarafından 'bölücülük' ithamı ile yargılanmış olduğu fikridir. Nitekim daha bu safhada benim ve arkadaşlarımin muhatap olduğumuz soruların büyük bir kısmı milliyetçilik düşüncesinin sorgulanması niteliğinde olmuştur.

İlerde hür ve demokratik çoğulcu rejime dönüldüğü zaman hainane faaliyetlerini sürdürecektir olan fesat ocakları ve propaganda merkezleri, böyle bir durumu daima Türk milliyetçiliğini kamuoyunda mahkûm etme fırsatı olarak kullanmaya çalışacaklardır. Nitekim niteliği zatıalınzce malûm bulunan ve tam bir 'beşinci kol' faaliyeti gösteren TKP korsan yayınlarıyla hâlâ bize saldırmakta, hâlâ bizi hedef göstermektedir. Çünkü TKP, ilerideki faaliyetleri için kitlelerde milliyetçilik şuurunun, devlete ve demokrasiye bağlılık idrakini güçlendirecek sivil kadroların şimdiden tasfiye edilmesini istemektedir.

Zaten 12 Mart'tan evvel öncelikle devlet güçlerini hedef seçmiş olan komünizm ve bölücülük, 12 Mart'tan sonra devleti nötralize

etmek için milliyetçilere saldırmıştır. Böyle bu fesat ocakları hem milliyetçileri fizikman imha etmek hem de devletin tepkisini geciktirmek, böylece güç ve zaman kazanmak istemişlerdir. Bu strateji bugünkü şartlarda TKP ve öteri komünist yayınların da yine milliyetçi kadrolara düşmanlık ve onları tasfiye tertibi olarak devam etmektedir. Dünyanın her tarafında komünizm ve bölücülük her zaman yargılanmış ama milliyetçiliği bölücülük ile itham edip yargılayan bir millî devlet görülmemiştir. Ülkemiz, halkımızın ve yüksek heyetinizin temel hedefi olan çoğulcu demokratik rejime geçtiği zaman, fesat odakları Türk milliyetçiliğini tasfiye etmek için, milliyetçilerin maruz kaldığı bu ithamı propaganda malzemesi olarak kullanacaklardır.

Nihayet, ben ‘Allah bir, devlet bir, vatan bir, bayrak bir’ şiarını yücelten siyasî ve fikrî bir hareketi yürüttüm. On altı yaşından itibaren dahil olmak şerefini kazandığım askerlik ocağından siyasi hayatımın şu anına kadar bütün ömrüm bu düşüncenin ve inancı en açık delilidir. Beni ve arkadaşlarımı, şüphesiz ki, tarih de yargılayacaktır. Ancak böyle bir hareketin milleti bölmek ve ‘ahaliyi mukateleye sevk etmek’ gibi bir ithama konu yapması herhalde gelecek hiçbir nesil tarafından unutulmayacaktır. Bu itham, ‘salt hukuk mantığı’ bakımından da halis niyetimize taban tabana zıt olduğu gibi, ceza hukukundaki ‘suçun maddî unsuru’ ile de mütenasip değildir.

Sayın Orgeneralim,

12 Eylül gününden bu yana vaki beyanlarınız, bizim de yıllardır savunmaya çalıştığımız ve bundan sonra da her şart altında savunmaya devam edeceğimiz düşüncelerin değişik bir üslupla teyidi niteliğindedir. Milletimizin geleceği hesabına bundan memnunum. Sarsılan millet hayatının adaletle yeniden tanzimi, hür demokratik rejime sağlıklı bir şekilde ve süratle dönülmesi, Türkiye’nin bundan sonraki hayatında bu tür bunalımlarla bir daha karşılaşmaması en samimi dileğimizdir.

Bu mektubu yazışımın asıl sebebi bu görevi yüklenmiş yüksek heyetin ve devletin başkanı olan zatalinizin şahsında millete ve tarihe karşı görevimi yerine getirmek konusundaki sorumluluk

duygumdur. Adil bir yargılama sonunda, bize asla yakışmayan bölücülük ve ‘ahaliyi mukateleye sevk’ ithamından beraat edeceğimizden şüphem yoktur. Bütün kaygım böylesine bir ithamın yarınki Türkiye’de Türk milliyetçiliğinin aleyhine devletimizin düşmanları tarafından kullanılabileceğidir.

Türk Devletini güçlendirmek, daha mutlu ve aydınlık geleceğimizin temellerini atmak ve hür demokratik rejimi yeniden ikame etmek yolunda zatalinize ve mesaî arkadaşlarınıza en samimi başarı dileklerimi sunarım.”

Alparslan Türkeş”

(12 Eylül’ün ardından Alparslan Türkeş’in Mamak Cezaevinden Orgeneral Kenan Evren’e yazdığı mektubun tam metni için: *Yeni Harman-Alparslan Türkeş Özel Sayısı*, S. 4, 11-17 Eylül 1998).

* * *

Türkeş savunmasında da *İddianame*’de Türk milliyetçiliğinin suçlu sayılmak istendiğini ortaya koymuştur:

“İddianamenin, ülkücü örgütün ülkemizdeki gelişimi başlıklı bölümünde maalesef Türk milliyetçiliğinin tarihi topyekûn suçlu sayılmaktadır. Anayasanın girişinde Türk milliyetçiliği tarifinin yer aldığı bir ülkede ve bariz vasıf milliyetçilik olan Atatürk’ün doğumunun yüzüncü yılını kutladığımız bir zamanda, milliyetçiliğin bütün tarihiyle mahkeme önüne çıkarılmasından daha utanç verici ne olabilir? Ancak istilâ ve işgal altındaki bir millet milliyetçilik yaptığı için suçlanabilir.

Şimdi bu utanç verici tabloya bir göz atalım: Milliyetçi, ülkücü düşüncenin tarihi akış ve gelişim süreci içinde bakınız ne gibi kuruluşlar yer alıyor. Biraz evvel saydığım kuruluşlar. Bunların faşizmle hiçbir zaman alâkası olmamıştır, nazizmle hiçbir zaman alâkası olmamıştır. Bu iddianame ile biz suçlanmak istenirken, maalesef Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluş felsefesi olan Türk milliyetçiliği suçlanmış ve Türk milliyetçiliği sanık sandalyesine oturtulmuş, dava edilmiştir.

Doğumunun yüzüncü yıl dönümünde Atatürkçülük ve Atatürk dava edilmiştir. Bu dava Türk milletin hayatında, Türk devletinin hayatında

ölümcül bir yara açmıştır.” (*Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkücü Kuruluşlar Davası-Sorgu-Alparıslan Törkeş*, Ankara 1982, s. 78-79).

Yeniden Partileşme

1982’den sonra ihtilâlciler yeni partilerin kurulmasına kontrollü olarak izin verdiler. Ülkücüler de hemen harekete geçtiler. 7 Temmuz 1983’te Muhafazakâr Partiyi (MP) kurdular. Partinin amblemi de Türkiye üzerinden yükselen bir çınardı. Kurucu Başkan Mehmet Pamak’tı. Pamak, Törkeş’i Askerî Mevki Hastanesinde ziyaret etmiş ve iznini almıştı. Pamak, aynı zamanda Evren’in TBMM yerine kurdurduğu Danışma Meclisi üyesiydi. Pamak’ın enteresan bir serüveni vardır. Devlet memuru olduğu için ülkücü gazete ve dergilerde takma isimlerle yazılar yazardı. *Hergün*’deki yazılarında “Mehmet Ercişli” adını kullanırdı. Konsey 26 Temmuz 1983’te 100 numaralı kararıyla 25 MP kurucusunu veto etti. Veto edilenler içinde Pamak da vardı. Mehmet Pamak, ailesinin doğudan geldiğini öğrenecek, böylece yeni etnik aidiyetini fark edecek, artık bu kimliğine İslâmî bir kılıf geçirerek, “hürriyet” nutukları atacak, amansız ve tavizsiz bir mücadele verecektir! Böyle bir isim daha vardır... Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinde ilk Ülkü Ocağı Başkanlığı yapan ve okula tek başına girmekle ve bu arada yüzlerce komünistle meydan kavgası vermekle meşhur, sonranın gazetecisi Yılmaz Yalçınır de, bahsettiğimiz gibi, Ülkücülerle yolunu ayırarak “radikal İslâm” çizgisine geçmiştir.

Pamak’ın MP Genel Başkanlığı kabul edilmeyince veto yemeyenlerden MP Genel Sekreter Yardımcısı eczacı Ahmet Özsoy, partinin genel başkanı oldu. Veto edilenlerin yerine yeni isimler Konseye bildirildi. Ama Konsey, 16 Ağustos 1983 tarihinde 117 sayılı kararıyla partinin 19 üyesini yine veto etti. Yine isim bildirildi. Ama konsey MP’nin seçimlere girmesini istemiyordu. Vetoların arkası kesilmez. Partinin seçime girebilmesi için 34 ilde teşkilâtlanması gerekiyordu. Bu da olmadı. 6 Kasım 1983’te yapılan, ihtilâlden sonraki ilk genel seçimlere Ülkücüler bir çatı altına gelemediler.

Ahmet Özsoy’dan sonra partinin başına yazar ve şair, eski milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu (1918-1993) geçti. 1985’e gelindiğinde, veto yiyenler partiye döndüler. İlk genel başkan yardımcılarında Ali Koç, 2 Aralık 1984’te Kurucular Kurulu toplantısında partinin genel başkanlığına seçildi. İsmail Hakkı Yılanlıoğlu partiden ayrıldı.

Muhafazakâr Parti, 30 Kasım 1985'te Ankara'da Selim Sırrı Tarcan Spor Salonunda yaptığı bir kongreyle Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üye sayısını artırdı. Partinin adı da "Milliyetçi Çalışma Partisi" olarak değiştirildi. Partinin amblemi de kırmızı zemin üzerine beyaz hilâl ve etrafında dokuz yıldız idi.

* * *

Türkeş, 9 Nisan 1985'te tahliye edildi. MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası 1 Numaralı Askerî Mahkemede sonra devam edecek ve 162 sayfalık gerekçeli karar 7 Nisan 1987'de okunacaktı. Türkeş on bir yıl on aya mahkûm olmuş, Genel İdare Kurulu üyelerinin hiçbirisi ceza almamıştı. Yeni infaz kanunundan dolayı bir gün hapis yatması gerekecekti. Yargıtay'da dava uzadı ve 11 Mayıs 1995'te zaman aşımından düştü. Herkes biliyordu ki, 12 Eylül fırtınasından dolayı Türkeş ve arkadaşları hapsedilmişlerdi.

Siyasî yasaklı olduğu için Türkeş siyasetle açıktan ilgilenmiyordu. Milliyetçi Çalışma Partisi (MÇP), 28 Eylül 1986'da milletvekillikleri boşalan 10 ilde yapılan seçimlere katılmış, ancak %2.2 oy alabilmişti.

* * *

Türkeş, 12 Eylül'den sonra başka partiye girmeyi düşünmemiştir. Girenleri de sert bir şekilde tenkit etmiştir. Halûk Dursun 1988'de Türkeş'le yaptığı konuşmayı nakletmiştir. Halûk Dursun Türkeş'e, "Bazı ülkücülerin 12 Eylül sonrasında MÇP'ye girmeyip ANAP, DYP gibi başka partilere gitmesini nasıl değerlendirdiğini" sorduğunda, başka partiye giden ülkücülerini ağır bir dille suçlamış ve "Bu şekilde davasına karşı, liderine, toprağa düşmüş olan şehitlerin hatırına karşı, 12 Eylül'den önce vermiş oldukları şerefli mücadelenin hatırına karşı vefasızlığı benimsemiş insanlar..." demiştir.

Haluk Dursun'un, "12 Eylül'den sonra parti kurmayı düşünmeyip DYP ve ANAP içinde kalmayı, kadroları orada toparlayıp büyük kitle partisinde mücadele etmeyi düşünüp düşünmediği" sorusuna ise şu cevabı vermiştir:

"Ben o şekilde bir politika gütseydim, 1965'te Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinde bulunmaz, Adalet Partisine geçerdim. O zaman da 'Milliyetçiler bugün Adalet Partisindedir. Prof. Osman Turan, Sadettin

Bilgiç, Faruk Sükan vs. burada diye isimler sayıyorlardı. Biz de ona karşılık Türk milliyetçiliğini siyasi aksiyon olarak iktidara getirmek mecburiyetindeyiz’ dedik ve ayrı bir parti halinde çalışmaya koyulduk. Eğer bugün aynı şekilde düşünürsek MÇP küçüktür, gelişemez, ANAP var, DYP var dersek, yeni kadrolar yetişmez, idealistlik ortadan kalkar, idealizmimiz ölür. Ama ben bugün hâlâ aksiyonun başında liderim, ideolojinin temsilcisiyim. Prensipleri ben koyarım.

Bu iş tutacak ve hareket, göreceksiniz yine eskisi gibi büyüyecektir.” (Halûk Dursun, “Türkeş Niçin AP’ye Gitmemişti”, *Son Çağrı*, 9 Nisan 1997).

* * *

Bu arada MÇP’de olağanüstülük yaşıyordu. Ali Koç, partinin genel başkanlığından istifa edince olağanüstü kongreye gidildi. Millî Selamet Partisinin Kars milletvekillerinden ve bakanlarından, Nizam Partisinin kurucularından Abdülkerim Doğru, Hüseyin Abbas ve arkadaşları MÇP’ye kayıt olunmuşlardı. Abdülkerim Doğru, milliyetçi fikir adamlarından, eski Dağcılık Kulübü Başkanı merhum Prof. Dr. Abdülmecit Doğru’nun kardeşi idi. Abdülkerim Doğru, 19 Nisan 1987 tarihinde yapılan kongrede genel başkan seçildi. Genel sekreterliğe Dr. Devlet Bahçeli getirilmişti. (Bkz. Dr. Arslan Tekin, *Milliyetçi Hareket’te Dr. Devlet Bahçeli Dönemi*, 3. bs., Ankara 2000). Genel başkan yardımcılarında biri de Tuğrul Türkeş’ti.

Bu listeyi Türkeş’in tercih ettiği belli idi. Bir ara dönem yaşanacaktı.

6 Eylül 1987’de yasaklı eski siyasîlerin siyaset yapıp yapmaması için referanduma gidilmişti. % 51 oyla eski politikacıların siyaset yasağı kalktı. MÇP Genel başkanı Abdülkerim Doğru, her ne kadar “emanetçi” değilim, “liderim” dese de, MÇP’liler, yasağın kalkmasıyla yönlerini Türkeş’e çevirmişlerdi. Bunun üzerine Abdülkerim Doğru ve beraber gelen arkadaşları istifa ettiler. Türkeş, 20 Eylül 1987’de de MÇP’ye üye oldu. 4 Ekim 1987’de yapılan Olağanüstü Kongrede de 210 delegenin tamamının oyunu alarak partinin genel başkanı seçildi.

Türkeş yine parti başkanıydı. İhtilâllerde, liderler asmadıktan sonra, tekrar partilerini kuruyorlar ve belki eskisinden daha azimli oluyorlardı. Türkeş’ten başka Demirel de, Ecevit de, Erbakan da yeni partilerinin

başlarına geçtiler. Demirel de, Ecevit de tekrar başbakan oldular. Erbakan ilk defa başbakanlık yaptı. Türkeş daha sonra parlamentoya girdi. Vefatından sonra da partisi ilk girdiği genel seçimde sandıktan % 18 oy oranıyla ikinci büyük parti çıktı ve 129 milletvekilini parlamentoya soktu. İhtilâller ise ülkeye verdikleri zararla anılır oldu.

Alparslan Türkeş'in liderliğinde 29 Kasım 1987'de yapılan genel seçimlere katılan MÇP % 2.91 oy aldı. Türkeş'in genel başkanlığında 12 Eylül 1980'den önce girdiği 1977 seçimlerinde oy oranı 6.42'ydi. Aradan geçen on sene sonunda yeni yeni toparlanmaya başlayan Ülkücüler ancak % 3'ü bulabilen bir oy potansiyeline sahiptiler.

Hapisteki Ülkücüler de çıkmaya başlamışlardı. Eski Ülkü Ocakları yöneticileri 27 Kasım 1987'de 2. Olağan Kongrede partiye katıldılar.

29 Mart 1989'da yapılan mahalli seçimlerde MÇP'nin İl Genel Meclis oy oranı % 4.2 idi. Bazı belediye başkanlıkları da kazanılmıştı.

* * *

12 Eylül 1980 Darbesinden sonra yeni anayasa yapılmış ve genel seçimlerde parlamentoya girebilmek için % 10 barajı getirilmişti. MÇP de, Millî Selamet Partisinin yerine kurulan Refah Partisi (RP) de, Yeniden Millî Mücadelecilerin eski lideri Aykut Edebali'nin genel başkanlığını yaptığı İslahatçı Demokrasi Partisinin (IDP) de yeni bir genel seçimde tek başına % 10 barajının üstüne çıkması mümkün görünmüyordu. RP de 1987'de ancak 7.2 oranında oy alabilmişti.

Bunun için partiler ittifak arayışına girdiler. Sağcı entelektüeller bütün milliyetçi ve muhafazakâr partilerin bir çatı altında birleşmesini arzu ediyorlar, bu yönde yazıyor ve konuşuyorlardı. Sağ partilerin bir araya gelmesine normal seçim ittifakının ötesinde bir anlam yüklenmek isteniyor, halkın umumî arzusu da böyle görünüyordu. "İnanan kesim" ittifak sağlanmasıyla bir "yumruk", bir "kalp" olacak, milliyetçi-mukaddesatçı insanlar, ikinci sınıf vatandaş görülmekten, her fırsatta itilip kakılmaktan kurtulacaklardı. Arzu öyle bir hâl aldı ki, parti yöneticileri görüşmekten başka çare kalmadığını düşündüler. İster mücerret, isterse müşahhas yönden bakılsın, zaten ittifaksız seçimi almak mümkün değildi.

MÇP ve IDP, daha önce en çok oyu alan RP'nin adı altında seçimlere girmeye karar verdiler.

Bazı MHP'liler RP bayrağı altında seçime girmeyi kabullenememişlerdi. Bunu Türkeş'e söylemişlerdi. Türkeş: "Ben de hazmedemiyorum ama köprüyü geçene kadar buna dayanacağız, ondan sonra partimize döneceğiz." diyerek MHP'lilere ikna etmişti.

Diğer tarafta, PKK'nın siyasî kanadı gibi faaliyet gösteren DEP, SHP ile işbirliği yapmıştı.

20 Ekim 1991 Genel Seçimlerinde üç partinin ittifakı neticesinde % 16.9 oranında oy alındı. MÇP, RP'nin çatısı altında TBMM'ye 19 milletvekili sokmuştu. Bu milletvekilleri RP'den ayrılarak bağımsız kaldılar. MÇP'ye geçmelerine 86. madde engeldi. Onun için Demokratik Hareket Partisini (DHP) kurdular. 29 Aralık 1991'de yapılan 3. MÇP Olağan Kongresinde DHP, MÇP'ye katıldı. Alparslan Türkeş de tekrar Milliyetçi Çalışma Partisinin genel başkanı seçildi.

Türkeş, bu kongrede yaptığı konuşmada, Ülkücülerin komünizmin çökmesi ve esir Türklerin bağımsızlıklarına kavuşmasıyla iki büyük zafer kazandıklarını söylemiştir.

Sovyetler'in dağılması, komünist idarelerin birbiri ardına çökmesinde ülkücülerin rolü nedir? Daha doğrusu var mıdır?

Bu mesele çok tartışılmıştır. Sovyetler'in dağılmasında, insan yapısına aykırı, bir komünist rejimin dayanma noktasının ancak buraya kadar olması yanında, Sovyetler'in yayılmacı politikasının iflâsının da rolü büyüktür. Yayılmacı politikanın Türkiye'yi içine almaması düşünülemez. Türkiye'de bir komünist iktidara en büyük engel Ülkücülerdi. Komünist bir iktidar kurulması hâlinde Sovyetler için bu büyük bir motivasyon olacaktı. Belki Deli Petro'nun vasiyeti, kendileri silâh kullanmadan gerçekleşecek, Sovyetler Boğazlara, Boğazlardan Akdeniz'e inecekti.

Türk Cumhuriyetlerine gittikçe ve onlar Türkiye'ye geldikçe konuştuğum Türk Cumhuriyetlerinden aydınlar, Sovyetler zamanında, 1970'li yılların o hareketli günlerinde, Sovyet gazetelerinde Ülkücüler hakkında çok ağır yazılar çıktığını söylemişlerdir. Türk birliğini savunan aydınlar bu yazıları okuyarak yön bulmuşlar, komünist yönetimin suçladıklarının "muteber" olacağı inancının taşımışlardır.

MÇP, Temmuz 1992'de bölünmeye de uğradı. Yedi milletvekili MÇP'den ayrılarak Büyük Birlik Partisini (BBP) kurdular.

MHP'ye Dönüş

Milliyetçi Çalışma Partisi etrafında toplananlar ve dışarıdakilerle bu gelişmeler yaşanırken, MHP'nin kongresi 27 Aralık 1992'de Ankara Söğütözü'nde Yükseliş Kolejinin salonunda toplandı.

Türkeş, muhaliflerin çokluğu sağlamasının önüne geçmek için taktik geliştirdi. Ülkü Ocakları Türkeş'in yanında idi. Kendisini destekleyen delegeler ve taraftarlarıyla 07.30'da kongrenin yapılacağı Söğütözü'ne gitti. Fakat salonun kapıları kilitliydi. Bu polisin bir tedbiriydi. Türkeş çok kızmıştı. Kapıyı tekmeleyip açtı. Bu soğukta kimse dışarıda bekletilemezdi! Liderin hareketi kitleye bir heyecan ve azim vermişti. Türkeş'in tavizsiz tavrı, lidere duyulan güveni tazelemişti. Ülkü Ocaklı gençler kapıları o kadar sıkı tutuyorlardı ki, hangi delegenin Türkeş'i hangi delegenin Somuncuoğlu ve arkadaşlarını desteklediğini düşünmeden girişlere izin vermiyorlardı. Salonda delege çokluğu olmazsa kongre iptal edilecek, ikinci kongre ise Sadi Somuncuoğlu'nun bürosunda yapılacaktı. Çünkü, 12 Eylül 1980'den önce son genel idare kurulu adına yetkiyi Somuncuoğlu kullanmış ve kongre ilânını o vermişti. Sonunda gençler ikna edilip delegelerin girmesi sağlandı. 451 delegenin hazır bulunduğu açıklandı.

Türkeş, delegeleri ve misafirleri etkileyecek ikinci hareketini daha yaptı. Kongre açılır açılmaz kürsüye yürüdü ve hemen konuşmaya başladı. Konuşması çlgın tezahüratla zaman zaman kesiliyordu. Türkeş, sade ve açık cümlelerle Ülkücülerin mücadelesinin zaferini ilân ediyordu:

“Komünizmin illetini haykırdık, çok şükür çöktü gitti. Esir Türklere hürriyet dedik, bize Turancı diye saldırdılar. Çok şükür o da gerçekleşti. Bu kadar isabetli görüşü olanlar başka ülkelerde iktidar olur!”

Kongrede partinin feshine, isminin ve ambleminin de MÇP tarafından kullanılabileceğine karar verildi.

Muhaliflerin bütün çabalarına rağmen Alparslan Türkeş, karizması ve siyasî manevrasıyla, MHP'nin MÇP'den ayrı bir parti olarak yoluna devam etmesinin önüne geçti.

O dönemde Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın partinin içine el attığı, önce BBP'yi kuranlara umut vererek ayırdığı, sonra Sadi Somuncuoğlu'nu desteklediği gazetelerde yazılmıştı.

24 Ocak 1993'te de MÇP'nin 4'üncü Olağanüstü Kongresi toplandı. Kongrede, MÇP'nin ismi MHP olarak değiştirildi ve üç hilâl amblem kabul edildi. Alparslan Türkeş, 589 delegenin oyu ile partinin genel başkanı seçildi.

Türkeş kongrede şu konuşmayı yapmıştır:

“12 Eylül baskınıyla kervanı vurulan ve dağıtılan Milliyetçi Hareket, bugün bu salonda gerçekleşen muhteşem vuslatla, 12 Eylül evvelinden 12 Eylül sonrasına ve bugünlere kadar uzanan, aslında hiç sapmamış, hiç kırılmamış olan bir çizgi üzerindeki yürüyüşünde 12 Eylül hukukuyla kullanılamaz hale getirilmiş haklarını artık tamamen geri almanın hazzını yaşamaktadır. Artık, dedelerimizin azamet ve ihtişam sembolü diye isimlendirdiğimiz şanlı üç hilalimiz; yine şerefli bir mücadelenin adı olarak tarih sayfalarına yazılan ‘Milliyetçi Hareket’ ismi 12 Eylül’den bu yana olduğu gibi sadece gönüllerimizde yaşayan ve bir sevgi unsuru olmaktan çıkarak, hukuken ve fiilen de siyasî hayatımızdaki şerefli yerini yeniden alma imkânına kavuşmuş bulunmaktadır.

Milliyetçi Hareket kervanını en zor şartlarda yürüten ve 12 Eylül sonrasında bu hareketi Meclise taşıyan kadrolar ve siyasî organizasyon MÇP'dir. Eğer MÇP olmasaydı, eğer 12 Eylül sonrasında Milliyetçi Hareket davasını yürütme ve temsil gayretinin isimsiz erleri olan MÇP'lilerin siyasî mücadeleleri olmasaydı, acaba ortada 27 Aralık evvelinde “MHP açılsın mı kapansın mı” tartışmalarının yapıldığı bir zemin kalabilir; Milliyetçi Hareketin bugününden yarınına hangi yolu takip edeceğinin münakaşaları yapılır mıydı? Dün olduğu gibi bundan sonra da Türk milliyetçiliği hareketinin yegâne temsil yeri üç hilâlli bayrağı ile MHP olacaktır.”

Türkeş, konuşmasında “baskın” ve “kervan” kelimelerine yer vermiştir. Baskın “eşkiya”yı, kervan ise “menziline varmak için yol alan katarı” temsil eder. Türkeş, yine korkusuzca, 12 Eylülcülere “eşkiya” benzetmesi yapmış ve eşkiyanın kervanlarını dağıttığını söylemiştir.

12 Eylül 1980 Darbesinden sonra partiler kapatıldı. 1992'de yeniden açılmaları sağlandı. 12 Eylül öncesi partilerin içinde yalnız CHP ve MHP isimlerini devam ettirmişlerdir. Bu iki partiden de yine yalnız Alparslan Türkeş, eski partisinin başına geçmiştir. CHP'nin 12 Eylül öncesindeki son genel başkanı Bülent Ecevit, DSP'yi kurduktan sonra CHP'nin peşine

düşmemiş ve bu partinin ismini alanların bütün davetlerine rağmen onlarla aynı çatı altında toplanmamıştır.

Süleyman Demirel de, son genel başkanı olduğu AP'yi bırakmış, Doğruiyol Partisinde yoluna devam etmiştir. Millî Selamet Partisi de maziye karışmış, son genel başkanı Prof. Dr. Necmettin Erbakan Refah Partisini kurmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi, yeniden açıldıktan sonra ilk defa 27 Mart 1994 Mahalli İdareler Seçimlerine katıldı. MHP bu seçimlerde % 7.96 oy aldı. Bu oran 1980 öncesinden de yüksek bir orandır. Bu seçimlerde 7'si il, 56'sı ilçe, 55'i belde olmak üzere 118 belediye başkanlığı kazandı.

MHP neden yükselmişti? MHP kurmayları bunu, "MHP'nin Türk milletin genel temayülüne ve hissiyatına tercüman olan bir muhteviyata sahip olmasına" bağlamışlardır.

* * *

Türkeş, partisinden bazılarının kopmasını bile göze alarak Demirel'in başbakan olduğu DYP-SHP ortaklığına destek vermiştir.

1992'de PKK'lılar neredeyse hedeflerine ulaşmıştı. Mecliste temsilcileri bile vardı. Turgut Özal başbakanken de, cumhurbaşkanıyken de PKK çevresiyle temas hâlindeydi. Federasyondan bile bahsediyordu. Özal'da "vizyon" gören bazı gazeteciler Bekaa vadisine, Şam'a gidiyor, Öcalan'ın ekmeğini yiyor, çayını içiyor, "ev"inde misafir oluyordu. Sonra Öcalan'ın fikirlerini gazetelerinde yazıyorlardı. Vatanseverler sistemli olarak sindirilmeye başlanmıştı.

Rıza Müftüoğlu'nun anlattığına göre, MHP, DYP-SHP Koalisyonuna güvenoyu verdikten birkaç gün sonra SHP içindeki DEP'liler toplantı yapmışlar ve demişler ki: "Niye Türkeş DYP-SHP Hükûmetini destekledi? Bunlar PKK'nın üzerine yürüyecekler... Yoksa Türkeş kolay kolay destelemez. Biz bu partiden ayrılalım."

İkincisi... Türkeş şunu söylemişti: "Ben öyle sanıyorum ki Demirel, SHP'yi birkaç sebepten dolayı tercih etti... Sadece ANAP-DYP kavgasından dolayı değil. SHP o dönemde dışarıda kalmış olsaydı, mevcut hükûmet PKK'nın üzerine o kadar şiddetli yürüyemezdi. Çünkü bunlar o zaman muhalefet yapacaklardı."

Bir diğer sebep şu idi: DYP-SHP Hükûmeti kurulduğu vakit dışarıda muhalefette üç parti kalmıştı. ANAP, RP ve MHP... Bu üç parti koalis-yona muhalefet edecekti, MHP ister istemez RP ile yarışacaktı. Bu, MHP tabanını daha keskin hâle getirecekti. Ayrıca, RP'nin çizgisinde mecburen muhalefet etme ihtiyacı doğacaktı. RP ile aynı çizgide muhalefet etme MHP için hem siyaset açısından, hem de devletin ve milletin geleceği açısından uygun değildi. MHP'liler, ANAP ve RP'nin dışında yapıcı bir muhalefet örneği sergilemeyi tercih ettiler. Bunun için güvenoyu verdiklerini belirtiyorlardı. Türkeş, kurmaylarına şunu söylemiştir:

“Bölücülük had safhadadır. Geniş bir cephe kurmalıyız. Bu cephenin içinde solcular ve sosyal demokratlar da yer almalıdır. Sosyal demokratlar ve solcuları bölücülerle işbirliği yapma durumundan çıkarmalıyız. Bölücülerin güçlerini azaltmalıyız. Bunun için solcular ve sosyal demokratlara zeytin dalı uzatmak durumundayız.”

Nâzım Hikmet Ran'ın Şiiri

MHP, Olağan 4'üncü Kongresini 9 Kasım 1994'te yaptı. Türkeş, kongredeki konuşmasında, daha çok bölücülük üzerinde durdu.

Türkeş'in stratejisi, PKK destekçilerinin alanını daraltmaktı. Solun Türk milliyetçiliğine ve Milliyetçi Hareketin liderine karşı bir düşmanlığı vardı. Bu düşmanlık bütün çabalara rağmen kırılamıyordu. Öyle bir düşmanlık ki, Türkeş'le bir arada görünmektense, PKK ile bir araya gelme tercih ediliyordu. Türkeş, bu kongrede farklı bir mesaj vermek istedi. MHP kongresinde Nâzım Hikmet Ran'ın şiirini okumasının sebebi budur. Okuduğu bölüm şu:

“Dörtnala gelip uzak Asya'dan / Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan / Bu memleket bizim...”

Bunu Türkeş bilerek yapmıştır. İşin gerçeği ne? Siz sosyal demokratlar demokrat, solcu olabilirsiniz ama vatanın bölünmemesinden, tek bayrak, tek dil, tek devletten yanaysanız bugünkü tehlikeye karşı sizinle bir olmak durumundayız. Zaten milliyetçiliğin gereği de bu. Milletlerarası münasebetlerde devletlerin sürekli dostu ve düşmanı yoktur... Menfaat neyi gerektiriyorsa o yapılr... Türk milliyetçileri de 1980 öncesi komünizmle mücadele etmişse ülkesi için etmiştir... Bugün yine bölücülerle mücadele ediyorsa, onlara karşı olanlarla, en azından bazı

psikolojik yakınlaşmalar içinde bulunması da milliyetçiliğin gereğidir. Burada bir taktik vardır.

Türkeş'in kurmayları şu fikirdeydiler: Türkeş, koalisyon ortağı SHP'nin Genel Başkanı Erdal İnönü için deseydi ki, bunun babası 1944'te benim tırnaklarımı söktü... Ben buna güvenoyu vermem... Bu, milliyetçi bir tavır olmazdı; nefret üzerine kurulu bir siyaset olurdu. İsmet İnönü'nün oğlu, 1993'te Birinci Türk Kurultayında Türkeş'in davetlisi olarak Antalya'ya geldi ve demir dövdü.

1994'teki kongrede Türkeş'in Nâzım Hikmet Ran'ın şiirini okuması önceden kararlaştırılmamıştı. Kongrede genel başkan seçildikten sonra yaptığı konuşmada oldu. Konuşmasının ilk dört sayfasını Müftüoğlu hazırlamıştı. Kapanış konuşmasında ayrı metin olarak vermişti. Fakat onun verdiği metni okumadı. Başka bir konuşma yaptı. Müftüoğlu, Türkeş'e sordu: "Başbuğum neden böyle konuştunuz?" Hâdisiye şu: O zaman Kültür Bakanlığındaki bir bürokrat Türkeş'e: "Nâzım Hikmet'in şu şiirini koyunuz... İyi olur." demiş. Fakat Türkeş, "Ben onun söylediği sebeplerle okumadım. Ben, bölücülüğe karşı solcuları bu tarafa çekmek için okudum." dedi.

Bazı çevreler Türkeş'in "vatan haini" diye nitelendirdiği birinden şiir okumasını "büyük değişim" diye gördüler. Nâzım Hikmet (1902-1963), 1951'de Rusya'ya kaçmış ve Stalin'i öven şiirler yazmıştı.

Daha sonra, Türkeş'e, partisinin Ankara Hilton Otelinde, 13 Kasım 1994 günü basına verdiği yemekte gazeteciler Nâzım Hikmet Ran'ın şiirini neden okuduğunu sordular. Türkeş şöyle dedi:

"O şiir, Kurtuluş Savaşı'mızın destanıdır ve güzel Türkçe ile yazılmıştır. Ayrıca ben Nâzım'dan o şiiri okumakla sol kesime zeytin dalı uzattım. Sertliklerin, menfi bakışların ortadan kalkmasına hizmet etsin diye okudum. Ülkenin birliği, bütünlüğü için bu ayırım ve cephe görüntüsü ortadan kalkmalıdır. Buna hizmet etsin diye okudum." (*Türkiye*, 15 Kasım 1994).

Türkeş: Kuzey Irak'a Girilsin

Turgut Özal'la, 1993'te Antalya'da yapılan Birinci Türk Kurultayında karşılaştılar. Körfez Savaşı başlamıştı. Özal, Kuzey Irak'a girilmesinden yanaydı. Türkeş, Özal'a bir mektup yazar:

“Sayın Cumhurbaşkanım,

Yüksek müsaadelerinizle aşağıda ‘Körfez Politikası’ ile ilgili görüşlerimi beyan etmek istiyorum.

Körfez Krizi ile ilgili dış politikanız her bakımdan ülkemiz menfaatlerine uygun ve isabetli bir politikadır.

Bugün yürütülen Körfez politikasını asıl baltalayanlar dış kaynaklardır. Başta Yunanistan bu yönde faaliyetlerini Batı ülkelerine yoğunlaştırmaktadır. Yunanistan ve bazı Avrupa ülkeleri Türkiye’nin ABD ile birlikte hareket edip, barış masasında ülkemizin söz sahibi olmasını, Ortadoğu’da kuvvetli bir Türkiye istemedikleri için sakıncalı bulmaktadırlar.

Batılı bazı ülkeler Ortadoğu’daki şu andaki menfaatleri açısından da Türkiye ABD müşterekliğini uygun görmemektedirler.

Yunanistan’ın Batı ülkelerini tahrik etmedeki nedeni Kıbrıs ve Ege sorununun çözümünde Türkiye’nin güçlü olması ihtimalidir. Yunan lobisinin katkısıyla Avrupa ülkelerinden bazıları Türkiye’nin ABD’nin yanında Irak’a karşı savaş girmesini engellemeye çalışmaktadırlar.

Bu propagandaların tesiri altında içi muhalefet tesir altında kalmaktadır.

Bu sebeple iç politikanın da yeniden dengelenmesi çalışmalarının yürütülmesi bana göre önem kazanmaktadır. Şu anda Zatalilerinizin liderliğinde yürütülen Körfez politikasının sorununa kadar sebatla götürülmesi ve ABD güneyden taarruza geçerken, Türkiye’nin de kuzeyden Irak’a girmesi ülkemizin belki de yarım yüzyıl ileri gitmesine sebebiyet verecek derecede önemlidir.

Ancak takdir buyurulacağı üzere zafer kazanmak için de gerekli her türlü hazırlığın yapılması da şarttır.

Körfez Krizi ile ilgili dış politikanız her bakımdan ülkemiz menfaatlerine uygun olmasına rağmen bu politikanıza karşı yurdumuzda şiddetli bir muhalefet havası estirilmektedir. Eskiden beri kamuoyu oluşturmada çok başarılı olunmasına rağmen nedense son zamanlarda dış politika konusunda bu husus ihmal edilmiş gibi görülüyor. Memleket içi kamuoyunu ve dünya kamu-

oyunu körfez politikamız lehinde hazırlamak için acele ve ciddi çalışmalara ihtiyaç vardır. Bunun için Cumhurbaşkanlığına bağlı ‘Halkla İlişkiler Müşavirliği’ adı altında uzman kişilerden oluşan bir teşkilat kurulmalı ve bu teşkilat içinde bir ‘Yurtiçi kamuoyu oluşturma’, bir de ‘Avrupa ve Amerika kamuoyu oluşturma’ daireleri ile ‘Enformasyon (Görevi istihbarat toplama)’ dairelerinden oluşan birimlerle ilmî bir şekilde aydınlatma faaliyetine girişilerek kamuoyu desteği sağlanmalıdır.

Körfez Krizi Türkiye için tarihî bir fırsatı ortaya çıkarmıştır. Musul ve Kerkük’ün bizim tarafımızdan alınması çok önemlidir. Bu uğurda gerekli desteği sağlamak için gerekirse el altından gizlice bu bölgedeki petrol menfaatlerinin bir bölümü ABD ve İngiltere şirketlerine teklif edilmelidir.

Özetle yürütmüş bulunduğunuz Körfez politikasının tam başarıya ulaşması için her zaman emirlerinize amade bulunduğumu arz etmek isterim.”

Alparslan Türkeş''

‘1944 Milliyetçilik Olayı’ Kitabı

1944 hâdiseleri, Türkeş’in 1960 İhtilâliyle ortaya çıkmasından sonra tekrar konuşulmaya başlanmıştır. Öyle sanıyorum ki, böyle bir hâdisede Türkeş yer almamış, hapse girmemiş olsaydı, sol-kozmopolit kesim tarafından “ırkçılık-Turancılık” denerek tahfif ve tezyif edilen mesele tarihî bir yadigâr olarak kalacak, bir dönemin baskıcı rejimine örnek gösterilecekti.

1960 İhtilâlinin ilk günlerinde Türkeş’in 1944’te Atsız’la birlikte muhakeme edildiği anlaşılmamıştı. Sonra birileri tozlu rafları karıştırırken keşfediverdiler. Hele Millî Birlik Komitesinde anlaşmazlık baş gösterince, bir tarafın başını çeken Türkeş’e karşı inanılmaz, akla hayale gelmez, tasavvurun ötesinde saldırılar başlayacaktır. Aynı zihniyetteki insanlar, aynı argümanları kullanarak, aynı kalıp ifadelerle yepyeni portre çiziyor ve Türkeş başka bir “mahlûk” gibi göstermek için çırpınıyorlardı. Yıllar yılı, Türkeş’in her adımında, hezeyan derecesine varan saldırılar hiç hızını kesmeyecekti.

Türkeş, bu hezeyanlar karşısında 1944 hâdiselerinin ne olup ne olmadığını izah etme ihtiyacı duydu. İleriye matuf düşünceler taşıyanlar, geçmişlerinde karanlık gösterilmek istenen noktaları tek tek aydınlatmalıydılar. Kimse geriye dönüp baktığında hakkında şüphe duyacak bir şey bulamamalıydı.

Türkeş, 1944'te "ırkçılık-Turancılık" suçlamalarına neden maruz kaldığını, neden hapse atıldığını, nasıl serbest bırakıldığını, kendilerini suçlayanların ve hapsedenlerin niyetlerinin ne olduğunu bir bir anlatmalıydı. 1944 *Milliyetçilik Olayı* 1967'de önce *Yeni İstanbul* gazetesinde tefrika edildi. Sonra kitap hâline getirildi. Hatıraların yayınlanışında *Komitacılar, Ordu ve Politika* kitabının yazarı ünlü gazeteci Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu (1901-1970)'nun da emeği vardır. O da üslup bakımından hatıralara göz atmış ve gerekli düzeltmeleri yapmıştır.

Alparslan Türkeş, hatıralarının 1972'de yapılan ikinci baskısına yazdığı önsözde 1944'te, kendilerine zulüm yapılmayıp da milliyetçilerin ikazına kulak asılsaydı, Türkiye'nin şartlarının daha başka olacağını izah etmektedir. Bu anlamlı izahı aşağıya alıyoruz:

"1944 *Milliyetçilik Olayı* kitabının birinci baskısı hızla tükendi. Her taraftan, devamlı olarak kitap arandığından yeniden basılması zaruri oldu.

Birinci baskı ile ikinci baskı arasında geçen zaman içerisinde yurdumuzda çok ciddi ve acıklı olaylar meydana geldi. 12 Mart 1971'de Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından verilen muhtıra, millet hayatında yeni bir safha açtı. Bu arada komünizme ve bölgeciliğe, bölücülüğe kaymış olan pek çok gençler ve aydınlarımız, sert kovuşturmalara uğradılar. Silahlı çeteler kurularak partizan savaşlarına girişildi. Memleketimizde misafir bulunan yabancılar taarruza uğradılar, kaçırıldılar veya katledildiler. Bunları yapanların bir kısmı, devlet kuvvetlerine silahla karşı koydukları bir sırada yapılan çarpışma sonunda vurularak öldüler.

Türk gençlerinin birçokları tutuklandı ve halen de tutuklu bulunmaktadır. Bunların tuttukları yolun ne kadar yanlış olduğu ve memleketimiz için zararlı, yıkıcı bulunduğu bellidir. Fakat bu gençler yanlış dahi olsa, inandıkları bir ülkü için, hayatları dahil, her şeylerini feda etmekten çekinmeyecek kadar davranışlar göstermişlerdir. Memleketimiz için bu durum ne büyük acıdır ve Türk Milleti için ne büyük kayıptır.

Niçin Türk milletinin on binlerce genci ve aydınları vatan için zararlı olan bu yıkıcı akımlara ve hareketlere sürüklenmişlerdir...? Niçin memleketimizin bu talihsiz çocukları Türkiye'yi bölgelere göre parçalayarak ayrı ayrı küçük devletler haline sokmak ihanetine sapmışlardır? Niçin üniversitelerimizde yıllarca okuyup yetişmiş olan bu insanlar 'Ben Türk değilim, Müslüman değilim... Türkiye diye bir varlık tanımıyorum...' şeklinde ifadeler vermişlerdir...

Yurdumuzun evlatları olan bu gençler üniversiteye gelmeden önce, aile yuvalarında bulundukları zamanlarda, bu kötü ve yanlış fikirlere sapmış değillerdi. Hatta birçokları gerçek manada vatansever ve milliyetçi idi. Bunların millet için kaybolmalarının sebebi memleketimizin birçok yıllardan beri 'İçine yuvarlandığı fikir ve inanç boşluğudur. İnsanlar inançla, ülküyle yaşarlar, mutlu olurlar ve yükselirler. İnançsız ve ülküsüz bir kimse kendisini boşlukta bulur ve sadece içgüdülerinin tesiri altındaki olaylar içinde sürüklenir, davranışları ve hayatı tesadüflere bağlı kalır.

Yaşadığımız çağ her şeyden önce bir ideoloji ve kültür savaşı çağıdır. Kendi millî kültürünü geliştirme yoluna gitmeyen milletler ve kendi millî ülküsünü tayin edip insanlarını bu millî ülküyle yetiştirme yoluna gitmeyen toplumlar, yabancı kültürlerin ve yabancı ideolojilerin esiri olurlar. Türkiye'miz birçok yıllardan beri yabancı ideolojilerin ve yabancı kültürlerin taarruz ve istilasına maruz bulunmaktadır. Yaşadığımız çağda düşman topu tüfeğiyle hayatımızı ve sanat dünyamızı istila etmeye girişmektedir. Bunda başarı sağladıktan sonra düşman silahlı kuvvetlerinin devletimizi ve vatanımızı ele geçirmesi basit bir meseleden ibaret kalır.

1917 yılından beri Rus emperyalizmi yeni bir örtüye bürünmüş ve yepyeni, aynı zamanda çok kuvvetli, hatta müthiş bir silaha sahip olmuştur. Bu silah komünizm doktrini ve komünizm ideolojisidir. Bunları, en sert ve en korkunç bir emperyalizm olan Rus emperyalizmi, sömürmek istediği milletleri, toprakları, yutmak için ustaca kullanmıştır ve kullanmaktadır.

Türkiye, devletler arasında sürdürülen gizli ve açık mücadelenin mihrakında bulunmaktadır. Bunun için yabancı kültür ve yabancı ideolojilerin en amansız saldırılarının hedefidir. Bugün üç-beş yüz çeteci anarşist, komünist, sıkıyönetim makamları tarafından tutuklanmıştır diye, her derdin çözümlendiğini ve sona erdiğini sanmak çok büyük

gaflet olur. Türk milletini yok etmek amacı güden yabancı kültür ve ideoloji saldırıları hiçbir zaman durmayacaktır. Yeni şekillere bürünecek, yeni metodlar uygulayacak, yepyeni insanlar ortaya sürecek, savaşını devam ettirecektir. Bunlara karşı korunmak ve Türk Milletini, Türk Devletini süratle güçlendirmek için millî bir ideoloji ve millî bir kültür hamlesi ortaya konulmalıdır. Fikirler, ülküler ve inançlar silah kuvveti ile, polis gücü ile veya kaba kuvvetle hiçbir zaman ezilemez, önlenemez ve yenilemez. Fikir ülkü ve inançlar ancak kendilerinden daha doğru, daha güçlü, daha üstün fikir, ülkü ve inançlarla bastırılarak yenilgiye uğratılabilirler. Türk milleti için her çeşit yabancı ideoloji ve kültür saldırısına karşı dayanılacak kuvvet, Türklük ülküsü ve Türk milliyetçiliği şuuru ile Türk milliyetçiliği ideolojisidir.

Yabancı kültür ve ideolojilerin saldırılarından bahsederken yalnız komünizmi düşünmek eksik bir tutum olur. Türklüğün her alanda yükselmesini ve Türk milletinin güçlü bir toplum olarak, bağımsız bir kişilik içinde gelişmesini engelleyen her türlü yabancı kültür ve ülkü tesirini dikkate almak gerekmektedir. Yıkıcı akımlara, bölücü ve parçalayıcı propagandalara karşı korunmayı hedef alan reaksiyoncu bir tutumu benimsemek çok yanlış olur. En iyi savunma taarruzdur. Türklük ülküsünü ve Türk milliyetçiliğine dayanan millî kültür gelişmelerini, yabancı kültür ve ideoloji saldırılarına karşı bir reaksiyon olarak değil, onları bastırarak şekilde yüksek ve asil inançlara dayanan bağımsız, güçlü bir aksiyon olarak düşünmek ve geliştirmek lazımdır.

Memleketimizin son yıllarda düştüğü acıklı durumları çok yıllar önce görmüş ve ilgilileri uyarmaya çalışmıştık. Memleketin mahkûm edildiği inanç, ülkü ve düşünce boşluğu dolayısıyla bugün Türkiye'nin çok ağır durumlarla karşılaşacağından uzun zamandır endişe duyuyorduk. Fakat bunu memleketin yönetimini elinde bulunduran yöneticilere anlatmak mümkün olmuyordu. Boş kafalı insanlar makam sahibi olunca, o makamın kendilerine her çeşit kudret ve liyakati sağladığını sanırlar. Halbuki, en iyi yöneticiler fikir ve düşüncelere hürmet eden ve değer veren kimselerdir. Böyle yapmayı bilmeyen insanlar hem kendilerine, hem de memleketlerine çok zararlı olurlar.

Atatürk'ün ölümünden sonra on iki yıl, Türkiye'yi tam bir diktatör olarak yöneten İsmet İnönü yukarıdan beri anlattığımız gerçeklere ve düşüncelere akıl erdirmesi mümkün olmayan bir kişidir. Kendisi insanların, hareketlerine yön veren faktörleri bilmeyen ve toplumları

nasıl şahlandırıp hedefe yönelteceğini ve kalkındıracağını anlamayan bir insandır. Etrafına toplanarak kendi çıkarları için dalkavukluk edenlerin elinde çok zaman oyuncak olmuştur. Çok zaman, solcuları ve Marksistleri himaye etmiştir. Nepotizm, yani hısım-akrabalarını ve yakınlarını kayırma hastalığı, politikasının daima temeli olmuştur. Bunun neticesinde, onların tesirinde kalarak 1944 yılında ‘Turancılık Dâvâsı’ adı ile bir davanın ortaya çıkarılmasına sebep olmuştur. Bu dâvâ bahane edilerek Türk milliyetçiliği, Türk ülkücülüğü ve düşünce hayatı ağır saldırılara uğramış ve yurdumuz bundan çok zarar görmüştür. Bu dava sebebiyle estirilen zulüm, sindirme ve tedhiş havası zaten zayıf olan Türk düşünce ve inanç varlığını, millî kültür hareketlerini iyice felce uğratmış ve yıkmıştır. Böylece memleket tam bir fikir ve inanç boşluğuna itilmiştir. Türklük ülküsüne dayanan ve Türk milliyetçiliğinden kuvvet alan fikirler ve hareketler, korkulu, zararlı ve belalı işler olarak zihinlere yerleşmiş, buna karşılık solcu, komünist görüşler ve hareketler kârlı, tehlikesiz faaliyetler olarak teşvik görmüştür. Kısacası, yurdumuz 12 Mart 1971 arifesine bundan dolayı sürüklenerek gelmiştir. Cumhuriyet Halk Partisini bile ne hale soktuğu son olaylarla iyice anlaşılmıştır. Yıllarca ‘eşsiz, büyük adam’ veya ‘ikinci adam’ diye takdim edilen kişinin beş dakika ilerisini dahi göremeyen bir insan olduğu olaylarla ispatlanmıştır. Atatürk’ün kurduğu ve Türk Kurtuluş Savaşı’nın temel teşkilatlarından olan Cumhuriyet Halk Partisini yıkmış, parçalamış, Marksizm’i nihai hedef olarak kabul etmiş olan fanatik bir grubun, pençesine kaptırmıştır. Ondan sonra da tarihi kişiliğine uymayan düşkün durumlar içine girmiştir.

Dünyada insanlar için, politikada, en yüksek makam ve görev, devlet başkanlığıdır. Hiçbir memlekette devlet başkanlığı görevinde bulunan bir kimse görevden ayrıldıktan sonra daha aşağı bir görev kabul etmez. Köşesine çekilir ve oradan milletin bir büyüğü olarak, eski bir devlet başkanı sıfatı ile oturur ve danışmanlık, bir nevi yüksek nezaretçilik tutumu içinde yaşar. Bunun bir tek istisnası yurdumuzda İsmet İnönü olmuştur. On iki yıl Cumhurbaşkanlığı ve diktatörlük yaptıktan sonra, parti genel başkanlığına dönmüş, muhalefet liderliği yapmış, daha sonra başbakanlığa gelmiş ve tekrar başbakanlıktan ayrılarak parti genel başkanlığına dönmüştür. Bu ihtirası ve isabetsiz davranışı kendisi için ve memleket için çok zararlı olmuştur...” (A. Türkeş, *1944 Milliyetçilik Olayı*, İstanbul 1972, s. 4-9).

Diğer parti liderleri, Türkeş'in misyonunun farkındaydı. Onun için daima saygılı olmuşlardır. Arada bir görüşmüşler, fikir alışverişinde bulunmuşlardır. Tabiatıyla Türkeş'ten nefret edenler de vardı... Türkiye üzerine art niyet taşıyanlar, Türkeş için de art niyetliyidiler. Türkeş açıkçası bir "millî lider" di. Türkeş vefat ettiğinde, milletvekili değildi, bakan değildi, başbakan değildi, sadece en son seçimlerde % 8 oranında bir oy almış partinin lideri idi ama cenaze törenine katılanların sayısı, partisine oy verenlerin sayısının üzerindeydi... Türkiye'de ve dünya Türklüğünde uyandırdığı teessür, bir parti lideri ölçülerinde değerlendirilemezdi. Bütün bu belirtiler bir "millî lider"ın kaybının karinelerydi.

Ermenilerle Görüşmesi

Geçmişte milliyetçi çevrelerin argümanları arasında "Ermenilerin topraklarımıza göz koyması", "Yahudilerin sınırlarını Fırat'a kadar uzatması", "Masonluğun Siyonizmin örtüsü" olması vardı ve bunlarla mücadele gerekiyordu. Türkeş, argümanların yerli yerince kullanılmadığını ispat edercesine bazı davranışlara girmiştir. Ermenilerle de görüşmüş, Yahudilerle de...

Türkeş'in Ermenilerle görüşmesi büyük yankı uyandırmıştı. Ermenilerle gayriresmî bir görüşme yapıp zemin yoklanması isteniyordu. Bunun için Türk Dışışleri Bakanlığı, Türkeş gibi bir ismin daha etkili olacağını düşündü. Gazeteci Mehmet Ali Birand, hem Dışışleri Bakanlığı yetkilileri ile hem de Ter Petrosyan'la görüşüp Türkeş'in arabuluculuğu meselesini yazdı:

"Dışışleri Bakanlığı bu ilişkinin resmi düzeye çıkarılmadan önce Ermenistan liderliğine bir mesaj yollamak istiyordu. Bunun için de, biraz mütereddit şekilde dahi olsa, Türkeş'ten yardım istendi. Reddedeceği tahmin ediliyordu.

Tam aksine, Türkeş hemen kabullendi.

Ermenistan lideri Ter Petrosyan Paris'te idi. Türkeş de Paris'te bir başka toplantıya katılıyordu. Resmî olmayan şekilde buluşmaları planlandı.

Bundan sonrasını bana Ermeni lideri kendi anlattı:

'... Gözlerime inanamadım. Türkeş'in bize yaklaşımını çok iyi bildim. Konuşmaya başlayınca, karşımda bambaşka bir Türkeş belirdi.

Azerilerle barış yapmamızın gereklerini anlattı. Kendinin arabuluculuk yapabileceğini söyledi. Türkiye ile Ermenistan'ın mutlaka uzlaşması gerektiğini sık sık tekrarladı... Türkeş ile bir defa da dolaylı şekilde mesajlaştık. Türkeş eskiden korku dağıtan, ülkücülerin eli silahlı ve sopalı eylemlerinin Başbuğu olarak bilinirdi. Türkiye'de olduğu gibi, biz Ermeniler arasında da kaygıyla baktığım bu liderin sonradan nasıl değiştiğini, nasıl yumuşadığını, silah veya sertlikte bir yere varılamayacağını nasıl anladığını gözlerimle gördüm ve saygı duymaya başladım...'

Böyle bir tutum değişikliğini gerçekleştirebilmek cesaret işidir.

Her babayığit politikacının yapabileceği bir şey değildir.

Türkeş'te yıllar içinde görülen büyük değişikliğinin en tipik örneği işte budur.

1970-80'lerin acılı olaylarını, kimi zaman hatalarını aşır kendini yenilemenin bir simgesi olmasını bilmiştir.

Darısı diğer liderlerin başına..." (M. Ali Birand, "Türkeş'i Ter Petrosyan'dan Dinleyin ve Şaşırın", *Sabah*, 7 Nisan 1997).

M. A. Birand'ın Cumhurbaşkanıyla aynı fikri taşımaması yadırgamadığımızı söylemeliyiz. Öcalan'la 1988'de ilk röportajı yaparak PKK'nın başını sempatik gösterme yarışında ilk sıraya geçen ve büyük gazetecilik olayına (!) imza atan (hem de iki defa!) M. Ali Birand "tarihî zarureti" anlamak istemiyor. Taraf olduğu, meseleleri bir Ermeni lider gibi, bir PKK'nın başı gibi idrak ettiği için anlamak istemiyor. 1970'li yıllarda Türkeş, M. A. Birand'ın arzu ettiği yolda olsaydı, şimdi belki bağımsız Türkiye Cumhuriyeti yoktu.

M. A. Birand'ın, Türkeş için: "1970-80'lerin acılı olaylarını, kimi zaman hatalarını aşır kendini yenilemenin bir simgesi olmasını bilmiştir." sözü merhuma ağır bir hakarettir. 1970-1980 arası olayları tarihî zarurettir.

Türkeş değişmemiş, başkaları Türkeş'i yeni anlamaya başlamıştır.

Yukarıda anlatılanlara gelene kadar Ermenilerle yapılan görüşmelerin safhalarını verelim.

Ankara'da Binektaş Sokağı... *Yeni Düşünce*'nin bürosuyla Türkeş'in bürosu aynı apartmanda altı üstlü... Mesut Yılmaz, daha üç ay önce başbakanlığa gelmişti. Türkeş, haftalık *Yeni Düşünce* gazetesinin sahibi Rıza Müftüoğlu'nu çağırır:

-Yarın erken burada ol. Ermeniler geliyor.

Bu Ermenilerle ilk görüşmesidir. Gelenler iki kişiydi. Biri Fransa'dan, biri İstanbul'dan. Bunlar dertlerini anlattılar. Dediler ki:

-Çeşitli sıkıntılarımız var. Mesut Bey de bize hiç ilgi göstermiyor. Yardımlarınızı istiyoruz.

Türkeş bunlara, tarihte Ermenilerle bizim çok benzerliklerimizin olduğunu, Ermenilerin sâdık millet bilindiklerini, ancak istenmeyen olayların meydana geldiğini, bu olaylar yüzünden hep böyle kalınamayacağını anlatır; onlara çok yakınlık gösterir.

Türkeş 1992'de ABD'ye gittiğinde yanında yine Rıza Müftüoğlu vardır. Ermeni lobisinin başkanı ve iki kişi gelirler. Gelenlere kimlerle görüşecekleri bildirilir... Türkeş ve Müftüoğlu'na da bildirilmiştir... Böyle olmasına rağmen Türkeş, iki defa, Müftüoğlu'nu göstererek:

-Benim yardımcım. Erzurum milletvekili Rıza Müftüoğlu, diye tanıtır.

Türkeş, gelenlerin kimler olduğunu, onların da kendisini ve yanındaki kişi bildiği hâlde neden tekrar tekrar tanıtmaya ihtiyacı duymuştu?

Ermeni lobisinin başkanı konuşmaya başlar. Azerbaycan'ı suçlamaktadır.

Rıza Müftüoğlu birden söze girer:

-Ne yani hep Azerîler mi yaptı! Sizin hiç mi kabahatiniz yok!

Buz gibi bir hava eser. Türkeş'e bakarlar. Türkeş, bir şey olmamış gibi konuyu başka bir mecraya çeker. Ermeni temsilciler giderler. Türkeş, Müftüoğlu'na döner:

-Oğlum, sen ne yaptın! Ben iki kere senin Erzurum milletvekili olduğunu özellikle belirttim.

Türkeş demek istiyor ki; yalnız ben böyle düşünmüyorum. Erzurum milletvekili olan, Ermeni zulmü gören ilin milletvekili olan yardımcım da böyle düşünüyor.

Türkeş devam eder:

-Oğlum bunları Taşnaklardan ayırmamız lâzım, Bunlar ılımlı takım. Bunların ikisini çatıştırmamız lâzım. Ben bunları ayarlıyorum, sen bozuyorsun!

Ermenilerle görüşmeler daha sonra da devam etmiştir.

Müftüoğlu'nun Amerika'da hissî hareket etmesi yüzünden artık Ermenilerle yaptığı görüşmelerde onu çağırılmaz. Paris'teki görüşmesine oğlu Tuğrul Türkeş'i götürmüştür. O görüşmeden Cumhurbaşkanının, Başbakanın, Dışişleri Bakanının haberi vardı. Yanında büyükelçi de bulunuyordu.

Ermenilerle Paris'te Görüşmesi

Paris'te Ermenistan Devlet Başkanı Ter Petrosyan'la görüşmeyi Fransa'daki Ermeni lobisi ayarlamıştır. Türkeş'in belirttiğine göre, bu görüşmeye "Özararat" soyadlı, Türkiye'den gitme bir Ermeni vasıta olmuş. Türkeş'in görüşmesinden Başbakan Demirel'in, Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'in haberi vardı. Görüşme 1993 Martında Crillon Otelinde yapıldı. Görüşmeye o zamanki Paris Büyükelçisi Tansu Bleda da katıldı. Ermeniler, Artun Şekercioğlu adlı bir tercüman da getirmişlerdi.

Türkeş bu görüşmede, Petrosyan'a dostluk teklif etti. Dostluğun bedeli elbette Azerbaycan topraklarından çekilmeleri idi. Görüşme bir mutabakatla sonuçlanmadı.

Crillon Otelindeki görüşmeden çıktıklarında, kendisinden özel bilgi almak isteyen gazeteci Tansu Sarıtaşı'ya Türkeş şunları söylemiştir:

- Bazı şeyler var ki yazılmaz. Devletin menfaati için bazı şeylerin yazılmaması gerekir.

1994 Nisanında Ermenilerin Avrupa temsilcisiyle Frankfurt'ta Türk Başkonsolosluğu binasında görüştüler. Görüşmede Bonn Büyükelçisi Onur Öymen de vardı.

Ermeniler bu görüşmede Türkiye'nin iyi niyet gösterisinde bulunmasını talep ediyorlar. Talepleri arasında ekonomik ablukanın kaldırılması ve buğday verilmesi de bulunuyor. Türkeş yine Azerbaycan topraklarının işgal altında olduğunu hatırlatmış; Karabağ meselesini sonraya bırakmayı, Azerbaycan topraklarının geri verilmesini, esir değişimini teklif etmiştir.

* * *

O zamanki Paris Büyükelçisi sonradan hatıralarını yazmıştır. Hatıralarında Türkeş'le Ermenilerin görüşmesini ve Türkeş hakkındaki intibalarını şöyle anlatır:

“Paris’te şehirlerarası otobüs terminalinin bayram günlerindeki halini anımsatan yolcu trafiği içinde MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş’in 1993 yılı Mart ayında Paris’e yaptığı ziyaret benim için en ilginç olanlardan biridir. Özel bir misyonla gelmiş olduğunu ancak konuta yerleştikten sonra öğrendim. Nitekim hemen ertesi günü Crillon Oteli’nde kalan Ermenistan Cumhurbaşkanı ziyaret ederek Azerbaycan’la Ermenistan arasında savaşın yarattığı ıstıraba son vermek üzere hükümetimizin görüş ve oluşturduğu bazı öneriler kendisine aktarıldı. Görüşmede Petrosyan’ın dış politika danışmanı Liberyan, Paris’te maslahatgüzarken tanıdığım Dışişleri Bakanı Papazyan ve de ben hazır bulundum. Ermeniler kişiliğinden dolayı Türkeş’in söylediğini büyük bir dikkatle dinlemişler ve geniş ölçüde de paylaşmışlardı. O görüşmede yalnız Yukarı Karabağ ile ilgili sorunlar değil Türk Ermeni ilişkileri de ele alınmış ve Tuğrul Türkeş’in başkanlığındaki bazı Türk iş adamları ile Fransa’da yaşayan kalburüstü Ermeni iş adamları büyükelçilikte bir çalışma yemeği çerçevesinde buluşarak her iki ülke arasında gerçekleştirilebilecek işbirliği projesi üzerinde durmuşlardı. Hatırladığım kadarıyla, daha ilk görüşmede ortaya çıkan ikili projenin portresi 600 milyon doları bulmuştu. Ancak bu buluşmanın yarattığı olumlu hava ve sürecin sonu gelmedi ve daha Türkeş, Paris’ten henüz ayrılmıştı ki Petrosyan’ın kontrol edemediği Taşnak güçleri Laçın Koridoru’na karşı saldırıya geçerek alınan tüm kararları geçersiz kıldılar. (...) Türkeş’i bu vesile ile ilk defa bu kadar yakından tanımıştım. (...) Alçak gönüllülüklerinden, uygunluklarından ve devlet adamlığı vasıflarından etkilendiğimi söyleyebilirim.” (Tansu Bleda, *Maskeli Balo*, İstanbul 2000, s. 292-294).

Değişim Meselesi

Alparslan Türkeş’in değiştiğine dair ısrarlı bir yayın yapılmıştır. Türkeş’in değişip değişmediğini en yakından bilecek olanlar eski mesai arkadaşlarıdır. Türkeş’ten sonra MHP Genel Başkanlığı koltuğuna oturan Dr. Devlet Bahçeli, “Merhum Alparslan Türkeş’in değiştiği hususunda medyada birtakım yorumlar yapıyordu. Siz uzun yıllar yanındaydınız.. Böyle bir değişikliği gözlediniz mi?” soruma şu cevabı vermiştir:

“Otuz yıllık ülkücülük hayatımızda, on yıllık da merhum liderimizin mesai arkadaşı olma şerefini yakalamış bir kişi olarak ifade ediyorum. Başkanlık divanı üyeliği, genel sekreterlik, genel başkan yardımcılığı

yapmış bir kişi olarak ifade ediyorum... Merhum Türkeş'in düşüncelerinde, hedeflerinde, ilkelerinde hiçbir değişiklik olmamıştır. Bu konuda ben şahsen çok emin olduğum kanaatindeyim. Ancak merhum liderimizi 12 Eylül sonrasının bu yumuşak, uzlaşmacı, diyalog kapıları açık bir siyasî anlayış içerisinde çok daha iyi anladılar ve merhum liderimizin gerçek yönlerini görmeye başladılar. Bu sebepten dolayı bazı insanlar Türkeş Beyin değiştiği iddiasını ortaya attılar. Hattızatında Türkeş Beyi anlamak, kavramak imkânı bulan insanlar onun gerçek düşüncelerini görünce farklı olduğunu zannettiler. Yoksa hiçbir değişiklik yoktur." (A. Tekin, *age*, s. 65).

Geriye Dönersem Vurun Meselesi

Türkeş'in daha sonra çok tartışılan, daha doğrusu muarızlarının farklı yorumladıkları bir konuşması vardır. Bu konuşmasının bir yerinde: "Geriye dönersem vurun! Davaya katılıp geriye dönen herkesi vurun!.." sözleri geçmektedir.

Bu sözler, Ülkücüler arasında son derece heyecan uyandırıcı, davaya inançlarını pekiştiricidir. Ama karşısında olanlar, bu sözlerle Ülkücülerin davalarından vazgeçenleri öldüreceği anlamını çıkarmak istemişlerdir. Bu sözlerin hangi şartlarda söylendiğini bilmek gerekir. Önce, bu sözlerin geçtiği konuşma metninin tamamını alacağız.

Yıl 1967. Günlerden 30 Temmuz Pazar... Spor ve Sergi Sarayı'nda Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinin İstanbul İl Kongresi yapılmaktadır. Bu kongrede Türkeş partinin genel başkanı olarak bir nutuk irad eder:

"Muhterem Arkadaşlar!

Yeni seçilen arkadaşlara üzerlerine aldıkları önemli görevlerde başarılar ve partimize yararlı hizmetler dilerim. Muhterem arkadaşlar, partimiz Türkiye'de milliyetçiliğin siyasi alanda uygulanmasını amaç edinen bir teşkilâttır. CKMP'nin kendisi milliyetçiliğin bilfiil tatbikatıdır.

Muhterem arkadaşlar, memleket hizmeti kolay değildir, memleket için hizmet yolunda birçok güçlükler, birçok zulmetler mevcuttur. Arkadaşları, bu çalışmalarda dikkat edilmesi icap eden başarıyı sağlayacak prensipler vardır, usuller, kaideler vardır. Bunları bilmek ve bunlara riayetkâr olmak lazımdır. Bunlardan bir tanesi, arkadaşlar, yeryüzünde korkunun kendisinden başka korkulacak bir şey olmadığını bilmek

ve kabul etmektir. Yeryüzünde korkulacak olan tek şey korkunun kendisidir. Bunun dışında ülkü ve imana sımsıkı sarılmak, soğukkanlı olmak sükûnetle meseleleri ele almak ve bir an önce pek çok hizmetler bekleyen büyük Türk milletinin hizmet yoluna katılmak lazımdır. Bu hizmet yolunda soğukkanlılığını kaybetmek, azmini kaybetmek, telaşa, heyecana kapılmak başarısızlığın esas sebebi budur. Onun için bütün arkadaşlarıma her şeyden önce rica ve tavsiyem sükûnetli olmaları, sabırlı olmaları, azimli olmaları, sebatlı olmaları ve davayı bu şekilde hiçbir şeyden yılgınlık getirmeden kucaklayıp ileriye doğru götürmeleridir. Muhterem arkadaşlar, hepimiz birbirimizi biliyoruz ve aynı dâvanın ve aynı yolun yolcularıyız. Ben sizlerin de dahil bulunduğunuz partimizin büyük kongresinde meydana gelmiş bulunan değerli arkadaşlarımız tarafından gelecek büyük kongremize kadar partimizin ve davamızın liderliği ile görevlendirilmiş olan bir arkadaşınızm.

Arkadaşlar emanet olan dâvayı kucakladım, hiç arkaya bakmadan tereddütsüz, hiçbir şeye aldırmandan yürüyorum.

Arkadaşlar ileriye doğru yürüyorum, hızlanıp koşmak gayreti içindeyiz, koşacağız. İleriye gittikçe geride kalmayıp beni takip edin!...

Bu mücadelede herhangi bir sebeple ben düşersem bayrağı kapın, daha ileriye gidin; geriye dönersem vurun; dâvaya katılıp geriye dönen herkesi vurun!...

Arkadaşlar, bizim dâvamız Türk milletinin varlığını korumak, yüceltmek ve ebediyyen devam ettirmek dâvasıdır. Bu dâvanın üstünde başka bir fikir ve başka bir dâva olamaz.

Muhterem arkadaşlar, şu veya bu sebeple size düşen hizmetlerden ve vazifelerden katiyen endişeye kapılmayın; yüksünmeyin, hizmeti kucaklayın, azimli, iyi niyetli bir kalple hizmeti kucakladıktan sonra arkadaşlarınız tarafından, bütün millet tarafından anlaşılacağımızdan, destek göreceğimizden asla şüphe etmeyin!

CKMP büyük partidir. Zaman zaman iyi niyetli olarak konuşan bazı arkadaşlarımız partimizin seçimlerde almış oldukları oy miktarını kastederek 'bizim partimiz küçük partidir' gibi sözler söylüyorlar. Bunu, bütün arkadaşlarıma rica ediyorum katiyen söylemeyiniz. Bizim partimiz büyük partidir. Büyüklüğü davasının büyüklüğündedir.

CKMP'nin dâvası bugün bu memlekette en büyük dâvadır. O da her şey Türk milleti için, her şey Türk milletine göre, her şey Türk milletine inanmak davasıdır.

Muhterem arkadaşlar, Türk milletinin yetiştirdiği kıymetli milli-yetçilerden Mahmut Esat Bozkurt Bey diyor ki: 'Ben Türklük ülküsüne, Türk millî ülküsüne gönül vermiş bir adamım. Bunu hayatımda göremezsem dahi gözlerimi onun rüyalarıyla hayata kaparım.' Onun için insanlar, milletler, büyük fikirlerle, uzun vadeli fikirlerle yaşarlar ve yükselirler. Böcek gibi, tırtıl gibi gününü gün etmek ve bir gün ilerisini düşünmeden yaşamak insanlığa yaraşmayan bir şeydir. Bizim kitabımızda da yeri yoktur. Bizim dâvamız ülkücülüğü esas alan ve on yıl, elli yıl, yüz yıl, beş yüz yıl ilerisini de kapsayan bir dâvadır. Onun için CKMP büyük partidir.

Bugün saflarımızda bulunan vatandaşlarımızın sayısı şu kadar olabilir. Ama her gün bu sayı artmaktadır, her gün vatan sahinde partimizin teşkilâtı yayılmaktadır. Bizim yaydığımız fikirlerle ve ülkülerle tutuşan memleket çocukları saflarımıza katılmakta ve bizimle beraber omuz omuza yan yana memleket hizmetine koşmaktadır. CKMP, her gün ordulaşmaktadır, kalabalıklaşmaktadır.

(...)

Muhterem arkadaşlarım, CKMP olarak biz davayı Türk halkına mal ederek zafere ve muvaffakiyete götüreceğiz. Dâvanın esas sahibi Türk milletidir. Bugüne kadar girişilmiş olan birçok hamleler halka, Türk milletine mal edilemediği için birkaç büyük şehrin dar sınırları içinde sıkışmış ve beklenen neticeleri vermemiştir. İşte CKMP olarak üzerinde durduğumuz prensiplerimizden biri de bu mühim memleket davalarını Türk halkına götürüp ona anlatıp ona mal ederek, onu tüm olarak saflarımıza toplayıp bununla beraber onu muvaffakiyete götürmektir.

Muhterem arkadaşlarım, bu çalışmalarda Türk gençliği en büyük ümidimizi teşkil etmektedir. Gençler Türk milletinin kalkınmasında çok büyük vazifelerle yüklenmiş bulunmaktadır. Gençler derken burada bir aralık konuşmuş olan bazı genç arkadaşların işaret ettiği gibi yalnız yüksek tahsil gençliği değil, sanatkâr olarak, yahut çeşitli sahalarda çalışan genç memleket çocuklarını da kapsayan bir manada kullanıyoruz.

Onun için parti çalışmalarında bütün Türk gençliği hedef olmalı ve hepsini kucaklamalıyız. Muhterem arkadaşlarım, size daha önceki

toplantılarımızda tavsiye ettiğim birkaç prensip var ki, onları tekrar edeceğim. Bu da çalışmalarımızda sabırlı olmak, feragatli, fedakâr olmak ve kırmadan, incitmeden, gücendirmeden iş gördürmek, iş görmek. Tekrar ediyorum, çok dikkatli olmak, kırmadan, incitmeden, kırılmadan iş görmek. Gücenmeden, alınmadan iş görmek, iş gördürmek. Bu ikisi karşılıklıdır. Çoğu zaman millet olarak çok alınganız. Bu alınganlık memlekete hizmet dâvasında bize çok şeylere mal olmuştur, olmaktadır. Parti faaliyetlerinde de böyle olmaktadır. Bunun üzerinde hepimiz dikkatle durmalıyız. Sabırlı olmalıyız, sükûnetli olmalıyız. Partimizin muvaffakiyeti için hedef büyük vatandaş topluluğunun sevgini toplamak, kazanmak ve seçimlerde en çok rey alabilen bir parti durumuna gelebilmektir. Bunu arkadaşlarımız akıldan çıkarmamalıdır. Aziz arkadaşlarım, Türk milliyetçiliği bugün bir aksiyondur. Bu aksiyonu CKMP meydana getirmiş ve yönetmektedir. Düne kadar milliyetçiliği suç sayan birtakım liderler bugün kendilerinin de milliyetçi olduklarını söyleyecek duruma gelmişlerdir. Son zamanlara kadar milliyetçilikten bahsetmeyi aklından geçirmeyenler milliyetçi parti kurmak için ortaya çıkmışlardır. Bunlar CKMP'nin başarılarıdır. Bu çatı altında toplanan ve uzun yıllardan beri emek veren eski, yeni bütün arkadaşlarımızın müşterek başarısıdır.

Arkadaşlar, dâva, hedef bellidir ve Türk milleti dâvayı anlamakta, benimsemektedir.

Bilge Kağan haykırmıştı:

‘Ey Türk Milleti, titre kendine dön.’

Arkadaşlarım, gönüldaşlarım, ülküdaşlarım; dönüş başlamıştır. Hedef alınacaktır.

Tanrı Türk'ü korusun.” (*Millî Hareket*, S. 14, Eylül 1967).

Türkeş'in yaptığı konuşmanın bir kısmını almadık. Orlar, Türkiye'nin ilerlemesi ve iktisadî durumu ile ilgiliydi.

“Geriye dönersem vurun! Dâvaya katılıp geriye dönen herkesi vurun!..” sözlerini nutkun bütünü içinde değerlendirirsek...

Türkeş her zaman olduğu gibi önce cesareten bahsediyor. Bir harekete girişenlerin çok cesur olmaları, korkuya kapılmamaları gerektiğini belirtiyor. Bir lider olarak Türkeş, en ön saftadır. Konuştuğu kitleye inançlı olduğunu, asla taviz vermeyeceğini, geriye dönmeyeceğini

göstermek için: “Geriyeye dönersem, vurun! Davaya katılıp geriyeye dönen herkesi vurun!...” demiştir.

Dündar Taşer, Türkeş’in ihtilâlcı arkadaşıdır. Başından beri beraber hareket etmişlerdir. CKMP’ye de birlikte geçmişlerdir. Sonra Taşer partinin genel başkan yardımcısı olmuştur. Taşer, bir aksiyon adamı olduğu kadar, bir fikir adamı ve bir dava adamı idi. Türkeş’in liderliğini tartışmamıştır. Onun kararlılığı hakkında sözleri dikkat çekicidir:

“Rahmetli Dündar Taşer’e ‘Neden lider sen olmuyorsun?’ diye sorulduğu zaman verdiği cevap manidardır: ‘Bir duvarın yıkılması gerekse, ben, bir-iki denerim. Olmuyorsa vazgeçerim ama Türkeş o duvarı kafası ile vura vura yıkar. Onun için o liderdir. Alparslan Türkeş’in yanlışı benim doğrudan ileridedir.’” (Namık Kemal Zeybek, *Ülkü Yolu*, İstanbul, 1995, s 123).

Dava, sadece iktidar olmak davası değildir. Türkeş, bunun için günlük politikaları bir tarafa bırakmış ve yüksek düşünmeye başlamıştır. Hesapları uzun vadeli. Onun için konuşmasında gençler üzerinde duruyor. Nitekim, dediğini yapmış ve yüz binlerce genci bir ülkü etrafında toplanmayı başarmıştır. Öyle bir başarıdır ki, bu gençler aynı zamanda, devletin vatani korumada zaafa düştüğü zaman, Türk halkına her türlü desteği vermiş ve dış kuşatmanın iç uzantılarına karşı korkusuz bir mücadeleye girişmiştir. O sebeple bazı yayın organlarını ellerinde tutan, dış kuşatmanın iç uzantılarının destekçileri, akıl almayacak saldırılarla Türkeş’i ve onun şahsında Milliyetçi Hareketi yıpratmak, ezmek, yok etmek istemişlerdir.

Türkeş’in konuşmasında Türk milliyetçiliğini bir aksiyoner hareket olarak göstermesi son derece mühimdir.

Şimdiye kadar, milliyetçilik tabîi, içgüdünün saiki olarak görülmüş ve devlet nizamı için bir sistem olarak düşünülmemiştir.

İlk defa, Türkeş, milliyetçiliği aksiyoner hale getirerek bir devlet nizamı kurmak istemiştir. Onun için mücerret meseleler, müşahhas meselelerin önünde seyretmiştir. Harekette heyecan yükü daha fazla olmuştur. Bunda genç kitlelerin her zaman ağırlıklarını hissettirmelerinin de rolü büyüktür.

Türkeş'in Mücadeleci Liderlere Desteği

Türkeş, bütün dünyada Türk milliyetçilerinin lideri olarak tanınıyordu. Ülkücü Hareketin Türkiye'deki faaliyetleri, Türk dünyasında yankı bulmuş, Orta Asya'da, Kırım'da, İdil-Ural'da, Doğu Türkistan'da, Kerkük'te ve daha nice Türk diyarlarında istiklâlin umudu olmuştu. Elçibey'den, Mustafa Cemiloğlu'na, Cihangir Muhammed'den, Olcas Süleyman'a kadar millî mücadele yürüten liderler Türkeş'e büyük hayranlık besliyorlardı. Çeçenlerin kurtuluş mücadelesini veren merhum Cehar Dudayev de dostuydu.

Türkeş, 1994-1996 yılları arasında süren Çeçen- Rus savaşında, maddî ve manevî en büyük yardımı sağlayan liderdir. Türkeş'in yetiştirdiği gençlik ile Dudayev'in mücadelesine inanmış Çeçen gençliği arasında çok büyük benzerlik vardı. İki taraf da gözünü budaktan esirgemeyen bir yapıya sahip... İki taraf da idealist ve iki taraf da aynı zamanda pervasız... Bazen tehlikeyi ve ölümü göre göre yürümektedirler.

Azerbaycan Türklerinin lideri Ebulfez Elçibey (1938-22 Ağustos 2000) ise, Türkeş'i, Dünya Türklüğünün lideri kabul etmiştir. Diyebiliriz ki, Türkiye'yi ve Türkeş'i en iyi tanıyan, Azerbaycan bağımsızlığının sembol ismi Ebulfez Elçibey'dir. Ünlü Bozkurt selâmının babası da Elçibey'dir. Türkeş bir mülâkatında, Bozkurt selâmını Azerbaycan Türklerinden öğrendiğini söylemişti.

Türkeş, Dudayev ve Elçibey'den başka, Rus işgaline uğramış ülkelerin devlet başkanlarıyla dostluğu olmamıştır. Bunun sebebi, Dudayev ve Elçibey'in öteden beri bağımsızlık düşüncesi taşımaları ve bu uğurda mücadele vermeleridir. Çeçenistan da Azerbaycan da Ruslara karşı savaşmak zorunda kalmıştır. Diğer Türk devlet başkanları ise, geçmiş Sovyet yönetiminde, o ülkelerin başında idiler. Sovyetler dağılınca, kendilerini birden bağımsız buluverdiler. Dolayısıyla idealize olmuş bir karakterleri yoktur. Mücadeleci kimlikleriyle öne çıkmamışlardır. Hazıra konmuşlardır.

Mustafa Cemiloğlu, Kırım Türklerinin çilekeş lideridir. Ömrünün 16,5 yılını Sovyet zindanlarında geçirmiştir. Gazeteci Kemal Çapraz, Sovyetler henüz dağılmadan Kırım'a girmeyi başarmıştı. Cemiloğlu da Kırımlıların ana yurtlarına dönme mücadelesini veriyordu... Cemiloğlu, Çapraz'a Türkeş'i nasıl tanıdığını şöyle anlatmıştır:

“Ben hapishanede idim. O zaman Sovyet gazetelerinde, en çok Alparслан Türkeş’in aleyhine yazılar çıkıyordu. Sovyetlerin bu kadar korktuğu bir lider demek ki bizim için çok büyük bir insandı. Bu yazılardan sonra Türkeş’i daha çok merak etmiştim. Hakkında çıkan bütün yazıları okuyordum. O kendisini Türk dünyasına adanmış, büyük bir liderdi.”

Özbekistan milletvekili, Özbekistan’ın eski Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürü ve ülkenin ilk Turan Derneği kurucusu Cihangir Muhammed de, aynı Cemiloğlu gibi, ülkücülerin varlığından haberdar oluyor ve onlarla telepati kuruyordu. Cihangir Muhammed şunları söylemiştir:

“Moskova’da yazarların Literatürneye Gazeta (Edebiyat Gazetesi) isimli çok sayfalı haftalık araştırma yayını vardı. Her sayısında Türkiye aleyhine en az bir makale çıkardı. Biz bunu okur, olayın tersinin doğru olduğunun sonucunu çıkarır, Türkiye hakkında da böyle bilgi edinirdik. En çok Ülkücüler ve Bozkurtlar hakkında yazı çıkardı, Ülkücüler ‘Turancı’ oldukları için dünyanın en tehlikeli teşkilâtı gösterirlerdi. Ruslar, Ülkücüler böyle tanıttıkça, biz onların Türk menfaatleri ve birliği taraftarı olduklarını anlardık. Ve Ülkücülere büyük sempati duyar, ülkemizde de böyle teşkilâtlanmanın hayalini kurardık.” (Cihangir Muhammed, *Şehitler Hıyabanı*, mülâkat: Dr. Arslan Tekin, İstanbul, 1996, s.12).

* * *

Azerbaycan Türkleri ile Türkiye Türkleri arasında hemen hiç fark yoktur. Azerbaycan Türkçesi ile Anadolu Türkçesi, diğer Türk toplulukları içinde Gagavuz Türklerinden sonra birbirine en yakın Türkçedir. Diğer Türk topluluklarıyla resmî bir görüşme yapılırken veya edebî-felsefî sohbet sırasında tercüman gerekirken, Azerbaycan Türkleriyle hemen diyalog kurabiliriz. Azerbaycan aynı zamanda Türkistan Türk topluluklarıyla (Türkmen, Özbek, Kırgız, Kazak) aramızda da bir köprü durumundadır. Azerbaycan Türkçesinin Anadolu Türkçesinden uzaklaşan kısmı diğer Türk topluluklarının Türkçelerine yaklaşmaktadır.

Azerbaycan bağımsızlığını, Sovyetlerin dağılması sırasında, milliyetçi hareketlerin gücü sayesinde elde edebilmiştir. Diğer Türk cumhuriyetlerinde ise, bağımsızlık âdeti sunulmuş, bundan dolayı da eski Sovyetler

zamanında o Türk cumhuriyetlerinde başta olanlar yine devlet başkanı olarak kalmışlardır.

Azerbaycanlılar bağımsızlıklarını elde ederken Ermenilerin saldırılarına karşı da koymak zorundaydılar. Ama hiçbir askerî ve siyasî tecrübeleri yoktu. Bir taraftan iktidara gelen Elçibey'e muhalefet edenler, diğer tarafta inisiyatifi elinden kaçırmamak için, geçmişin tecrübesiyle ülke içinde karışıklık çıkarmaya var gücüyle çalışan Ruslar, Azerbaycanlıları bunaltmışlardı. Azerbaycanlıların tek umudu ise Türkiye idi. Elçibey Türk birliğini isteyen ve ömrünü bu yolda geçiren bir liderdir. Alparslan Türkeş'in hareketlerini tâ başından beri takip etmiş ve kalpten bir ubudiyet, bir bağlılık duymuştur. Türkeş de, Elçibey'in iktidara gelişini desteklemiş, bunun yanında Ermeniler ve iç düşmanlara karşı verdiği mücadelede hem duasını, hem maddî yardımını esirgememiştir.

* * *

Türkeş, Türk insanını çok iyi tahlil etmişti. Ordu-millet hüviyetine uygun hareket ederdi. Karizması, gerektiğinde sertlik, gerektiğinde ise son derece yumuşak, küçük büyük karşısındakine nazık davranan hatır sorup gönül alan bir kişilikten gelir. Hatasını gördüğü genç ülkücüleri şiddetle azarlamaktan, hatta kendisine içten bağlı bildiklerini de tokatlamaktan geri kalmazdı. Akabinde ise gönüllerini bir vesile bulup mutlaka alırdı.

1944'te Türkeş'i hapse attıracak olan devrin cumhurbaşkanı İsmet İnönü onun hakkında şunları söyleyecektir:

"Türkeş, gelişigüzel ve sıradan bir adam değildir. Kendisinden evvelki nesilde pek çoklarını gördüğümüz, ihtiraslı ve mücadelecî kurmay tipini verir."

Bu tip nasıl kazanılmıştır? Seciyesi ve eğitimi birleşince Türkeş ortaya çıkmıştır. (Arslan Tekin, *Alparslan Türkeş ve Liderlik*, 2011).

KAYNAKÇA

“27 Mayıs’tan sonra Başbakanlıkta Ahmet Salih Korur’un kasaları nasıl açıldı?”, *Millî Yol*, 13 Nisan 1962.

“Ağırılık”, *Liderlik Üzerine Düşünceler*, İstanbul 1983.

Atsız, *Makaleler*, C. 4, İstanbul 1992.

Berkes, Niyazi, *Unutulan Yıllar*, İstanbul 1997.

Bleda, Tansu, *Maskeli Balo*, İstanbul 2000.

Cihangir Muhammed, *Şehitler Hıyabanı*, mülâkat: Dr. Arslan Tekin, İstanbul, 1996.

Darendelioğlu, A. İlhan, *Türk Milliyetçiliği Tarihinde Büyük Kavga*, İstanbul 1976.

Doğan, Mehmet, *M.H.P ve Alparslan Türkeş-Gölgedeki Adam*, 2000.

Dündar, Seyhan, *Gölgedeki Adam*, İstanbul 1966.

Dursun, Halûk, “Türkeş Niçin AP’ye Gitmemişti”, *Son Çağrı*, 9 Nisan 1997.

Gökalp, Emre, “Milliyetçilik: Kuramsal Bir Değerlendirme”, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 7 S. 1 (2007).

Güngör, Erol, “Önsöz”, Elia Kedouri, *Avrupa’da Milliyetçilik*, çev. M. Haluk Timurtaş, Ankara 1971.

İlıcak, Nazlı, *15 yıl Sonra 27 Mayıs Yargılanıyor*, C. I, İstanbul 1975.

Kurtkan, Amiran, *Genel Soyoloji*, İstanbul 1976.

Mehmet Nihat-Emre Cemiloğlu [Devlet Bahçeli], *Türk Siyasi Hayatında Milliyetçi Hareket-Tarihi Gelişim, Partileşme ve İdeoloji*, Ankara 1995.

Milliyetçi Hareket Partisi ve Ülkücü Kuruluşlar Davası-Sorgu-Alparslan Türkeş, Ankara 1982, s. 78-79).

Soylu, Dündar [Yılmaz Yalçın], “Dündar Soylu, Komando Sorunu, 1975.

Taylak, Muammer, *Alparslan Türkeş Birinci Yıl Armağanı*, Ankara 1998.

Tekin, Arslan, *Milliyetçi Hareket'te Yeni Dönem ve Dr. Devlet Bahçeli*, 2. bs., İstanbul 1998.

Tekin, Arslan, *Alparslan Türkeş ve Liderlik*, Ankara 2011.

Turgut, Hulusi, *Yaptırılmayan Savunmalar*, İstanbul 1988.

Turgut, Hulusi, *Şahinlerin Dansı*, İstanbul 1995.

Türkeş, Alparslan, "Tuna", *Kahramanlık Ruhu*, İstanbul, tarihsiz.

Türkeş, Alparslan, "Türkeş Konuşuyor," *Yeni İstanbul*, 17 Mayıs 1967.

Türkeş, Alparslan, *1944 Milliyetçilik Olayı*, 2. bs, İstanbul 1972.

Türkeş, Alparslan, *Dış Politikamız ve Kıbrıs*, İstanbul 1975.

Türkeş, Alparslan, Türkeş'in Evren'e Mektubu: Milleti Yargılıyorsunuz *Yeni Harman-Alparslan Türkeş Özel Sayısı*, S. 4, 11-17 Eylül 1998.

Ülkü, İrfan, *12 Eylül'de Türkeş*, İstanbul 1995.

Weber, Max, *Sosyoloji Yazıları*, çev. Taha Parla, 3.bs., İstanbul 1993.

Yalman, Ahmet Emin, *Yakın Tarihte Gördüklerim ve Geçirdiklerim*, C. 4, İstanbul 1971.

Zeybek, Namık Kemal, *Ülkü Yolu*, İstanbul 1980.

DOKUZ IŞIK
ALPARSLAN TÜRKEŞ

ÖN SÖZ

İnsanların ve toplumların mutluluğu sağlıklı ve güçlü bulunmalarıyla başlar. Kendi kendine yeterli ve kendi gücüyle yaşayabilen kişi ve toplum olmak, insanlık şerefine başlıca şartını teşkil eder. Bunun için düşünmek ve çalışmak, kişiler ve toplumlar için yükselişin biricik yoludur. Bu sebepten insanlar erginlik kazandıkları çağdan itibaren toplum içindeki yerlerini ve hedeflerini tayin ederek çalışmak zorundadırlar. Bir milletin yükselişi, her şeyden önce insan sevgisi ve insanlara yararlı olma, insan varlığına saygı gösterme esasına dayanan manevî yüksek inanç sahibi bulunmasına ihtiyaç göstermektedir. Diğer insanların, olayların ve tabiat tesirlerinin önünde baş eğmeye, uşaklığa mecbur kalmak, insanlık için en aşağılatıcı bir durumdur. Büyüklüğü düşünmek, yüceliği istemek kişileri ve toplumları, mutluluğa götürecektir şerefli bir yoldur. Büyüklük ve yüceliğin başı manevî büyüklük, inanç ve sevgi yüceliği ve gerçeklere karşı saygı ile bilgili olmaktır. Bilgi, insanlığı karanlıktan kurtaran ışıktır. Madde alanındaki zenginlik ve toplumların refahı ile iktisadî yüksekliği, manevî büyüklükten ve yücelikten kaynağını alır.

Milliyetçi Hareket, Türk milletinin içinde bulunduğu yoksulluk, geri kalmışlık ve zayıflıktan kısa zamanda sıyrılıp, kalkınması için; Türk milletine büyük olmayı, büyük düşünmeyi, büyük ülkü sahibi olmayı ve manevî yüceliği hedef olarak, çare olarak ve metod olarak göstermektedir. Yıllar yılıdır üst üste gelen felâketler, darlıklar ve sıkıntılar, çelimsiz ruhlarda yılgınlıklara sebep olmuştur. Bunun yanı sıra düşman milletlerin kültür ve ideoloji saldırıları ve manevî istilâları bizleri sözde “gerçekçilik” veya “akılcılık” perdesi arkasında kendimizi hor görmek ve küçüklüğü kabullenmek, küçük düşünmeyi bir hüner saymak bataklığına yuvarlamıştır. Büyük düşünmek, millet olarak büyümeyi istemek ve yüceliğe ulaşmayı dilemek tehlikeli ve zararlı görülür olmuştur. İşte, yeni sömürgecilğin¹ (neo-kolonyalizm) gizli metodu budur. Sömürmek

1 **Yeni sömürgecilik:** 19. yüzyılda ortaya çıkmış olan emperyalizm sonucu oluşan sömürgecilğin yeni bir halidir. Bu bir devletin, bağımsızlığına rağmen, dolaylı

istediği, yıkmak istediği milletleri aşağılık görüşlere inandırmak, kölelik zincirine vurmaktır. Türk milliyetçileri olarak Türk milletini her çeşit kölelikten, esirlikten kurtarmak ve korumak mücadelesindeyiz.

Türk milleti için kurtuluş ve yükseliş çaresi, kendi dinî inançlarıyla, milliyetçilik ülküsüne sınılmaktır. Türk milleti için kısa zamanda, kısa yoldan kurtuluş ve yükseliş millî Türk ideolojisi ve millî Türk doktrini² Dokuz Işık'tadır. Kendi varlığıyla, hızlı bir şekilde kalkınan; yabancılardan yardım beklemekten ve başkalarına sığınmaktan kurtulmuş bir Türkiye ancak büyük Türk doktrini Dokuz Işık'la mümkün olacaktır.

Hedefimiz, büyük, güçlü, kudretli, müreffeh Türkiye'dir. Yenilmez ve baş eğmez Türk milliyetçilerinin yürüyüşünün sonunda kurtuluş vardır, zafer vardır, şeref ve büyüklük vardır. Sizlere yarının ufuklarından doğacak zafer günlerini müjdeliyorum.

ALPARSLAN TÜRKEŞ

yöntemlerle sömürülmesidir. Yeni sömürgecilğe göre kapitalizm, dünyayı az geliştiren bir olgudur. Millî burjuvaziler yabancı sermaye tarafından emilmekte ve bunun olması sanayileşme sürecini fiilen sınırlandırılmaktadır. Bazılarına göre yeni sömürgecilik, resmi sömürgeciliğin bir uzantısıdır. Bazılarına göre ise, yeni sömürgecilik, az gelişmiş ülkelerde sanayileşme yönünde ilerlemeyi denetlemek ve sınırlamak amacıyla tekelci sermayenin uyguladığı yöntemleri içine almaktadır. Bir başka görüş ise sömürgeciliğin bu yeni halini savaştan sonra gelişmiş ülkelerden gelen yabancı sermayenin doğrudan müdahaleler yolu ile çıkarlarının denetlemesi ve böylece Batı sermayesinin ilk önce bunalımdan daha sonra da savaştan kurtulup kendine gelerek, dünya çapında egemenliğini yeniden kurmasıdır.

2. **Doktrin:** (Fransızca: Doctrine, Latince: Doctrina=öğretim; docere=öğretmek) Belli bir konuda, ilmî bir görüşle, aynı hedef ve ilkeler doğrultusunda ortaya atılan düşüncelere denir. Doktrin başka tanımları vardır: 1. Kendine özgü özellikler taşıyan ve düzenli bir görüşü oluşturan ilke ve dogmaların bütünü. 2. İlimde bir düzenli görüşü oluşturan ilkelerin tamamına verilen ad. 3. Belli bir anlayışa, düşünceye dayalı olan ilkeler dizisi. 4. Bir felsefe, edebiyat veya bilim kolunun, bir partinin, dinin ilke ve dogmalarının tümü, meslek. 5. Bir filozofun, bir bilginin düşüncelerinin tamamı. 1. Felsefede Doktrin: Bilgi; öğrenilmiş şeylerin toplamı; dinî, felsefî veya siyasî bir öğretimi meydana getiren dogma veya bilgilerin bütünü (meselâ, Hristiyan doktrini, Aristoculunun doktrini); belli bir konu ile ilgili dogma ve bilgiler (meselâ ruhun ölmezliği doktrini); bir filozofun, bir bilginin kanularının bütünü (meselâ Spinoza'nın doktrini, Copernicus'un astronomik doktrinleri). 2. Politikada Doktrin: Partilerin, devletlerin, devlet gruplarının politikasına hâkim direktiflerin program hâlinde tespit edilmiş şeklidir.

GENEL GİRİŞ

YOLUMUZ UZUN VE ÇETİNDİR

Bütün dünyada bir fikir savaşı yapılıyor. Bir sürü doktrin çarpışıyor. Türkiye’de son zamanlarda kapitalistler³ ile komünistlerin⁴ fikrî bir çatış-

3 **Kapitalizm:** Sınırlı olarak şahsi teşebbüse ve mülkiyete müsaade eden, kazanç (kâr), rekabet ve rasyonellik ilkesine dayanan, genelde çok değişik özellikler arz eden ekonomik yapıya sahip rejimdir.

Bugünkü manadaki kapitalizm, tarihte çok değişik düşünce ve uygulamalara sahne olmuştur. Kapitalizm sistemi içinde bile ileri sürülen tezlere karşı anti-tez veya nazariyeler teşekkül etmiş ve değişik şekillerde ortaya çıktığı görülmüştür.

Kapitalizmde servet birikimi, hudutsuz kazanç ve sömürü hırsı, tarihin her devrinde mevcut olmuştur. Avrupa’daki büyük coğrafi keşiflerin yapılmasını müteakip ticaret kapitalizmi başlamıştır. Ticaret kapitalizmi, kâr hırsı taşkın, gözünü hırs bürümüş, istilâci bir kuruluş ve yayılış devri olmuştur. Bu durum 18. yüzyılın ortalarına ve kısmen ikinci yarısına kadar sürmüştür.

On sekizinci yüzyılın ikinci yarısında, teknik inkılâbın açtığı imkânlar sonucunda sermaye, ağırlık noktasını ticaretten sanayiye kaydırmış ve böylece de sanayi kapitalizmi devri başlamıştır. Madencilik, tekstil ve başka dalları ile endüstri, büyük ölçüde sermayeyi çeken kazanç yollarının başında yer almıştır. Bu devirde, devlet müdahalesi asgariye indirilerek serbest rekabet şartları alabildiğine yürürlüğe konarak “Bırakınız yapınlar! bırakınız geçsinler!” sloganı hâkim duruma gelmiştir. Ücreti ile geçinenlerle, orta halli esnaf kesimi, açlık ve sefalet içinde ezilmişlerdir. Bütün hükümlanlık sermaye sahiplerinin elinde kalmıştır. Avrupa’daki, kapitalizmin yaptığı bu uygulama şekli, esnaf kesiminin ortadan kalkmasına, sermaye sahipleri ile bunlara tâbi olan bir ücretli sınıfın meydana gelmesine sebep olmuştur. Sosyalistler, kapitalizmin uygulanmasını neticesinde patron (burjuva) ve işçi (proleterya) diye iki sınıfın ortaya çıkmasına bakarak, proleterlerin burjuva sınıfını ihtilâl ile devirmesi sonucu komünizm toplumunun meydana geleceğini savunmuşlardır.

Kapitalizmin, Birinci Dünya Harbinin sonundan günümüze kadar geçen süresi, üçüncü merhaleyi meydana getirmektedir. Bu devre, karışık bir sisteme sahne olmuştur. Özel teşebbüsün yanında, geniş bir kamu sektörünün ekonomiye girmesi ve müdahale etmesi, sendikaların baskısı, altın para sisteminin milletlerarası hareketli ve akıcı işleyişi yerine türlü sınırlamalarla belirli kayıtlara bağlanması, firmaların sevk ve idare yetkisinin sermayedarlardan idareci sınıfına geçmesi ve dolayısıyla bürokratik bir işleyişin ortaya çıkması gibi hususlara sahne olmuştur.

Kapitalizm hakkında lehte ve aleyhte çok şey söylenmiş ve yazılmıştır. Genel olarak komünizmde olduğu gibi devlet kapitalizminin olmayışı, kapitalizmin olduğu yerlerde parlamenter sisteme dayalı idarelerin bulunması, din ve şahıs hürriyetinin bulunması, âdil olmasa da özel teşebbüse imkân ve zemin hazırlaması ve mülkiyet hakkı tanınması gibi sebeplerle savunulmuştur.

Eşit olmayan bir servet ve gelir dağılımına yol açması, bu durumun ekonomik ve politik alanda bir güç dengesizliğini ortaya çıkarması, materyalist bir düşünce sistemi içinde hareket edilmesi, azınlık rejimi olarak doğmuş olması ve gelişmesi, devamlı olarak hâkim sınıfların sermaye sahiplerinin olması, faizcilikle, gelir dağılımını haksız bir şekilde düşük gelirlilerden alıp sermaye sahipleri lehine değiştirmiş olması, aşırı bir kâr ve kazanç hırsının hakim unsur hâline getirilmesi gibi sebeplerle tenkit edilmiştir.

4 **Komünizm:** Bütün malların ortak mülkiyetine dayalı politik harekettir. Sadece üretim araçlarının ortaklaşalığına dayanan Sosyalizmden ayırt edilmesi gerekir.

maya girdiklerini gördük. Bu iki felsefe de ithal malı, ikisi de maddeci, ikisi de Türk milletine yabancıdır. Biz buna karşı yüzde yüz yerli, yüzde yüz millî, maneviyatçı bir doktrin ile ortaya çıktık. Bunun adına “Dokuz Işık” dedik. Biliyorsunuz “dokuz”⁵ rakamı Türklerce daima kutlu sayılmış

Komünizm, sınıfsız bir toplum yaratma amacındadır. 20. yüzyılın başından beri dünyadaki siyasetindeki büyük güçlerden biri olarak modern komünizm, genellikle Karl Marx’ın ve Friedrich Engels’in kaleme aldığı Komünist Parti Manifestosu ile birlikte anılır. Buna göre özel mülkiyete dayalı kapitalist toplumun yerine meta üretiminin son bulduğu komünist toplum gerçektir. Komünizm’in temelinde yatan sebep, sınıfsız, ortak mülkiyete dayalı bir toplumun kurulması isteğidir. Sınıfsız toplumlarda en genel anlamıyla tüm fertlerin eşit olması, zıt görüşlülere için “ütopya” olarak atfedilir ve zorla yaşanmaya çalışılırsa kaosa yol açacağına inanılır. Paris Komünü, komünist sistem yaşayabilmiş ilk topluluktur. Bunun dışında Mahnovist hareket öncülüğünde Ukrayna ve İspanya iç savaşı sırasında Anarko-komünist hareketle şekillenen ve 4 yıl kadar süren toprakların kolektifleştirilmesi esasına dayalı olarak komünist topluluklar da kurulmuştur.

Komünizmi savunan akımlar arasında en yaygını Leninizm (Marksizm-Leninizm)’dir. Marksizm-Leninizm’e göre komünizme giden süreç burjuvazinin ortadan kalkmasını sağlayacak olan proletarya rejimi başlatılacak ve ardından komünizmin hazırlayıcısı sosyalizm aşamasına geçilecektir. Marksist kuramda son aşama olan komünizmin gerçekleşmesiyle devlet ortadan kalkacaktır.

Leninizm dışında iki komünist akım daha bulunmaktadır. Bunlardan ilki Marksizm’in temel görüşlerini benimseyen fakat Leninist modelle komünizm hedefine ulaşamayacağını iddia eden sol komünizm veya konsey komünizmi olarak adlandırılan akımdır. Diğer bir komünist akım ise anarşist komünizmdir. Anarşizmin ferdietçi ve kolektivist akımlarından ayrılan anarşist komünizm fikri, komünizme devlet aygıtını ele geçirerek geçilebileceğini reddeder ve bunu savunan Marksizm’i eleştirir. Peter Kropotkin, Nestor Makhno, Errico Malatesta, Carlo Cafiero anarşist komünizm düşüncesinin temellerini atan düşünürlerden ve eylemcilerden bazılarıdır. Anarşist komünizm, anarşizm’den “sınıf” gerçeğine göre hareket etme ve örgütlenme temelinde ayrılır. Savunucuları komünizmin, bilimsel sosyalizm olmadan gerçekleştirilebileceği üzerinde birleşir. Anarşist komünizm, devlet’in kapitalizm için bir kılıf olduğunu ve bu yüzden sınıfsız bir topluma gidilecek süreçte kullanılmasının sonucunda “diktatörlük”, “devlet kapitalizm”i ya da “bir sözde zümrenin, toplum üzerinde iktidarı”na yol açacağını düşünür.

Komünizm insan tabiatına aykırı, emperyalizmin aracı bir rejimdir. Dünyada etkili uygulanan komünist rejim Kuzey Kore diktatörlüğüdür. Rusya’da 70 yıl uygulanmış ve milyonlarca insanın hayatına mal olduğu gibi, insan hakları ayak altına alınmıştır.

- 5 **Türklerde 9 Rakamı:** Eski Türklerde dokuz, kutsal ve önemli bir sayıdır. Türk kağanlarının dokuz tuğu bulunurdu. Radloff’un tespit ettiği Manas Destanı’nda, Manas’ın gömülüşü anlatılırken, ölününün dokuz gün bekletildiği, işlemeli giyimlerinin dokuz parçaya bölünüp halka üleştirildiği anlatılır. Osmanlı Türklerinde de görülen, verilen armağanın dokuz sayısı ile ölçülmesi geleneği çok eskilere dayanır. Buna benzer olarak, Marco Polo Cengizli Kağanlığı’nda büyük hana verilen armağanların dokuz kat olarak sunulması gerektiğini söyler. Dede Korkut Kitabı’nda geçen dokuzlama çargap da armağanların en büyüğüdür. Yine Dede Korkut Kitabı’nda, Deli Dumrul

doğduğunda babası dokuz buğra öldürür; ana oğlunu dokuz ay dar kamında taşımıştır; Oğuz beylerinin toylarında onlara dokuz karagözlü kafir kızları sağarak (bardak, kadeh) sürerler, badyalar dokuz yerde kurulur, Oğuz alpi övünürken düşmanın dokuzunu bir yerine saydıracağını söyler, dört tür kadın içinde en kötüsü sabahleyin daha elini yıkamadan dokuz bulamaç yer.

“Dokuz” kelimesinin Eski Türkçedeki söylenişi tokuz’dur. Eski Türk boylarının kimilerinin adlarında dokuz kelimesi geçer. Örnek Tokuz Oğuz (Dokuz Oğuz), Tokuz Ogur (Dokuz Ogur), Tokuz Tatar (Dokuz Tatar).

Altay şamanizminde, dokuz sayısının önemli bir yeri vardır. Mesela Altay şamanları, omuzlarından dokuz ok (Yebe) ve yay (Ya) simgelerini eksik etmezler. Onlara göre bu dokuz ok ile yay, Kuday’dan tartkan, yani Tanrı’dan uzatılan şeylerdir. Altay Türklerine göre, insanın iskeletinde avuç, ayak kemiği, baş, bel, dirsek, diz, el bileği, omuz, topuk olmak üzere dokuz ek vardır. Altay Türklerinde şaman (kam), Ülgen’e (Tanrı’ya) kurban sunmak için göğşe çıkar. Bu yolculuk üç gün sürer. Kurbanı göğün dokuzuncu katına çıkarınca Ülgen’e sunar. Yeraltı ve gök dokuzar kattır; ikisinin arasındaki yeryüzünde insanlar oturur. Altay şamanizminde Ülgen’in dokuz kızı ve dokuz oğlu varken, kötülüğün simgesi olan Erlik Han’ın (Erlik Han bir tür şeytandır) da aynı biçimde dokuz kızı ile dokuz oğlu vardır. Yine Altay Türklerinde, Öris Sara adını taşıyan bahar bayramı dokuz mart kutlanır. Öris Sara’nın anlamı, sürüleri olatmağa çıkarma bayramıdır. Altaylıların Gök Tanrı Kurbanı ile Dağ Kurbanı bayramlarının törenleri dokuz gün sürer; ilkbahar ayinine de dokuz masum kız ile dokuz masum erkek katılır. Şamanların giydiği Manyak adlı hırkanın sağ kolunda dört, sol kolunda 5 olmak üzere toplam dokuz çingirak bulunur. Altay Türklerinin kıyamet tasvirine göre, denizin dibinde dokuz çatallı Karataş vardır ki kıyamet zamanında bu taş dokuz yerinden açılacak, demirden ve koyu sarı atlara binmiş dokuz atlı çevreye saldıracaktır.

Altay Türklerinin Yaratılış Destanı’nda Tanrı, evreni yaratırken bir de dokuz dallı bir ağaç yaratır. Sonra Tanrı, her dokuz dalın kökünden birer kişi yaratır ve her kişiden birer oymak türer (toplam dokuz kişi, dokuz oymak). Anohin, Altay Türklerinin inanışında yer alan ve yer altında yaşayan Abra ve Yutpa adlı iki büyük canavarla ilgili bilgiler verirken şöyle der: “Yeşil bir kumaştan yapılmış ve örgülerle süslenmiş Abra’nın tasviri, şamanın giysisine asılır. Abra’nın başı puhu tüyleri (ülberk) ile süslenir. Gözü, parlak bakır düğmelerden, ayakları da genellikle kırmızı kumaşlardan seçilmiş yamalardan yapılır. Bunlara, örülmüş dokuz püskül eklenir.”

Altay Türkleri’nin kutsal hayat (gök) ağacı da dokuz dallıdır.

Güney Sibiry’a’da yaşayan Minusinsk Tatarlarının söylediği bir destanda, İrle Han’ın evinin önünde bir kara ağaç vardır. Bu ağacın kökünden dokuz ağaç yükselir. Bir Güney Sibiry masalında yer altındaki kötü ruhlar, masalın kahramanı olan çocuğa dokuz zincir vurur ve hapsederler. Kuzey Asya masallarında altın yeleli, gümüş üzengili, kuyruğu dokuz örmeli, dokuz kolanlı atlardan söz edilir. Yakut Türklerinin Er Sogotoh Destanı’nda gök, dokuz katlıdır; yine bu destanda Kara Han’ın dokuz kızı vardır. Ayrıca gök ruhları da dokuz adettir.

Yukarıda da değinildiği gibi, Türk kağanlarının dokuz tuğu olurdu. Göktürkler çağında bir kişi kağan olduğunda, bir kalkan (ya da bir keçe) üzerine konup göğşe kaldırılarak dokuz kez döndürülürdü. Ayrıca Göktürk Anıtları’nda, Tokuz Ersin (Dokuz Ersin) adındaki bir yerden söz edilir. İlhanlı hükümdarı Hulagu’nun karısı ve en yakın danışmanı olan ve bir Hristiyan olan kadının adı da Dokuz Hatun idi.

bir rakamdır. Biz prensiplerimizi ortaya koyarken buna da dikkat ettik ve yüzde yüz millî bir doktrini ortaya koyduk. Bütün dünyada yapılan bu fikir ve taktikler savaşında ancak kendi millî bünyemize uygun, ötekilerden daha yüksek ve daha ileri bir fikirle galip gelebilirdik. Dokuz Işık, bu maddeci fikirlerin daha ilerisindedir. Dünyanın en büyük silâhı fikirdir. Fikirsiz hiç bir hamle başarı kazanamaz. Ben size bu silâhı veriyorum. Dokuz Işık doktrinini anlamaya çalışınız. Onun etrafında demirden bir halka olarak büyük hedefe yürüyorsunuz.

Sizlere kolay bir başarı vaat etmiyorum. Kısa zamanda bir iktidar umanlar bizimle yola çıkmasınlar. Yolumuz uzun ve çetindir. Bu yolda karşınıza menfaat teklifleri, tehditler ve daha bir yığın engel çıkacaktır. Bu çetin yola dayanabilecekler, bizimle gelsinler. Cesur olanlar, kuvvetli olanlar, gerçekten inananlar kabilemize katılsınlar.

Bu hareketi sırtladık, hedefe doğru yürüyoruz. Bana bu şerefi verenlere teşekkür ederim. Düşüncelerimizden taviz vermeden, sapmadan yürüyoruz. Eğilmeden, eskisinden daha hızlı olarak hedefe koşuyoruz. Bizler, geçici ikballere, menfaatlere yenilmedik. İnanmış kişiler yenilmez. Bu ruh ve şuurla gidiyoruz. İstikbale inanarak ve güvenerek bakınız. Hedefin alınacağından asla şüphe etmeyiniz.

Koşan elbet varır, düşen kalkar.

Kara taştan su damla damla akar.

Birikir, sonra bir gümüş göl olur.

Arayan Hakkı en sonunda bulur.

Dokuz sayısı, Türkler'in destanlarında da çokça geçer: dokuz ağaç, dokuz boy, dokuz dallı ağaç, dokuz dev, , dokuz felek, Dokuz Oğuz gibi. Türkler Ergenekon'dan, bir rivayete göre dokuz martta, bir rivayete göre de yirmi bir martta (Nevruz'un kutlandığı gün) çıkmışlardır. Muhtemelen dokuz mart, Ergenekon'dan çıkışın başladığı gün, yirmi bir mart da çıkışın tamamlandığı gündür.

DOKUZ IŞIK'IN ESASLARI

Bağımsız son Türk devletini koruyabilmek için, millî bir görüş etrafında birleşmek zorundayız. Bu görüş Dokuz Işıklı görüştür. Dokuz Işıklık, Türk milletine, tarih ve kültürüne dayanan, ona inanan bir doktrindir. Bunun nasyonal sosyalizm⁶ ile hiç bir ilgisi yoktur.

6 **Nasyonel Sosyalizm:** (Almanca: Nationalsozialismus) Milliyetçilik ile sosyalizmi birleştiren, ırkı temel alır.

İtalya'da Benito Mussolini önderliğinde kurulan faşizm akımı ile eş zamanlı olarak ortaya çıkmıştır. Meydana gelişi Almanya'da gerçekleşen ve temel ilkeleri Adolf Hitler tarafından ortaya konan nasyonal sosyalizm, Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'nin 30 Ocak 1933'ten Almanya'nın II. Dünya Savaşı'ndan teslim olduğu 8 Mayıs 1945 tarihine kadar iktidarda olduğu dönem boyunca Almanya'nın resmî ideolojisi olarak uygulanmıştır.

Nasyonal sosyalizm doktrininin ilanı 1898'in Mayıs ayında, ilk kez Fransız teorisyen Maurice Barrès tarafından yapıldı. Sosyalist bir milliyetçilik fikrinin temel doktrinlerini belirleyen Barrès, dönemin Rusya merkezinden tüm dünyaya yayılan sosyalizmi bir zehir olarak tanımlamıştır. Sosyalizmin "liberal bir zehir" olduğunu, ancak millî bir sosyalizmin, kolektif milliyetçiliği gerçekleştirmenin aracı olduğunu açıklamıştı. Barrès'e göre, işçiler kendi uluslarından işverenlere karşı değil, yabancı işverene ve Yahudi sermayesine karşı mücadele etmeliydi. Barrès'in bu düşünceleri Adolf Hitler'e ilham verdi ve nasyonal sosyalist ideolojinin oluşmasına katkı sağladı. Sosyalizmden farklı olarak nasyonal sosyalizmin doğrudan "kolektif çalışan bir milliyetçilik sistemi" olduğunu empoze eden Adolf Hitler önderliğindeki Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi, Barrès'in ortaya attığı düşünceleri kendilerine uyarlayarak birçok toplantıda duyurmaya başladı. Adolf Hitler "milliyetçi ve sosyalist" bir öğretinin fikir babası olan Barrès'in ideolojilerini halka aktarıırken, Alman işçilerinin klasik olarak ülke içindeki işveren sınıfı ile değil doğrudan ülke dışındaki yabancı güçlerle savaşması gerektiğinden bahsediyordu. Alman işçi sınıfının kendi milletinden olan işverenler yerine "Yahudi" kaynaklı yabancı sermayeye karşı savaş vermesi gerektiğini söyleyen Hitler, tüm ekonomik ve sosyokültürel problemlerin sebebi olarak Yahudileri gösteriyordu. Faşizm ile örtüşen nasyonal sosyalizm, sosyalizm tutumlarını yalnızca devletin ekonomik politikalarında uygulamıştır. Alman nasyonal sosyalistlerin politik faaliyetlerine başladıkları 1920 senesinden itibaren nasyonal sosyalizm, Alman sosyal demokratlar ve komünistler tarafından, nasyonal sosyalistleri küçümsemek amacıyla kısaca Nazizm (Almanca: Nazismus) olarak adlandırıldı.

Nasyonel Sosyalizmin (Nazizmin) temel görüşleri:

1-Beyaz ırkın üstünlüğüne inanır.

2-Bir insanın Türk, Alman, Fransız vs. kabul edilmesi için önce Beyaz ırktan gelmesi gerektiğine inanır.

Türkiye'mizin hızla kalkındırılması, çağlar üzerinden sıçrayarak Türk milletinin atom ve uzay çağına sokulması ile mümkündür. Bu da her şeyden önce dünya çapında çok üstün kaliteli ilim adamları ve yüksek teknisyenler kadrosu meydana getirmeye bağlı bulunmaktadır.

Bizim inancımıza göre, yabancı memleketlerin şartları altında meydana getirilmiş bulunan yabancı doktrinler ve yönetim sistemleri taklit edilerek Türkiye'nin kalkındırılması sağlanamaz. Ne kapitalizm ve liberalizm⁷, ne de komünizm, Türkiye için yararlı olamaz. Türkiye'yi kalkındıracak sistem ve görüş ancak Türk milletinin özelliklerine uygun, Müslüman Türk milleti realitesini göz önünde bulunduran ve modern ilim ve tekniği yol gösterici kabul eden millî bir görüş olmalıdır. Bunun

3-Nasyonel Sosyalizm, sınıf ayrımı gözetmeden toplumun tamamının refahını hedefleyen bir ideolojidir. Bu sebeple, Nasyonal Sosyalistler, komünizme olduğu kadar kapitalizme ve aşırı liberalizme de karşıdır.

Nasyonel Sosyalizm (Nazizm) Türklerdeki "milliyetçilik" anlayışıyla tamamen farklıdır.

- 7 **Liberalizm:** Ferdin inanç, vicdan ve fikir hürriyetinin tanınması gerektiğini savunan ekonomik ve siyasi öğretilerdir. Hem ekonomi felsefesinde hem de siyaset felsefesinde devlet, fert ve toplum arasındaki ilişkilerde ferdin hak ve özgürlükleri öne çıkarılır. Liberal kelimesi latince "özgür" anlamına gelen "liber"den türemiştir. Kelime, önceleri İngiltere kaynaklı, millî olmayan politikaları ifade etmek amacıyla kötüleyici ve suçlayıcı bir anlamda kullanılmıştır. Sonraki yıllardaysa İspanyollar Liberal sıfatını İngiltere kaynaklı politikaların nitelendirilmesi amacıyla kullanmaya başlamış ve Lockecu anayasal monarşi ile parlamenter yönetim ilkelerini savunan milletvekillerini "liberales" olarak isimlendirmiştir. Bir başka görüşe göre, Adam Smith, *Milletlerin Zenginliği*'deki 'ndeki liberal ihracat ve ithalat sistemi ifadesiyle liberal kavramını ilk kullanan yazar olmuştur.

Devletin ekonomiye müdahalesinin en alt düzeyde olması gerektiğini savunan bu sistem, en ideal olanın ise devletin sınıflar, bireyler ve devletler arasındaki ekonomik ilişkilere hiçbir şekilde karışmaması olduğunu öne sürer.

Liberalizm, Devlet yetkisinin her alanda ve de her anlamda kısıtlanması gerektiğini, bu yetkeyi elinde tutanların fertlerin hayatlarını nasıl yönlendireceklerine herhangi bir gerekçe ileri sürerek hiçbir şekilde karışmaması gerektiğini savunur.

Liberalizm hem 'solcuların' hem de 'sağcıların' eleştirilerine uğramıştır. "Sağ"ın liberalizme yönelik en temel eleştirisi; ferdi özgürlüğün artırılmasında toplumsal yapılara ve sınırlamalara ihtiyaç olduğunu göz ardı etmesi ve yerleşik kurumlara ve geleneklere duyarlı olmamasıdır. "Sol" tarafından iktidarın birkaç kişinin elinde toplanmasına karşı hiçbir savunması olmayan ve insanın toplumsal ve siyasal tabiatına dair herhangi bir çözümlemeden yoksun "özgür pazar ideolojisi" olmakla eleştirilir.

Liberalizm fikri, modern Avrupa'nın ilk çağlarında (17. yüzyılda) Descartes, Milton ve Spinoza gibi düşünürler tarafından savunulmuştur. Tabir olarak adını ise 19. yüzyıl başlarında İspanya'da kurulan 'Liberales' ismini taşıyan siyasi partiden alır.

kısaca formülü Türk emek potansiyelinin, millî üretim faktörlerine rasyonel bir şekilde bağlanması, devletin vatandaşlara üretim yollarını açarak bütün tedbirleri alması ve kolaylıkları temin etmesi ve millî gelirin artmasında kendisine düşen esas rolü oynamasıdır.

İşte biz böyle millî bir doktrin sahibi bulunduğumuzu iddia eden bir kadroyuz. Millî görüşümüzün adı “Dokuz Işık Doktrini”dir. Bu görüş dokuz ana ilkeye dayanmaktadır. Bu ilkeler sırasıyla şunlardır:

Milliyetçilik

Her şey Türk milleti için, Türk milleti ile beraber ve Türk milletine göre sözleriyle özetlenebilecek, Türk milletine bağlılık, sevgi ve Türkiye devletine sadakat ve hizmettir.

Ülkücülük

Türk milletini en ileri, en medenî, en kuvvetli bir varlık hâline getirme ülküsüdür.

Ahlâkçılık

Türk milletinin ruhuna, örf ve âdetlerine uygun, yüksek varlığını korumayı ve geliştirmeyi ön gören esaslara dayanır.

İlimcilik

Olayları ve varlığı ön yargılardan ve art düşüncelerden sıyrarak ilim mantalitesi ile incelemek ve girişilecek her çeşit faaliyette ilmi önder yapmak prensibidir.

Toplumculuk

Her çeşit faaliyetin toplumun yararına olacak şekilde yürütülmesi görüşüdür. İctimaî ve iktisadî olmak üzere iki ayrı bölümü kapsamaktadır. İktisadî görüş olarak mülkiyeti esas kabul eden, fakat mülkiyetin millet zararına kötüye kullanılmasına karşı olan bir görüşü belirtir. Karma ekonomiyi ve ana stratejik iktisadî faaliyetlerin devlet kontrolunda bulunmasını öngörür. Sosyal görüş olarak sosyal adalet düzeni, fırsat

eşitliği, sosyal güvenlik ve sosyal yardımlaşma teşkilâtı kurulmasını kabul eder.

Köycülük

Köyleri tarım kentleri hâlinde birleştirerek kalkındırmayı öngörür. Köylünün tefecilerin elinden kurtarılması ve ihtiyacı olan kredi ve diğer yardımların sağlanması için kooperatifleşmeyi hedef alır. Billhassa orman bölgesinde yaşayan köylüleri öncelikle ve hızla refaha kavuşturmak amacını güder.

Hürriyetçilik ve Şahsiyetçilik

Birleşmiş Milletler Anayasasında⁸ yazılı bütün hürriyetlerin sağlanması gaye edinmiştir. İnsanların şahsiyet olarak geliştirilmesini toplumun kalkınması için yararlı bir yol olarak kabul eder.

8 Birleşmiş Milletler Antlaşması: Uluslararası örgütlenme konusundaki Birleşmiş Milletler Konferansı'nın sonucunda 26 Haziran 1945'de yürürlüğe girmiştir. Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın I. Bölüm 'Amaçlar ve İlkeler' sıralanır:

Madde 1:

Birleşmiş Milletler'in amaçları şunlardır:

1. Uluslararası barış ve güvenliği korumak ve bu amaçla; barışın uğrayacağı tehditleri önlemek ve bunları boşa çıkarmak, saldırı ya da barışın başka yollarla bozulması eylemlerini bastırmak üzere etkin ortak önlemler almak ve barışın bozulmasına yol açabilecek nitelikteki uluslararası uyuşmazlık veya durumların düzeltilmesini ya da çözümlenmesini barışçı yollarla, adalet ve uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak gerçekleştirmek;
2. Uluslar arasında, halkların hak eşitliği ve kendi geleceklerini kendilerinin belirlemesi ilkesine saygı üzerine kurulmuş dostça ilişkiler geliştirmek ve dünya barışını güçlendirmek için diğer uygun önlemleri almak;
3. Ekonomik, sosyal, kültürel ve insancıl nitelikteki uluslararası sorunları çözmede ve ırk, cinsiyet, dil ya da din ayrımı gözetmeksizin herkesin insan haklarına ve temel özgürlüklerine saygının geliştirilip güçlendirilmesinde uluslararası işbirliğini sağlamak ve
4. Bu amaçlara ulaşılması yolunda ulusların giriştikleri eylemlerin uyumlaştığı bir odak olmak.

Madde 2:

1. Birleşmiş Milletler örgütü ve üyeleri, 1. maddede belirtilen amaçlara ulaşmak üzere aşağıdaki ilkelere uygun biçimde hareket edeceklerdir :
2. Örgüt, bütün üyelerinin egemen eşitliği ilkesi üzerine kurulmuştur. Bütün üyeler, üyelik sıfatından doğan hak ve çıkarlardan tümünün yararlanmasını sağlamak için işbu antlaşmaya uygun olarak üstlendikleri yükümlülükleri iyi niyetle yerine getirirler.

Gelişmecilik ve Halkçılık

İnsanlar ve medeniyetler daima daha iyiyi, daha güzeli, daha mükemmeli istemek ve aramakla gelişir. Elde edilenle yetinmemek ve daima daha ilerisini istemek ve bunu elde etmek için gayret göstermek şuurudur. Ancak bu gayret ve çabalarda Türk milletinin tarihinden, millî benliğinden ve kökünden kopmadan yükselmek ve ilerlemek gayedir. Yapılacak her işte halka doğru, halkla beraber olmayı ilerlemenin, yükselmenin vazgeçilmez bir prensibi olarak kabul ederiz.

Endüstricilik ve Teknikçilik

Türk milletinin kalkınması için acele sanayileşmesi lâzımdır. Dokuz Işık görüşümüzün esasları gayet özet olarak bunlardır.

Dokuz Işık, nasıl kapitalizmi, Marksist sosyalizmi⁹ reddediyorsa, nasyonal-sosyalizmi ve faşizmi¹⁰ de reddeder. Nasyonal-sosyalizm ve

3. Bütün üyeler, uluslararası nitelikteki uyumsuzluklarını, uluslararası barış ve güvenliği ve adaleti tehlikeye düşürmeyecek biçimde, barışçı yollarla çözerler.

4. Bütün üyeler, uluslararası ilişkilerinde gerek herhangi bir başka devletin toprak bütünlüğüne ya da siyasal bağımsızlığa karşı, gerek Birleşmiş Milletler'in Amaçları ile bağdaşmayacak herhangi bir biçimde kuvvet kullanma tehdidine ya da kuvvet kullanılmasına başvurmaktan kaçınırlar.

5. Bütün üyeler, örgütün işbu Antlaşma gereği giriştiği tüm eylemlerde örgüte her türlü yardımı yaparlar ve Birleşmiş Milletler tarafından aleyhinde önleme ya da zorlama eylemine girilen herhangi bir devlete yardım etmekten kaçınırlar.

6. Örgüt, Birleşmiş Milletler üyesi olmayan devletlerin de , uluslararası barış ve güvenliğin korunmasının gerektirdiği ölçüde bu ilkelere uygun biçimde hareket etmesini sağlar.

9 Marksist sosyalizm: Marksist teoride sosyalizm, kapitalizmin yerini alacak ve daha sonra sosyalist yapı kendiliğinden söneceğinden komünizme dönüşecek bir topluma işaret eder. Marksizm komünizmin teorik ve felsefi zemini, komünizmin sosyalizmin devamı olarak gelişecek içtimai sistemdir.

Terim, ilk defa, 1827'de İngiltere'de, Robert Owen'in takipçilerini adlandırmak için kullanılmıştır. Fransa'da, 1832 yılında l'Encyclopédie nouvelle'deki Saint-Simon, ardından Pierre Leroux ve J. Regnaud'un fikirlerinin takipçisi olanlar için kullanılmıştır.

Türkiye'de milliyetçiler Marksizmi, bağlantılı olarak sosyalizmi ve komünizmi, "kökü dışarıda" ideolojiler olduğu için reddetmelerinin yanında, komünist ülkelerde rejimler değişmeden önce, sosyalizm ve komünizm, emperyalizmin aracı olarak kullanıldığı fikrini taşımışlardır. Sosyalizm, komünizme göre daha "yumuşak" görüntü verdiği için, Türkiye'de komünistler kendilerini "sosyalist" olarak tanıtmışlardır.

10 Faşizm: Önce, İtalya'da kurulan milliyetçi, otoriter ve halkçı rejimi ifade etmek için kullanılan bir trimidir. Daha geniş anlamıyla özellikle iki dünya savaşı arası ortaya çıkan

faşizm, kapitalizmin dejenere bir sapması olup, insan hak ve hürriyetlerine inanmayan gerici diktatörlüklerdir. Dokuz Işık ise, insan sevgi ve saygısına dayanan, ferdî ve iktisadî hürriyetleri bir bütün olarak gerçekleştirmek isteyen demokratik bir görüştür. İlâhlaştırılmış faşist devletçiliğe, putlaştırılmış nazist ırkçılığa inanmıyoruz. Fosilleşmiş şöhretlerin yaptığı gibi siyasî kariyerinin belirli bir döneminde faşist, belirli bir döneminde kapitalist, diğer bir döneminde sosyalist olmak, bizim politika ahlâkımızda yoktur. Biz, Türk'e âşık, Türk vatanına âşık Dokuz Işıklıyız. Amacımız bu kutsal vatan üzerinde büyük Türk milletin ebediyen bağımsız yaşamasını sağlayacak millî görüşü çizmek, bunu savunmaktır.

Dokuz Işık ilkelerinin başında yer alan Milliyetçilik, diğer ilkelere arasında bulunan toplumculuk ilkesinin kavramından daha geniş bir kavramdır. Milliyetçilik kavramı içinde toplumculuk da vardır. Fakat iktisadî ve sosyal kalkınma görüşlerimizi açıkça belirtmek için düşüncelerimizi ayrı bir toplumculuk ilkesi altında ifade etmek yararlı görülmüştür. Toplumculuk derken, milletin varlığının, toplum menfaatinin, fertlerin üzerinde olduğuna işaret etmek isteriz. Bu arada şu noktayı tekrar önemle belirtelim ki, nasyonal-sosyalizm, kapitalizmle, laboratuvar (antropolojik) ırkçılığa¹¹ ve antidemokratik bir siyasî esprîye sahipken, **Dokuz Işıklık**, Türk toplumculuğunu sosyal-psikolojik

aşırı milliyetçi, antidemokratik, antikapitalist ve antikomünist bir ideolojiye ve otoriter siyasî bir yapıya sahip bütün politik hareketler, “faşist” terimiyle tanımlanır.

Daha sonra kapitalistler ve özellikle komünistler bütün otoriter rejimleri ve kendilerinden olmayanları “feşist” olarak tanımlarlar.

Faşizm, İtalya’da Benito Mussolini tarafından Millî Faşist Parti’nin kurulmasıyla ortaya çıktı. 20. yüzyılın başlarında Mussolini’nin sistemini örnek alarak doğan Almanya’da gelişen Nasyonal Sosyalizm ve İspanya’da Falanjizm gibi akımlarla güçlenmiştir.

Faşistler kendi milletlerini; millî camianın kitle seferberliğini teşvik eden totaliter bir devlet yoluyla bütünleştirmeyi amaçlarlar. Liberal demokrasiye, sosyalizme ve komünizme muhalif faşist hareketler; devlete saygı, güçlü bir lidere bağlılık ve aşırı milliyetçilik ile militarizme verilen önem gibi ortak özelliklere sahiptir. Faşizmi bir dünya görüşü olarak benimseyen İtalyan lider Mussolini’nin 1922’de İtalya’da iktidara gelmesinin ardından, Mussolini iktidarı döneminde, resmî ideoloji olarak yürütülmüştür.

- 11 Antropoloji: İnsan bilimidir. Antropologlar tüm toplumları, kültürleri, insan kalıntılarını ve fizikî, biyolojik yapılarını inceler. İnsanın iskelet, kafatası gibi fizikî yapısını araştıran antropoloji, insanlık tarihinin en eski dönemlerinin aydınlatılmasına yardımcı olur. EricWolf antropolojiyi “beşerî bilimlerin en bilimseli, ve bilimlerin en insanisi” olarak tanımlamıştır.

(manevî) bir soyculuğa ve gerçek bir demokrasiye inanmaktadır. Türk milletinin gönül ve tasvibinden, tercih ve oyundan geçmeyen iktidar yollarına inanmıyoruz İktidar olduktan sonra da, demokratik yolların gerçek bir şekilde işlemesine inanıyor ve bunu savunuyoruz. Türk Milliyetçiliğinden de devamlı şekilde korkanlar, Türk'ü hiç bir zaman benimsemeyen enternasyonalistler, millî olan her görüşe daima karşı çıkmışlardır. Bunu asla, bir an için dahi unutmamalıyız.

Bugün Anadolu yaylasında yalnız Türk milletinin değil, bütün insanlığın kaderi yoğrulmaktadır. Bu bakımdan Türkiye'deki milliyetçiliği, köklü moral gelişmeleri, içte ve dışta desteklemek gerekir. On altı büyük imparatorluk kurmuş bulunan ve insanlığa örnek bir ahlâk sunan üstün manevî değerlere ve dünyada emsâli az, zengin bir ülkeye sahip bulunan Türk milleti, iktisaden geri kalmış basamakta olamaz. Bugünkü sonuçta hiç bir iktidar bu hatayı bulup ortaya koymuş değildir. Daima keramet anayasada görülmüş, devrimlerin ruhu, şekillere mahkûm olmuş, muhtevaya inilmemiştir. Demokrasi anlayışı havada kalmıştır. Demokrasi insan varlığına sevgi ve insan iradesine saygının bir ifadesidir. Taklit ve kopyacılık ise millî şahsiyetimizin zedelenmesine sebep olmuş, Türk aydını dış dünyadan kendi toplumumuza ilim, teknik, getirmek yerine Batının batıl ve kokmuş itikat ve itiyatlarını getirmiştir.

Ülkeyi, devlet varlığını ve millet hayatını büyük belâlardan kurtaran Kuvâ-yı Milliye ruhu cepheden tarlaya, tarladan laboratuvara ve dengeli iktisadî kalkınma alanlarına intikal ettirilmemiş olduğundan ötürü milletçe büyük fırsat kaçırılmış ve büyük bir zaman kaybedilmiştir.

Türkiye'nin bugün başta insan varlığı ve insan gücü olmak üzere bütün imkânları ilim, ahlâk ve adalet şuuru içinde seferber edilmelidir. Bu hareket var olmak, yok olmak endişesi ve korkusuna dayanmamak, büyük devlet olmak azim ve kararı iradesinden doğmalıdır. Türk milleti elbet bu hedefe ulaşacak, insanlığı hayra çağırarak, kötülükten men eylemek ve iyiliği emretmek gibi tarihî ve manevî görevini yerine bir kere daha getirecektir. Tarih buna ait ispatlarla doludur.

Türk milletinin yükselişi için bu büyük hamleleri yapmak zorundayız. Millete hizmet yolunda ne kadar büyük güçlükler ve tehlikelerle karşı karşıya olduğumuzu bilmekteyiz; fakat güçlükler bizim azmimizi ve mücadele gücümüzü bir kat daha arttırmaktadır. Muvaffak olacağımıza emin bulunuyoruz.

HAK, KUVVETLİNİN DEĞİL, HAKLININDIR

Dünya üzerinde insan toplulukları milletler hâlinde, ayrı ayrı devletler hâlinde yaşayagelmışlerdir. Bugün de, dünya üzerinde birçok devletler bulunmakta ve bunların yönetiminde birbirinden; sosyal ve fizik yapı itibariyle, tarih itibariyle farklı milletler yaşamaktadır. İnsanlığın âhengi ve tarih boyu meydana getirdiği medeniyetler, ayrı ayrı milletlerin birbirleri arasında yaptıkları yarışmaların birbirlerine tesir ederek, birbirlerine birçok yeni fikirler vererek, yeni görüşler vererek, gerek kültür alanında, gerek ilim alanında alışveriş yapmaları sonucunda, insanlık tarihinin çeşitli ileri medeniyetleri meydana gelmiştir.

Ayrı ayrı milletlerin kendi özelliklerinden kuvvet alarak giriştikleri yarışmalar, mücadeleler insanlık tarihinde sıçramalara da sebep olmuştur. İnsanlığın medeniyet tarihinde yeni çağların açılmasına, yeni gelişmelerin meydana çıkmasına da sebep olmuştur.

Birçok farklı iddialara rağmen, dünya üzerindeki gerçek, böyle olmaya devam etmiştir. Bugün de enternasyonalizm iddiası arkasında birtakım farklı rejimlerle ortaya çıkmış olan milletlerin, devletlerin uyguladıkları politika ve takip ettikleri tutum kendi iddialarını fiilen yalanlamış bulunmaktadır. Bunun en açık misallerini komünist memleketlerin birbirleriyle olan münasebetlerinde ve tutumlarında görmekteyiz. Meselâ, ilk başlangıçta Yugoslavya ve Sovyetler Birliği arasında patlak vermiş olan anlaşmazlık ve daha sonra komünist dünyanın iki büyük devleti olan Çin - Rusya arasında meydana gelen anlaşmazlık bu görüşü ortaya koymuştur. Bu devletlerin hepsi Marksist felsefeyi benimsemiş ve komünist bir rejim kurmak iddiasında bulunmuş olmalarına rağmen, enternasyonalizmi esas aldıklarını ilân etmiş bulunmalarına rağmen, dünya proletarya işbirliği iddialarını ileri sürmelerine rağmen, birbirleri ile kanlı bıçaklı olacak derecede anlaşmazlığa düşmüşlerdir.

Bugün Sovyetler Birliği¹² ile Komünist Çin sınırı boyunca her iki tarafın, sayısı milyonları aşan ordularını birbirlerine karşı yığdıkları herkes tarafından bilinmektedir. Her iki devlet birbirlerine karşı bir savaş hazırlığı yapmaktadırlar ve bu davranışları bir gün bir savaşa müncer olacak olur ise buna hiç kimse şaşırmayacaktır. O hâlde milliyetçiliği inkâr eden ve enternasyonalizmi ileri süren, dünya proletarya işbirliğini ileri süren, Marksizm'i benimsemiş, aynı rejim altında yaşayan bu milletlerin, bu devletlerin birbirleriyle anlaşmazlığının sebebi nedir?

Bu sebep dünyanın kurulduğu günden beri değişmemiş olan faktördür. O faktör de milletlerin kendi millî menfaatlerini sağlama gerçeğidir. Rus milleti bir ucu Büyük Okyanus'ta, diğer ucu Avrupa ortalarında bulunan büyük bir imparatorluk kurmuştur. Bu imparatorluğun içinde Rus olmayan birçok milletler, köle toplumlar olarak bulunmaktadır. Bu imparatorluğun doğu ve güneydoğu parçaları eski Çin devletinin topraklarıdır. Bu toprakları Komünist Çin, Sovyetler'den istemektedir. İkisi de komünist olduğuna göre, kardeş rejim içinde yaşadıklarına göre ve Mao¹³'nun Komünist Çin'i, Sovyetler'den eski Çarlık Rusyası'nın eski Çin

12 Sovyetler Birliği: Sovyet sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) olarak bilinir. Rusçası: Союз Советских Социалистических Республик (СССР)'tir. Çarlık Rus İmparatorluğunun 1917'de yıkılmasından sonra aynı topraklar üzerinde kurulmuştur ve 1991'e kadar varlığını sürdürmüştür. Avrupa'nın doğu kesimiyle Asya'nın kuzey kesimi boyunca yayılan SSCB, son yıllarında 22.403.000 km²'lik yüzölçümüyle dünyanın en büyük ülkesiydi. Nüfus bakımından da 293.047.571 (Haziran 1991) kişiyle 3. sırada yer alıyordu.

1885 yılında Gorbacov'un iktidarı sırasında başlayan Glasnost ve Perestroyka ile başlayıp 6 yıl süren reformların ardından 1991 yılının sonunda Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği resmen dağıldı ve birliğe bağlı bazı ülkeler bağımsızlıklarını ilan ettiler. Birliği oluşturan şimdi bağımsız olan 15 devletten 12'si bir araya gelerek Bağımsız Devletler Topluluğunu kurdular.

Şimdi bağımsız olan Türk devletleri; Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan, Kazakistan, Kırgızistan SSCB'de içinde idi. Milliyetçiler, bu ülkelerde yaşayan halkları "esik Türkler" olarak telakkî ettikleri için, Sovyetler Birliği'nin yayılmacı politikasını şiddetle tenkit etmişlerdir.

13 Mao Zedong (26 Aralık 1893 - 9 Eylül 1976). Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurucu. Çin'in Hunan eyaletinde doğdu. 1943'ten itibaren ÇKP Politbüro Başkanı, 1945'ten itibaren ÇKP Merkez Komitesi Başkanı oldu. Zengin bir köylü ailesinin çocuğuydu. 27 yaşında, Temmuz 1921'de Çin Komünist Partisinin Şankhay'daki ilk kongresine katıldı. İki yıl sonraki üçüncü kongrede MK üyeliğine seçildi. İlk Kuomintang-ÇKP birleşik cephesi sırasında Kuomintang'ın Köylü Eğitim Enstitüsü yöneticisi oldu. Mao, Çin'de gerile savaşının örgütleyicisi, planlayıcısıdır.

İmparatorluğundan kuvvet kullanarak almış olduğu, zaptetmiş olduğu Çin topraklarının tekrar kendisine geri verilmesini istemiştir. Bu istek Sovyetler Birliği tarafından reddedilmiştir ve her iki tarafın arasında meydana gelmiş olan gerginliğin, anlaşmazlığın ana sebebi budur. Yani millî menfaatlerin çatışmasıdır. Çin kendisinden Çarlık Rusyası zamanında sömürgeci bir politikanın neticesi olarak Çarlık Rusya ordularının işgal ederek zaptettiği, kopardığı Mançurya¹⁴ gibi, Moğolistan¹⁵ gibi toprak-

1927'de, yakın arkadaşlarıyla Güneydoğu Çin'deki Jिंगgang dağlarına gitti. Burada 1931-1934 yılları arasında bir kurtarılmış bölgede Çin Sovyet Cumhuriyeti kurdu ve başkanı seçildi. ÇKP içindeki liderlik savaşında yenilgiye uğrasa da sonra yine öne çıktı.

Çan Kay Şek'in komünistleri ortadan kaldırmak için verdiği savaşta, ÇKP üyeleri geri çekilmeye başladılar ve "Uzun Yürüyüş" olarak anılan bir geri çekilme sırasında Çin'in güneydoğusundan kuzey batısına kadar 9.600 km. yürüdüler. Bu yürüyüş sırasında Mao'nun liderliği artık tartışılmaz olmuştur.

10 Aralık 1949'da ÇKP güçleri hükümet güçlerini tamamen yendi. Çan Kay Şek de aynı gün Tayvan'a kaçtı. Mao'nun 1 Ekim 1949'da Pekin'deki Tiananmen meydanında yaptığı açıklamayla Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu.

Mao, ölene kadar diktatör olarak kaldı ve ülkesini acımasızca yönetti. Kültür Devrimi adı altında ülkesinin kültür değerleri üzerinde tahribata girişti.

1966'da başlayan Kültür devrimiyle parti hiyerarşisi hiçe sayılarak iktidar doğrudan doğruya Kızıl Muhafızlara verildi.

Mao, 1969'da Kültür Devriminin sona erdiğini açıkladı. Kültür Devrimin süresince çok sayıda ilim adamı ve aydın tasfiye edildi.

Mao'nun 9 Eylül 1976'da ölümünden sonra Çin'de iktidar mücadelesi başladı. Bir kısmı, daha sonra "Dörtlül Çete" denilen ve Mao'nun karısının da içinde olduğu gruptu ki, bunlar devrimci kitle seferberliği siyasetine devam edilmesini istiyorlardı. Hua Guofeng'in önderlik ettiği bir diğer grup, Sovyet modelinde bir merkezi planlamayı savunuyorlardı. Reformistlerin lideri olan Deng Xiaoping ise Çin ekonomisinin faydacı bir siyaset temelinde inşasını savunuyordu ve ekonomik ve siyasî gelişmelerde ideolojinin tayin edici önemini reddediyordu. Sonuç olarak iktidarı Deng Xiaoping kazandı ve Çin kapalılığını kısmen açtı.

- 14 **Mançurya:** Doğu Asya'da bugünkü Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuzeydoğu bölgesi ve Ruisya Federasyonu'nun Primorski bölgesini kapsayan tarihî bir bölge. Batısında Elç Moğolistan, güneyinde Çin, kuzeyinde Doğu Sibirya, güneydoğusunda Korebulunur. Amur Nehri kuzeyinde, Sandeniz güneyindedir. En önemli bölümü Güney Mançurya'dır. Güney Mançurya büyük bozkırlar ile kaplıdır. Mançurya adını bölgenin yerli halkı olan Mançulardan almıştır.

- 15 **Moğolistan:** Orta Asya'nın doğusunda yer alır. Denize kıyısı yoktur. Ülkenin kuzeyinde Rusya, güneyinde, doğusunda ve batısında Çin Halk Cumhuriyeti vardır. Moğolistan'ın Kazakistan'a sınırı olmamasına rağmen ülkenin en batısı Kazakistan'ın doğu ucuna birkaç kilometre uzaktadır. Başşehri Ulanbatur'dur. Ülkenin siyasî sistemi parlamenter cumhuriyettir.

Bugünkü Moğolistan toprakları geçmişte Hunlar, Sien-Piler, Cücenler ve daha sonra Göktürkler gibi imparatorluklar tarafından yönetilmiştir. Moğol İmparatorluğu ise 1206 yılında Cengiz Han tarafından kuruldu. 17. yüzyılın sonlarında, Moğolistan'nın büyük

larını geri istemektedir. Çarlık rejimine karşı olduğunu, Çarlık Rusya politikasını kabul etmediğini iddia etmiş olmasına rağmen Komünist Rusya, Çin'in bu isteklerine karşı çıkmakta, bu toprakların kendisine ait olduğu iddiasını ileri sürmektedir ve topraklarını korumak için de Çin sınırı boyuna bir milyondan fazla Rus askerini, atom nükleer başlıklı Rus füzelerini yerleştirmiş bulunmaktadır. Komünist Çin de kendi topraklarını korumak, bir saldırı karşısında kendisini savunmak üzere aynı şekilde Rus sınırına milyonu aşan sayıda Çin askerlerini ve Çin silâhlarını yığılmış bulunmaktadır. Bu gerçekler başta söylemiş olduğumuz dünya realitesini açıkça gözlerimizin önünde yeniden canlandırmaktadır.

O realite nedir? O realitede dünya üzerinde insanlar millet toplulukları hâlinde yaşamaktadırlar ve milletlerin arasında devamlı bir yarışma, devamlı bir mücadele vardır. Bu mücadelenin, bu yarışmanın temeli her milletin kendi millî menfaatleridir. Her millet kendi milletini ileriye götürmek, yükseltmek, ahlâkta, maneviyatta en üst düzeye çıkarmak, iktisatta, refahta dünyanın en refahlı toplumu hâline getirmek çabası içindedir. Bu çabasını, başka milletlerin zararına olsa da, başka milletlerin sırtından olsa da sürdürmektedir. Milletlerin birbirlerinden lütuf bekleyerek, birbirlerinden merhamet ve şefkat umarak yaşamaları mümkün değildir. İnsanlar gibi milletler de kendi güçlerine ve kendi çalışmalarına güvenmek zorundadırlar. Bir milletin çıkarlarını koruyabilmesi ve kendi insanlarını refahlı, huzurlu, güven içinde yaşatabilmesi her şeyden önce kendisinin çalışmasına ve güçlü olmasına bağlıdır. Dünya üzerinde çok eskiden beri hüküm sürmüş olan ilke ve kanun bugün de yine hükmünü sürdürmektedir. Bu ilke, bu kanun milletler arasındaki münasebetlerde "Hak kuvvetindir" kanunudur. Haklı olanın kuvveti yoksa, hakkını alması, hakkını saydırması mümkün olamamaktadır.

bir kısmı Qing Hanedanı'nın yönetimi altına girmiştir. 1911 yılında Qing Hanedanı'nın yıkılışı sırasında, Moğolistan bağımsızlığını ilân etti. Fakat 1921 yılına kadar de-facto bağımsızlığını kabul ettirmekle ve 1945 yılına kadar uluslararası tanınmayı kazanmakla uğraşmak zorunda kaldı. Güçlü Rus ve Sovyet kuvvetlerinin sürekli tehdidine maruz kalan Moğolistan'da 1924 yılında Moğol Halk Cumhuriyeti ilan edildi ve aynı dönemdeki Sovyet politikasına tâbi oldu. Komünist idarenin Rusya'da çöküşünden sonra 1990 yılında Moğolistan'da çok partili sistem başladı.

Yüzölçümü 1,564,116 kilometre kare, nüfusu 2.9 milyon civarı olan Moğolistan'da nüfusunun çoğunluğu Moğol'dur. Halkın dini Tibet Budizmi'dir. Moğollar dışında Kazak ve Tuvalar Türkleri de çoklukla ülkenin batısında yaşamaktadırlar.

Eski çağlarda da mümkün olamamıştır. Bugünkü dünya üzerinde de mümkün olamamaktadır.

Gerçi insanlar, milletlerarası münasebetlerde, kişilerle devletler arası veyahut kendi devleti arasındaki münasebetlerde hakkı ve hukuku hâkim kılmak için, adaleti hâkim kılmak için birçok ileri adımlar atmışlardır. İnsan Hakları Beyannamesi ilân edilmiştir ve Birleşmiş Milletler Teşkilâtı kurulmuştur. Birleşmiş Milletler insan haklarının teminat altında bulundurulması için gayret göstermektedir. Fakat bütün bu ileri adımlara rağmen, yine de dünya üzerinde “Hak kuvvetlinindir” ilkesi hükmünü yürütmektedir. Bunun canlı ve acı misallerini çok uzağa gitmeden, geçmiş üç beş yıl içindeki olaylarda görmemiz mümkündür. Bunlardan birisi Pakistan’la Hindistan arasında birkaç yıl önce meydana gelmiş olan savaştır¹⁶. Bu iki devlet arasında müzakere yoluyla, barış yoluyla anlaşmazlıkların giderilmesi mümkün iken ve bu yolun uygulanması gerekli iken, Hindistan kendi gücüne güvenmiştir ve Pakistan’a karşı üstün olan silâhlı kuvvetlerini kullanmıştır. Pakistan kendisini korumak için, topraklarını korumak için, haklarını korumak için Birleşmiş Milletler’den yardım istemiştir. Birleşmiş Milletlere başvurmuştur, diğer kendisine dost memleketlere, anlaşmalarla bağlı bulunduğu devletlere başvurmuştur, fakat hiç bir taraftan yardım görememiştir.

Ve Birleşmiş Milletler de Pakistan’ın Hindistan tarafından saldırıya uğramasını önleyememiştir. Diğer bir misal de: İsrail ve Araplar arasında meydana gelen savaşlardır. Bunu daha çoğaltabiliriz. Başka memleketlerde meydana gelen başka savaşlar da vardır. Bütün bunların hepsi, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı’nın kurulmuş olmasına rağmen, İnsan Hakları Beyannamesi’nin ilân edilmiş bulunmasına rağmen, bugün de dünya üzerinde değişmeyen realite olarak hakkın ancak kuvvetle savunulabileceği, ancak kuvvetimiz olduğu takdirde haklarımızın korunmasının mümkün olabileceği realitesidir. Bu gerçeği ortaya koyduktan sonra Türkiye’mizin durumunu incelemekte yarar görüyorum.

16 **Pakistan-Hindistan savaşları:** 1947’de, Hindistan’ın bölünmesi ve Hindistan ve Pakistan’ın bağımsızlıklarını kazanmalarından bu yana bu iki ülke birbirlerine karşı 1947’de, 1965’te ve 1971’de ve 1999’da dört defa savaşmışlar ve sayısız kez sınır çatışması yaşamışlardır. 1971 Hindistan-Pakistan Savaşı hariç, doğrudan veya dolaylı yoldan Hindistan ve Pakistan arasındaki bütün savaş ve çatışmaların ana kaynağı Keşmir meselesi olmuştur. Kitapta bahsedilen savaş 1971 Pakistan-Hindistan Savaşıdır.

Dünya üzerinde milletler arasındaki münasebetlerde değişmeyen katı gerçek “hak kuvvetindir” ilkesi olduğunu söylemişim. Türk milleti kişi olarak ve toplum olarak tarih boyu yaşadığı her çağda, hakkı ve adaleti birinci planda tutmuştur. Bugün de Türk milleti olarak biz, hakkın kuvvetin olması, kuvvetin emrinde olması görüşüne karşıyız. Türk milleti olarak biz daima adaletin ve hakkın, hukukun her şeyin üstünde yer alması görüşünde bulunan insanlarız. Büyük Atatürk’ümüz, Kurtuluş Savaşı’na başlarken “hak kuvvetindir” ilkesine karşı “bu âlemde elbette bir hak vardır ve hak kuvvetin üstündedir, üstünde olmalıdır” ifadelerini de kullanmıştır. Bizim millet olarak daima hakkı tutmamız, adaletten yana olmamız ve hakkın, hukukun, kuvvetin üstünde yer almasını istememiz; kuvvetin, hakkın ve hukukun emrinde bulunmasını istememiz ve bunu doğru görmemiz dünya üzerindeki realiteyi değiştirmeye yetmez. Bizim iyi niyetimiz, doğru görüşümüz dünya üzerinde binlerce yıl hüküm sürmüş olan ve bugün de hüküm yürütmekte olan bu kaba, çirkin gerçeği değiştirmeye yetmez. Atatürk de, elbet “bu âlemde bir hak vardır ve hak kuvvetin üstündedir, kuvvetin üstünde olmalıdır”, demiş olmasına rağmen, mazlum Türk milletinin haklarını kabul ettirebilmek için kuvvet meydana getirmeye ve kuvvet kullanmaya mecbur kalmıştır. Teşkil ettiği millî kuvvetlerle yeniden teşkilâtlandığı, kurduğu Türk Silâhlı Kuvvetleri’yle düşman silâhlı kuvvetlerini ezmedikçe Türk milletinin hakkını hiç kimseye kabul ettirememiştir.

Bu sözlerimle bizim millet olarak gençlerimizin, aydınlarımızın kuvvetten başka hiç bir şeyi tanımamaları, kuvvete tapmaları görüşüne karşı olduğumuzu da anlatmak istiyorum. Biz her şeyden evvel hakka, adalete saygılı ve hakkın, hukukun hâkim olacağı bir toplum düzeni istediğimiz gibi, hakkın hukukun ve adaletin gölgesiz bir şekilde hüküm süreceği bir dünya nizamı kurulmasını da istemekteyiz. Bütün milletlere, bütün insanlara sadece hak, hukuk ve adalet esasları ile muamele sağlayacak münasebetleri bu esasa göre yönetecek bir düzenin kurulmasını istemekteyiz. Böyle bir düzenin gelmesini dilemekteyiz. Fakat bizim bu iyi niyetlerimiz, bu iyi dileklerimiz, bugün yeryüzünde hükmünü icra etmekte olan “hak kuvvetindir” ilkesini değiştirmeye yetmemektedir. Bunu değiştirebilmemiz de, millet olarak bizim güçlenmemiz, kalkınmamız; güçlü, sözünü gerektiği zaman her yerde kabul ettirebilecek bir varlık hâline gelmemizle ancak mümkün olur.

TÜRK TARİHİNE BAKIŞ

Türk milleti dünya üzerinde yaşayan milletler içerisinde en eski milletlerden birisidir ve milletimizin tarihi, çok şanlı olayların yer aldığı, büyük medeniyetlerin tarihidir. Milletimiz tarih sahnesinde görüldüğü zamanlardan beri teşkilâtçılığıyla, çalışkanlığıyla ve bitmez tükenmez enerjisi ve hareketliliğiyle kendini göstermiştir. Milletimizin tarihini iki bölüm olarak mütalâa edebiliriz. Bunlardan birisi Müslümanlığı kabul ederek İslâmiyete girmelerinden önceki tarihimizdir ki, bu dönem tamamiyle Orta Asya'da cereyan etmiş bir dönemdir. Bu dönemde Asya'nın Hindistan ve batı bölümleri, batı uçları dışarda kalmak üzere, her köşesine kadar Türklerin yayıldığı ve büyük mücadelelerle büyük devletler kurduğu, büyük medeniyetler meydana getirdiği bir dönemdir¹⁷. İslâmiyet'ten sonraki dönemi ise Türklerin batıya doğru yayıldıkları ve

17 **Hindistan'da Türkler:** Hindistan'da önce Türkistan kökenli Kuşanlar I-VI. yy.arasında etkili oldular. Bu dönemde heykellerde Türk süvarilere ait elbiseler ve paralar üzerinde Türkçe güzel anlamına gelen Kucula gibi unvanlar vardır. Türk adı olan Manas kelimesi de bu dönemde Brahmaputra nehrinin bir koluna ad olarak verilmiştir. Daha sonra Akhunlar dönemi başlamıştır. Akhunlar, Gazne şehriden hareket ederek Orta Asya'dan daha verimli olan ve daha fazla yağmur alan Pencap bölgesine doğru akınlar düzenlediler. Toraman ve daha sonra Mihrakula başkanlığında (515-550) Kuzey Hindistan'ı tamamen ele geçirdiler.

557'de Batı Göktürk ve Sasanî ittifakı sonucu Afganistan'da iktidarı kaybeden Akhunlar Hindistan'da da gerileme dönemine girdiler. VII. Yy. başında Hintli racalar tarafından ortadan kaldırıldılar. Ancak burada bir gurup Türk Şahiler 870 yılına kadar Afganistan-Hindistan sınırındaki Ohint'de varlıklarını sürdürdüler. Daha sonra bunlar Gazneli Mahmud'un Hint seferlerinde önemli rol oynarlar. Hem Hindistan'da kurulacak Türk hakimiyeti için temel teşkil ederler ve hem de bugünkü Pakistan'ın ortaya çıkmasını sağlarlar.

X-XI. asırlarda Hindistan'da yeniden Turşkalar (Türkler) devri başlamıştır. Afganistan'ın Gazne bölgesine yerleşen Sebük Tigin kuzey batı Hindistan'ı ele geçirdi. Daha sonra Gazneli Mahmud fetih hareketini hızlandırarak 15'in üstünde seferle Hindistan'da Türk gücünü yaygınlaştırdı. Gazneliler 1040 yılında Selçuklulara yenilerek Hindistan'daki hâkimiyetini kaybetmiş, sadece XII. yy sonlarına kadar Pencap bölgesinde hâkimiyetlerini sürdürmüştür.

Gaznelilerden sonra Afganistan ve Hindistan bölgesinde Gurlular hakim oldular. Delhi'de ilk Türk sultanlığı Aybeg sayesinde kuruldu. (Kuzey-Batı Hindistan 1206 -1210).

Batı Asya'da daha sonra Avrupa'da ve Afrika'da kendilerini gösterdikleri dönemdir.

İslâmiyeti kabul ettikten sonra, Türklerin Asya'da faaliyetleri ve meydana getirdikleri birçok eserleri görülmüştür, devam etmiştir. Asya'da da yine birçok devletler kurmuş, yayılmışlardır. O arada Hindistan'a da girmişler, Hindistan'da da Türk milletinin eseri olan medeniyet eserleri meydana getirmişler ve uzun ömürlü devletler kurmuşlardır. Fakat Türk tarihinin en büyük devletleri ve meydana getirdiği en muhteşem medeniyetleri Batı'da doğmuştur. Bu da Selçuklu İmparatorluğu ve Selçuklu İmparatorluğunu takip eden Osmanlı İmparatorluğudur.

Osmanlı İmparatorluğu, dünyanın en büyük imparatorluklarından biri olarak meydana gelmiştir. Üç kıta üzerinde yayılmış ve bugün de gözleri kamaştıran eserleriyle insanlığın tarihine yeni büyük bir medeniyet ilâve etmiştir. Türk milletinin Asya'nın en doğu kıyılarında Avrupa'nın ortalarına, Sibiry'a'nın kuzeyindeki buzullarından, Hint Okyanusu'na ve Çin Denizi'ne diğer taraftan Akdeniz'e, Afrika'ya ve Afrika ortalarındaki Büyük Sahra'ya kadar yayılan, diğer taraftan da batıda ve Afrika'da Atlantik Okyanusu'na varan, Avrupa'da Viyana'ya ve Polonya'ya kadar dayanan, Rusya'da Rus ovalarına kadar uzanan çok geniş bir saha içinde gösterdiği bu varlık, Türk milletinin sahip olduğu büyük enerjiyi ve medeniyet kabiliyetini, teşkilâtçılığını inkârı imkânsız şekilde ortaya koymaktadır. Zaman zaman milletimiz sadece yabancılardan veyahut milletimizin düşmanlarından garezlere, iftiralara maruz kalmamıştır; kasıtlı olarak yürütülen propagandaların tesirinde kalan veya Türkiye'yi istilâ etmek üzere Türkiye'ye sokulmuş olan yabancı kültürlerin pençesine düşmüş olan birçok gafil Türk aydının da gerçeklere tamamıyla aykırı, yanlış ithamlarıyla, değerlendirmeleriyle karşılaşmıştır. Zaman zaman milletimizin kurduğu bu devletlerin, bu imparatorlukların hiç bir şey ifade etmediğini ve pala sallayarak, kan dökerek tarihte kanlı bir iz

Bundan sonra Kıpçak asıllı Türklerden Şemsiler (1211-66), Balabanlılar (1266-1290), Kalaçlar (1290-1320), Tuğluklar (1320-1414) saltanat sürdürmüşlerdir. 1398'de, Delhi Timur'un eline geçti. 1399 senesinde Timur'un Türkistan'a geri dönmesinden sonra Mahmud Şah yeniden başa geldi ve 1413'e kadar hükümdarlığını sürdürdü.

Tuğluklardan sonra Müslüman menşeli Seyyidiler (1414-1451), Lodiler (1451-1489), Suri/Afganlılar (1540-1555) Delhi'de iktidar oldular.

1526'da ise Hindistan'da yeni bir devir başladı. Babur'un liderliğinde Delhi iktidarına yeniden Türkler geçti. Bu hanedan 1858'e kadar Kuzey Hindistan'da iktidarda kaldı.

bırakmaktan öteye bir mana taşımayan hareketler olduğunu söylemeye kadar varan davranışlar görülmüştür.

Bunlar akla, ilme ve gerçeklere hiç bir zaman uymayan görüşler ve sözlerden ibarettir. İlim ve ahlâk sahibi olmayan, inanç ve ülkü sahibi olmayan, teşkilâtçılık kudreti bulunmayan hiç bir toplumun devlet kurması, hele büyük medeniyetler meydana getirebilmesi ve büyük imparatorluklar kurabilmesi mümkün değildir. Türk milletinin kurmuş olduğu devletler, kurmuş olduğu imparatorluklar hepsi ince hesaplara dayanan, derin bilgilere ve ilme dayanan planlara sırt vermiş ve Türk'ün büyük teşkilâtçılık kabiliyeti ile yüksek ahlâk ve seciye ile iman ve Ülkücülük ile meydana gelmiş eserlerdir.

Bugün dünyanın bu çağında da, hiç bir devlet sadece silâh gücüyle, sadece kan dökerek kurulamaz ve yaşatılamaz. Devletler, insan topluluklarının meydana getirdikleri en yüksek eserlerdir, en yüksek kurumlardır. Bu kurumların kurulabilmesi her şeyden o toplumların bir inanç sahibi olması, bir ülkü sahibi olması, yüksek ahlâk sahibi olması ve teşkilâtçılık gücüne sahip olmasıyla mümkündür. Kaldı ki insanların teknikte henüz bugünkü kadar ileri gitmediği eski çağlarda, motorun icad edilmediği, telli veya telsiz muhabere vasıtalarının bulunmadığı bir çağda, o zamanın bilinen dünyasının hemen hemen tümünü kendi hâkimiyetleri altına alarak bu bölgede lekesiz, gölgesiz bir adalet nizamı kurarak kendi devletlerinin sınırları içindeki bütün insanları din, mez- hep, ırk ve milliyet ayrımı gözetmeksizin hepsini ahenk içinde ve mutluluk içinde yaşatabilmek, milletimizin sahip olduğu yüksek vasıflarla ancak mümkün olabilecek bir başarıdır.

Bunlara işaret ettikten sonra bugünkü Türkiye'nin doğuşunu ele alacağız. Bugünkü Türkiye, Türk milletinin tarihi boyunca kurabildiği en büyük devlet olan, meydana getirdiği en büyük eser olan Osmanlı İmparatorluğundan meydana gelmiş bir devlettir. Osmanlı İmparatorluğu üç büyük ideali gerek coğrafya üzerinde gerekse medeniyet yapısı içerisinde gerçekleştirmeyi hedef almıştır. Bunlardan ilki, aynı dine mensup olan insanların mutluluğunu sağlamak üzere ve bunların birliğini, beraberliğini sağlamak hedefini gütmüştür.

İkincisi, Türklerin birliğini, beraberliğini sağlamak hedefini gütmüştür. Üçüncüsü de, bütün dünyayı bir birleşik dünya hâline getirerek, yeryüzünde bir hak ve adalet nizamı tesis etmek gayesini gütmüştür.

Buna Osmanlı aydınlarının, Osmanlı yazarlarının eserlerinde Nizam-ı âlem deyimi ile yer verilmiştir. Fakat Osmanlı devleti belirli sınırlara vardikten sonra enerjisini kaybetmiştir. Enerjisini kaybetmesine sebep, ülküsünü ve gayelerini unutmuş veyahut bunlardan vazgeçmiş olmasıdır. Osmanlı İmparatorluğu ilk büyük yenilgiye 1683 yılında, İkinci Viyana seferi sırasında uğramıştır. Viyana şehri önünde uğramış olduğu bu büyük yenilgi arkadan birçok felâketleri getirmiştir. Bu yenilgiyi değerlendirmek isteyen birçok Avrupalı devlet, Osmanlı devletine karşı mukaddes-ittifak dediğimiz bir ittifak kurarak Osmanlı'ya saldırmıştır. Bunun neticesinde 1699 yılında, ilk defa Osmanlı devleti yenilginin sonucu olan bir antlaşma imzalamaya mecbur kalmıştır. Karlofça Antlaşması¹⁸ dediğimiz antlaşmayı imzalamıştır. Bu tarihten sonra Türkiye

18 **Karlofça Antlaşması:** 26 Ocak 1699 tarihinde Osmanlı İmparatorluğu ile başlarında Kutsal Roma-Cermen İmparatorluğu bulunan diğer Kutsal İttifak devletleri (Avusturya Arşidüklüğü, Venedik ve Lehistan) arasında imzalanmış olan bir barış antlaşmasıdır. Gerime Dönemi'nin başlangıcı sayılmaktadır. Karlofça bugünkü Sırbistan'ın sınırları içinde yer alan küçük bir kasabadır. Antlaşma, 1683-1698 yılları arasındaki Osmanlı-Kutbal İttifak Savaşları'nın sonucunda imzalanmıştır.

Karlofça Antlaşması'nın başlıca maddeleri

1. Temeşvar ve Banat hariç bütün Macaristan ve Erdel Avusturya'ya bırakıldı.

2. Podolya ve Ukrayna Lehistan'a verildi.

3. Mora ve Dalmaçya kıyıları Venedik'lere bırakıldı.

4. Antlaşma 25 yıl geçerli olacak Sonuçları:

1) Karlofça antlaşmasıyla Osmanlı Devleti ilk defa büyük çaplı bir toprak kaybına uğradı.

2) Avrupalılar savunmadan saldırıya geçtiler.

3) Osmanlı Devleti'nin askeri gücünün yetersizliği ortaya çıktı.

4) Osmanlı devletinin topraklarının paylaşılmaya yönelik yapılan ilk antlaşmadır.

5) Macaristan'ın kaybedilmesiyle, Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa egemenliği son buldu.

6) Kutsal İttifaka karşı sefere çıkan II. Mustafa, ordusunun başında sefere çıkan son Osmanlı padişahıdır.

7) Rusya Karlofça antlaşması ile bir ateşkes imzaladı. Barış antlaşması ise bir yıl sonra İstanbul'da yapıldı.

İstanbul Antlaşması'nın önemi:

-Rusya Karadeniz'e doğru bir adım attı.

-Rusya, İstanbul'da elçi bulundurmakla Osmanlı Devleti'ni daha yakından takip etme fırsatını elde etti.

-Osmanlıların bu olaylardan sonra başlayan geri çekilişleri uzun yıllar boyunca devam etti.

-Kurtuluş Savaşı sırasında kazandığımız Sakarya Meydan Muhaberesi ile sona erdi.

-Sakarya zaferinden sonra Türkler savunma savaşını terk ederek tekrar taarruz gücüne ulaştı.

Cumhuriyeti kuruluncaya kadar geçen iki yüz yirmi dört yıllık zaman içerisinde Osmanlı İmparatorluğu yani Türk milleti, devamlı saldırılara ve devamlı yenilgilere ve felâketlere uğramıştır.

Bu iki yüz yirmi dört yıl içerisinde karşılaştığımız savaşların ve uğradığımız yenilgilerin her birisi o kadar büyüktür ki, bunların bir tekine uğrayan bir milletin bunun acısıyla gözlerini şiddetle açması, uyanması, silkinmesi ve kendini bundan sonra gelecek felâketlere karşı koruyucu tedbirler bulma yoluna sevk etmesi gerekir idi. Çünkü bundan sonra uğranılan birçok felâket devamlı toprak kaybedilmesine yol açmış ve o topraklarda yaşayan Türklerin imha edilmesine sebep olmuş, imha edilmeyenler düşman önünde göçe mecbur olmuşlar, evlerini, ocaklarını terk ederek sefil, perişan düşman eline geçmemiş olan Türk topraklarına kaçmışlar ve bu göçler ayrıca birçok acı olaylara yol açmış, göçmenler, göçtükleri yerlerde hastalıktan, yokluktan, karşılaştıkları bin bir felâketler içinde erimiş gitmişler, kısacası, iki yüz yirmi yıl Türk milleti için devamlı felâket, ıstırap, acı yılları olmuştur. Fakat üzüntüyle belirtmek gerekir ki, bunların hiç birisi esaslı şekilde milletimizin uyanmasını sağlamamış ve kendimizi kurtaracak yeni bir yaşama gücüyle bundan sonra meydana gelecek felâketlerden koruyacak bir çalışmaya, bir toparlanmaya götürmemiştir.

Bunun sebebini Türk milletini idare eden ve Türk milletine yol gösteren yöneticilerle, Türk aydınlarının tutumunda, zihniyetinde aramak gerekmektedir. Her felâketten sonra çekilen acılar unutulmuş veyahut halkın, milletin ıstıraplarına sırt çevrilmiş, göz yumulmuş, belirli büyük merkezlerin lükse ye sefahate, eğlenceye dayanan hayatı içinde gerçekleri unutma yoluna gidilmiştir.

Üst üste uğradığımız yenilgiler, özellikle onsekizinci yüzyılın sonlarına doğru, başta padişahlar olmak üzere, devleti idare eden Türk devlet adamlarında, bu felâketlerden kurtulmak için Batı'ya benzemek, batının usûllerini benimsemek fikirlerini doğurmuştur. Fakat gerek Türk devlet adamları olsun, gerek Türk aydınları olsun, batının gücünü meydana getiren temel fikirlerinin ne olduğunu, batının üstünlüğünü meydana getiren ana faktörlerin ne olduğunu esaslı olarak hiç bir zaman anlayamamışlar, tespit edememişlerdir.

İlk zamanlarda Avrupa usûlü ordu kurmak gerektiği sanılmış ve Avrupa usûlü ordu kurulduğunda bizi yenilgiye uğratan batı ordularının

karşısına çıkılabileceği sanılmıştır. Bunun için de yabancı ordulardan yabancı subay ve komutanlar getirtilerek Avrupa usûlü ordu teşkil etmeye çalışılmıştır. Hâlbuki bir milletin hayatı bir bütündür. Bir milletin ordusu o milletin sosyal bünyesinden tamamıyla ayrı bir varlık olarak düşünülemez. Bir milletin ordusu o milletin özüdür ve kendi sosyal bünyesinin bütün özelliklerini taşıyan varlıktır. Bu sebepten batının gücünü meydana getiren ana fikirleri, ana görüşleri ve faktörleri görmek, buna göre Türk milletini yeniden teşkilâtlandırmak, Türk devletini teşkilâtlandırmak gerekmektedir. Önceleri Fransa'dan getirtilen Fransız subay ve generallerin öncülüğünde yeni ordu teşkiline çalışılmıştır. Fakat bu teşebbüs Osmanlı devletini arka arkaya gelen yeni yenilgilere uğratmaktan da koruyamamıştır.

Fransızlardan sonra Alman subayları ve Alman generalleri getirtilerek Türk ordusu onların eğitimine ve onların görüşüne göre yetiştirilmeye çalışılmıştır. Bunlar tamamıyla yetersiz olmuştur denilemez, fakat bu teşebbüslerin de Osmanlı devletini canlandırmaya ve Türk milletini felâketlerden korumaya yetmediği görülmüştür. Çünkü esas mesele Türk toplumunu yeniden uyandırmak, ona yeni bir yaşama inancı vererek, yeni bir ülkü vererek, ahlâkta ve maneviyatta en yükseğe çıkarmak, ilimde, teknikte sür'atle en ileriye götürmek ve iktisaden kalkınmış bir varlık hâline getirmek zorunluluğu vardır, fakat bu Osmanlı yöneticileri tarafından, Osmanlı aydınları tarafından bir türlü kavranamamıştır.

Daha sonra batı memleketlerinin ordularını taklitten, batının yüksek tabakasının, aristokrat tabakasının o günkü lüks yaşayışını, gösterişini taklide yönelmiştir.

Bu taklitçilik milletimizi kendisini horlama, kendi kendini kabiliyetsiz görme ve Avrupa'yı üstün görme, üstün kabul etme, Avrupa'nın her şeyi yapabileceğine, bizim ise yapamayacağımıza inanma yoluna götürmüştür. Yani insanlarımızın beyinleri ve ruhları manen zincire vurulma durumuna getirilmiştir. Bir insan kendisinin aşağı olduğuna inanırsa, inandırılırsa, bir insan başkalarının kendinden yüksek olduğuna inandırılırsa, o insan en adi kölelik zincirine vurulmuş olur. Bu da insanları yaratıcı güçten mahrum eder ve çalışamaz, yararlı işler yapamaz duruma sokar. Bunun yanı sıra batılı gibi yaşamayı taklit etmenin, batı taklitçiliğinin yayılmasının sebep olduğu sonuç, tüketimin artması, Türk toplumunun batılı gibi tüketici hâle gelmesi, buna karşılık üretim aynı, eski binlerce yıllık doğulu üretim sisteminin devam etmesi

şeklinde olmuştur. Kara sabana, çiftçiliğe ve tarıma, ilkel tarıma dayanan bir üretim usûlü süregelmiştir. Tüketiciliğin devamlı artması; üreticide hiç bir gelişme olmaması, verimsiz, kısır bir üretimin sürdürülmesi, her geçen gün toplumumuzun daha çok fakirleşmesine, devletimizin daha çok zayıflamasına yol açmıştır.

Türk aydınları, Türk yöneticileri bu gerçekleri hiç bir zaman fark edememişlerdir.

Osmanlı İmparatorluğunun çöküşü, milletimiz için çok felâketli dönemlerin yaşanmasına sebep olmuştur. Türk milletinin son sığınağı durumunda olan Anadolu dahi, Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda her taraftan birçok düşman askerlerinin işgali altına girmiştir. Türk milleti ve Türk devleti âdeta tarih sahnesinden silinme, yok olma durumunda kalmıştır Bu durum içinde Atatürk gibi müstesna bir büyük şahsiyet Türk milletinin başına geçme imkânını bulmuştur. Milletimizin kabiliyetlerini ve özelliklerini iyi tanıyan Mustafa Kemal Atatürk, milletimizin desteğini de sağlayarak, o günkü şartlara göre eldeki imkânları da gayet iyi değerlendirerek milletimizin kurtuluş savaşını başlatmış ve dört yıl süren bu savaşın sonunda bugünkü sınırlar içindeki Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurtarmayı, Türk milletini yeniden dünya üzerinde bağımsız bir varlık hâlinde yaşama imkânına kavuşturmayı başarmıştır.

Millî Kurtuluş Savaşımız, milletimizin canını dişine takarak büyük fedakârlıklarla, büyük kahramanlıklarla başardığı bir büyük mücadeledir. Bu mücadelenin başarılmasında Atatürk'le beraber, Atatürk'ün etrafında toplanan Türk aydınlarının ve Türk liderlerinin büyük payları, büyük hizmetleri olmuştur. Dört yıllık çetin mücadeleler, iç isyanlar, ayaklanmalar, dış saldırılar içinde geçen olaylardan sonra Lozan barışı imzalanarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarih sahnesinde Türk milletinin yeni eseri, yeni varlığı olarak kendisini göstermiştir.

Cumhuriyet kurulduktan sonra eski hastalıklardan, eski dertlerden kurtulmak ve Türk milletini bir an önce güçlü, kalkınmış bir varlık hâline getirmek çalışmaları başlamıştır. Bugün Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana elli beş yıl geçmiş bulunmaktadır. Bu elli beş yıl içerisinde Türkiye'yi idare etmiş olan hükûmetler ve çeşitli liderler, çeşitli iktidarlar ve partiler milletimizin kalkınması yolunda birçok işler başarmışlardır. Fakat yapmış oldukları işler elli beş yıl geçtikten sonra da Türk milletini henüz ileri batı milletlerinin seviyesine getirmeye yetmemiştir. Memleketi-

mizi idare eden çeşitli liderler, çeşitli partiler daima kendilerinin büyük işler yaptığını iddia etmişler ve kendi iktidarlarından önceki durumu ele alarak eski yıllara göre kendi dönemlerinde yeni birtakım eserler meydana getirdiklerini iddia etmişler ve böylece kendilerinin başarılı hizmetlerini anlatmaya çalışmışlardır.

Bunların hiçbirisi Türkiye Cumhuriyetinin durumunu komşularıyla veya diğer ileri milletlerin durumlarıyla kıyaslayarak o milletlerle Türk milletini yarıştıracak duruma getirebilme yönünde ne ölçüde hizmet yaptıklarına değinmemişlerdir ve bugün de değinmemektedirler. Hâlbuki asıl dava, bir iktidarın kendinden önceki iktidar zamanında mevcut olan tesislere yenilerini ilâve ettiği iddiasından daha önemli olarak, Türkiye'nin gerek komşuları ile gerekse diğer ileri milletlerle arasında bulunan geri kalmışlık mesafesinin ne ölçüde kapatılabildiği, ne hızla bu mesafenin kapatılma yoluna girdiğini tespit etmektedir. Biz yaptığımız incelemelerde, üzülmek istiyorum ki, çok acı sonuçlar tespit etmiş bulunmaktayız. Türkiye'nin her geçen gün gerek komşularıyla, gerek ileri milletlerle arasındaki geri kalmışlık mesafesi azalacağı, küçüleceği yerde daha da büyümektedir. Her geçen günde, her geçen haftada, her geçen ayda ve yılda Türkiye gerek komşularından, gerek ileri gitmiş milletlerden daha çok geride kalmakta, geri kalmış bir duruma düşmektedir. Çünkü Türkiye'yi yönetenler, Türkiye ile ileri milletler arasındaki mesafeyi azaltmaya yetecek ölçüde icraat yapmak hususunda başarılı olamamışlardır.

Bunun çeşitli sebepleri vardır. Bu sebeplerin en başında gelen husus Türk milletini, Türk halkını heyecanla harekete geçirerek kendi icraatlarına müttelik ve ortak hâline getirememeleridir. Yöneticiler daima halktan uzak, halka gerçekleri anlatarak, hedefleri göstererek, halkı inandırarak bu hedeflere bütün varını yoğunu, enerjisini birlikte seferber edip bir an önce ulaşmak hareketine geçirememişlerdir. Bunun yanı sıra aydın-halk kaynaşması ve işbirliğini sağlayamamışlardır. Aydınlarımız hâlâ halktan uzak büyük şehirlerde, eğlence imkânlarının bol olduğu yerlerde, konforlu apartmanlarda, konforlu bir hayatın içinde bulunmanın peşinde ve zihniyetindedirler. Osmanlı İmparatorluğu günlerinden beri Türk aydınları, Türk yöneticileri ile halkın yaşayışı arasında büyük fark vardır. Türk aydınları, Türk yöneticileri halkı horlamaktadır, halkı küçük görmektedir, halkın geri kalmışlığını, dinî inançlarına dayalı olarak sürdürdüğü yaşayışını gerilik saymakta ve bundan dolayı vatandaşı

beğenmemektedir. Halk da kendi yöneticilerini, kendi aydınlarını kendi derdinden anlamayan, kendi inançlarını paylaşmayan, kendi dinini, kendi ibadetlerini, kendisi gibi, kendisiyle beraber yaşamayan, kendisinden başka bir hayatı özleyen, başka bir hayatı yaşayan ve kendini horlayan insanlar olarak görmüştür ve görmektedir.

Bundan dolayı da kendini yönetenlere, kendi aydınlarına inanamamakta, güvenememektedir. Aydın-halk ikiliğini ortadan kaldırmadıkça, Türk milletinin aydın-halk birliğini ve işbirliğini, kaynaşmasını sağlamadıkça Türkiye'nin atılıma yöneltilmesi mümkün olamayacaktır. İleri milletlerle ve komşularımızla Türkiye'nin her geçen gün arasındaki geri kalmışlık mesafesinin daralmak yerine büyümesinin diğer sebepleri ise bir milletin gücünü meydana getiren ana faktörlerin anlaşılma-şmasıdır. Bu ana faktörler şunlardır:

Her şeyden evvel bir milletin yüksek ahlâk duygusuna sahip olması ve yüksek bir manevî inanç taşıması gerekmektedir. Bunlarla beraber milletin kuvvetli bir milliyetçilik şuuru içinde bulunması ve kendi milletini kaldırmak, kendi milletini ileri götürmek aşkı, isteği ve azmi içinde bulunması gerekmektedir. Bir toplumun hızla modern ilim ve teknikte en yükseğe çıkması gerekmektedir. Bir toplumun hızla modern ilim ve teknikte en yüksek seviyeye çıkması, en ileri milletlere yetişmesi ise her şeyden önce sür'atle dünya çapında kabiliyetli, bilgili, yetenekli ilim adamları ve teknisyenler kadrosu kurmaya bağlıdır. Bunların yanı sıra da memlekette modern tarım sanayii kurmak ve modern tarım kurmak gerekmektedir. Gerek tarımı modernleştirme, gerek modern sanayii kurmak ve otomasyona dayanan, modern kitlevî çok üretim sağlamak ve böylece dünya ekonomisine dâhil olmak bir milletin ileri olmasını sağlayabilir. Bunlar çözülmedikçe bir milletin yapılacak üç beş bin kilometre yol ile birkaç yüz köprü ile birkaç yüz okulla ileri milletlerin seviyesine hızla çıkması sağlanamaz. Nitekim elli beş yıllık Cumhuriyet devrinde başa geçmiş olan çeşitli liderlerin, çeşitli iktidarların bu nev'iden memlekette yapmış oldukları birçok esere rağmen Türkiye bugün yine geri kalmış bir ülke durumundadır, zayıf bir ülke durumundadır ve ileri milletlerle arasındaki mesafe de azalmak yerine daha çok açılmış bir durumdadır.

BATI TARİHİNE BAKIŞ

Türk milleti Orta Asya'dan Batı'ya doğru yayılmasında, batı dünyasının temsilcisi olarak kuzeyde Bizanslılarla karşılaşmıştır. Bu karşılaşma neticesi batıya doğru devamlı kayma gösteren Türk milleti evvelâ bu devletlerle çatışmalarda bulunmuştur. Ruslar, Türklerin batıya doğru yayıldıkları çağlarda henüz güçlü bir varlık sahibi değillerdi. Türk gücü karşısında dağınık Rus beylikleri Türklere tâbi olmayı ve onlara sığınarak, onlara vergi vererek varlıklarını sürdürmeyi kendileri için yol seçmişlerdir.

Türklerin asıl karşılaştıkları büyük kuvvet, büyük tehlike Bizans olmuştur. Fakat gelişen Türk gücü, Türk teşkilâtçılığı Bizans'ı yıkmaya ve İstanbul'un fethiyle de son varlığını tarihten silmeye muvaffak olmuş, daha Bizans yıkılmadan önce de Trakya'ya geçen Türk kuvvetleri Güneydoğu Avrupa'da geniş yayılma göstermişlerdir. Türklerin batıya doğru bu yayılması, devamlı batının mukabil taarruzlarını celp etmiştir. 16. ve 17. yüzyılın sonlarına kadar iki tarafın medeniyet alanında, siyaset alanında ve askerî alandaki kuvvetleri daima Türkler lehine bir üstünlük arz etmiştir. Fakat 17. yüzyıldan itibaren bu üstünlük değişmiş ve batı, Türklere karşı göze batar bir üstünlük göstermeye başlamıştır. Batı dünyasının üstünlüğünü sağlayan sebepleri araştırmak ve bulmak Türk milletinin geçmişini tanımak yönünden önemli olduğu kadar, bundan sonraki geleceğini de tayin ve tespit için gayet önemlidir. Batı Avrupa'da 14. yüzyıldan itibaren büyük bir uyanış meydana gelmiştir. İlk çağların karanlığı içinde birçok ıstıraplar çekmiş olan batı dünyası, 14. yüzyıldan itibaren büyük bir uyanış ve kalkınma göstermiştir. Bu uyanışın ilk hareketi Rönesansla¹⁹ başlamıştır. Rönesansla beraber ilim alanında da gelişmeler başlamıştır. İnsan düşüncesine zincir vuran batıl fikirler,

19 **Rönesans:** 15 - 16. yüzyıl İtalya'sında Batı ile klasik antikite arasında sanat, bilim, felsefe ve mimarlıkta bağın tekrar kurulmasını sağlayan, Antik Yunan filozof ve ilim adamlarının çalışmalarının çeviri yoluyla alındığı, tecrübe düşüncesinin canlandığı,

batıl inançlar, önyargılar ve art düşünceler terk edilerek, modern ilim metodu üzerinde gelişmeler sağlanmış ve ilim alanında hızlı adımlar atılmaya başlanmıştır.

Bu arada batı dünyası, Asya toprakları üzerinde karadan, Çin'den ve Hindistan'dan bütün Orta Asya'yı kat ederek, Orta Doğu ve İran üzerinden geçen büyük ticaret yolunun da Türklerin ve diğer Müslüman kavimlerin, öteki Asyalı milletlerin elinde bulunması dolayısıyla, bunların tesiri altındaki bu yolu, yeni başka bir yol bularak batının ihtiyacı olan maddeleri bu yoldan temin etmenin çarelerini düşünmeye başlamışlardır. Bu maksatla denizlere açılmalar olmuştur. O zamana kadar Atlantik Okyanusu'nun ötesinin ne olduğu bilinmezken, Hindistan yolu bulunacaktır, ümidiyle yapılan keşiflerle, yeni bir kıt'a keşfedilmiş, Amerika kıtası bulunmuştur. Amerika'nın Hindistan olmadığı anlaşıldıktan sonra bu defa Hindistan'a deniz yoluyla gitmek çareleri aranmış ve neticede Afrika'yı dolaşan Ümit Burnu²⁰ yolu keşfedilmiş, böylece batı dünyası

hümanizm üzerine yoğunlaştığı, matbaanın bulunmasıyla bilginin geniş kitlelerle paylaşımının arttığı ve radikal değişimlerin yaşandığı dönemdir.

Bu çağ uzun zamandır geriye düşmüş olan Avrupa'nın ticaret ve coğrafi keşiflerle yükselişinin öncüsü olmuştur. İtalyan rönesansı bu dönemin başlangıcı sanatın ve ilmin gelişmesini ifade eder. Rönesans teriminin kökeni Fransızcadır. Fransız tarihçi Jules Michelet tarafından kullanılmış, ve 1860'larda İsviçreli tarihçi Jacob Burckhardt tarafından geliştirilmiştir. Yeniden doğuş iki anlamı içerir. İlki antik klasik metinlerin tekrar keşfi, öğrenimi, sanat ve ilimdeki uygulamalarının tespitidir. İkinci olarak bu entelektüel aktivitelerin sonuçlarının Avrupalılık kültürünü genelde güçlendirmesidir. Bundan dolayı Rönesans'tan bahsederken iki farklı fakat anlamlı yoldan söz edilebilir: Klasik öğrenmenin ve bilimin antik metinlerin tekrardan keşfiyle yeniden doğması ve genel anlamda bir Avrupalılık kültürünün yeniden doğuşu.

İtalya'da başlayan Rönesans hareketi kısa zamanda bütün Avrupa'da yayıldı. Rönesans daha ziyade Fransa'da sanat; Almanya'da dini tablo ve resimler; İngiltere'de edebiyat; İspanya'da resim ve edebiyat alanında gelişti.

- 20 **Ümit Burnu:** Afrika'nın en güneydeki noktası olduğu yaygın kanı olmakla birlikte, kıtanın gerçek güney ucu Ümit Burnu'nun 160 km güneydoğusundaki Agulhas Burnu'dur (Cape Agulhas). Ümit Burnu 34° 21'26" S, 18°28 25" E Koordinatları üzerindedir.

Ümit Burnu'nu 1488'de Portekizli kaşif Bartolomeu Dias keşfetti ve buraya Fırtınalar Burnu (Cabo das Tormentas) adını verdi. Portekizli Dias Kral II. Joao'nun emriyle doğuya ve oradaki baharatlara ulaşılacak bir su yolu bulabilmek için yola çıkmıştı. O zamanlarda ticaret yollarının sadece bir bölümü denizden geçiyordu ve bu yüzden doğuya giden tüccarlar Ortadoğu ülkelerini boydan boya geçmek zorundaydı. Dias, burnu keşfettiğini haber verince Kral bu keşfin doğuya ulaşan su yolunun yakında açılmasını sağlayacağını düşünmüş, bu sebeple burnun adını Ümit Burnu olarak değiştirmiş. Ama bazı kaynaklar ise Fırtınalar Burnu isminin, gemicilerin moralini bozabileceği düşüncesi ile daha sonra Ümit Burnu olarak değiştirildiğini belirtir.

üç kıt'a, sonradan keşfedilen Avustralya'yı da veya Okyanusya'yı da saydığımız takdirde kendi dışında dört kıt'a üzerinde geniş sömürgeler elde etmeye başlamış ve bu sömürgelerin insanlarından da esir işçiler temin ederek, geniş imkânlarla kavuşmuştur.

Yüzlerce yıl yeni keşfedilen ve fethedilen topraklarda altın, gümüş gibi kıymetli madenler, kumaşlar ve diğer kıymetli eşya ve maddeler batı dünyasına durmadan taşınmıştır. Yeni keşfedilen ve sömürge hâline getirilen bu topraklar, batı için aynı zamanda geniş pazarlar temin etmiştir. Bu yeni gelişmelerin sonucunda, batı dünyasında tarihin hiç bir devrinde hiç bir ülkede görülemeyecek kadar çok miktarda bir zenginliğin yığılması, bir sermaye birikiminin meydana gelmesi mümkün olmuştur. Bu ölçüsüz derecede çok sermaye birikimi, zenginliğin yığılması 14. yüzyılda başlamış olan Rönesans ve ilim alanındaki, sanat alanındaki gelişmelerle beraber batı dünyasında büyük bir sanayi ve ticaret patlamasına yol açmıştır.

Buharın keşfedilerek buharla çalışan makinaların yapılması ve daha sonra diğer kuvvetlerden istifade ederek daha modern makinaların yapılması yolu ile batı dünyası o zamana kadar sadece insanın kol gücüyle" ve hayvan gücüne dayanarak sağlanan üretim yerine makina gücüyle çok miktarda ve standart hâlinde üretim sağlama gücünü elde etmiştir. Böylece kendi iç ihtiyaçlarını rahatça karşıladıktan sonra, batının elinde kendi ihtiyacından çok fazla, çeşitli ürünlerin yığılması durumu meydana gelmiştir. Bu ürünlerin başka memleketlere satılması gerekmiştir. Bunun için de elde geniş pazarlar teşkil edecek sömürgeler bulunmuştur. Bu sömürgelerin insanları aşağı yukarı parasız, boğaz tokluğuna işçi sağlarken, buna karşılık batının ürettiği mallara da geniş pazarlar temin ediyordu.

Bu durum batı dünyasını birdenbire çok güçlü hâle getirmiştir. İktisaden doğu ile hiç kıyaslanmayacak derecede zengin, kalkınmış duruma soktuğu gibi, doğunun eski, tamamıyla insan veya hayvan gücüne dayanan varlığına karşı kol gücünü, beygir gücünü yüzlerce defa aşan makina gücünü elde etmesi ve makina gücü ile doğunun karşısına dikilmesini sağlamıştır. Durumun böyle gelişmesi, başka

1497-1498 yılları arasında başka bir Portekizli kaşif olan Vasco da Gama Afrika'yı dolaşarak Hindistan'a kadar uzanan bir deniz yolculuğu yaptı. Bu deniz yolu Süveyş Kanalı'nın açıldığı 1869'a kadar Avrupa ile doğu ülkeleri arasındaki tek deniz yolu olarak kalmıştır.

yönden de doğunun aleyhine olmuştur. Özellikle Türkiye'nin aleyhine olmuştur. Ümit Burnu keşfine kadar bütün Asya ticareti Türkiye üzerinden yapılırken, İpek Yolu²¹ Türkiye'den geçerken, Ümit Burnu yolu keşfedildikten sonra artık Batı, Uzakdoğu ile olan ticaretini Ümit Burnu yollarından yapmak imkânını bulmuştur.

Böylece Türkiye kendisine büyük imkânlar sağlayan bu geniş ticaret yolundan da mahrum olmuştur. Türkiye üzerinden geçen ticaret yolu terk edilmiş ve sönüştür. Bu da Türkiye'nin ve doğunun iktisaden zayıflamasında, iktisaden çökmesinde ayrı bir sebep teşkil etmiştir. Batı dünyası her tarafa yayıldığı gibi, kendisini yüzlerce sene tehdit etmiş olan Türk yayılmasına karşı mukabil harekete geçmeyi kendisi için bir politika yapmıştır. Bunun neticesi, devamlı doğuya karşı batıdan taarruz dalgaları yönelmiştir. Batının bu doğuya karşı yönelmesi sadece Osmanlı devrine münhasır olmamıştır. Selçuklular devrinde de düzenlenmiş olan Haçlı seferleriyle²², bu saldırılar başlatılmıştı. Haçlı seferlerinin temelinde dinî

21 **İpek Yolu:** Çin'i, Asya üzerinden Anadolu ve Avrupa'ya bağlayan tarihi kervan yolu. En çok taşınan ticaret eşyası ipek olduğu için, bu yola İpek Yolu adı verilmiştir. İpek Yolu milattan önce kullanılmaya başlandı. İpek Yolu esas itibarıyla Antakya'dan başlayarak İran ve Afganistan'ın kuzeyinden geçerek Pamir Ovasına kadar varırdı. Burada Taş Kule denilen yerde batıdan gelen ticari mallar, doğunun mallarıyla değiştirilirdi. İpek Yolunun bir kolu Baktriyo yolundan Hindistan'a gider, başka bir kol da Batı Türkistan'ın güneyinden geçirdi. Doğu Türkistan'a Taklamakan Çölünün güneyinden veya kuzeyinden geçilirdi. Bundan sonra iki yol tekrar birleşerek Doyang bölgesine uzanırdı.

İpek Yolu kültür tarihinde de önemli bir rol oynamıştır. Bu yol ile felsefeler, daha ziyade sanat, ahlak, örf ve adetler mübadele edilmiştir.

Batıya pusula, kağıt gidince Avrupa'nın deniz gücü gelişti. Hristiyan âleminin doğudaki son temsilcisi Bizans da 1453'te Türkler tarafından fethedilince tarihi İpek Yolu önemini kaybetti. Avrupa devletlerinin gemileri ticareti devam ettirebilmek için Ümit Burnunu dolaşarak, Hindistan'a ve Çin'e gelmeye başladılar. Kanuni Sultan Süleyman, körleşmeye yer tutan İpek Yolunun canlandırılması için bazı teşebbüslerde bulundu. Avrupa ticaretini Anadolu'ya çekmek için Fransızlara bazı haklar verdi. Bunları vermekle Fransa'yı Avrupa devletlerinden ayırmayı, Hristiyan bir devleti himayesi altında tutmayı ve ticareti canlandırmayı düşünmüştü.

22 **Haçlı seferleri:** Papalığın teşvikiyle Hristiyan Avrupalıların Müslümanlara karşı tertip ettikleri seferlere denir. Haçlı seferlerini Papa İkinci Urbanus, 1095 yılında toplanan Clermont Konsili'nde yaptığı konuşmayla başlatmıştır. Asırlarca devam edip, milyonlarca insanın can kaybına, devletlerin yıkılıp ülkelerin tahrip olunmasına sebep olmuştur.

Doğu Hristiyanlığının temsilcisi Bizans İmparatorluğu (395-1453), 1071 yılında Selçuklu Devleti (1038-1194) ile yaptığı Malazgirt Savaşında yenilince, Türklerle Anadolu kapıları açıldı. Selçuklu akıncıları, birkaç sene içinde Ege, Akdeniz ve Marmara kıyılarına ulaşırlar ve Bizans'ın başkenti olan İstanbul'u zorlamaya başladılar. 1075'te Türkiye Selçukluları Devletini kurup, İznik'i başkent yapmaları, Avrupa'nın

en büyük Hristiyan devleti olan Bizans'ı kökünden sallamaya başladı. Bu durum Avrupalıları telaşa düşürdü. Çünkü Bizans'ın düşmesi Türklerin Avrupa'ya hâkim olmasına yol açacaktı. İkinci büyük sebep ise, iktisadiydi. Bu sırada Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah vefat etmiş, iç karışıklıklar baş göstermişti. Papa İkinci Urbanus'u Hristiyanları birleştirerek Müslümanların üzerine saldırmaya teşvik ediyordu. Böylece, bu papaz, Kudüs şehrini, Türklerin elinden almak için faaliyete başladı. Sadece Pierre L'Ermite isminde yoksul bir Fransız keşişi, etrafına 50.000 Fransız toplamıştı. Bunlar, Almanya'ya gelince, kendilerine 50.000 Alman serserisi daha katıldı. Macaristan'da ve Balkanlarda daha da çoğalan bu çapulcu ordusu, 1096-1270 seneleri arasında tertiplenen sekiz Haçlı seferinin ilk ordusu oldu.

Birinci Haçlı Seferi (1096-1099): Papaz Pierre L'Ermite ve şövalye Yoksul Gautier öncülüğünde İstanbul'a gelen bu topluluk, Bizans İmparatoru tarafından hemen Anadolu'ya geçirildi. Anadolu Selçuklu Sultanı Birinci Kılıç Arslan, İznik önlerinde bu ilk Haçlı kuvvetlerini durdurarak, kılıçtan geçirdi. Bunların arkasından Aşağı Lorraine Dükü Gedefroi Bouillon'un komutasındaki Haçlı ordusu yola çıktı. Bu orduda; birçok ünlü şövalye, soylu, kont ve dukalar vardı. Oordu, 600.000 kişiden müteşekkildi. Almanya'nın Rhein kıyılarında 10.000 Yahudiye kılıçtan geçiren bu Haçlı ordusu, İstanbul'a doğru gelirken, ülkesinde de yağma ve katliam yapılmasından endişe eden Bizans İmparatoru Aleksios Komnenos, onlarla anlaştı. Haçlılar, erzak ihtiyaçlarının temini karşılığında, Anadolu'da aldıkları yerleri Bizans'a vereceklerdi. Antlaşma sonrası Anadolu'ya geçen Haçlılar, 1097 senesi Mayıs ayında Türkiye Selçuklularının başşehri İznik'i kuşattılar. Kanlı çarpışmalar iki taraftan da ağır kayıplara sebep oldu. Altı yüz bin kişilik Haçlı ordusu karşısında verdiği kayıplara dayanamayan Birinci Kılıç Arslan, çarpışarak geri çekildi. İznik, Bizans'ın eline geçti. Eskişehir istikametinden Anadolu'ya giren Haçlı ordusuna karşı Sultan Birinci Kılıç Arslan (1092-1107) yıpratma savaşlarına başladı. Anadolu'da Haçlıları en stratejik bölgelerde yakalayıp, ani baskınlarla imha hareketlerine girişti, pek çoğunu kırdı.

Birinci Haçlı Seferi neticesinde Kudüs'te Katolik Latin Krallığı, Antakya ve Urfa'da birer Haçlı devleti kuruldu. Hristiyanlar Ortadoğu'yu bu vesile ile tanıyıp, Doğu Akdeniz kıyılarına yerleştiler. Müslümanlarca Mekke ve Medine'den sonra en mübarek şehir olan Kudüs'ün, Şii-Fatmilerce Haçlılara teslimi büyük üzüntüye yol açtı. Müslümanlar, Haçlıları Ortadoğu'dan atmak için hemen teşebbüse geçtiler. 1144 senesinde Musul Atabeği İmadeddin Zengi, Urfa'yı geri aldı. Bu durum İkinci Haçlı Seferine sebep oldu.

İkinci Haçlı Seferi (1147-1149): Urfa'nın Müslümanlar tarafından geri alınması üzerine, Papa Eugenius'un teşviki ve papaz Saint Bernard'ın propagandası neticesinde İkinci Haçlı Seferi başlatıldı. Seferin komutanlığını Yedinci Louis ile Almanya İmparatoru Üçüncü Konrad yapıyordu. Alman İmparatoru komutasında 75.000 kişilik ilk kabile, Konya Ovasına geldi. Bu ordu, Türkiye Selçukluları Sultanı Birinci Mes'ud tarafından imha edildi. Alman İmparatoru canını zor kurtararak, beş bin kişiyle İznik'e sığındı. Fransa Kralı Yedinci Louis, 150.000 kişi ile yola çıktı. Alman İmparatorunun geriye kalmış döküntü kuvvetleriyle İznik'te birleşti. Bu kalabalık orduya karşı meydan muharebesi yapmayı uygun bulmayan Sultan Mes'ud, Haçlıları Toroslar geçidine çekti. Burada büyük kayıplara uğratılan Haçlıların artıkları Antakya'ya sığındılar. Şam'ı muhasara ettirirse de, Türkler tarafından mağlub edildiler.

Üçüncü Haçlı Seferi (1189-1192): Selahaddin Eyyubî, Şii-Fatımi Devletini ortadan kaldırıp, Eyyubî Devletini kurduktan sonra, Haçlılara karşı harekete geçti. 1097 senesinden beri Haçlıların elinde bulunan Kudüs'ü, 1187 senesinde Hattin Zaferinden sonra ele geçirdi. Hristiyanların birkaç kıyı şehir hariç, Ortadoğu'dan atılmaları, Avrupalıları endişelendirdi. Papa Üçüncü Clemens'in teşvikiyle Fransa ve İngiltere

Kralları ile Alman İmparatoru, Üçüncü Haçlı Seferine katıldılar. Sonu hezimet olmasına rağmen, Avrupa'nın en ünlü kral, imparator ve kumandanlarının katıldığı bu sefer meşhurdur. Alman İmparatoru Friderich Barbarossa, kara yolu, Fransız Kralı Philippe Auguste ile İngiliz Kralı Arslan Yürekli Richard deniz yoluyla hareket ettiler. Alman İmparatoruna, Türkiye Selçukluları Sultanı İkinci Kılıç Arslan, elçileriyle Anadolu'ya girmemesini teklif etmişse de, kabul etmedi. Türkleri dinlemeyen İmparator Friderich Barbarossa, ordusunun büyük bir kısmını Selçuklu askerlerinin elinde kaybetti. Sonunda, Akdeniz'e ulaşmadan nehirde boğuldu. Başsız kalan ve ağır zayıat veren haçlılar, perişan bir vaziyette Filistin'e ulaştılar. İngiltere Kralı, deniz yoluyla Kıbrıs'a varıp, Bizans valisini adadan kovarak Latin Krallığını kurdu. Kıbrıs'tan Akka'ya geçen Arslan Yürekli Richard ve deniz yoluyla Akka'ya varan Fransız Kralı, uzun süren muhasaradan sonra kaleyi aldı. Kudüs'ü yeniden almak için savaşılsa da muvaffak olamadılar. Fransa ve İngiltere kralları, acı tecrübeler ve ağır kayıplar neticesinde Kudüs'ü alamayacaklarını anlayınca, ülkelerine döndüler.

Dördüncü Haçlı Seferi (1204): Papa Üçüncü İnnocentius'un çağırısı, Foutges de Neville'nin propagandası neticesinde Bonifacio'nun tertib ettiği bu Haçlı seferine Almanya İmparatoru Altıncı Heinrich katıldı. Papanın itiraz etmesine rağmen Haçlılar, Venedik gemileriyle İstanbul önüne geldiler. 1204 yılında Ortodoks Bizanslılardan İstanbul'u aldılar. Şehrin zenginliği, Katolik Hristiyanları şaşkına döndürdü. İstanbul'u yağmalayıp, tahrib ettiler. Dindaşlarına her türlü zulmü, her çeşit kötülüğü yaptılar. Bizans İmparatoru, tahtını İstanbul'dan İznik'e taşıdı. Bu olay, Bizans tarihinde ilk defa oluyordu. Nihayet İstanbul'da 1261 senesine kadar devam eden "Latin İmparatorluğu" kuruldu. Bu sefer sonunda Venedik ve Ceneviz Devletleri, Yakındoğu'da, büyük nüfuz ve toprak parçaları elde edip zenginleştiler. Dördüncü Haçlı Seferinden, Müslümanlardan ziyade, Ortodoks Hristiyanlar zarar gördü.

Beşinci Haçlı Seferi (1217-1221): Papa Üçüncü Honorius'un teşvikiyle Macar Kralı İkinci Andrias, Kuzey Avrupa'dan gelen Haçlılarla, 1217 senesinde Akka'ya geldi. Kral Andrias, Müslümanlar karşısında dayanamayınca, geri döndü. Geride kalanlar Dimyat'a saldırıp, şehri aldılar. Daha sonra Kahire'ye yöneltilerse de Eyyubiler tarafından bozguna uğratılıp, dağıtıldılar.

Altıncı Haçlı Seferi (1228-1229): Papa Dokuzuncu Gregorius'un teşvikiyle Alman İmparatoru Üçüncü Frederich tarafından tertib edildi. Alman İmparatoru Kudüs'e kadar geldi. Eyyubî Sultanı Melik Kâmil'in dış baskılardan bunaldığı bir devrede, Haçlıların Kudüs'e gelmeleri antlaşma zemini doğmasına sebep oldu. Antlaşma ile Kudüs Haçlıların eline geçti. Fakat Türkler tarafından mağlûp edilmeleri neticesinde şehir, tekrar Eyyubîlere teslim edildi.

Yedinci Haçlı Seferi (1248-1254): Kudüs'ün Müslümanlar tarafından alınması üzerine, Fransa Kralı St. Louis tarafından tertib edildi. Mısır'da yeni kurulan Memlûklüler, Haçlıları 1250 senesinde, Mansure Meydan Muharebesinde mağlûp edip, Fransa Kralını da esir aldılar. Haçlılar dağıldı. St. Louis, Dimyat'ı Müslümanlara verip ülkesine döndü.

Sekizinci Haçlı Seferi (1268-1270): Antakya'nın Müslümanlar tarafından fethedilmesi ve Yedinci Haçlı Seferinin öcünü almak için Fransa Kralı St. Louis tarafından tertib edildi. Bu seferin hedefi, Kudüs olmayıp, Akdeniz kıyılarındaki Müslüman denizciler üzerineydi. St. Louis, Tunus'a çıktıysa da, salgın hastalıktan öldü. Fransa ordusu geri döndü. Bu sefer de başarısızlıkla sonuçlandı.

1096-1270 seneleri arasında, Müslümanlara karşı tertib edilen Haçlı seferleri sonucunda bir takım Latin devletleri kuruldu. Bunlar, Kudüs Krallığı, Kıbrıs Krallığı, Trablus Kontluğu, Antakya Prensliği, Urfa Kontluğu, İstanbul Latin İmparatorluğu, Mora

faktörlerin bulunduğu bir gerçek olmakla beraber, dinî faktörler kadar tesirli ve dinî faktörler kadar önemli ekonomik faktörlerin bulunduğu da bugün artık ilmî bir gerçek olarak tespit edilmiş bulunmaktadır. Zenginliği dillere destan olan doğuyu ele geçirmek, Haçlı ordularına katılanların başlıca amacını teşkil etmiştir.

Yine zengin doğu ülkelerini ele geçirerek orada siyasî hâkimiyet tesis etmek ve oraları batının siyasî idaresi altına girmiş birer sömür-gesi hâline getirmek de Haçlı seferlerinin diğer önemli bir sebebi teşkil etmiştir. Haçlı seferlerinden sonra Osmanlı İmparatorluğu bu Haçlı taarruz dalgalarının batıya karşı âdeta bir mukabelesi olmuştur ve Osmanlı orduları bir taraftan Polonya'ya, diğer taraftan Moskova'ya, diğer taraftan Viyana'ya, diğer taraftan Roma'ya ve Afrika'nın en batı kenarına kadar yayılma göstermiştir. Fakat bu yayılmalar 1683 II. Viyana bozgunu²³ ile kesin olarak duraklamıştır ve bu tarihten sonra da batının

Prensligi, Atina Dukalığı, Kefalonya Kontluğu, Naksos Dukalığı, Saint Jean Şövalyeleri idi. Bu Latin devletleri Türkler tarafından ortadan kaldırıldı ve Haçlılardan hiçbir iz bırakılmadı.

- 23 **1683 II. Viyana bozgunu:** İkinci Viyana Bozgunu: Merzifonlu Kara Mustafa Paşa kumandasındaki Osmanlı ordusunun Viyana'yı kuşatması.

XVII. yüzyıl ortalarında Avusturya imparatorunun, Protestan olan orta Macaristan halkına baskısı sonucu, orta Macar Beyi İmre Tököli, Osmanlı himayesine girmişti. İmre Tököli, Sadrazam Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'yı, Avusturya'nın elinde bulunan orta Macar kalelerini geri almaya teşvik etti. Varad (Nagy-Varda, Alm. Gros-Wardein) beylerbeyi Hasan Paşa da, orta Macaristan'a ait kaleleri geri alarak, İmre Tököli'ye verdi. Bunun üzerine, Avusturya imparatoru Leopold, Türk kuvvetlerinden yararlanarak, bu kaleleri tekrar ele geçirdi. Bu yüzden, Osmanlı-Avusturya ilişkileri bozuldu. Nisan 1683'te IV. Mehmed Han ve Sadrazam Kara Mustafa Paşa kuvvetli bir orduyla Edirne'den hareket etti. Ordu, 3 Mayıs 1683'te Belgrad'a geldi. 13 Mayıs 1683'te Sadrazam Merzifonlu Kara Mustafa Paşa serdar-ı ekrem tayin edildi ve Osmanlı ordusu, Viyana üstüne yürüyüşe geçti. Osmanlı ordusu, o zamana kadar sefere çıkmış olan orduların en kalabalığıydı. Tımarlı sipahiler, kapıkulu askerleri, Mısır ve Şam askeri, Eflak, Boğdan voyvodalarının kuvvetleri, orta Macar kralı İmre Tököli'nin 20 000 kişilik ordusu ve Kırım Hanı'nın 50 000 kişilik süvarisiyle 350 000 kişiyi buluyordu. Ayrıca, 150 000 kişilik geri hizmet askeri ve ağırlıkları taşıyan 50 000 araba vardı. Belgrad yakınlarında Sava ırmağını geçen Osmanlı ordusuna, 10 Haziran 1683'te, Ösijek'te İmre Tököli kuvvetleri katıldı. Ösijek'ten hareket ederek Drava ırmağını geçen Osmanlı ordusu, 26 Haziran'da, Erdel'de bulunan İstolni-Belgrad'a geldi. Burada Kırım Hanı Murad Giray, Kırım kuvvetleriyle orduya katıldı. Padişah, Kara Mustafa Paşa'yı, Yanık Kalesini ele geçirmekle görevlendirmişti; fakat sadrazam, bunu önemsiz bir iş olarak görüyordu. Amacı, Avusturya'nın başkenti olan Viyana'yı alarak büyük bir ün sağlamaktı. İstolni-Belgrad'da bir savaş meclisi toplandı. Kara Mustafa Paşa, bu mecliste asıl amacının Yanık veya Kommarom kalesini almak değil, Beç (Viyana) şehrini kuşatmak olduğunu açıkladı. Toplantıda bulunan defterdar, Anadolu, Rumeli, Şam ve Diyarbakır beylerbeyleri, reisülküttap, yeniçeri ağası, serdarın bu kararını uygun

doğuya karşı, doğunun temsilcisi olan Türklere karşı, Osmanlı İmparatorluğuna karşı, arka arkaya, aralıksız sürdürülen saldırılar başlamıştır. 1683 II. Viyana seferinden sonra doğu, batının bu saldırıları karşısında devamlı yenilgiye uğramıştır.

Batı, Hıristiyanlığın ve Eski Yunan medeniyetiyle²⁴, Rönesans'ın ve gelişen modern ilmin güçlü tesiriyle bu üç ayrı kaynağın karmasından oluşan yeni bir kuvvetle, yeni bir varlıkla ortaya çıkmıştır. Bu üç ayrı

buldular. Yalnız Kırım Hanı, bu görüşe karşı çıktı. Tecrübeli bir asker olan Budin valisi Uzun İbrahim Paşa da Kırım Hanını destekledi. Öncelikle, Macaristan'da, Avusturya imparatoruna bağlı Macar beylerinin topraklarının, Yanık ve Kommarom kalelerinin alınmasını, sonra Viyana'nın kuşatılmasını teklif ettiler.

Osmanlı ordusunun Viyana üzerine yürüyüşü, Avrupa'da, özellikle Almanya'da büyük bir heyecana sebep oldu. İmparator Leopold, şehirde 20 - 25 000 kişilik bir savunma kuvveti bırakarak, Viyana'dan 60 saat uzaklıkta bulunan Lenz kasabasına çekildi. Osmanlı ordusu, 14 Temmuz 1683'te Viyana önüne geldi. Gelenek üzerine şehrin teslimi istendi. Teklifin reddedilmesi üzerine kuşatma başladı. Kara Mustafa Paşa, kuvvetlerinin bir kısmını, Moravya, Galiciya, Slovakya içlerine yolladığı için, şehri gerektiği gibi kuşatamadı. 1529 yılındaki Birinci Viyana Kuşatmasında olduğu gibi, bu seferde de orduda büyük toplar yoktu. Viyana'ya Avrupa'nın bir çok yerinden yardım gelmeye başlamıştı. Osmanlı ordusunda, yiyecek sıkıntısı başladı. Yemsizlik yüzünden, ordudaki hayvanlar ölüyordu. Yakalanan esirlerden, Leh ve Alman kuvvetlerinin yardıma geldiği anlaşıldı. Durumun zorlaştığını gören Kara Mustafa Paşa, 26 Ağustos 1683'te yaptığı kuvvetli bir saldırıyla bazı tabyaları ele geçirdi. Şehirde dizanteri çıkmıştı. Kale kumandanı, acele yardım istiyordu. 7 Eylül 1683'te müttefik kuvvetleri, Jan Sobieski kumandasında Tuna'yı geçti ve Osmanlı ordusunun sol geri hatlarına yaklaştı. Viyana'ya gelecek yardımcı önlemek için, büyük Tuna köprüsünün güvenliğiyle görevlendirilen Kırım Hanı Murad Giray, Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'ya duyduğu kin yüzünden, düşmanın Tuna'yı geçmesine göz yumdu. Osmanlı ordusunun gerisine düşen düşman için gerekli hazırlıklar yapıldı; fakat Budin beylerbeyi İbrahim Paşa'nın Jan Sobieski'ye yenilmesi, vezir Sarı Hüseyin Paşa kuvvetlerinin dağılması ve Kırım kuvvetlerinin yardıma gelmemesi yüzünden, genel bir bozgun başladı.. Viyana bozgununu haber alan IV. Mehmed Han, Belgrad'dan Edirne'ye döndü.

Viyana Bozgunu, Avrupa'nın ortasına kadar girmiş olan Türk ordusunun son seferi oldu. Sadrazam, 16 Ekim'de Belgrad'a döndü. 29 Ekim'de Estergon Kalesi düşmanın eline geçti. Durumdan son derece üzüntü duyan IV. Mehmed Han, Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın idamını emretti. Kara Mustafa Paşa, Belgrad'da idam edildi.

- 24 **Eski Yunan medeniyeti:** Yunan Medeniyetinin temelleri M.Ö. 1200 yıllarında Dorlar tarafından atıldı. Asıl Yunan tarihi M.Ö.800 yüzyılda başladı.

Yunan medeniyeti şehir devletleri halinde bir yönetim oluşturmuşlardır. Bu şehir devletlerine "Polis" adı verilmiştir. Ve Bu polisleri yöneten kişiye de Tiran denmiştir.

Bu yunan şehir devletleri ilk demokratikleşmenin başladığı yerlerdir. Bu şehir devletlerinin en önemlileri Atina ve Sparta gibi yerler olmuşlardır.

Aristofanes, Sofokles, Aristo, Eflatun, Sokrat gibi büyük filozoflar, Homeros gibi ünlü bir edebiyatçı bu Atina'da yetişmişlerdir.

Çok tanrılı bir dine inanırlardı.

kaynağın karışmasından meydana gelen batı medeniyeti ve batı varlığı, batı gücünün temelinde yatan fikirleri ve ilkeleri iyice kavramak gerekmektedir. Bu üç kaynaktan karışarak doğmuş olan batı uygarlığının temelinde insana değer vermek ve her şeyi insan için yapmayı düşünmek yer almaktadır. Bu görüşün yanı sıra insanların, birbirlerine zarar vermeksizin, yaşatarak ve yaşayarak birbirlerinin mutluluğunu sağlama düşüncesi, inancı yer almıştır. Bunun yanı sıra doğruyu bulma, gerçeği bulma ve gerçeğe saygı gösterme ilkesi yer almıştır. Bunun yanı sıra gerek ilmî araştırmalarda, gerek diğer çalışmalarda insan aklını esas almak, insan aklının muhakemesine dayanarak olayları değerlendirmek ve olaylara yön vermek ilkesi yer almıştır. Bunun yanı sıra Hristiyan dininin manevî inançlarına bağlı olarak bu manevî inançların ilkelerine dayalı bir ahlâk sistemi benimsemek yer almıştır.

Bütün bunlarla beraber Eski Yunan ve Roma medeniyetinden²⁵ kökünü alan ve insanın modern çağlardaki gelişmesiyle bağdaştırılan

Özellikle dünyada en çok tanıya sahip olan medeniyetlerden birisidir. Olimpiyatlarda bu tanrılar için düzenlenen yarışmalar sebebiyle ortaya çıkmıştır.

Yunan tanrılarının oturduğu yer Olympos dağıdır.

Yunan Medeniyetinin en önemli zamanları Büyük İskender'in yunan medeniyetini fethiyle başlayan dönemdir. Yunan medeniyeti Mısır ülkesine kadar birçok yerde etkisini göstermiş fakat Büyük İskender'in ölümünden sonra ve Roma İmparatorluğunun güçlenmesi ile Yunan medeniyeti de son bulmaya başlamıştır. Roma İmparatorluğu'nun kültürünün oluşmasındaki en büyük pay yunan medeniyetine aittir. Roma Medeniyeti en büyük etkilenmeyi bu medeniyetten yapmıştır.

- 25 **Eski Roma Medeniyeti:** Roma Medeniyeti, bugünkü İtalya'da ortaya çıkmış ve büyük bir coğrafyaya yayılmıştır, İtalya'nın bilinen ilk siyasi oluşumunu Anadolu'dan göç ettikleri sanılan Etrüskler oluşturmuşlardır. Roma şehrini kuran Etrüskler'den sonra bölgeye gelen kavimler içinde "Roma Medeniyeti"ni oluşturan kavim Latinlerdir. Bunu Kuzey Afrika'da koloni kuran Fenikeliler ve Batı İtalya kıyılarında kolonicilik yapan Yunanlılar izlemiştir.

Roma'da özellikle çok güçlü ve düzenli bir ordunun bulunması nedeniyle sınırları çok hızlı genişlemiştir. En geniş sınırları kuzeyde Britanya'dan güneyde bugünkü Somali'ye, doğu'da Hazar ve Basra Körfezinden batıda Fas ve Portekiz'e kadar genişlemiştir. Roma Medeniyetinin siyasi tarihinde sırasıyla üç değişik yönetim biçimi görülür:

Krallık (MÖ 735-510)

Cumhuriyet (MÖ 510-27)

İmparatorluk (MÖ 27-MS 395)

Krallık döneminde halk başlıca üç tabakaya ayrılmıştır:

1- Patriciler: Roma'nın ilk yerlileri olup, soylular sınıfını meydana getirirlerdi. Patriciler Jens denilen aile birlikleri (klan) halinde toplanmışlardı. Kan bağıyla birbirlerine bağlıydılar. Patriciler Senatus Meclisi'ni teşkil ederlerdi. Patricilerde Jens, Küriya ve Tribus şeklinde bir örgütlenme vardır.

Eski Roma'da Jenslerin birleşmesiyle daha büyük bir topluluk meydana gelmiştir. Buna da Küriya denirdi. Kuriyalarm toplanmasıyla Comitia Curiata (Halk Meclisi) adıyla bir meclis oluşurdu. Bu meclis Senato'dan sonra gelirdi.

Patriciler, Roma'yı yöneten kimseler olup memurluk ve askerlik yaparlardı. Her türlü gelirlere sahiptiler.

2. Plepler: Roma'ya sonradan gelip yerleşmiş, Roma egemenliğini kabul etmiş kimselerdi. Siyasi hakları yoktu, oy kullanamazlar ve patricilerle evlenemezlerdi. Genel olarak tarım, ticaret ve sanatla uğraşırlardı. Gittikçe çoğalan bu sınıf patriciler için büyük bir sorun haline geldi. Özellikle Cumhuriyet devrinde Patrici-Plep mücadelesi Roma'nın en büyük iç sorunu haline geldi.

3. Köleler: Bu sınıf savaşlarda esir edilenlerle köle bir aileden gelmiş olanlardan oluşurdu. Patricilerin işlerinde çalışırlardı. Bu dönemde krallar soylulardan oluşan "Senato" tarafından teklif edilir, "Kuria" denen halk meclis-leri tarafından seçilirdi. Kral bütün işlerini Senatus'a danışarak yapardı. Kral en yüksek yönetici, yargıç ve en büyük rahipti. Bu nedenle krallık hanedan yönetimine dönüşmemiştir. Özellikle VI. yüzyılda çok güçlenen Aristokratlar krallığı tamamen yıkıp Cumhuriyet yönetimini başlatmışlardır.

Krallık Devrinde Meclisler:

A) Sonotus (İhtiyarlar Meclisi):Kral tarafından seçilir, ölünceye kadar görevlerinde kalırlardı. Kralın bir danışma meclisi konumundadır. Cumhuriyet döneminde önem kazanmıştır. Senato üyeleri Roma'da Jens başkanıydı.

B) Comitia Curiata (Halk Meclisi): Patricilerin toplanmasıyla kurulan meclistir. Plepler bu meclise giremezlerdi. Bu meclis bir yasama organı durumundadır. Oylar Küriya sayısına göre verildi. Her Küriya'nın bir oyu vardı.

Cumhuriyet döneminde Senato aynı yetkilerini korumuştur. Konsüller, eskiden krallara ait olan hak ve yetkilere ve buyurma gücüne ve ortak bir iktidara sahiptirler. Senato ülkeyi yönetecek olan "Konsül" ü seçmekteydi. Konsül her yıl yeniden seçilirdi. Konsül'ün devlet hakkında her türlü yetkisi vardı.

Konsüllerin Görevleri: 1. Ordulara komuta etmek, 2. Senatus ve Halk Meclislerini toplantıya çağırma, 3. Savaş vergisi koymak ve toplamak, 4. Bütün devlet işlerini sırasıyla ve ortaklaşa olarak yürütmek, birbirlerini kontrol etmek.

Bu durum, onların gittikçe daha otoriter olma-sı sonucunu doğurmuş, ve M.Ö. 56'da konsül seçilen "Sezar" idareyi tek başına ele geçirerek Cumhuriyet rejimine ve kanunlarına hiç dokunmadı. Meclisleri olduğu gibi bıraktı. Baş rahipliği üzerine aldı. Sezar, Roma'da çok kalmayarak devamlı sa-vaşlarla uğraştı. Mısır takvimini kabul etti. Toprakları genişletti. Sezar'ın ölümünden (M.Ö.44) sonra Roma'da büyük karışıklık çıktı. Bu karışıklıklar Augustus'un idareyi ele almasına kadar sürdü. Bu dönemde büyük tapınaklar ve tiyatrolar yapıldı. Augustus devamlı "Tuğladan bir şehir buldum, mermerden bir şehir bırakıyorum." derdi. Pön Savaşları: Romalılar'la Kartacalılar arasında Batı Akdeniz egemenliği yüzünden çıkan savaşlardır. Kartaca Tunus'ta kurulmuş bir Fenike kolonisiydi. Roma'nın gittikçe güçlenmesi Kartacalıları kuşkulandırıyor.

Kartacalıların İtalya'deki Messina'nın içişlerine karışmaları yüzünden başlayan savaşlar 100 yıldan fazla sürdü. Üç Pön savaşı yapıldı. Bu savaşlarda gücünü yitiren Kartacalılar Roma'ya bağlı bir devlet haline geldiler. Böylece Batı Akdeniz'de hakimiyeti sağlayan Romalılar Doğu Akdeniz'e yöneldiler. Bu arada iskender İmparatorluğu parçalanmış yerine krallıklar kurulmuştu.

bir hukuk sistemi yer almıştır. Bu hukuk sisteminde de temel, insanların mutluluğu ve insanların birbirlerine zarar vermeksizin, birbirlerini taciz etmeksizin, birbirlerinin haklarını sağlamak ve birbirlerinin mutluluğuna yardımcı olmak görüşü yer almıştır. Bunlarla beraber modern ilim, bu medeniyetin oluşmasında en tesirli bir faktör olarak yer almıştır. Gözlem yapmak, tecrübe yapmak, analiz yapmak ve her konuda bu şekildeki ön yargılardan, art düşüncelerden uzak olayları ve maddeyi bu şekilde araştırmak varlık hakkındaki en doğru bilgileri sağlamak ve bu bilgileri insanlığın daha refahlı, daha mutlu yaşaması yolunda kullanmak görüşü yer almıştır. İlmî araştırmalar ve ilimdeki gelişme insanların tabiat kuvvetlerinin tesirlerine karşı korunmaları, tabiat kuvvetlerinin tutsaklığından kurtulmaları yönünde insanlığa geniş ufuklar açmıştır. İşte batıda meydana gelen büyük gelişmelerin temelinde bulunan faktörlerin özeti böylece sıralanabilir.

Pön Savaşları sırasında Makedonyalılarla da savaşa girilmiş ve Makedonya, Roma egemenliğine alınmıştır. Bunun ardından Hellenizm Krallıklarından olan Suriye Krallığı da Roma'ya bağlanmıştır.

Bu iki önemli yerin alınmasıyla Doğu Akdeniz'de Roma'nın hakimiyet alanı içine girdi. Sıra Mısır Krallığını almaya gelmişti. Bir süre sonra Mısırda Roma'ya bağlandı.

Hellenizm Krallıklarının (Makedonya, Suriye ve Mısır) alınmasıyla Roma'nın sınırları genişlerken hayat tarzında da büyük değişiklikler olmuştur. Yunan yaşayış ve gelenekleri böylece Roma'ya girmiş oldu. Cumhuriyet döneminde Patrici ve Plepler arasındaki hukuki ayrıcalıklar da ortadan kaldırılmıştır.

İmparatorluk döneminde sınırlar daha hızlı genişledi. Fakat bununla birlikte yeni birtakım problemler baş gösterdi. Çok tanrılı dine inanan Romalıların bütün karşı koymalarına rağmen Hristiyanlık hızla yayılmakta ve devlet otoritesini sarsmaktaydı. Kuzeyden gelen barbar kavimlerin Roma sınırlarına girmesi merkezi yönetimi çok güç duruma sokmuştu. 313 tarihinde Milano Fermanıyla Hristiyanlık resmi din olarak kabul edildi, fakat "Kavimler Göçü"nü olumsuz etkileri silinemedi. Bu nedenle 395'te imparatorluk; "Doğu Roma" ve "Batı Roma" adıyla ikiye bölündü, 476'da ise Batı Roma İmparatorluğu parçalanarak feodalite yönetimleri Avrupa'ya hâkim oldu. Doğu Roma ise "Bizans" adıyla 1453'e kadar varlığını sürdürdü.

İlkçağ Roma Medeniyetinde oluşturulan "12 Levha Kanunları" aynı zamanda günümüz Avrupa hukukunun da temelini teşkil eder. Bu kanunlar Patrici ve Plepler arasındaki çekişmeleri sona erdirmek için oluşturulmuştur.

Romalılar, Yunanlılarda da olduğu gibi çok tanrılı dine inanmışlardır. Tanrılarının "Kapitol" denen bir dağda yaşadığını kabul etmişlerdir. Ancak, 313'te Hristiyanlık resmi din olarak kabul edilmiştir.

Fenike, İyon ve Yunanlıların geliştirdiği alfabeye son şeklini kazandırmışlar ve "Latin Alfabeti"ni oluşturmuşlardır. Mısır'dan aldıkları Güneş yılı esaslı takvim, Sezar ve Papa XIII. Gregor tarafından düzenlenerek bugün kullandığımız takvim oluşturulmuştur.

Tabii bu faktörlerle beraber, bilhassa 17. yüzyıl sonlarında kuvvetli bir milliyetçilik cereyanı da meydana gelmiştir. Bu milliyetçilik cereyanı Avrupa'da birçok yeni siyasî gelişmelere yol açmıştır. Doğuya göre ve Osmanlı İmparatorluğuna göre o günkü şartlarda çok iyi teşkilâtlanmış ve güçlü hâle gelmiş bulunan batı ülkeleri, bu yeni akımdan da Osmanlı devletine karşı faydalanma yoluna gitmişlerdir. Ve doğuya karşı giriştikleri taarruzlarda, yayılmalarda milliyetçilik akımını da kullanmışlardır.

Milliyetçilik duyguları, milletlerin hayatında eskiden beri yer almış olan duygulardır ve siyasî hareketlere yön vermiş olan başlıca etkenlerden birisidir. Fakat özellikle 17. yüzyıl sonunda ve 18. yüzyıldan itibaren bu akım batı dünyasında büyük rol oynamıştır ve batının büyük imparatorluklarının sarsılmasına sebep olmuştur. İmparatorlukların sarsılmasına rağmen yeni meydana gelen güçlerin doğuya ve Osmanlı devletine, Türk milletine karşı bakışlarında, görüşlerinde bir değişiklik olmamıştır. Bugün 20. yüzyılın son çeyreğinde bulunduğumuz hâlde, yine batı dünyasının görüşleri Türkiye'ye karşı daha eski çağlardaki batının görüşlerinden pek farksız bulunmamaktadır. Bu görüşlerde dinin ayrı bir yeri vardır, ekonomik faktörlerin ayrı bir yeri vardır, siyasî faktörlerin ayrı bir yeri vardır. Her üç faktör de Türkiye'nin, Türk milletinin aleyhine bir tutumdan beslenmektedir. Aleyhine bir tutumdan destek almaktadır. Türkiye ile Yunanistan arasında çıkan meselelerde, Türkiye ile başka ülkeler arasında çıkan meselelerde, Türkiye'ye karşı batının durum alışında hep bu eskiden beri süregelen olan görüşün tesiri bulunmaktadır. Bunu her Türk iyice anlamaya ve bu gerçeği gözden kaçırmamaya mecburdur.

TÜRKİYE’NİN JEOPOLİTİK DURUMU

Türkiye Asya’nın Avrupa’ya uzanmış olan en batı ucunu teşkil etmektedir. Karadeniz’le Akdeniz arasında uzanmış olan Türkiye, Karadeniz kıyılarında yaşayan bütün memleketlerin Akdeniz’e açılmaları ve dünya denizleri üzerinden bütün dünya ile irtibat kurmalarını kontrol eden bir durumdadır. Ayrıca yüzlerce yıl Asya ile Avrupa arasındaki gidiş gelişlerin, ticaretin, kültürel münasebetlerin yolunu, mihrakını teşkil etmiştir. Bugün de bu durum devam etmektedir. Ayrıca dünyanın en zengin petrol kaynaklarına sahip bulunan Orta Doğunun kalesi, kilidi durumundadır. Orta Doğu petrollerine uzanan bütün yollar Türkiye’nin kontrolü altındadır. Gerek havayolları, gerek deniz ve karayolları Türkiye’nin üzerinden geçmekte veya Türkiye’nin çevresinden dolaşmaktadır. Böylece Türkiye her zaman bu yollar üzerinde tesirli olmak ve kontrol yapmak imkânlarına sahiptir.

Ayrıca Türkiye, dünyanın başka zenginliklerinin bulunduğu çeşitli memleketlerin de çok yakınındadır. Yine dünyanın büyük kuvvetlerinden birisini teşkil eden Sovyetler Birliği’nin çok yakın olması dolayısıyla bu bölgeleri her yönden tesir altına alabilecek durumdadır. Bu özelliği dolayısıyladır ki Türkiye hakkında yazdığı bir yazıda, eski İngiliz başbakanlarından meşhur Winston Churchill²⁶, “Rusya’nın yumuşak karnı

26 **Winston Churchill:** (1874 - 1965). Britanyalı devlet adamıdır. 1895’te Kraliyet Harp Okulunu bitirdi ve orduya girdi. Boer Savaşı ‘nda esir düştü ve kaçarak milli kahraman haline geldi. On ay sonra, Muhafazakâr Parti’den milletvekili seçildi.

1904 ‘te Liberal Parti ‘ye girdi. 1911’de Bahriye Nazırı oldu. Başarılı siyasi kariyeri 1915 Gelibolu yenilgisinden sonra düşüşe geçti. Sadece donanmayla Çanakkale Boğazı ‘nın geçilebileceği, ardından da rahatça İstanbul ‘a ulaşılabilceği konusundaki ısrarcı tavrı, Türklerin umulandan çok daha başarılı bir savunma yapması; müttefik ordusunun tarihi yenilgisine yol açtı. Bu başarısızlığın mimarı olarak nitelendirilen Churchill, Britanya halkı karşında çok zor bir durumda kaldı ve muhaliflerinin de zorlamasıyla görevinden ayrıldı. Ancak 1917’de Cephane Bakanlığı’na ve Harbiye Bakanlığı’na getirildi. 1924’te tekrar Muhafazakâr Partiye girdi. Maliye Bakanı oldu (1924-1929). 1939 ‘da bir kez daha Bahriye Nazırlığına ve 1940 ‘ta Neville Chamberlain’ın yerine başbakanlığa getirildi. II. Dünya Savaşı’nda izlediği savaş politikası ve Roosevelt ile kurduğu iyi ilişkiler onu Britanya tarihinin en önemli devlet adamları arasına

Türkiye'nin jeopolitik durumu tarafından her zaman vurulma imkânını sağlayacak bir hâldedir." demişti. Balkanlar üzerinde, Doğu Akdeniz üzerinde, Ege Denizi üzerinde ve Kuzey Afrika üzerinde Türkiye'nin jeopolitik durumunun büyük tesirleri vardır. İstanbul ve Çanakkale Boğazları ise Karadeniz bölgesindeki memleketlerin dünya ile ve yine Akdeniz'de ve dışarıda bulunan tüm devletlerin Karadeniz kıyılarında bulunan memleketlerle ticaretinin su yolunu teşkil etmektedir ve bu boğazlar her zaman Türkiye'nin kontrolü altındadır. Ayrıca Türkiye Kafkasya'nın büyük bir bölümünü sulayan Aras nehrinin, Suriye ve Irak'ı verimli topraklar hâline getiren Fırat ve Dicle nehirlerinin, Zap nehirlerinin çıktığı bir memlekettir. Yani komşu ülkeleri sulayan, besleyen suların kaynağını Doğu Türkiye teşkil etmektedir. Bu da Türkiye için çok büyük imkânlar sağlayan bir gerçektir. Bunun dışında Türkiye gerek uzunluğuna, gerek genişliğine bir hayli geniş, büyük bir memleket durumundadır; âdeta küçük bir kıta özelliği göstermektedir. Bu durumu ile Türkiye gayet verimli tarım imkânlarına sahip olduğu gibi, askerî yönden çok elverişli konuş imkânlarına da sahip bulunmaktadır.

Türkiye'nin toprak üstü zenginlikleri ve toprak zenginlikleri, Türkiye'ye büyük ekonomik ve askerî potansiyel vermektedir. Türkiye üzerinde yaşayan Türk milletinin insanları yapı itibarıyla çalışkan, savasçı, medenî kabiliyetleri yüksek olan insanlar olduğu için bu da Türk milletine ayrıca bir kapasite sağlamaktadır. İşte bu özellikleri dolayısıyla Türkiye'nin jeopolitik durumu Türkiye'ye büyük imkânlar sağladığı gibi Türkiye'yi büyük riskler altına da sokmaktadır. Bu durum karşısında Türk milleti bu durumun gerektirdiği kalkınmayı, bu durumun gerektirdiği güçlenmeyi, gücünü arttırma faaliyetlerini sür'atle yürütmek zorundadır. Yoksa bu derecede önemli jeopolitik bir yerde bulunan

soktu. Yine bu dönemde Müttefik Devletlerin Balkanlar'a kaydırmaya çalıştığı strateji konusunda Ruslarla çalıştı. Ancak SSCB'nin burada hâkim duruma geçmesinden de çekiniyordu. Bu yüzden savaşın başından itibaren stratejik önemi büyük olan Türkiye'yi savaşa sokmaya çalıştı. Kahire ve Adana'da Türk yöneticileriyle bu konuda yaptığı görüşmelerde, Türkiye'nin istediği askeri yardımı vermeye de yanaşmadı. Savaş sonrası Avrupa ülkelerinin birleşmesini sağlayan NATO, Avrasya Konsayı gibi kurumların oluşması için büyük çaba gösterdi. 1951 seçimlerinde tekrar iktidara geldi. 1955'te görevlerini aynı zamanda yeğeni Clarissa Churchill'in eşi olan Anthony Eden'e bırakarak siyasetten çekildi.

Son yıllarını daha çok yazarak ve resim yaparak geçirdi. 1953 yılında Nobel Edebiyat Ödülünü kazandı. 1963'te Amerikan Devleti, kendisine onursal vatandaşlık verdi. 91 yaşında inmeden öldü.

Türkiye’de gelişmemiş, henüz iktisaden kalkınamamış, ilim ve teknikte geri kalmış bir toplumun zaaf içinde kendi hâlinde yaşaması mümkün olamaz. Bu birçok tehlikeleri davet eden bir durumdur. Bu durumdan Türk milletinin sür’atle çıkması, kurtulması lâzımdır. Aksi hâlde bu dağınıklık, teşkilâtsizlik ve geri kalmışlık durumu, fakirlik, yoksulluk durumu sürdüğü takdirde, bunun birçok tehlikeler çıkaracağı açıktır. Bu jeopolitik durum dolayısıyla biz, milletimizi büyük bir atılım yapmak üzere millî bir doktrinle donatmak ihtiyacını duyduk.

Türk milletinin büyük atılım yapması lâzım ve çağlar üzerinden sıçrayarak bugünkü ileri milletlerin girmiş oldukları atom, füze, uzay çağına bir an önce Türkiye’nin de girmesi lâzım geldiği kanaatindeyiz. Bunun için yeni bir atılım meydana getirmek üzere Dokuz Işığı millî bir doktrin olarak milletimize sunduk. Türkiye’yi yönetenlerin, Türkiye’nin jeopolitik durumunu, komşularıyla olan özelliklerini hiç bir zaman gözden uzak tutmamaları lâzımdır. Bugün Türkiye’nin çevresinde bulunan bütün komşuları, çevresini teşkil eden komşu toprakların hepsi yüzlerce yıl Türk idaresinde yaşamış olan topraklardır. Bu özellikleri dolayısıyla da bu topraklarda yaşayan insanların tutumunun, politikalarının hassas tarafları bulunmaktadır. İşte Türkiye jeopolitiğini dikkate alırken, Türkiye’nin tarihten gelen tesirler dolayısıyla komşularının özelliğinin de dikkate alınması mecburiyeti vardır. Bunları dikkate almadan Türk politikasını yönetmek Türkiye’ye daima zarar getirmiştir. Bir Kıbrıs meselesinin bugüne kadar kesin çözüme ulaştırılmamasında Yunanistan’la Türkiye arasında çözümlenememiş bir Ege Denizi meselesi, bir kıt’a sahanlığı meselesi, bir kara suları meselesi, bir fır hattı meselesi bulunmasının sebepleri Türkiye jeopolitiğinin özelliklerinin Türkiye’yi yönetenler tarafından gereği şekilde dikkate alınmamış olmasındadır. İşte Türkiye jeopolitiğinin bu özelliklerini göz önünde bulundurarak milletimizin uyandırılması ve bir silkinişle atılıma geçilmesi zorunluluğunu duymaktayız. Büyük bir atılıma girişmek lâzımdır. Buhar çağını, elektrik çağını aşarak modern atom nükleer çağına, uzay çağına, Türk milletini füze çağına sokacak, ilim ve teknikte hızlı bir gelişmeyi sağlamak zorundayız.

1 - MİLLİYETÇİLİK

NEDEN MİLLİYETÇİLİK?

Genel görünüş:

Geçmiş yıllar, aylar içinde eğleşmeden bugünden ve yarından bahsetmek istiyorum. Çünkü, hâl geçmişin toplamı, geleceğin tohumudur,

Bugün Türkiye'nin genel görünüşü kısa çizgilerle şöyledir:

Dudaklar çatlak, mideler boş, köyler karanlık, dağlar tepeler çıplak, halk yoksul, millet düne küskün, gelecekte ümitsizdir.

Bugüne kadar tatbikatına şahit olduğumuz siyasetin hile, iftira, yalan ve tertip gibi basit ve çirkin silâhları imanlı Türk halkının siyasî hareketlerini zayıflatmakta, inancını sarsmaktadır.

Bir tarafta toprağı seyreden tok insanlar, öte yanda toprağı yoğuran aç insanlar...

Bir tarafta güzel vatanımızın toprağını süren, tohumunu saçan yabancı teknisyenler, köylerimizde inek sağan misyoner genç kızlar; öte yandan günün modasına takılıp giden ve kulüpleri tıklım tıklım dolduran memleket çocukları...

Bir tarafta altı yaşından itibaren sorumluluk yüklenen ve fabrikalarda motorun gürültüsünü, tarlalarda güneşin hararetini bölüşerek sosyal adaletin tatbikatını veren vatan çocukları; öte yandan yüksek apartmanların gölgesinde ve sıcak odalarında sosyal adalet nutukları hazırlayan adaletsiz, şuursuz, ruhsuz bir topluluk...

Bir tarafta yılda milyarları aşan içki masraflarından yükselen kahkahalar, öte yanda, bir damla su için sabahtan akşama kadar nöbet bekleyen susuzluktan çoraklaşmış köyler...

Bütün bu çizgiler üç-beş yılın, üç-beş kişinin eseri değildir. Yüzyılların yüzyıllara taşıdığı yükür.

Türkiye'nin jeopolitik güç, istihsal değeri ve Türk halkının moral ve fizik güç olarak tam anlaşılamamasını, tanınmamasını asıl sebep olarak görmekteyiz.

TÜRK FİKİR HAREKETLERİ TARİHİNE BAKIŞ

Hâkim Fikir Akımları

Türk fikir hareketleri tarihine baktığımız zaman İslâmcılık, Ümmetçilik fikrini ve Tanzimattan sonra bilhassa Osmanlıcılık görüşünü, bir siyasî fikir olarak görürüz. Bundan sonra da Türkçülük, Pantürkizm ve Turancılık fikirlerini görürüz. Daha sonra da Millî Kurtuluş Savaşı ve ondan sonraki sahada da başlıca iki fikir hareketi ortada görülür. Bunlardan birisi Anadoluçuluk, diğeri de Türkiyecilik.

İslâmcılık

İslâmcılık bütün Müslüman ülkelerin birliğini hedef tutan bir görüş. Bu görüşün Osmanlı İmparatorluğunda kabul edilmiş olmasının önemli sebeplerinden birisi, Osmanlı padişahlarının aynı zamanda İslâm Halifeliği unvanını ve görevini de taşımış olmalarıdır. Fakat zamanla, özellikle Batı memleketlerinin büyük imparatorluklarının emperyalist faaliyetleri de tesir göstererek, bu fikir, bu görüş baltalanmış, zayıflatılmış ve Müslüman olmakla beraber çeşitli Müslüman memleketler halkı birbirlerine karşı harplere, mücadelelere sevk edilmiştir. Osmanlı Devleti, başında halife de bulunmasına rağmen ve halife tarafından cihad da ilân edilmiş bulunmasına rağmen, Müslüman olan başka milletlerin Hristiyan olan Batı memleketleriyle ittifak edip birleşerek Müslüman Osmanlı Devletine; Müslüman Türk milletine karşı silâhlı mücadeleye girip onu yıkmak için Hristiyan devletlerle ittifak hâlinde çalışmaları gibi durumlar meydana gelmiştir.

Osmanlıcılık

Osmanlıcılık fikri ise, Tanzimatın ilânından sonra daha çok üzerinde durulan bir fikir hareketi olmuş. İmparatorluğun o günkü sınırları içinde

bulunan çeşitli milletleri din ve milliyet farkı gözetmeksizin “Osmanlı” adı altında bir millet hâline getirmek, bir varlık hâline getirmek görüşü; —ki bunun da çeşitli olaylar, zamanın meydana getirdiği birçok şartlar— imkânsız olduğunu göstermiş ve neticede bu fikrin de tutulacak bir fikir olmadığı inancını yaratmıştır.

Milliyetçilik

Türk Milliyetçiliği, Türk milletin kendi varlığını, meşru savunma isteğinden, meşru savunma duygusundan doğmuş bir şuur ve duygudur. İmparatorluğun uzun yüzyıllar bütün yükünü taşıyan Türk halkı, Türk unsuru imparatorlukta en çok ezilen ve en çok da ihmal gören bir unsurdur. Biraz önce temas ettiğim gibi İslâm birliği, Osmanlıcılık fikirleri içinde, o da bütün bu fikirlerin tahakkuku için elinden gelen bütün imkânları harcamış, her şeyi yapmıştır. Fakat zamanla bakmıştır ki, bir taraftan Sırbistan bağımsızlık alıyor, bir taraftan Bulgaristan, bir taraftan Romanya, derken Müslüman oldukları hâlde Araplar ve başka Müslüman unsurlar, onlar da: “Biz Türk değiliz” diyorlar, bağımsızlık peşinde koşuyorlar. İşte bu akımlar Türk milletinde derinden derine kendi millî benliğini duymak, millî şuuruna ermek ve artık sadece kendi halkından, kendi cinsinden, kendi milletinden medet ummak, beraber olmak, bir araya gelmek fikrini, duygusunu meydana getirmiştir ki; bu da meşru bir savunma duygusudur, Türk Milliyetçiliği hiç bir zaman şoven olmamıştır. Hiç bir zaman başka bir milleti küçük görmek, yok etmek veyahut o millete zulüm etmek fikri ile duygusu ile alâkası olmamıştır. Eğer öyle olsaydı 500 sene, 800 sene, 900 sene bizim idareimizde, elimizin altında kalmış olan milletlerin 500 sene sonra, 900 sene sonra ayrı bir millet hüviyeti, varlığı gösterememiş olmaları, içimizde eriyip gitmiş olmaları icap ederdi.

Türkçülük, milliyetçilik anlayışımız; manevî şuurlanmaya dayanır. Bu temel üzerinde Türklük şuuruna erişmiş, samimî olarak “Ben Türküm” diyen herkes Türk’tür. Türkçülük ve Türk’ün tayininde, sapık ölçülere, özellikle mezhepçiliğe, coğrafyacılığa, laboratuvar ırkçılığına inanmıyoruz. Başka milletleri küçük gören, dünya barışını tehlikeye koyan antropolojik ırkçılık, Türk milliyetçilik ülküsünün dışındadır. Milliyetçilik anlayışımız, maneviyatçı, akılcı, demokratik, çağdaş bir milliyetçiliktir. Nazist Hitler ırkçılığının, komünist ırkçılığının, her türlü antidemokra-

tik, insan sevgisine dayanmayan emperyalist ırkçılığın karşısındayız. Emperyalist ırkçılık, millî devlet fikrini tanımaz. Milliyetçi Hareket, millî devlet fikrine inanır, bütün devletlerin eşitlik ve bağımsızlığını savunur, her millî devletin ülke ve millet bütünlüğüne saygı duyar.

Türk Milliyetçiliği meşru savunma, yüksek insanlık duyguları ve Türk milletinin kendi tabîi haklarının savunulması, korunulması duygusu ve iradesinin, şuurunun bir ifadesi olmuştur.

Türkçülük fikri de bu şuur ve bu duygudan doğmuştur. Türkçülüğü kısaca şu şekilde özetleyip tarif edebiliriz: “Her faaliyetin Türk milleti-nin millî menfaatlerine uygun bir şekilde düzenlenmesi, yürütülmesi görüşüdür.”

Pan-Türkizm ve Turancılık Fikirleri

Birinci Cihan Savaşı’ndan önce Türkiye’de baş göstermiş olan diğer unsurlar arasındaki ayrılık arzuları, Türkiye’de Osmanlı sınırları dışında kalmış olan diğer Türklerle birleşmek ve onlarla bir varlık meydana getirmek fikirlerini yaratmıştır. Bu fikirler yalnız Türkiye sınırları içerisinde bulunan Türkler arasında değil, Türkiye sınırları dışında bulunan Türkler arasında da doğmuş ve karşılıklı bunlar birbirlerini bulmuşlardır. Kırım’da İsmail Gaspıralı²⁷, Kazan’da, Başkurt memleke-

27 **İsmail Gaspıralı:** 1851 11 Eylül 1914). Kırımlı fikir adamı, gazeteci. Kırım Bahçesaray yakınlarındaki Avcıköy’de doğdu. Babasının doğduğu köye nispetle Gaspıralı (Gaspıralı) lakabını aldı. On yaşında Akmesit Lisesi’ne gönderildi. Orada İki sene kaldıktan sonra Varonej şehrindeki askeri okula nakledildi. Daha sonra Moskova Askeri İdadisi’ne gitti. Ruslar’ın Panslavizm politikaları yüzünden okuldan ayrıldı. Zincirli Medresesi’nde Rusça öğretmeni olarak göreve başladı. Bir buçuk yıl kadar süren bu görevi sırasında, bol bol okuyarak Rus edebiyatı ve fikir akımları hakkında esaslî bilgiler edindi. 1869 yılında maaşı 600 rubleye çıkarılarak Yalta’da Dereköy mektebine tayin edildi. Burada da iki yıl kaldı. Tekrar Bahçesaray’a dönerek yeniden Zincirli Medresesi’nde Rusça dersleri verdi. Gaspıralı, o zamana kadar kafasında teşekkül eden yenilikçi fikirleri ilk olarak Zincirli Medresesi’nde uygulamaya çalıştı. Öğrencilerine yeni yöntemle Türkçe dersleri verdi.

En büyük hedeflerinden biri İstanbul’a giderek zabıt olmaktı. Fakat yanda bıraktığı eğitimin buna engel olacağını düşündü. Bu sebepten 1871 yılında Paris’e giderek yanda kalan eğitimini tamamladı. 1874 sonlarına kadar Paris’te kaldı. Paris’ten İstanbul’a gitti. Zabıtlık hayalinin gerçekleşemeyeceğini anlayınca, 1875 kışında Kırım’a döndü.

1878 yılında Bahçesaray belediye başkanlığına seçildi. 1879 yılında bir gazete çıkarmak için Rus hükûmetine müracaat etti. Müracaatı reddedildi. Fakat o mutlaka yayın yoluyla milletine hizmet etmek istiyordu. 1881 yılında, Genç Molla müstear adıyla

tinde, Azerbaycan'da, Türkistan'da başkaları... Yer yer orada bulunan Türk toplumları da kendilerini yabancı boyunduruğundan kurtarmak ve birbirlerinin aynı olan, başka başka parçalar hâlinde bu-

İunan toplumlar birbirleriyle kültür bağları kurmuşlardır. Bunun neticesi olarak da o günlerde memleketimizde bir Pan-Türkizm siyasî fikir cereyanı yayılmış ve devlet adamlarına kadar bu fikir ulaşmıştır.

Turancılık fikri ise, daha geniş bir saha bulmuştur. Macarlar, Finler, Polonya'da yaşayan Mişerler yani Turan asıllı olan birçok milletler bu fikri evvelâ ortaya atmışlardır. Macarların böyle bir fikir ortaya atmalarında güttükleri gaye; bilhassa o gün için kendileri Slav baskısıyla Germen baskısı arasında sıkışmış kalmışlardır. Kendi asıllarının Turan aslından, Turan kavminden olduğunu düşünerek böyle bir fikir ortaya atmışlardır. Bütün

ileride kitap olarak yayınlanacak olan 'Rusya Müslümanları' başlıklı makalelerini yazdı. Akmescit'te çıkan *Tavrida* gazetesinde yayınladı.

İzin alamamasına rağmen gazete çıkarma fikrinden asla vazgeçmedi. Bunun için zemin yoklamak amacıyla 1881 yılından itibaren *Tonguç, Ay, Güneş, Yıldız, Mir'at-i Cedid* gibi çeşitli adlarla küçük kitapçıklar yayınlamaya başladı. Rus sansürü bu risalelerin yayınına gazete niteliği taşıdığı gerekçesiyle yasakladı. Gazete çıkarabilmek için dört yıl mücadele verdi. Defalarca Petesburg'a giderek müracaatlarda bulundu. 1883 yılında Türkçe kısmı aynen Rusçaya da tercüme edilmek şartıyla *Tercüman-ı Ahval-i Zaman* yayınlama iznini aldı. İlk nüshayı 10 Nisan 1883'te çıkardı. *Tercüman*, Rusya'da çıkan ilk Türk gazetesi değildi, ama yaygınlığı ve oynadığı rol bakımından en önemlisiydi. 1903 yılına kadar haftalık, 1903-1912 arasında haftada bazen iki, bazen üç defa, Eylül 1912'den sonra da günlük olarak tam 33 yıl yaşadı ve 1916 yılında kapandı. Küçük boyda dört sayfa olarak çıkmaya başlayan *Tercüman* çok geçmeden, devrin şartlarına ve okur-yazarlık oranına göre çok yüksek sayılabilecek tirajlara ulaştı. Kafkasya, Kazan, Sibirya, Türkistan, Çin, hatta İran ve Mısır'da satıldı. Sadece Rusya Türklerinin değil bütün Müslümanların meseleleriyle yakında ilgilendi. Bu aynı zamanda Dilde birlik fikrinin hayata geçmesi anlamına geliyordu. 1905 bunalımından sonra Kazan'da, Kafkasya'da, Türkistan'da ve Kırım 'da yayınlanan 35'ten fazla gazete ve dergide 'Gaspıralı dili' kullanıldı. Bu tarzda çok sayıda hikâye ve romanlar yazıldı. *Tercüman* gazetesi sayesinde geçmişte hayali olan Dilde birlik fikrinin yanı sıra Usûl-i Cedid (yeni usûl) okulunu da oluşturan ve yaygınlaştıran İsmail Gaspıralı'nın 1905 İhtilâl-i'nden sonra Rusya Müslümanlarının ittifakı gayesiyle toplanan üç kongrede de önemli roller oynadı. Eğitim meselesinin ağırlıklı olarak ele alındığı III. Kongre'de 'dil birliği' ile ilgili görüşlerini bütün Rusya Müslümanlarına resmen kabul ettirdi. (1906).

Usûl-i cedid hareketinin başkanı ve Ekim Manifestosu'ndan sonra Müslümanların kazandığı hürriyet, öte yandan 'Müslüman İttifakı' için yapılan kongreler Gaspıralı'nın cesaretini artırdı. 1907'de Kahire'de bir İslam Kongresi toplayabilmek için büyük gayret sarf etti. 1910'da ise Hindistan'a gitti ve Bombay'daki "Encümen-i İslamiye"nin toplantılarına katılarak görüşlerini anlattı. Meşrutiyet'in ilânından sonra İstanbul'a geldi ve büyük bir heyecanla karşılandı (1909). Birinci Dünya Savaşı arifesinde İstanbul'a tekrar gelerek Türkiye'yi savaşa girmemesi hususunda uyarıya çalıştı. 11 Eylül 1914 Cuma günü Bahcesaray'da vefat etti. Ertesi gün muhteşem bir cenaze töreniyle, Mengiliray Han türbesi civarında toprağa verildi.

Turan asıllı olan milletlerin, kavimlerin bir birlik kurması fikri, —ki bu fikir Türkiye’de çok taraftar bulmuş değildir— nihayet ilim kitaplarında yer almış bir fikirdir.

Türk Birliği Fikri

Fakat Türkiye’de asıl taraftar bulan ve devlet adamlarına kadar bir siyasî görüş olarak yer eden fikir; Türk Birliği fikri idi. Bunu da hareket hâline getirmeyi istemiş olan örnek şahsiyet Enver Paşa idi. Tabî ki bu fikir de içinde bulunulan imkân ve şartlar dolayısıyla, gerçekleşmek imkânı bulamazdı, bulamamıştır. O gün için ve Birinci Cihan Harbi sonunda Türkiye’nin büyük kayıplara, büyük zayıyata uğrayarak Osmanlı Devletinin bu harpte yorgun ve zayıf düşmesine sebep olmuştur. İşte bunlara değinişimin sebebi, Türkiye’nin dış politikasını, Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasını hazırlayanlar, bütün bu geçmiş Türk fikir hareketleri tarihinden tecrübeler almıştır ve ona göre Türkiye’nin dış politikasına yön vermeye çalışmışlardır.

Türkiyecilik ve Anadoluçuluk

Millî Kurtuluş Savaşından sonra ise, memleketimizde Türkiyecilik, Anadoluçuluk dediğimiz iki görüş, fikir adamları arasında zaman zaman tartışma konusu olmuştur. Anadoluçuluk görüşünü savunanlar, Türkiye’ye Türklerin Orta Asya’dan 1071 Malazgirt Meydan Muharebesinden sonra gelip yerleştiklerini, yerleştikten sonra Anadolu’da yaşayan insanları da Müslüman etmek suretiyle onlarla kaynaşarak, burada yeni bir varlık, yeni bir vücut meydana getirmiş oldukları; binaenaleyh bundan evvelki Türk tarihi ile bundan sonraki Türk tarihi arasındaki farklar bulunduğunu ileri süren bir görüş sahibi idiler, ırkî tarihle millet tarihinin ayrılması gerektiğini savunurlar.

Türkiyecilik ise; Türkiye’nin Lozan Antlaşmasıyla tespit edilmiş olan sınırları içerisindeki insanların varlığıyla, mukadderatıyla ilgilenmek ve onların korunmasını, yükseltilmesini sağlamak ve bu sınırlar dışındakı kalmış Türklerle ilgilenmemek, onların da kendi mukadderatlarını kendilerinin çözmesini temenni etmek, onlar için sadece iyi temenniler beslemek görüşü olarak özetlenebilir.

MİLLİYETÇİ MÜCADELE

Biz milliyetçiler belki tarihte ilk defa olarak misli görülmemiş bir mücadeleye girişmiş bulunuyoruz. Mücadelemiz büyük Türk milleti için en iyi, en doğru ve en güzeli ne pahasına olursa olsun elde etmektir.

Mücadelemiz için belki önceleri ülkü, dava ve cesaret bakımından iyi teçhiz edilmiş pek az mücadele arkadaşı bulabileceğiz. Fakat önemli olan kemiyet, yani sayı değil, keyfiyet, yani kalitedir, iştir, harekettir. Bizim taraftarlarımız ruhen ve fikren genç kalan ihtiyarlarla, olgun ve erişkin kalp ve dimağa sahip delikanlılar, yüce Türk devletinin yenilmez zinde hayat gücü ve Türk milletinin teminatı ve istikbali gençliktir.

Mevcut durumlarını muhafaza etmeyi hayatlarının tek gayesi edinmiş kimselerin bize katılacaklarını sanmıyoruz. Karşımıza hain ve kötü kalpli olanlardan ziyade, fikren tembel olanlar ile mevcut düzenin bekasında menfaatleri olan kimseler daha çok çıkacaklardır. Onlar yanı-
lıyorlar. Mücadelenin ümitsiz bir şey gibi görünmesi, bilâkis atıldığımız işin büyüklük ve ulviyetini artırmaktadır.

Biz aziz milletimize müreffeh, kuvvetli ve büyük bir Türkiye taahhüt ediyoruz; kendimizi millete adıyoruz. Ve Türklük yoluna başlarımızı koyuyoruz.

Millî Hedefler

Tarihin en eski çağlarından beri milletler arasında devamlı bir mücadele ve yarışma vardır. Her millet kendi varlığını yükseltmek ve diğer toplumlar üzerinde hâkim kılmak için amansız bir çaba gösterir. Milletler arasındaki bu mücadeleden habersiz bulunmak, hayatın katı gerçeklerini bilmezlikten, görmezlikten gelmek olur. Medeniyetin ve tekniğin çok ileriye gittiği iddia edilen çağımızda milletler arasındaki üstünlük, kuvvet ve refah mücadelesi eskiden olduğu gibi bütün şiddetle devam etmektedir. “Hak kuvvetindir...” ilkesi dünyanın var olduğu günden beri milletlerarası münasebetlerde hükmünü yürüten tek ilke

olmuştur. İnsan Hakları Beyanname'si'ne ve Birleşmiş Milletler Anayasasına rağmen 1971 yılı Aralık ayı içerisinde Pakistan'ın uğradığı ağır taarruz ve tecavüzler²⁸ bunu acı bir şekilde tekrar gözler önüne sermiştir. 1968 yılında Çekoslovakya'nın²⁹ ve 1956 yılında Macaristan'ın³⁰ başına gelenler de içinde bulunduğumuz katı gerçeklerin canlı delilleridir. Milletler

28 Bkz. 16. dipnot: Pakistan-Hindistan Savaşları.

29 **1968 Çekoslovakya Olayları:** 5 Ocak 1968 günü başlayan ve Çekoslovakya'nın komünist yönetimi yumuşatmaya çalıştığı bir dönemdir. Alexander Dubček'in iktidara gelmesi ile başlayıp aynı yılın 20 Ağustosunda Sovyet sosyalist Cumhuriyetler Birliği ve Sovyet güdümündeki Varşova Paktı müttefiklerinin (Romanya hariç) ülkeyi işgal etmesi ile sona ermiştir. Haziran sonlarına doğru başlayan Sovyet ve Varşova Paktı'na bağlı müttefik devlet askerlerinin Çekoslovakya'ya girme hareketleri, ağustos ayında yapılan müzakerelerden bir sonuç alınamayınca Çekoslovakya'nın 20-21 Ağustos tarihinde işgal edilmesi ile sona erdi. İşgal sırasında 5.000 - 7.000 civarında tank ve sayısı 200.000 - 600.000 arasında değişen asker Çekoslovakya'ya girdi. Çatışmalar sırasında 72 Çekoslovakyalı öldü ve yüzlercesi de yaralandı. İşgalin sonucu olarak yaklaşık 300.000 civarında insan Batı ülkelerine göç etmek zorunda kaldı.

30 **1956 Macaristan Olayları:** 1956 yılında Macaristan'daki Sovyetler Birliği destekli Stalinist -hükûmete karşı başlatılan halk hareketi.

Moskova'ya bağlılığıyla tanınan ve 1952'de Macaristan İşçi Partisi sekreterliğinin yanı sıra başbakanlığı da üstlenen Matyas Rakosi SSCB lideri Stalin'in ölümünden kısa bir süre sonra Temmuz 1953'te bu görevini İmre Nagy'ye bıraktı. Siyasi baskıları yumuşatarak bazı ekonomik reformlara girişen Nagy, Moskova'nın desteğini yitirince 1955 ilkbaharında görevden alınarak partiden atıldı. Rákosi eski konumunu elde ederek reformcu gelişmeyi durdurduysa da, Temmuz 1956'da bu defa bütün görevlerinden uzaklaştırıldı. Rákosi'nin yerini alan Erno Gero ilk iş olarak reformcu çizgiye taviz verilmeyeceğini açıkladı.

23 Ekim 1956'da Budapeşte'de öğrencilerin yetkililere bir dilekçe sunmak üzere düzenlediği yürüyüş halktan da geniş destek gördü. Gero'nun sert demeci üzerine polisin kalabalığa ateş açmasıyla barışçı gösteriler bir anda ayaklanmaya dönüştü. Ordu birliklerinin de ayaklanmacılara katılmasıyla halk silahlanmaya başladı. Ülkenin hemen her kentinde yerel konseyler ortaya çıktı. Köylüler kamulaştırılmış arazileri işgal etmeye girişti. Bürokrasi ve kolluk kuvvetleri hızla dağılmaya başladı. Yeniden iktidara gelen Nagy'nin üst üste verdiği tavizler, geçmişteki siyasi partilerin canlanarak neredeyse iktidara ortak olmasına yol açtı. Kilise de eski gücüne kavuştu.

Sovyetler birliklerinin Macaristan'dan çekildiği sırada, Nagy 1 Kasım'da Varşova Paktı'ndan ayrılma kararını açıklayarak Birleşmiş Milletler aracılığıyla büyük devletlerin korumasını istedi. Bu gelişme üzerine takviye edilerek geri döndürülen Sovyet birlikleri Burdapeşte'yi işgal etti; Nagy Yugoslavya'nın Burdapeşte'deki büyükelçiliğine sığınırken, reformcu önderlerin çoğu tutuklandı. Bu sırada Nagy hükûmetinde görev almış Janos Kadar, karşı devrimin bastırılmasından sonra reformlara gidilmesini öngören bir programla yeni bir hükûmet kurulduğunu açıkladı. Sovyet birliklerine karşı silahlı direniş bir gecede kırıldı. İşçilerin başlattığı genel grevin sona erdirilmesi ise birkaç haftayı aldı. Düzenin sağlanmasından sonra geniş çaplı tutuklamalara girişildi. Bu arada 150 bin kadar Macar yurtdışına kaçtı.

arasındaki mücadele şuurundan mahrum olan toplumlar başkalarının boyunduruğu altına düşerler. Bu gerçekleri göz önünde bulundurarak Türk milletinin haklarını korumak ve daima saydırabilmek için kuvvetli olmaya ve kuvvetli olmanın yolunu bulmaya mecburuz.

Yeryüzünde insanlar, millet toplulukları hâlinde yaşamaktadırlar. Her milletin kendisine göre özellikleri, yaşayışı ve dünya görüşü vardır. Bu değişik toplulukların faaliyetlerinin sonucunda, dünyayı renklendiren çeşitli kültürler ve medeniyetler meydana getirmektedir. Bir toplum için başka toplumları körü körüne taklit etmek çok tehlikelidir. Her milletin kendine mahsus manevî inançları, âdetleri, millî kültürü, millî bir dünya görüşü olması gereklidir. Bunlar olmadığı takdirde veya eskimiştir ithamıyla tıklıp yerlerine yenileri konulmadığı takdirde o toplum tehlikeli bir inanç ve fikir boşluğuna yuvarlanmış olur. Milletler yabancı kuvvetlerin orduları ve diğer maddî güçler tarafından yok edilmeden önce manevî ve fikrî güçleri tarafından esaret altına alınırlar. Böyle bir duruma düşen toplumun esir ve yok olması kesin bir hâle gelir. Milletlerin kuvvet kaynağını teşkil eden ve toplumları yükselten ana ilkeler özet olarak şöylece sıralanabilir:

- 1) Sağlam manevî inanç ve yüksek ahlâk sahibi olmak.
- 2) Kuvvetli millî şuur ve milliyetçilik ruhu taşımak.
- 3) İlim ve teknikte en yüksek seviyeye ulaşmak.
- 4) Sanayide ve tarımda modern, kitle hâlinde çok üretim yapabilmek.

İşte ilk bakışta basit gibi görünen bu ilkeler milletlerin kudretli olmaları, refah ve mutluluğa ermeleri için biricik çıkar yolu göstermektedirler. Türk milleti iki yüz yıldan beridir bu ana meselelere eğilecek yerde, hakikî yükselişe hiç ilgisi olmayan taklitçilik ve şekilcilikle ilgili âdi didişmelere kendisini kaptırmıştır. Türk aydınları ve Türk yöneticileri için batılı ülkelerin sığıntısı olmak bir ideal olarak benimsenmiştir. Türk milleti için bundan daha korkunç bir felâket düşünülemez. Batıda görülen gelişmeleri almak ve fakat millî kültür ve medeniyetimizi yaratmak ve hiç kimsenin sığıntısı olmamak düşüncesi bizim için benimsenecek yol olmalıydı. III. Selim³¹ zamanından beri kalkınma çabalarına girilmiş

31 **Selîm III:** (24 Aralık 1761 - 28 Temmuz 1808), 28. Osmanlı padişahı. ve 107. İslâm halifesidir.

olmakla beraber, bugüne, kadar bir sonuca ulaşlamamıştır. Aksine Türk milletinin temel sosyal ve iktisadî meselelerine inmeyen kısır didişmeler yüzünden devamlı felâketlere ve yıkıntılara uğramış bulunuyoruz. Milletimizin sağlam bir adalet düzenine dayanan sarsılmaz bir nizama ve hummalı çalışmalara ihtiyacı vardır.

Türkiye'nin yükselişi dışarıdan alınan fikirlerle olamaz. Hiç bir yabancı, Türk milletinin menfaatlerini, Türk milletinin kendisi kadar

III. Selim, 24 Aralık 1761 tarihinde babası III. Mustafa'nın saltanatı döneminde dünyaya geldi. Babası 1774 yılında öldüğünde sadece 13 yaşında olduğu için amcası I. Abdülhamid tahta çıktı. I. Abdülhamid şehzade Selim'e kendisinden önceki padişahların tersine, oldukça iyi davrandı. Kafes (oda hapsi) hayatı yaşamasına rağmen Selim'in iyi bir eğitim almasına izin verdi. Şehzade Selim müzik ve edebiyatla ilgilendi. Fransa'nın Fransız Devrimi öncesindeki son kralı olan XVI. Luis'le mektuplaştı. Daha tahta çıkmadan Osmanlı Devleti'nde köklü bir yapısal değişikliğe gerek olduğu inancına vardı. I. Abdülhamid 7 Nisan 1789 yılında ölünce, III. Selim Avrupa'yı temelinden sarsacak olan Fransız Devriminin eşliğinde tahta çıktı.

III. Selim tahta çıktığında Osmanlı Devleti hem Avusturya hem de Rusya'yla savaş halindeydi. Başarısızlıkla sonuçlanan bu savaşlar 1792 yılında Avusturya'yla yapılan Zıştöve Antlaşması ve 1792 yılında Rusya'yla yapılan Yaş Antlaşmasıyla son buldu. Böylece III. Selim Osmanlı ordusunda çoktandır yapmak istediği yenilikleri yapma fırsatı buldu. 1793 yılında Nizam-ı Cedid ordusunu kurdu. Bu sırada Napolyon Bonapart'ın komutası altındaki Fransız orduları bütün Avrupa'ya üstünlüğünü kabul ettirmiş, Osmanlı Devleti'ne ait olan Mısır'a saldırmıştı (1798). Osmanlı ordusu Mısır'ı başarıyla savundu. 1801 yılında yapılan El-Arif Antlaşmasıyla Fransa Mısır'daki emellerinden vazgeçti.

1807 yılında Nizam-ı Cedid ordusunun kaldırılmasını isteyen yeniçeriler Kabakçı Mustafa'nın önderliği altında ayaklandılar. III. Selim Nizam-ı Cedid ordusunu dağıtmak ve 29 Mayıs 1807 tarihinde de tahttan çekilmek zorunda kaldı. III. Selim'in yerine geçen amca oğlu IV. Mustafa III. Selim'i tekrar kafese geri gönderdi. 28 Temmuz 1808 tarihinde III. Selim'i tekrar tahta çıkarmak amacıyla Rusçuk ayamı Alemdar Mustafa Paşa saraya yaklaşırken III. Selim padişah IV. Mustafa'nın emriyle boğduruldu. III. Selim'le onu idam etmeye gelen yeniçeriler arasında büyük bir boğuşma geçtiği bilinmektedir. III. Selim'in cenazesi Laleli Camii'nin avlusunda babası III. Mustafa Türbesi'ne defnedildi.

Askeri alanda özellikle subay yetiştirilmesine önem verilmiştir. III. Selim; Yeniçerilerin ve Tımarlı Sipahilerinin ıslahatıyla ilgili 72 maddelik bir ferman yayınlanmıştır. Ana konular:

Yeniçerilerin Esame alımı yasaklandı.

Hıdırellez'den kasım ayına kadar olan talimler 3'e çıkarıldı

1790 yılında Tophane'de bir okul yaptırdı.

1792 yılında ise Halıcıoğlu'da bir Humbaracı ocağı kurdu. Bu kışların bir bölümünde istihkamcı, diğer bir kısmında ise humbaracı yetiştiriliyordu.

1800 yılında Mühendishane-i Fünun-ı Berr-i Hümayun kuruldu.

Camialtı'nda bulunan Tersane Mühendishanesine gemi inşaat bölümü de eklendi.

1805 yılında yine bu okul, inşaat ve seyrüsefain adlı iki ana bölüme ayrıldı.

düşünemez. Bugün yurdumuzda ithâl edilmiş bulunan komünizm, faşizm veya kapitalizm fikirleriyle Türk milleti yok edilmek istenmektedir. Türk gençleri, yabancıdan gelen ve Türk milletinin değil, başkalarının menfaatini temin etmek için yurdumuza sokulan yıkıcı fikir akımlarına karşı şahlanmalıdır.

Davalarımızın çözümü kendimize dönmek, sarsılmaz bir birlik hâlinde el ele vermek ve geceli gündüzlü çalışmaya girişmekle mümkündür. Toprak bütünlüğümüzü, devletimizin ve milletimizin bölünmezliğini hedef almış olan hâinâne faaliyetlere karşı Türk milleti olarak ayağa kalkmalıyız. Türk gençliği için, millî vazifenin ilk şartı olarak milliyetçilik ve Türkçülük gelmektedir. Gençlerimizi, yeni büyük bir savaş beklemektedir. Bozgunculuğa, tembelliğe, ahlâksızlığa, cehâlete, yalancılığa karşı büyük bir savaş... Türklüğü inkâr eden, Türk milletinin birliğine ve bütünlüğüne karşı çıkan komünizme, bölgencilğe, mezhepçiliğe ve diğer her çeşit bölücülüğe karşı amansız bir savaş...

İşte bunun için Milliyetçi Hareketi başlattık.

Milliyetçi Hareket, Ülkücülüğü ve gerçekçiliği birlikte yoğurarak yeni ufuklara doğru Türk milletinin kanatlanışını öngörmektedir. Gayemiz, Türk milletini insanca ve ilmî usûllerle en kısa yoldan, kendi gücü ile ayakta durabilecek, kuvvetli, refahlı, mutlu; hak ve şereflerine sahip bir toplum hâline getirmek ve modern milletlerin en ön safına geçirmektir.

Gayeye ulaşma yollarımız ise, Türk milletini uyandırma, ona yeni bir yaşama gücü ve hızı verme, millî tarihe ve Türklük şuuruna dayanan, modern ilmi ve yüksek ahlâkı önder kabul eden yeni bir yaşama felsefesi ile doldurarak çalışmaya ve harekete sevk etmektir. Vatandaşlarımıza içten ve dıştan çevrili bulunduğumuz tehlikeleri anlatma ve yurdumuzun kurtuluş ve yükseliş davasını halka mal etme sureti ile büyük hamleyi gerçekleştirmedir. Gayeye ulaşabilmenin diğer yollarından birisi ise; millete önderlik edecek olan aydınları yetiştirme, onları halk sevgisi ile doldurarak bencillikten uzak halk gibi, halkla beraber yaşayarak halk için çalışan insanlar durumuna getirmek ve böylece o halk ile aydını kaynaştırmaktır.

Dünya üzerinde yaşayan milletler ailesinin en şerefli, en büyük üyelerinden birisi olan Türk milletinin yaşayabilmesi, yükselebilmesi, güçlü ve mutlu olabilmesi için yeni bir mücadeleye atılması gerekmek-

tedir. Bu mücadele vatandaşlarımız arasında lekesiz ve gölgesiz tam bir adalet ve hak düzeni kurulması mücadelesi olacaktır. Bu savaş, geriliği, bilgisizliği, yoksulluğu yok etme savaşı olacaktır. Bu savaş başkalarının pazarı olmaktan, başkaları tarafından sömürölmekten, başkalarından yardım dilenmekten kurtulmanın savaşı olacaktır. Bu savaş bizi sarmış bulunan iktisadî, içtimâî, siyasî ve manevî her çeşit tutsaklık zincirlerini parçalama savaşı olacaktır. Her türlü art düşüncelerden ve ön yargılardan kurtularak, insan sevgisine ve insan haysiyetine karşı derin saygıyı esas alan, her hâl ve şart içinde haksızlığa boyun eğmeyen asil bir baş kaldırma hareketi olacaktır.

İnsanlık âlemi içinde ne uşak olmayı, ne de başkalarını uşak olarak kullanmayı kabul etmeyen şerefli bir bayrağın taşıyıcısı olma hareketini geliştireceğiz. Türk milletine çağlar üzerinden sıçrama yaptırarak onu ilimde, teknikte, yüksek manevî değerlere sahip olmada en yükseğe çıkarmanın savaşını vereceğiz. Bizi anlamayanlar, anlamak istemeyenler vardır ve daima olacaktır. Dar dünyaları içinde bencilliklerinin, çıkarlarının kölesi olan ruhlar bize düşmanlık etmeğe devam edeceklerdir. Kıskançlığın, hasedin, sahteciliğin, yalancılığın, alçaklığın çirkefi içinde beslenen kimselerin aleyhimizde her çeşit faaliyeti yapmaları olağandır ve buna devam edeceklerdir. Milliyetçi Hareketçiler, Dokuz Işıklar, Ülkücüler böyle yanlış yolda olanların da kurtuluşu, iyiliği ve uyandırılması için iğrenmeden, tiksinden, ürkmeden ve korkmadan vakarını ve inançlarını taze tutarak çalışacaktır. Biz , Ülkücüler olarak Türk milleti için en güzeli, en iyiyi, en yükseği sağlamak üzere her engeli aşarak ve hiç bir şeyden yılmayarak ileriye atılmalıyız. Elimizde hedefe ulaşmak için harcaıabileceğimiz fazla zaman yoktur. Dünyanın en zengin toprakları üzerinde, en önemli bir bölgede, tarihin gördüğü en güçlü devletleri kurmuş ve en şanlı orduları yürütmüş olan bir milleti, yoksul, geri, teşkilâtsiz, bakımsız, perişan ve dağınıklık içinde kendi hâline bırakmayacaklarını hatırdan çıkarmamalıyız.

Davranmalıyız, el ele verip, omuz omuza şahlanmalıyız. Yokluktan bahsedenlere inanmamalıyız. İmkânsızlık ve yokluk insanların her zaman yok etmeye muktedir oldukları düşmandır.

Yeni bir Türk mucizesi doğmalıdır... Doğacaktır. Belki yarın, belki yarından da yakın.

HATALARIMIZDAN DERS ALMALIYIZ

Memleketimiz son yıllarda büyük sıkıntılar ve bunalımlar içine düşmüştür. Kökü dışarıda bulunan birçok yabancı ideolojiler ve kışkırtmalar memleketimizin hayatını bulandırmıştır. Bunların başında komünizm, bölgecilik ve mezhep kışkırtıcılığı yer almaktadır. Bunlar, yeryüzünde sürüp gitmekte olan dünya hâkimiyet mücadelesinde Türkiye'yi kontrol altına almak isteyen yabancı kuvvetlerin beslediği, geliştirdiği fesat faaliyetleridir. Fakat bunların Türkiye'de yayıla- bilmesinin, taraftarlar bulmasının asıl sebebi, kendi hatalarımızdır. İnsanların ruhları, gönülleri ve kafaları bir kaba benzer, içini boş bırakmaya gelmez. Boş bırakıldığı takdirde zararlı veya yararlı ne rast gelirse o dolar. Uzun yıllardır yetişen gençlerimize ve memleketimizin insanlarına milliyetçilik şuuru, vatan sevgisi ve millî ülküler verilmesi ihmal edilmiştir. Topluma hizmet aşkı, Türk devletine sadakat duygusu ve milleti yükseltme inancının aşılması ihmal edilmiştir. Böylece manevî boşluk içinde kalan insanlarımız yıkıcı ideolojilere farkında olmadan sürüklenme durumunda kalmışlardır. Komünizm gibi zararlı akımlar, bir ideoloji, bir doktrin veya bir yaşama felsefesidir. Bir fikir veya doktrin sert tedbirler veya maddî baskılarla önlenemez. Bir fikir veya ideoloji ancak kendisinden daha güçlü ve daha üstün başka bir ülkü veya doktrin tarafından karşılanabilir.

Türk milleti için güç kaynağı yalnız Türk Milliyetçiliği ideolojisi- dir. Bu şuurla doldurularak yetiştirilecek insanların yabancı akımlara kapılmasına imkân yoktur.

Yabancı faaliyetlerle mücadelelerde başlıca üç tedbirin birden, bir arada uygulanması gerekmektedir

1) Millî ülkü ve milliyetçilik şuuru vermek, köklü millî eğitim sağlamak,

2) Sür'atle sosyal adalet tedbirleri almak ve yoksulluğu, haksızlıkları gidermek,

3) Kanun tedbirleri almak ve hiç müsamaha göstermeden uygulamak.

Bugün memleketimiz hem millî ülkü ve hem de milliyetçilik şuurunu aşılayan köklü bir millî eğitimden yoksundur. Yurdumuzun içinde bulunduğu bu durumu ustaca sömüren fesatçılara karşı, sosyal adalet tedbirleri alınmadıkça etkili olunamaz. Hem zaten yurdunu ve milletini seven kişiler olarak hepimizin mutluluğunu ve refahını sağlamayı düşünmek mecburiyetindeyiz. ,

İşte Milliyetçi Hareket, getirmiş olduğu millî doktrin ile Türkiye'de yeni bir çağı başlatmış oldu. Bu çağ insan sevgisine ve insan haysiyetine karşı sonsuz saygıyı esas alan millî doktrin çağıdır. Her geçen gün davamız, vatandaşlarımız tarafından daha iyi anlaşılmakta ve benimsenmektedir. Çalışmalarımıza heyecanla ve azimle devam edeceğiz. Vatandaşlarımız arasında parti, mezhep, ırk ve bölge farkı gözetmeksizin, karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan bağlar dokuyacağız. Bölünme kabul etmez, kutsal bir bütün hâlinde büyük Türkiye'yi yeniden inşa edeceğiz.

ZAFER, KENDİNE GÜVENENLERİNDİR...

Gaye olarak düşündüğümüz şeyi evvelâ belirtmek ve ondan sonra bu gayenin gerçekleşmesini sağlayacak yolları görüşmek isabetli olacaktır. Gaye Türk milletini, insanca usûllerle, en kısa yoldan, kendi gücüyle ayakta durabilecek, kuvvetli, müreffeh, mutlu, hak ve şereflerine sahip bir millet hâline getirmek ve modern uygarlığın en ön safına geçirmektir

İnsanlar nasıl her şeyden önce kendi kendilerine hürmetkâr olmak, kendi benliklerini hürmet duygusu ile hissetmek mecburiyetinde iseler, milletlerin de kendi kendilerine hürmetkâr olmaları, kendi varlıklarına güvenmeleri ve kendi varlıklarına duyulan saygı ve güvenle çalışmaları sayesinde mutluluğa ermeleri mümkündür.

Bir insanın kendisine saygısı yoksa, kendini aşağı görürse, kabiliyetsiz hissederse, o insanın büyük iş yapması, içinde bulunduğu çevreye yararlı olması mümkün olamaz. Bir insan bir hendeğe doğru “Ben bu hendeği atlayamam, gücüm yetmez, kabiliyetim yoktur.” endişesiyle ümitsiz ve tereddütlü gelirse, o hendeği aşamaz, atlayamaz. Bir insan kendine güvenerek “Ben kuvvetliyim, ben bu hendeği hiç yüksünmeden atlayabilirim.” diye korkusuzca gelirse atlar. Zafer, hiç bir zaman mahvolduklarını zannedenler tarafından kazanılamaz. Milletlerin hayatı da böyledir. Milletler kendi varlıklarının değerini hissederler, kendi kudretlerine inanç duyarlar, kendi izzetinefislerini her şeyin üstünde tutabilirler ve kendi varlıklarına saygı duyarlarsa, uygarlık âleminde büyük varlık gösterirler, büyük eserler meydana getirirler ve aynı zamanda kendi toplumları içinde yaşayan bütün insanları mutluluğa, refaha erdirirler. Bundan dolayıdır ki, biz prensiplerimizin başına milletçiliği koyuyoruz.

Bizim gözümüzde, Türk milleti bölünmez, kutsal bir bütündür. Hangi partiden olursa olsun veya partisiz bulunsun, her vatandaşın refahını,

hürriyetini, şerefini korumayı ve sağlamayı bu milletin bir ferdi olarak namus borcu saymaktayız. Konuşmalarımızın maksadı, Türk milletini en kısa zamanda, en kısa yoldan yeryüzünün en kudretli, en refahlı toplumu hâline getireceğine inandığımız tedbirleri göstermektir.

TÜRK VATANINI PARÇALAMA HÜRRİYETİ DİYE BİR HÜRRİYET OLAMAZ!..

Türk milletinin varlığını korumak, yüceltmek ve ebediyen devam ettirmek düşüncesinin üstünde başka hiç bir fikir ve düşünce yer alamaz. Demokrasi, hürriyet gibi mefhumlar ancak buna hizmet içindir.

Türk milletinin birliğini bozma, Türk vatanını parçalama hürriyeti diye bir hürriyet olamaz. Komünizm kadar, bölgecilik, mezhepçilik faaliyetleri de olmuş, yürümüş ve hükûmet bunlara karşı aciz ve meskenet içinde seyirci bulunmaktadır. Bir takım gafil ve korkak kimseler komünistlere ve diğer fesatçılara yardım ederek kendi sefil varlıklarını teminat altına alacaklarını sanmaktadırlar. Biz parti olarak Türkiye içinde komünizmi ve diğer fesat hareketlerini ezip yıkıp yok edeceğiz. Fakat yalnız onları değil, bu yıkıcı faaliyete karşı vazifesini yapmayan iktidarı ve fesatçılara yarıdaklık eden hainleri de en ağır cezalara çarptıracağız.

MİLLÎ BİRLİK VE BERABERLİK

Türk milletinin kutlu güç kaynaklarından bir diğeri ise, birlik, beraberlik ve iç barış ülküsüdür.

Birlik ve beraberliğini korumayan bir milletin çok geçmeden yere serileceği kesin bir gerçektir. Bugün milletimizi baltalamak ve yıkmak için iç birliğimizi bozma çabaları gösterilmektedir. Bölgecilik, azınlık ırkçılığı, mezhepçilik ve komünizm millî birliği engelleyen çok tehlikeli hareketlerdir. Türkiye sınırları içinde yaşadığımız bu çağda Türk olmayan pek az insan bulunmaktadır. Bu gerçeğe rağmen, dil ve lehçe ayrılıklarını bahane ederek ayrılıklar ve sinsi bir azınlık ırkçılığı yapılmaya çalışılmaktadır. Türk Milliyetçiliği, birliği bozucu her çeşit hareketin düşmanı olduğu gibi her türlü azınlık ırkçılığına da karşıdır. Millî varlığımız için zararlı olan azınlık ırkçılığına karşı çıkmak en önemli görevlerden biridir.

Türk milletinin insanlık tarihinde ve medeniyet hayatında daima üstün bir yeri ve vazifesi olmuştur. Türk milleti içine kapanık, cihan ve insanlık bütünlüğünden tecrid edilmiş bir hayata hiç bir zaman iltifat etmemiş, cihanşümûl bir hayatı kıt'alar üzerinde "Cihan Devletleri" kurarak yüzyıllar boyu sürdürögelmiştir.

Yoğun bir medeniyet kuruculuğu ve taşıyıcılığı yapılmış, hak, adalet ve nizam fikri, teşkilâtçılık üstünlüğü ile insanlığa milletlerin ve insanlığın hayatına daima müspet yön verilmiş, mutluluklar sağlanmıştır.

Türklük bugün de eski dünyanın belkemiğini teşkil eden bölgede; milletlerarası hayat ve siyasetin en hareketli bir kuşağında bulunmaktadır.

Son yüzyıl içinde uğranılan felâketler, geçirilen ciddî mücadeleler milletimizin büyük hayat ve hâkimiyet gücünü kırmamıştır.

Milletimizin seciyesinde saklı bulunan yaratıcı kudretin lütfü olan meziyetler Türk milletini her engeli aşmaya, her zorluğu yenmeye yeterli kılmaktadır.

Türklük beşeriyet için müspet ve ilâhî bir misyona sahiptir, bugünkü gençliğin millî şuurla uyanarak titreyip kendine dönmesi Türk milletini şerefli yeni bir geleceğe doğru uçuracaktır.

20'nci yüzyılın bu ikinci yarısında Türk milletini yine Ergenekon³² şartları içinde görmekteyiz. Canlanmaya başlamış olan Milliyetçi Hareket

32 **Bozkurt Destanı ve Ergenekon Destanı:** İki destan bir bütündür. Gök Türkler çağını konu alır. Ergenekon Destanı, Bozkurt Destanı'nın ana çizgileri üzerine kurulmuş olup bu destanın serbestçe genişletilmiş biçimidir, diyebiliriz.

Bozkurt Destanı: Bozkurt Destanı ile kaynağını belirleyen Türk soyu, Ergenekon Destanı ile de gelişip güçlenmesini, yayılış ve büyüüş dönemlerini anlatmıştır. Çin tarihlerinin de yazmış olduğu Bozkurt Destanı'nın bittiği yerde, Ergenekon Destanı başlar. Bozkurt Destanı'nın devamı, Ergenekon Destanı'dır.

Bozkurt Destanı, Çin kaynaklarında kayıtlıdır ve iki ayrı söyleniş biçimi vardır. Ama bu ikisi arasında pek az fark vardır.

Birinci söyleyiş: Hun Ülkesinin kuzeyinde So adı verilen bir ülke vardı. Burada, Hunlarla aynı soydan olan Gök Türkler otururdu. Bir gün Göktürkler So ülkesinden ayrıldılar. Bu sırada başlarında Kağan Pu adlı bir yiğit vardı. Kağan Pu'nun on altı kardeşi bulunuyordu. On altı kardeşten birinin annesi bir kurttu.

Annesi Göktürklerce en kutsal yaratıklardan biri olarak bilinen ve böyle kabul edilen bir kurt olduğu için delikanlı, rüzgârlara ve yağmura söz geçirir, bu iki kuvveti buyruğu altında tutardı. Bununla beraber, So Ülkesindeki yurtlarından ayrılan Göktürkler düşmanlarının baskınına uğradılar.

Bu baskında düşmanlar bütün Gök Türkleri yok ettikleri gibi 16 kardeşten sadece birisi kurtulabildi. Kurtulan delikanlı annesi kurt olan idi.

Bu delikanlının da, birisi yaz diğeri de kış ilâhının kızı olan iki karısı vardı. Baskından sonra her ikisinden ikişer oğlu oldu. Zamanla kalabalıklaşıp çoğalan halk, çocuklardan en büyüğünü kendilerine hakan seçtiler; o zamanki adı Göktürk dilinde değildi. Hakan seçilir seçilmez Göktürkçe olmayan bu adını bıraktı ve Türk adını aldı.

Ondan sonra Türk 10 kadınla evlendi, birçok çocukları oldu. İçlerinden Asena adını taşıyan biri hakanlık tahtına geçince boyun adı da Aşına oldu.

İkinci Söyleyiş: Hunların bir boyu olan ve adına Aşına denilen Türk boyu Hazar Denizi'nin batı taraflarında yerleşmişti. Türklerin ilk atası olarak biliniyordu. Rahat ve huzur içinde otururlarken bir gün ansızın düşmanların baskınına uğradılar. Baskının sonunda kimse sağ kalmadı.

Her nasılsa küçücük bir çocuk bu baskından sağ kalmış bir köşeye sığınmıştı. Düşmanlar onu da gördüler. Fakat, cılız ve küçük bir çocuk olduğu için kimse ondan korkmadı ve ona aldırmadı. Hattâ içlerinden acıyanlar bile çıktı. Ama düşman yine de her ihtimali düşünüp, çocuğu öldürmektense kolunu bacağına kesip orada öylece bırakmayı uygun gördü; düşündükleri gibi yaptılar. Kolunu bacağına kesip, yan ölü hâle getirdikleri çocuğu alıp bataklıkta bir sazlığa attılar; bırakıp gittiler. O sırada, nereden çıktığı bilinmeyen bir dişi Bozkurt göründü,

geldi, çocuğu emzirdi. Yaralarını yalayıp iyi etti. O günden sonra da, avlanıp getirdiği yiyeceklerle çocuğu besleyip büyüttü, gücünü kuvvetini arttırdı.

Zamanla Bozkurt'un beslediği çocuk gürbüzleşti.

Günlerden sonra bir gün, baskın yapıp Aşına soyunu yok eden düşman başbuğu, kolunu bacağına keserek sazlığa attıkları çocuğun yaşadığını öğrendi. Adamlar gönderip durumu öğrenmek, sağ kaldı ise öldürtmek istedi.

Düşman başbuğunun gönderdiği asker geldiğinde, kolu bacağı kesik gencin yanında bir dişi Bozkurt gördü. Dişi Bozkurt tehlikeyi sezmişti, dişleriyle gerici yakaladığı gibi denizin öte yanına geçirdi; orada da durmayıp Altay Dağları'na doğru götürdü. Orada, her tarafı yüksek dağlarla çevrili bir yaylada bir mağaraya yerleştirdi, onunla evlendi; 10 oğlan doğurdu!

Mağaranın bulunduğu yayla yeşillikti; serin gür suları, meyve ağaçları, av hayvanları vardı. Oğlanlar orada büyüdüler, orada evlendiler. Her birinden bir boy türedi. Bunlardan birinin adı da Asine boyu idi.

Asine, kardeşlerinin içinde en akıllı, en gözü pek, en yiğit olanı idi. Bu yüzden Türk hakanı o oldu. Soyunu unutmadı. Çadırının önüne her zaman, tepesinde bir kurt başı bulunan bir tuğ dikti. Aradan çok yıllar geçti. Aşına boyuna Asençe adlı bir başka yiğit hakan oldu. Bunun zamanında ise Aşine boyu, bulundukları yerden çıkıp daha güzel yurtlara yerleştiler.

Ergenekon Destanı: Türk illerinde Türk oku ötmeyen, Türk kolu yetmeyen, Türk'e boyunu eğmeyen bir yer yoktu. Bu durum yabancı kavimleri kışkırtıyordu. Yabancı kavimler birleştiler, Türklerin üzerine yürüdüler. Bunun üzerine Türkler çadırlarını, sürülerini bir araya topladılar; çevresine hendek kazıp beklediler. Düşman gelince vuruşma da başladı. On gün savaştılar. Sonuçta Türkler üstün geldi. Bu yenilgileri üzerine düşman kavimlerin hanları, beyleri av yerinde toplanıp konuştu. Dediler ki: *"Türklerle hile yapmazsak halimiz yaman olur!"*

Tan ağaranda, baskına uğramış gibi, ağırlıklarını bırakıp kaçtılar. Türkler, "Bunların gücü tükendi, kaçıyorlar" deyip artlarına düştüler. Düşman, Türkleri görünce birden döndü. Vuruşma başladı. Türkler yenildi. Düşman, Türkleri öldüre öldüre çadırlarına geldi. Çadırlarını, mallarını öyle bir yağmaladılar ki tek kara kıl çadır bile kalmadı. Büyüklelerin hepsini kılıçtan geçirdiler, küçükleri tutsak ettiler.

O çağda Türklerin başında İl Kağan vardı. İl Kağan'ın da birçok oğlu vardı. Ancak, bu savaşta biri dışında tüm çocukları öldü. Kayı (Kayan) adlı bu oğlunu o yıl evlendirmişti. İl Kağan'ın bir de Tokuz Oğuz (Dokuz Oğuz) adlı bir yeğeni vardı; o da sağ kalmıştı. Kayı ile Tokuz Oğuz tutsak olmuşlardı. On gün sonra ikisi de karılarını aldılar, atlarına atlayarak kaçtılar. Türk yurduna döndüler. Burada düşmandan kaçıp gelen develer, atlar, öküzler, koyunlar buldular. Oturup düşündüler: *"Dört bir yan düşman dolu. Dağların içinde kişi yolu düşmez bir yer izleyip yurt turalım, oturalım."* Sürülerini alıp dağa doğru göç ettiler. Geldikleri yoldan başka yolu olmayan bir yere vardılar. Bu tek yol da öylesine sarp bir yoldu ki deve olsun, at olsun güçlükle yürürdü; ayağını yanlış yere bassa, yuvarlanıp paramparça olurdu. Türklerin vardıkları ülkede akarsular, kaynaklar, türlü bitkiler, yemişler, avlar vardı. Böyle bir yeri görünce, ulu Tanrı'ya şükrettiler. Kışın hayvanlarının etini yediler, yazın sütünü içtiler. Derisini giydiler. Bu ülkeye "Ergenekon" dediler.

Zaman geçti, çağlar aktı; Kayı ile Tokuz Oğuz'un birçok çocukları oldu. Kayı'nın çok çocuğu oldu, Tokuz Oğuz'un daha az oldu. Kayı'dan olma çocuklara Kayat dediler. Tokuz'dan olma çocukların bir bölümüne Tokuzlar dediler, bir bölümüne

önümüzdeki Ergenekon seddini eritecek ateşi tutuşturmakta ve güçlükleri yenecek irade gelişmektedir. Eritilecek, açılacak olan bu seddin ötesinde Türklüğü geniş ufuklar ve mutlu yarınlar beklemektedir.

Bu ufuklar ve o yarınlar ellerde ve gönüllerde taşınmakta olan DOKUZ IŞIK Meş'alesi ile aydınlanacaktır.

Dünkü Ergenekon seddinden geçerken önümüzde bir BOZKURT vardı. Bugün, Türklük için en iyiyi, en güzeli her ne pahasına olursa olsun elde etmek mücadelesine binlerce BOZKURT olarak yürümekteyiz. Yarın ise hür ve mesut ufuklara doğru milyonlarca BOZKURT olarak koşacağız.

Türk Milliyetçiliği, Türk milletine duyulan engin sevgi ve inançtan kuvvet alan bir duygu ve şuur hâlidir. Türk milletinin hür ve bağımsız yaşamasını, yükselmesini gaye edinen bir hareket olan Türk Milliyetçiliği, ilk defa, Milliyetçi Hareket Partisi tarafından siyâsî bir hareket olarak Türk milletine mal edilmiştir.

de Türülken. Yıllar yılı bu iki yiğidin çocukları Ergenekon'da kaldılar; çoğaldılar, çoğaldılar, çoğaldılar. Aradan dört yüz yıl geçti.

Dört yüz yıl sonra kendileri ve süreleri o denli çoğaldı ki Ergenekon'a sığamaz oldular. Çare bulmak için kurultay topladılar. Dediler ki: *"Atalarımızdan işittik; Ergenekon dışında geniş ülkeler, güzel yurtla varmış. Bizim yurdumuz da eskiden o yerlerde imiş. Dağların arasını araştırıp yol bulalım. Göçüp Ergenekon'dan çıkalım. Ergenekon dışında kim bize dost olursa biz de onunla dost olalım, kim bize düşman olursa biz de onunla düşman olalım."*

Türkler, kurultayın bu kararı üzerine, Ergenekon'dan çıkmak için yol aradılar; bulamadılar. O zaman bir demirci dedi ki: *"Bu dağda bir demir madeni var. Yalın kat demire benzer. Demirini eritsek, belki dağ bize geçit verir. Gidip demir madenini gördüler. Dağın geniş yerine bir kat odun, bir kat kömür dizdiler. Dağın altını, üstünü, yanını, yönünü odun-kömürle doldurdular. Yetmiş deriden yetmiş büyük körük yapıp, yetmiş yere koydular. Odun kömürü ateşleyip körüklediler. Tanrı'nın yardımıyla demir dağ kızdı, eridi, akıverdi. Bir yüklü deve çıkacak denli yol oldu. Sonra gök yeleli bir Bozkurt çıktı ortaya; nereden geldiği bilinmeyen. Bozkurt geldi, Türk'ün önünde dikildi, durdu. Herkes anladı ki yolu o gösterecek. Bozkurt yürüdü; ardından da Türk milleti. Ve Türkler, Bozkurt'un önderliğinde, o kutsal yılın, kutsal ayının, kutsal gününde Ergenekon'dan çıktılar.*

Türkler o günü, o saati iyi bellediler. Bu kutsal gün, Türklerin bayramı oldu. Her yıl o gün büyük törenler yapılır. Bir parça demir ateşte kızdırılır. Bu demiri önce Türk kağanı kışkaçla tutup örse koyar, çekiçe döver. Sonra öteki Türk beyleri de aynı işi yaparak bayramı kutlarlar.

Ergenekon'dan çıktıklarında Türklerin kağanı, Kayı Han soyundan gelen Börteçine (Bozkurt) idi. Börteçine bütün illere elçiler gönderdi; Türklerin Ergenekon'dan çıktıklarını bildirdi. Ta ki, eskisi gibi, bütün iller Türklerin buyruğu altına girene kadar. Bunu kimi iyi karşıladı, Börteçine'yi kağan bildi; kimi iyi karşılamadı, karşı çıktı. Karşı çıkanlarla savaşıldı ve Türkler hepsini yendiler. Türk Devletini dört bir yana egemen kıldılar.

Milliyetçilik anlayışımız; manevî şuurlanmaya dayanır. Türklük şu-uruna erişmiş, samimî olarak “Ben Türk’üm” diyen herkes Türk’tür.

Türk milletinin kendi varlığını meşru savunma duygusundan doğ-muş bir şuur hareketi olan Türk Milliyetçiliği, millet ve ülkemizi bölüp yıkmak isteyen her türlü yabancı ideolojilerin baş düşmanıdır.

Millî bütünlüğümüzü bölücü her sistemin karşısındayız.

Milliyetçi Hareket, insan sevgisine dayanır. Demokrasiye inanır, insanlığa düşman, insanlığı bölücü her sistem ve ideolojiye karşıdır. Milliyetçiliğimizin amacı, millî sınırlarımız içinde yaşayan bütün yurttaşlarımızı, hiç bir ayırım yapmaksızın; din, mezhep ve ırk farkı göstermeksizin kucaklamak, sevmek ve insanca yaşama şartlarına kavuşturmadır.

Milliyetçilik anlayışımız, ülke ve millet bütünlüğümüzü bölücü her türlü sınıfçı, mezhepçi ve ırkçı sistemlerin amansız düşmanıdır. Milli-yetçilik anlayışımızda, kapitalizmin, sınıfçı sosyalizmin, komünizmin, faşizmin ve nasyonal-sosyalizmin asla yeri yoktur. Başka milletlerin bir kültür ve tarih mahsulü olan bu yabancı ideolojilerinin devlet felsefe-mizde hiç bir zaman yeri yoktur.

Türk Milliyetçiliği, her çeşit taklitten arınmış, kendi cemiyetinin değerlerine bağlı ve o değerleri geliştirici bir harekettir. Özentiye ihtiyacı yoktur. Milletimizdeki bu büyük potansiyel Milliyetçi Hareket Partisi olarak siyaset sahnesine getirilmiş, siyasî aksiyon hâlinde Türk devlet felsefesinin temeli tespit edilmiş, sınırları çizilmiştir.

Milliyetçi Hareket, Türk tarihinden, Türk milletinin binlerce yıllık mazisinden sürükleyip getirdiği kıymet hükümlerinden kuvvet ve hız alan kutsal bir ideolojidir.

Kısaca özetlersek “Türklük şuur ve gururu ile İslâm ahlâk ve fazileti” milliyetçilik anlayışımızın geniş manadaki ifadesi olarak Türk milletine mal olmuştur.

MİLLİYETÇİLİĞE KARŞI OLMAK İHANETTİR (MİLLİYETÇİLİKTE TAVİZ VERİLMEZ)

İnsanlığın hayatında savaş araç ve gereçleri de devamlı olarak gelişme hâlinindedir. Kılıç, ok, tüfek, top, tank, uçak, atom silâhları gibi. Bugün milletler birbirleriyle adına sessiz harp diyebileceğimiz bir kültür savaşı içindedirler. Kültür savaşı ideolojik harpten daha şumûllüdür. Bir millet başka bir milleti veya milletleri kendi kültürü içinde eritmeye gayret eder. Savaşta ok, kılıç, mermi için insanın en hassas noktası kalbi ve beynidir. Kültür savaşı da aynı noktaları hedef alır. Bunun için bir milletin hayatında kültür davası, alfabeyi okuma ve ezberleme davası değildir. Kafayı, kalbi ve bedeni geliştirme ve yetiştirme davasıdır.

Dalından kopan bir yaprağın kaderini rüzgâr tayin eder. O artık herhangi bir istikametten esen rüzgârın esiridir. Unutulmamalıdır ki *“Her kim bir kavme benzemeye çalışırsa o kavmin efradından sayılır.”*³³

Kültür savaşına karşı en müessir silâh milliyetçiliktir. Kişinin kendi öz değerlerini, öz varlığını koruması ve geliştirmesi moral bir güç ve millî şuurla mümkündür. Milliyetçilik, sosyal ve ekonomik hamlelerde de fikrî, ruhî, fizikî bir atlama tahtasıdır. Çünkü kişinin fikrî ve fizikî gücüne dayanmayan hiç bir hamle başarıya ulaşamaz. Bütün bunlar nazara alınarak milletin her ferdi moral değerlerle ve millî şuurla teçhiz edilmelidir. Türkiye’nin içinde bulunduğu ağır şartları nazara alarak ifade etmek ve hatırlatmak isterim ki gerçek değer ve anlamdaki milliyetçilik hareketlerinin karşısına çıkmak, kale kapısını düşmana açmak demek olur. Çünkü, her hücre tümün hayatında harç ve mimardır. Hücrelerin tümün varlığını terk etmesi hâlinde, hücrelerin bütününde hayat ortadan kalkar.

33 Hadis-i Şerif.

Milliyetçi Hareketin temel felsefesi, insan sevgisidir. İnsan haysiyetine, hürriyetine dayanmayan sistemlere inanmıyoruz. İnsan sevgisi ve hürriyeti insana değer vermekle mümkündür. İnsan, kültürel, sosyal, iktisadî, siyasî ve moral değerlerinin meydana getirdiği bir bütündür. İnandığımız dünya görüşü insanı bütün değerleriyle, bütün yönleriyle ele alır. Onu bir bütün olarak geliştirmek, kalkındırmak ister.

İnsanı sevebilmek, insanı hür yapabilmek, onu her türlü tutsaklıktan kurtarıp kendi kendine hâkim kılabilmeyle mümkündür. İnsanın tutsaklıktan kurtulup, kendi kaderine hâkim olabilmesi, hürriyete kavuşması demektir. Tarihî ve siyasî tecrübeler bize göstermiştir ki, mülkiyet insanın teşebbüs gücünün artmasına imkân vermiş, şahsiyetini geliştirebilmesinde en büyük unsur olmuştur. Ancak, mülkiyetin başkalarını sömürme, ezme aracı olarak kullanılmasına karşı bulunmaktayız. Mülk üzerindeki dengenin sağlanması için devletçe her türlü tedbirin alınmasını gerekli görmekteyiz.

Gerçek milliyetçilik, milleti meydana getiren her insanı hiç bir ayırım yapmaksızın aynı derecede sevmektir. İnandığımız milliyetçilik anlayışı, bu milleti meydana getiren insanlar arasında her türlü ayırımı kesinlikle reddeder. Milliyetçilik bölücü değil, birleştirici; ayırıcı değil, toplayıcıdır. Bu milleti meydana getiren her fert aynı soyun, aynı kültür ve tarihin birer üyesidir ve hepsi aynı müşterek kaderle yoğurulmuşlardır. Bizim dünya görüşümüzde bir ferdin diğerinden üstün tutulması yoktur. Her türlü ayırıcı, bölücü sistemlere şiddetle karşıyız. Millet canlı bir organizma ve yaşayan bir varlıktır. Bu organ ve varlıkta her ferdin belirli bir yeri ve bir görevi vardır. Her fert bu organizmanın bir uzvu, bir hücresidir. Normal düşünen bir insan beyni, vücudu meydana getiren uzvu ve hücrelerden bir kısmını diğerlerinden üstün tutamayacağı gibi feda da edemez. Zira böyle bir hâlde iyi bilir ki vücut ya eksik kalır görevlerini yapamaz yahut da tamamen sona erer, hayatiyetini kaybeder. İşte aynen bunun gibi iyi bir sistem, iyi bir devlet yönetimi de milleti meydana getiren sosyal sınıf ve fertlerden birini diğerine feda edemez. Bir sınıf veya ferdi, diğer sınıf veya ferde üstün tutamaz.

Bir sosyal sınıfı veya ferdi, diğer sosyal sınıf veya fertlere tercih eden sistemler, SINIFÇI SİSTEMLERDİR. Milliyetçilik her türlü sınıfçı sistemlere karşıdır. Sınıfçı sistemler, bir sınıfın diğer sınıfı ezmesini, sömürmesini öngörür. Sınıfçı sistemler, sınıf diktatörlüğü doğurur. Bizim

savunduğumuz 9 IŞIK SİSTEMİ, Türk milletini sınıflara bölmeden, onu kutsal bir bütün olarak ele alır.

Sınıfçı sistemlerin birincisi MARKSİZM'dir. Türk milletinin en büyük düşmanı olan Marksizm, nazariyatta işçi sınıfını esas alır. Ancak tatbikatta devlet yönetiminde işçi sınıfının yeri yoktur. Bütün yetkiler, işçi sınıfının öncüsü adı verilen komünist partisinde toplanmıştır. Devlet yönetimi ve toplum düzeninin bütün kurumları, komünist partisi inhisarına bırakılmıştır. Komünist nazariyeye göre işçi sınıfı, küçük bir çocuğa benzer. Nasıl ki çocuk, kendi gerçek menfaatlerini göremez ve onları koruyamaz, bir veli veya vasiye ihtiyaç duyarsa, işçi sınıfının da gerçek menfaatlerini korumak için, bir veli veya vasiye, yani bir mümessile ihtiyacı vardır. İşte bu mümessil, komünist partisidir. Bu sistemde komünist partisinin yaptığı her şey, işçi lehine sayılır. İşçi, gerçek menfaatlerini takdir edecek durumda olmadığı için tıpkı küçük bir çocuk gibi gerekli fikrî ve aklî yeteneklere sahip bulunmadığı için, bir itiraz hakkı yoktur. İşçi sınıfı devleti olduğunu söyleyen Marksist dev- yapısının, işçi sınıfına verdiği değer işte bundan ibarettir.

Böyle bir fikirden hareket eden Marksizm, sonunda işçi sınıfı yönetimini değil, komünist partisi yönetimi ve diktatoryasını kurmuştur. Şunu belirtmek gerekir ki, Marksist devlet düzeninde parti ile devlet birbirine benzerler. Bu düzende komünist partisi ile devlet bütünleşmiş, kaynaşmıştır. Komünist partisi, devletin bütün müesseselerine hâkim olmuştur. Büyük devlet memurları, yüksek rütbeli subaylar, hâkim ve polis şefleri komünist partinin üyesidir.

Marksizm, özel mülkiyeti devletleştirmiştir. Ülkede her şeyin sahibi tek bir patron belirmiştir. Bu, komünist devlettir. Ancak devlet mücerret bir kavramdır. Devlet çarkının işleyebilmesi için organlara, insanlara ihtiyaç vardır. Marksist devlet düzeninde bu çarkı işleten insanlar sadece komünist partisi üyesidir. Komünist partisine üye olmayan devlet mekanizmasında görev alamaz. Mülkiyet devletin hâkimiyetinde bulunduğu, devlet de komünist partisi üyelerinin elinde olduğuna göre, Marksist devlette üretim araçlarının mâlîki komünist partisi üyeleri olmuştur. Unutmamak gerekir ki, mülkiyet insana bir şey üzerinde faydalanma ve kontrol hakkı verir. Komünist sistem, faydalanma ve kontrol hakkını, fertlerden almış, devlete ve dolayısıyla komünist partisi üyelerine vermiştir. Böylece komünizm tarihte ilk defa olarak mutlak bir

tekelci mülkiyet nev'i olan PARTİ MÜLKİYETİNİ veya BÜROKRATİK MÜLKİYETİ yaratmıştır.

Komünistler, mülkiyeti, hırsızlık mahsulü, sınıflara meydan veren bir sömürü aracı olarak vasıflandırdıkları hâlde, bundan vazgeçmemişler, bilâkis devletleştirdikleri mülkiyeti, komünist partisinin kontrolüne vermekle YENİ BİR SINIF YARATMIŞLARDIR. Tarihin en sömürücü, tekelci ve mutlak sınıfı olan BU YENİ SINIF, KAPİTALİST TOPLUMLARDA BİLE RASTLANMAYAN BİR DEVLET VE PARTİ BURJUVAZİSİ DOĞURMUŞTUR. Böylece sınıfsız bir toplum kurmak isteyen komünizm, tarihin en mutlak sınıf diktatoryasını kurmuştur. Komünist partisi üyesi bir avuç mutlu azınlık dışındaki herkes, mülkiyet hakkından mahrum olduğu için, hürriyetten de mahrum edilmiştir. Komünist rejim, insanların ellerinden mülkiyeti alırken, şeref ve hürriyetini de almış, milyonlarca insanı esarete mahkûm etmiştir.

Sınıfçı sistemlerin ikincisi KAPİTALİZM'dir. Kapitalizm, millî toplum içinde sadece KAPİTALİSTLERİ, yani PATRONLARI koruyan bir sistemdir. Kapitalist sistem, mahiyeti ve işleyişi itibarıyla ekonomik hayatı kapitalistin tekeline bıraktığı için, bu sistemde zengin daha zengin, fakir daha fakir olur. Kapitalizmde, ekonomik faaliyet birkaç patronun emrindedir. Bu sistemde, sanayiye, iç ve dış ticarete, bankalara ve madenlere sadece patronlar hâkim olur. Üretim araçlarının mülkiyeti bir avuç patronun elindedir. Devletin millettten aldığı vergiler, fertlerin tasarrufları sonucu kara gün için bankalara yatırdıkları paralar, patronların cebine gider.

Kapitalizm, bir dünya görüşüdür. Her dünya görüşü gibi, kapitalizmin de iktisadî yönü yanında siyasî ve hukukî yönleri de vardır. Kapitalizmin siyasî yönü liberal demokrasi, hukukî yönü de liberal hukuk adını alır. Liberal demokrasinin siyasî kurumları, özellikle meclis, hükûmet ve idare, kapitalist sınıfa hizmet eder. Liberal demokrasilerde devlet yönetimine yalnız patronlar ve onların bürokrasi sınıfı katılır. Parlamento, patronları koruyan kanunlar çıkarır, hükûmet ise bu kanunları titiz bir şekilde tatbik eder. Devlet çarkı kapitalistlerin yararına işler. Fakat patronlar ve onlara hizmet eden bürokratlar daima demokrasi ve hürriyetten bahsederler. Liberal demokrasi ve hürriyet, sahte bir demokrasi ve hürriyettir.

Liberal sistemde, demokrasi ve hürriyet sadece kapitalistlere tanınmış bir demokrasi ve hürriyettir. Milletin çok büyük bir kısmı, patronlar dışında kalan kısmı için demokrasi ve hürriyet, bir diktatörlük ve esaretten başka bir şey değildir. Yalnız kapitalist sınıfı efendi, buna karşılık Türk milletinin çok büyük kısmını köle yapan kapitalizme inanmıyoruz. Bu sistemde dünkü derebeylerinin şatosu, bugün büyük şehirlerin merkezine taşınmıştır. 9 Işıkçı görüşte devlet ne derebeylerinin şatosunda bekçi, ne de köşe başında bir bakkaldır. 9 IŞIK DOKTRİNİ PATRONLAR DÜZENİ OLAN KAPİTALİST DİKTATÖRLÜĞE KARŞIDIR.

Görülüyor ki, yıllardan beri ülkemizi kalkındırma modeli olarak savunulan kapitalist ve Marksist sistemler, sınıfçı ve diktatoryal sistemlerdir.

Her iki sistemde de millet bütünlüğünü, kapitalist veya bürokrat sınıflara bölünmüş, bir avuç insan dışında halkın çok büyük bir çoğunluğu, bu sınıfların esaret ve sömürüsü altına alınmıştır. Kapitalist ve Marksist sistemlerde halkın esaret altında oluşunun sebebi, mülkiyet sahibi olamamasıdır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, hürriyetin tek garantisi mülkiyettir. Bu sebeple bizim savunduğumuz 9 IŞIKÇI sistemin hedefi, TÜRK MİLLETİNİN HER FERDİNİ MÜLK SAHİBİ YAPMAKTIR.

Biraz önce belirtildiği gibi, kapitalist ve Marksist sistemlerin mahiyeti icabı, bu sistemlerde milletimizin her ferdinin mülk sahibi olması mümkün değildir. Hâlbuki Dokuz Işıkçı sistem, Türk milletinin bütününe esas aldığı için, bu sistemde her yurttaşımız mülk sahibi olabilecektir. Her ferdin mülk sahibi olabilmesi, üretim araçlarının inşasına, dolayısı ile sermaye birikimine katılmasıyla mümkündür. Sermaye birikiminin ilk şartı tasarruftur. Kapitalist ve Marksist ülkelerde bu tasarruf millete yaptırıldığı hâlde meydana gelen üretim araçlarının mülkiyeti, sistem icabı, birkaç patrona veya komünist partisi bürokrasisine verilmektedir. Dokuz Işıkçı sistemde ise, üretim araçlarının mülkiyeti, tasarrufu yapana verilecektir. Bu suretle her türlü hırsızlık ve sömürü önlenecek, Türk'ün Türk'ü soymasına müsaade edilmeyeceği gibi, Türk olmayanların da soygunlarına asla müsaade edilmeyecektir. Herkes alın terine, emeğinin ürününe sahip olacaktır. Böylece çok kısa bir zamanda millî kaynaklarımıza dayalı millî bir kalkınma sağlanacaktır. Herkes millî gelirden gerçek payını alabileceği için millî sosyal adalet de sağlanacaktır.

Millî kalkınmamızı gerçekleştirebilmek her Türk ferdini hür yapabilmek için TÜRK MÎLLETİNİ YENİDEN TEŞKİLÂTLANDIRMAK ZORUNDAYIZ. Bu kuruluşta, ferdin toplum içinde işgal ettiği sosyo-ekonomik yer esas alınacaktır. Türk milleti sosyo-ekonomik yönden ALTI SOSYAL DİLİME AYRILIR. Bunlar, İŞÇİ, KÖYLÜ, ESNAF, MEMUR, SERBEST MESLEK SAHİPLERİ ve İŞVEREN DİLİMİDİR. Bu dilimler içinde Türk milleti yeniden teşkilâtlandırılacaktır. Her dilim içinde ekonomik kalkınmamızın temelini teşkil edecek bir TASARRUF VE YATIRIM SANDIĞI KURULACAKTIR. İşçimiz, köylümüz, esnafımız, memurumuz ve diğer yurttaşlarımız mensubu bulunduğu sandıkta yaptıkları zorunlu tasarruflar MAKİNA YAPAN MAKİNA, FABRİKA YAPAN FABRİKALARA YATIRILACAKTIR. Bu makina ve fabrikalarla ülkemiz çağın gereklerine uygun ileri ve bağımsız bir sanayi ülkesi olacaktır. Kurulan fabrikalara, işçimiz, köylümüz, esnafımız, memurumuz, serbest çalışanlarımız ortak olacaklar, bunların gelirlerini paylaşacaklardır. Böylece, üretim araçlarımızın ortağı ve sahibi olan her Türk ferdi, mutlu ve hür olacak, tepesinde ne kapitalist, ne de komünist patronun yumruğunu görmeyecektir.

MİLLÎ ŞUUR VE MİLLİYETÇİLİK

Dünya üzerinde insan toplulukları milletler hâlinde yaşamaktadırlar. Her millet kendi özelliklerini korumaya, geliştirmeye gayret etmekte ve kendi topluluğunu diğer milletlerden daha ileri, daha yüksek, daha refahlı yapmaya çalışmaktadır. Milletler arasındaki bu rekabet ve karşılıklı yarışma, milleti meydana getiren insanların müşterek duygular hâlinde birleşmeleri ve müşterek bir millî şuur etrafında toplanarak kendi toplum varlıklarını belirli hedeflere yöneltmek şuuruna sahip olmalarıyla mümkündür. Milletlerin faaliyetlerinde, yükselmelerinde ve kendi toplumlarını refaha kavuşturmak, geliştirmek çabalarında milliyetçilik şuru ve milliyetçilik duygusu başlıca tesir yapan faktör olmaktadır. Milliyetçilik duygusundan yoksun olan bir toplumun millet manzarası göstermesi mümkün değildir. Milliyetçilik duygusuna sahip olmayan, millî şuura sahip olmayan bir topluluğun bir arada yaşaması mümkün değildir. Böyle bir duygudan ve şurudan mahrum toplulukların dış olayların en ufak bir tesirine karşı kendilerini koruyamadıklarını, hattâ dış tesirler olmasa dahi kendi kendilerine dağıldıklarını ve belirli vasıfları olan, belirli hedefleri olan bir topluluk hüviyetinden çıktıklarını görmekteyiz.

Türk milletin yükselmesi ve tehlikelerden korunması, Türk milletini meydana getiren kişilerin teker teker millî şuur sahibi olmasına ve kalplerinin millet sevgisi, vatan sevgisi ile çarpmasına bağlıdır. Bunun için millî doktrin Dokuz Işık'ın birinci ilkesi olarak Milliyetçiliği koymuş bulunmaktayız. Şüphesiz burada bahis konusu edilen milliyetçilik Türk Milliyetçiliğidir. Türk Milliyetçiliği ne demektir? Türk Milliyetçiliği, Türk milletine karşı beslenen derin sevgi, bağlılık duygusunun, müşterek bir tarih ve müşterek hedeflere yönelme şuurunun ifadesidir. Türk Milliyetçiliği insanî duygularla beslenen bir anlayıştır. Türk Milliyetçiliği kin ve garazı esas almayan, sevgiyi esas alan bir düşünce tarzıdır. Milliyetçilik, milletini sevmek, vatanını sevmek ve milletin tehlikelere karşı

korunması için her fedakârlığı göze almak duygusu ve düşüncesidir. Türk Milliyetçiliği bütün Türkleri kardeş sayan bir düşüncedir. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan ve kendisini Türk milletinin bir mensubu kabul eden herkesi kardeş sayan bir düşünce ve görüştür.

Türk Milliyetçiliği Türk milletinin gözüyle olayları görmek ve değerlendirmek zihniyetini ifade etmektedir. İster Türkiye içinde olsun, ister Türkiye dışında olsun, cereyan eden her olayın Türk milletine zarar getirmemesini istemek, düşünmek ve bunun için çalışmak duygusu ve şuuru, Türk Milliyetçiliğinin bir başka ifadesidir denilebilir. Bunun yanı sıra Türk milletinin gerek Türkiye’de meydana gelen gerek Türkiye dışında meydana gelen olaylardan azamî ölçüde yararlanmasını istemek, meydana gelen her olayın Türkiye’ye azamî ölçüde yarar sağlamasını düşünmek ve bunun için çaba harcamak da Türk Milliyetçiliğinin bir gereği olarak görülmelidir. Millet tarifini ele almakta Türk Milliyetçiliğini belirlemek için yarar vardır.

Türk milleti dediğimiz gerçek nedir? Bugün Türk milleti dediğimiz gerçeği şu şekilde tarif etmek mümkün: Müşterek bir tarihten gelen ve müşterek bir tarih şuuruna sahip bulunan, aynı dine mensup, aynı kültürle yoğrulmuş, aynı devleti kurmuş, yaşatmış ve bugün de aynı devletin sahibi ve aynı devletin bayrağı altında ve sınırları içinde yaşayan insan topluluğu Türk milletini teşkil etmektedir. Yani Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan ve Türklüğü benimseyen, aynı kültürle yoğrulmuş, aynı dine mensup insan topluluğu bugünkü milletimizi meydana getirmektedir.

Türk milletinin tarifi bu çizilen çizgilerin dışına da taşmaktadır. Türk milleti büyük bir millet olduğu için bugün dünya üzerinde geniş sahalara yayılmış ve dağılmıştır. Bugün dünya üzerinde yaşayan aynı dine mensup, aynı tarihe mensup ve aynı dili konuşan Türk topluluklarının sayısı yüz yirmi milyon civarında tahmin edilmektedir. Bunların ancak üçte biri Türkiye sınırları içinde bulunmaktadır. Bugünkü Türkiye sınırları dışında kalan Türkleri Türk milletinden saymayacak mıyız? Bugünkü Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında kalan Türkler de Türk milletindendir. Onlar da Türk milleti deyiminin içindedirler. Ancak Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında kalan Türkler başka topraklarda, başka milletlerin idaresi altında bulunmaktadırlar. Bugün dünya üzerinde biricik bağımsız Türk devleti olarak Türkiye Cumhuriyeti bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti bütün Türklük meselelerinin sahibi ve temel varlığıdır. Bu bakımdan Türkiye Cumhuriyeti’nin birinci planda

ele alınması ve korunması, yüceltilmesi başlıca konuyu teşkil etmelidir. Türk milletinden olmak; Türk milletini sevmek ve Türk devletine sadakatle hizmet aşkı taşımak, vatana bağlılık duygusu içinde bulunmak ve Türk milletinin yükselmesi için elinden gelen her fedakârlığı yapmak ve çalışmak duygusu ve şuurudur. Bu duygu ve bu şuuru taşıyan, herkes Türk'tür. Kalbinde yabancı başka bir milletin özlemini, özentisini taşımayan, kendini Türk hissedenden, Türklüğü benimseyen ve Türk milletine, Türk devletine hizmet aşkı taşıyan herkes Türk'tür.

İşte Türk Milliyetçiliğinin temel görüşü budur. Bu görüş ışığında olayları değerlendirmek zorunluluğu vardır. Sadece Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan Türklerle mi ilgilenecektir? Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında kalan Türklerle münasebetlerimiz ve bunlara karşı tutumumuz ne olmalıdır? Bu sorulara verilecek cevap şudur: Türk Milliyetçiliği, dünya üzerinde nerede Türk varsa onlarla ilgilidir. Onlara karşı derin bir sevgi ve ilgiyle doludur. Dünyanın neresinde Türk varsa bu Türklerin iyi durumda olmaları, bu Türklerin yükselmeleri, korunmaları, kendilerine mümkün olan her çeşit yardım ve desteğin sağlanması Türk Milliyetçiliğinin şaşmaz düsturudur. Ancak Türk Milliyetçiliği Türkiye Cumhuriyetinin sınırları dışında bulunan Türklerle ilgisinde ve münasebetlerinde, bu ilgi ve münasebetlerin Türkiye Cumhuriyeti'ni tehlikeye sokmayacak, Türkiye Cumhuriyetine zarar vermeyecek şekilde yürütülmesi prensibini esas alır. Türkiye Cumhuriyeti'ni tehlikeye sokacak, Türkiye Cumhuriyeti'ne zarar verecek durumlarda her şeyden önce dünyada biricik bağımsız Türk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ni tehlikelerden korumak ve her çeşit zarara karşı onun gözetilmesi Türk Milliyetçiliğinin esas görüşünü teşkil etmektedir.

Bugün yirminci yüzyılın son çeyreğinde dünya üzerinde insanlık büyük merhaleler kat etmiş bulunmaktadır. İnsan Hakları Beyannamesi hemen bütün devletlerce kabul edilmiş ve imzalanmıştır. Birleşmiş Milletler Anayasası bu teşkilâta üye olan bütün devletler tarafından kabul edilmiş ve imzalanmıştır. Bu iki önemli vesikanın kabul ettiği bir insanlık ilkesi vardır. Bu insanlık ilkesi her milletin kendi kendisini idare etme hakkına sahip olduğu görüşüdür. Self-determinasyon denilen, her toplumun, her milletin kendi mukadderatına kendisinin hâkim

olması görüşü İnsan Hakları Beyannamesinde³⁴ ve Birleşmiş Milletler

34 **İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi:** Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 10 Aralık 1948'de toplanarak, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni yayınlamıştır:

MADDE 1: Tüm insanlar özgür, değer ve hak bakımından eşit olarak doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler. Birbirlerine karşı kardeşlik düşünceleriyle davranmalıdırlar.

MADDE 2: Herkes; ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka inançlarına bakılmaksızın eşit haklara sahiptir. İnsanlar ulusal ve toplumsal kökenleri, zenginlikleri, doğuş farklılıkları ya da herhangi başka bir ayırım gözetilmeksizin bu bildirgede belirtilen tüm haklardan ve özgürlüklerden yararlanabilirler.

MADDE 3: Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

MADDE 4: Hiç kimse kölelik ya da kulluk altında bulundurulamaz; kölelik ve köle ticareti her türlü biçimiyle yasaktır.

MADDE 5: Hiç kimseye işkence yapılamaz; kıyıcı, insanlık dışı, onur kırıcı ceza ve davranışlar uygulanamaz.

MADDE 6: Herkes nerede olursa olsun, yasal haklarının tanınması hakkına sahiptir.

MADDE 7: Herkes yasalar karşısında eşittir ve ayrımsız olarak yasaların koruyuculuğundan eşit olarak yararlanma hakkına sahiptir. Herkesin, bu bildirgeyle belirtilen haklarına ters düşen ayırt edici davranışlar için yapılacak kısırtımlara karşı eşit korunma hakkı vardır.

MADDE 8: Herkesin, kendisine anayasa ya da yasalarla tanınan temel haklarının yok edilmesi ya da zedelenmesi girişimine karşı ulusal mahkemelere başvuru hakkı vardır.

MADDE 9: Hiç kimse keyfi olarak tutuklanamaz, alı konamaz ya da sürülemez.

MADDE 10: Herkes, haklarının, görevlerinin ya da kendisine cezai sorumluluk yükleyecek herhangi bir suçlamanın belirlenmesinde tam bir eşitlikle, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adilane ve açık olarak görülmesi hakkına sahiptir.

MADDE 11: a) Bir suç işlemekten sanık herkes, savunması için kendisine gerekli tüm koşulların sağlandığı açık bir yargılanma sonucunda yasalarca suçlu olduğu saptanmadıkça suçsuz sayılır. b) Hiç kimse, işlendikleri sırada ulusal ya da uluslararası hukuka göre suç oluşturmamayan eylemlerden ya da ihmallerden dolayı mahkum edilemez. Bunun için, suçun işlendiği sırada uygulanan cezadan daha şiddetli bir ceza verilemez.

MADDE 12: Hiç kimsenin özel yaşamına, ailesine konut dokunulmazlığına ya da yazışma özgürlüğüne keyfi olarak karışılmaz; kimsenin onur ve ününe karşı kötü davranışlarda bulunulamaz. Herkesin bu karışma ve kötü davranışlara karşı yasalarla korunma hakkı vardır.

MADDE 13: a) Herkesin, herhangi bir devletin toprakları üzerinde serbestçe yolculuk yapma ve yasama hakkı vardır. b) Herkes, kendi ülkesi içinde olmak üzere, herhangi bir ülkeden ayrılmak ve ülkesine yine dönmek hakkına sahiptir.

MADDE 14: a) Herkesin, baskı ve kıyıcılık karşısında başka ülkelere sığınma ve bu ülkeler tarafından sığınık olarak kabul edilmesi hakkı vardır. b) Bu hak, adi bir suçun işlenmesi ya da Birleşmiş Milletler'in ilke ve amaçlarına ters düşen etkinliklere dayanan kovuşturmalar durumunda ileri sürülemez.

MADDE 15: a) Herkesin bir vatandaşlığa hakkı vardır. b) Hiç kimse keyfi olarak vatandaşlığından ya da vatandaşlığını değiştirmek hakkından yoksun bırakılamaz.

MADDE 16: a) Evlilik çağına varan her erkek ve kadın, ırk, vatandaşlık ya da din bakımlarından hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın evlenmek ve aile kurmak hakkına sahiptir. Evlilik bakımından, kadın ve erkek evliliğin sürdürülmesinde, bozulmasında eşit haklara sahiptir. b) Evlenme bağı ancak evlenecek kişilerin özgür ve tam isteğiyle yapılır. c) Aile, toplumun doğal ve temel ögesidir; toplum ve devlet tarafından korunma hakkına sahiptir.

MADDE 17: a) Herkes tek başına ya da başkalarıyla birlikte mal ve mülk edinme hakkına sahiptir. b) Hiç kimse keyfi olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılamaz.

MADDE 18: Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğü hakkına sahiptir. Buna göre, herkes din ya da inanç değiştirmekte özgürdür. Ayrıca dinini ya da inancını tek başına ya da toplulukla birlikte açık olarak ya da özel olarak öğretim, uygulama, ibadet ve ayinlerle açıklama özgürlüğüne sahiptir.

MADDE 19: Herkesin düşünme ve anlatma özgürlüğü vardır. Buna göre, hiç kimse düşüncelerinden dolayı rahatsız edilemez. Ayrıca ülke sınırları söz konusu olmaksızın bilgi ve düşünceleri her türlü araçla aramak, sağlamak ve yaymak hakkına sahiptir.

MADDE 20: a) Herkes barışçıl yollarla toplantı yapmak, demek kurmak ve derneğe katılmak hakkına ve özgürlüğüne sahiptir. b) Hiç kimse bir derneğe üye olmaya zorlanamaz.

MADDE 21: a) Herkes, doğrudan doğruya ya da serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığıyla, ülkesinin devlet işleri yönetimine katılma hakkına sahiptir. b) Herkesin, ülkesindeki devlet hizmetinden eşitlikle yararlanma hakkı vardır. c) Hükümet yetkisinin temeli halkın iradesidir; halk bu iradesini gizli ya da açık bir şekilde özgürce oy vermelerinin sağlandığı devreli ve dürüst seçimlerle belirtir.

MADDE 22: Herkesin, toplumun bir üyesi olması nedeniyle sosyal güvenliğe hakkı vardır. İnsanların onur ve kişiliklerinin özgürce gelişmesi için zorunlu olan ekonomik, toplumsal ve kültürel hakların, ulusal cabalar ve uluslararası işbirliği yoluyla her devletin örgütleri ve kaynaklarıyla orantılı olarak gerçekleştirilmesine hakları vardır.

MADDE 23: a) Herkes, çalışma, işini özgürce seçme, adil ve uygun çalışma şartlarının sağlanması ve işsizlikten korunma haklarına sahiptir. b) Herkesin, hiçbir ayırım gözetilmeksizin, eşit çalışma karşılığında eşit ücret almaya hakkı vardır. c) Çalışan herkesin, kendisine ve ailesine insanlık onuruna uygun bir yaşam sağlayan ve gerekirse her türlü toplumsal koruma araçlarıyla da tamamlanan adil ve uygun bir ücrete hakkı vardır. d) Herkesin, çıkarlarını korumak için sendikalar kurmaya ve bunlara katılmaya hakkı vardır.

MADDE 24: Herkesin dinlenmeye, eğlenmeye, özellikle çalışma suresinin uygun biçimde sınırlandırılmasına ve belirli devrelerde ücretli tatillere hakkı vardır.

MADDE 25: a) Herkesin gerek kendisine gerekse ailesi için, beslenme, giyim, barınma, sağlık ve öteki sosyal hizmetler de içinde olmak üzere; sağlığını ve güvencini sağlayacak, uygun bir yaşam düzeyine hakkı vardır. İşsizlik, hastalık, dulluk, yaşlılık ya da geçim olanaklarından kendi isteği ve iradesi dışında yoksun kalma gibi durumlarda sosyal güvenlik hakkına sahiptir. b) Analık ve çocukluk, özel koruma ve yardım görme hakkına sahiptir. Bütün çocuklar, evlilik içinde ya da dışında doğsunlar aynı sosyal korunmadan yararlanırlar.

MADDE 26: a) Herkes eğitim görme hakkına sahiptir. Eğitim parasızdır; hiç değilse ilk ve temel eğitim aşamalarında böyle olmalıdır. İlk öğrenim ve eğitim zorunludur. Teknik ve mesleki öğretimden herkes yararlanabilmelidir. Yüksek öğretim, diğerlerine göre herkese tam eşitlikle açık olmalıdır. b) Eğitimin amacı, insan kişiliğinin tam ve özgürce gelişmesi, insan hak ve özgürlüklerine saygının güçlenmesi olmalıdır. Bütün

Anayasası'nda³⁵ yer almış olan mukaddes bir hak teşkil etmektedir. Bu hakka dayanarak bugün Afrika'da ve Asya'da birçok insan toplulukları yeni devletler, yeni milletler hâlinde sahneye çıkmakta, bağımsızlıklarını ilân etmektedirler. Bugüne kadar tarihte hiç bir zaman devlet olmamış, devlet kurmamış olan birçok Asyalı ve Afrikalı insan toplulukları yeni milletler, yeni devletler hâlinde sömürgeci devletlerden bağımsızlıklarını almışlar ve Birleşmiş Milletlere üye olmuş bulunmaktadırlar.

Tarihte belirli bir medeniyetleri dahi kaydedilmemiş olan birçok insan toplulukları self-determinasyon³⁶ prensibine dayanarak bağımsızlıklarını

milletler, ırk ve din grupları arasındaki anlayış, hoşgörü ve dostluğu özendirmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışın sürdürülmesi yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir.

MADDE 27: a) Herkes, toplumdaki kültürel çalışmalara serbestçe katılmak, güzel sanatlarla ilgilenmek, bilimsel ilerlemenin getirdiği yararlarla ortak olmak ve bundan yararlanma hakkına sahiptir. b) Herkesin, sahibi bulunduğu her türlü bilim, edebiyat ya da sanat yapıtlarından doğan moral ve maddi çıkarlarını koruması hakkı vardır.

MADDE 28: Herkesin, bu bildirmede öngörülen hak ve özgürlüklerin tam uygulanmasını sağlayacak bir toplumsal ve uluslararası düzene hakkı vardır.

MADDE 29: a) Herkesin kişiliğinin tam ve özgür gelişmesi, içinde yaşadığı topluma karşı görevlerini yerine getirmesiyle olanaklıdır. b) Herkes, haklarını kullanmak ve özgürlüklerinden yararlanmak konusunda; ancak yasalarla sınırlanmış hak ve özgürlüklerinin tanınmasını ve bunlara saygı gösterilmesini sağlamak amacıyla ve toplumun ahlak, düzen ve genel gönençinin gereklerini karşılamak için belirlenmiş kurallara bağlıdır. c) Bu hak ve özgürlükler hiçbir şekilde Birleşmiş Milletlerin amaç ve ilkelerine ters düşecek biçimde kullanılamaz.

MADDE 30: Bu bildirgenin hiçbir yargısı, içinde yayınlanan hak ve özgürlüklerin bir devlet, sınıf ya da kişi tarafından yok edilmesini güden bir çalışmaya girişmeye ya da eylemli olarak bunu işlemeye herhangi bir hak getirir nitelikte yorumlanamaz.

35 Bkz. 8 dipnot: Birleşmiş Milletler Antlaşması.

36 **Self-determinasyon:** Milletlerin kendi geleceklerini belirlemesi kavramıdır.

“‘Self-determinasyon’ ya da ‘kendi kaderini tayin’ konusu, uluslararası ilişkileri etkilemeye başladığı günden bu yana çeşitli şekillerde yorumlanmış, daima tartışma konusu olmuştur. Devletler, her zaman bu kavramı siyasi amaçlarına uygun olarak yorumlama eğilimi göstermişlerdir. Self-determinasyon, zaman zaman güç politikasının aracı haline de getirilmiştir. Fakat, aynı zamanda, self-determinasyon konusundaki tüm tartışmalarda ülke bütünlüğü ve uluslararası istikrar kavramları göz önünde tutulmuş ve hakkın uygulanmasında sınırlayıcı bir rol oynamıştır.

20. yüzyılın en çok sözü edilen kavramlarından birisi olan self-determinasyon hakkının çeşitli anlaşılış biçimleri, devlet, ulus, etnik grup gibi terimlerin günümüz uluslararası sistemindeki çeşitli uygulamalar açısından ne anlama geldiklerinin örneklerini oluşturmaktadırlar. Self-determinasyon, günümüz dünyasının siyasi haritasının belirlenişi ve bundan sonra geçirmesi muhtemel değişikliklere ilişkin olarak sıkça söz konusu olmaktadır. Kökleri, Aristo'ya kadar götürülebilmekle beraber kavramın ortaya çıkışı, Batı Avrupa'daki sosyal uyanış ile aynı döneme rastlamaktadır. Temelde “halk egemenliği” ilkesine dayanan bu düşünce, gelişen liberal düşünce akımı içerisinde

alıp yeni devletler hâlinde hürriyetlerine kavuşurlarken Türkiye sınırları dışında yaşayan Türklerin bu haklarının teslim edilmemesi insanlık bakımından yüz kızartıcı bir durumdur. Her milletin kendi mukadderatına hâkim olmak mukaddes hakkı olduğu gibi, başka milletlerin boyunduruğu altında sömürgesi olarak yaşayan Türk topluluklarının da, İnsan Hakları Beyannamesinin öngördüğü kendi mukadderatlarına hâkim olmak “self-determinasyon” haklarını kullanmak kutsal haklarıdır.

Türklerin de bu haklarını ortaya koymak her şeyden evvel yüksek insanlık vazifesinin bir gereğidir. Bu bakımdan biz Türk Milliyetçiliğinin bir diğer görevi olarak başka milletlerin sömürgesi durumunda yaşatılan Türk topluluklarına Birleşmiş Milletler Anayasasında yer almış olan, İnsan Hakları Beyannamesinde yer almış olan, self-determinasyon hakkının tanınmasını bir insanlık vazifesi olarak ileri sürmekteyiz. Ve bunu söylemeyi bir vazife saymaktayız. Bunu söylememiz başka milletlere düşmanlık ifadesi değildir. Kendi milletimizin insanca yaşama haklarını istemektir. İnsanca yaşama hakkı istemek bir insanlık vazifesidir. Şimdiye kadar birçok Türk aydınları bunu ifadeden dahi çekinmişlerdir.

önemli bir yere sahip olmuştur. Bu yönüyle tamamen Avrupa kökenlidir, liberal demokrasi düşüncesi ile yakından ilişkilidir. Bu eski temellere rağmen ilke, ancak demokrasinin modern bir şekilde ortaya çıktığı 18. yüzyılın ikinci yarısından sonra sağlam temellere dayanmaya başlamıştır. Diğer taraftan kavram, Marksist düşünce içerisinde de önemli bir yere sahip olmuştur. Self-determinasyon hakkını, ilk olarak Bolşevik doktrin uluslararası hukuk prensibi olarak yorumlamıştır. Stalin, ulusların egemenlik hakkını ve hatta onların egemenliği altında yaşadıkları devletten ayrılma haklarını savunmuştur. 1913'te *Marksizm ve Milli Mesele* adlı kitapçığını yayımlayan Stalin, self determinasyon hakkının, bir ulusa, ana devletten tam ayrılma ya da özerklik hakkı verdiğini savunmaktadır. Ancak Stalin, komünist partinin çıkarlarının, ulusların haklarına göre öncelik taşıyacağını belirtmiştir.

Eski bir anlayışa göre, self-determinasyon hakkı uyarınca, uluslar, şartlar ne olursa olsun, “kendi mukadderatlarını bizzat tayin” konusunda yalnız bırakılmalıdır. Bu konuya dışardan kesinlikle karışılmamalıdır. İktidardaki hükümete yardım, başkaldırma ve devrim yapma hakkına, başkaldıranlara yardım ise, devletin bağımsızlığına aykırı düşer. Self-determinasyon hakkının gereği olarak, işe karışmamalı ve tarafları kendi durumlarına bırakılmalıdır. Başka bir ifadeyle, self-determinasyon, özü bakımından ve son çözümlemede, devletlerin ulusal yetki alanına giren bir sorundur.

Çağdaş uluslararası hukuk bu anlayıştan çok uzaklaşmıştır. Bugün artık, self-determinasyon'un bir uluslararası hukuk sorunu olduğu kuşkusuzdur. Self-determinasyon, uluslararası örgütlerin, özellikle Birleşmiş Milletler Örgütü ve Afrika Birliği Örgütü'nün, ana amaçları arasındadır. Bu örgütler, gerektiğinde, iç çatışmalara bu ilkenin uygulanmasını sağlamak amacıyla da karışmaktadırlar.” (Yrd. Doç. Dr. M. Âkif Kütükçü, “Uluslararası Hukukta Self-Determinasyon Hakkı ve Türk Cumhuriyetleri”, *Selçuk Üniversitesi SBED*, S. 12, 2004).

Burada ilân ediyorum! Kendini bilen her Türk bu gerçeği her yerde ifade etmelidir. Herkese bunu anlatmalıdır. Bahse konu olan bu Türk topluluklarını kendi sömürgeci tutumlarıyla esir olarak tutan milletlere de bunu açıkça söylemeli ve insanlık duygusuna insanlık haysiyetine aykırı olan bu davranıştan onların vazgeçmesinin, her şeyden önce kendilerini yükselteceğini onlara anlatmalıdır. Yurdumuzda iç politika mücadeleleri, politika menfaatleri dolayısıyla Türk milletinin yüksek davaları çiğnenmiştir; zarara sokulmuştur. Türkiye’de Turancılık görüşü hakkında yalan yanlış iddialar ortaya atılmış ve Turancılık düşüncesi, Turancılık fikri kötü, zararlı bir düşünce olarak Türk milletine tanıtılma yoluna gidilmiştir. Yunanlılar için Enosis³⁷ neyse, Ruslar için Panslavizm³⁸

37 **Enosis:** Megali İdea hedefi çerçevesinde Kıbrıs’ın Yunanistan’a bağlanmasını, ilhak edilmesini ifade etmektedir. Kelime anlamı ile “ilhak” demek olan Enosis ilk Megali İdea haritasının çizildiği 1791 yılından beri gündemde idi. Yunanistan’ın Kıbrıs’ı talep etmesi ise 30 Aralık 1918 idi. 18 Ekim 1828 tarihinde İngiltere, Rusya ve Fransa’ya bir nota veren Yunanistan, resmen ilk defa Enosis fikrini ortaya atmış ve adanın kendisine bağlanmasını istemiştir. 1. Dünya savaşından sonra Paris’te toplanan Barış Konferansı’na Yunanistan’ın toprak isteklerini sunan Yunan Başbakanı Venizelos, aralarında Kıbrıs’ın da bulunduğu şu bölgeleri talep etmişti:

1- Batı Anadolu (İzmir, Bursa, Çanakkale, İzmit ve civarları),
2- Pontus (Trabzon, Sivas, Kastamonu ve civarları), 3- Kuzey Epir (Güney Arnavutluk),
4- Kıbrıs, Rodos, Meis, Girit, Bozcaada ve İmroz, 5- Batı ve Doğu Trakya.

25 Mart 1921 tarihinde Güzelyurt’un Serhatköy adındaki köyünde Rum halkının önde gelenleri, Kıbrıs adasının Yunanistan’a ilhakını isteyen bir pilebisit yaptılar. Birleşik Krallık yönetimine başvuruldu ama bu istek direk red edildi. 1925 tarihinden sonra ise durum kızıştı ve Türk-Rum çatışmaları yaşanmaya başladı. Kıbrıslı Rumlar anavatan gördükleri Yunanistan ile birleşmek amacıyla ortaya attıkları bu fikir sayesinde, Birleşik Krallık idaresine karşı ilk ayaklanmalarını 21 Ekim 1921 tarihinde Nikodimos Milanos önderliğinde başlattılar. Bu isyan sonucunda 6 kişi hayatını kaybetti ve çok sayıda insanın yaralanmasına neden oldu. Lefkoşa’daki hükümet binası göstericiler tarafından yakıldı.

38 **Panslavizm:** Slav halklarını birleştirmeyi amaçlayan doktrin. Uzun yıllar Osmanlı ve Avusturya egemenliği altında yaşayan Slavlar (1789 Fransız devriminden sonra) Osmanlı hâkimiyetinden kurtularak, bir araya gelmek fikrini savunmaya başladılar. Bu yolda ilk düşünceler, Safarik Havlicek, filolog Dobrovsky ve Jan Kollar tarafından ortaya atıldı; Çekler, Slovaklar arasında geniş yankılar uyandırdı.

Panslavizm düşüncesi birbirinden ayrı iki fikre dayanır.

1-Yabancı bir devletin hâkimiyeti altında bulunan Slav topluluklarını bağımsızlığa kavuşturmak;

2-Çarların dış siyasetine elverişli bir ortam yaratacak propagandayı sürdürebilmek. Birinci düşünce, Palacky’nin Prag’da topladığı ve başkanlık ettiği, Avusturya Monarşisi Slavları Kongresi’nde elle tutulur hale geldi. Ancak bir birlik sağlanamadı. 1867’de Moskova’da toplanan Slav Etnografisi Kongresi de Çar’ın propaganda aracı olmaktan

neyse, Almanlar için Alman Birliği neyse, Araplar için Arap Birliği neyse, İranlılar için Panaryanizm³⁹ neyse, Türkler için de Turancılık odur.

Ruslar için suç ve kusur olmayan, Almanlar için suç ve kusur olmayan, Yunanlılar için suç ve kusur kabul edilmeyen, Araplar için suç ve kusur kabul edilmeyen, daha birçok milletler için suç ve kusur kabul edilmeyen kendi milletinden olan insanların kölelikten kurtulması ve yakın kültür birliği içinde, yakın işbirliği içinde bir varlık hâline gelmeleri düşüncesi, ülküsü Türkler için neden kötü gösteriliyor? Neden bir suçmuş gibi Türk kamuoyuna takdim ediliyor? Hiç şüphesiz bunu yapanların bir kısmı kendi haris siyasî menfaatleri için Türk milletinin bu büyük ülküsünü istismar etmişler, kötölemişlerdir. Diğerleri de Türk düşmanlarıdır. Yabancı kölelik rejimlerinin içimize sokulmuş kölelik tellâllarıdır ki, bunların başında komünistler gelmektedir. Bunlar Turancılık düşüncesinin baş düşmanıdır. Her yerde bu fikri gülünç göstermeye, bu fikrin Türkiye için tehlikeli olduğunu göstermeye çalışarak Türk milletinin gücünü meydana getiren millî düşünceyi tahrir etmek çabasını göstermişlerdir.

Milliyetçilik, Türk milletine karşı beslenen derin sevginin ifadesidir. Kalbinde başka bir ırkın gururunu taşımayan ve kendisini samimî olarak Türk hisseden ve Türklüğe adayan herkes Türk'tür. Biz; Türk milletine mensup olduğumuza göre, bu milletin içinden çıkmış insanlar olduğumuza göre, elbette ki kendi milletimize karşı derin bir bağla bağlı olacağız ve bu milletin yükselmesi için, bu milletin haklarının daima her çeşit tesirlerden uzak, her şeyin üstünde bulundurulması için çalışmayı görev tanıyacağız. İşte bu sebeplerden dolayı bizim milliyet-

ileri gidemedi. Panislavistlerin Balkanlar hakkındaki düşünceleri, Rus elçisi İgnatiev'in İstanbul'da görevi başlamasıyla, uygulama alanına geçebildi.

İgnatiev'in düşüncesi, Sırbistan Beyi III. Mihail'in yönetiminde bir güney Slav devleti kurulmasıydı. İgnatiev'in görüşleri doğrultusunda kurulan bağımsız Bulgar kilisesi, Bulgarlar arasındaki Panislavist hareketleri yaygınlaştırdı. Bu çalışmalar sonunda Hersek Hristiyanları ayaklandı (1875). Sırp ve Karadağlılar Osmanlılara savaş açtı (1876). Bunlara geniş destek Rusya'dan sağlanıyordu.

1877-1878 Osmanlı- Rus Savaşı'ndan sonra bağımsızlığa kavuşan Bulgaristan'ın Panislavizm'e yaklaşmaması, hareketin gücünü kaybettirdi. Bu düşünceyi dış politikasında araç olarak kullanmak isteyen Rusya dışında Panislavizm'e ilgi duyan kalmadı. Balkan Savaşı'nda Ruslardan büyük yardım gören Balkan Slavları, Panislavizm hareketini canlandırmak için çaba sarf etmelerine rağmen, birkaç kongre dışında, pek ciddi bir şey yapamadılar.

39 Farsça ve türevlerini konuşan halkların birleşmesini savunan fikir akımıdır.

çiliğimiz, Türk milletine karşı duyulan derin, köklü bir sevgi ve Türk milletinin içinde bulunduğu müşkül durumdan bir an önce, en modern, en ilmî metodlarla çıkarılarak en kısa yoldan modern uygarlığın en ön safına geçmesini sağlamak duygusundan kuvvet alır. Milliyetçiliğimiz başkalarına karşı kin, gazez duygularıyla beslenmez. Demek ki, Türk Milliyetçiliği, Türk milletine karşı duyulan derin sevgi, bağlılık ve onu güç durumdan kurtarıp, kuvvetli, her çeşit korkudan, baskıdan uzak, şerefiyle yaşayan, müreffeh, mutlu ve modern uygarlıkta en ön safa geçmiş bir hâle getirmek isteği, bu isteğin yarattığı duygudur. Birinci prensibimiz olan milliyetçiliğimizin özet olarak tarifi budur.

Bunun yanında Türkçülük kelimesini de ilâve ediyoruz: Milliyetçiyiz, Türkçüyüz. Neden Türkçüyüz? Çünkü milletimiz Türk milletidir. Türkçülük ne demektir? Türkçülük, Türk milletinin hayatının her safhasında yapacağı her şeyin Türk ruhuna, Türk geleneğine uygun olması ve Türk'e yararlı olması amacının, fikrinin ön planda tutulmasıdır. Türkçe konuşacağız, Türkçeyi daima her şeyin üstünde tutacağız. Yapılacak her işte Türklük ruhuna, Türk'ün özelliğine uygun Türk milletine yararlı olması şartını göz önünden kaçırmayacağız. Türkçülüğün de kısaca tarifi budur. Birinci prensibimiz olarak aldığımız Milliyetçilik ve Türkçülük, kısaca yaptığımız bu izah ve tarifle işte bu şekilde ortaya konmuş oluyor.

IRKÇILIK İDDİASI VE DIŞ TÜRKLER

Bazı ithamların altında bulunuyoruz. Açıkça söylüyorum. Biz ırkçı değiliz. Duymayanlar duysun: Irkçı değiliz. Fakat biz dünyanın değil, kâinatın neresinde bir Türk varsa onunla ilgilenmeyi, ona sevgi beslemeyi bir görev sayıyoruz. Milyonlarca esir Türkün bulunduğu dünyanın bu hâliyle huzura kavuşacağına inanmıyoruz. Bunun için bütün Türklerle ilgileniyoruz. Fakat burada bir prensip koyuyoruz. Türkiye dışındaki Türklerle ilgilenirken, Türkiye'ye en ufak bir tehlike gelmemelidir. Her şey Birleşmiş Milletler Yasası'na göre yürütülmelidir diyoruz.

TEMEL DAVAMIZ

Bizim olarak davamız Türk milletinin varlığını yüceltmek ve ebediyen devam ettirmek davasıdır. Bu fikrin, bu davanın üstünde başka hiç bir fikir, başka bir dava yer alamaz. Türk milletinin varlığını korumak, yükseltmek ve onu ebediyen devam ettirmek fikrine hizmet etmeyen, bu fikre uygun olmayan hiç bir davranış, hiç bir hareket Türk milleti için meşru olamaz. Milletler arasında devamlı bir yarışma, bir mücadele sürüp gitmektedir. Her millet kendi milletini daha üstün yapmak, daha refahlı, daha saadetli, daha medenî, daha ileri bir millet yapmak için çırpınır ve mücadele eder.

Bu şuurdan, bu duygudan, bu kutsal ihtirastan mahrum olan milletler, yok olmaya, sürünmeye mahkûmdur. İşte tarihin kaydettiği en eski devirlerden beri milletler arasında sürüp giden bu mücadele içinde Türk milletinin bir an önce, içinde bulunduğu bakımsız, fakir, geri kalmış ve kuvvetsiz durumdan kurtulması, başkalarına avuç açarak yardım dilenme durumundan kurtularak kendi gücüyle ayakta duran, sözünü ve şerefini her yerde saydıran güçlü, medeniyette en ileri, refahta en ileri bir millet hâline gelmesi... Davamız budur. Türk milletinin böyle bir varlık hâline gelmesi her şeyden önce milliyetçilik şuuruna ve Türk milletini yeryüzünde en refahlı en güçlü, en medeni bir millet hâline getirmek ülküsüne, ihtirasına sahip olmakla mümkündür.

Bugün Milliyetçi Hareket diye bayrağını açtığımız, sevgili milletimiz, aziz vatandaşlarımız tarafından daha çok kulak verilen, daha büyük sevgiyle bayrağının altında toplanılan bu hareketin gayesi, manası budur.

Bugün yeryüzünün ileri ve modern memleketleriyle Türkiye'mizin arasındaki mesafe kapanmak yerine daha ziyade genişlemekte ve açılmaktadır. Bundan yüzyıl evvelki Türkiye'nin, meselâ o zamanın Almanya ve İngiltere'siyle bugünün Almanya'sı ve İngiltere'si arasındaki mesafe küçülmek yerine büyümüşdür, büyümektedir. Memleketimiz-

de uygulanan kalkınma programları, kalkınma planları propaganda mahiyetindedir. Avrupa İktisadî İşbirliğinin ilim adamları tarafından yapılan incelemelere göre bugün Türkiye’de yürürlükte bulunan plan ve programa göre memleketin yılda kalkınma hızı yüzde yedi olarak kabul edilmiştir. Yüzde yedinin yüzde üçü her yıl artan nüfusun ihtiyaçlarına gitmektedir. Geri kalan yüzde dört elde edildiği takdirde, bu hızla Türkiye kalkınacak olursa bugünkü ileri Avrupa memleketleriyle ancak 249 yıl sonra aynı seviyeye gelebilir. Böyle bir yavaş harekete; Türk milletini sefalet içinde, perişanlık içinde kalmaya, sürünmeye zorlayan böyle az bir kalkınmaya şuurulu olarak isyan etmek, başkaldırmak, Türk milletinin varlığını bir an önce kurtarmak davası güdenler için en kutsal bir vazifedir. Milliyetçi Hareket olarak bunu yapıyoruz.

Milletimizin yaşaması, yükselmesi için her şeyden evvel tek kalb olarak çarpmak, tek ruh, tek ses hâlinde birlik beraberlik içinde bulunmak lâzımdır. Bugün, birçok felâketlere uğramış olmasına rağmen, yeryüzünün en büyük milletlerinden birisi Türk milletidir. Tuna nehrinden, Balkan dağlarından Çin’e kadar hâlâ Türkler uzanmaktadır, hâlâ Türklerin yurdundan geçilmektedir. Bu büyük milletin tarihte yapmış olduğu büyük işler ve gelecekte yeniden ortaya çıkaracağı büyük varlık, bu bölgede gözü olan, Türk milletinin güçlenmesinden endişe duyan, birtakım yabancı kuvvetleri, yabancı çevreleri endişelendirmektedir. Bunun için de Türk milletinin güçlenmesini, kalkınmasını engellemek için her şeyden evvel millî birliğimizi ve bütünlüğümüzü bozacak, parçalayacak fesat tertipleri, fitne hareketleri halkımızın içine, milletimizin arasına yayılmaya, salınmaya çalışılmaktadır. Türk milletinin kalkınması için her Türkün daima birinci planda gözetmesi icap eden husus birliğin korunması, beraberliğin korunması, bizi parçalayacak, bizi birbirimizden soğutacak, bizi birbirimize karşı getirecek her tertibin elbirliğiyle karşısına dikilmek olmalıdır. Birliğimize kasteden tertiplerin başında komünizm, bölgencilik ve mezhepçilik gelmektedir.

Partizanlık da millî birliğimizi bölen unsurların başındadır. Bugün memleketimizde demokratik bir nizam tatbik edilmeye çalışılmaktadır. Birçok partiler vardır. Fakat partililik, parti menfaatleri bir kanser hastalığı gibi milletin bünyesini öyle sarsmaya çalışmaktadır ki, bu hastalığa tutulan milletimizin, memleketimizin çocuklarının, insanların gözleri dönüyor, millî birliği, memleketin, devletin yüksek menfaatlerini unutuyorlar, kişisel menfaatler ve partizan menfaatlerin pençesinde

memleketi tehlikeli ve ıstıraplı bir yöne doğru sürüklüyorlar. Onun için her şeyden evvel şunu her Türk hatırda tutmalıdır: Türk milletinin birliğini, beraberliğini, hür ve bağımsız yaşamasını sağlamayan, hür ve bağımsız yaşamasına, yükselmesine zararlı olan her çeşit tutum Türk milleti için değerini kaybetmiş, Türk milleti için ortadan kaldırılması icap eden bir husus olur. Binaenaleyh, demokrasi derken, particilik derken her şeyin üstünde Türk milletinin menfaatlerini, Türk milletinin birliğini, bütünlüğünü, beraberliğini ve yüksek menfaatlerini gözetmek her Türk'ün şaşmaz şîârı, şaşmaz düsturu olmalıdır. Buna aykırı düşen davranışlar her Türk için menfurdur, ezilmesi lâzımdır.

Bugün Orta Doğu'da menfaatleri bulunan devletler Türkiye'nin taşıdığı büyük önem dolayısıyla ve Türk milletinin sahip olduğu büyük hayatiyet dolayısıyla Türk milletini parçalamak, Türk milletini zehirlemek, onun ahlâkını bozmak, onu fesada uğratmak için, onu güçten kuvvetten düşürmek için, onu birbiriyle boğazlaşan, birbirini boğan, birbirini yok eden bir cemiyet, bir millet hâline düşürmek için her çeşit fitneye, her çeşit tuzağa, her çeşit hileye başvurumaktadırlar. Türk milleti kabiliyetli, büyük bir millettir. Bunları anlayacak sağduyuya sahip bir millettir. Hepimiz atadan gelme bu yüksek vasıflarımızı daima uyanık bulundurarak, bu fesat faaliyetlerine karşı varlığımızı korumanın çaresini bulmalıyız.

Türk milletinin kalkınması için her şeyden evvel Türk milletinin millî benliğine, millî varlığına dönmesi lâzımdır. Bir milletin yükselmesi, millî değerler meydana getirmesiyle mümkün olur. Bir millet millî ahlâk sahibi olarak, kendi dinine, imanına, ahlâkına, âdetlerine, tarihine, geleneklerine sahip olarak ancak gücünü kuvvetini muhafaza edebilir, yükselebilir. Kendi benliğinden uzaklaşan, kendi benliğini hor gören, kendi kendini beğenmeyen, başkalarını kendinden üstün zanneden, başkalarını kopya etmeyi marifet sayan bir millet kendini kaybetmiş, çoktan ölmüş olur. Onun için bizim milletimizi kalkındırmak için açtığımız mücadelede her şeyden önce üzerinde durduğumuz husus: Biz Türk'üz, kendimize benzeriz, kuvvetli, vasıflı, meziyetli, ahlâklı bir milletiz. Başkalarından eksik bir tarafımız yoktur. Başkalarını kopya ederek yükselmemiz mümkün değildir. Kendi benliğimize güveneceğiz, kendimize dayanacağız, kendi özelliklerimize döneceğiz, kendi millî âdetlerimize, ahlâkımıza döneceğiz. Ama modern ilmi, modern tekniği

de alıp, onda da bir an önce yükselmenin çarelerini bulmak suretiyle memleketin kalkınmasını sağlayacağız.

Memleketteki her çeşit faaliyetin ve özellikle fikir faaliyetinin, güzel sanatların Türk milletinin millî varlığını korumak, geliştirmek, Türk milletini uyandırmak ve yükseltmek yolunda seferber edilmesi lâzımdır. Bugünkü gibi sanat faaliyetlerinin başıboş, çeşitli düşman fikirlerin, çeşitli düşman faaliyetlerin elinde âlet ve oyuncak olarak Türk milletinin ahlâkını bozmak, Türk milletinin kültürünü yok etmek, Türk milletinin fikir faaliyetini öldürmek, onu fikirsiz, ruhsuz, millî benliğinden uzaklaşmış, millî benliğini öldürmüş hâle getirmek yolunda kullanılmasına müsaade etmemek lâzımdır. Onun için Dokuz Işık millî doktrininin Türk milletini kalkındırmada göz önünde bulundurduğu bu hususu bilhassa kültür ve sanat hayatımızın, fikir hayatımızın, fikir hareketlerinin, yazı hayatımızın yüzde yüz millî hedeflere doğru yönelmiş, yüzde yüz millî hedeflerin emrinde, millî ülkünün emrinde ve Türk milletinin yükselişini sağlayacak yönde seferber edilmesini birinci planda göz önünde bulundurmaktayız. Başıboş, solcu, komünist, Marksist, ne idüğü belirsiz, soysuz, Türk ahlâkına kasteden, kültür, sanat, fikir hareketlerine asla müsaade etmeyeceğiz.

Size büyük bir prensibi işaret ediyorum: Biz Türk milliyetçileri olarak, ancak Türk millete yararlı olacak faaliyetler için Türkiye’de hürriyet tanırız. Türk milletini bozacak, Türk milletini zarara uğratacak, onun hayatı için tehlike teşkil edecek hiç bir harekete hürriyet tanıyamayız. Türk milletini yıkma, Türk milletini yok etme hürriyeti diye bir hürriyet bu topraklarda tanınamaz.

Güzel sanatların planlı bir şekilde millî hedeflere doğru seferber edilmesi ve bütün Türk milletinin millî enerjisinin harekete geçirilmesiyle Türk milletinin kalkınması kısa zamanda gerçekleşebilir. Çünkü Türkiye’de sermaye birikimi yoktur. Türkiye’de birçok imkânsızlıklar vardır. Bunların yenilmesi ancak Türk milletinin faaliyete geçirilmesi, uyandırılması, millî davalarının sahibi hâline getirilip, millî enerjisinin, Türk halk enerjisinin seferber edilmesi ile mümkündür.

Türk milletinin binlerce yıllık tarihi boyunca yenilmez olmasını sağlayan ve bugüne kadar her felâketin üstesinden gelerek, her tehlikeyi çığneyip üstüne çıkmasını sağlayan bazı millî vasıfları, gelenekleri ve inançları vardır, karakteri vardır. Bunların başında da asla yenilmeyi

kabul etmemek, asla mağlup olmayı kabul etmemek, boyun eğmeyi kabul etmemek; boyun eğmeye, mağlup olmaya karşı çıkmak görüşü karakteridir. Teslim olmayı red, mağlûp olmayı red yenilmezliğin sırrıdır. Durum ne kadar karanlık olusa olsun, ne kadar imkânsızlıklar içerisinde bulunursak bulunalım, asla yenilmeyi kabul etmemek, asla teslim olmayı kabul etmemek Türklüğün ezeli şîârıdır. Unutmayın: Bizi kısa zamanda büyük yapacak, kurtaracak olan büyük fikir, büyük ruh budur. Bu büyük ruhu daima yaşatıp, her yere götüreceksiniz. Bununla beraber yükselmek, millî bir devlet olarak, millet olarak yükselmek, yeryüzünün en güçlü, en adaletli, ilimde teknikte en ileriye gitmiş, en büyük varlığı hâline yükselmek için büyük bir şevk, büyük bir heyecan, büyük bir azim ve ihtirasla dolu olmak da gereklidir. Şahsî menfaat ihtirasları insanları küçültür. Fakat milletini yükseltmek için büyük bir aşk ve ihtiraslar dolu olmak insanları yücelten bir sırdır.

Her şeyin üstünde Türk milletinin millî menfaatlerini görmek ve büyük Türkiye'yi kurmak ülküsünü, ihtirasını, aşkını taşıyacaksınız. Bu aşkla dolu, bu aşkla kendinizi unutmuş hâle geleceksiniz, bu aşkla bir alev hâline geleceksiniz; dokunduğunuz her Türk'ü tutuşturacaksınız ve böylece önümüzde her engel yıkılıp, yollar bize açılacaktır. Milletçe hasis menfaatlerin üstüne çıkmayı bileceğiz ve birbirimize karşı derin bir sevgi, derin bir saygı beslemeye, bu yola girmeye dikkat edeceğiz. Hak ve adalet duygusunu her şeyin üstünde tutacağız. Vatandaşlarımızın hakkını kendi hakkımız gibi, hatta ondan daha mukaddes, daha değerli olarak görerek gözeceğiz. İnsanlar sıkıntı çekmeye, aç kalmaya, sefalet içinde yaşamaya, milleti için, arkadaşları için, ailesi için, sevdikleri için her çeşit belâyı göğüslemeye tahammül edebilirler. Ama bir şeye asla tahammül etmezler: Haksızlığa, adaletsizliğe, Türk milletinin yükselmesini, kalkınmasını düşünürken her şeyin üstünde hak ve adalet duygusunu her yerde yerleştirmeye, her yerde hâkim kılmaya mecburuz. Bunu yapmaksızın Türk milletinin yükselişi düşünülemez. Türk vatanının selâmeti düşünülemez. Ama bunu fert olarak, aile olarak, grup olarak, parti olarak hepimiz vazgeçilmez, mukaddes bir ilke, bir düstur yapmalıyız. Bugün memleketimizin çekmekte olduğu büyük sıkıntıların mühim bir sebebi de içinde bulunduğumuz haksızlıklar, adaletsizliklerdir. Milletimizi bölen kinler, garazlar, düşmanlıklar, çekişmeler hep haksızlığın, adaletsizliğin meydana getirdiği şeylerdir.

Adaletten söz açmışken sosyal adalet, sosyal yardımlaşma, fırsat ve imkân eşitliği konularından da kısaca bahsetmek lâzımdır. Bizim açmış olduğumuz milliyetçilik bayrağı, Dokuz Işıkçılık bayrağı memleketimizde tam bir sosyal adaleti, her sahaya ait bir adaleti kurmayı kendisi için baş prensip edinmiştir. Sosyal adalet demek, vatandaşlar arasında taşınan yükler, mükellefiyetler ve gelirlerin, nimetlerin çalışmaya göre, gayrete göre, liyakat ve kabiliyete göre adaletle dağılmasını sağlayacak bir düzen demektir. Sosyal yardımlaşma; bir millet; aynı devletin çatısı altında, aynı vatanda yaşayan bir millet bir evde yaşayan bir ev halkı gibidir. Nasıl bir evde yaşayan bir ev halkı birbirine karşı sorumluyorsa, birbirinin vebâlini taşıyorsa, birbirini iyi durumda bulundurmaya, birbirine el uzatmaya, yardım etmeye, birbirinin ıstırapıyla, derdiyle ilgilenmeye vazifeliyse, bir milletin insanları da böyledir. Türk milletini köylüsüyle, çiftçisiyle, işçisiyle hepsini içinde toplayan bir Sosyal Yardımlaşma ve Güvenlik Teşkilâtı kurmaya mecburuz. Böylece memlekette, arkası varmış yokmuş, iltiması varmış yokmuş, parası varmış yokmuş gibi bir lüzum, bir durum ortadan kalkarak bütün vatandaşların ihtiyacı olan yardımın sağlanması, ihtiyacı olan himayenin sağlanması mümkün olacaktır.

Bir önemli noktayı da işaret etmek istiyorum. Bu nokta da şudur: Biz hiç kimseye benzemeyiz. Benzemeyi de istemeyiz. Biz Türk'üz. Şanı olan, şerefi olan, şanlı bir tarihi olan, üç kıt'ada hüküm sürmüş olan, büyük medeniyetler yaratmış olan, büyük bir milletiz. Başka milletleri, başka memleketleri taklit etmeye, onların sistemlerini kopya etmeye ihtiyacımız yoktur. Bunu şunun için söylüyorum: Başlatmış olduğumuz Dokuz Işık hareketi, başlatmış olduğumuz Türkçülük, Milliyetçilik hareketi, Türk milleti içinde hızla gelişiyor. Hızla gelişirken gerek komünistlerin aleyhimizde açmış oldukları kampanyalar, propagandalar, gerekse düşman faaliyetlerin aleyhimizde girişmiş oldukları propagandalarda bizim için "nazi" gibi, "faşist" gibi birtakım ithamlar ileriye sürülmektedir. Bunu dair açıklamayı ilerdeki sayfalarda yapacağız. Fakat, burada şu kadar söyleyeyim ki, bizim hareketimiz ne bir nazi, ne bir faşist hareketidir, milliyetçilik hareketidir.

Bizim tarihimizde Meteler, Ertungalar, Cengizler, Timurlar, Fatihler, Yavuzlar, Alparslanlar, Kılıçarslanlar, saya saya bitmeyecek kadar büyük işler yapmış olan büyük şahsiyetler, dünyaya örnek teşkil edecek büyük eserler vermiş olan insanlar varken, bizim kurtarıcı diye başka bir milletin ortaya attığı birtakım görüşleri kopya etmeye, onları

benimsemeye ihtiyacımız yoktur. Böyle bir şeyi millî izzet-i nefsimize bir darbe telâkki ederiz. Bizler başkalarını taklit etmeyi en büyük şeref-sizlik sayarız. Bizim yolumuz Dokuz Işık yoludur. Ne komünizm, ne kapitalizm! Türkiye'yi, Türk milletini yeniden güçlendirecek, yeniden ilimde, teknikte en yüksek seviyeye çıkaracak olan yüzde yüz millî, yüzde yüz yerli, modern ilmi ve tekniği de önder edinmiş olan Dokuz Işık yoludur. Kurtuluş yolu budur.

BOZKURT SEMBOLÜ VE BOZKURLAR

Son yıllarda, milletimizin binlerce yıllık tarihi boyunca millî destanlarımızda ve geleneklerimizde yer almış olan Bozkurt'a⁴⁰ karşı bir düşmanlık kampanyası yürütülmektedir. Komünistler, bölücüler, azınlık ırkçıları Türk milletine karşı dışarıdan yapılan kışkırtmaların da katkısı ile duydukları düşmanlığı açıkça söylemekten korkan fırsatçılar, Türk milletinin millî sembolü olan Bozkurt'a karşı şiddetli bir düşmanlık göstermektedirler. Bazı okullarda Bozkurtlu rozet taktıkları için öğrenciler sert baskılar görmekte, hatta okuldan çıkarılmaktadırlar.

Her milletin kendine göre millî bir sembolü bulunmaktadır. Meselâ: Avustralyalıların Kanguru, Çinlilerin ve Japonların Ejderha, Hindlilerin, İranlıların, İngilizlerin Arslan; İtalyanların Kurt, Almanların Kartal, Fransızların Horoz, Rusların Ayı millî sembolleri olduğu gibi Türklerin de Bozkurt millî sembolüdür. Tarih boyu Türkler Bozkurt'u kutsal saymışlardır. Bayraklarında Bozkurt taşımışlardır. Hakanlar, Hanlar, Komutanlar askerlerine "Bozkurtlarım" veya "Kurtlarım" diye hitap etmişlerdir. Biz de bugün Türk gençliğine yeni bir atılım ve şahlanış hareketi getirirken Bozkurtluğu salık vermekteyiz.

Milletimizin hayatının Cumhuriyetin başlangıcından geriye doğru son 250 yıllık bölümü tarihimizin hiç bir devrinde görülmemiş büyük felâketlerle dolu olan bir devreyi teşkil etmektedir. Elli beş yılını doldurmuş olan Cumhuriyet devri bu büyük felâketlerden ders alınarak büyük çalışmaların yapılması gerekli bir dönem idi. Barış içinde geçirilmiş olan elli beş yıl gerekli şekilde değerlendirilememiştir. Bugün yine Türk milleti geriliğin, bilgisizliğin, yoksulluğun, adaletsizlikler ve haksızlıkların pençesinde perişan durumda bulunmaktadır. Medenî milletler arasında sürdürülmekte olan yükselme ve ilerleme yarışlarının dışında bulunmaktadır. Ayrıca kendisini köleliğe, parçalanmaya ve da-

40 Bkz. 31. Dipnot: Bozkurt Destanı ve Ergenekon Destanı.

ğılmaya götürecek komünizm gibi, bölgecilik gibi, yabancı ideolojilerin saldırısı altındadır. Bunlara karşı milliyetçiler ve milliyetçi gençler ülkü bayrağı altında toplanarak ilim ışığında daha teşkilâtlı, daha planlı biri mücadele vermek zorunluluğundadırlar. Bu mücadelenin önünde bize yine Bozkurt yol gösterecektir. Türk milliyetçileri Bozkurtlar olarak atalarının yolunda Türklüğü yeniden yüceltmek için büyük atılımlara girişeceklerdir. Bozkurtuz ve Bozkurtçuyuz. Bununla övünç duyuyoruz. Yaşadığımız sürece Türk milletin binlerce yıllık kutsal varlığının sembolü olan Bozkurdu rozet olarak göğüslerimizde, kolye olarak boyunlarımızda, tablo olarak evlerimizde taşıyacağız ve bulunduracağız. Bozkurt'a düşmanlık gösterenleri Türk milletin düşmanları olarak tanıyacağız ve düşmanlıklarını düşmanlıkla karşılayacağız. Bozkurtçuluk, Türklük düşmanlarının, satılmışların, vatan hainlerinin iddia ettiği gibi ne faşistliktir, ne emperyalizmdir, ne de putperestliktir. Hira Dağı⁴¹ kadar Müslümandırlar, Tanrı Dağı⁴² kadar Türk'türler; emperyalizmin her çeşidine karşıdırlar. Bunun için hür yaşamayı, doğruluğu, millet varlığını temsil eden Bozkurtçuluğu kutsal maktayız. Kim ne derse desin... Biz Bozkurtlarız, Bozkurtçuyuz ve Bozkurtlar ordusuyuz.

41 **Hira Dağı:** Müslümanların kutsal mekânlarından. Hz. Muhammed inzivaya çekildiği mağara. Hz. Muhammed'e bu mağarada Kur'ân-ı Kerim indirilmeye başlanmıştır. Mekke'nin yaklaşık 6 km kuzeyinde Nur Dağı'ndadır.

42 **Tanrı Dağları:** Türklerin ana yurdudur. Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Çin sınırları içinde kalan Doğu Türkistan'ın merkezi kısımlarına yayılır. Tanrı Dağları'nın 1,000,000 km² lik alanı kapladığı hesaplanmıştır.

DOKUZ IŞIK BİR AKSİYONDUR

Biz Türk milliyetçisiyiz. Türk milletinin varlığını korumak, yüceltmek ve ebediyete kadar devam ettirmek mücadelesini yapan insanlarız. Bu ana ilkemizdir. Türk için, “Türk’üm” diyen herkes için ana kanun budur. Her fikir, her davranış buna uymaya, bunu gerçekleştirmeye mecburdur.

Milliyetçi fikirleri, bütün Türk milletine, Türk gençlerine yayacaksınız. Size bir meş’ale veriyorum, bununla herkese bu yolu göstereceksiniz. Elinizdeki bu meş’ale ile her şeyi değerlendireceksiniz. Bakacaksınız herhangi bir hareket, söz, fikrimize, Türklüğe uygunsa onu alacaksınız, zarar veriyorsa onu sileceksiniz olarak büyük bir mücadele içindeyiz. Büyük bir hareketi başlatmış bulunuyoruz. Davamız kutsaldır. En büyük davayı savunuyoruz. Herkesten büyük ve kuvvetlisiniz. Bugüne kadar Bozkurtlar, 9 Işıkcı olarak siz, Türk milletine en büyük hizmeti yaptınız. Bunu hiç bir zaman unutmayınız.

Memleketlere daima başkentler hükmetmiştir. İktidarları devirmek ve ele almak için iktisadî ve sosyal hayata hâkim olan kurumları tesir altına almak, devlet yönetiminin mihraklarına oturmak kâfi gelmiştir. Tarih bunun misalleri ile doludur. İyi veya kötü başkent sokaklarına hâkim olan, devlet yönetimine hâkim olabilir. Komünistlerin de son hareketlerinde ana fikir bu olmuştur: Üniversiteleri mutlak kontrole almak, öğrenci hareketleriyle başkenti yıldırma, profesörleri vasıtasıyla bu tedhişi desteklemek, halkı bir evvelki iktidardan koparıp kendi hâkimiyetlerini kabule hazır hâle getirmek.

Bir de çok kuvvetli ve kararlı görünmek suretiyle, dayanılmaz kimseler oldukları kanaatini kafalara yerleştirerek mukavemet hislerini felce uğratmak. Bu metod işletilmiş ve başarıya doğru ilerledikleri sırada Türk Milliyetçiliğinin yapıcı gücünü temsil eden ÜLKÜCÜ GENÇLİK, BOZKURLAR önlerine çıkmıştır.

Komünistler memlekette anarşi çıkarmışlar, işçiye, köylüye el atmışlar; fakat bundan iş çıkaramayınca aydına ve üniversiteye yanaşmışlardır. Memlekette sol'un bu kadar aydınlar ve üniversite nezdinde başarıya ulaşmasına, yüz bulmasına, başta İnönü olmak üzere, CHP idarecileri sebep olmuşlardır. Milliyetçiliği ezmek için her türlü vasıtayı kullanarak, her fenalığı yapmışlardır. Türk gencini eğiten eğitmeden milliyetçilik mefhumunu çıkarmışlar, bunun sonucu yetişen nesiller milliyetçi ruhtan yoksun kalmışlardır. Mühendis çıkmış, çok para kazanmak için "ne kadar beton, demir noksan harcarsam, çalarsam kârdır" diye düşünmüştür. Bunun sonucu binalar yıkılmıştır. Doktor keza öyle, "Elime geçen hastayı nasıl soyarım" demiştir. Para olmadıktan sonra, adam ölmek üzere bile olsa, muayene etmemiştir. Böyle milleti için hayırlı fikir ve inançlarla kafası dolmamış olan nesillerin bu boş kafalarına ne fikir rast geldiyse girmiş, kozmopolit, menfaatperest olmuşlardır.

İşte komünistler bu idealsiz, ruhsuz kafaların sahibi aydınlardan faydalanmışlardır. Onun için milliyetçiliğin üstüne yürüyen, onu ezen ve milliyetçi nesillerin yetişmesine imkân vermeyenler bu millete ihanet etmişlerdir.

Komünistler bu inançsız aydınların sebep olduğu içtimaî ve iktisadî yaralardan rahatça faydalanmışlardır. İdare bozuk; rüşvet, iltimas, tefecilik almış yürüyor. Buna bir çözüm yolu getiren ve dur diyen yok... Hemen ortaya atılıp çözüm yolu olarak komünizmi öne sürmüşlerdir. Memleket idaresinin bozuk oluşu gerçek, ama ilâç öldürücüdür. Memleketimizin ruhsuz, inançsız, zavallı çocukları bu yüzden komünist oldular ve memleketi büyük bir felâketin eşiğine getirdiler.

Fakat komünistlerin üniversiteyi ele geçirme planını bozan, memleketin daha büyük felâketlere sürüklenmesini önleyen, Bozkurtlar olmuştur. Ölmüşler, iftiraya kurban gitmişler, ama eğilmemişlerdir. Üniversite komünist olmadıysa, bunda Bozkurtların mücadelesinin rolü büyüktür. Bu uğurda çok şehit verilmiştir.

İmamoğlu⁴³ şahdamarından vuruldu, cebinden 35 kuruş çıktı. Doktorlar otopsi için karnını yardıklarında 36 saattir yemek yemediği

43 **Yusuf İmamoğlu**: (1945-8 Haziran 1970). 8 Haziran 1970 günü okumakta olduğu İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde komünistler tarafından öldürülen ülkücü öğrencidir.

anlaşılmıştır. Ondan sonra da komünistler ve destekleyicileri “Efendim komandolar⁴⁴ para yiyor” diye iftira kampanyasına girdiler.

Arkadaşlar, bugün için hâdisе çıkarmanızı istemiyoruz. Sizi tahrîk edebilirler, sizi dövmeک isteyebilirler. Maksatları sizi de orduya karşı gibi göstermek, anarşist göstermek. “Sola” karşı “sağ”ı çıkarmak istiyorlar. Milliyetçi kadronun yetişip üniversiteden mezun olmasını istemiyorlar. Onun için siz onlarla çatışmayınız. Bu demek değildir ki, mücadeleden çekiliyoruz. Hayır!... İlimle, ahlâkla, çalışmakla mücadeleyi sürdüreceksiniz. Aslolan da budur.

Komünizm bir fikirdir. Fikir kaba kuvvetle bastırılamaz. Bir fikir ancak kendisinden daha güçlü diğer bir fikirle yenilebilir. Onun için polisiye tedbirler komünizmi ve bölücülüğü ortadan kaldıramaz. Çünkü onun karşısına ondan daha güçlü bir millî ideoloji çıkarmıyor. Bu zararlı fikirlerin karşısına çıkarılması gereken ideoloji Dokuz Işık’tır. Onun

Bursa’nın İnegöl ilçesinde oturan Bulgaristan göçmeni bir ailenin çocuğudur. Öldürüldüğü sırada İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü son sınıfında okumaktaydı. O dönemde İstanbul’daki Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri de derslerini İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültelerinden alıyor fakat bu okulda okuyan ülkücü öğrenciler o günlerde bu fakültelerin karşıt grupların hâkimiyetinde olması sebebiyle okullarına giremiyorlardı. Yusuf İmamoğlu, öldürüldüğü gün fakülte girişinde karnelerini imzalatmak için bekleyen fakat okula giremeyen bazı Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin karnelerini hocalara imzalatmak için fakülteye girmişti.

Yusuf İmamoğlu, fakülteye girdikten ve belgeleri hocalara imzalattıktan sonra “Asistan Odası” olarak tabir edilen, asistanların oturduğu İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nin 339 numaralı odasının kapısından çıktığı sırada bir grubun kurşunlarına hedef olarak hayatını kaybetti. O günlerin basın-yayın organlarında bu grubun, başında Vural Yıldırımoğlu, Yusuf Kayabaşı, Ali Menekşe, Feridun Şakar ve Vahram Apik isimli kişilerin bulunduğu komünist militanlar olduğu yönünde haberler yayınlanmıştır.

Yusuf İmamoğlu, aldığı kurşun yaralarına rağmen hemen ölmedi, 23 dakika sonra can verdi. Bu süre içinde cinayeti işleyen grup tarafından hiç kimse yanına yaklaştırılmadığı gibi çağrılan bir ambulans da yine fakülte bahçesine sokulmadı.

Cinayeti işleyen grup herhangi bir müdahale ile karşılaşmadan marşlar eşliğinde fakülteden ayrıldı. Polis ise olay yerine olaydan 1,5 saat sonra geldi.

Yusuf İmamoğlu’nun cenazesi kalabalık bir törenle vapurla memleketi Bursa’ya gönderildi ve Bursa Emirsultan Mezarlığı’na defnedildi.

- 44 **Komandolar:** Ülkü Ocakları’nın kurulmaya başladığı dönemlerde, eğitim kamplarına gelen gençler için kullanılan tabirdi. Ülkücülere karşı olanlar bu sıfatı sürekli kullanmışlardır. Alparslan Türkeş’in yol arkadaşı Dündar Taşer “Komandolar çeliğe sarılmış ipektir.” sözünü kullanmıştır. 12 Mart 1971 Muhtırasından sonra “komando” tabiri kullanılmaz olmuştur.

için, milliyetçi gençler olarak ideolojimizi çok iyi bilmelisiniz. Milliyetçi Hareketin kuvveti buradadır. İlk defa milliyetçilik siyasî aksiyon oldu, milletin hayatına girdi. Maddî sıkıntılar çektik, fakat hâlâ ilerliyoruz, herktin biraz daha büyüyoruz.

Şunu çok iyi bilmelisiniz ki, biz sadece komünizme karşı bir reaksiyon değiliz. Ona fikirle karşı çıkan, Türk milletine ufuk açan ve komünizmden daha kuvvetli, onu ezip geçen bir aksiyonuz.

Millî Doktrin Dokuz Işık, reaksiyon değildir. Millî bir doktrin, millî bir aksiyondur.

Komünizm'e gelince: Komünizm bir ideolojidir. Komünizmle Dokuz Işık arasındaki başlıca farklar şunlardır:

1) Biz Türk Milliyetçisiyiz. Türk milletinin varlığını her şeyin temeli olarak alırız. Komünistler vatan, millet tanımazlar. Onlar dünya proletaryasını (işçisini) yeryüzüne hâkim kılmayı esas alırlar. Onlar için ideal, dünyada işçiler dışındaki bütün sınıfların hepsini kanlı bir ihtilâl ile yok etmek ve proletarya diktatörlüğünü kurmaktır. Komünistler belki dünyaya yutturabilirler. Ama bize dünya işçileri vız gelir. Bizim için Türklüğün bağımsızlığı, yücelmesi mühimdir. Biz, komünistler gibi sınıf mücadelesini kabul etmeyiz. Milleti bir bütün olarak görürüz. Türklüğü yüceltmeyi, Türklük için çalışmayı esas alırız.

2) Komünistler kin ve nefreti hareketlerinin mayası olarak ele alırlar. İşçi sınıfının dışındakilere karşı sonsuz bir kin duyarlar. Biz hiç bir sınıf farkı gözetmeksizin, insanlara karşı sonsuz saygı ve sevgiyi esas alırız. Bizde kin ve nefretin yeri yoktur.

3) Mülkiyete taraftarız. Fakat kapitalizmden de ayrı bir görüşümüz vardır. Milletin yararına kullanmak ve başkalarını sömürme vasıtası olarak kullanmamak şartıyla biz herkesin mülk sahibi olmasını esas almış bulunuyoruz. Komünizm ise mülkiyeti yok etmeyi, mülkiyet hakkı tanımamayı ve her şeyin devlet malı olmasını esas almıştır.

4) Biz milliyetçiliği esas almışızdır; onlarsa milliyetsizliği. Ama zamana göre, işlerine gelince milliyetçilikten bahsederler.

5) Biz Türkiye'yi bir bütün hâlinde korumayı gaye edinmişiz. Komünistler ise Türkiye'de, ayrı halkların olduğunu iddia ediyorlar. Onlar Türkiye'de bu halklara bağımsızlık vermeyi, Moskova'nın planına göre hareket etmeyi esas almışlardır.

6) Komünizme yalnız böylesine çürük bir ideoloji olduğu için değil, aynı zamanda Türklüğün en büyük düşmanı olan Rusların elinde bir sömürme vasıtası olduğu için düşmanız.

ARKAMIZDA TÜRK MİLLETİ VAR

Türk milletinin kurtuluşu gayesi için mücadele ediyoruz. Bu mücadele Türkiye'nin başındaki bütün felâketlerledir.

Fikir ve haklı bir dava en büyük kuvvettir. Doğru bir fikri yenecek hiç bir kuvvet yoktur. İnsanların kişisel hayatlarında, sağlam inanç, sağlam fikir, ülkü, ilim ve maddî güç gerçek kuvvetleridir. Biz Türk milletinin davasını güdüyoruz, onun yükseliş davasını güdüyoruz. Arkamızda hiç bir yabancı güç yok, arkamızda Türk milleti var. Bu mücadelede **“Türk’e yine Türk’ten fayda var”**; **“Türk’ün Türk’ten başka dostu yok”** diyerek; kuvvetimizi milletimizden alıyoruz. Bundan ürken bütün düşmanlar bizi hedef almışlardır. Bunun için yolumuz doğru ve sağlamdır. Allah bizimledir, çünkü O doğrunun yardımcısıdır. Yenilmez insanlarız; çünkü imanımız tamdır. Yenilmez olmamızın sırrı inançlardan, ülküden, büyük davadan dönmemek, taviz vermemek ve asla yenilmeyi kabul etmemektir.

Bu davayı mutlaka zafere götüreceğiz. Siz bunun mensuplarısınız. Düşmanlarımız kendileri için tehlikenin nereden olduğunu araştırırlar, onun için bütün düşmanlar bizi hedef almışlardır. Bunun için her şeyi yaptılar, yapıyorlar, yapacaklar da. Biz iktidarda olsak bile bu gene böyle olacaktır. Biz böyle Ülkücü, ahlâkçı, imanlı oldukça düşmanlarımızın bu iğrenç oyunları bize tesir etmeyecek ve her gün bir çığ gibi büyüyeceğiz.

Düşmanlarımız “Milliyetçi Toplumculuğu” bile aleyhimizde gösterdiler. Bizi “Nasyonal-Sosyalistlik”le suçladılar. Bunlar yalandır. Biz her şeyden evvel Türk Milliyetçisiyiz. Yabancı fikirleri ve devlet adamlarını örnek almayı şerefsizlik addederiz. Biz ilhamı kendi atalarımızdan, kendi tarihimizden alıriz. Bugün iktidarlar bizi baltalamak, bizi parçalamak için memleketin güvenlik kuvvetlerini aleyhimize kullanmaya çalışıyorlar. Hepsı bizim Türk milletini kurtaracak, onu yüceltecek tek parti, tek güç

olduğumuzu bildikleri hâlde, bize saldırıyorlar. Bizi bölmek, birbirimize düşürmek için her şeyi yapıyorlar. Ama muvaffak olamayacaklar.

Politika sahasında mücadeleye girdiğimiz andan beri belli bir hedefe açık ve dürüst yollardan yürüdük. Bu hedef güçlü, refahlı ve emniyetli Türkiye ülküsüdür. Bunda hiç taviz vermedik, hiç şaşımдық ve hiç tereddüde düşmedik. Açık ve dürüst olduk. Fikir ve kanaatlerimizi millete anlattık, benimsetmeye çalıştık, bize yapılan iftiraları umursamadık, hattâ iftiracıların yüzüne bile vurmдық.

Kimi bizden görünerek, hainlik etti, kimi bizden iken yoruldu, ama yorgunluğunu itiraf edeceği yerde bizi suçladı. Kimi kısa yollardan, eğri sokaklardan geçip iktidar arzusunu tatmin etmek istiyordu. Bizim derin, ciddî ve meşru yolumuz onlara sıkıntılı göründü ve karşımıza geçtiler. Kimileri de ihanetlerini gerçekleştirmek isterken MHP kayasına çarptıklarından bize düşman oldular.

Biz bu düşmanlıklara aldırmadık. Hak bildiğimiz yolda yürümeye devam ettik. İlk günden beri koyduğumuz teşhis ve bulduğumuz tedbirlerde yanılmadığımızı olaylar ispat etti. Biz Türkiye’de birinci ve en büyük tehlikenin komünizm olduğunu söyledik. Bunu en yüksek yetkililere ve en büyük sorumlulara durmadan hatırlattık. Yetki sahipleri bizi vehimli ve karamsar diye tavsif etti.

Komünistler ve onların omuzdaşları ise “Faşist”, “gerici”, “aşırı sağcı”, “ümmeççi”, “ırkçı” gibi kötü olarak neleri biliyorlarsa, hepsini bizim sıfatımız olarak ilân ettiler ve bunları bize yapıştırmaya çalıştılar. Fakat tutturamadılar. Tutmasına da imkân yoktur; çünkü gerçekte hiç bir ilişkisi yoktur.

Vatandaşlar gözünde MHP’yi komünistlerle eşit kötülükte göstermek yarışında yer almayan kalmadı; bütün bunlara rağmen hâlin kötülüğünü, geleceğin tehlikelerini belirtmeye devam ettik.

Komünizm, üniversiteleri hareket üssü olarak seçmişti. Genç dimağları ve taze yürekleri, vatan, millet, devlet kavramlarından koparmakla hedefe varacağını hesaplamıştı. Buna karşı gençliği uyardık, onlara vatan, millet, devlet ve tarih saygısını telkin ettik. Milletın evlâtlarının millettten kopmasını önlemeye çalıştık. Bunun üzerine karşımıza çıkanlar “Gençliği bölüyorsunuz” dediler. Ne yapsa idik? Bölünmesinler diye hepsinin komünist ağına düşmesini seyretmemiz mi isteniyordu?

Bu sefer milliyetçi gençlerin aleyhinde kampanya açıldı, bütün kötü bildikleri sıfatları onlara da yapıştırdılar. Devletin her çeşit emniyet ve asayiş kurumlarını milliyetçi gençlere tebelleş ettiler. Bu tasallut hâlâ devam etmektedir. Milliyetçi gençlik her şeye rağmen vatani, vatandaşı, milleti uğrunda direndi, vurulup öldü, iftiralara uğradı, başkalarının işlediği cinayetlerle suçlandı... Fakat bunlara rağmen dayandılar, idareden ezâ, mahkemeden ceza gördüler... Fakat yılmadılar...

Bu sayede üniversite sol'un mutlak hâkimiyetine girmekten kurtuldu. Bu sayede 12 Mart'ı yapanlar, 12 Mart hareketini yapmak imkânını buldular.

Yıllardan beri olayları görüyoruz: Dışarıdan yönetilen, dışarıdan beslenen ve dışarıda eğitilen komünist çeteler, banka soydu, adam kaçırdı, yol kesti, asker öldürdü, müttefiklerimizi, yabancı misafirleri vurdu. Hâlâ da bu eylemlere devam ediyorlar. Gene de devlet yetkilileri onlardan yani komünist anarşistlerden bahsederken, Ülkücü Gençliğe, Milliyetçi kimselere "Aşırı sağcı" sıfatını takıp hücum etmek alışkanlığından kurtulamadılar.

Bu sorumluların "sağcı" diye kötüledikleri kimseler banka mı soydular? Fidyeye mi istediler? Konsolos mu öldürdüler? İngilizleri mi kaçırdılar? Yoksa, ordularına 9 saat kurşun mu sıktılar?⁴⁵...

Bazı yetkililerin bu kadar açık cereyan eden hâdiseleri gördükten sonra hâlâ dil alışkanlığından kurtulamadığı için sol'a karşı tedbirlerini sayıp dökerken velev ki bir kelime bile olsa, milliyetçilere de çatması utanılacak bir basiretsizliktir.

45 Banka soyma, konsolos öldürme, İngilizleri kaçırma 12 Mart 1971 Muhtra öncesi ve sonrasındaki olaylardır. Komünistler devleti ele geçirmek için silâhlı saldırılara girişmişlerdi. 11 Ocak 1971'de THKO adına Ankara İş Bankası Emek Şubesi soyuldu. 4 Mart 1971'de dört ABD'li asker Belgat'taki Tuslog Tesisleri'nden kaçırıldı ve sonra serbest bırakıldı. THKP-C militanlarınca 26 Mart 1972'de Ünye'de NATO'ya ait radar istasyonunda çalışan iki İngiliz ve bir Kanadalı teknisyen kaçırıldı ve Niksar'ın Kızıldere Köyüne götürüldü. Komünist militanlar üç yabancıyı saklandıkları muhtarın evinde öldürdüler. Askerler 30 Mart 1072'de muhtarın evini sardı. Çıkan çatışmada 10 militan öldürüldü.

YABANCI İDEOLOJİLER VE TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ

Türkiye’de iktidarların tek alternatifi, Milliyetçi Hareket ve Türk Milliyetçiliği ideolojisidir. Bugüne diğer bütün alternatifler denenmiş, bunlardan hiç biri ülkemizi kalkındıramamıştır. İçerde güçlü ve kalkınmış, dışarıda milletler ailesine sözünü dinletebilecek bir Türkiye kuracağız. Yozlaşmış, yabancı sistemlerle bunun kurulabilmesi mümkün değildir.

Her vesile ile tekrarladığımız bir hususa yine temas etmek istiyorum. Bugün milletlerarası mücadelenin esasını, millî kültür ve ideolojiler teşkil etmektedir. Milletler mücadelesinden ibaret gördüğümüz tarih, göstermiştir ki, güçlü ve büyük olan her millet, diğerleri üzerinde hâkimiyet kurmak istemektedir. Millî sınırları aşan her taşma hareketi, kendisine beynelmilel bir ideoloji arar. Bundan dolayı da, bugün beynelmilel ideolojiler, emperyalizme aracılık etmektedir. Milletler ailesi şeklindeki dünya düzenini, insanlığı mutlu edecek tabî bir kompozisyon kabul ettiğimiz için daima millî varlıklara saygılı olma esasına dayanan münasebetler kurulmasını savunuyor ve beynelmilel ideolojilere bu gerekçeyle karşı çıkıyoruz.

Türkiye’de görülen ideolojileri iki ana grupta toplamak mümkündür. Bunlar, yabancı kaynaklı ideolojiler ve yerli, millî ideolojilerdir.

Yabancı kaynaklı ideolojiler bizden hiç bir zaman iltifat görmemişlerdir, göremezler. Çünkü, bu gruptaki ideolojilerin bir kısmı beynelmilelci karakterlerinden dolayı, emperyalizmin araçlarıdır. Yabancı kaynaklı olup da beynelmilel karaktere sahip olmayan ideolojilere gelince; bunlar da, Türk düşünce hayatını dışarıya bağlı, güdümlü hâle getirdikleri ve Türk milletin tarihî gerçekleriyle ve iddialarıyla ilişkili bulunmadıkları için, millet ve devlet hayatımızda yer almaları gayet tehlikelidir.

Bu kısa açıklama karşısında, ister kapitalist, ister Marksist, ister nazist-faşist menşeli olsun, bütün bu ideolojiler yabancı kaynaklı olduklarından Türk milletine zararlı görüşlerdir. Birinciler emperyalizme aracılık eder, ikinciler Türk insanını kendi hâlinde düşünemez duruma sokar, millî tarihten ve toplumdaki koparır ve bölücü, parçalayıcı, maceracı bir istikamete sürükler. Milliyetçi Hareket, Türk tarihinden, Türk milletinin binlerce yıllık mazisinden sürükleyip getirdiği kıymet hükümlerinden kuvvet alır; ideolojisinin temeli bu kutsal kaynaktır. Onun için Milliyetçi Hareket, yerli ve yüzde yüz millî bir görüştür.

Yabancı ideolojilerle savaşılabilecek tek güçlü ideoloji, Türk Milliyetçiliği ideolojisi. Türk Milliyetçiliği ideolojisi, iktidar olmadıkça, meselelerin görülüp, çözümlenmesi mümkün değildir. Millet ve ülkemizi bölüp yıkmak isteyen her türlü yabancı ideolojilerin panzehiri, Türk Milliyetçiliği ideolojisi.

Milliyetçi Hareket, insan sevgisine, tam demokrasiye inanır. İnsanlığa düşman, insanlığı bölücü her sistem ve ideolojiye karşıyız. Amacımız, millî sınırlarımız içinde yaşayan bütün yurttaşlarımızı, hiç bir ayırım yapmaksızın, din, mezhep ve ırk farkı gözetmeksizin kucaklamak, sevmek, insanca yaşama şartlarına kavuşturmaktır. Millet ve ülke bütünlüğümüzü bölücü, her türlü sınıfçı, mezhepçi ve ırkçı sistemlerin amansız düşmanıyız. Sınıfçı sosyalizme, kapitalizme, bunların birer sapması olan komünizme, faşizme ve nasyonal- sosyalizme karşıyız. Başka milletlerin bir kültür ve tarih ürünü olan bu yabancı ideolojilerin Türk devlet felsefesinde yeri yoktur.

FAŞİZM, NAZİZM VE MİLLİYETÇİLİĞİMİZ

Türk Milliyetçiliği, Türk milletine duyulan derin sevgi ve inançtan kuvvet alan bir duygu ve bir şuur hâlidir. Türk milletinin hür ve bağımsız olarak yaşamasını, yükselmesini gaye edinen bir harekettir. Türk Milliyetçiliği binlerce yıllık şanlı, şerefli bir tarihe sahip bulunan Türk milletinin her türlü esaret zincirinden kurtulma ülküsünün adıdır. Biz olarak millî gayelerimizi siyasî bir hareket hâline getirmek üzere çabalara girişmiş bulunmaktayız. Türk milletinin içinde bulunduğu düşkünlük hâlinin devamında yarar umanlar ve Türklüğün son bağımsız kalesi olan Türkiye’yi tarih sahnesinden silmek isteyenler, Türk Milliyetçiliğinin can düşmanlarıdır. Bunlar Türk Milliyetçiliğini kötölemek ve Türk Milliyetçiliğinin siyasî aksiyonu olarak ortaya çıkan Milliyetçi Hareket’i baltalamak için ona çeşitli iftiralarla hücum etmektedirler. Türk milliyetçileri aleyhinde bugüne kadar her çeşit iftira ve yalan söylenmiştir. Bu iddia ve ithamların birçoğu birbirine zıt olmakla beraber gerek Türk kamuoyunu ve gerek dünya kamuoyunu aldatmak için hepsi de ısrarla kullanılmıştır. Türkiye’yi kızıl emperyalizmin kölesi hâline getirmek için çalışan komünistler ise, Türk milliyetçiliğinin amansız düşmanlarının ön safında gelmektedirler.

Bunların Türkiye’de durmadan tekrarladıkları iki öcü vardır. Biri “nazizm”, diğeri de “faşizm”, her fırsatta ayaklanırlar. “Faşizme karşı elele”, yahut “İrkçılar, kafatasçılar memleketi bölüyor” diyerek yaygara koparırlar. Böylece kendileri, hümanizmi (insaniyetçilik), demokrasiyi, eşitliği savunan bu kavramları korumak için çabalayan kişiler gibi gözükürler. Sol basın, sol’un kontrolündeki radyo, televizyon ve yalınkat aydınlar da koroya katılıp faşizme ve nazizme karşıyız diye ver yansın ederler. Böylece komünizm meşru ve mübah hâle getirilmek istenir.

Faşizm, İtalya'ya mahsus, korporatif bir sistemdir, hem de Marksistlere karşı bir reaksiyon olarak eski bir Marksist tarafından kurulup yürütülmüş bir harekettir,

Nazizm ise, Avrupa milletleri arasında kökü hayli eskilere dayanan "Ari ırkın üstünlüğü" ve "Antisemitizm" ilkelerini siyasî bir tatbikat hâline getiren Hitler'in Cermen ruhuna uygun doktrindir.

Manevî görüş bakımından faşizm katolik, nazizm anti-klerikaldır. Dine karşıdır. Bunlar zaaf ve kuvveti ile başka cemiyetlerin başka milletlerin düzenleridir. Faşizm XIX'uncu yüzyıla kadar, Avusturya, Fransa, İspanya arasında veraset yoluyla el değiştirmiş, bir türlü devlet yapısına girememiş, bir milleti toparlamak ve istilâcı bir karaktere kavuşturmak emeliyle düşünülmüş prensiplerdir.

Cermenler Avrupa'yı istilâ ettikleri günden beri başka milletler üzerinde hâkimiyet kurmuş, onları hüküm altında tutmuş olmalarına rağmen, kendileri tek bir devlet ve merkezî bir otorite etrafında toplanma vasfına ancak XIX'uncu yüzyıl sonlarında Bismark⁴⁶'ın dehası sayesinde erişen bir millettir. Tek devlette yaşamaya alıştırmak ve bunun için de dışta ve içte düşmanlar olduğunu propaganda ederek, millî tesianüdü sağlamak için ortaya atılmış bir görüştür.

Naziler, bütün iyi şeylerin Cermen ırkı tarafından yapıldığını, Cermenlerden gayri ırkların veya karışmış ırkların kötü vasıfta olduğunu iddia ederler, dünyaya dağılmış Yahudilerin dünyayı fesada verdiğine inanırlar ve dünyayı düzeltmek için de fesat menbaı saydıkları Yahudileri imha etmeyi ve diğer aşağılık kavimleri Cermenlere köle yapmayı düşünürler.

Antisemitizm (Yahudi düşmanlığı) bütün Avrupa'da ve Hristiyan dünyasında yaygındır. İsa'nın "Allah'ın oğlu ve Allah" olduğuna inanan ve İsa'nın Yahudiler tarafından çarmıha gerilmesini en büyük günah sayan Hristiyanlığın ruhunda, bu günahın suçlularını cezalandırmak ve İsa'nın intikamını almak inancı, 2000 senelik bir köke maliktir. Bu sebeple bütün Avrupa devletleri zaman zaman Yahudi katliamları

46 **Otto von Bismarck:** (1 Nisan 1815 - 30 Temmuz 1898). 19. yüzyılda gevşek bir konfederasyon olan Almanya'nın güçlü bir imparatorluğa dönüşmesinde en önemli rolü oynamıştır. Unvanları Bismarck-Schönhausen Kontu ve Lauenburg Düğü olan Otto von Bismarck Yeni Almanya'yı "kılıç" ve "kan" politikasına göre kuracağını söylediği için kendisine "Demir Şansölye" (başbakan) adı verilmiştir.

yapmış, kitle sürgünleri tertiplemiştir. Hitler ve nazi erkânı, kendileri anti-klerikal olmalarına rağmen bu hissi, siyasî hareketlerinde manivelâ olarak kullanmışlardır.

Görülüyor ki, nazizmin Cermen cemiyetinde, faşizmin İtalyan cemiyetinde tarihî kökleri vardır ve bu kavimlerin sosyal - psikolojisi ile uyuşmaktadır. Türkler tek devlet fikir ve tatbikatına en erken erişmiş bir millettir. Millet ve milliyet şuuru, bölgecilik, aşiretçilik, mezhepçilik gibi meselelerin daima üstünde olmuştur. Hattâ Türklerin, Asya, Avrupa ve Afrika'da imparatorluklar kurduğu çağlarda bile devlet yine de tek olarak kabul edilmiş, doğudaki "Karakurum Han" bütün Türk âleminin büyük hakanı sayılmıştır. Fatih'in İstanbul'u fethini müteakip Büyük Hakanlık batıya geçmiştir.

XVI. asırdaki İran seferleri, Özbek Hanı Muhammet Şaybak⁴⁷, Safevî Şahı İsmail⁴⁸ ve Osmanlı Padişahı Yavuz Selim arasında büyük hakanlık mücadelesinden ibarettir. Bazılarının iddia ettiği gibi bu savaşların temelinde ne Şiî-Sünnî çekişmesi vardır, ne de Fars-Türk rekabeti... Şah İsmail'in en güçlü kumandanı olan Ustaşlı oğlu Mehmet Han, Beğdili

47 **Muhammet Şaybak Han:** (1451 - 2 Aralık 1510). Şeybani Han, Şibani Han olarak da bilinir. Özbek hanıdır. Şah Budak'ın oğluydu. 1468'de, ölen dedesi Ebülhayr'ın yerini alan babası Şah Budak öldürüldü. Etrafında küçük bir kuvvet kalan Şeybani Han, babasının öcünü almak için Kazaklarla Maverâünnehir'de çeşitli savaşa girişti; yenilerek önce Buhara'ya, sonra Semerkand'a kaçtı. Topladığı kuvvetlerle yeniden Kazaklar'ın üstüne yürüdü, yine yenilerek Harezm'e sığındı. Ölen Çağatay hanı Yunus'un taht için mücadele eden oğullarından Mahmud Han'ın hizmetine girdi (1488). Hizmetlerine karşılık Türkistan (Yesi) şehrini yurtluk olarak aldı. Timuruların iç çekişmelerinden yararlanarak Maverâünnehir'e hâkem oldu (1495-1500) ve Semerkand'da hükümdarlığını ilân etti. Babur'u bir ara ele geçirdiği Semerkand'dan çıkardı. Eski koruyucusu Mahmud Han'ı, Fergana'da yendi, Taşkent ve Şahrıye'ye el koydu (1502). Sonra Harezm'i ve bütün Horasan'ı ele geçirdi. Özbekler'i en büyük gücü hâline getirdi. Şah İsmail tek rakibi oldu. 1508 yılında karşı karşıya geldiler. Bölgedeki Sünnilerin önderi olarak ortaya çıkan Şeybani Han, Şii Şah İsmail'i İslâmdan uzaklaşmakla suçluyordu. 2 Aralık 1510 tarihinde Merv Savaşı'nda Şah İsmail tarafından pusuya düşürüldü. Ordusunun sayı üstünlüğüne karşı, bozguna uğradı ve kaçmaya çalışırken öldürüldü veya savaşta aldığı yaraların etkisiyle öldü.

48 **Şah İsmail:** (17 Temmuz 1487 - 24 Mayıs 1524 Safavî Devleti'nin kurucusu. Babası Şeyh Haydar, dedesi ise Şeyh Cüneyd'dir. İsmail'in annesi Alemşah Halime Begüm Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın kızıdır. 1514'te Çaldıran'da Osmanlı padişahı Yavuz Sutan Selim'e yenildi. Bu yenilgiden sonra ruhsal bir çöküntü yaşadı, savaştan uzak durmaya çalışırken ülke ile ilgili işlere pek önem vermemeye başladı, devlet işlerini daha çok emirlerine havale etti. 37 yaşındayken iç kanamadan öldü, Erdebil'de ki Safavî Türbesi'ne defnedildi.

boyundan bir Sünni Türkmendir. Yavuz'un ordusundaki yeniçeriler de Bektaşî idiler. Hattâ Yavuz Selim'in Bektaşî olduğuna dair, kulağındaki tek küpeye dayanan rivayetler ileri sürülmüştür. Şaybak Han-Şah İsmail mücadelesinde Şah İsmail'in yanında yer alan Sultan Ahmet Tembel de bir Sünnî emiridir. Üstelik Şah'ın ordusunda bir tek (Fars) neferi de yoktur. Bu kavgalarda "İran" tabiri ancak bir zemin ve bir coğrafya ifade etmektedir.

Devlet mefhumu ve milliyet şuuru bu derece sağlam ve köklü bir milletin dış tehditler icat ederek birleşme duygusu uyandırmaya da ihtiyacı olmamıştır; onun için Türk Milliyetçiliği saldırgan da değildir.

Türk devletinin ilkesi ve Türk milletin ulküsü cihan sulhu ve Nizam-ı âlem temelinde tecelli etmiştir,

Nizam, adalet ve barış ulküsü ile cihat eden bir millet şüphesiz başka kavim, din ve ırklara düşmanca davranamazdı, onun için de davranmamıştır.

Katliam (jenosit) Türk tarihinde mevcut değildir, İspanya'dan kovulan Yahudi, ülkesini kaybeden Polonyalı, mezhebi horlanan Rus (Malakan⁴⁹) Osmanlı Türk devletine sığınmış, himaye ve adalete mazhar olmuştur. Böyle bir tarihin eseri olan Türk cemiyetinde başka din veya ırka mensup kimseleri imha etmek gibi bir düşüncenin tatbiki mümkün değildir. Binaenaleyh Türk milleti içinden bir "Nazi" hareketi doğamaz, kafasını taklide kaptırmış üç beş kişi çıkarsa, onlar da gülünç olmaktan başka bir netice elde demezler.

49 **Malakanlar:** Rus Çarı Deli Petro'nun uygulamalarına karşı çıkarak oluşturulan, bir dinî hareket ve yaşama tarzı olan Molokanizm'i bir hayat felsefesi olarak kabul eden insanlardır. Molokanizm, Ortodoks Kilisesi'nden ayrılmış bir tarikattır. 28 Mart 1805 yılında başlayan bu ayrılış, 22 Mart 1809 yılına kadar sürdü. Saratof ve Dambuğ bölgelerinde yaşayan Malakanlar o dönemlerde Ruslar'la bir anlaşmazlığa düştüler. Ruslar'ın inancına göre, haftada sadece iki gün süt içme geleneği vardı. Malakanlar ise; bu inanca itiraz ederek haftanın her gününde süt içilebileceğini savunuyorlardı. Rusçada Moloko kelimesi süt anlamına gelir. Molokan da bu kelimeden türetmiştir. 1682 yılında Ortodoks Kilisesi'nden bu sebeple ayrılan bu insanlar önce Kafkasya'nın kuzeyine daha sonra da Osmanlı ve İran sınırları boyunca Tiflis, Erivan ve Bakü eyaletlerine yerleştirildiler.

1876-1877 Osmanlı-Rus Savaşları'nın ardından, Ruslar tarafından Kars'a yerleştirilen bu insanlar uzun yıllar burada kaldıktan sonra başta ABD ve Avustralya olmak üzere diğer ülkelere gittiler.

Türk Milliyetçiliği her çeşit taklitten arınmış, kendi cemiyetinin değerlerine bağlı ve o değerleri geliştirici bir harekettir. Özentiyeye ihtiyacı yoktur.

XVIII. asırda Türkler arasında dolaşmış bir İngiliz, şöyle yazıyor:

“Türklerle aslında ikide bir çatışıyoruz, üstelik dinlerimiz de birbirine karşıt ama bana öyle iyi davrandılar ki doğrusu utandım. Herkes güler yüzlüydü. Herkes dostluklarını hareketleriyle, fakat biraz da yukardan bakarak ortaya koymak istiyordu.”

Türk milletinin vasfı budur; vakarlıdır, bencil, menfaatçi ve korkak olmadığı için, gaddar, saldırgan ve zalim değildir. Onun için de faşizm ve nazizmin yerleşmesine bizim cemiyetimizde imkân göremiyoruz.

Buna rağmen hâlâ komünistler, orta solcular ve dikta hayranları, faşizm, nazizm ve gericilik diye olmayanı ilânda devam ediyorlar.

Bir takım zaptiye kafalı yöneticiler de bu yaygaraları benimseyerek umacı yaratma gayretkeşliği gösteriyorlar. bu oyunlara düşmekten kaçınmalıdırlar.

Bu ithamlar o dereceye vardı ki, komünistler Ordu ve Kuvvet Kumandanlarına, eski Başvekil Erim'e⁵⁰, Genelkurmay Başkanına,

50 **Nihat Erim:** 1912 yılında Kocaeli'nin Kandıra ilçesinde doğdu. Orta öğretimini Galatasaray Lisesi'nde tamamladı. 1936 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1936-1939 arasında Paris Hukuk Fakültesi'nde doktora yaptı. 1939'da doçent olarak Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kamu hukuku öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. 1941'de profesörlüğe yükseldi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki kamu hukuku derslerine ek olarak Siyasal Bilgiler Fakültesinde devletler hukuku dersleri verdi. 1943'te Dışişleri Bakanlığı Hukuk Danışmanlığı görevini yürüttü. 1945'te San Francisco'da Birleşmiş Milletler'in kuruluş konferansına katılan Türk delegeleri içinde yer aldı. 1946 Seçimleri'nde Kocaeli'nden bağımsız milletvekili seçildi. Kısa süre sonra CHP'ye girdi. 1948-1950 arasında Bayındırlık Bakanlığı, Başbakan Yardımcılığı yaptı. 1950'de CHP muhalefete düşünce partinin organı olan *Ulus* gazetesinde yayın danışmanı ve başyazar olarak görevlendirildi. *Yeni Ulus* ve *Halkçı* gazetesini çıkarttı.

Başbakan Adnan Menderes'in isteği üzerine Kıbrıs Cumhuriyeti anayasasının hazırlanışında görev aldı. 1961'de CHP milletvekili olarak tekrar TBMM'ye girdi. Daha sonra CHP'den ayrılarak Cumhuriyetçi Güven Partisi'ni kuran Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu'yla birlikte muhalefet etti. 12 Mart 1971 Muhtırası'nın ardından CHP'den ayrılması şartıyla hükûmeti kurmakla görevlendirildi. 26 Mart 1971'de kurduğu partiler üstü Birinci Erim Hükûmeti 29 Mart – 3 Aralık 1971, Yeniden hükûmeti kurmakla görevlendirildi; kurduğu 34. Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti (ikinci Erim Hükûmeti) 11 Aralık 1971-17 Nisan 1972 tarihleri arasında görev yaptı. 1977'ye kadar Cumhuriyet Senatosu'nda kontenjan senatörü olarak görev yaptı.

Cumhurbaşkanına da aynı sıfatları taktılar. Hatta orta-sol partinin bir ileri geleni, başka bir ileri geleni için gerici dedi. İnsanı şaşırtan şey bu ithamlar değil, bu ithama uğrayanların gerçeği idrak etmeyip, birbirlerine aynı suçlamada bulunmaya devam etmeleridir.

Böylece sola karşı mücadeleye girişen kuvvetlerin sıklet merkezi dağılıyor, sol nisbî bir ferahlık kazanıyor, şimdilik güdülen başlıca gaye de budur.

Biz Türk milliyetçileri olarak, bu yalan ve iftiraları, kötü niyetli olarak bize yapıştırmak isteyenleri, maskelerini düşürerek gerçek yüzleriyle Türk milletine tanıtacağız. Türklüğün her çeşit tutsaklık zincirinden kurtulması, yükselmesi hareketini azimle yürüteceğiz. Eskiden olduğu gibi ilimde, teknikte, medeniyette ve refahta dünya milletlerinin en ön safına çıkmış Büyük Türkiye'yi en kısa zamanda gerçekleştireceğiz.

Komünizme Karşı Milliyetçilik

Türkiye bugün doğudan komünist emperyalizmin, batıdan kapitalist emperyalizmin tesiri altında bulunmaktadır. Maddecî görüşün bu iki sisteminden komünizm; Türk milletinin büyük bir kısmını esir olarak tutmakta, topraklarını gasp etmiş bulunmaktadır. Türk'e ezelden beri ters gelen bu sistem ve onun dünyadaki baş uygulayıcısı Sovyet Rusya'nın Türkiye'deki emelleri bilinirken, bugün yurdumuzda bu kuzey düşmanımıza yakınlık göstermek isteyen ve onun sistemini savunanlar vardır. Türk milleti tarihte hiçbir zaman maddecî bir görüşe saplanmamıştır. İslâmiyetle müşerref olduktan sonra ise böyle sistem ve düşüncelerle daima mücadele etmiştir.

Bugün komünistler milletimizi birbirine düşman kutuplara ayırmak çabası içindedirler. Bu bozguncu ve fesatçıların halkımızı birbirine küstürmesine, birbirine düşürmesine müsaade etmeyeceğiz.

Uzun zamandan beri, anayasamızın getirdiği geniş hürriyet havası alabildiğine kötüye kullanılmaktadır. Bilhassa aşırı uca mensup bazı kimseler çok hatalı ve gerçeklere uymayan bir hava tutturmuş bulunuyorlar. Bunların kin ve garez saçan bölücü, yıkıcı propagandalarının başlıca hedefi, Türk gençliği, Türk köylüsü ve Türk işçisidir. Memleketin

19 Temmuz 1980'de İstanbul Dragos'taki evinin yakınındaki bir deniz kulübünde Dev-Sol militanları tarafından silâhlı saldırı sonucu öldürüldü.

içinde bulunduğu yoksul ve bakımsız durumun elverişli olması da cesaretlerini arttırıyor. Biliyoruz ki Türkiye iktisaden güç durumdadır. Halk yoksul, sermaye insafsız ve şuursuz, emek mustarıptır. Sosyal adalet edenle edilenler arasında derin bir güvensizlik uçuşumu vardır. Bu yetmiyormuş gibi, çıkarıcı ve hırslı politikacılar büyük halk kitlesini iki düşman kampa doğru zorla sürüklemektedirler.

Bu hâlden sıyrılmak, ayrı partilerde ve ayrı saflarda da bulunsak birbirlerini seven, sayan vatandaşlar olarak yan yana ve içice yaşamayı temin etmek için yeni çareler, yeni tedbirler içinde olmalıyız.

Aşırı solcular: “Sistem bozuktur, bu sistemle çağdaş uygarlık düzeyine ulaşamaz, tek çıkar yol, kol ırgatlarının hâkim bulunacağı bir idare kurmaktır...” diyorlar. Fakat bununla neyi, nasıl çözebileceklerini söylemiyorlar. Bu iddiayı ortaya atanların hiçbirisi kol ırgatı olmadığı gibi, işçi ve köylülerimizin fakir ve yoksul yaşama muhitleri, içinden yetişmiş veya bu çevrelerde yaşayarak halkın ıstıraplarını paylaşmaya yanaşan kimseler değillerdir. Çoğu İstanbul ve Ankara’nın konforlu muhitlerinden fakir halk muhitlerine hiçbir zaman uğramayan ve aylık kazançları da on binlerin üstünde olun kimselerdir. Her akşam toplantı yerleri Ankara ve İstanbul’un meşhur lüks otelleridir. Bu insanlar revaçta ve itibarda olan her düşünce ve temayülün içinde ve hatta ön safında olma gayretindedirler. Daima aşırılığı savunurlar. Maksatları normali zedelemek ve işleri şirazeden çıkarmaktır. Bunlar ildığıne fanatik ve tenkide hiç tahammülleri olmayan kimselerdir. En küçük bir tenkit karşısında ileri sürdüğümüz fikirleri, fikirle karşılayacak yerde, iftira ve tezvirlerle başvurarak, düşünen kafaları yıldırarak susturmak gayretine koyulmaktadırlar. Yetişmiş, kültür ve ilim sahibi, düşünen aydın kimseleri susturma gayretine koyulmaktadırlar. Onlar için düşünen kafalar değil, kol ırgatlığı her şeyin üstündedir. Hâlbuki bizler medenî ve meslekî iş bölümünün ve cemiyet hayatının zaruri kıldığı zümreleşme ve sınıflaşmaların bir istismar ve tahakküm hiyerarşisine hak kazandırmadığı iddiasındayız. Bizler ister kol ırgatı, isterse fikir ırgatı olsun, bütün çalışan insanların haklarının mukaddes bulunduğu ve bu hakların korunması gerektiği iddiasındayız. Bizler, bir milletin, bir devletin hayatının idaresinde, cemiyet faaliyetlerinin düzenlenmesinde ilim ve kültür sahibi, milliyetçi aydın kişilerin asıl söz sahibi olması ve önderlik etmeleri gerektiği iddiasındayız. 450 kişilik parlamento üyeliği için gösterdikleri adayların 291’inin kol ırgatı bulunduğunu iddia ederek

övünenlerin tutumlarının yurt menfaatlerine aykırı olduğunu söylüyoruz. Bugün memleketteki kol ırgatlarının sayısı iki milyon civarındadır. Bu da genel nüfusun 1/20'si demektir. Eğer her sınıftan insanın parlamentoda temsilcisi bulunması istenmekteyse nihayet kol ırgatı temsilcilerinin 30 kişi civarında olması gerekir. Hâlbuki aşırıların iddiaları ve hareketleri memleketi tek bir sınıfın; tahsil, kültür bakımından da devleti idareye hazırlanmamış olan kol ırgatları sınıfının diktatörlüğü altına koymak istediklerini göstermektedir. Biz buna karşıyız. Memleketimizin kalkınması ancak her şeyden önce aydın kafaların söz sahibi olmasına bağlıdır.

Bu bakımdan, komünizmle yurdumuz içerisinde mücadele etmek başta gelen bir vazifemizdir. Memleketi böyle bir yola sürükleyecek kimseler ve tutumların karşısına dikileceğiz. Onların yalan ve iftiraları bizi yıldırılmaz. Türk milletini kudretli, refahlı, medenî bir duruma yükseltme yolunda her engeli aşacağız.

Beynelmilel Komünizm ve Anarşik Faaliyetler

Beynelmilel komünizm, içerdeki satılmış hainlerle bağımsız son Türk devletini yıkmak istemektedir. Millet ve vatan bütünlüğümüze kasteden bu hain eller mutlaka kırılmalıdır. Bu amaçla, milliyetçi bütün güçlerin millî bir ülkü etrafında toplanması şarttır. Küçük, tutarsız parti çıkarlarını bir tarafa bırakıp, Bizans entrikalarından vazgeçip, Türk milliyetçilik ülküsüne sımsıkı bağlanmak vakti gelmiştir. Türklük ülküsü, milliyetçilik şuuru, her müessesenin tavizsiz bir şekilde uygulayıp savunacağı bir ideoloji olmalıdır.

Milletlerarası komünizmin uşağı, hain, satılmış anarşistler, Türk'ün ebedî vatanı bu ülkeyi parçalamak, bölmek, komünist bir toprak hâline getirmek istemektedir. Ülke, basit bir toprak, ruhsuz bir coğrafya parçası değildir. Ülke, ataların, çocuk ve torunlarına, tarihin binlerce yıllık seyri içinde millet denilen büyük varlığın devamı için kan ve ruhlarıyla meydana getirip emanet ettiği kutsal vatanıdır. Görevimiz, bu cennet vatanı korumak, kollamak, gerektiğinde onun için ölmektir. Zira, şairin belirttiği gibi, **“Toprak, eğer uğrunda ölen varsa, vatanıdır”**. Asla unutulmamalıdır, Türk vatanı, her çeşit emperyalizmin dış ve iç güçlerin göz diktiği, bölmek istediği jeopolitik ve jeostratejik bir önem taşımaktadır. Orta Doğu'nun son yıllarda milletlerarası politikada kazandığı önem

göz önüne getirilecek olursa, Millî Misak içindeki Türk Vatanı'nın önemi daha kolay anlaşılabilir.

“Tam bağımsız Türkiye” sloganı altında anarşi yaratan komünistlerin gerçek niyeti, Türkiye'yi NATO'dan ayırıp, Varşova Pakti⁵¹ içinde Rusya'ya bağlamaktır. Biz, her ülkenin millet ve toprak bütünlüğüne saygı duyuyoruz. Fakat, kendisiyle her devirde iyi komşu-luk ilişkileri kurmak istememize rağmen, Rusya, gerek Çarlık devrinde ve gerekse bugün komünist ideoloji içinde devamlı olarak gözünü Anadolu'ya çevirmiştir. Tarihe “Çar Petro'nun Vasiyeti”⁵² diye geçen vasiyetnamenin

51 **Varşova Pakti:** Demirperde diye bilinen devletlerin 14 Mayıs 1955'te aralarında yaptıkları yirmi yıllık bir antlaşma. Varşova'da Arnavutluk, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Bulgaristan, Macaristan, Polonya, Romanya, Çekoslovakya ve Rusya toplanarak sözleşme imzaladılar. Paktnın gayesi; müttefiklerin birine saldırıldığı takdirde diğer üyelerin askerî kuvvet kullanmak da dâhil olmak üzere gerekli her yardımı yapması. Arnavutluk Pak'tan 1968'de ayrıldı. Antlaşma müddeti 1975'te bittiğinden bu tarihte 10 sene, 1985'te de 20 sene daha uzatıldı.

İkinci Dünya Harbi sırasında Almanya'nın yenilmesi için Rusya, müttefiklerinden geniş yardım ve müsamaha gördü. Büyük kayıplar veren Rusya'nın dünya hâkimiyetini düşünmeyip kendi yaralarını saracağı tahmin edilmişti. Dünya hâkimiyeti kurmak isteğinden hiçbir zaman vazgeçmeyen Ruslar, Tahran ve Yalta Konferanslarında müttefiklerini oyaladıysa da 17 Temmuz 1945 Postdam Konferansında niyetlerini açıkça ortaya döktüler. Böylece Batı ile olan münasebetlerinde derin görüş ve anlayış farkları ortaya çıktı. Romanya, Çekoslovakya, Bulgaristan, Macaristan, Doğu Almanya'da komünist idarelerin arka arkaya kurulması Rusya'nın düşüncelerinin tatbikatı olarak görüldü. Bu devletlerle ayrı ayrı saldırmazlık pakti imzaladı. Batı devletlerinin 1949 Kuzey Atlantik Paktnı imzalamalarının arkasından Rusya da peyk devletleriyle müşterek ordu kurmanın hazırlıklarına girdiler. 1951-1952 yıllarında Doğu Bloku peyk devletleri Rusya ordusu düzenine girdiler. Batı Almanya'nın 1955 yılında NATO'ya girmesiyle Doğu Avrupa ülkelerinin bütünlüğünü korumak mecburiyetinde olduklarını söyleyen Rusya, Varşova Paktnı kurdu. Askerî gayelerle kurulan bu paktnın sevk ve idaresi tamamen Rusya'ya aitti. Peyk devletler bu antlaşmaya zorla iştirak etmekteydiler. Macaristan ve Çekoslovakya'da olan hâdiseler, bunların kanlı olarak bastırılması bu baskının neticeleriydi.

Paktnın en büyük organı siyasi danışma komitesiydi. Komite, tam teşkilâtli olarak, üye ülkelerin Komünist Parti Genel Sekreterleri, Hükûmet Başkanları, Dışişleri ve Savunma Bakanlarından meydana geliyordu. Bu komite Moskova'daydı. Batı ile herhangi bir harp hâlinde paktnın silâhlı kuvvetleri Sovyet Yüksek Komutanlığının harekât kontrolünde bulunurlardı. Güç dengesi bakımından Varşova Paktnının asker sayısı NATO'dan bir milyon fazlaydı. Komünizmin çöküşünden, SSCB'nin dağılmasından sonra 1Temmuz 1991 tarihinde Varşova Pakti tarihe karıştı.

52 **Çar Petro'nun Vasiyeti:** Çar I. Petro'nun (1672-1725) 1738 yılında açıklanan, 1725 yılında yazdığı vasiyetnamesi:

Bütün evlatlarım, birbirini takiben, Avrupa ülkelerinde hükümran olacaktır., zira Avrupa'nın bütün devlet kuruluşları köhnemiş ve ihtiyarlamıştır.

Fakat Rus Saltanatı inkişaf hâlinindedir, biz bu inkişafı aklımızla bulmuşuz. Gelecek nesillerimizin elinde bir “talimat” niteliğinde olsun diye, ben “Vasiyetnamemi” aşağıdaki vasiyet şeklinde yazdım.

1-Rus devleti daima dengeli savaş şartları hazırlamalı ve bu hazırlığın Rusya’nın terakkisine sebep olması için çalışmalıdır.

2-Savaş dönemlerinde Avrupa’dan mümkün olduğu kadar harp sergerdelerini, sulh zamanında ise, ilim adamlarını Rusya’ya celbetmeli.

3-Avrupa ülkeleri arasında fitne-fesat türetmek, aralarında ziddiyet yaratmak ve bu işte onlardan biri ile işbirliği içinde olmak lazımdır. Özellikle Alman halkı arasındaki kaynaşma ve kargaşalıklarda faal bir yer tutmaya çalışmalı. Zira onlar bizimle hemhudut ve bize bitişiktir.

4-Polonya’da kargaşalık çıkarmalı, onların ileri gelenlerine cimrilik etmeden rüşvet verip güçlerini bozmalı, devlet işlerine darbe vurmali, Moskova’dan asker götürüp orada yerleştirmeli. Eğer başka devletler bizim bu tedbirlerimize itiraz ederlerse “sus payı” olsun diye Polonya’dan bir parça koparıp onlara da vermeli, iş tamam olduktan sonra ise, o parçayı da geri almalı. Rus saltanatını muhkemleştirmeli.

5-İsveç ve Norveç ülkelerinde mümkün olduğu kadar bir dayanak mıntakası elde etmeli. Çünkü onların Valileri elimizde olurlarsa, İsveç ve Norveç’in Danimarka’ya düşmanlık tohumu serpmelerini temin etmek daha kolay olacaktır.

6-Rusya asilzadeleri daima Alman asilzadelerinden, nüfuslu şahsiyetlerinden, valilerden, rütbe sahiplerinden kız almayı unutmamalıdırlar. Zira onların bu şekildeki akrabalığı bize daima fayda sağlar.

7-İngiliz hükümeti ile birlik olup temasları sıklaştırsın. Çünkü ticarette ve devlet idaresinde bu bize faydalı olur. Gemi inşaatı için gerekli bütün malzeme onlardan alınacaktır. Bu temas hem silah, hem de gemicilik için çok faydalıdır.

8-Rusya devletinin hududu Avrupa’nın şimalinden Baltık denizine, güneyde ise Karadeniz’e kadar olmalıdır. Bu durumu korumak ve Rus serhaddini genişletmek evlatlarımızın vazifeleridir.

9-Rusya devletini, dünya devleti yapabilmek için, onun başkentinin, Asya ve Avrupa hazinelerinin anahtarı olan İstanbul olması lazımdır.

Acele ve noksansız olarak çalışıp, İstanbul’un batı topraklarına sahip olmak gerekir. Şüphesiz ki İstanbul’a sahip olan Şah, dünyada ilahi şah olacaktır.

Bu maksadın hedefine ulaşabilmesi için, daima Türkiye ile İran arasına fitne-fesat tohumları ekmeli, kavga ve savaş çıkarılmalıdır.

Bu iş için Sünnî ve şii mezhepleri arasındaki ihtilaflar en keskin silâh ve yenilmez ordudur.

Rusya’nın nüfuzunu Asya’da yaymak için Sünnî şii ihtilafları en iyi vasıttadır. Türkiye ile İran arasındaki muvazeneyi öyle bozmak lazımdır ki (fitne-fesatla) onlar birbirleri ile hiçbir zaman anlaşmasınlar.

Hem İran, hem de Türkiye’nin Avrupa halkları ile temas etmesine imkan vermemeli. Eğer bu ülkelerin Müslümanları gözlerini açıp hukuklarını anlayacak olurlarsa, o bize büyük bela olacaktır.

Hem Türkiye’nin hem de İran’ın din adamlarını elde etmek ve onlar vasıtası ile Sünnî-Şii ihtilaflarını kızıştırmak lazımdır.

İslam akidesini Asya’dan uzaklaştırmak, Hristiyan dini akidesini ve medeniyetini oralarda ciddi bir şekilde tebliğ etmek ve yaymak zaruridir.

Gizli tutulsun

Bizim âlimlerimizin bugüne kadar devlet işlerine müdahale etmesi, Rusya devletinin terakkisine mani olmuştur. Ben kendi salahiyet ve istiklalimi kullanarak, onları devlet işlerinden uzaklaştırdım. Ruhanîlerin devlet işlerine müdahale etmelerini reddettim, şimdi onlar sıradan birileri gibi elleri ve kolları bağlı kalmıştır.

Ben bunu çok büyük bir riski göze alarak yaptım. Ruhanîlerin devlet ve millet işlerinden ellerini çekip, yetkilerini kiliselerde yalnız dini görev yapmakla sınırlandırdım.

Bunlara ilaveten, çeşitli tedbirler de almak lazımdır ki, İran ülkesi her geçen gün biraz daha parasız pulsuz ve ticaretsiz kalsın. Hülâsa İran'ı daima gerilemeye sevk etmeli, bağlı durumda tutmalı ki Rusya devleti onu istediği zaman zahmetsiz bir şekilde öldürmeğe kadir olsun.

Ama Türkiye devleti mahvolmadan İran'ın canını almanız tavsiye edilmez.

Gürcistan ülkesi, Kafkasya hattının yani İran'ın şah damanıdır. Eğer Rusya'nın tesellüd neşteri o damara yetişecek olursa, o zaman kalbinden zayıf kanı akacak ve onu öyle halsiz edecektir ki bin Eflatun dirilip gelse dahi onu ıslah edip sağlığına kavuşturamaz.

O zaman İran ülkesi Rusya çarlarına deve gibi muti olacaktır. Ve Türkiye'nin son alevi de sönecektir.

Maddi ihtiyaçlar bölgesi olan Türkiye'nin işini bitirdikten sonra, İran'ı zorluk çekmeden mahvetmek ve başını kesmek mümkündür.

Bunun için de siz, zaman kayıp etmeden Gürcistan'ı ve Kafkasya'yı zaptedip, İran'ın içte hakem durumda olan şahsiyetlerini kendinize hadim ve muti edeceksiniz.

Ondan sonra Hindistan'a kastetmeli. O memleket çok büyük ve geniş bir ticaret bölgesidir. Orayı ele geçirdiğiniz takdirde, İngiltere vasıtası ile elde edilen gelir evvelkinden çok, Hindistan'dan ihraç olunacaktır.

Hindistan'ın anahtarı Türkiye'nin Payitahtıdır.

Gidebildiğiniz kadar Kırgız, Hive ve Buhara sahraları tarafından ilerleyin ki hedefiniz size yaklaşmış olsun. Zaman kayıp etmeyin, aynı zamanda telaş ve acele etmekten imtina edin.

Avusturya devleti ile zahiren dost olmalı. Fakat öyle bir tedbir almalı ki Alman ve Avusturya gitgide güçlerini kaybetsinler.

Türkiye'yi Avrupa'dan ayırmalı (uzaklaştırmalı) ve bu işbirliğinden Avusturya' da fayda temin etmeli. Bu işte iki yol var: Biri Avusturya'yı başka bir yerde meşgul etmek, biri de

Avusturya'ya Türkiye topraklarından öyle bir parça vermeli ki bilahare onun Avusturya'dan geri alınması kolay olsun.

10-Yunanlılara sulh ve dostlukla muamele etmeli, savaş zamanı onlar size yardım ederler, zira Yunanlılar Türkiye'den daima zarar görmüşlerdir.

11-İsveç, Norveç, Türkiye, İran ve Polonya'yı istila ettikten sonra İtalya ve Fransa ile müttefik olup temas kurun. Eğer onlardan hiç birisi dostluğumuzu kabul etmezse, o zaman bir fırsatını bularak, o yer ve ülkeleri mahvediniz. Bu yerleri ele geçirdikten sonra dünya hâkimi olursunuz.

12- Eğer yukarıda belirtilen ülkelerden herhangi birisi muharebeyi kabul etmezse, öyle bir tedbir almak gerekir ki bu iki hükümetin (İtalya ve Fransa) arasında fitne-fesat yaratabilsin. Bu suretle zamanla onlardan biri ortadan kalkarak harap olacaktır. Geri kalan hükümetleri talan edip zahmet çekmeden bütün Avrupa üzerinde hükümanlık kurarsınız. İşin sonunda diğer ülkelerin hepsini kendi memleketinize ilhak edip bütün dünyaya sahip olursunuz.

9. 11. ve 13. maddeleri Çarlık Rusyası'nın bu emelini açıkça ortaya koymaktadır.

Adı geçen maddelerin Türkiye ile ilgili kısımları aynen şöyledir: Madde: 9 — "İstanbul ve Hindistan'a doğru mümkün olduğu kadar genişlemeli ve ilerlemeliyiz. Kim bu noktaları bir defa eline geçirirse, dünyanın hakikî hâkimi olur. Bu gaye için, devamlı olarak ilk defa Türkiye ile ve müteakiben de İran'la aramızda anlaşmazlıklar yaratmalıyız... Madde: 11 — "Türkiye'nin Avrupa'dan atılmasına Avusturya'nın alâkasını çekmek ve İstanbul'u ele geçirme hususundaki kıskançlığını... bertaraf etmek mecburiyetindeyiz." Madde: 13 — "İsveç elimize geçip, Polonya boyunduruğumuz altına girdiğinde; İran ortadan kalkıp, Türkiye işgal edildiğinde ayrı ayrı ve gizlice önce Versailles Sarayına ve sonra Viyana Sarayına dünya hâkimiyetini bölüşmek üzere teklifler yapmamız lâzımdır..."

Rusya, Çarlık devrinde, dünya hâkimiyetini kurmak, sıcak deniz ve iklimlere sahip olabilmek için kendisine ülke ve milletiyle büyük bir engel olan Türkleri ortadan kaldırmak amacıyla, bize 13 defa savaş ilân etmiştir. Dünya hâkimiyetini kurmak, Türkiye'yi ortadan kaldırmak amacı, 1917 komünist ihtilâlinden sonra da Sovyet hükûmetleri tarafından takip edilmiş, 1945'te ülkemizden toprak (Kars, Ardahan, Marmara boğazlarında üs) istendiği gibi, Ankara'da kendisine dost ve güvenilir bir hükûmet de istenmiştir. Ankara'daki hükûmetin "dost ve güvenilir" olabilmesi için, Sofya, Prag ve Bükreş'teki hükûmler gibi olması söylenmiştir. Bu küçük açıklama, Sovyet emperyalizminin Türkiye hakkındaki emellerini herhâlde gösterebilmiştir.

Son beş altı yıl içinde yurdumuzda çok ciddi ve acıklı olaylar meydana geldi. 12 Mart 1971'de Türk Silâhlı Kuvvetleri tarafından verilen muhtıra, millet hayatında yeni bir safha açtı. Bu arada komünizme, bölgeciliğe ve bölücülüğe kaymış olan pek çok genç ve okumuş kovuşturmaya uğradı. Silâhlı çeteler kurularak partizan savaşlarına girildi. Memleketimizde misafir bulunan yabancılar taarruza uğradılar, kaçırıldılar ve katledildiler. Bunları yapanların bir kısmı, devlet kuvvetlerine silâhla karşı koydukları bir sırada yapılan çarpışma sonunda vurularak öldüler.

Gençlerin birçokları tutuklandı. Bunların tuttukları yolun ne kadar yanlış olduğu ve memleketimiz için zararlı, yıkıcı bulunduğu bellidir. Fakat gençler, yanlış dahi olsa, inandıkları bir ülkü için, hayatları dâhil

her şeylerini feda etmekten çekinmeyecek davranışlar göstermişlerdir. Memleketimiz için bu durum ne büyük acıdır ve Türk milleti için ne büyük kayıptır.

Niçin Türk milletinin yüzlerce genci ve bir kısım okumuşları vatan için zararlı olan bu yıkıcı akımlara ve hareketlere sürüklenmişlerdir... Niçin memleketin bu talihsiz çocukları Türkiye'yi bölgelere göre parçalayarak ayrı ayrı küçük devletler hâline sokmak ihanetine sapmışlardır? Niçin üniversitemizde yıllarca okuyup yetişmiş olan bu insanlar, "Ben Türk değilim, Müslüman değilim, Türkiye diye bir varlık tanımıyorum" şeklinde ifadeler vermişlerdir!..

Yurdumuzun evlâtları olan bu gençler üniversiteye gelmeden önce, aile yuvalarında bulundukları zamanlarda, bu kötü ve yanlış fikirlere sapmış değillerdi. Hattâ birçokları gerçek manada vatansever ve milliyetçi idi. Bunların millet için kaybolmalarının sebebi memleketimizin birçok yıllardan beri içine yuvarlandığı fikir ve inanç boşluğudur. İnsanlar inançla, ülküyle yaşarlar, mutlu olurlar ve yükselirler. İnancı ve ülküsü olmayan kimse kendisini boşlukta bulur ve sadece içgüdülerinin tesiri altındaki olaylar içinde sürüklenir, davranışları ve hayatı tesadüflere bağlı kalır.

Yaşadığımız çağ her şeyden önce bir ideoloji ve kültür savaşı çağıdır. Kendi millî kültürünü geliştirme yoluna gitmeyen milletler ve kendi millî ülküsünü tayin edip, insanların bu ülküyle yetiştirme yoluna gitmeyen toplumlar, yabancı kültürlerin ve yabancı ideolojilerin esiri olurlar.

Türkiye'miz birçok yıllardan beri yabancı ideolojilerin ve yabancı kültürlerin taarruz ve istilâsına maruz bulunmaktadır. Yaşadığımız çağda düşman topu tüfeğiyle gelmeden önce, kültür ve ideoloji ile düşünce ve inanç hayatımızı ve sanat dünyamızı istilâ etmeye girişmektedir. Bunda başarı sağladıktan sonra düşman silâhlı kuvvetlerinin devletimizi ve vatanımızı ele geçirmesi basit bir meseleden ibaret kalır.

1917 yılından beri Rus emperyalizmi yeni bir örtüye bürünmüş ve yepyeni, aynı zamanda çok kuvvetli, hatta müthiş bir silâha sahip olmuştur. Bu silâh komünizm ideolojisi. Bu ideolojiyi Rus emperyalizmi, sömürmek istediği milletleri ve toprakları yutmak için ustaca kullanmış ve kullanmaktadır. Türkiye, devletler arasında sürdürülen gizli ve açık mücadelenin mihrakında bulunmaktadır. Bunun için yabancı kültür ve yabancı ideolojilerin en amansız saldırısının hedefidir. Türk milletini yok etmek amacı güden yabancı kültür ve ideoloji saldırıları hiç bir zaman

durmayacaktır. Yeni şekillere bürünecek, yeni metodlar uygulayacak, yepyeni insanlar ortaya sürecek, savaşını devam ettirecektir. Bunlara karşı koymak ve Türk milletini, Türk devletini sür'atle güçlendirmek için millî bir ideoloji ve millî bir kültür hamlesi ortaya konulmalıdır. Fikirler, ülküler ve inançlar silâh kuvveti ile polis gücü veya kaba kuvvetle hiç bir zaman ezilemez, önlenemez ve yenilemez. Fikir, ülkü ve inançlar ancak kendilerinden daha doğru, daha güçlü, daha üstün fikir, ülkü ve inançlarla yenilgiye uğratılabilirler. Türk milleti Türk milleti için her çeşit yabancı ideoloji ve kültür saldırısına karşı dayanılacak kuvvet, **Türklük ülküsü ve Türk Milliyetçiliği şuuru ile Türk Milliyetçiliği ideolojisi**dir.

Yabancı kültür ve ideolojilerin saldırılarından bahsederken yalnız komünizmi düşünmek eksik bir tutum olur. Türklüğün her alanda yükselmesini ve Türk milletinin güçlü bir toplum olarak, bağımsız bir kişilik içinde gelişmesini engelleyen her türlü yabancı kültür ve ülkü tesirini dikkate almak gerekmektedir. Yıkıcı akımlara, bölücü ve parçalayıcı propagandalara karşı korunmayı hedef alan reaksiyoncu bir tutumu benimsemek çok yanlış olur. En iyi savunma taarruzdur. Türklük ülküsüne ve Türk Milliyetçiliğine dayanan millî kültür gelişmelerini, yabancı kültür ve ideoloji saldırılarına karşı bir reaksiyon olarak değil, onları bastırarak şekilde yüksek ve asil inançlara dayanan bağımsız, güçlü ve hareket olarak düşünmek ve geliştirmek lâzımdır.

Milletler Mücadelesi ve Millî Doktrin

Tarih bir milletler mücadelesi tarihidir. Bu mücadelede zafere ulaşabilmek için, güçlü, her bakımdan kuvvetli bir millet olmak lâzımdır. Sosyal, siyasî ve iktisadî yapısını, millî şartlarına uydurmayan milletler bu mücadelede mağlup olmaya mahkûmdur. Büyük milletimiz, yüzyıllardan beri kökü dışarıda rejim ve ideolojilerle idare edilmeğe çalışılmaktadır. Millî olan bütün değerler yıkılmak istenmektedir. Amaç, teşkilâtçı ve büyük devletler kurucu bu milleti tarih sahnesinden silmektir.

Türkiye'miz, büyük milletimiz, yıkıcı ideolojilerin yatağı hâline gelmiştir. Bir yandan Batı kapitalizminin, diğer yandan Doğu komünizminin emperyalist uşakları, bu büyük milleti yıkmak için yarışa girmiştir. Onlara fırsat vermeyeceğiz. Bu fesat ve ihanet yuvalarına göz açtırmayacağız. Milliyetçi Türkiye'nin temeli atılmıştır. Fikri, düşüncesi

yüzde yüz Türk olan kafalar cepheye katılmıştır. Türkiye'nin en güçlü beyinleri safımızda yer almıştır. En güçlü hedefler, en dinamik ideoloji, en millî görüş çizilmiştir.

Bizleri milliyetçi Türkiye'ye götürecek temel hedefler, Dokuz Işık görüşünde gösterilmiştir. Bu hedefleri gerçekleştirecek sistem, milliyetçi toplumculuktur. İdeolojimiz, çağın en dinamik ideolojisi, Türk Milliyetçiliğidir.

Milletler mücadelesinde Türk milletinin muzaffer olabilmesi, devlet ve milletimizin yeniden teşkilâtlanması ile mümkündür. Bu teşkilâtlanmada, devlet yeni bir yapıya sahip olacaktır.

MİLLİYETÇİLİK VE CEMİYETÇİLİK

Çağımızın temel ideolojisi, milliyetçilik ülküsüdür. Bugün Afrika'yı, Güney Amerika'yı, Asya'yı ve hatta Avrupa'yı saran ideoloji, milliyetçiliktir. Anayasamız da başlangıç kısmında, birçok maddelerinde Türk milliyetçilik ülküsünü, devletin temel felsefesi saymıştır. Milliyetçilik ülküsü, Türk milletiyle bütünleşmek, Türk milletinin büyük, güçlü iktidarını kurmak ülküsüdür. Savunduğumuz milliyetçilik, insan sevgisine dayanan demokratik milliyetçiliktir. **Demokratik milliyetçiliği reddeden her sisteme karşıyız. Türk milletini sınıf veya mezheplere, halklara veya bölgelere bölen, Türk milletini "Türkiye halkları" sloganı altında parçalamak isteyen yabancı ideolojileri şiddetle reddederiz.** Totaliter sosyalizmin, komünizmin, sömürücü kapitalizmin ve her çeşit faşist sistemin amansız düşmanıyız. Milliyetçilik anlayışımız manevî şuurlanmaya dayanır. Millî sınırlarımız üzerinde Türklük şuuruna ermiş, samimî olarak "Ben Türküm" diyen herkes TÜRK'TÜR.. Milliyetçilik ve Türk'ün tayininde unsurlara, antropolojik ırkçılığa, mezhepçilik ve bölgecilğe inanmıyoruz. Nazist ırkçılığın, komünist halkçılığın, mezhepçiliğin, emperyalist coğrafyacılığın karşısındayız. Milliyetçilik ülkümüz, millî devlet fikrine inanır, her millî devletin, eşitlik ve bağımsızlığına, ülke ve millet bütünlüğüne saygı duyar, her türlü saldırgan ideolojiye, sosyalist ve kapitalist emperyalizme karşıdır.

Millî Bütünleşme

Milliyetçi Hareket, bütün davranışlarında, her türlü hareket ve düşüncelerinde bir tek gerçeği, bir tek sosyal değeri esas alır. Bu değer, Türk milletidir. Bu anlamda partimiz, mutlak fertçi ve sınıfçı sistemlere her zaman karşıdır.

Temel felsefemiz olan millet hâkimiyetinin ger çekleşebilmesi, milleti meydana getiren fertlerin, sosyal dilimlerin bütünleşmesine

ve kendilerini ilgilendi ren kararlara katılmalarına baēlıdır. Bir cümle ilo özetlemek gerekirse, ölkümüz, millî bütünleşme ölküsüdür. Millî bütünleşme, bir öлке üzerinde yaşayan insanların aynı millete mensup olma şuurı içinde siyasi, iktisadî ve harsî yönden birbirleriyle birleşip kaynaşmalarıdır. Millî bütünleşme hareketinde, bölünme yerine birleşme, farklılaşma yerine kaynaşma fikri hâkimdir. Atatürk, “Sınıfsız, imtiyazsız kaynaşmış bir milletiz” cümlesiyle millî bütünleşmeyi anlatmak istemiştir. Millî bütünleşme, belirli bir millete mensup olma inancının, millî şuurun doğmasıyla gerçekleşir Milleti meydana getiren fertlerin, sosyal dilimlerin ‘siyasî, ekonomik ve kültürel yönden büyük ölçüde farklılaştığı toplumlarda millî bütünleşmeden söz edilemez.

MİLLÎ SAVUNMA SİYASETİ

Bir milletin bağımsız, hür, güçlü ve müreffeh bir devlet hâlinde yaşaması en mutlu bir ülküdür. Yeryüzünde bugün medeniyetin çok ileri gittiği ve Birleşmiş Milletler Teşkilâtının bulunduğu bir gerçek olmakla beraber her milletin hayatı kendisinin alacağı savunma ve güvenlik tedbirlerine bağlıdır. Dostumuz ve bir kardeş memleket olan Pakistan'ın, yakın yıllarda uğradığı saldırılar ve başına gelenler göstermiştir ki her millet millî haklarını ve menfaatlerini koruyabilmek için kuvvetli olmaya ve kendi güvenliğini teminat altında bulundurmaya mecburdur. Böyle olmadığı takdirde ne Birleşmiş Milletler Teşkilâtı, ne İnsan Hakları Beyannamesi bir devletin bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü korumaya yeterli olamaz. Türkiye Cumhuriyeti olarak biz de kendi güvenliğimizi ve millî savunmamızı güçlü bulundurmaya mecburuz. Bugün modern silâhlar, araç ve gereçler çok ilerlemiştir. Sanayi gücüne, yüksek ilim ve teknik güce ihtiyaç göstermektedir. Milletimiz henüz ilimde, teknikte ve sanayide ileri gidemediği için millî savunmamızla ilgili araç ve gereçleri kendimiz yapamıyoruz. Bunları ya müttefiklerimizin yardımından elde etmek veya para ile satın almak zorundayız. Bugünkü ileri modern silâhlar ve araçlar ise çok pahalıdır. Fakat bir milletin bağımsızlığı ve hürriyeti her şeyden üstündür. Devletimizin korunması, vatanımızın bütünlüğünün güvenlik altında bulundurulması her fedakârlığa değecek bir husustur. Bunun için Türkiye kendi bulunduğu bölgede Sovyetler Birliği dışında bütün komşularından tek tek, millî savunma gücü bakımından üstün olmalı ve bu üstünlüğü devam ettirmelidir. Bunu yaparken iktisadî ve içtimâî kalkınmasını baltalamamanın yolunu da bulmak yöneticilerden beklenen bir görevdir.

Başkalarının iyi niyetine inanarak güven içinde yaşamak mümkün değildir. Türkiye'yi yönetenler geçmiş yıllarda ağır hatalar işlemişler ve Türkiye'nin millî güvenliğini ihmal etmişlerdir. Her şeyden evvel kendi silâhlı kuvvetlerimize dayanmak mecburiyetindeyiz. Sovyetler

Birliğin dışında kalan komşularımızın silâhlı kuvvetlerinden daha üstün kuvvetlere sahip olmak, Türkiye için değişmez bir millî siyaset, olmalıdır. Türk milletinin vasıfları ve Cumhuriyetin kuruluşundan beri izlenen barışçı tutum, Türkiye'ye kendisini diğer milletlere anlatmak hususunda yararlı bir faktördür.

Orta Doğu ve Uzakdoğu şaşırtıcı ve büyük olaylara gebe bulunmaktadır. Millî birlik ve beraberliği her şeyin üstünde tutarak iç siyaset kaygularının üstüne çıkmak ve millî varlığımızın, bütünlüğümüzün korunması için feragatli, sabırlı, vefakâr, olayların önünde giderek, büyük hamlelere girişmek zorundayız.

2 - ÜLKÜCÜLÜK

GENEL GİRİŞ

Ülkücülük batı dillerinden dilimize giren idealist kelimesiyle aynı olan bir anlam belirtmektedir. Ülkücülük veya idealizm insan kafasının içinde elde edilmesi, varılması en mükemmel, en güzel, kendisini mutlu edecek hedeflerin tasarlanması ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için arzu gösterilmesi ve çalışılması anlamını taşır. İnsanlar arasında idealistler yetişmeseydi, insanlık bugün dünyayı aydınlatan birçok alanlardaki yükselişlerini sağlayamazdı. Her gerçek, her fikir önce insanların kafasında hayal olarak doğar. İnsanlar hayal ederler. Hayal kurarlar. Bu hayalleri kendileri için iyi olan, kendilerinin özledikleri, elde etmekle mutluluk duyacakları bir takım istekleri, birtakım özleyişleri belirtir. İnsanlar hayalleriyle büyük ölçüde insan olurlar. İnsanlar hayalleriyle öteki canlılardan bir ayrıcalık gösterirler ve gerçekten insanlık vasfını kazanmış olurlar. İşte Ülkücülük de yani idealizm de insanların ve insan topluluklarının kendileri için varılması mutluluk sağlayacak, varılmasıyla en gelişmiş, en yükselmiş bir durum sağlayacak, bir hayalin düşünülmesi ve insan beyninde tasarlanarak şekillendirilmesidir.

Her toplumda idealistler vardır, Ülkücüler vardır ve Ülkücülerin, idealistlerin bulunuşu toplumlar için bir saadettir; büyük bir talihtir! Türk milleti için bizim düşündüğümüz ülkü nedir? Türk milleti için tasarladığımız ülkü nedir? Her şeyden önce Türk milletinin ahlâkta, maneviyatta, insanlık duygularında yüksek seviyede bulunması, yaşaması ve ilimde, teknikte dünyanın en ileri gitmiş varlığı hâline gelmesi ve ekonomik açıdan kalkınmış, tarımını modern tekniğe göre geliştirmiş ve modern sanayii kurmuş, refahlı bir toplum hâline gelmesi, Türk toplumu için bir Türk milliyetçisinin düşüneceği ülkünün esaslarından mühim bir kısmını teşkil etmektedir. Türk milliyetçiliğinin, Ülkücülüğünün sınırları içinde sade bunlar mı vardır? Sade bunlar değil başka düşünceler, başka hedefler de vardır. Bu hedefler Türk milletinin | merhamet dilenmeyecek,

lütuf dilenmeyecek bir duruma gelmesi, kendi gücüyle ayakta duran, kendi gücüyle varlığını koruyabilen ve sözünü dünyanın her yerinde saydırabilen bir varlık hâline gelmesi düşüncesidir.

Bunun yanı sıra Türk milletinin haklarını her zaman dünyaya tanıtabilmesi, dünyaya duyurabilmesi düşüncesidir ve yine bunun yanı sıra bütün Türklerin kölelikten, yabancıların buyruğu altında yaşamaktan kurtulması ve **self-determinasyon, yani kendi mukaderatına kendilerinin hâkim olması** kutsal prensibine göre, hepsinin bağımsız hâle gelmeleri, bağımsız olmaları Türk Ülkücülüğünün bir diğer görüşü, düşüncesidir. Bunun için millî doktrinin önemli bir ilkesi olarak Ülkücülüğü almış bulunmaktayız.

Türk milliyetçilerinin Ülkücülük tarifinin sınırlı içinde bulunacak görüşleri, fikirleri ancak genel olarak işaret etmiş bulunmaktayız. Türk Ülkücülüğünün aldığı düşünceler genel olarak belirtilmiş olan ilkelerden ibaret değildir. Ülkücülüğümüzün içerisinde her mesleğe mensup Türk milliyetçilerinin kendi mesleklerinde en ileri, en yüksek ve gerek kendi milletimiz için, gerek insanlık için en çok yararlı neticeleri elde etmek görüşü de yer alacaktır. Bir Türk milliyetçisi kendi toplumu için, kendi milleti için idealizmi daima göz önünde bulunduracak, bu genel idealizm prensipleri ile birlikte kendi sahası, kendi branşı ile ilgili çalışmalarında da bu temel ve genel mahiyetteki Ülkücülüğün esaslarına uygun, onunla bütünleşmiş bir hâlde kendi branşı ile ilgili Ülkücülüğünü de tespit edip güdecektir. Ülküler uzak hedeflidir, uzun vadelidir. Bir ülkenin hemen yarın gerçekleşmesi mümkün olmayabilir. Ülküler önümüzdeki yılları, önümüzdeki yüzyılları kapsayabilir. Ama ülke insanın kalbini aydınlatan bir ışıktır. Ülke, insanların yönünü tayin etmesini sağlayan bir kılavuzdur. Milletler için de millî ülke, milletin kılavuzu, milletin yolunu aydınlatan güneştir. Ülküsüz insan çamurdan bir varlık gibidir. Ülküsüz insan dümensiz, pusulasız gemi gibidir. Bunun için her Türk Milliyetçisi, her Dokuz Işıklı mutlakla Ülkücü olacaktır, mutlakla ülke sahibi bulunacaktır. Hem millî ülke sahibi olacaktır, hem insanî ülke sahibi olacaktır, hem de kendi mesleği ilgili Ülkücü bir kişiliğe sahip olacaktır ki, hem kendi mesleğinde başarılı, yararlı bir kişi olarak gelişsin, hem de mensup olduğu topluma, millete yararlı hizmetler yapsın, insanlığa yararlı faaliyetler gösterebilsin. Bunun için Dokuz Işık doktrininin çok önemli ilkelerinden olan Ülkücülüğe büyük değer vermekteyiz.

Ülkücüyüz! İnsanlık ailesi, yeryüzünde yaşayan bütün insanlar, millet denen ayrı ayrı üyelerin bir araya gelmesinden meydana gelir. Bir insan, insan olmak isterse, insanlığa hizmet etmek isterse, evvelâ kendi milletine hizmet etmeli, kendi milletini yükseltmeğe, kendi milletini mutlu kılmağa çalışmalıdır. Bunu yaptığı takdirde aynı zamanda insanlığa da hizmet etmiş olur. Çünkü bir insan kendi ailesini düşünür ve ona karşı vefalı kalırsa, insanlık duyguları en olgun seviyeye erişeceği için, kendi ailesi dışındaki insanlara karşı da yararlı ve vefalı olur. Bir insan kendi milletine faydalı olamaz, kendi milletine karşı bağlılık duymazsa, onun insanlığı düşünmekten bahsetmesi nihayet bir fantezi olur. İnsan, yetiştiği toprağı, yetiştiği milletin refahını, iyiliğini, saadetini ve şerefini temin etmelidir. Bunu yaptığı takdirde, o millet insanlığın bir parçası olduğu için, dolayısıyla insanlığa da hizmet etmiş olur.

Ülkücülüğümüz nedir? Ülkücülüğümüz, Türk milletini en kısa yoldan en kısa zamanda modern uygarlığın en üst seviyesine çıkarmak; mutlu, müreffeh hâle getirmek, bağımsız, hür, kendi haklarına sahip bir hayata kavuşturmaktır.

Kişilere hürriyet, milletlere istiklâl başta gelen prensiplerimizdendir. İnsanlar hür ve eşit haklara sahip olarak doğarlar. Kabiliyet ve görevlerinin dışında insanlar haklarına tam olarak sahip kılınmalıdırlar.

Toplum içerisinde insanlar şahsî liyakat ve kabiliyetlerine göre görevlendirilmeli ve bir sıraya konulmalıdır. Bütün bunlarla beraber, ayrımsız olarak herkese bir imkân eşitliği sağlanmalıdır. İmkân eşitliği derken mücerret anlamda bir eşitlik anlaşılmalıdır.

Bu Ülkücülüğümüz içine bu günkü sınırlarımız dışında bulunan Türklere ait herhangi bir şey girer mi?

Türk adı taşıyan herkes bizim sevgi ve ilgimizin çerçevesi içindedir. Bundan vazgeçemeyiz. Bu her milletin en tabii hakkı olduğu gibi Türk milletinin de tabii hakkıdır. Bu günün Birleşmiş Milletler Anayasası, yeryüzünde yaşayan her millete “kendi mukadderatına hâkim olma” (self-determinasyon) dedikleri prensibi kutsal bir prensip olarak ilân etmiştir. Bu gün Afrika’da yaşayan ve bu güne kadar hiç bir bağımsız devlet kuramamış olan Zencilere dahi, kendi mukadderatına hâkim olma (self-determinasyon) hakkı kutsal bir hak olarak tanınır ve bunların her biri yabancı boyunduruğundan, sömürgecilerin elinden kurtulup bağımsızlığını alırken, başkalarının boyunduruğu altında tutsak bulunan

Türklerin tutsaklıktan kurtulmasını istemek, dilemek, bunun için iyi niyetler taşımak, Türk olan herkes için en tabîi ve kutsal bir haktır.

Fakat biz Ülkücülüğümüzde daima gerçekçi olmayı ve girişilecek faaliyetlerde Türkiye'yi hiç bir zaman tehlikelere, risklere, maceralara sürüklemeyecek bir yol üzerinde bulunmayı esas kabul ederiz. Ülkücülüğümüz bir macera fikri değildir. Ülkücülüğümüz, Türk milletinin en kısa yoldan, en kısa zamanda modern uygarlığın en üst kademesine yükseltilmesi, müreffeh, mutlu bir hayata erdirilmesi, kendi gücüyle ayakta durabilecek bir hâle getirilmesi ve her çeşit korkudan, baskıdan uzak olarak, hür, müstakil yaşaması ülküsüdür. Bu ülkü aynı zamanda Türk olan herkese karşı ilgi ve sevgi göstermeyi, onların mutluluğunu dilemeyi ve onların mutluluğunu, Türkiye'yi risklere, tehlikelere maruz bırakmadan, bırakmaksızın, bırakmamak şartıyla sağlamaya çalışmayı içine alan bir Ülkücülüktür.

ÜLKÜCÜ HEDEF

Ülkücülük, “idealizm” demektir. Bizim ülkemizin hedefi Türk milletini en kısa yoldan, en kısa zamanda, başkalarına avuç açmadan çağlar üzerinden sıçrayarak çağdaş medeniyetin en ön safına geçirmek, ilimde, teknikte, medeniyette yeryüzünün en kuvvetli vatlığı hâline getirmek, Türklüğü yüceltmektir. Bütün Türklerin tutsaklıktan kurtulup hür ve bağımsız olması ülkemizdir. Ülküler adım adım gerçekleşir. Ülkülerin gerçekleşmesi yolunda birtakım hedefler vardır. Türk tarihinde bu hedefler her zaman olmuştur ve “KIZIL ELMA⁵³” sözüyle ifâde edilmiştir. “Kızıl elma” ülkü yolunda katedilmesi gereken mesafeyi, alınması gereken hedefi gösterir. Ülküler bir insanın ömrü içinde gerçekleşmeyebilir. Fakat milletin hayatı içinde bu hedeflere varılabilir. Şunu hatırdan çıkarmayınız ki, ülküsüz insan çamurdan farkı olmayan bir varlıktır.

Millî Devlet Ülküsü

Milliyetçi Hareket, millî devlet ülküsüne inanır. Millî Devlet, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan her Türk vatandaşını kucaklayan,

53 **Kızıl Elma:** Türk mitolojisinde Türkler ve de özellikle Oğuz Türkleri için üzerinde düşünülürken uzaklaşan ancak uzaklaştığı oranda cazibesi artan ülkülerdir. Türk devletleri için bir hedefin ve amacın simgesidir.

bağrına basan bir devlet biçimidir. Bizim gözümüzde, Türk milleti bölge, mezhep veya parti ayırımı gözetmeksizin bölünme kabul etmez kutsal bir bütündür. Millî devlet, vatandaşları bölge, mezhep farkı gözetmeksizin Allah'ın birer mukaddes emaneti olarak görür. Millî Devlet, her türlü, sosyal, ekonomik, siyasî imtiyazlara karşıdır. Millî Devlette, bölücülük yok, birlik bütünlük vardır. Milliyetçi Hareket, millî devlet ülküsü içinde kırk beş milyon vatandaşımızı bütünleştirecek, Türklük ülküsü ile yoğuracaktır.

Ülküsüzlük

Ülküsüzlük... “Neme lâzım, ben şurda çıkayım, şu fakülteyi bitireyim, şurda bir iş kurayım veyahut şurada bir memur olayım, şu dairenin başına geçeyim, paramı alayım, keyfime bakayım; başka düşünecek şeyim yok” dememelidir. Böyle olmaz! Bu milletin evlâtları kendi milleti için ülkü sahibi olacaktır. Bütün hayatını kendi milletin kalkınması, kendi milletin ileri gitmesi yönüne çevirecek ve yaşayışını buna göre ayarlayacaktır. Daima ülküsünün peşinde koşacaktır... Ülküsüz insan, ruhsuz ceset gibidir. Ülküsüz insan çamurdan farksızdır. İnsanları insan yapan; fikirleri, idealleri, ülküsü ve heyecanları, asil duygulan, asil inançlarıdır!

DENEMELERDEN SONRA TÜRKÇÜLÜK ÜLKÜSÜNÜN BUGÜNKÜ DURUMU

Türk Milliyetçileri olarak, milletimizin ve ülkümüzün geleceği üzerine düşünürken, daima geçmiş denemelerden yararlanmayı, müspet düşüncenin bir gereği sayarız. Fizik, kimya gibi müspet ilimler için laboratuvar ne ise, toplum meseleleri için de geçmiş denemeler aynı şeydir. Denenmiş ve sonucu olmayan tutumlarda ısrar etmek, akıl yolu olamaz.

Tanzimat sonrası bir fikir cereyanı hâlinde, Türk toplumunun aydın kesiminde ortaya çıkan Türk Milliyetçiliği, kısa zamanda gelişti. Başta Ziya Gökalp olmak üzere, pek çok fikir adamı Türk Milliyetçiliği ülküsü üzerinde çalıştı. Bugünün anlayışına göre bazı eksik yönleri olmakla beraber, Türk toplumuna hâkim tek fikir hâline geldi. Cumhuriyet dönemine böylece girildi. Büyük Kurtarıcı tarafından devlet siyaseti hâline getirilmek istenen Türk Milliyetçiliği, kadro ve zaman yetersiz-

liği dolayısıyla uygulamaya istenen şekilde konamadı. Türk milletinin sahibi olduğu fikir sisteminin, devlet ve millet hayatına hâkim, tutarlı bir siyasete esas olabilmesi için özünü ve hedeflerini en iyi şekilde kavramış, güçlü Ülkücü kadrolara ihtiyaç vardı. En mükemmel fikir, yetersiz ekiplerin elinde, zararlı neticeler verdiği gibi, çeşitli düşman çevrelerin de istismarına uğrar; sinsî emellere âlet yapılır.

1944'ün Anlamı

Atatürk'ün ölümünden sonra, devlet idaresinde değişiklikler oldu. 1938-1950 döneminde, bir yandan komünist cereyanlar güç ve cüret kazanırken, öbür yandan Türk Milliyetçiliğine ağır darbeler indiriliyordu. Dışa bağlı uydu politika dönemi de diyebileceğimiz bu yıllarda, İkinci Dünya Savaşının sonuçları, iç politika hayatımızı temelden etkiledi. Rusların başarı kazanmalarıyla birlikte, onlara şirin görünmek için, Atatürk devrinde devlet siyaseti hâline getirilmek Türk Milliyetçiliğine cephe alındı. Devletimizi idare edenlerin tarihe kara bir leke olarak sürdükleri meşhur “1944 Milliyetçilik Olayı” bu devrin, tehlikeli, yanlış, kanunsuz ve keyfî idaresinin tipik bir misalini teşkil etmektedir. O devirde, bugünkü gibi üniversitelerde solcu genç bulunmazdı. Bütün yüksek tahsil gençliği Türk Milliyetçiliği ülküsüne bağlı idi. Problem üniversiteye sızmış bir avuç Marksist öğretim üyesinin pervasızca yürüttüğü faaliyetlerden doğuyordu. Türk devletini yıkmak üzere silâhlı isyan hareketine girişen ve hâlâ iddiasından vazgeçmeyen komünist “eylemleri” 1944’lerde devleti idare edenlerin, bir avuç Marksist öğretim üyesinin yanında yer alarak Türk Milliyetçiliğine “Haçlı Seferleri” açmaları sonucudur. Bilindiği gibi tanınmış Türkçüler, memleketteki komünist yayılma hakkında tedbir alınmasını istedikleri için, hâpishanelere doldurulmuşlar ve âdeta “Vatan ihaneti” suçuyla yargılanmak istenmişlerdi. Daha muhakemeler başlamadan Millî Şef⁵⁴, 19 Mayıs 1944’te verdiği bir nutukla, Türkçüleri vatana ihanet etmekle suçlamış ve hepsinin hesabının görüleceğini ilân etmişti. Devlet adamlığıyla, hukuk ve kanun anlayışıyla asla bağdaşması mümkün olmayan bu zihniyet, bugünlere kadar daima Türkçülük fikrinin düşmanı olmuştur. Yetkili bulundukları sürede, devletin imkânlarıyla; Türk milleti bu emaneti ellerinden aldığı zamanda da, bulabildikleri bütün

54 **Millî Şef:** Dönemin cumhurbaşkanı İsmet İnönü.

imkânlarla Türk Milliyetçiliğinin aleyhinde faaliyet göstermişlerdir. Mili Şefin “Vatan haini” ilân ettiği Türkçüler, kendi idaresi sırasında ve her türlü baskılara rağmen askerî mahkeme önünde beraat etmişlerdi. Fakat Türkçülük düşmanı zihniyet, devlet radyolarında, okul kitaplarında her türlü resmî ve özel törenlerde söylenen nutuklarda kendini gösterdi. Âdeta, devlet eliyle devletin kuruluş felsefesi silinmek isteniyordu.

Denemeler ve Sonuçları

Türk Milliyetçiliğine 1944’te indirilen darbe; 1953’te, Türk Milliyetçiler Derneği’nin yurt sathına yayılmış 83 şubesinin keyfî ve şahsî endişeler sonucu kapatılmasıyla tekrarlandı. Türk Milliyetçilerinin omuzlarına basarak iktidar olanlar, işleri bitince, sırtlarını dönmüşler, hattâ amansız rakipleri İnönü’yle birleşerek, Millî Ülkü’nün burcu burcu tüttüğü ocağı söndürmüşlerdir.

Yakın tarihimizdeki sadece bu iki olay bize tutumuzu tekrar gözden geçirmek ve başımıza gelen felâketler karşısında tedbir almak zaruretini hatırlattı. Bu tarihe kadar Türkçüler, “Bizim siyasetle ilgimiz yoktur. Millî ülküyü nesillere vermek istiyoruz. Bizim meselemiz kültür ve fikir meselesidir. Bu ülküyü toplumuna mal ettikten sonra; devletin bütün idarecileri bu toplumdaki çıktığına göre, Türkçülük devlet eliyle tatbikat imkânına ulaşır.” demişlerdir. Bunun sonucu olarak da, dernekler kurulmuş, dergiler çıkarılmıştır. Büyük fedakârlıklarla dolu geçen bu dönemde, Türkçülük fikrinin, kendi öz teşkilâtıyla iktidar

olması düşünülmemiştir. Bu politika, Türkiye’nin kaderine hükmeden çevreler tarafından da âdeta devam ettirmek istenmiştir. Parti hükûmetlerinde milliyetçi tanınan bir veya birkaç kişinin yer alması ihmal edilmiştir. Geçmiş devir incelenecek olursa CHP ve DP iktidarlarında, partinin yüksek sevk ve idare heyetlerinde daima birkaç milliyetçi bulundurulmuştur. Böylece, Türkçülerin siyasete katılmaları, ferdî olaylara inhisar ettirmek istenmiş ve Millî Ülkü’nün teşkilâtlanarak devlet siyaseti hâlinde Türk milletinin önüne çıkması engellenmiştir.

1944 ve 1953 yıllarında devlet vasıta kılınarak indirilen iki darbe hareketinin, iktidarı hedef almadan güçlenmelerinin ve Millî Ülkü’yü devlet siyaseti hâline getirmelerinin imkânsız olduğunu gösterdi. Siyasî teşkilâtlanmaya gitmeyen fikir hareketleri, iktidarı elinde tutan güçler tarafından yakından takip edilmekte ve kontrollerinin dışına taşan bir

gelişme görüldüğü an, her türlü vasıta mübah kılınarak darbe indirilmektedir. O hâlde Türk Milliyetçiliği, iktidarı hedef alan yeni bir yol takip etmeliydi.

Bugün Türk Milliyetçiliğinin temel meselesi iktidar olmaktır. İktidar olmayan hiç bir fikir hedefine ulaşamaz. Salonlarda konuşulan bir fantezi hâlinde kalır. Milletin kaderine yön vermek iddiasında bulunan fikir sistemlerinin, iktidar olmaktan kaçınması, kendi içindeki bir çelişkinin ifadesinden başka bir şey değildir. Bu görüş ve düşünceyle Türk Milliyetçiliği ülküsüne siyasî bir teşkilât kazandırmış bulunuyoruz. Tanzimattan beri işlenen Türk Milliyetçiliği, olgun, mükemmel bir fikir sistemi hâline gelmiştir. Başka milletlerin iktidar olmuş milliyetçiliklerinden, daha fazla geliştirilmiş ve işlenmiş vaziyettedir. Millî ülkümüz, dünya ve memleket meselelerine tutarlı izahlar getirmektedir. Siyasî, sosyal, iktisadî, kültürel her meselede; güçlü, ilmî ve aydınlık görüşlere sahiptir. Onun için, yeni yeni buluşlar peşinde koşmak devri tamamlanmıştır. Türk Milliyetçiliği, bir ideoloji hâline getirilmiştir. Bundan sonrası; kudretli bir fikir sistemi hâlindeki Türkçülük ülküsünü, bütün memleket sathına yaymak ve Türk milletine, kendisinin asıl sahibi bulunduğu bu fikri tanıtmak gerekmektedir. Bunun için de; teşkilâtlanmak, kutsal sorumluluk uğrunda, birlik ve beraberlik şuuru içinde bütünleşmek ihtiyacı içindeyiz. Olgun, işlenmiş, mükemmel bir fikir sistemi hâline getirilmiş olan Türk Milliyetçiliğinin iktidar olmasının yolu budur. 1978 Türkiye’inde ana mesele, iktidar olmaktır. İktidar olmanın çaresi ise, teşkilâtlanmak, koordine olmak ve aynı hedef doğrultusunda maddî manevî güçlerimizi seferber etmektir. Herkesten daha fazla sorumluluk taşıyan Ülkücülerin, bu gerçekleri her şeyin üstünde görmeleri, mücadelelerini buna göre düzenlemeleri gerekmektedir.

Yolun yarısı çok gerilerde kalmıştır. Ufuklardan doğacak zafer müjdeleri yakınlardadır.

TÜRKÇÜLÜK VE TÜRK BİRLİĞİ

A- Türkçülük

Üzerinde iftiralarla, yalan ve yanlışlarla dolu münakaşalar yaparak fikir yürütmek, bilhassa 1944 ve sonraki yıllarda kötü bir âdet hâline

getirilmiş olan Türkçülük ve Türk Birliği ülküsü hakkında, bir inceleme yapmanın zamanı çoktan gelmiştir.

Türkçülüğün ve Türk Birliği ülküsünün, bir cürüm olarak kabul edilmesinden ve bu yolda büyük propagandalara girişilmesinden sonra, Türkiye’de Türk olmak ve Türkçülükten bahsetmek bile korkulacak hâl olmuştu. Tanrıya şükürler olsun ki, 14 Mayıs 1950’de⁵⁵ Türk milletinin vermiş olduğu şanlı bir kararla, meş’um tek parti zihniyeti yıkılmış ve Türkçülüğün ufku yeniden aydınlanmıştır.

Türkçülük ne demektir? diye bir soru sordüğümüz zaman, hatırmıza gelmesi gerekli olan şeyler bugün herkese göre değişmektedir. Çok muhtemeldir ki böyle bir soru karşısında bazı kimseler koyu bir gafletin ve adi bir menfaat taassubunun tahrikleri ile yaratılan propagandaların tesiri altında faşizmi düşünecek, bazı kimseler de bunun ifade ettiği manadan büsbütün habersiz görünecektir. Hele gençlerin çoğunun, buna âit esaslı hiçbir şey bilmediği hakikati önemle ele alınacak bir olaydır. Bununla ilgili acı bir misali burada söylemeden geçemeyeceğim. 1948 yılında Amerika’da iken genç bir arkadaşım bir gün okul kütüphanesinde “ENSİCLOPEDY BRİTANİCA”yı karıştırırken “Türk” kelimesinin karşısındaki izahı da okumuş ve orada “Türkçülük denilen şovenizm ile Türklerin, yurtlarında eskiden beri yaşamakta olan Türk olmayan unsurları gücendirerek kendilerine düşman ettiğini, bu yüzden bu yabancı unsurlarda da millî duyguların uyanarak geliştiğinin” yazılı bulunduğunu görmüş. Bu hususa ait hiçbir bilgisi olmayan bu genç Türk çocuğu yukarıda bahsi geçen ifadelere inanmaktan da kendini alamamıştı. “Nasıl olur” diyordu. “İlim yetkisi, dünyaca tanınmış bir ansiklopedinin yazdığı şeyler yanlış olur mu?” Bu sebepten benimle bir hayli münakaşalara da girişti. Fakat neticede, Türkçülüğün, Hristiyan ve Musevî bütün yabancı unsurların Türklere karşı gösterdikleri sistemli ve nankörce bir düşmanlıktan ve hıyanetten dolayı, Türklerin kendi varlıklarını korumak kaygusundan doğduğunu anlayarak kanaatini değiştirmiştir.

İşte yukarıdaki sebeplerden ötürü Türkçülüğün ne gibi bir mana ifade ettiğini ve doğuş sebeplerini kısaca izaha çalışmak faydalı olacaktır sanıyorum.

55 14 Mayıs 1950’de yapılan genel seçimlerde CHP sandıkta yenildi, Demokrat Parti iktidara geldi.

Osmanlı tarihine şöyle üstünkörü bir göz atıldığı takdirde görülür ki, hiçbir zaman devletin siyasetinde ve Türk sosyal hayatında şovenizme varan bir milliyetçilik hâkim olmamıştır. Değil yalnız küçük memuriyetlere, Sadrazamlık gibi en yüksek makamlara bile her soydan insanlar getirilmiştir. Tanzimat'a kadar yurt içerisinde diğer dinlere ve milliyetlere karşı, o devirlerde hiçbir memlekette bulunmayan ve aşırı sayılabilecek bir müsamaha hâkim olmuştur. Müslüman Arap ve Farslarla o kadar ileri gidilmiştir ki, bu yüzden, Suriye ve Irak'ta hatta Filistin ve Mısır'da sayısı milyonları aşan Türk halkı Araplaşarak, yavaş yavaş eriyip kaybolmuşlardır. Türkçe her tarafta ihmâl edilerek Arapça ve Farsça kelimeler kullanmak mukaddes bir moda ve zevk hâline gelmiştir. Tanzimat'tan sonra ise, İslâmcılığın yanında ortaya resmen bir Osmanlılık fikri çıktı. Bu fikir, çeşitli din ve milliyet taşıyan unsurların halitasından ortaya bir Osmanlı milleti çıkarmak hayali idi.

İşte bu hakikatler karşısında, Türk milletinin şovenliğinden bahsetmek, ilmin gerektirdiği tarafsızlığa sırt çevirerek, âdi bir garazkârlığın esiri olmaktan başka bir şey sayılamaz.

Türkler ancak, gösterdikleri sonsuz müsamahalardan ve lütuflardan sonra gördükleri sistemli düşmanlık ve hıyanetlere karşı bir reaksiyon göstermek zorunda kalmışlardır. Türkçülük ve Türk milliyetçiliği, Yunan, Bulgar, Sırp, Ermeni, Arnavut, Arap ve diğer unsurların milliyetçilik ve ayrılık duygularının tesiri altında, bir nefis koruması gayesi ile meydana gelmiş ve hiçbir zaman haksız ve tecavüzkar olmamıştır.

Türkçülük, Türk milletinin, ilim, sanat, ziraat, iktisat, kültür ve diğer her alanda, millî gelenek ve millî bünyeye uygun bir şekilde kalkındırılması, içte ve dışta her çeşit saldırganlıklara karşı korunarak hür ve müstakil olarak yaşatılmasını hedef tutan bir ülküdür. Böyle bir ülkü, her milletin kendisi için mukaddes bir hak olduğu gibi Türk milleti için ve onu teşkil eden her fert için de en mukaddes ve en tabii bir haktır.

Türkçülüğü, her ne sebeple olursu olsun, şu veya bu şekilde iftira ve ithamlar altında bırakmağa kalkışmak ise, bunu yapanların en hafif bir tabirle iyi niyetinden ve Türk milletine olan sevgisinden şüphe etmeği gerektirir. Türkçülük hakkındaki düşüncelerimizi burada özet olarak belirttikten sonra şimdi birkaç satırla "Türk birliği" ülküsünden de bahsetmek gerektir.

B- Türk Birliği

Türk birliği ülküsü, yeryüzündeki bütün Türklerin bir millet ve bir devlet hâlinde, bir bayrak altında toplanması ülküsüdür. Bunun tahakkuku, bazı kimselere ilk bakışta imkânsız gibi görünebilir. Birçok kimseler bunu zararlı bir hayal (ütopi) olarak da vasıflandırabilir. Fakat unutmamak lâzımdır ki, her hakikat önce bir hayal ile başlar. Yine hatırlamak gerektir ki, 1919 yılında hür ve müstakil bir Türkiye kurmak için Anadolu’da dünyanın galiplerine karşı savaşa girişmek de çılgınlık ve hayal diye vasıflandırılmıştı. Fakat inanmış ve kendilerini bir ülkeye vermiş olanlar, yurdu kurtarmaya ve müstakil bir Türkiye meydana getirmeye muvaffak oldular.

Türk birliği de sistemli çalışmak, fırsat kollamak ve her şeyden önce Türkiye’yi korumak ve yükseltmeğe çalışmak suretiyle bir gün elbet hakikat olacaktır.

Zaman zaman, hasis ve sinsi emellerin esiri bulunan bazı kimseler, bunu Türkiye’yi hemen Rusya’ya ve Türklerin yaşamakta oldukları diğer memleketlere taarruza ve harbe sürükleyecek bir macera fikri olarak göstermeğe yeltendiler. Türk birliği fikrini güdenleri, Türkiye’yi kudreti dışında işlere sokarak felâkete yuvarlamak ve “Memleketi yıkmak için birebir çareyi” bulmuş olmakla itham ederek haklarında her çeşit iftira, hakaret ve işkenceyi reva gördüler. Hâlbuki Türk birliği ülküsünü taşıyan, iman sahibi insanlar, Türk milletinin sahip olduğu kudret ve imkânları, gayet iyi hesaplayabilen kimselerdi. Sahip oldukları millî şuur, fikir ve ilim kabiliyetleri, Türk milletini her türlü maceralardan korumak gerektiğini bilmelerine imkân sağlayacak durumda idi. Bunların hiç birisi memleketin harbe sürüklenmesini ve bugünkü sınırlar dışında mevsimsiz olarak gayretler sarf edilmesini istemek şöyle dursun hatırlardan bile geçirmiyordu. Türk birliği fikrini güdenlerin ülküsü:

1) Önce her türlü insanlık haklarından mahrum edilmiş bulunan ve işkence ile imhasına çalışılan esir Türklerin neşriyat ve propaganda yolu ile haklarını korumak.

2) Diplomasi yolları ile bunlara her çeşit yardımı sağlamağa çalışmak.

3) Arada, imkân nispetinde kültür birliği kurmağa çalışmak ve bunu kuvvetlendirmek.

4) Esir bulunan Türk yurtlarının ayrı ayrı istiklâl kazanarak, hür milletler topluluğu içinde lâıyk oldukları yerleri almalarını sağlamağa çalışmak.

5) Esir bulundukları ülkelerden, mülteci ve muhacir olarak gelenleri sıcak bir ilgi ile karşılayıp her çeşit, kabil olan yakın hedeflere ulaşmağa çalışmaktan ibaretti. Bundan başka uzak bir hedef olarak da bağımsızlıklarını alacak Türk ülkelerinin ilerde aralarında sağlam bir kültür birliği kurduktan sonra beraberce verecekleri bir kararla, büyük bir Türk birliği meydana getirmeleri dileği gelmekte idi.

Şimdi bu düşüncelerde, Türk milleti için acaba gibi zarar bulunabilir? Kanaatimizce hiç bir zarar bulunamaz. Aksine olarak çok büyük faydalar vardır. Böyle bir ülkü, halka ve bilhassa gençliğe heyecan ve hız kaynağı olur ve Türkiye'nin kalkınması için daha çok çalışmayı sağlar. Sonra Ruslar "Panslavizm" İslav birliği, Almanlar "Pancermennizm" (Cermen birliği) Araplar; Arap birliği, Yahudiler; Yahudi birliği, Yunanlılar; "Enosis," diye Kıbrıs'ı isteyerek Yunan birliği peşinde koşarlarken, Bulgarlar, Bulgar birliği diye Makedonya ve Trakya üzerinde boş iddialarda bulunurken Türklerin 150 milyonluk kendi kardeşleri arasında bir birlik kurmak istemeleri neden günah sayılıyor? Her millet için millî birlik kurmak mukaddes bir hak kabul edildiği hâlde, bu hâl neden Türkler için tanınmasın? Hele bu mukaddes hak ve dilek neden Türkiye'de, suç ve cürüm olarak karşılanıyor?.. Ve neden bu fikrin sahipleri 1944 yılında en ağır hakaretlere ve işkencelere uğratıldı?.. İnsaniyetçilik ve insan haklarına hürmette kendilerini ön safta göstermeğe yeltenmiş olan o meşhur... Türkçülük düşmanları için her çeşit insan haklarından mahrum yaşayan milyonlarca Türk'e insan gibi yaşamak hakkı sağlamağı dilemek, neden cürüm sayılıyor?..

Türklerin yaşadığı ve Türk bayrağının şerefle dalgalandığı bu topraklarda kalpleri Türklük için çarpan kimseleri, birtakım bedbahtlar, türlü iftira ve hakaretler tertipleyerek Moskova'ya jurnal eder mahiyet ve kendilerini buna muhalif göstererek Moskofların hayrını dileyen kimseler olarak belirtilen ithamlarla nasıl oluyor da fesat tertip edebiliyorlar?

Fakat bunların hepsi boşuna gayret oldu efendiler!.. Boşuna gayret!.. Moskoflara yaranmak mümkün değildir. Ne Türkçüleri ezmeğe kalkmakla, ne yüzlerce Türk mültecisini insanlık duygularına ve devletler

hukuku kaidelerine aykırı olarak öldüreceklerini bile bile Moskoflara geri vermekle yaranmak kabil olmadı.

Biz Türk birliği ülküsünü yine şanlı bir bayrak gibi göklere yükselterek taşıyoruz. Bu ülkü her zamandan ziyade, bugün Türk milleti tarafından daha önemle anlaşılmaktadır. Moskoflarla çarpışmamız kaçınılmaz bir kaderdir. Onların doymak bilmez hırsları, kendi başlarını yiyecektir. Girişeceğimiz savaşta onları mutlaka yeneceğiz. Çünkü biz hakkı ve insanlığı müdafaa edeceğiz. Çünkü biz Türklüğün ezeli ve ebedi hakları için döğüşeceğiz. Çünkü biz “YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM” parolası ile çarpışacağız...”

DIŞ TÜRKLER

Bugünkü Türkiye sınır dışındaki Türkleri Ne yapacağız? Bu zamana kadar milleti idare eden kişilerimiz dış Türklerle ilgilenmeyi hep zararlı bulmuşlardır. Bu yanlış bir görüştür. Dünyanın neresinde Türk varsa, Türk Milliyetçilerinin ilgileri içindedir. Dış Türkler için elden ne gelirse yapmayı Türk Milliyetçilerinin boynuna borç sayarız.

Dış Türkleri kurtarmak istemek bazılarının savunduğu gibi emperyalizm değildir. Emperyalizm yabancı devletleri işgal etmektir. Dış Türklerin kurtuluşunu, hür olmalarını istemek bizim meşru hakkımızdır. Ve bu hak, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı tarafından korunmaktadır.

Çağımızda, milletlerarası münasebetlerde, kültür yayılması ve dostlukla sokulma hareketleri geniş uygulama görmektedir. Her devlet kendi kültürünü kabil olduğu kadar geniş sahalara yaymak için gayret harcamaktadır. Bu sayede büyük ekonomik, stratejik ve politik menfaatler sağlanması kolay olmaktadır. Biz de imkânlarımız ölçüsünde bu konu üzeri durmalıyız. Bunun ilk safhası Türk kültürüne toplulukları desteklemek, kuvvetlendirmek ve onlarla sıkı münasebetler içinde bulunmaktır. Buna karşılık da yabancı kültürlerin yurdumuzda yayılmasına karşı dikkatli ve planlı olmalıyız.

Bu cümleden olmak üzere, TRT’nin daha kuvvetli ve yeni tesislere kavuşturulmasının önemini belirtmek isteriz. Bugünkü durumu ile yurdumuzun birçok bölgelerinde TRT yayınları güçlükle dinlenmekte

* İlk yayını: 10 Kasım 1950.

ve bizim yayınlarımızın yerini, yabancı, kötü maksatlı yayınlar almaktadır. Yayın programlarımızın da daha etraflı düzenlenmesi gereklidir. Sınırlarımız dışında bulunan Türk kültürüne bağlı topluluklar için özel ve devamlı yayınlar yapılmasına önem verilmelidir.

İster Türkiye içinde, ister dışında, ister kâinatta, nerede olursa olsun Türk Milliyetçisi, oralandaki Türklere karşı ilgi ile saygı ile doludur. Mademki bizim milletimizdendirler, onlarla bizden başka kim ilgilenecek? Onlarla ilgilenmeliyiz. Bu, milliyetçilik anlayışımızın bir prensibidir. Yalnız bu prensibin işlemesi bir şarta bağlıdır: Onlarla ilgileneceğiz ama, onlara sevgi göstermek hiç bir şekilde Türk devletine ve milletine zarar vermemelidir. Bu şarta bağlı olmak kaydıyla onlarla ilgileneceğiz. Eğer zarar doğacaksa derhal bu münasebetlerden vazgeçeceğiz. Neden?..

Çünkü, Türkiye yeryüzündeki Türklerin tek bağımsız devletidir. Onu hiç bir tehlikeye sokmamak, büyük Türklük fikrine en büyük hizmettir.

GERÇEKLER VE İFTİRALAR

Tarihteki 8 büyük “cihan deveti”nin 3’ü Türkler tarafından kurulmuştur. Bunlar “Cengiz İmparatorluğu”, “Büyük Selçuklu İmparatorluğu” ve “Osmanlı İmparatorluğu”dur. 8 imparatorluk kuran 5 milletten biri olan Türkler, tek başına 3 imparatorluk kurduğu hâlde, onların 4’ü ancak 5 imparatorluk kurabilmiştir. Bunun neticesi milletlerin yüreğinde kalan korku, kin duygusu vardır. Bugün Yunan da, Bulgar da, Rus da, İngiliz de, Fransız da hissen bize karşıdır; çünkü zamanında hepsini ezmişizdir. Batılı devletlerin içinde yaşayan bir korku vardır. O da bizim eskisi gibi dirilip, tarihî gelenek icabı, büyük işler yapmamız, onları ezmemiz korkusudur.

Bugün İran’da; 28 milyon nüfuslu İran’da⁵⁶ 15 milyon Türk var. Bulgaristan gene öyle. Bütün Dış Türkler başka ülkelerde tutsak durumdadır. Bozuk eğitim yüzünden yabancı devletlerin Türk milletine düşmanlıkları, neslimize anlatılmamış, onları “masum”, “dost devlet” göstermişlerdir.

56 İran’ın nüfusu 2013 yılı sayımına göre 77 milyon 177 bindir. İran Dışişleri Bakanlığının verdiği bilgiye göre, Bu nüfusun %40’ı Türkçe konuşmaktadır.

Tarihte galip geldiğimiz zamanlarda, mağlup milletlerin insanına çok dürüst, insanca hareket etmişizdir. Zulüm etmemişizdir. Ama biz mağlûp olunca, onlar insanlarımızı vahşice, kadın çocuk demeden, her çeşit ahlâksızlığı yaparak yok etmişlerdir. Böyle anlarda “**medenî**” dünya gık dememiştir. Bize karşı, millî güvenliğimize karşı bir hareket yapıp da biz onu bastırınca, gerekli tedbirleri alınca “Vay! Türkler barbarlık ediyor!” denmiş, bize karşı girişilen katliamlarda medenî dünya sesini çıkaramamıştır. Bunun misalleri çoktur.

Romanya’da bir Köstence şehri vardı. Orada Türkler yaşardı. Ruslar burayı işgal edince, burada çoluk çocuk demeden yakarak, asarak yok etmişlerdir.

En sonunda 1963’te Kıbrıs’ta bu tip vahşet meydana gelmiştir. Bir Dr. Binbaşının silâhsız karısı ve çocuğu banyoda makinalı tüfekle delik deşik edildi. Buna dünya devletleri tepki göstermediler. Bunda çeşitli faktörler rol oynamıştır:

1. Onlar, Hristiyan milletleri bize karşı tercih etmektedirler.
2. Bir de Türklere karşı duydukları nefret ve onları yok etme duygusudur.

Biz Türk milliyetçileri olarak bunları bileceğiz, ona göre hazırlanıp, kendimizi yetiştirip her türlü imkânları kullanıp Türk milletini eski gücüne getirmeye gayret edeceğiz.

SON VATAN PARÇASI

Türk tarihini okuyarak, on sekizinci yüzyıldan yirminci yüzyıla doğru yaklaştıkça, gönlümü büyük bir yas ve sızı kaplar. Ruhumu, teskin edilemez kızgınlık ve hareket ihtiyacı sarar.

Her gün, saldıran düşmanların önünde, gerileyen ordular... Her gün devrilen kale burçları üzerinde yere düşen bayraklar... Bırakılan ülkeler... ve iki yüzyıldan beri durmadan devam eden göçler... Açıktan, soğuktan, bakımsızlıktan perişan olup giden göçmenler... Her bozgundan sonra bir müddet yas ve onun uyandırdığı tesirle bazı hareketler... Fakat çok geçmeden yine derin bir uyku ve vurdumduymazlık...

Devir dönmüş, nihayet yirminci yüzyıla giriliyor. Batıda müthiş bir hareket ve yarış var. Bizde yine durgunluk...

1911 Batı Trablus Savaşı... Roma elçimiz, Türk İtalyan dostluğu hakkında hükûmete güvenlik verici kapı gibi raporlar gönderiyor... İtalyanlar ise hummalı hummalı, hazırlıkta!.. Anlaşıldı anlaşıldı, koca devletle koca milletle beraber, elçiler de uykuda.

Batı Trablus derken, On İki Ada da işgal edildi. Tam o sırada Balkan Savaşı koptu. Balkanlılar savaşa hazırlanırken bizimkiler orduyu terhis ettiler. Dedik ya... Devlet de, elçiler de uykuda.

Balkan Savaşı denilen yüz karası, bütün Rumeli'yi sildi, süpürdü. Nerede ise Avrupa'dan bütün bütün ayağımız kesiliyor... Tekrar bir canlanma ve saldırı... Neyse, tarihî Türk şehri güzel **Edirne**'yi tek- rar kazandık. Hele şükür Avrupa'da milyon kilometre karelik ülkelerden sonra, elimizde avuç içi kadar da olsa, yine bir toprak parçası alıkoya-bildik.

Bu felâketin yarattığı heyecan ve hareket neticesi, bir çalışma yapı-lırken, Birinci Dünya Savaşı da başladı.

Kahramanlıkla, şerefle, dört yıldan fazla bir döğüş... Öyle bir döğüş ki kahramanlık ve fedakârlıklara yoksulluk ve gerilik mezar oldu.

Öyle bir döğüş ki, zaferlere ve mucizelere bilgisizlik ve hıyanetler cellât oldu. Ve neticede koca bir devlet yıkıldı. Suriye, Filistin, Irak, gittiği gibi Anadolu parçalanmak tehdidi altına düştü. Nihayet müthiş bir şahlanış ve İstiklâl Savaşı... İmanını kaybetmiş kimselerin akıllarına sığdıramadığı mucizelerden sonra Büyük Zafer ve Kurtuluş. Bundan sonra da hür bağımsız Türkiye.

Kenar ve uçlarından Midilli, Sakız, On İki Ada, Kıbrıs, Hatay ve Kuzey Suriye, Musul, Azerbaycan ve Batum kesilmiş ve kırılmış olarak bir Anadolu ile Trakya Doğu Rumeli ile kopmuş durumda avuç kadar Trakya'dan ibaret bir vatan parçası... Sınırların ötesinde de milyonlarca gözü yaşlı Türk...

Kurtuluş yıllarından sonra, tekrar bir millî heyecan ve kalkınma hareketleri. Bir müddet sonra tekrar durgunluk, unutkanlık ve uyku... Etrafta ve kapımızın önünde büyük tehlikeler ve belâlar eşinip duruyor. İfritler ve canavarlar ısıklıp soluyor...

Davran ey Türk oğlu!.. Davran artık... Elde ne harcanacak Rumeli, ne Macar ülkeleri, ne Suriye Irak, ne Filistin ve Mısır, ne Trablus, ne Tunus

ve Cezayir, ne de Kırım ve Kafkas kaldı. Elde kalan vatan parçasıdır!.. Son vatan parçası...

Bir Bozkurt gibi davran. Gayrete gel... Çalışmaya koyul. Eski günler yeniden doğsun... Zafer ve şan bayrakları ufuklara doğru yeniden açıl-sın... Her şeyin üstünde **Büyük Türkiye**... Bizim **Bahtiyar Türkiye'miz** yükselsin!... *

TUNA

Bu, bir isim değil, bir su değil, kalbimizde çağılayan bir tarihtir.

Türksüz Tuna öksüz, Tuna'sız Türk yasıdır.

Binlerle yıl evvel bu su ıssız ve garip akıyordu. Kenarlarından ölgün, medeniyetsiz insanlar sürünüyordu. İki tarafına yayılan toprak-larda vahşetle harabiyet kucaklaşmıştı. Semasında. Semasında güneş yoktu. Yıldızları fersiz, mehtabı sönüktü. Kuşları nağmesiz, çiçekleri solgundu.

Bu durgun hava içinde, bu donmuş varlığın ortasında Tuna hırsla-nıyor ve hırsından toprakların bağrını tırmalıyordu. Önüne gelen dağları yarıyor, kayaları eritip dağıtıyordu. İnsanları sürükleyip boğuyordu.

Bir gün ansızın Tuna'nın bitmeyen geceleri sabaha erdi. Toprakta bir sarsıntı başladı. Havada bir toz ve duman bulutu yükseldi.

Yaklaşan bulutun içinden dağ gibi atlarda, dağ kahramanlar belirdi. Yüzlerinden nur ve hareket taşıyordu. Gözleri ışık ve enerji doluydu. İsimleri mertlik ve sertlik taşıyan ahenkli, tok bir heceden ibaretti:

Türk!..

Suları kuruyan yurtlarından başka diyarlara akıyorlardı. Bu akışta güneşi de atlarının kuyruklarına bağlamışlar, arkalarından sürüklü-yorlardı. İşte Tuna'ya güneş, onların orada görüldüğü andan itibaren doğdu... Azgın Tuna uslandı.

Toprak alt üst edildi. Ovalar yeşerdi. Sulara dizgin vuruldu. Her tarafta âbideler, saraylar, mamureler yükseldi. Tuna'da neşe, Tuna'da düğün başladı.

* İlk yayını: 17 Kasım 1950.

Cahil, mütereddi yerliler bu medenî insanlara, yiğit adamlara saldırmaya yeltendi. Fakat doğuştan eşek, ayı yaratılmış olanlar kurda ne yapabilirler? Cüceler kahramanları yere serebilir mi? Hayır!.. Asla!..

Medeniyeti, adalet ve tabiatı yenmek olan Türk, ne çıkan melez sürülerini, uyuşuk insan kabilelerini değil, dağları, nehirleri bile çiğnedi, ezdi, aştı, geçti. Hepsinin başına kantarması adaletten, halkaları medeniyetten, dizginleri kuvvetten yapılmış bir yular taktı. Asırlarca medeniyetin koruyucusu ve yayıcısı olarak döğüştü, döğüştü.

Savaşın ardı gelmiyordu. Fakat Türk'ün aradığı da buydu. Savaştlar, savaştlar... Her savaşta muzaffer, her yerde hâkim oldular

Kızıl kanlarından Tuna'nın ufuklarına renk, seslerine ahenk verdiler. Böylece Tuna şenlendi, hayat ve hareketle doldu. Eskiden Tuna ölüydü. Onlara kavuşunca dirildi. Türk gelmeden Tuna yoktu... Tuna'yı Türk yarattı...

Birçok cenklerimiz Tuna boyunda oldu. Tuna akıncıları Tuna'ya karşı aktılar. Tuna'ya çağlayanlar gibi Türk kanı katıldı. Tuna onun için gönüllerin en coşkun ve suların en kudretlisidir.

O eski çağlarda Tuna'nın düğününü yapıyorduk. Tuna gelindi. Ve biz Tuna ile evlenmiştik.

Neşeyle, zaferle dolu o uzun yüz yıllar ne çabuk geçti? Nasıl bitti? Tuna'mı kollarımdan kim kopardı?.. Kim aldı?..

Tuna'm! Asırlarca koynumda taşıyıp doyamadığım sevgilim!..

Sen bugün çağlamıyor, hıçkırmıyorsun...

Sen bir nehir değil, içimi yakan bir tahassürsün...

Tuna'm! Gönümde yatan Arslanın susuzluğunu sen giderirsin.

Bana su vermez misin Tuna'm?*

GÖNÜL SEFERBERLİĞİ

Dokuz Işık'a göre her şeyden evvel tasarrufa riayet, israftan kaçınmak, bunun yanı sıra iş seferberliği, insan emeğini değerlendirmek gerekir. Memleketimizde bol insan emeği vardır. Fakat insan emeğinin şöyle bir özelliği mevcuttur: İnsan emeği zamanında değerlendirilmezse, rezerv

* İlk yayını: 19 Mart 1939.

olarak saklanamaz, depo edilemez. İnsan emeğini, şuralara, şu depolara dolduralım, 5 sene sonra, ihtiyaç olunca çıkarıp da kullanınız, demek mümkün değildir. Zamanla beraber insan emeği de zayı olur. İnsan emeğini rasyonel bir şekilde seferber edip, sermaye buhranını karşılamada kullanmak lâzımdır. Bunun için de DOKUZ IŞIK'ın düşündüğü başta gelen çare; her şeyden evvel insanlarımızı, milletimizi uyandırmak; millî ülkü, millî şuur doldurarak GÖNÜL SEFERBERLİĞİ yapmaktır. GÖNÜL SEFERBERLİĞİ yapılmadıkça, Türkiye'nin bütün davalarının çözülmesi için büyük atılımlar sağlanması, mümkün olamaz. Büyük fedakârlıklar yapılması mümkün olamaz. Büyük dinamizm meydana getirilmesi mümkün olamaz. Mutlaka, insanlarımızı millî kültür ile ateşleyip, heyecanlandırıp, millî hedefleri gösterip, evvelâ gönüllerini seferber etmeliyiz. Ve o, gönül seferberliği ile beraber emek seferberliğine geçilmesiyle, atılımlar meydana getirmekle ancak Türkiye'nin içinde bulunduğu durumdan silkinip çıkmasını sağlayabiliriz. DOKUZ IŞIK'ın mühim esaslarından biri de işte budur! Biz sanatı, güzel sanatları GÖNÜL SEFERBERLİĞİ yapmak için bir araç olarak kullanmayı, DOKUZ IŞIK'ın bir diğer ilkesi olarak kabul etmiş bulunuyoruz. Tiyatro, sinema, edebiyat... Bunların hepsi, yani bütün güzel sanatlar MİLLÎ ÜLKÜ'yü, yaymak, millî heyecanları harekete geçirmek, halkımızı teşkilâtlandırmak, büyük atılımlara sevk etmek için seferber edilecektir. İş seferberliği, atıl emeği değerlendirme, küçük tasarrufları birleştirerek harekete geçirme, feragat ve çok çalışma, üretim ve gelir artırıcı teşebbüslere öncelik ve sıklet merkezi verme, ölü yatımlardan sakınma, ölü yatırımlardan kaçınma ön planda tutulacaktır.

Kendinizi İyi Tanıtmanızı İstiyorum

Bu görevinizi derinden duyarak hareket eden genç Anadolu çocukları olduğunuzu, genç aydınlar olduğunuzu, gerçek Ülkücüler olduğunuzu biliyorum. Sizin de kendinizi iyi tanımanızı, memleketimizi iyi tanımanızı, dünyayı iyi tanımanızı çok yararlı sayıyorum. Dünya bir mücadele içindedir. Her millet kendi görüşünü hâkim kılma, başka memleketleri kendi maksadı için, kendi menfaati yönünde imkân olduğu nispette azamî şekilde sömürme, kullanma faaliyeti içindedir. Kendini bilen her milletin bu faaliyete karşı kendisini koruyarak kendi iradesini saydırır hâle gelmesi lâzımdır. Türk milleti kendi iradesini, geçmiş tarihî asırlar-

da olduğu gibi, mutlaka saydıracak, hâkim duruma getirecektir. Türk milletinin insan haysiyetiyle yaşatılması, yükseltilmesi gayesini güden bir irade Değil, aynı zamanda Nizâm-ı âlemi sağlama, diğer insanların ıstıraplarını giderme, diğer insanlara yardım sağlama ve bütün dünya üzerinde lekesiz, gölgesiz bir adalet meydana getirme gayesini de taşıyan bir iradedir. Bundan sonra da Türk Ülkücülüğünün yönü bu yöndedir. İftiralar ne olursa olsun, nasıl anlatmak isterlerse istesinler Türk milletinin gücü enerjisi daima bu şekilde tezahür etmiştir, bu şekilde gelişecektir. Bu şekildeki harekete, milletlerin kalbinde mutlaka büyük saygı ve büyük destek bulacağımızdan eminim. Bunun üstünde Cenabı Allah'ın daima bizi destekleyeceğinden eminim.

En Haklı Dava Bizimdir

Fikir, ülkü ve dava bakımından en güçlüyüz, asil fikirler bizim fikirlerimizdir. En meşru, en haklı dava bizim davamızdır. Biz dünyanın asil, şerefli aynı zamanda mazlum bir milletinin davasını, onun haklarını çiğnetmeme davasını, onun boynuna esaret zincirini geçirmeme davasının sahibiyiz. Bu kadar yüksek, bu kadar asil hedefleri olan başka bir dava düşünülemez. Bir hareketin gücü, bir düşüncenin gücü böyle asil hedeflere dayanmasındadır. Onun için davamız, ülkümüz, Türkiye'de olsun dünya üzerinde olsun en güçlü fikir, en güçlü davadır. Bundan emin olarak, bunun heyecanıyla dolu olarak, bunun bize yüklediği vazifeleri hakkıyla yapmaya gayret etmeliyiz. Onun şuuru içinde olmalıyız. Onun cesareti içinde olmalıyız. Her zaman söylediğim bir hususu sizlere tekrar etmeyi yararlı sayıyorum. Türkler olarak milletimiz cesurdur, millet için, vatan için, yüksek davalar için, idealler için gerektiğinde canını feda etmekten çekinmeyecek kadar cesurdur. Fakat bu kadarı yetmez. Yaşadığımız bu günlerde bu kadarı yetmez, daha ileri bir cesaret göstermek mümkün mü?.. Mümkündür!..

Dedikodulara Karşı da Cesur Olmalıyız

Daha ilerisi şerefлерiniz aleyhine, namusunuz aleyhine, haysiyetiniz aleyhine uydurulan iftiralara, tertiplere, suikastlere karşı da cesur olacaksınız. Dedikodulara karşı da cesur olacaksınız. Çünkü Türk milletini esir etmek, Türk milletini parçalayıp tarih sahnesinden silmek isteyen

meş'um fesat hareketleriyle, yıkıcı hareketlerle karşı karşıyayız. Yıkıcılar Türk milletini yaşatmak isteyenlere karşı çok amansız, zalimdirler. Her çeşit iftirayı, her çeşit alçaklığı reva görmektedirler. Bunlara karşı çelik sinirli olacaksınız, sabırlı olacaksınız, soğukkanlı olacaksınız ve ilmi önder yaparak ülkünüzü gönlünüzün güneşi yaparak, akıllı olarak, aklınızı kullanarak yolunuzda yürüyeceksiniz. Her zaman olduğu gibi bu mücadelede akıllı hareket etmeye muhtaç ve mecburuz. Bunu herkesten çok sizlerin anlamış olduğunuzdan eminiz. Fakat tekrarını yararlı sayıyorum. Davanızı her yerde anlatınız, öğretiniz. Türk milleti-nin karşılaştığı tehlikelerden sıyrılabilmesi, her şeyden önce teker teker bütün vatandaşlarımızın tehlikeleri öğrenmesine ve bu tehlikelere karşı nasıl hareket etmek icap ettiği, neler yapması icap ettiği hakkında bilgi sahibi olmasına bağlıdır. Bundan hiç birimiz yorulmamalıyız. Bunu, köyde, şehirde, sokakta, evde her vatandaşa anlatmalıyız. Türk milletin kurtuluşu buna bağlıdır. Yeryüzünde bugün yaşayan 150 milyon Türk'ün biricik bağımsız devleti olan Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan vatandaşlarımızın bunları öğrenmesine, bunlara karşı ne yapacağını anlamasına bağlıdır. Bir göreviniz, bir görevimiz eğitimidir, öğretmektir. İsterseniz buna propaganda da diyebilirsiniz. Gerçekleri anlatma da diyebilirsiniz. Fakat en önemli bir vazifedir. Türkiye'yi parçalamak istiyorlar. Bugün özbeöz bizim kardeşimiz olan, bizim so-yumuzdan, kanımızdan olan insanların yaşadığı doğu bölgesinde, ayrı bir devlet kurma kışkırtmaları görülmektedir. Bundan hepimiz, hepiniz haberdarsınızdır. Tarihimizin hiç bir devrinde bu derecede milletimizi parçalama hareketleriyle karşılaşılmamıştır. Ve bu yıkıcı, bu parçalayıcı ihanet hareketlerine karşı bu derecede zayıf bir idare, bu derecede umursamaz bir aydın takımı görülmemiştir. Bunlara karşı hizmetimizin başarılı olması için bir an önce dikkatlerinize sunduğum gibi en tesirli tedbir, vatandaşlarımızı eğitmektir, vatandaşlarımızı haberdar etmek ve çaresini onlara anlatmaktır.

Ülkücü, Ülkücünün Öz Kardeşidir

Bütün bunların tesirli, başarılı olması için kendi içimizde birbirimize sınıksız sarılmak, tam birlik, beraberlik hâlinde, derin bir sevgi saygı hâlinde birbirimize kenetlenmek lâzımdır. Ülkücü Ülkücünün öz kardeşidir, "birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için" parolasıyla hareket edeceğiz.

Bu birliği yıkmak, parçalamak istiyorlar, bunun için içimize çeşitli geçimsizlikler sokmaya, dedikodular yaymaya, bizi bin parçaya ayırıp birbirimize vurdurmaya, tozumuzu, birbirimize savurtmaya çalışıyorlar. Yüksek anlayışla, Ülkücülüğümüzle bunlara fısat vermedik, bundan sonra da vermeyeceğimizden eminim.

Hedefi iyi bilmeliyiz, davayı iyi kavramalıyız. Hedef, Türk milletinin birliğini koruyarak, toprak bütünlüğünü koruyarak, Türkiye Cumhuriyetini koruyarak, aynı zamanda ilimde, teknikte en yüksek seviyeye çıkarmaktır. Ahlâkta, maneviyatta en yükseğe çıkarmaktır. Sanayileştirmek, çok üretim yapar duruma getirmek ve kendi gücüyle ayakta duran, sözünü dünyanın her yerinde saydıran güçlü, Büyük Türkiye'yi meydana getirmek... Bu hedefe varmada ele geçirilmesi icap eden ara hedef Ülkücülüğün iktidar olmasıdır. O hâlde bunu sağlayacak mekanizmayı, bunu sağlayacak makınayı, teşkilâtı tanımak, onu desteklemek, onu geliştirmek göz önünden uzak tutulmayacak olan bir meseledir.

MHP, Ülkücülerin İnanç Hareketidir

Bağımsız son Türk devletini yıkmak isteyen komünistlere, sahte sosyalistlere, bölgeci ve azınlık ırkçılarına karşı en güçlü, en kuvvetli parti olan Milliyetçi Hareket Partisinde toplanınız!

Milliyetçi Hareket Partisi gerçek milliyetçilerin, çilekeş Ülkücülerin partisidir. Milliyetçilik sözle olmaz! Milliyetçilik inanç ve aksiyonla, hareketle olur. Milliyetçilik her yerde, her zaman, herkese karşı vatan ve millet bütünlüğünü korumak, gerekirse bu yolda can vermekle, mücadele etmekle olur. Milliyetçiliği salonlarda, kulüplerde veya seçim meydanlarında sözle yapan, sadece dört duvar içinde veya kâğıt üzerinde milliyetçilikten bahsedenler milliyetçi olamazlar! Bunlar, milliyetçiliği sömüren istismarcılardır. Milliyetçilik, sahte sola, komünizme, bölücülüğe karşı her zaman her yerde karşı koyan, bütün Türk milletinin birliği, beraberliği, kardeşliği, mutluluğu için çalışan ve gerekirse bu uğurda hayatını tehlikeye koyan ÜLKÜCÜLERİN İNANÇ HAREKETİDİR!

Komünizme, sahte sola, bölücülere her yerde karşı koyan Milliyetçi Hareket Partisidir. Bütün Milliyetçileri Milliyetçi Hareket Partisinde toplanmaya çağırıyorum.

3 - AHLÂKÇILIK

*Muhakkak ki sizin için Allah'ın Resulü (Hz. Muhammed)
de güzel bir intisal numunesi vardır.*

Kur'ân-ı Kerîm/Ahzab sûresi: 21

Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim.

Hz. Muhammed

TÜRK MİLLETİNİN KUTLU GÜÇ KAYNAKLARI

Türk milletinin varlığını korumak, yüceltmek ve ölümsüzleştirmek düşüncesi başka her çeşit davanın üstünde ve her türlü hareketin önünde yer almalıdır.

Gerek Türkiye'de ve gerekse Türkiye dışında meydana gelen

her olay, yukarıda belirtilen bu düşüncenin ışığında incelenmeli ve değerlendirilmelidir. Türk milletinin yükselmesini sağlayacak en kutlu güç kaynağı milliyetçilik ve Türkçülüktür.

Milliyetçilik

Milliyetçilik Türk milletini, Türk vatanını ve Türk devletini sevmek, bunların iyiliği için ve yükseltilmesi için köklü bir ihtiras ve şuur sahibi olmak demektir. Ülkücülük ise, kültürde, ilim ve teknikte, politika, ekonomi ve ticarette her şeyin Türk'e özel ve Türk'e uygun bir havada olmasını istemek ve sağlamak demektir.

"Her şey şey Türklük için ve Türk'e göre" ile ifadesini bulan bir görüştür.

Türkiye'nin bugünkü sınırları dışında kalan ve diğer Türklerle ilgilenmek ve onların iyiliği için, kurtuluş ve selâmeti için elden geleni yapmaya çalışmak Türk Milliyetçiliğinin kutlu bir vazifesidir. Ancak bu vazifenin yapılmasında ön bir şart bulunduğunu hiç bir Türk asla hatırdan çıkarmamalıdır. Bu da Türkiye dışındaki Türkler için yapılacak yardım ve hizmetlerin Türkiye Cumhuriyetine hiç zarar vermeden yapılması şartıdır. Türklüğün biricik bağımsız devleti ve Türkçülük ülküsünün dayanağı olan Türkiye Cumhuriyetini her çeşit zarardan ve tehlikeden korumak, Türk Milliyetçiliğinin temel ilkesidir. Bununla beraber Doğu ve Batı Türkistan, Azerbaycan, Kırım, Kerkük, Kıbrıs, Batı Trakya ve daha birçok yerlerdeki Türkleri daima gönlümüzde yaşatmak ve oralardan Türkiye'ye gelenlere karşı kucağımızı açık bulundurarak onlarla her yönden sınırsız bağlar kurmak lâzımdır.

İslâmiyet

Türk milleti için diğer bir kutlu güç kaynağı hemen bütün Türklerin bin yıldan beri kabul ederek benimsemiş oldukları İslâm dinidir.

Milletimizi meydana getiren fertlerin yaşama felsefesine ve ahlâk görüşlerine yön veren İslâmiyetin hakikî çehresiyle ve yüksek prensipleriyle ele alınması Türklüğe yeni bir güç ve hız verecektir. Türklük ve İslâmiyeti birbirinden ayrı ve hele birbirine zıt veya birbirine düşman iki ayrı varlık gibi görmek Türk milliyetliği ve İslâmiyet için zararlıdır. Milletimiz, İslâmiyeti kabulle Türk-İslâm müesseselerinin imtizacını yapmış ve bir Türk-İslâm sentezi meydana getirmiştir. Bugün memleketimizde Türklüğe cephe alan veya Türklüğü inkâra kalkışan bazı kimseler her şeyin sadece dinden ibaret olduğunu ileriye sürmektedirler. Bu gibiler ya bilgisizlik ve gafletin esiri olan kimselerdir veya Türk milletini yıkmak isteyen kötü emellerin hizmetçisi olanlardır.

Birlik ve Beraberlik

Türk milletinin kutlu güç kaynaklarından bir diğeri ise, birlik, beraberlik ve iç barış ülküsüdür.

Birlik ve beraberliğini koruyamayan bir milletin çok geçmeden yere serileceği kesin bir gerçektir. Bugün milletimizi baltalayan azınlık ırkçılığı, mezhepçilik ve komünizm millî birliği engelleyen çok tehlikeli

hareketlerdir. Türkiye sınırları içinde Türk olmayan pek az insan bulunmaktadır. Bu gerçeğe rağmen, dil ve lehçe ayrılıklarını bahane ederek ayrılıklar ve sinsi bir azınlık ırkçılığı yapılmaya çalışılmaktadır. Türk milliyetçiliği birliği bozucu her çeşit hareketin düşmanı olduğu gibi her türlü azınlık ırkçılığına da karşıdır. Millî varlığımız için zararlı olan azınlık ırkçılığına karşı çıkmak en önemli görevlerden biridir.

Türk milletinin insanlık tarihinde ve medeniyet hayatında üstün bir yeri ve vazifesi olmuştur.

Türk milleti, içine kapanık, cihan ve insanlık bütünlüğünden tecrid edilmiş bir hayata hiç bir zaman iltifat etmemiş, cihanşümûl bir hayatı kıt'alar üzerinde "Cihan Devletleri" kurarak yüzyıllar boyu sürdürölmüştür.

Yoğun bir medeniyet kuruculuğu ve taşıyıcılığı yapılmış, hak, adalet ve nizam fikri, teşkilâtçılık üstünlüğü ile insanlığa, milletlerin ve insanlığın hayatına daima müspet yön verilmiş, mutluluklar sağlanmıştır.

Türklük bugün de eski dünyanın belkemiğini teşkil eden bölgede; milletlerarası hayat ve siyasetin en hareketli bir kuşağında bulunmaktadır.

Son yüzyıl içinde uğranılan felâketler, geçirilen ciddî mücadeleler milletimizin büyük hayat ve hâkimiyet gücünü kırmamıştır.

MİLLÎ YOL

Türk milleti yeni bir yolun yolcusu ve yeni bir kaderin sahibi olmak durumundadır. Bu yol Türkiye'yi ilimde, ahlâkta, teknikte ve sanayide yeryüzünün en ileri ülkesi yapmak isteyenlerin yolu olacaktı. En az iki yüzyıldan beri soysuzlaşma, millî benliğinden koparak başkalarına sığıntı olmak, yabancıları taklit etmek, Batının sefahat ve kaba dış görünüşüne özenmek, başka diyarların gerçeklerinden doğmuş sistemlerini kopya etmeye kalkışmak gibi hareketler devam edip gitmektedir. Bunlar ezilip, bir daha hortlamamak üzere yok edilecektir.

Biz esbicilerin döküntülerini kapışan, başkalarının sırtından çıkardığı elbiselerini giyerek efendiliğe kalkışan, arsız aydın tipini Türk milletinin baş düşmanı saymaktayız. Geceyi gündüze katıp emek harcayarak, ter dökerek kendi düşünce eserlerini meydan getirecek ve Türk milletini kökünden koparmadan, ilimde, sanatta kanatlandırıp, çağlar üzerinden

uçuracak gerçek aydınlara muhtaç bulunmaktayız. Tarihin seyri içinde Türk milletinin kudretli ve muhteşem bir hayatı vardır. Onu bugünkü düşkün durumundan çekip çıkarmak, iyiye doğru hızla yöneltmek gerekir. Bunun için sadist Slav Marksizmini kopya etmeye veya soğuk Anglo-Sakson⁵⁷ kapitalizmine sarılmaya lüzum yoktur. Bize başka bir yol, bir üçüncü yol gerekmektedir. Bu üçüncü yol, dünya proletaryası diktatoryasını kurma ütopyasına bir tekme vurup, bütün olarak Türk milletinin güçlendirilmesini amaç edinen bir millî ülkü olmalıdır. Materyalist, sömürücü kapitalizmi yıkarak, sosyal adaleti ve Türk milletinin toplum olarak büyük bir hızla kalkınmasını sağlayacak yüzde yüz yerli, yüzde yüz millî bir doktrin olmalıdır. Bu doktrinin ruhu “**Her şey Türk milleti için, Türk’e doğru ve Türk’e göre**” prensipleri olmalıdır.

Bugün milletin ileriye doğru yürütülmesinde karşılaşılan büyük güçlük, aydın geçinen zümrenin çoğunluğunda görülen çıkarıcılık ve bozukluktur. Fakat cemiyetin karanlıkları yırtmasını sağlayan cesur, inançlı insanların her yerde bulunabilmesi, geleceğimiz hakkında ümit vericidir.

Yeni Yol

Üçüncü yolu açmış bulunuyorum. Türkiye’yi kurtaracak yeni yolu işaret ediyorum. Dokuz Işık bayrağını her çeşit fırtınaya karşı açmış, dal-

57 **Anglo-Sakson:** V. ve VI. yüzyıllarda Roma askerlerinin İngiltere’den ayrılmasından sonra adaya yerleşen Germen asıllı Angl, Saks ve Jut kabilelerine genel olarak Anglo-saksonlar adı verilir. Bu üç kabile bugünkü İngiliz ulusunun çekirdeği olmuştur. İngiltere’ye ilk gelenler Jutlar’dı. Jut kabilesi, Danimarka’nın Jutland yarımadasından geldi. Adanın yerlileri olan Britonlar’ın baş düşmanları İskoçları yenmelerine yardımcı olduktan sonra Britonlar’a karşı da savaş açıp adanın Kent, Wight adası ve Hampshire bölümlerini ele geçirdiler. Jutlar’ın bu başarısını gören diğer kuzeyli komşuları Saksonlar da adaya gelip güney İngiltere’yi aldılar. Angllar ise orta ve kuzey İngiltere ile İskoçya’nın güneyine yerleştiler. Anglo-saksonlar İngiltere’ye yerleştikten sonra küçük küçük krallıklar kurdular. Bu krallıkları 830 yılında Wesse Kralı Egbert birleştirmek istedi. Öbür krallıkları zorla kendine bağladı. Büyük Alfred de 878’de Danimarka’dan gelen saldırıları durdurdu. O da İngiltere’yi birleştirmek için büyük çaba gösterdi. Ondan sonra gelen krallar, Büyük Britanya Kralı unvanını taşıdılar. Anglo-sakson adıyla anılan Germen boyları, Britanya adasına ilk yerleştikleri zaman puta tapıyorlardı. Ancak VI. yüzyılın sonlarına doğru Hristiyanlığı kabul ettiler. Anglosaksonlar, 1154 yıla kadar Anglosakson dili denilen bir dil kullanıyorlardı. Bu dil, Germen dillerinin batı kolunun aşağı bölümünde kullanılan bir dildi. Anglo-saksonlar, kendilerine göre bir hukuk sistemi de kurmuşlardı. Buna göre para cezaları, hapis cezalarından fazlaydı. Ağır suçlar için ölüm cezası da uygulanıyordu. Bu sistem, V. - VIII. yüzyıllarda yaşayan kralların uyguladığı esaslara dayanıyordu.

galandırıyorum. Şimdi bu bayrağın altına Türk milleti için hiç bir çıkar düşünmeden çalışacak, ter dökecek Ülkücüleri çağırıyorum. Milleti için, devleti için, ülkesi için asla almayı düşünmeden, daima vermeyi ve her şeyini vermeyi göze alan fazilet savaşçıları çağırıyorum. Şöhret, şan duygusuna esir olmadan ve hiç bir şeyden korkmadan feragatle mücadele edecek savaşçıları çağırıyorum. Türk milletini ilmin önderliğinde yeni ufuklara doğru uçurtmak için ayağa kalkmaya çağırıyorum.

Dinimiz, Tarihimiz ve Yolumuz

Türk-İslâm Selçuklu medeniyetinin doğduğu zamanlarda Avrupa kiliseleri cenneti parsellemek ve satmak gayreti içinde iken, Anadolu yaylasında teşekkül eden kıymet rüzgârları ve bunların Batıya doğru taşıdığı yağmur yüklü bulutlar o zamanın alçak atmosferi olan Avrupa'nın çorak topraklarını serinletmiş, topraktaki tohumlarına da canlılık vermiştir. İşte bugünkü Avrupa medeniyetinin temeli olan Rönesans budur. Bunda Türk milletinin hissesi inkâr edilemez tarihî bir gerçektir.

Selçuklu medeniyetinde olduğu gibi Osmanlı Devletinin de kuruluş ve yayılış felsefesi Türk milletinin hasletleriyle, İslâmiyetin faziletine dayanır

Geçmiş asırlardaki örneklerin yanında Kurtuluş Savaşıyla başlayan Kuvâ-yı Milliye ruhu ve hareketi bir kere daha göstermiştir ki, Türk milletinden doğan hareket bütün dünyayı ve insanlığı etkilemektedir. Bugün Türkiye toprak ve insaniyle aynı potansiyel güce ve karaktere sahiptir.

Buluşma yerimiz ne doğudur, ne batıdır, ne kuzeydir, ne güneydir. Buluşma yerimiz Büyük Türkiye'dir. Buluşma noktamız Türk'ün kafası, Türk'ün kalbi, Türk'ün imanı, Türk'ün cevher-i aslisidir. Bu yer ve noktada milletçe asgarî müştereklerde değil, azamî müştereklerde birleşeceğiz ve mutlaka birleşeceğiz. Çünkü bu buluşma yeri ve noktasının genel karakteri budur. Türk milletini tanımayanlar ve bu karakteri bilmeyenler asgarî müştereklerde birleşmeyi kabul eden bir âcizlik, güvensizlik, idrâksizlik içindedirler.

Türkiye'nin kurtuluş planı maddî ve manevî hesap edilerek, kendi gerçekleri dikkate alınarak çizilmelidir. Nereden alınırsa alınsın, başka memleketlerden model siparişini milletimiz için uygun ve isabetli bul-

mamaktayız. Unutulmamalıdır ki, her millet kendi kendini inşa eder. Bugün çağları aşma zaruretinde olan Türk milleti, bu güç ve imkâna sahip bulunmaktadır. Bu noktada asla şüphemiz yoktur. Türk milleti imkânsızlıklardan değil, daha çok var olan güç ve imkânlarını kullanamamanın ıstırabını çekmektedir.

Bugün dünyanın bir tarafında içtimaî, iktisadî ve siyasî karakterde yeni bir kıt'a doğarken, öte yanda kültürle yoğrulmuş insanlar birbirlerini öldürmekte, ülkeler alev alev yanıp tutuşmaktadır. Bunların tahrikçisi, teşvikçisi olanların bir gün aynı akıbetin kucağına düşeceği hesaptan uzak tutulmamalıdır.

Bize göre devletlerarası münasebetlerde sömürmek ve sömürülmek duygusu ve fikri yerine karşılıklı menfaat dengesi kurmak fikri ve duygusu hâkim kılınmalıdır. Zira insanoğlu için bugün güneşin doğduğu yerle battığı yer arasındaki mesafe eskisi kadar uzun değildir.

Türk milleti, şartlar ne olursa olsun, şerefli tarihine ve vakarına yaraşan davranışlarla her sahada daima hakkın ve hakikatin temsilcisi olmuştur. Bu karakteriyle ne kadar öğrense azdır. Türk insanı tevazu felsefesi içinde yetişmiş bir varlıktır. Alçak gönüllüdür, fakat asla aşağılık duygusu içinde değildir. Onu bu noktada yanlış anlayanlar ve kıymetlendirenler dikkat etmelidirler.

Fikir Savaşı

Bütün dünyada bir fikir savaşı yapılıyor. Bir sürü doktrin çarpışıyor. Türkiye'de son zamanlarda kapitalistler ile komünistlerin fikrî bir çatışmaya girdiklerini gördük. Bu iki felsefe de ithal malı, ikisi de Türk milletine yabancısıdır. Biz buna karşı yüzde yüz yerli, yüzde yüz millî maneviyatçı bir doktrin ile ortaya çıktık. Bunun adına "Dokuz Işık" dedik. Biliyorsunuz, "dokuz" rakamı Türklerce daima kutlu sayılmış bir rakamdır. Biz prensiplerimizi ortaya koyarken buna da dikkat ettik ve yüzde yüz millî bir görüş ortaya koyduk. Bütün dünyada yapılan bu fikir ve taktikler savaşında ancak kendi millî bünyemize uygun, ötekilerden daha yüksek ve daha ileri bir fikirle galip gelebilirdik. Dokuz Işık, bu maddeci fikirlerin daha ilerisindedir. Dünyanın en büyük silâhı, fikirdir. Fikirsiz hiç bir hareket başarı kazanamaz. Ben size bu silâhı veriyorum. Dokuz Işık görüşünü anlamaya çalışın Onun etrafında demirden bir halka olarak büyük hedefe yürüyünüz.

Sizlere kolay bir başarı vaat etmiyorum. Kısa zamanda bir iktidar umanlar bizimle yola çıkmasınlar. Yolumuz uzun ve çetindir. Bu yolda karşınıza menfaat teklifleri, tehditler ve daha bir yığın engel çıkacaktır. Bu çetin yola dayanabilecekler bizimle gelsinler, kafilemize katılsınlar.

Biz İrkçı Değiliz

Bazı ithamların altında bulunuyoruz. Biz ırkçı değiliz. Fakat biz dünyanın değil, kâinatın neresinde bir Türk varsa onunla ilgilenmeği, ona sevgi beslemeği görev sayıyoruz. Milyonlarca esir Türk'ün bulunduğu dünyanın bu hâliyle huzura kavuşacağına inanmıyoruz. Bunun için bütün Türklerle ilgileniyoruz. Fakat burada bir prensip koyuyoruz. Türkiye dışındaki Türklerle ilgilenirken, Türkiye'ye en ufak bir tehlike gelmemelidir. Her şey Birleşmiş Milletler Yasası'na göre yürütülmelidir diyoruz.

Bu hareketi sırtladık, hedefe doğru yürüyoruz. Düşüncelerimizden taviz vermeden, sapmadan yürüyoruz. Eğilmeden, eskisinden daha hızlı olarak hedefe koşuyoruz. Bizler, geçici ikballere, menfaatlere yenilmedik. İnanmış kişiler yenilmez. Bu ruh ve şuurla gidiyoruz. İstikbale inanarak ve güvenerek bakınız. Hedefin alınacağından asla şüphe etmeyiniz.

Büyük Hedef: ALLAH YOLU

Ben Türk milletini,

Sokaklarda ıspanak fiyatına satılan demokrasiye, rüşvet ve hile ile çığnenen, çığnetilen hukuk düzenlerine,

Ahlâktan mahrum bir hürriyete, tefeciliğe, karaborsaya yer veren bir iktisadî yapıya çağırmiyorum.

Türklük şuur ve gururuna, İslâm ahlâk ve faziletine, yoksullukla savaşa, adalette yarışa, birliğe, kardeşliğe, kısacası hak yolu, hakikat yolu, ALLAH YOLU'na çağırıyorum. Modern medeniyetin en ön safına geçmek üzere çağlar üzerinden sıçramaya çağırıyorum. Hareketin adını isteyenlere açıkça ilân ediyorum:

Yeniden maneviyata dönüş... Hedefimiz Türkiye'yi aç hürler, tok esirler ülkesi yapmamaktır. Bu yolda bizi tavizkâr siyasetçi olarak itham edenler, Türk'ün yüce varlığını anlayamayanlardır. Unutma-

malıdır ki, bir çiftçinin toprağa tohum saçması, tarlaya taviz vermesi demek değildir. Toprağı değerlendirmesi verimli kılması demektir. Bizim hareketimizin de mana ve ruhu budur. Yine unutulmamalıdır ki, medeniyetler, devletler para ile değil, inançla kurulurlar; parasızlıktan değil, inançsızlıktan çökerler.

Türk aydınları, Türk gençliği, buluşma yerimiz **Büyük Türkiye**'dir. Buluşma noktamız imanlı Türk ferdinin kafası, kalbi ve cevher-i aslisidir. Bugüne kadar olduğu gibi Türk milletini yalnız kendi yazdığınız kitabı okumaya, yalnız kendi söylediklerinizi dinlemeye çağırmayınız. Siz de onun söylediklerini dinlemeye, onun okuduğu kitabı okumaya, onu tanımaya, onu anlamaya koşunuz.

O zaman buluşma yeri ve noktasında asgarî müştereklerde değil, azamî müştereklerde birleşeceğiz.

Türk milletini iktidarları için bir basamak, demokrasiyi de sadece bir rey düzeni olarak kabul eden görüş, bizim görüşümüz değildir.

Saflarımız, Türk milletinin ve devletin ebedî hayatını düşünen milliyetçilerin, vatanseverlerin meydana getirdiği saftır.

Anadolu'nun dağlarında, ovalarında bir Eyyüb Peygamber sabrı ile dolaşan, çalışan, kahrkeş, çilekeş çiftçi, işçi, topyekûn yurt çocuklarını bu manevî davamıza davet ediyoruz.

Vazifemiz, **"Allah, hiç bir nefse taşıyamayacağı yükü yüklemez"** inancı içinde çalışan, yürüyen bu insanların inançları ile istihza ve istiskal değildir. Onların yükünü omuzlamaktır. Onların haklarını çalanlarla; azıklarına, emeklerine el uzatanlarla mücadeledir.

Bu mücadelemiz içte ve dışta yılmadan devam edecek ve bu yolda Allah'ın izni ile mutlaka muvaffak olacağız. Çünkü yolumuz hak ve hakikat yoludur. **Bu ülkede teknik üniversitelerin, fen fakültelerinin laboratuvarları ile yüksek ilâhiyat akademilerinin koridorları birleştirilmelidir.** Bugün "madde" ve "mana" felsefesi insanlığı bir çıkmaza doğru sürüklemektedir. Oysa madde ve mana ne birbirinin aynı, ne birbirlerinden gayridir. İnsanlığı ve milletleri gerçek mutluluğa götürecek tek yol, mutlaka ilmin ve aklın basamaklarından geçmelidir.

Türk milleti bu yolda birçok örnekler vermiş, insanlığa önderlik etmiştir. Bugün yine milletimizin ve aynı zamanda insanlığın mutluluk tohumları topraklarda gizlidir.

Türkiye ve Türk milletinin karakteri içerden ve dışarıdan çok iyi kıymetlendirilmelidir. Kore yaylasında kopan bir fırtına, ancak kendi sahillerine döner. Vietnam'dan kopan bir fırtına, ancak kendi sahillerini yalar. Himalayalar'da kopan bir fırtına dahi Hint Okyanusu'nda kırılabilir; fakat Anadolu yaylasında kopan fırtına bütün dünyayı tesir altına alabilir. Bunun böyle bilinmesi ve değerlendirilmesi gerekir.

MİLLÎ KÜLTÜR

Millî Ahlâk

Medeniyetler para ile değil, ilimle, irfanla imânla, ahlâkla kurulurlar; medeniyetler parasızlıktan değil, ilimsizlik, irfansızlık, imansızlık, ahlâksızlıktan çökerler.

Bugün devletlerin hayatında en büyük düşmandan bahsedilebilir. Fakat en büyük dosttan hayır. Unutmayınız ki, Türk milletine en büyük dost, yine Türk milletidir, Türk milletine en büyük yardımcı yi- ne kendi çalışma ve gayretidir.

Yakın bir gelecekte, insan varlığını tam ve doğru olarak kıymetlendirmeden inşa edilen bütün doktrin ve tatbikatlar ıslaha muhtaç veya yıkılmaya mahkûm olacaktır.

Ahlâk Buhranı

Memleketimizin içerisinde bulunduğu bunalımın sebeplerinden birisi de ahlâk buhranı ve toplumu saran manevî boşluktur.

Toplumların huzurlu olabilmesi, insanların ahlâklı ve dürüst olmaları ile mümkündür. Eğer bir toplumun insanları son derece dejenere olmuş bir hâlde ise o toplumda huzurdan söz edilemez.

Bir toplumun en sağlam dayanağı ahlâktır. Ahlâkı bozuk olan, hakka saygısı bulunmayan ve adaletsizlik içinde yüzen bir ülkede huzur, düzen ve hayır olamaz. Böyle bir memleket yıkılmaya mahkûm olur. Türk milliyetçisi olarak bizler, adaleti, siyasî, ekonomik, sosyal ve hukukî bütün yönleriyle bölünmez bir adalet ülküsü olarak görüyoruz. Herkese hakkını verme hususunda sarsılmayan, devamlı bir irade olarak kabul ediyoruz.